

กฎแห่งกรรม . ธรรมปฏิบัติ เล่มที่ ๑๑

พระราชสุทธานมมงคล

(จรัญ จิตฺตมฺโหม)

ภาคประวัติ

คำประกาศเกียรติคุณ

โดย

ศาสตราจารย์ ดร. พจน์ สะเพียรชัย

อธิการบดี มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

กราบนมัสการพระคุณเจ้า

พระราชสุทธินาถมงคล นามเดิม จรรย์ สุกุลเดิม จรรย์รักษ์ ฉายา สุธิธมฺโม ปัจจุบันดำรงตำแหน่ง
เจ้าอาวาสวัดอัมพวัน อำเภอพรหมบุรี จังหวัดสิงห์บุรี และดำรงตำแหน่ง เจ้าคณะอำเภอพรหมบุรี ด้วย

พระราชสุทธินาถมงคล ได้อุปสมบทที่วัดพรหมบุรี จังหวัดสิงห์บุรี และได้รับการฝึกในทางคณะ
สงฆ์ที่สำคัญ ๆ ตามลำดับ อาทิ ได้ดำรงตำแหน่งเจ้าอาวาสวัดอัมพวัน ได้เป็น พระครูปลัด ฐานานุกรมของ
พระสุนทรธรรมประยูทธ เจ้าคณะจังหวัดร้อยเอ็ด ต่อมาได้เลื่อนสมณศักดิ์สูงขึ้นโดยลำดับ เป็นที่พระราช
สุทธินาถมงคล และได้รับตำแหน่งเจ้าคณะอำเภอพรหมบุรี จังหวัดสิงห์บุรี

พระราชสุทธินาถมงคล เป็นพระภิกษุซึ่งเป็นที่เคารพบูชาของสาธุชนทั้งหลาย ทั้งที่เป็น
พุทธศาสนิกชนและศาสนิกชนในศาสนาอื่น กอปรด้วยศิลาจารวัตรและปฏิบัติที่เป็นที่เจริญศรัทธา ทั้งได้
ประกอบกรณียกิจอันเป็นคุณต่อคณาภิรชนอย่างกว้างขวาง โดยได้พัฒนาวัดอัมพวันให้เป็นอารามอัน
สะอาด ร่มรื่น เหมาะแก่การปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานและฝึกอบรมพัฒนาจิตใจ และได้จัดให้วัดอัมพวันเป็น
ศูนย์กลางแห่งการเผยแผ่พระพุทธศาสนา โดยการเปิดโรงเรียนพระปริยัติธรรม สำหรับพระภิกษุสามเณร
เข้ารับการศึกษาบรม ทั้งได้เปิดสำนักวิปัสสนากรรมฐานสำหรับฆราวาส และจัดการฝึกอบรมคุณธรรม
จริยธรรม เพื่อพัฒนาจิตใจให้แก่ครู อาจารย์และนักเรียน นักศึกษาจากสถาบันต่างๆ อย่างกว้างขวาง รวมทั้ง
ฝึกอบรมพัฒนาคุณธรรม จริยธรรม แก่บุคคลกลุ่มต่าง ๆ ด้วย ประมาณว่ามีผู้ได้รับการศึกษาบรมจากวัด
อัมพวัน ภายใต้การอำนวยการของพระราชสุทธินาถมงคล ปีละหลายหมื่นคน นอกจากเป็นผู้อำนวยการ
ฝึกอบรมดังกล่าวแล้ว พระราชสุทธินาถมงคล ยังได้เรียบเรียงหนังสือธรรมะที่มีคุณค่ายิ่งไว้เกือบ๓๐ เล่ม
ประมาณว่าในแต่ละปี พระราชสุทธินาถมงคล ได้เผยแผ่หนังสือเป็นธรรมวิทยาทานมากกว่าหนึ่งแสนห้า
หมื่นเล่ม

ด้วยกรณียกิจอันเป็นประโยชน์ยิ่งดังกล่าว พระราชสุทธินาถมงคล จึงได้รับการถวายเกียรติคุณเป็น
อเนกประการ กล่าวคือ ได้รับวัดพัฒนาดีเด่น จากสมเด็จพระสังฆราช ได้รับพระราชทานโล่ดีเด่น ประกาศ
เกียรติคุณดีเด่นทางวัฒนธรรม ได้รับพระราชทานปริญญาบัตร พุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ สาขาครุ
ศาสตร์ และใบประกาศสดุดีเกียรติคุณของมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัยในพระบรมราชูปถัมภ์ ได้รับ
พระราชทานปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ สาขาศึกษาศาสตร์ ของมหาวิทยาลัยรามคำแหง เป็น
อาทิ นับได้ว่า พระราชสุทธินาถมงคลเป็นพระภิกษุที่ประกอบกรณียกิจเป็นประโยชน์ต่อพระพุทธศาสนา

เป็นอย่างยิ่ง แสดงให้เห็นถึงความรอบรู้พระพุทธานุศาสตร์ทั้งปรีชาและปฏิบัติ จึงสมควรแก่การยกย่องโดย ให้
ได้รับปริญญาศิลปะศาสตรดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ เพื่อเป็นการนุชาภิวัตินสืบไป

คำสดุดีอนุโมทนา

โดย

รองผู้ว่าราชการจังหวัดสิงห์บุรี

กราบนมัสการ พระธรรมราชาวัตร เจ้าคณะภาค ๓ พระราชสุทธินุญจนมงคล เจ้าคณะอำเภอพรหมบุรี เจ้าอาวาสวัดอัมพวันและพระเถรานุเถระทุกรูปที่เคารพ ท่านนายกสภามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ท่านอธิการบดี คณบดี คณะมนุษยศาสตร์ คณาจารย์ ท่านนายกเหล่ากาชาด และท่านผู้มีเกียรติทุกท่าน

วันนี้ ท่านผู้ว่าราชการจังหวัดสิงห์บุรี คุณวิวัฒน์ คงมาลัย ดิถการกิจราชการอยู่ที่ประเทศอินโดนีเซีย จึงได้มอบหมายให้กระผม รองผู้ว่าราชการจังหวัดสิงห์บุรี ได้มาปฏิบัติหน้าที่แทน ในนามข้าราชการและประชาชนจังหวัดสิงห์บุรี มีความซาบซึ้ง และขอสดุดีอนุโมทนา แต่พระราชสุทธินุญจนมงคล ในโอกาสอันเป็นมงคลยิ่ง ที่พระคุณท่านได้รับพระราชทานปริญญาศิลปศาสตรดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ สาขาวิชาปรัชญาและศาสนา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตรในวันนี้

พระราชสุทธินุญจนมงคล เป็นศูนย์รวมแห่งความดีของคนสิงห์บุรี พระคุณท่านนำมาซึ่งความรัก ความเลื่อมใสศรัทธา ความร่วมมือร่วมใจของประชาชนและสถาบันต่าง ๆ โดยที่พระคุณท่านได้นำ วิปัสสนากรรมฐานมาเป็นรากฐานในการสร้างคนให้เป็นผู้ที่มีความเสียสละ ความรัก ความเมตตาต่อกันและกัน ในสังคมแห่งนี้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งพระคุณท่านมีเมตตา ไม่ทอดทิ้งที่จะอบรมสั่งสอนให้การศึกษาเป็นที่พึ่งต่อกัน และเป็นທີ່พึ่งทางใจแก่ประชาชน ช่วยพัฒนาจิตใจให้เป็นกุศล ซึ่งจะนำไปสู่พลเมืองที่มีคุณภาพ ประสิทธิภาพ และสามารถสร้างครอบครัวให้มีความสุขเกิดขึ้น เป็นสังคมที่ร่มเย็นเป็นสุข ส่งผลให้ประเทศชาติมั่นคงได้ในที่สุด ในส่วนคุณธรรมที่เด่นชัด ที่พวกเราชาวจังหวัดสิงห์บุรีภาคภูมิใจเป็นอย่างยิ่ง คือพระคุณท่านถือสัจจะเป็นคุณธรรมที่สำคัญ พระคุณท่านจะอบรมศิษย์ และสั่งสอนศิษยานุศิษย์ และประชาชนทั่วไปในสิ่งที่พระคุณท่านปฏิบัติได้ และปฏิบัติจริง สอนให้ทุกคนมีสัจจะต่อหน้าที่ โดยมีพระคุณท่านเป็นแบบอย่างที่ดี ควรนำไปปฏิบัติ นอกจากจะสร้างความมั่นคงทางจิตใจให้กับพวกเราทุกคนแล้ว พระคุณท่านยังทำให้งานทุกอย่างโดยเฉพาะการสร้างคนได้ดำเนินไปอย่างสม่ำเสมอ ประสบความสำเร็จ เป็นที่ประจักษ์แก่พวกเราทั้งหลาย จนถึงบัดนี้

พระราชสุทธินุญจนมงคล เป็นพระสงฆ์ผู้ใฝ่ศึกษาและตั้งใจอบรมสั่งสอนทั้งพระภิกษุและสามเณร นักเรียน นักศึกษาข้าราชการประชาชน ให้รู้จักปฏิบัติตนตามพระธรรมวินัย และอุทิศตนทำคุณประโยชน์ต่อพระพุทธศาสนาและสังคม โดยส่วนรวม พระคุณท่านยังได้เขียนหนังสือเผยแพร่ธรรมะแจกจ่ายเป็นวิทยาทาน และได้ประกอบคุณงามความดีในการเผยแพร่พระพุทธศาสนา จนได้รับพระราชทานปริญญาพุทธศาสตรบัณฑิตกิตติมศักดิ์ สาขาสังคมศาสตร์ จากมหาจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย ปริญญาบัตรกิตติมศักดิ์ สาขาครุศาสตร์ จากสถาบันราชภัฏเทพสตรีและปริญญาบัตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ สาขาศึกษาศาสตร์ จากมหาวิทยาลัยรามคำแหง และยังได้รับทราบยกย่องททางราชการว่า เป็นพระนักพัฒนา ดัง

จะเห็นได้จากการประกาศเกียรติคุณ และรางวัลผลงานดีเด่นมากมาย เช่น ได้รับพระราชทานประกาศเกียรติคุณในฐานะผู้ส่งเสริมวัฒนธรรมดีเด่น และเสนาสมาคมจักรประเทส่งเสริมและสงเคราะห์ประชาชน โดยใช้หลักธรรมพระพุทธศาสนา จากสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

ในโอกาสที่ สภามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ได้จัดพิธีถวายปริญญาศิลปศาสตรคุณวุฒิบัณฑิตกิตติมศักดิ์ สาขาวิชาปรัชญาและศาสนา ในครั้งนี้ พวกเราชาวจังหวัดสิงห์บุรี มีความภาคภูมิใจในพระคุณท่านพระราชสุทธินุญามงคลเป็นที่สุด พวกเราทั้งหลายจะขอน้อมนำเอามาเป็นแบบอย่างที่ดีสืบไป

สัมมนาพิเศษ

ของ

พระธรรมราชานุวัตร เจ้าคณะภาค ๓

ขอเจริญพร ท่านนายกสภามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประธานมิตร คณะจารย์ ท่านรองผู้ว่าราชการจังหวัด สิงห์บุรี และท่านสาธุชนทั้งหลาย

อาตมาในนามส่วนตัวดีใจมากที่ได้มาร่วมงานอันมีเกียรติในวันนี้ และในนามของคณะสงฆ์มีความภาคภูมิใจ ที่ท่านเจ้าคุณพระราชสุทธิญาณมงคล ได้รับพระราชทานปริญญาศิลปศาสตรดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ สาขาวิชาปรัชญาและศาสนาในวันนี้

ท่านเจ้าคุณพระราชสุทธิญาณมงคล ได้ปฏิบัติภาระในพระพุทธศาสนา คือ **คันถธุระ** และ**วิปัสสนาธุระ** ในด้านคันถธุระ ก็คือส่งเสริมการศึกษาของพระภิกษุสามเณร นักเรียน และประชาชน ทางด้านวิปัสสนาธุระ ซึ่งถือว่าเป็นกำลังสำคัญอย่างยิ่ง ได้แก่การที่ท่านเจ้าคุณพระราชสุทธิญาณมงคล ได้อบรมวิปัสสนาธุระแก่พุทธศาสนิกชนและศาสนิกชนอื่น ๆ เป็นจำนวนมาก ท่านที่ไปมาที่วัดอัมพวัน ย่อมจะประจักษ์ความเป็นจริงข้อนี้ วัดอัมพวันไม่เคยว่างจากกลุ่มชน มีผู้ที่มาฝึกปฏิบัติประจำครั้งละมิใช่น้อย การที่มีผู้มาปฏิบัติ ภาระสำคัญไม่ใช่อยู่เฉพาะการฝึกสอน ที่พัก อาหาร ความเป็นอยู่ พระราชสุทธิญาณมงคลให้ความสำคัญแก่ผู้มาปฏิบัติภายในวัดอัมพวันทุกประการ เฉพาะอาหารถือว่าเป็นสิ่งสำคัญสำหรับชีวิตเป็นปัจจัยหนึ่ง ผู้ที่เข้ามาในวัดอัมพวันรับประทานอาหารได้ตลอดเวลา มีอาหารอยู่เป็นประจำ ผู้ที่ปฏิบัติเมื่อได้ความสบายดังนี้ก็ปฏิบัติได้ง่าย ไม่ลำบาก ไม่เป็นภาระในสติกรรมฐาน ไม่ใช่เพียงแต่ฝึกคำสองคำ ท่านตั้งใจจริง ๆ ในการฝึกอบรม เทศน์แนะนำอบรม โดยไม่รู้ลึว่าท่านจะเหน็ดเหนื่อย ตั้งใจจริง ๆ บางครั้งเกือบตลอดคืน ดูเวลาท่านจำวัดมีเพียงนิดเดียว ไม่กี่ชั่วโมงแต่ท่านฉันภัตตาหารนิดเดียว ท่านอัสสูด้วยกำลังปีติ กำลังธรรม

ท่านเจ้าคุณพระราชสุทธิญาณมงคลตั้งใจจริง ๆ ในการที่จะฝึกอบรมให้ผู้ที่เข้ามาในสำนักนี้ได้รับความสุขทางใจ จิตนี้เป็นสำคัญสำหรับมนุษย์ มนุษย์เราถ้าควบคุมจิตได้ ความสุขก็เกิดขึ้น พระพุทธเจ้าตรัสไว้ว่า“จิตตตสฺส ทมโถ สาธุ การฝึกจิตย่อมนำความสำเร็จมาให้โดยประการทั้งปวง” ผู้ที่ได้มาฝึกในสำนักวัดอัมพวันนี้ ต่างมีความปิติยินดี เล่าลือกันไปทั่วทุกสารทิศ และมีชื่อเสียงแต่ในประเทศไทย ในต่างประเทศ เกียรติคุณของท่านเจ้าคุณพระราชสุทธิญาณมงคลก็จรจรายปรากฏไปทั่วทุกแห่งอาตมาเคยเดินทางไปกับท่านในประเทศสหรัฐอเมริกาและยุโรป ปรากฏว่าท่านจะไปเมืองไหนมีคนรู้จักท่านทั้งนั้น มาคอยรอรับเรียกหลวงพ่อกอยถวายความสะดวก มาขอธรรมะจากท่าน และท่านก็สอนธรรมะโดยไม่ต้องพัก ครั้งหนึ่งไปที่สหรัฐอเมริกา พักที่วัดไทยลอสแอนเจลิส ท่านนั่งคุยกับญาติโยมที่วัดไทยหลายท่าน อาตมาก็เกรงว่าท่านมาถึงใหม่ ๆ จะต้องพักผ่อน เพราะอาตมาเองก็ล้าเต็มที บอกกับญาติโยมว่า พอสมควรแก่เวลาทีละท่าน กลับเถอะ ให้ท่านพัก ตื่นขึ้นตี ๒ มองกุฏิหลวงพ่อกอยสว่าง ได้ยินเสียงแจ้ว ๆ รุ่งขึ้นเช้าถามญาติโยม

ว่าทำไมไปทรมานท่าน ไม่ให้ท่านพัก โยมบอกว่า ท่านไม่พักจะพักยังไงท่านตั้งใจจริงๆ ที่จะให้คนได้รับความรู้ นี่คือน้ำใจของท่าน ท่านทำงานจริงๆ

ในการอบรมของท่านนั้น จะเป็นการอบรมในแนวที่ให้เห็นความเป็นจริงจากสภาวะผลที่คนประสบพบเห็นดังที่ได้สดุดีกันหลายท่านนั้น ท่านไม่ใช่เพียงแค่พูดอบรมเท่านั้น ยังเขียนหนังสือไว้อีก หนังสือท่านแต่ละเล่ม ๆ เป็นเรื่องราวที่มีหลักฐาน อ้างอิงได้ นับว่าท่านเป็นอัจฉริยะเป็นรัตนะเป็นแก้วของคณะสงฆ์ที่ทรงคุณค่า การที่ท่านเจ้าคุณพระราชสุทธินิพนธ์มงคล ได้รับพระราชทานปริญญาบัตรคุณวุฒิบัณฑิตกิตติมศักดิ์ ในวันนี้ จึงเป็นที่ชื่นชมยินดีแก่วงการคณะสงฆ์ และพุทธศาสนิกชน โดยเฉพาะศิษยานุศิษย์ต่างปีติยินดี ยิ้มแย้มแจ่มใส ไม่ใช่ยิ้มแต่ใบหน้า หรือริมฝีปากที่มองเห็น ยิ้มทั้งตัว ที่กล่าวว่ายิ้มทั้งตัว ก็คือว่าที่พบผู้ที่มาในงานนี้ หลายท่าน ต่างคนต่างชมกันว่าแต่งกันเต็มที่เชียวนะ แต่ละท่าน ๆ แต่งตัวกัน ที่แต่งตัวกันนี้อย่างดี แสดงถึงความดีใจ ให้เห็นว่าดีใจ ตั้งใจแต่งมาเพื่อถวายเกียรติแก่หลวงพ่อก และตลอดทางเราจะเห็นดอกไม้ที่ประดับประดา ทราบว่าทำกันมา ๓ วัน เตรียมกันเต็มที่แสดงถึงน้ำใจที่ร่าเริงเบิกบานเหมือนดอกไม้ของศิษยานุศิษย์และท่านที่เคารพนับถือ จึงขออนุโมทนาสภมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ และศิษยานุศิษย์ไว้ ณ ที่นี้ และต้องขอชมเชยสภมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่มีวิสัยทัศน์กว้างไกลมองเห็นผู้ที่บำเพ็ญประโยชน์ การที่ยกย่องท่านเจ้าคุณพระราชสุทธินิพนธ์มงคล มิใช่ยกย่องเฉพาะแต่ท่านเท่านั้น ยังเชื่อว่าได้ยกย่องศิษยานุศิษย์และยกย่องชาวจังหวัดสิงห์บุรี ดังที่ท่านรองผู้ว่าราชการจังหวัด กล่าวเมื่อสักครู่นี้ ยิ่งใหญ่คือยกย่องคณะสงฆ์ ทำให้เห็นว่าคณะสงฆ์นี้มีพระเถระผู้ที่ปฏิบัติศาสนกิจเป็นคุณประโยชน์ต่อสังคม จึงขออนุโมทนาสภมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ที่ได้ประกาศเกียรติคุณนี้แก่คณะสงฆ์ไว้ ณ โอกาสนี้ ด้วยกับการที่ท่านเจ้าคุณพระราชสุทธินิพนธ์มงคล ได้รับเกียรตินี้ นั่นก็ด้วยความจริงคือสัจจะที่ท่านประพฤติปฏิบัติ พระพุทธเจ้าพระบรมศาสดาของเราทั้งหลายนั้น ทรงตรัสไว้ว่า“สัจจะ จิตฺตี ปุโปติบุคคลผู้จะได้รับเกียรตินี้” ก็เพราะความสัตย์ ความซัจคือความจริงใจในการปฏิบัติหน้าที่ ในการปฏิบัติตนก็ย่อมได้รับเกียรติ ณ ที่นี้เป็นเกียรติยศ

อาตมาในนามของคณะสงฆ์ ขออาราธนา พระพุทธ พระธรรม พระสงฆ์ คู่มรรคองให้ท่านเจ้าคุณพระราชสุทธินิพนธ์มงคล จงเจริญอกงามในพระพุทธศาสนา เป็นที่พึ่งของพุทธศาสนิกชนและขออำนวยการพรท่านนายกสภมหาวิทยาลัย คณาจารย์ ท่านสาธุชน ศิษย์ยานุศิษย์ทุกท่าน ที่มา ณ ที่นี้ ขอเจริญด้วย อายุ วรรณะ สุขะ พละ อัจฉริยะ บัณฑิตดี ดุจดั่ง จิประเมวะ สมิมญฺตุฯ ขอให้ท่านทั้งหลายพึงประสบผลที่พึงปรารถนาทุกประการทุกท่านเทอญ.

คำกล่าวตอบ

โดย

พระราชสุทธิญาณมงคล

ขอประทานกราบเรียน พระเดชพระคุณหลวงปู่พระธรรมราชานุวัตร เจ้าคณะภาค ๓ พระเถรานุเถระทุกท่าน ขอเจริญพรท่านนายกสภามหาวิทยาลัย ท่านอธิการบดี ศาสตราจารย์ ดร.พจน์ และคณะบดี พร้อมด้วยคณาจารย์มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒทุกท่าน ท่านผู้มาในนามผู้ว่าราชการจังหวัดสิงห์บุรี ศึกษาธิการ คณะศิษยานุศิษย์ ท่านรองอธิการสูงสุด พร้อมด้วยภรรยาและบรรดาญาติพี่น้องทุกท่านที่ทำให้เกียรติมาแสดงมุทิตาจิต โดยที่มหาวิทยาลัยถวายปริญญาคุณวุฒิบัณฑิตกิตติมศักดิ์ ให้อาตมาในวันนี้ ตรงกับวันครูพอดี ทำให้อาตมานึกขึ้นมาได้ว่า เขาเรียนปริญญาตรี โท เอกกันไม่ถึง ๑๐ ปีก็ได้ อาตมาใช้เวลาถึง ๔๐ ปี กว่าจะได้ปริญญาคุณวุฒิบัณฑิตกิตติมศักดิ์ในวันนี้

อาตมาเริ่มต้นมาอยู่ที่วัดนี้ พศ.๒๔๕๕ จนเป็นเจ้าอาวาส ก็ได้เริ่มพัฒนาตามคำสอนของพระพุทธเจ้า พัฒนาอะไร ไม่ใช่สร้างวัด สร้างตึก สร้างอาคารสถานที่แต่สร้างคนแสนจะลำบากเหลือเกิน ปลุกคนให้ตื่น เสกคนให้เป็นงาน ฐานะเขาจะดีมีปัญญา ให้เขาแก้ไขปัญหาชีวิตของเขาได้ ก็ขอเจริญพรพี่น้องทุกท่านว่า พระพุทธเจ้าคือเจ้าชายสิทธัตถะท่านได้ตัด ๕๘ ดอกเตอร์ มีความรู้สูง แต่ทำไมหนอเสด็จออกบรรพชา เพราะเหตุใด เพราะวิชาดีคือ วิชาแก้ปัญหาคือ วิชาบำบัดทุกข์ให้พ้นทุกข์ไม่มีครูอาจารย์สอนนั่นเอง เมื่อพระองค์เสด็จบรรพชานั้น พระองค์ก็ได้ ๘ ศาสตร์แล้ว จบหมดแล้ว ไม่มีที่เรียนอีกแล้ว แต่ก็มีปัญหาขึ้นมาว่า ปัญหาชีวิตเกิดขึ้นแล้วจะแก้อย่างไร ทุกข์เกิดขึ้นแล้วจะแก้อย่างไร หากครูสอนไม่ได้ท่านจึงต้องเสด็จบรรพชา ใช้เวลาเรียนถึง ๖ ปี แต่ก็ได้วิชาที่อ่านหนังสือไม่มีตัว ให้มันหลุดขึ้นมาเอง เราก็เคยเห็นคนจีน มาอยู่เมืองไทย อ่านหนังสือไม่ออกเลย ให้มันหลุดขึ้นมาเอง เราก็เคยเห็นคนจีนมาอยู่เมืองไทย อ่านหนังสือไม่ออกเลย แต่เป็นเจ้าแก้งโรงสี เจ้าแก้งโรงเลื่อย เจ้าแก้งโรงน้ำแข็ง มีที่ดินจังหวัดสิงห์บุรีเป็นพันไร่ อ่านหนังสือไม่มีตัว ก็ขอฝากท่านคณาจารย์และนิสิตนักศึกษาทั้งหลายพระพุทธเจ้าสอนไว้ชัดเจน สอนให้เรียน ตามจริตที่ชอบ ท่านพูดถึงคัมภีร์นี้ อาตมาซึ่งใจมาก มีลูกมีหลานต้องให้เรียนหนังสือ หาวิชาใส่ตัวเรียนให้รู้ ดูให้จำ ทำให้จริง มีวิชาแล้วจะได้ออกไปสู้งาน ฐานะก็ดี จะได้มีปัญญา จะได้แก้ปัญหาคือได้ในสังคมของคนไทย

วันนี้เป็นวันครู เดี่ยวนี้เด็กยุคใหม่ไม่ค่อยกราบไหว้ ครู ลืมครูบาอาจารย์ แต่ก่อนนี้ถึงวันพฤหัสบดีก็ไหว้ครูด้วยดอกมะเขือ ดอกมะลิ ดอกกุหลาบ ดอกบานไม่รู้โรย แต่ก็ควรจะไหว้ด้วย ๕ ประการ คือ หนึ่ง สักการะครู สอง เคารพครู สาม บูชาครู สี่ นับถือครู ห้า เชื่อฟังครู

สักการะครู ก็หมายความว่าเอาใจใส่ครูของเรา เคารพแปลว่ามั่นใจต่อครูของเรา บูชา ก็คืออามิสบูชา ปฏิบัติบูชา ต่อครูบาอาจารย์ของเรา นับถือ คือยึดถือครูขึ้นมาเป็นหลักปฏิบัติ เชื้อพันธุ์ตลอดรายการอย่างนี้เรียกได้ว่า ไหว้ครูแน่เดี๋ยวนี้ ไหว้ครูอะไรกัน ขอประทานโทษเอาเรื่องเก่ามาเล่าใหม่ แต่ก่อนนั้นก่อน

เขาจะออกเล่นละครดึก จะต้องไหว้ครูก่อน ดิบนี๊วประณมก้มเกศา ทั้งครูพัก ลักจำ ครูพร้า ครูสอน แล้ช้อเล่น เดี่ยวนี้ไม่ต้องไหว้ครู เล่นเลขมันถึงเล่นไม่ดี บอกเรื่องไม่ดี บอกหน้าพาทย์ใช้ไม่ได้ ถ้าเราออกแขกบางเรื่องบอกหน้าพาทย์ไม่ดี ก็จะเล่นไม่ดีตลอดชีวิต จะไม่มีโอกาสเอาตราขั่งขึ้นมาดู เอาตราขั่งขึ้นมาขั่ง วัดแล้ววัดเล่าฝ่าแต่วัด อย่างนี้เป็นต้น

พระเดชพระคุณหลวงพ่ोज้าคณะภาค ๓ ท่านไปกับอาตมาหลายประเทศด้วยกัน อาตมาก็เคารพบูชาท่านเหลือเกิน ท่านแนวเดียวกับอาตมา ปลุกให้คนตื่น เสกคนให้เป็นงาน สอนโรงเรียนราชินีล่าง ราชินีบน สวนกุหลาบ ทุกโรงเรียนในกรุงเทพฯ รู้จักหลวงเตี้ยหมด

พวกเราเดี่ยวนี๊ นิยมไปไหว้พระเป่าหัว ลงนะหน้าทอง เรียกกันว่า มหานิยม อาตมาไม่เชื่อว่าเป็นมหานิยม มหานิยมไม่ใช่อยู่ที่พระลงนะหน้าทองหลอกกัน แต่อยู่ที่การมีวิชาความรู้ สังคมยอมรับ เข้ากับฝรั่ง ฝรั่งก็โอเค เข้ากับไทย ไทยก็โอเค ถ้าลูกไม่มีวิชาความรู้จะเข้ากับใครเขาได้ มีเงินก็ร้อยล้าน ก็ไม่ได้ อาตมาใช้หลักนี้ เรียนให้รู้ ดูให้จำ ทำให้จริง ต้องเรียนพากเพียรจนขวย คำราพระพุทเจ้าชัดเจน

ถ้าเกิดมาไม่เรียน ไม่รู้ ไม่ดู ไม่เห็น แล้วจะเกิดมาทำไม ถ้ามีวิชาความรู้ จะติดตามตัวไปทั้งชาตินี้แหละชาติหน้า ขอขึ้นยันจากชีวิตของอาตมาที่บวชมานานแล้วเป็นประกัน ว่าเพื่อนของอาตมาคนหนึ่งสำเร็จปริญญาจากกรุงปารีสประเทศฝรั่งเศส แล้วก็ตาย บ้านภรรยาอยู่ชนบุรี มีลูกเล็ก ๆ ด้วย เป็นโรคหัวใจวายตาย กำลังเขียนหนังสือแล้วก็ฟุบลงไปตาย หลังจากนั้น ๕ ปีมาเกิด แล้วได้มาหาอาตมาที่วัดนี้เมื่อปี พ.ศ.๒๕๐๐ เขาอายุ ๑๑ ขวบ ถามอาตมาว่าท่านจำผมได้ไหม อาตมาตอบว่า หนูเป็นใคร ลูกใครล่ะ เขาบอก ดอกเตอร์ กฤษณ์ไฉละ ที่จบมาจากกรุงปารีสฝรั่งเศส เกิดมาได้ ๑๑ ขวบ จำความได้หมด แต่ภรรยาไม่ยอมเชื่อ เขาจึงบอกภรรยาว่าขอหนังสือคืน ๓ เล่ม ไปเปิดดูเลย นี่อาตมาเห็นชัด หนังสือภาษาฝรั่งเศส ๓ เล่มขอกลับคืนแล้วเขาก็ไปฝึกเอาใหม่ จึงยอมรับว่านี่เป็นเพื่อนของอาตมาเอง เพราะเขาบอกได้หมดว่าอาตมาให้สตาจ์เขาก็ร้อยบาท เมื่อวันที่เท่าใจจำได้แม่น นี่ตายไปแล้วก็เกิดรำลึกชาติได้ เพราะตายไปแค่ ๕ ปี เท่านั้น แล้วต่อมา ก็ไปได้ภรรยาอยู่ที่ญี่ปุ่น นี่แหละท่านทั้งหลายขอฝากไว้ มีลูกมีหลานให้เรียนไว้ ถ้าเราจบปริญญาตรีปริญญาโทในชาตินี้ ตายไปชาติหน้าต้องได้ปริญญาเอกแน่ ถ้าชาตินี้ก็ไม่ได้เรียน อดีตก็ไม่ได้เรียน ชาติหน้าก็ไม่ได้เรียน แล้วจะเป็นอะไร นิสัยปัจจุบันไม่มีที่จะเข้าโรงเรียนเข้ามหาวิทยาลัยได้

พระพุทเจ้าของเราเป็นยอดนักพัฒนาที่สุด แต่ทำไมไม่เชื่อฟังพระพุทเจ้า พระพุทเจ้าบอกคันถธุระ มีลูกต้องเรียนหนังสือ เรียนตามจริตที่ชอบ ไม่ใช่บังคับวิปัสสนาตามจริต ชอบอย่างไรนั่งอย่างนั้น เดินตามจริตที่ชอบ เช่น ชอบแพทย์ก็ต้องไปเรียนแพทย์ ชอบวิศวกรรม ก็ไปเรียนวิศวกรรม ขอเจริญพรท่านผู้เป็นบิดามารดาอย่าขัดใจลูก ลูกต้องการจะเรียนอะไรก็อย่าขัดใจต้องตามใจ มิฉะนั้นจะเสียลูก อย่างลูกนายพลโทคนหนึ่ง ลูกจะเรียนไม่ยอม ต้องอย่างนั้น ต้องอย่างนี้ แม่ก็จู้จู้จุกจิก ลูกเลยออกไปอยู่บ้านเพื่อนจนบัดนี้ลูกคนเดียวด้วย ก็ขอฝากท่านทั้งหลายไว้ จะยากดีมีจนเอาเรียนให้ได้ นี่แหละคันถธุระ แปลว่า เกิดมาต้องเรียนวิชาทุกคน เพื่อติดตนไปในอนาคต แต่เรานับถือศาสนาอะไรก็เรียนศาสนาด้วย อย่างนี้เป็นต้น

ที่จังหวัดสิงห์บุรีเมื่อ พ.ศ. ๒๕๐๐ มีครอบครัวหนึ่งพ่อเป็นจับกัง แม่รับจ้างซักรีด ลูก ๕ คน ชอบสวดมนต์ภาวนา ลูกก็ทำงานรับจ้างที่โน้นที่นี้ ก็ให้อาตมาฝากไปอยู่ที่ลอสแอนเจลิส เขาทำงานล้างชามใน

ร้านอาหาร เอาเงินไปเรียนได้ดอกเตอร์หมด ๓ คนเลย ส่วนน้องสาวสองคนก็เป็นแม่ค้าขายทองอยู่กรุงเทพฯ ทุกวันนี้ไปปลูกบ้านให้พ่อแม่อยู่ที่บางกะปิ

พระพุทธเจ้าสอนตรงไหน เรียนให้รู้ คูให้จำ เกิดมาไม่รู้เกิดมาทำไม คนไม่มีวิชาความรู้คนไร้ ความหมาย ไม่มีค่าของคน ขอเจริญพรยุคใหม่สมัยนี้เรียนสูงก็จริง ขอประทานโทษ แต่ราคาคคนตก ไม่มี คุณธรรมเลย ก็ขอฝากท่านทั้งหลายไว้ด้วย โบราณท่านกล่าวไว้ว่า กันอยู่ที่แม่ แก้อยู่ที่พ่อ ก่ออยู่ที่ลูก กู เดียวนี้ ก่อยาเสพติด ก่อเรื่องให้พ่อได้เดือดร้อน บางคนก็ก่อวิชาการให้พ่อแม่เดือดใจ ก่ออยู่ที่ลูก ปลูกอยู่ที่ ครู ความรู้อยู่ที่ศิษย์ จะได้เป็นมิตรกัน

๔๐ กว่าปีของอาตมาได้ทำให้คนเป็นดอกเตอร์ ๗๐ กว่าคนแล้ว ไปอเมริกา ๒๕ คน ต้องกลับมา แน่นอน ยุโรปก็กลับมาแล้ว จบดอกเตอร์ทั้งนั้น มีอยู่คนหนึ่งแม่เขาอยู่โคกสำโรง จบดอกเตอร์แล้วสมัครเข้า ทำงาน เขาเรียกพร้อมกันหมด ๕ งาน เรียนหนังสือเก่ง สวดมนต์ไหว้พระ พ่อแม่ดี

พ่อแม่ที่ดีเขาจะสร้างความคิดให้กับลูก ทำลูกให้กับหลาน รักให้ลูกวิธี ทำความดีให้ลูกดู เดียวนี้ เสียใจด้วย รักไม่ถูกวิธี ทำความไม่ดีให้ลูกดู ทะเลาะกันให้ลูกดู อาตมาคิดว่าเด็กที่มาจากพ่อแม่ดีแล้ว ล้อม ไม่ดี สอนคืออย่างไรก็ตาม กลับไปบ้านก็แบบเดิม เพราะเป็นที่พ่อแม่ ขอฝากผู้ปกครองนักเรียนด้วย ดูแลลูก ให้ดี ให้มาก จะหวังแต่ครูเห็นจะเป็นไปได้ยาก เด็กติดยาเสพติดทั่วประเทศแล้วอาตมาจึงไปสร้างศูนย์ที่ ขอนแก่น ๓ ปีเสร็จ หมดไป ๑๐ กว่าล้าน ดร.อำนาจ วีรวรรณช่วยระดมขางถนนให้

อาตมาอายุที่นี้ตั้งแต่ พศ.๒๔๕๕ มีคนแก่อยู ๑๒๐ คน ก็สอนแบบเก่า คล้ายกับหลักหูลับตาสอน นั้นยาวนาน นั้นยาวนาน ทำบุญตักบาตร ทำบุญตักบาตร รวย รวย ลืมตามาเหลือร้อยคน ตายไปยี่สิบ หลับตา สอนใหม่เหลือ ๕๐ หลับตาสอนใหม่ ลืมตามาเหลือแต่เสาศาลาหรือนี้ เลยกเลิกสอน อาตมาอยู่ที่นี่จนถึงบัดนี้ ๑๒๐ คนตายหมดแล้ว เลยแต่งความขึ้นมาว่า คนแก่มิแต่หงอกกับหงิก แล้วถึงเอ้ามรุไป คนแก่โกรธว่า ว่า ถันหรือ เปล่าขอประทานโทษไม่ได้ว่าอะไรหรอก แล้วหงิกจริงหรือเปล่านั้น แล้วถึงเอ้ามรุจริงหรือเปล่า ละ

เด็กกำลังงอกกำลังงาม กำลังเจริญวัยชันษา ต้องรีบสอน เฉพาะปีที่แล้ว ไม่น่าเชื่อนะ อาตมาให้ ทุนการศึกษาและทำบุญกุศลอื่น ๆ ด้วย เป็นเงิน ๒๔ ล้าน วันที่ไปที่มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒอาจารย์ กอปลักษณ์ เรื่องพกา ผอ. โรงเรียนสาธิต ก็บอกว่าจะสร้างอาคารโรงเรียน อาตมาก็บอกเขาเลย อาตมาจะช่วย สมเด็จพระสังฆราชเป็นประธาน แล้วผู้ปกครองนักเรียนเขาก็จะช่วย อาตมาจะวางแผนให้ และอาตมาก็ได้ ให้ประเดิมไปก่อนแสนหนึ่ง เอาไว้เรียกเงิน

อาจารย์กอปลักษณ์ เรื่องพกา ท่านเป็นคนดีมาก เอาใจใส่ดีมาก แล้วก็สอนกระทั่งลูกท่านหลานเธอ มา อาตมาบอกอาจารย์อย่างกังวล คนเราจะสร้างความคิดต้องลงทุนความลำบาก สร้างความชั่วจะชอบลงทุน ความสบาย กินสบาย นอนสบาย กำลังชั่วโดยไม่รู้ตัว สร้างความคิดต้องมีอุปสรรค ต้องมีคนมาขัดอย่างโน้น อย่างนี้

เรื่องการสร้างศาลา เพื่อเป็นที่ประดิษฐานพระพุทธปัญญาภิวัฒน์ธรรมจักรศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อ เป็นสิริมงคลแก่ชาวศรีนครินทรวิโรฒ และบุคคลที่ได้กราบไหว้เห็นยังไม่เสร็จเสียที ในวันนี้ถ้ามีมากก็จะ

ช่วยให้หมดเลย ก็ขอช่วยไปแสนเดียวก่อน ตั้งใจให้ ต้องได้ ตำราของอาตมาแม่น ยิ่งให้ ยิ่งได้ ยิ่งหวังคิด
เราไม่หวัง เราไม่อด หมดก็มาเรื่อย ๆ

เมื่อปีที่แล้ว อาตมาตั้งใจสวดธรรมจักรทุกวัน ที่ ๕ คิดว่าได้เงินเท่าไรจะถวายในหลวงหมด
เพียงแต่ตั้งใจยังไม่ทันได้ถวายเลย พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ก็ถวายสังฆทานที่วัดนี้ ๕๖ ครั้ง และเมื่อ
ปีที่แล้ว น้ำท่วม รับสั่งให้นำข้าวสารมาที่วัดนี้ ๕๐ กระสอบ บัดนี้ นำเงินไปถวายแล้ว หม่อมเจ้าสุภัททิศ
ดิศกุล หม่อมอรพิน ท่านเห็นว่าหลวงพ่อดีมีเงินน้อย เลยเอามาช่วยด้านสาม อธิบดียกรรมทรัพย์ากร ๆ ท่านจะ
เลื่อนไปเป็นปลัดกระทรวง รวมทั้งหัวหน้ากอง ก็ช่วยฟ้าปามาให้อีกล้านกว่า บัดนี้ ได้ถวายสมเด็จพระเทพ ฯ
ไปแล้ว ๗ ล้าน ๕ แสนบาท สมทบทุนมูลนิธิชัยพัฒนา แล้วก็ซื้อรถถวายสมเด็จพระเทพ ฯ ๑ คัน เพื่อใช้งาน
ในโครงการราชานุเคราะห์เด็กชายแดน

ขอเตือนใจท่านทั้งหลายว่า มีลูกให้เรียนหนังสือไว้ มีลูกหลานไว้รวย สวย เก่ง เร่งก้าวหน้า กล้า
ประหยัด จงรักษาความสะอาด ฉลาดรอบคอบ ซอประวัง ตั้งใจให้ตรง ทรงศีลธรรม นำทางให้ตรง ปลูกสติ
จะได้คำริชอบ จะได้ประกอบกุศล ได้ผลอนันต์ ก็ขอฝากคณาจารย์และนิสิตนักศึกษาที่มานี้ว่า เรามีวิชา
ความรู้ ก็จะเป็นเจ้านายคนอื่นได้ ไม่มีวิชาจะไปเป็นข้าเขา ความรู้จึงเป็นมหรานิยม ต้องหาวิชาใส่ตัวแต่มี
ความรู้ต้องคู่กับความดีด้วย เอาแต่ความรู้ไม่มีความดี ความรู้ก็ไร้ความหมาย ไม่เกิดประโยชน์ลิตพิผลแต่
ประการใด

วันนี้เป็นวันครูก็ขออนุโมทนาสาธุการแก่ท่านนายกสภา อธิการบดี ท่านคณบดีทุกท่าน ศิษยานุศิษย์
ท่านผู้มีเกียรติทั้งหลาย และพระเดชพระคุณหลวงพ่อกี่เคารพ เจ้าคณะภาค รองภาค เลขภาค ตลอดจนรอง
เจ้าคณะจังหวัด เถรานุเถระทุกท่านจงเจริญอกงามไพบูลย์ในพระพุทธศาสนา ท่านที่มีลูกมีหลานก็ขอให้
รวยสวยเก่ง เร่งก้าวหน้าชัดเจน ขอให้มีความสติปัญญาแหลมลึก สามารถแก้ไขปัญหาทุกอย่างได้ ขอทุกท่านจง
เจริญด้วย อายุ วรรณะ สุขะ พละ ปฏิภาณ ธนสารสมบัติ นึกคิดสิ่งหนึ่งประการใดขอให้สมความมุ่งมาด
ปรารถนาด้วยกันทุกรูปทุกนาม ณ โอกาสบัดนี้เทอญ

หลวงพ่อดำได้รับประกาศเกียรติคุณ

และ โล่เกียรติยศ

ผู้มีผลงานดีเด่นด้านสิ่งแวดล้อม

นรินทร์ จริโมภาส

ความตื่นตัวในวิกฤตการณ์ด้านสิ่งแวดล้อมของโลก วิกฤตการณ์ด้านพลังงาน ปัญหาสิ่งแวดล้อม เป็นพิษ ส่งผลกระทบต่อคนทั่วโลก องค์การสหประชาชาติจึงได้จัดประชุมที่เรียกว่า การประชุม สหประชาชาติ เรื่องสิ่งแวดล้อมของมนุษย์ (UN conference on the Human Environment) ที่กรุงสต็อกโฮล์ม ประเทศสวีเดน ระหว่างวันที่ ๕ - ๑๖ มิถุนายน ๒๕๑๕ เพื่อวางแนวทางร่วมกันในการแก้ปัญหาดังกล่าว ดังนั้นเพื่อเป็นการระลึกถึงจุดเริ่มต้นของความร่วมมือระหว่างชาติทั่วโลกในด้านสิ่งแวดล้อม จึงมีการ ประกาศให้วันที่ ๕ มิถุนายน ของทุกปีเป็นวันสิ่งแวดล้อมโลก

สำหรับประเทศไทย กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม กระทรวงวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและ สิ่งแวดล้อม ได้จัดให้มีงานวันสิ่งแวดล้อมโลกประจำปี ๒๕๔๐ ขึ้นในวันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๔๐

ในโอกาสนี้ ทางกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อมกระทรวงวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม พิจารณาเห็นว่า พระเดชพระคุณหลวงพ่อดำพระราชสุทธินิยามมงคล เป็นผู้มีผลงานดีเด่นด้านสิ่งแวดล้อม โดย ที่ท่านได้พัฒนาวัดอัมพวันให้เป็นอย่าง คุณแลสิ่งแวดล้อมภายในวัดเป็นอย่างดีทั้งด้านการจัดการกับระบบ บำบัดน้ำเสียภายในวัด ระบบการจัดการขยะมูลฝอยภายในวัด มีเตาเผาขยะเปียกและขยะแห้ง และดูแล ธรรมชาติภายในวัดเป็นอย่างดี เป็นวัดที่มีพระสงฆ์และประชาชนไปเข้ารับการฝึกอบรมปฏิบัติธรรมเป็น จำนวนมาก

กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม กระทรวงวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม ได้น้อมถวายโล่ เกียรติยศแด่พระเดชพระคุณหลวงพ่อดำ โดยนายเฉลิมศักดิ์ วานิชสมบัติ รองอธิบดีกรมส่งเสริมคุณภาพ สิ่งแวดล้อม และคณะรวม ๒๕ คน เมื่อวันที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๔๐ ณ ศาลาสุธรรมภavana วัดอัมพวัน อำเภอพรหมบุรี จังหวัดสิงห์บุรี

นอกจากพระเดชพระคุณพระราชสุทธินิยามมงคลแล้ว กรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม กระทรวงวิทยาศาสตร์ ยังได้จัดให้มีการถวายประกาศเกียรติคุณและ โล่เกียรติยศแก่พระสงฆ์ที่มีผลงานดีเด่น ทางด้านสิ่งแวดล้อมอีก ๓ รูป คือ

๑. พระธรรมปิฎก เจ้าอาวาสวัดญาณเวศกวัน จังหวัดนครปฐม
๒. พระครูปลัดสุรินทร์ กิตติโก เจ้าอาวาสวัดนครหลวง พระนครศรีอยุธยา
๓. พระอธิการมนตรี ธรรมเมธี เจ้าอาวาสวัดพระธาตุสุโทนมงคลคีรี ๑ จังหวัดแพร่

ลิขิตบนฝ่ามือของหลวงพ่อ

“ลายมือของคนกว่าครึ่งพันที่ผ่านการอ่านมาแล้ว ลายมือใครที่ถือว่าเยี่ยมที่สุด และลายมือนั้นเป็นอย่างไร?

อาจารย์กมลทิพย์ มากวงศ์ นักอ่านลายมือตอบว่า

“ในรอบ ๗ ปีมานี้ ดิฉันดูลายมือไม่ต่ำกว่า ๕๐๐ ลายมือ ได้ดูคนเก่ง ๆ ใกล้เคียง ๆ กันนี้เยอะ แต่เมื่อเร็ว ๆ นี้มีโอกาสไปกราบหลวงพ่อพระราชสุทธินุญตามงคล ท่านแบ่มือให้ดูโดยที่ไม่ได้พิมพ์มือ ยอมรับว่าเป็นลายมือที่สวยยอดเยี่ยม ๆ สิ่งที่เป็นเครื่องหมายดี ๆ ในลายมือซึ่งเราเรียนมาทั้งหมดอยู่ในลายมือนั้น ดิฉันเห็นแล้วตื่นเต้นมากเลย

หลวงพ่อจรรยาเป็นคนที่ไม่ได้มีชีวิตเพื่อตนเอง มีแต่ทำเพื่อสังคม โอนอ่อนตามใจทุกคน ดิฉันเกิดมาไม่เคยเห็นลายมืออย่างนี้ เมื่อเห็นถึงกับน้ำตาไหล เพราะดีใจมาก”

อาจารย์กมลทิพย์เป็นบัณฑิตจากคณะเศรษฐศาสตร์และบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เคยทำงานธนาคารและเป็นนักธุรกิจได้รับการอบรมวิชาอ่านลายมือ ณ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เป็นศิษย์ของอาจารย์รัศมี สร้อยวัฒนา ซึ่งได้รับการถ่ายทอดมาจาก อาจารย์ สมบัติ รูปประดิษฐ์ ปัจจุบันได้อุทิศตนเพื่อการกุศล อาทิในงานเกษตรแฟร์ งานของโรตารี ฯลฯ ร่วมกับคณะศิษย์ของอาจารย์รัศมี ไปนั่งอ่านลายมือมอบรายได้บำรุงการกุศลทั้งหมด

(จากข้อเขียนของ บุญเลิศ ช้างใหญ่ หนังสือพิมพ์มติชนรายวัน ฉบับวันอาทิตย์ที่ ๒ มีนาคม ๒๕๔๐)

ภาคกฎแห่งกรรม

เบื้องหลังการอัญเชิญพระพุทธรูปศิลา คืนสู่ประเทศไทย

รองศาสตราจารย์ ดร.พรชุตี อาชาวำรุง

พวกเราคงจะคุ้นเคยกับข่าวใหญ่ข่าวหนึ่ง ซึ่งเป็นความพยายามของปวงชนชาวไทยในการที่จะนำมรดกแห่งชาติล้ำค่ามาทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายแด่องค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในวโรกาสปีกาญจนาภิเษกสมโภช เป็นเรื่องสุดท้ายในปี ๒๕๓๕ นี้

มีใครสักกี่คนที่ทราบข้อเท็จจริงในการที่พระเดชพระคุณหลวงพ่ोजรัญ หรือพระราชสุทธิญาณมงคล มีส่วนร่วมในการอัญเชิญหลวงพ่อบุติลา กลับคืนสู่บ้านเรา ท่ามกลางความมืดมน ดิฉันจะขออนุญาตเล่าสู่กันฟัง

ก่อนอื่น ดิฉันใคร่ขอที่จะให้รายละเอียดพื้นฐานเกี่ยวกับพระพุทธรูปศิลา เพื่อความเข้าใจของผู้อ่านก่อนว่าพระพุทธรูปศิลาเป็นพระพุทธรูปนาคปรก ปางสมมติ ทรงกรองศอ พาหุรัด กุณฑล สวมมงกุฎทรงเทริด พระพักตร์ทรงสี่เหลี่ยม ประทับนั่งสมาธิราบอยู่บนฐานขณคนาคสามชั้น มีนาคเจ็ดเศียรปรกเหนือเศียรพระ ด้านหลังหางนาคพาดขึ้นมาถึงลำตัว มีลวดลายศิลป์แบบลพบุรี ขนาดหน้าตักกว้าง ๔๑ เซนติเมตร ความสูง ๘๖ เซนติเมตร พระพุทธรูปศิลานี้ ชาวบ้านขนานนามท่านว่า “หลวงพ่อบุติลา” เดิมประดิษฐานในถ้ำเจ้าราม อำเภอทุ่งเสลี่ยม จังหวัดสุโขทัย ต่อมาได้นำมาประดิษฐานที่วัดทุ่งเสลี่ยมเป็นเวลานาน ๔๘ ปี และเมื่อคืนวันที่ ๒๕ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๒๐ คนร้ายได้โจรกรรมหลวงพ่อบุติลาไปจากวัดเจ้าอาวาสจึงได้แจ้งความในรุ่งขึ้น และเจ้าหน้าที่ได้ดำเนินการสอบสวนมาโดยตลอด เท่าที่ดิฉันได้ทราบข่าว ปรากฏว่ากลุ่มบุคคลซึ่งเป็นบุคคลที่อยู่ในราชการ มีอำนาจพอสมควรในจังหวัดสุโขทัยขณะนั้น เป็นผู้โจรกรรมไปเพื่อประโยชน์ส่วนตัว และขณะนี้ ก็ได้ชดใช้กรรมตามกฎหมายไปเรียบร้อยแล้ว หลายคนเป็นโรคร้ายต้องทนทุกข์ทรมานก่อนจะสิ้นชีวิต และบางคนที่มิชีวิตอยู่ ก็ชดใช้กรรมอยู่ในคุกตาราง หมดขส หมดศักดิ์ หมดสิ้นศักดิ์ ศรีทุกสิ่งทุกอย่าง ในปัจจุบัน ซึ่งถ้าดิฉันกล่าวนามของบุคคลเหล่านั้น พวกเราก็คงจะคุ้นเคยและได้ยินชื่อมาเป็นอย่างดี นี่แหละภาคหนึ่งของกฎแห่งกรรม ซึ่งเป็นข้อเตือนสติมิให้เราทำผิดศีลธรรมจรรยา

ในปี ๒๕๓๘ นิตยสารศิลปวัฒนธรรม ปีที่ ๑๖ ฉบับที่ ๖ ประจำเดือนเมษายน ๒๕๓๘ ได้ลงพิมพ์จดหมายของผู้ใช้นามว่า กลุ่มอนุรักษ์เล็ก ๆ ต่างแดน ลอนดอน พร้อมทั้งส่งภาพถ่ายพระพุทธรูปนาคปรก ซึ่งถ่ายจากหนังสือแคตตาล็อกโบราณวัตถุที่จะเปิดประมูลของร้านโซธิบี และให้ความเห็นว่าพระพุทธรูปนาคปรกองค์นี้ น่าจะเป็นองค์เดียวกันกับพระพุทธรูปศิลา ที่ถูกโจรกรรมจากวัดทุ่งเสลี่ยม จังหวัดสุโขทัย โดยมีพ่อค้าของเก่ารายหนึ่งเป็นผู้ซื้อ และในที่สุดก็ปรากฏที่ร้านโซธิบีในลอนดอน

ราษฎรอำเภอทุ่งเสลี่ยมได้มีหนังสือร้องเรียนไปยังผู้ว่าราชการจังหวัดสุโขทัย และกรมศิลปากร พร้อมจัดส่งหลักฐานต่าง ๆ เกี่ยวกับพระพุทธรูปศิลาดังกล่าว เพื่อตรวจสอบยืนยันว่า ภาพพระพุทธรูปที่ปรากฏ อยู่ในหนังสือแคตตาล็อกโบราณวัตถุของร้านโซชิบี เป็นรูปถ่ายของพระพุทธรูปองค์เดียวกันที่หายไปจากวัดทุ่งเสลี่ยมหรือไม่ การตรวจสอบนี้ได้รับความร่วมมือจากกองพิสูจน์หลักฐาน กรมตำรวจ ซึ่งใช้เทคนิคการตรวจสอบที่เรียกว่าการถ่ายภาพเชิงซ้อน โดยอาศัยเครื่องคอมพิวเตอร์สแกนภาพของชาวบ้าน กับภาพจากแคตตาล็อกในอังกฤษ และเปรียบเทียบกันว่าซ้อนกันสนิทเป็นอันเดียว ทั้งยังมีคำหาณิรูปพรรณสัณฐานของหลวงพ่อดีตรงกันหลายจุด

ณ จุดนี้เอง ที่อาจารย์พิมพ์ ลิ้มพยอม ซึ่งเป็นหนึ่งในบรรดาลูกศิษย์ของหลวงพ่อดีของเราได้เข้ามามีส่วนเกี่ยวข้อง ท่านอาจารย์พิมพ์เป็นข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ ซึ่งได้ทำงานเป็นที่ปรึกษา นายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีหลาย ๆ คน ทำคุณประโยชน์ให้แก่ประเทศชาติอย่างเอนกอนันต์ และในคราวนี้ ได้มาช่วยในการนำคืนพระพุทธรูปศิลา ในฐานะเป็นที่ปรึกษาของท่านอดีตรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ ร้อยตำรวจโท เขาวริน ลัทธศักดิ์ศิริ ท่านอาจารย์พิมพ์ เคยทำงานในกระทรวงพาณิชย์และติดต่อกับต่างประเทศหลายครั้ง เพื่อช่วยในการส่งออกสินค้าไทย ในการฉนั้น ท่านอาจารย์ได้รู้จัก ท่านเซอร์จอห์น แลง ซึ่งเป็นประธานหอการค้าอังกฤษโพ้นทะเล จึงได้ติดต่อผ่านความร่วมมือของท่านเซอร์ เพื่อหาเบาะแสเกี่ยวกับพระพุทธรูปศิลาในประเทศอังกฤษ ในช่วงนั้น อาจารย์พิมพ์เล่าว่า มีแต่ผู้สบประมาทและเยาะเย้ยว่า ทำในสิ่งซึ่งเป็นไปไม่ได้ ติดตามพระพุทธรูปซึ่งสูญหายไปร่วม๒๐ ปี จากกระดาดแผ่นดินเดียว อาจารย์พิมพ์จึงได้เดินทางมายังวัดอัมพวัน จังหวัดสิงห์บุรี มากราบเรียนขอให้พระเดชพระคุณหลวงพ่อดีของเรา ช่วยอาราธนาอิมมนต์พระพุทธรูปศิลาให้กลับคืนสู่ประเทศไทยด้วย

ณ ที่นี้เองที่พิมพ์ได้แสงสว่างแห่งความหวัง และได้กำลังใจอย่างยิ่งยวด หลวงพ่อดีพิมพ์ว่า “สำเร็จ” คำว่า สำเร็จ คำแรก จุดประกายแห่งความหวังและเพิ่มพูนพลังให้แก่พิมพ์ ในการติดตามพระพุทธรูปศิลากลับคืนสู่ปวงชนชาวไทย ทั้งนี้ พิมพ์มีความตั้งใจอย่างยิ่งที่จะนำพระพุทธรูปองค์นี้ ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในปีกาญจนาภิเษกสมโภช หลวงพ่อดีเล่าให้ฟังว่า พระพุทธรูปทุกองค์มีเทพสถิตอยู่เพื่อปกปักรักษา คนเราก็เช่นกัน ถ้าบุคคลใดทำดีอยู่ในศีลธรรม สวดมนต์ภาวนา ก็ย่อมจะมีเทพอุปถัมภ์ มีเทพประจำตัวเช่นเดียวกัน หลวงพ่อดีตั้งจิตอธิษฐานอาราธนาอิมมนต์สื่อไปยังเทพซึ่งรักษาพระพุทธรูปศิลา และขออาราธนาอิมมนต์กลับคืนสู่ประเทศไทย ท่านจึงบอกกับอาจารย์พิมพ์ว่า งานนี้สำเร็จ ทำไปเถิดจงอย่าได้ท้อถอย

เรื่องที่น่าแปลกอีกเรื่องหนึ่งก็คือ บุคคลซึ่งมีส่วนเกี่ยวข้องในการนำคืนพระพุทธรูปศิลา นั้นหลาย ๆ คนเป็นลูกศิษย์ของหลวงพ่อดีของเรา นอกจาก อาจารย์พิมพ์แล้วยังมีท่านอดีตรัฐมนตรี ร้อยตำรวจโท เขาวริน ลัทธศักดิ์ศิริ หม่อมเจ้าสุภัทราดิศ ดิศกุล ท่านกงสุลใหญ่ประจำนครลอสแอนเจลิส นายสุพจน์ ธีรเกาศัลย์ และภรรยา นางสุกัญญา ธีรเกาศัลย์ บุคคลเหล่านี้ ถือว่าเป็นลูกศิษย์ผู้เคารพศรัทธาในพระราชสุทธินิยามมงคล หลวงพ่อดีของเราทั้งสิ้น

ในขณะนั้น ร้อยตำรวจโท เซาวริน ลัทธศักดิ์ศิริ รับผิดชอบกรมศิลปากร และกรมการศาสนา จึงได้ตั้งคณะกรรมการตรวจสอบข้อเท็จจริงและพิจารณาหาแนวทางติดตามทวงคืนพระพุทธรูปศิลาชิ้นมาคณะหนึ่ง โดยอาจารย์พิมพ์ เป็นหัวหน้าใหญ่ ได้ดำเนินการผ่านเรื่องโดยผ่านกระทรวงการต่างประเทศไปยังรัฐบาลสหราชอาณาจักร เพื่อขอความช่วยเหลือสืบหาข้อมูลเกี่ยวกับผู้ซื้อและพระพุทธรูปศิลาที่ถูกประมูลไป ต่อมารัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการได้นำคณะไปเยือนสหราชอาณาจักร และได้รับทราบจากสก๊อตแลนด์ฮาร์ด และเจ้าหน้าที่กระทรวงวัฒนธรรมของสหราชอาณาจักรว่า ผู้ประมูลพระพุทธรูปศิลาลองคี่นี้ได้แต่งตั้งนายความซึ่งอยู่ในลอสแอนเจลิสเป็นผู้ทำหน้าที่ตัวแทนควรจะติดต่อขอความร่วมมือจากทางการของสหรัฐในการที่จะเสาะหาเบาะแสเกี่ยวกับเรื่องนี้ ด้วยเหตุนี้ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ จึงได้ตั้งคณะกรรมการชุดหนึ่งเดินทางมาขอความร่วมมือจากทางการสหรัฐ ในชุดนี้ดิฉันได้มีส่วนร่วมในการเดินทางมาเจรจาติดต่อประสานงานด้วย ทั้งนี้ เป็นด้วยเหตุผลที่ว่า เมื่อดิฉันเรียนปริญญาเอกอยู่ในสหรัฐอเมริกานั้นได้เรียนวิชาโททางกฎหมายระหว่างประเทศและมีความคุ้นเคยกับวัฒนธรรมตลอดจนการใช้ภาษาเป็นอย่างดี เพราะเรียนจบปริญญาตรี โท เอก ในสหรัฐอเมริกาทั้งสิ้น ในช่วงนั้น ท่านเซาวริน ไม่สามารถเดินทางไปกับคณะได้ เพราะเป็นต้องลงเลือกตั้งใหม่หลังการยุบสภา คณะที่เราไปจึงเป็นคณะเล็ก ๆ ประกอบด้วยบุคคลเพียง ๕ คน คือ อาจารย์พิมพ์ ดิฉัน และเจ้าหน้าที่นิติกร กับที่ปรึกษาของกรมศิลปากร อีก ๒ ท่าน

โชคดีที่เราได้รับความร่วมมืออย่างดีจากทั้งทางการในสหราชอาณาจักร เพราะสมเด็จพระบรมราชินีอลิซาเบธกำลังจะเดินทางมาเยือนประเทศไทย เป็นราชอาณาจักร และในสหรัฐอเมริกานั้น ประธานาธิบดีคลินตันและภรรยาที่กำลังจะเดินทางมาเป็นราชอาณาจักรเช่นเดียวกัน ทั้งสองประเทศมีความห่วงกังวลว่า กรณีพระพุทธรูปศิลาถูกโจรกรรม และมีปรากฏว่า เข้าไปอยู่ในประเทศทั้งสอง จะเป็นที่ให้มีการเดินขบวนหรือการร้องเรียนเกิดขึ้น จึงถือว่าเป็นพระมหากรุณาธิคุณและพระราชบารมีของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวของเราโดยแท้ ที่คลับันดาลให้พระพุทธรูปศิลาได้กลับคืนสู่ประเทศในครั้งนี้นอกจากนั้นเป็นความบังเอิญที่ดิฉันไปพบกับลูกศิษย์ **คุณสุภาศิริ** ซึ่งเป็นภรรยาของอุปทูตไทยแห่งสหรัฐอเมริกา ณ กรุงวอชิงตัน คือ **คุณอรุณสิทธิ์ อมาตยกุล** ซึ่งขณะนั้นทำหน้าที่ แทนท่านเอกอัครราชทูตผู้ไปราชการนอกประเทศสหรัฐอเมริกา จึงได้รับความร่วมมือและให้การต้อนรับอย่างดียิ่ง

ที่พิมพ์และดิฉันมีความกังวลอย่างสูง สวดถึงหลวงพ่ोजรัญญอยู่ตลอดเวลา ขอบารมีท่าน เพราะได้รับอุปสรรคทั้งจากภายในคณะที่เดินทางไปด้วย และอุปสรรคจากกลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้องหลาย ๆ ด้าน จนแทบจะเกิดความท้อถอย แต่ก็ยังได้ขวัญและกำลังใจจากบารมีของหลวงพ่ोजรัญญอยู่ จะขอเล่าให้ฟัง

การที่คณะของเราเดินทางไปสหรัฐอเมริกานั้น เป็นไปตามคำแนะนำจากสถานทูตไทยในสหรัฐ ให้ทำหนังสือร้องเรียนเป็นทางการไปยังต่อรัฐบาลสหรัฐอเมริกา โดยอาศัยสนธิสัญญาระหว่างประเทศซึ่งลงนามร่วมกันแล้วเกี่ยวกับความร่วมมือทางอาญา โดยที่หัวหน้าคณะ คือ **ศาสตราจารย์ ดร. อุดล วิเชียรเจริญ** ซึ่งเป็นที่ปรึกษากรมศิลปากรนั้น มิได้ประสานกับเรามาก่อน เพราะได้รับแต่งตั้งให้เป็น

หัวหน้าคณะเฉพาะกิจ แทนอธิบดีกรมศิลปากร ซึ่งได้รับการมอบหมายจาก ท่านเซาวริน หัวหน้าคณะที่แท้จริง อีกทีหนึ่ง โดยหัวหน้าคณะเฉพาะกิจท่านนี้ได้เดินทางมาพบกับคณะของเราในสหรัฐอเมริกาจากประเทศฝรั่งเศส ท่านมีความเชื่อว่า เรื่องนี้มีใช่เรื่องอาญาและไม่เกี่ยว หนังสือฉบับนี้ใช้ไม่ได้ ทั้ง ๆ ที่ท่านอดีตนายกรัฐมนตรี บรรหาร ศิลปอาชา ได้ลงนามมาเรียบร้อยแล้ว ดินันและที่พิมพ์กำลังพลเป็นอย่างมาก เพราะเราทำตามคำแนะนำและเชื่อว่าสนธิสัญญานี้ใช้ได้ อย่างไรก็ตาม เราได้ขอร้องให้ท่านได้โปรดยื่นหนังสือไปตามความตั้งใจเดิม และขอความร่วมมือจากสหรัฐ ไปตามความตั้งใจของการเดินทางมาครั้งนี้

ที่วอชิงตันนั้น เราได้พบกับหน่วยงาน เอฟ บี ไอ ซึ่งบอกว่าเรื่องนี้ไม่เกี่ยวกับอาญาและช่วยเหลืออะไรไม่ได้ ตามการชี้แนะของที่ปรึกษากรมศิลปากรผู้เป็นหัวหน้าคณะเฉพาะกิจ และยังคงคัดค้านไม่ต้องการให้เราไปพบกับเจ้าหน้าที่ เอฟ บี ไอ ในลอสแอนเจลิส ทั้ง ๆ ที่เราได้นัดหมายไว้แล้ว ที่พิมพ์และดินันสวดมนต์ถึงสิ่งศักดิ์สิทธิ์ รวมทั้งหลวงพ่อกวของเรารวมทุกคืน ขอบารมีให้ทำงานนี้สำเร็จท่ามกลางอุปสรรคต่าง ๆ เราสองคนสวดบทพาทุงมหากาและอิติปิโส ตามที่หลวงพ่อกวสอนทุกวัน ในที่สุด ที่พิมพ์ได้้นำเรือมัจฉาลอง ซึ่งเป็นเรือที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงออกแบบสร้างด้วยพระองค์เอง และทรงได้รับเหรียญทองจากการแข่งขันเรือใบในกีฬาซีเกมส์ และได้ขอพระบรมราชานุญาตจัดสร้างขึ้น เพื่อเป็นที่ระลึกแก่บรรดาพสกนิกรในปีกาญจนาภิเษก โดยนำเงินรายได้ทั้งหมดทุกเล้าทุลกระหม่อมถวายต้นแบบของเรือมัจฉานี้ที่พิมพ์ก็ได้นำมาให้หลวงพ่อกวเราเจิม ก่อนที่จะนำไปผลิตและก็ประสบความสำเร็จอย่างดีเช่นกัน

ความหวังของเราปรากฏ เมื่อพิมพ์นำเรือมัจฉาลองลำหนึ่ง ไปมอบให้กับนายเบอเมิน ซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ที่ปรึกษาทางกฎหมายของกระทรวงการต่างประเทศ นายเบอเมินผู้นี้คุ้นเคยกับประเทศไทยและเป็นบุคคลซึ่งมีความสำคัญอย่างยิ่งในสหรัฐอเมริกา ด้วยบารมีของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวนั้น นายเบอเมินทำให้ความหวังของเราให้เรื่องร้องขึ้นมาใหม่ เพราะนายเบอเมินเห็นด้วยกับเรา และขอให้เราได้ไปพบกับ นางเวอจินีเยร์ เคอร์รี่ ซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ เอฟ บี ไอ เกี่ยวข้องกับเรื่องศิลปวัตถุในนครลอสแอนเจลิส โดยติดต่อไปยัง นางเวอจินีเยร์ โดยตรง ณ นครลอสแอนเจลิสนี้ เราได้พบกับท่านกงสุลใหญ่และภรรยา คือ นายสุพจน์ นางสุกัญญา ธีรเกาศัลย์ และทราบว่ ทั้งสองท่านเป็นลูกศิษย์หลวงพ่อจรรย์ของเราเช่นเดียวกัน ทั้ง ๆ ที่ยังไม่เคยกราบนมัสการหลวงพ่อกวด้วยตนเองเลย แต่ก็ท้าวานถึงท่านในห้องพระอยู่เป็นประจำวัน

ณ ทำเนียบ นครลอสแอนเจลิสนี้ คณะของเราประสบความสำเร็จอย่างยิ่งยวด เพราะเราได้ขอร้องให้หัวหน้าคณะเฉพาะกิจ ไม่ต้องพูดว่าไม่แน่ใจว่าพระพุทธรูปอยู่ที่ไหน ไม่ต้องพูดว่าไม่สามารถที่จะร่วมมือกันได้ เพราะไม่มีสนธิสัญญารับรองและใด ๆ ทั้งสิ้น เราได้ขอให้เขาช่วยเราอย่างไม่เป็นทางการ โดยการช่วยหาเบาะแสว่าใครเป็นผู้ครอบครองพระพุทธรูปองค์นี้อยู่ เพื่อบรรเทาหนทางนำคืนพระพุทธรูปสู่ประเทศไทย ซึ่งเราก็ประสบความสำเร็จ เพราะว่าทางนางเวอจินีเยร์ และคณะ ได้รับปากรับคำว่าจะประสานงานติดต่อผ่านท่านกงสุลใหญ่ คณะของเราจึงได้เดินทางกลับสู่ประเทศไทย ด้วยความหวังและรอคอยการดำเนินการต่อไป

ต่อมา เราได้รับแจ้งจากท่านกงสุลใหญ่ว่า นายมอริส แคทส์ ซึ่งเป็นนายความของผู้ครอบครองพระพุทธรูปศิลาในขณะนั้น ต้องการจะคืนพระพุทธรูปศิลา โดยขอเงินสองจำนวน จำนวนแรกหนึ่งพันเหรียญสหรัฐ เพื่อขนย้ายพระพุทธรูปมาให้คณะกรรมการตรวจสอบ ณ สถานที่ใกล้เคียงกับสถานกงสุลใหญ่ในนครลอสแอนเจลิส และจำนวนที่สอง เป็นเงินค่าชดเชยในการนำคืนพระพุทธรูปกลับคืนเป็นจำนวนเงินสองแสนเหรียญสหรัฐอเมริกา คือประมาณ ๕ ล้านบาท ในขณะนั้น คณะกรรมการฯ ซึ่งดิฉันและอาจารย์พิมพ์เป็นกรรมการร่วมอยู่ด้วยได้พิจารณา และผู้คัดค้านคนเดิมในการปฏิบัติงานในสหรัฐก็แสดงข้อคิดเห็นขัดแย้งเช่นเดียวกับที่ขัดแย้งมาตลอดในเรื่องนี้ว่าไม่เห็นสมควรจะจ่ายเงิน ไม่เห็นสมควรที่จะเป็นต้นแบบ มิฉะนั้นจะต้องจ่ายเงินตลอดไป ในการนำคืนพระนารายณ์บรรทมสินธุ์ไม่ต้องจ่ายเงินเลยสักบาท ซึ่งข้อเท็จจริงมิใช่เช่นนั้นคือ**นายบรรทมสินธุ์** เราไม่จ่ายเงินก็จริง แต่ก็เสมือนหนึ่งจ่ายเงิน เพราะมีผู้มีจิตศรัทธานำโบราณวัตถุไทยซึ่งมีคุณค่าใกล้เคียงกับนารายณ์บรรทมสินธุ์ไปแลกคืนจากพิพิธภัณฑ์ในอเมริกา เราจึงได้ทับหลังนารายณ์บรรทมสินธุ์กลับคืน ในขณะนั้น ร้อยตำรวจโทเชาวริน ไม่ได้เป็นทั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และก็ได้เป็นทั้งรัฐมนตรี เราจึงพากันเดินทางมาเป็นการส่วนตัว ในฐานะประชาชนเต็มขั้น ที่จะสานต่อความตั้งใจเดิมในอันที่จะนำพระพุทธรูปศิลากลับคืนสู่ประเทศไทย และทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ในครั้งนี้ คณะของเราได้รับการสนับสนุนทางการเงิน จาก**คุณชนินท์ เจียรนวนนท์** ประธานกรรมการบริหารเครือเจริญโภคภัณฑ์ และขอกราบขอบพระคุณท่านไว้ ณ ที่นี้ด้วย ในขณะนั้น เรามิได้แจ้งให้แก่สาธารณชนทราบว่า เครือเจริญโภคภัณฑ์เป็นผู้สนับสนุน ด้วยเกรงว่า หากเราทำงานไม่สำเร็จจะทำให้ชื่อเสียงของทางเครือเจริญโภคภัณฑ์เสื่อมเสียไปด้วย เราจึงมิได้ออกข่าวในขณะนั้น โดยคณะของเราติดต่อสื่อสารผ่าน**คุณพรศรี หลุยบุญญ์** ประชาสัมพันธ์ของซีพี ผู้มีประสิทธิภาพสูง และมุ่งมั่นกับงานจนสำเร็จลุล่วงด้วยดี

การทำงานครั้งนี้ของเรา ได้รับความร่วมมืออย่างดียิ่งจากท่านกงสุลใหญ่ และเจ้าหน้าที่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งภรรยา คือ **คุณสุกัญญา** เพราะในขั้นแรกนั้น เราต้องออกค่าใช้จ่ายเองก่อน ยังไม่ได้เบิกเงินสนับสนุน เพราะยังทำงานไม่สำเร็จ ท่านกงสุลใหญ่กรุณานำพวกเราไปพักที่ท่าเรือของท่าน ณ ที่นั้น เราช่วยกันสวดมนต์หมู่บททุกเช้าเย็น อาราณาสังคคีสิทธิ์ต่าง ๆ รวมทั้งหลวงพ่อร์ฆูอให้ช่วยคลบ้นดาลให้เราทำงานชิ้นนี้สำเร็จด้วยดีและเราก็ทำงานสำเร็จจริง ๆ

คณะกรรมการของกรมศิลปากร ได้มีมติให้ ที่ปรึกษาของกรมศิลปากร (ผู้คัดค้านการปฏิบัติงานเพื่อบรรจุเป้าหมายโดยไม่ต้องเป็นคดีความในศาล ตามความเห็นของดิฉัน) เดินทางไปลอสแอนเจลิสแต่เพียงผู้เดียวเพื่อขอพบกับนายความของผู้ครอบครอง คือ **นายมอริส แคทส์** และที่ปรึกษาท่านนี้ก็เชื่อมั่นว่า จะสามารถเจรจาให้นายแคทส์ยอมได้ทุก ๆ อย่าง หรือมิฉะนั้นก็ยืนยันว่าจะไปตีศาล และจะดำเนินคดีเพื่อนำคืนพระพุทธรูปศิลา และจะชนะคดี ซึ่งพวกเราก็มองไม่เห็นหนทางเราถกกันว่าจะไปฟ้องใคร ในเมื่อเราไม่ทราบว่าใครเป็นผู้ครอบครองพระพุทธรูป เรารู้จักแต่เฉพาะนายความ และในประวัติศาสตร์แห่งความขมขื่น เราก็ยังจำได้ว่า ในการนำเรื่องกรณีพิพาทระหว่างประเทศขึ้นศาลนั้น เรา

ได้สูญเสียเขาพระวิหารอย่างไร นอกจากนั้น ถ้ามีการนำขึ้นโรงขึ้นศาล พระพุทธรูปศิลาอาจจะสูญหายลงได้
ดินไปอีก และชาวไทยอาจจะมิได้พบของค์ท่านอีกเลยก็ได้ คณะของเราจึงดำเนินการไปอย่างที่เราคิดว่า
สมควร คือ พยายามติดต่อทนายความ และยินดีให้ค่าชดเชย ไร่ก็ดี ทนายความนั้นไม่ยินดียะจะคืน
พระพุทธรูปศิลาสักเท่าไร พระพุทธรูปองค์นี้มีคุณค่าสูงกว่าเงินสองแสนดอลลาร์ถึงสองหรือสามเท่า ใน
วงการค้าของแก่นั้น ยิ่งมีการทวงคืน วัตถุชิ้นนั้นย่อมจะมีคุณค่าสูงยิ่งขึ้นไปอย่างเอนกอนันต์ อย่ไรที่กว่า
“หอม” นั้นแหละ ดังนั้น นายแพทย์จึงปฏิเสธ ไม่ต้องการพบใครทั้งสิ้น ที่ปรึกษาท่านนั้นไม่สามารถนัดพบ
ได้ ทางสถานกงสุลก็ไม่สามารถนัดพบได้ เพราะเขายืนยันว่าแจ้งไปแล้วทุกอย่าง ไม่มีควมจำเป็นจะต้อง
พบใครและทางประเทศไทยก็ไม่ได้ทำตามเงื่อนไข คือ มิได้ส่งเงิน ๑,๐๐๐ ดอลลาร์ ค่าขนย้ายมาให้เขา
ภายในวันที่ ๕ ธันวาคม เพื่อที่จะมาพิจารณาพิสูจน์พระพุทธรูปในวันที่ ๕ เขาบอกว่า หมดเวลาแล้ว ไม่มี
อะไรจะต้องพูดกัน คณะของเราเดินทางถึงสหรัฐอเมริกา ประมาณเที่ยงของวันที่ ๕ ธันวาคม ซึ่งนายแพทย์
ทส์ว่า ล่วงเลยกำหนดที่นัดหมายและเขาไม่ได้นำพระพุทธรูปศิลามาเพื่อการพิสูจน์ เพราะเราไม่ได้จ่ายเงิน
๑,๐๐๐ ดอลลาร์เป็นค่าขนย้าย ดิฉันจึงขอพูดกับนายแพทย์เอง ก่อนหน้าที่จะได้พบกับนายแพทย์ ดิฉันได้
อาราธนาหลวงพ่อดำริ ขอได้โปรดคลบบันดาลให้นายแพทย์ยอมเจรจาและยอมพบ โชคดี นายแพทย์รับ
โทรศัพท์เอง ทั้ง ๆ ที่วันนั้นเป็นวันหยุด และเขาไม่น่าจะอยู่ในสำนักงาน ดิฉันเข้าใจคนอเมริกันดี จึงพูด
ประเด็น และพูดในสิ่งซึ่งมีความสำคัญต่อเขา โดยปกตินั้น พวกเราคนไทยมักพูดในแง่มุมของตัวเอง
อย่างเช่นพูดว่า ปีนี้เป็นปีกาญจนาภิเษกสมโภช เรามีความประสงค์จะนำคืนพระพุทธรูปศิลาเพื่อไปถวาย
พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เราเคารพนับถือพระพุทธรูปองค์นี้ สูงมาก เป็นวัตถุโบราณด้วย และเป็นสิ่งที่
เราราบไหว้เคารพบูชา เป็นสรวงของคนไทย โดยเฉพาะอย่างยิ่งทางภาคเหนือในจังหวัดสุโขทัย สิ่งเหล่านี้
คนอเมริกันเขาไม่สนใจ เขาไม่แคร์หรอก ดิฉันจึงพูดในสิ่งที่เขาสนใจ และจำเป็นสำหรับเขา ดิฉันสวม
วิญญาณนักเลง และขู่เล็ก ๆ ว่า คุณแพทย์ดิฉันขอแสดงความยินดีว่าคุณเป็นทนายความที่มีชื่อเสียงมีผลงาน
ที่น่าชื่นชมมาก เพราะคุณสามารถที่จะปกป้องลูกความของคุณได้อย่างดี จนบัดนี้ เรายังไม่ทราบเลยว่าใคร
เป็นลูกความ ใครเป็นผู้ครอบครองพระพุทธรูปศิลา คุณทราบไหม พวกเราว่าคุณคือใคร คุณทราบไหม
พวกเรารู้ว่าคุณอยู่ที่ไหน พระพุทธรูปองค์นี้ มิใช่เป็นเพียงศิลปวัตถุชิ้นหนึ่ง แต่เป็นสิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่คนไทย
เคารพบูชา คุณรู้จักมวลชนไหม ดิฉันไม่สามารถจะควบคุมมวลชนได้ ถ้าหากว่าลูกอื้อขึ้นมา เฉพาะใน
ลอสแอนเจลิสนี้มีคนไทยอยู่ไม่ต่ำกว่า๑๐๐,๐๐๐ คน นั้นยังไม่นับถึงคนเขมร คนลาว อีกจำนวนมหาศาล ซึ่ง
เป็นพุทธศาสนิกชนเช่นกัน คุณทราบไหมว่า คุณควรจะขอบุคคลคณะของเราซึ่งมาที่นี่เพื่อที่จะนำเอาเศือก
ร้อนไปจากมือของคุณอย่างสง่าเพราะคุณตกอยู่ในอันตราย ถ้าหากว่าคนไทยลุกอื้อขึ้นมา ในกรณีเดียวกัน
กับที่เคยปรากฏแล้วในอดีตเกี่ยวกับนารายณ์บรรทมสินธุ์ คุณจะลำบาก นายแพทย์ฟังดิฉันพูดแล้วคงจะ
ตกใจ จึงนัดให้คณะของเราไปพบ ในเวลา๑๓.๓๐ น. ดิฉันพบกับเขาทางโทรศัพท์ เวลา๑๑.๓๐ น. หลังจาก
นั้น เรื่องราวก็ดำเนินไป โดยที่ยังมีปัญหาอีกหลายประการ เช่น นายแพทย์เรียกร้องให้จ่ายเงิน๒,๐๐๐ ดอลลาร์
ในวันรุ่งขึ้น และหลังจากนั้น ๒ วัน จะต้องนำเงินสองแสนดอลลาร์เข้าบัญชี ซึ่งทางเราก็ไม่ยินยอม
เพราะเราบอกว่าจะต้องเห็นพระพุทธรูปก่อน เราจึงจะจ่ายเงินให้ นายแพทย์ก็บอกว่า จะไม่ขอรับตราฟของ

ธนาคารไทย จะต้องขอรับครีฟของธนาคารอเมริกัน เราก็พบอุปสรรคในการที่จะโอนเงิน เพราะขณะนั้น คุณธนินท์ เจียรวนนท์ และ คุณวัลลภ เจียรวนนท์ เดินทางอยู่ต่างประเทศและต่างจังหวัดทางคุณพระศรี หลู ไพบูลย์ ซึ่งกรุณาดูติดต่อเป็นหัวแรงใหญ่ ในการประสานงานกับเครือเจริญโภคภัณฑ์ จึงแจ้งให้เราทราบทาง โทรสารว่า ยังไม่สามารถที่จะติดต่อได้ ทางท่านอดีตรัฐมนตรีเซวาริน และคุณจริยา ภรรยาของท่าน ด้วยความช่วยเหลือของคุณกนกเทพ อัมพลิน ที่ปรึกษาอีกคนหนึ่งของท่านเซวาริน จึงทำการกู้เงินธนาคาร ไทย พาณิชย์ สาขาสภาอากาศไทยทางอากาศผ่านเครื่องโทรสาร ในวงเงินซึ่งท่านทั้งสองขอไว้เพื่อสร้างบ้านและ ยังไม่ได้นำไปใช้ ทั้งนี้ทั้งนั้น อุปสรรคอีกมากมาย ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของเวลา ซึ่งกรุงเทพฯ และ อเมริกา ต่างกัน คือ กลางวัน กลางคืน เราอดหลับอดนอนกันทั้งสองฝ่าย และเราก็ขอขอบคุณหลาย ๆ ฝ่ายที่ช่วยให้ เรื่องนี้สำเร็จ รวมทั้งผู้จัดการธนาคารไทยพาณิชย์ สาขาสภาอากาศด้วย

ในที่สุด งานของเราก็ประสบความสำเร็จด้วยดี และได้นำพระพุทธรูปติดกลับคืนสู่ ประเทศไทยในวันที่ ๑๕ ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๓๕ โดยความอนุเคราะห์ของ บริษัทการบินไทย จำกัด (มหาชน) เพื่อให้ประชาชนชาวไทยได้สักการะบูชาสืบไป

ในค่ำวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๐ หลังจากที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณา โปรดเกล้าโปรดกระหม่อมพระราชทานหลวงพ่อดิลก เพื่อนำกลับสู่วัดทุ่งเสลี่ยม คณะกรรมการจัดให้มี พิธี เจริญชัยมงคลคาถาและในวันที่ ๑๖ จะมีพิธีฉลองสมโภช ณ อาคารเจริญโภคภัณฑ์ จากนั้นคณะกรรมการ โครงการสมโภชหลวงพ่อดิลกภาคใต้ในประเทศไทยในปีกัญญาภิเษก โดยนายวัลลภ เจียรวนนท์ กรรมการบริหารเครือเจริญโภคภัณฑ์ ร้อยตำรวจโทเซวาริน ลัทธศักดิ์ศิริ และคณะ จะจัดให้มีงานสมโภช หลวงพ่อดิลก ในจังหวัดต่าง ๆ ซึ่งเป็นทางผ่านธ จังหวัด คือ จังหวัดปทุมธานี จังหวัดพระนครศรีอยุธยา จังหวัดอ่างทอง จังหวัดสิงห์บุรี จังหวัดชัยนาท จังหวัดนครสวรรค์ จังหวัดกำแพงเพชร จังหวัดพิษณุ โ จังหวัดสุโขทัย นอกจากจะจัดสมโภชใหญ่แล้ว แต่ละจังหวัดที่ผ่านไปทางเครือเจริญโภคภัณฑ์จะนำ นิทรรศการประวัติและเหตุการณ์การติดตามหลวงพ่อดิลก ไปแสดงให้ประชาชนในจังหวัดต่าง ๆ ได้ชมด้วย

ในฐานะที่เป็นลูกศิษย์ของหลวงพ่อดิลก เป็นที่น่าประหลาดใจมากกว่า หลวงพ่อของเราได้ ทำคุณประโยชน์หลายอย่างโดยอยู่เบื้องหลัง และไม่ต้องการที่จะเผยแพร่ผลงานของท่านด้วยประการใด ๆ ทั้งสิ้น ในเรื่องนำคืนพระพุทธรูปศิลานี้ หลวงพ่อคงจะมีญาณพิเศษบางอย่าง ที่กระตุ้นเตือนให้บรรดาลูก ศิษย์ ทั้งที่อยู่ในนครลอสแอนเจลิส และ บารมีของหลวงพ่อซึ่งสามารถติดต่อกับเทพผู้พิทักษ์พระพุทธรูป ศิลกาให้สามารถมาร่วมแรงร่วมใจดำเนินงานฝ่าฟันอุปสรรค จนสามารถนำคืนพระพุทธรูปศิลามาได้ ดิฉัน เองมีความภูมิใจอย่างสูงสุดที่มีโอกาสได้เป็นลูกศิษย์ของหลวงพ่อ และรู้สึกในความเมตตากรุณาของท่าน อย่างหาที่สุดมิได้ ไม่ว่าจะเกี่ยวกับเรื่องส่วนตัว ครอบครัว ลูก ๆ งานธุรกิจ งานราชการใด ๆ ก็ตาม หลวงพ่อ ได้ช่วยแผ่เมตตา ให้คำปรึกษา ในการดำเนินชีวิต เกื้อหนุนทุก ๆ ทาง เป็นที่พึ่งสำคัญ ดุจบิดาบังเกิดเกล้า โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ได้ช่วยชีวิตดิฉันไว้ถึง ๓ ครั้ง บุญคุณของหลวงพ่อนั้น ดิฉันไม่สามารถจะกล่าวได้หมด ดายแล้วและเกิดใหม่ก็คงจะไม่สามารถทดแทนได้หมด และไม่มีคำใดที่จะสามารถพรรณาถึงความเมตตา ปราณีที่หลวงพ่อมิให้แก่ลูกศิษย์ได้ ท่านเคยช่วยชีวิตดิฉันไว้ ครั้งสำคัญถึง ๓ ครั้งด้วยกัน ครั้งแรกนั้น เมื่อ

ดิฉันต้องทำการผ่าตัดที่โรงพยาบาลจุฬาฯ ท่านได้เมตตาตามาสอนกรรมฐานให้หายจากการทรมานโดยกาย ทัพย์ ครั้งที่สอง เมื่อดิฉันเดินทางไปกับคณะของกรมการศาสนา เพื่อศึกษาดูงาน ตรวจวัดไทยในประเท ยุโรป เกิดเหตุการณ์ที่แอร์ในเครื่องบินรว่ว หลวงพ่อได้แสดงปาฏิหาริย์โดยการบริการและกำหนดเวลาว่า จะให้น้ำที่หยดอยู่นั้นหยุด ขณะนั้นแอร์รู้วลงมนศรีษะดิฉันพอดี ท่านได้บอกกับ ดิริรัตน์ ลูกศิษย์ผู้ติดตาม รับใช้ซึ่งนั่งอยู่กับท่าน ว่า ให้จับเวลาอีก ๕ นาที จะให้น้ำมาหยดที่ทางเดิน พ้นจากศรีษะของอาจารย์พรุทธิ และถ้าอีก ๒๐ นาที น้ำไม่หยุดก็ช่วยอะไรไม่ได้แล้ว คงจะต้องเตรียมตัวให้พร้อม เพราะว่าเครื่องบินจะ ระเบิด ใน ๕ นาที น้ำได้ย้ายไปหยดอยู่ที่ทางเดิน พ้นศรีษะดิฉัน และใน ๒๐ นาที น้ำก็หยุด และทุกคนก็ ปลอดภัย ครั้งสำคัญในชีวิตครั้งที่สาม ก็คือ เมื่อดิฉันได้ถูกปองร้ายโดยความเข้าใจผิด และหลวงพ่อบรรณ ล่วงหน้า ได้แนะนำให้ดิฉันมาอยู่ในวัดเป็นเวลา ๖ วัน จนกว่าจะหมดเคราะห์ ขณะนั้นดิฉันไม่ทราบว่าดิฉัน มีเคราะห์ขนาดไหน แต่หลังจากเหตุการณ์ได้ผ่านพ้นไปแล้วหลวงพ่อบอกว่าครั้ง นั้นมองไม่เห็นศรีษะของ ดิฉันแล้ว ดิฉันเชื่อหลวงพ่อก็ได้เข้ามาอยู่ในวัด และผ่านพ้นวิกฤตการณ์นั้นไปได้อย่างดี ถ้าดิฉันไม่ช วยอาศัยอยู่ที่บ้านพักที่ระบุรี คงจะต้องถูกทำร้ายถึงแก่ชีวิตไปแล้วแน่นอน

งานติดตามทวงคืนพระพุทธรูปศิลาณี ดิฉันและพี่พิมพ์ได้รับพลังใจและบารมีสนับสนุน จาก หลวงพ่อของเรา และเป็นงานที่ดิฉันรู้สึกภาคภูมิใจที่สุดในชีวิต ทั้งนี้ด้วยสิ่งยึดมั่นของชาวไทยสัตย์ สูงสุด ๓ ประการ คือ ชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ ประมวลอยู่ในงานนี้ทั้งสิ้น พระพุทธรูปศิลาเป็น พระพุทธรูปศักดิ์สิทธิ์คู่บ้านคู่เมืององค์หนึ่ง และเป็นมรดกตกทอดถึงชาติไทย มีอายุไม่ต่ำกว่า ๗๐๐ ปี นั้น คือ เรื่องของมรดกแห่งชาติ คณะผู้ติดตามทวงคืนพระพุทธรูปศิลา ซึ่งท่านอดีตรัฐมนตรี ร้อยตำรวจโท เขา วริน ลัทธศักดิ์ศิริ หัวหน้าคณะนั้น มีความตั้งใจอย่างแรงกล้าที่จะนำคืนพระพุทธรูปศิลามาทูลเกล้า ทูลกระหม่อมถวายพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระมหากษัตริย์ ผู้ยิ่งใหญ่ ปกปักษ์รักษาพสกนิกร ประกอบ พระราชภารกิจเพื่อประเทศชาติ ด้วยพลกำลังและความเมตตาอย่างหาที่สุดมิได้ พระบารมีปกเกล้าปก กระหม่อมทำให้ คณะของเราสามารถนำคืนพระพุทธรูปศิลามาทูลเกล้าถวายในนามประชาชนทั้งหมด เนื่อง ในปีกาญจนาภิเษกนี้ นั่นคือเรื่องของพระมหากษัตริย์ ชาวไทยเป็นชาวพุทธส่วนใหญ่ร่วม ๘๐ % นับถือพุทธ ศาสนา เรื่องของศาสนาเป็นสถาบันสูงสุดอีกประการหนึ่ง พระพุทธรูปศิลาเป็นตัวแทน เป็นสัญลักษณ์ของ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า และเป็นศูนย์รวมใจของชาวเหนือ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง จังหวัดสุโขทัย องค์ พระพุทธรูปศิลาเองมีความศักดิ์สิทธิ์อย่างมาก ซึ่งปรากฏแก่คณะผู้ติดตาม ดิฉันได้กล่าวไว้แล้วในหนังสือ ไทยรัฐ ในการออกรายการทีวี และในหนังสือจะไม่ขอนำมาพูดในที่นี้

ดิฉันขอโอกาสนี้ กราบขอพระคุณมาแทนเท้าของหลวงพ่อกับพี่พิมพ์ที่ท่านกรุณา เมตตาส่งพลังใจติดต่อสื่อสาร อารธนานิมนต์หลวงพ่อดิลา ทำให้คณะของเราสามารถดำเนินงานจนสำเร็จ ลุล่วงไปด้วยดี โดยที่หลวงพ่อกับพี่พิมพ์ได้ต้องการที่จะเปิดเผยเรื่องนี้แก่ผู้ใดเลย แต่ดิฉันต้องกราบขอความกรุณา เปิดเผยให้ลูกศิษย์ของท่านได้รับทราบ ว่า หลวงพ่อของเราอยู่เบื้องหลังงานนี้อย่างไร ดิฉันขออารธนาหลวง พ่อดิลาช่วยคลบนันดาลให้หลวงพ่อกับพี่พิมพ์มีพลานามัยสมบูรณ์ มีปฏิปทาแก่กล้าในพลังแห่งวิปัสสนา

กรรมฐานยิ่ง ๆ ขึ้นไป เพื่อเป็นหลักชัยของพุทธศาสนิกชนในประเทศไทยและชาวโลก เป็นที่พึ่งและชี้นำ
แสงสว่างให้แก่พวกเราตลอดไปชั่วกาลนานเทอญ

หนีตายไปมีชีวิตรใหม่ที่วัดอัมพวัน

กุศล อัครชานนท์

เกือบสามสิบปีมาแล้ว หมอคูได้ทำนายผมไว้ว่า พออายุกลางคนผมจะต้องตาย ถ้าไม่ตายก็ต้องเจ็บหนัก ตอนนั้นผมยังอยู่ในวัยรุ่น ไม่ได้คิดอะไรมาก ยังไม่รู้จักความหมายของคำว่ากรรม”

๕-๖ ปีมานี้ มีเหตุการณ์บางอย่างทำให้ผมต้องหันมาสนใจเรื่องของกรรม ผมเริ่มหัดสวดมนต์ และนั่งสมาธิโดยการอ่านจากหนังสือธรรมะที่วางขายตามท้องตลาดทั่วไป ผมเริ่มเชื่อเรื่องเวรกรรม เริ่มปฏิบัติอย่างจริงจัง เรื่องการพูดคุยก็หันมาพูดคุยแต่เรื่องธรรมะ จนสังกรรมรอบข้างตัวผมมองผมเหมือนเป็นตัวตกข้างที่ว่ามีผมเพื่อน

๓-๔ ปีที่ผ่านมา ผมมักจะคิด (บางทีก็มีอะไรลึกลับให้คิด) อยู่เสมอว่า ผมกำลังจะถึงคราวตาย จิตใจมักเศร้าหมอง หดหู่ มีความทุกข์อยู่ตลอดเวลา และก็มีเหตุการณ์ที่ทำให้ผมใกล้ตาย เกิดขึ้นหลายต่อหลายครั้งดังนี้

๑. คนขับรถกระบะพุ่งเข้าชนรั้วบ้านผมจนพัง และพุ่งเลยเข้ามายังห้องรับแขก ตรงที่ผมและภรรยา นั่งดูโทรทัศน์กันอยู่ เสียงดังสนั่น หน้ารถชนติดผนังบ้าน ผนังนอก ส่วนผมและภรรยานั่งติดด้านผนังด้านใน ห่างกันแค่ ๑๐ เซ็นติเมตรเท่านั้น ผมและภรรยารอดตายเพราะคานบ้านอยู่สูง ผมมักพูดกับภรรยาเสมอว่า “เขาคงมาตามทางแล้ว”

๒. เช้าวันหนึ่งผมตื่นขึ้นมา จิตใจหดหู่ มีความรู้สึกเหมือนว่า วันนี้คงต้องเป็นวันตายของเรา ผมจึงเล่าให้ภรรยาผมฟัง เขาก็แนะนำผมว่า วันนี้ให้เข้าวัดทำบุญเสีย ผมและภรรยาจึงไปที่วัดแห่งหนึ่ง เข้าไปไหว้พระทำบุญ ขากลับก็พบเหตุการณ์ประหลาด พอขับรถพ้นจากประตูวัด ปรากฏว่ามีคนนอนตายขวางอยู่กลางถนน ลักษณะผิดธรรมชาติ คือ ขาชี้ฟ้าเป็นแนวตั้ง ซึ่งปกติแล้วหลังงอมีลักษณะงอมน การตายจึงต้องเป็นไปในลักษณะตะแคงหรือเฉียง ในตอนนั้นผมเลยสวดมนต์ และตั้งจิตอธิษฐานว่า ถ้าพบเหตุผิดธรรมชาติครบ ๓ อย่างเมื่อใด แสดงว่าต้องมีอันตรายเกิดขึ้น จากนั้นผมขับรถต่อไปได้อีกประมาณ ๑๐๐ เมตร ก็พบตัวเงินตัวทอง (ตัวเหี้ย) โผล่ออกมาจากข้างทางเดินเพื่อข้ามถนน แล้วหยุดขวางกลางถนน ห่างจากรถผมประมาณ ๑๐ เมตร ผมหยุดรถ แล้วบีบแตรไล่ก็ไม่ไป ซึ่งมันผิดธรรมชาติของสัตว์ชนิดนี้ที่ตกใจง่าย ผมต้องหยุดสวดมนต์แผ่เมตตาให้เขา เขาก็ยอมคลานออกไป จากนั้นขับรถต่อไปอีกประมาณ ๒ กม. ก็มีงูตัวยาวเพื่อขี้เลื่อยออกมาจากข้างทางเลื้อยมาขวางถนน แล้วก็หยุดนิ่งอีก ผมบีบแตรไล่ก็ไม่ไปอีก เป็นเรื่องผิดธรรมชาติอีก ผมจึงต้องสวดมนต์แผ่เมตตาให้เขาอีก เขาก็ยอมเลื้อยออกไป ภรรยาจึงเตือนผมให้ผมรีบเข้าวัดเถอะ เพราะว่ามีเหตุการณ์ที่ผิดปกติเกิดขึ้นครบ ๓ ครั้งแล้ว เกรงว่าเดินทางต่อไปต้องเกิดอุบัติเหตุแน่นอน ผมในตอนนั้นก็คิด จะไม่กลับบ้าน จะเดินทางต่อ จะไปหาหลวงพ่อกับวัดหนึ่งในจังหวัดเดียวกัน เพื่อไหว้พระและทำบุญ และรอเวลาให้จิตใจปลอดโปร่ง แล้วค่อยเดินทางกลับบ้าน จึงบอกภรรยาว่าคงไม่

เป็นไร เราจะเดินทางไปทำบุญ เขาคงไม่เอาชีวิตเราหรอก’ และผมก็เดินทางไปถึงวัด ไปพักผ่อนจิตใจที่วัด จนกระทั่งเย็น รู้สึกว่าจิตใจปลอดโปร่งแล้ว จึงเข้าไปลาหลวงพ่อบอกว่า “ไม่เป็นอะไรแล้ว เดินทางปลอดภัย อารมณ์หลวงปู่แหวนให้ไปส่งด้วยนะ และอาตมาจะไปส่งด้วย ผมขับรถกลับบ้าน พร้อมภรรยา เราทั้งสองคนแปลกใจมาก เพราะว่าไม่ได้เล่าเรื่องนี้ให้ใครฟังเลย ส่วนภรรยาผมก็สวมสร้อยคอพร้อมล็อกเกตหลวงปู่แหวนจริง แต่อยู่ในเสื้อ ไม่มีใครเห็น เราจึงมั่นใจว่าเรารอดตายแน่ จึงขับรถกลับบ้านอย่างสบายใจ

๓. เข้าวันหนึ่งขณะขับรถไปทำงาน ก็เกิดอุบัติเหตุรถชนกัน ๒ คัน รถผมอยู่กลางถูกอัดก็บีบปี รดคันหลังขับมาด้วยความเร็วพุ่งชนท้ายรถผมโดยไม่เบรก ความแรงทำให้ท้ายรถผมยุบเข้าไปถึงถึงน้ำมัน ตัวผมคาดเข็มขัดนิรภัยจึงไม่กระแทกกับพวงมาลัยรถ คอผมเกิดแรงเหวี่ยง แต่ไม่หัก ต้องนอนพักรักษาตัวอยู่เกือบเดือน ก่อนเกิดเหตุมีความทุกข์ใจตลอดเวลา อับโชคและทำอะไรไม่ขึ้นเลย

๔. คืนวันหนึ่ง ขณะที่ผมนอนคว่ำหน้าอ่านหนังสือธรรมะ อยู่บนเตียง ส่วนภรรยาผมก็นอนอ่านหนังสืออยู่ถัดจากผมไปขณะนั้นภรรยาผมมองไปทางหน้าต่างแล้วตกตะลึง สักพักหนึ่งก็บอกผมว่า เห็นคนตัวดำ รูปร่างสูงใหญ่ หน้าตาน่ากลัว นุ่งโจงกระเบนสีแดง ลอยก้าวข้ามหน้าต่างเข้ามา แล้วก็หยุดนิ่งหันหน้ากลับไปทางเดิมเหมือนกับว่ามีอีกคนหนึ่งมาด้วยกันแต่อยู่ข้างนอก แล้วพูดคุยกันสักพัก เข้าก็ลอยถอยกลับไป ผมบอกภรรยาไปว่า “เรากำลังอ่านหนังสือธรรมะ เขารู้ว่าเรากำลังสร้างบุญ คงให้โอกาสเราอยู่ต่อไปอีก”

๕. พระสงฆ์รูปหนึ่งมีความเวทนาสงสารผมและครอบครัว ที่อยู่ในสภาพตกอับ ยากจน ทำอะไรก็ไม่ประสบความสำเร็จ ทั้งๆที่ผมและครอบครัวเป็นคนใจบุญ ทำทานและไถ้ธรรม ท่านแนะนำให้ผมหาหมอดู เพื่อตรวจดวงชะตา เพื่อจะมีช่องทางแก้ไขให้ดวงชะตาดีขึ้น ผมและภรรยาเดินทางไปหาหมอดูในวันนั้นเลย และหมอดูได้ตรวจดูวันเดือนปีเกิดของผมแล้ว ก็ทำการผูกดวง ผมเห็นหมอดูทำการคำนวณแล้วคำนวณอีก สักพักใหญ่ๆ หมอดูจึงพูดกับผมอย่างไม่ค่อยมั่นใจว่าคุณมานั่งอยู่ตรงนี้ได้อย่างไร ผมก็ตอบด้วยความชื่อว่า “ผมขับรถมาจากกรุงเทพฯ มาถึงที่นี่ผมก็เดินเข้ามา แล้วคุณก็เชิญให้ผมนั่ง” หมอดูจึงพูดว่า “ไม่ใช่ไม่ได้หมายความว่าอย่างนั้น” แล้วหมอดูก็อธิบายให้ผมฟังว่า เจ้าของดวงชะตาตกภพภพมรณะต้องตายไปแล้ว ลักษณานี้กินเวลาเจ็ดวันนี้เป็นวันสุดท้ายพอดี ให้ประคองจนข้ามพ้นคืนนี้ไป แล้วพรุ่งนี้ก็เริ่มต้นสู่ชีวิตใหม่ การเปลี่ยนแปลงจะค่อยๆเปลี่ยน ให้ระมัดระวัง อย่าประมาท ผมนั้นไม่ได้คิดคำนึงถึงคำพูดของหมอดูสักเท่าใด ไม่ใช่ที่ผมไม่กลัวตาย เพียงแต่ผมคิดว่าหลายปีมานี้ ตั้งแต่ชะตาผมตกอับแล้ว ผมก็ได้แต่อาศัยวิญญูที่พึ่ง เข้าวัดนี้ นอนกวัดนี้ อยู่ตลอดเวลา มีเวลาก็สวดมนต์ภาวนานั่งสมาธิ จึงมีความเชื่อมั่นว่า หากจะตายแล้ว คงไปสู่ที่ดีบ้างไม่มากก็น้อย ที่กลัวมากกว่าความตายก็คือกลัวจะไม่มีเงิน และครอบครัวจะลำบาก

๖. คืนหนึ่งขณะที่กำลังนั่งสมาธิอยู่ที่บ้าน จิตก็คิดถึงเหตุการณ์หนึ่ง เมื่อตอนอายุ-๘ ขวบ เคยใช้ไม้แหลมยาวประมาณ ๑ เมตร ทิ่มท้องจึงเหลนแล้วโยนออกไปทางสวนหลังบ้าน จำได้ว่า ปลายไม้แหลมพุ่งชี้ฟ้า ที่ปลายไม้มีตัวจิ้งเหลนเสียบทะลุอยู่ และคืนนั้นกระแสน้ำขึ้นสูงมาก คงทรมาณหลายวันกว่าจะแห้งตาย เมื่อออกจากสมาธิ ผมสวดมนต์ขอโหสิกรรม แม่เมตตา หลายเดือน ต่อมาประมาณต้นเดือน

มกราคม พ.ศ. ๒๕๓๘ ผมมีโอกาสได้รับใช้พระสงฆ์รูปหนึ่ง ผมเรียนปรึกษาท่านว่า “พรุ่งนี้ผมต้องเดินทางไปเชียงรายตามลำพังเพื่อติดต่อกงาน แต่ที่ผ่านมา เจ้าถิ่นมักจะใช้อิทธิพลของงานไป ผมจะทำอย่างไร ขณะนั้นผมกำลังเดินทางไปส่งท่านกลับวัด ขณะที่อยู่ในรถท่านไม่พูดอะไรเลย พอถึงวัดแล้ว ท่านได้ใช้แขนซ้ายโน้มคอผมลงต่ำ ใช้มือขวากำหมัดตบที่ท้องผมเบาๆ ๓ ที พร้อมทั้งท่องคาถาไปด้วย เสร็จแล้วท่านพูดกับผมว่า “ไม่มีอะไรแล้วโยม” ผมเดินทางกลับบ้านไม่ได้คิดอะไร แต่ปรากฏว่าตลกกลางคืนผมเกิดปวดท้องอย่างหนัก ปวดจนตัวอืดเป็นกึ่ง ทรพยาผมพาไปรักษาที่โรงพยาบาล เข้าออก ๒ โรงพยาบาล ทั้งยากิน ยาฉีดก็ไม่หาย นอนทรมาณจนกระทั่งสายวันรุ่งขึ้น ผมปวดมากจนไม่ได้สติ ทรพยาผมโทรศัพท์บอกอาการของผมให้คุณหมอที่นับถือกันทราบ คุณหมอจึงแนะนำทรพยาผมให้รับนำส่งโรงพยาบาลวชิระโดยด่วน ท่านจะรอไปถึงโรงพยาบาลตอนเที่ยง ผมนอนให้หมอดตรวจอาการด้วยความเจ็บปวด ทรมาณจนไม่รู้สติตัว ผมฟื้นตอน ๕ โมงเย็น ทรพยาผมยืนอยู่ข้างเตียงบอกว่าคุณหมอผ่าตัดให้แล้ว เป็นโรคระเพาะทะเล วันรุ่งขึ้นคุณหมอมารตรวจเยี่ยมอาการของผม แล้วบอกว่ากระเพาะอาหารจะทะเล มันต้องมีอาการของโรคระเพาะอยู่ นานทำไมไม่รักษา ผมตอบคุณหมอว่าผมร่างกายแข็งแรงดี ไม่มีอาการของโรคระเพาะอาหารเลย ผมไม่แปลกใจว่าอาการเจ็บปวดของโรคระเพาะทำไมไม่แสดงออก ทำไมถูกปิดบัง ไม่มีอาการเจ็บปวด เหมือนคนปกติทุกอย่างเพราะกรรมมันแรง เขาไม่เอะโหลกรรมให้ ถ้าผมไม่ได้หลงพ้อที่คอยท้องให้กรรมที่บังความเจ็บปวดได้เปิดตัว เปิดอาการแล้ว ผมคงจะขับรถไปเชียงราย แล้วอะไรจะเกิดขึ้น ถ้าผมเกิดปวดท้องระหว่างทางเป็นเขาเป็นเหวทั้งนั้น ผมคงมีโอกาสรอดออกมาอย่างแน่นอน

หลังจากออกจากโรงพยาบาลได้เพียงเดือนเดียวผมก็ต้องมีกรรมพัวพันกับเพื่อนคนหนึ่ง ที่รู้จักกันตั้งแต่สมัยยังเป็นเด็กนักเรียน และธุรกิจก่อสร้างของผมก็ถูกเพื่อน โกงจนหมดตัว และเป็นหนี้ธนาคารเกือบ ๒ ล้านบาท เปลี่ยนสภาพกลายเป็นคนรททั้งเป็น

ความกังวลเรื่องหนี้สิน และความโกรธเพื่อนทำให้ผมท้อแท้ หมดกำลังใจ เชื่องซึมและคิดมาก เป็นห่วงอนาคตของครอบครัว มองดูทางแล้วไม่มีทางจะกู้สถานการณ์ที่เลวร้ายให้ดีขึ้นได้เลย ทุกข์ใจเหลือเกิน เหมือนคนรททั้งเป็น นานวันเข้าความวิตกกังวลก็ยิ่งเพิ่มมากขึ้นเป็นเงาตามตัวเหมือนหนี้สิน เพราะดอกเบียทบต้น เงินติดตัวเหลือน้อยเต็มที ถ้าเงินหมดแล้วอะไรจะเกิดขึ้นกับครอบครัว ไม่มีเงินให้ลูกไปโรงเรียน ไม่มีเงินสำหรับอาหารการกิน และค่าใช้จ่ายในบ้าน และที่สำคัญ ถ้าธนาคารยึดบ้านไป ครอบครัวจะไปอยู่ที่ไหน

บุคคลที่มีกรรมพัวพันกับผม มีความทุกข์ใจไม่น้อยไปกว่าผมเลย คือ คุณแม่ ซึ่งมีอายุเกือบแปดสิบพอทราบข่าวก็คิดมากและวิตกกังวลแทนผมและครอบครัว ความทุกข์ใจของท่านมากขึ้น จนเป็นโรคหัวใจกินไม่ได้นอนไม่หลับ จนป่วยเข้าโรงพยาบาล ผมเสียใจเหลือเกินที่ผมเป็นลูกที่ไม่ประสบความสำเร็จในอาชีพการงาน จนคุณแม่ต้องคอยเป็นห่วงและสงเคราะห์เงินทองให้ผม และครอบครัวอยู่บ่อยๆ และผมยังเป็นต้นเหตุให้คุณแม่ผมต้องป่วยจนเข้าโรงพยาบาล ส่วนทรพยาผมสวดมนต์ไหว้พระทั้งนี้ าคาทุกข์ใจยากเกินกว่าจะบรรยาย ลูกๆสีหน้าเศร้าหมองและเชื่องซึม ลูกสาวคนโตกำลังเรียนอยู่มัธยมปลาย เตรียมตัวสอบเอนทรานซ์ ลูกชายคนรองกำลังสอบเข้าเรียนก่อสร้าง เพื่อจะได้มีอาชีพอย่างผม ส่วนลูกสาวคนเล็กอายุเพียง

๒ ขวบ ยังไม่รู้รู้อะไร ผมไม่สามารถหยั่งความรู้สึกของลูกๆ ได้ว่ามีความทุกข์ใจขนาดไหน โดยปกติแล้ว เมื่อลูกมีปัญหาด้านการเรียนมักจะปรึกษากับผมเสมอ แต่หลังจากที่มีเรื่องเช่นนี้เกิดขึ้นในครอบครัว ลูกๆ ไม่ปรึกษาผมเลย เหลือแต่เพียงสีหน้าที่เศร้าหมองและเซื่องซึมเท่านั้น ที่ผมพอจะประเมินได้ว่า ลูกๆ ก็ทุกข์ใจไม่น้อยไปกว่าพ่อแม่

ความทุกข์ใจของผมนานวันเข้ากลายเป็นความอาฆาตเคັน เมื่อเปรียบเทียบความเป็นอยู่ระหว่าง ๒ ครอบครัว ครอบครัวของเขามีร้านค้าวัสดุก่อสร้างมีหอพักให้นักศึกษาเช่า มีอพาร์ทเมนท์ราคาเป็นล้านอยู่ กับเมียน้อยในกรุงเทพฯ ในขณะที่ครอบครัวผมลำบากแสนเข็ญไม่มีที่ที่จะอยู่ไม่มีข้าวจะให้ลูกกิน ผมไม่สามารถรับงานเพราะความทุกข์ใจ และไม่มีเงินทุน

ผมและภรรยาปรึกษากันว่าจะทำอย่างไรสำหรับชีวิตครอบครัว ภรรยาผมบอกว่าถ้าเขาไม่คืนเงินเรา เราก็คงลำบาก ได้เตรียมตัวเตรียมใจไว้แล้วว่า ถ้าหมดหนทางจริงๆ ก็จะฆ่าตัวพร้อมลูก จะเอาลูกไปด้วย เพราะสงสารกลัวลูกจะไม่มีกิน แต่อีกใจหนึ่งภรรยาผมบอกว่า คนต่างจังหวัดไม่มีความรู้ก็ยังสามารถทำมาหากินในกรุงเทพฯ เลี้ยงครอบครัวได้ ไม่อดตาย ลองค่อยๆ คิดว่าจะทำมาหากินอาชีพอะไร สำหรับผมทุกข์ใจจนสับสน สงสารแต่ครอบครัว ยิ่งสงสารยิ่งเคັน ผู้หลักผู้ใหญ่ที่นับถือ เพื่อนๆ และน้องๆ ให้หลายสังคมเสนอมือปืนมาให้ผมโดยไม่คิดค่าใช้จ่าย เพราะเห็นผมเป็นคนซื่อ จนถูกหลอกด้อมจากเพื่อน ผมลำบากใจเหลือเกินที่จะต้องเลือกระหว่างการทำลายล้างชีวิตเขาโดยมีความอาฆาตเคັนของผม และความทุกข์ยากของครอบครัว เป็นแรงหนุน กับการทำใจยอมรับว่าสิ่งที่เกิดขึ้นเป็นการชดใช้หนี้กรรม โดยโอหิสธรรมให้แก่เขา ถ้าเลือกอย่างแรกทุกอย่างพร้อม ถ้าเลือกอย่างหลังครอบครัวจะอยู่อย่างไร จะทนทุกข์ได้นานแค่ไหน จะไปเช่าบ้านอยู่ยังไม่มีเงินเลย

คืนหนึ่งเมื่อหลายปีก่อนหลังจากสวดมนต์และนั่งสมาธิแล้ว ผมก็เข้านอน และฝันไปว่าผมได้ไปกราบหลวงปู่เทียมน (พระครูพิพิธวิหารการ) วัดกษัตราธิราช จัหวัดอยุธยา ซึ่งผมเคยเป็นลูกศิษย์เพื่อขอให้หลวงปู่ช่วยสอนเรื่องการนั่งสมาธิ หลวงปู่เทียมนในรูปกายโปร่งใส ได้ชี้ไปทางทิศเหนือ แล้วบอกว่า “โน่นไปเรียนกับแม่ชีโน่น” ผมมองตามเห็นแม่ชียืนหันหลังให้ผม หันหน้าไปทางทิศเหนือ บุญเก่ายังพอมืออยู่บ้าง ผมได้มีโอกาสอ่านหนังสือกฎแห่งกรรม-ธรรมปฏิบัติ ของวัดอัมวัน ยิ่งอ่านมากยิ่งทำให้ผมเชื่อเรื่องเวรกรรมมากขึ้น ผมจึงเปลี่ยนแนวปฏิบัติจากสมถกรรมฐาน มาเป็นแนวทางการปฏิบัติและการสร้างบุญกุศลตามแนวทางของหลวงปู่จรัญ วัดอัมวัน และผมมั่นใจว่าคงไขว้คืนแน่ที่หลวงปู่เทียมนมีมิตรบอก และวัดอัมวันก็อยู่ทางทิศเหนือของวัดกษัตราธิราช ผมเสาะแสวงหาจนพบวัดอัมวัน (พบวัดอัมวันก่อนที่จะถูกโกง) ผมเข้าออกวัดอัมวันบ่อยครั้งมาก แต่ผมไม่มีโอกาสได้ของดีจากวัดอัมวันเลย เหมือนคนหลงทาง ผมไปแต่ละครั้งก็ได้แต่ไปไหว้พระ เคารพสิ่งศักดิ์สิทธิ์แล้วขากลับก็แวะซื้อหนังสือกฎแห่งกรรม-ธรรมปฏิบัติหลายๆ ชุด ตามแต่กำลังทรัพย์ เพื่อไว้แจกจ่ายคนที่มีความทุกข์หรือคนแก่ที่มีใจใฝ่ธรรม ผมทำอย่างนี้เป็นปีๆ จนต้องไปใช้กรรม ถูก โกงจนหมดตัว ตกนรกทั้งเป็นทั้งครอบครัวเป็นเวลา ปีเต็มๆ แล้ววันหนึ่งผมก็ได้ของดีจากวัดอัมวัน วันนั้นคือวันที่ผมถึงที่สุดแล้วของความทุกข์ใจ จะต้องตัดสินใจแล้วว่าจะทำลายล้างชีวิตคนโกงหรือจะดำเนินชีวิตครอบครัวอย่างไรต่อไป ผมตัดสินใจเขียน

จดหมายไปถึงหลวงพ่อจรัญ ทั่วๆที่ผมไม่เคยรู้จักหลวงพ่อก็เป็นส่วนตัวเลย นอกจากรู้จักหนังสือธรรมะ
เข้าออกวัดอัมพวันเป็นประจำ ก็ไม่เคยนั่งฟังเทศน์จากหลวงพ่อก็เลย ทั่วๆที่ผมอยู่หน้ากุฏิที่หลวงพ่อกำลังเทศน์
โปรดญาติโยม

หลังจากนั้นประมาณสองอาทิตย์ต่อมาผมได้รับจดหมายตอบจากหลวงพ่อ ผมอ่านใจความใน
จดหมายตอบจากหลวงพ่อทวนแล้วทวนอีกประมาณ ๒๐ เที้ยว แต่ละประโยค แต่ละบรรทัดมีความหมาย
ผมพยายามทำความเข้าใจ เพื่อจะได้ปฏิบัติตามได้ถูกต้อง แล้วผมก็พบว่ามันไม่ง่ายเลยที่จะปฏิบัติ ตามที่
หลวงพ่อบอกให้ ให้สวดมนต์และอธิษฐานแล้วแผ่เมตตาให้เพื่อนที่จี๋ โกงมีความสุขความเจริญ จิตใจจะ
ชัดแจ้งอยู่ตลอดเวลาว่า “ทุกวันนี้มันก็มีความสุข ความเจริญอยู่แล้ว มีบ้านอยู่ มีกิจการค้าวัสดุก่อสร้าง มี
หอพักให้นักศึกษาเช่า มีเมียน้อยอยู่อย่างสุขสบาย ครอบครัวผมเสียอีกที่ไม่มีอันจะกินมีทุกข์ใจกันทุกคน
แล้วหลวงพ่อบอกให้ผมสวดมนต์แผ่เมตตาให้เขามีความสุขความเจริญมากกว่านี้อีกหรือ ผมรู้ว่า
ภรรยาผมสวดมนต์ไปร้องไห้ไป ส่วนผมนี้ ดาด่าชิม ไม่ง่ายเลยธรรมดาที่จะต้องสวดมนต์แผ่เมตตาให้กับ
เพื่อนที่จี๋ โกงให้เลิกทำลายล้างชีวิตมันจะง่ายกว่า แต่เพราะความศรัทธา และความเชื่อมั่นในหลวงพ่อ และ
จากหนังสือกฎแห่งกรรม-ธรรมปฏิบัติ ผมและครอบครัวจึงต้องอดทน

บุญเก่าผมยังพอมีอยู่บ้างที่ภรรยาและลูกๆชอบอ่านหนังสือธรรมะ แทนที่จะด่าว่าผมที่สร้างปัญหา
ขึ้นมา กลับชวนผมเข้าวัดไหว้พระทำบุญ ให้กำลังใจผม

หลังจากสวดมนต์และแผ่เมตตาให้เพื่อนได้ไม่นานผมก็มีโอกาสไปปฏิบัติธรรมที่วัดอัมพวันเป็น
ครั้งแรกในชีวิต ได้รับการต้อนรับเป็นอย่างดี ทั้งจากมนุษย์ และดวงวิญญาณ

วันแรกผมไปถึงวัดอัมพวันประมาณสี่ทุ่ม ทั้งวัดเจียบหมดผมได้รับการต้อนรับจากลูกศิษย์หลวงพ่อ
ได้กรุณาชี้แจงถึงข้อปฏิบัติต่างๆว่า จะต้องลงทะเบียนรับศีลก่อนจึงเข้าปฏิบัติได้ ผมจึงจะขอลาเขาเพื่อพัก
เข้ากรุงเทพฯก่อนจะมาใหม่ในตอนเช้าวันพรุ่งนี้ แต่กัลยาณมิตรท่านนี้กลับเป็นห่วงเกรงว่าการเดิน
ทางไกลในเวลาค่ำคืนจะเป็นอันตราย จึงชักชวนให้ผมนอนค้างที่วัด โดยจัดให้ผมเข้าพักที่กุฏิชั้น

ผมตื่นขึ้นในตอนประมาณตี ๓ ผมอาบน้ำชำระร่างกายแล้วก็นั่งสวดมนต์แผ่เมตตา นั่งปฏิบัติจน
ประมาณตี ๕ ก็ยังไม่สว่าง และไม่รู้ว่าไปไหน ผมเลยลงนอนกำหนดไปเรื่อยๆ แล้วก็เกิดสภาวะคล้ายครึ่ง
หลับครึ่งตื่นเหมือนฝันไปว่าพบคน ๒ คน คนหนึ่งเป็นเพื่อนรู้จักกันแต่จำไม่ได้ว่าสมัยไหน บวชเป็นพระมา
พักทายผม และกำพระพุทธรูปองค์เล็กๆ ขนาดเมล็ดข้าวเปลือก สีดำ ลักษณะคล้ายหลวงพ่อบอกที่วัดอัมพ
วัน ท่านกวักออกมาจากยามแล้วยื่นให้ผม และบอกว่า “หลวงพ่อบอกให้เอามาให้” ในขณะเดียวกันมีผู้ชายอีกคน
หนึ่งรูปร่างเล็ก สันทัด อายุประมาณ ๕๕-๖๐ ปี แต่งตัวแบบชาวบ้าน หยิบพระจากในย่ามของเขาออกมาให้
ผมอีก ๒ องค์ องค์หนึ่งขนาดเท่ากับพระ ๒ องค์แรก ลักษณะเหมือนพระพุทธรูปทรงเครื่องในทำขึ้น ผม
รู้สึกดีใจที่ได้พระเครื่องที่เดียว ๓ องค์ และมีขนาดน่ารักมาก ผมจำได้ว่าในความฝันนั้นผมถามผู้ชายคนนั้น
ไปว่า “พี่ทำงานอะไร และอยู่ที่ไหนครับ” เขาตอบว่าทำงานอยู่ที่กองปราบปราม แล้วผมก็ตื่นเก็บสัมภาระ
ออกจากห้องพัก เพื่อรองลงทะเบียนตอนบ่าย รู้สึกมีกำลังใจ ตื่นกายตื่นใจ เกิดปีติสุขใจทั้งวัน

เย็นวันนั้นผมได้รับศีลและเริ่มปฏิบัติ จึงได้รู้ว่านี่แหละของดีวัดอัมพวัน ที่เราไปมาหาสู่อยู่หลายปี แต่ไม่เคยถึงวัดอัมพวันเลย ทำให้ผมต้องไปใช้ชีวิตกรรมคนรกทั้งเป็น เป็นเวลาปีเต็ม กว่าจะถึงวัดอัมพวันก็เกือบจะสายเสียแล้ว ผมคิดอีกจนคนที่มาวัดอัมพวันเป็นครั้งแรกๆ และสามารถเข้าปฏิบัติธรรมได้เลย ผิดกับผมที่เสียเวลาอยู่เป็นปี

ผมตั้งใจปฏิบัติธรรมที่วัดอัมพวัน และแม่เมตตาให้กับภรรยาและลูกๆ ให้มีบุญและได้มีโอกาสมาปฏิบัติธรรมที่วัดอัมพวันบ้าง เพราะภรรยาผมและลูกๆ ชอบอ่านหนังสือธรรมะแต่ไม่ชอบปฏิบัติ เมื่อปฏิบัติครบกำหนดแล้ว ผมก็เดินทางกลับบ้าน และเล่าเรื่องราวต่างๆ ที่วัดให้คนในครอบครัวฟัง หลังจากนั้น ๑ อาทิตย์ภรรยาผมก็ขอมารับปฏิบัติธรรมที่วัดอัมพวัน และตามคิดมาด้วยลูกสาวคนโตและลูกชายคนรอง ในโอกาสต่อมา และครอบครัวผมก็มีโอกาสปฏิบัติธรรมที่วัดอัมพวันอีกตามแต่โอกาสจะอำนวยและพอจะปลงตกได้ในเรื่องชะตากรรม

ไม่กี่เดือนถัดมา หลังจากที่ต้องฝืนใจปฏิบัติตามที่หลวงพ่ोजี้แนะ ความเปลี่ยนแปลงก็เริ่มเกิดขึ้น ลูกสาวผมสอบเอ็นทรานซ์ได้ และลูกชายก็สอบเข้าโรงเรียนก่อสร้างได้ ผมและภรรยาที่ตั้งใจและเสียใจ ที่เสียใจเพราะผมไม่มีงานทำ ไม่มีเงินทุน ไม่มีปัญญาที่จะส่งลูกเรียนต่อ นึกน้อยใจในชะตาชีวิต ก่อนหน้าที่เพื่อนคนนี้จะโกงผม เขาเคยโทรศัพท์ทางไกลมาหาผม ขอให้ผมช่วยหาเงินจำนวนหลายหมื่นบาทให้ เพราะว่าลูกสาวของเขาจะต้องย้ายโรงเรียนใหม่ ผมก็โอนเงินเข้าธนาคารให้เขา และด้วยความหวังผมยังถามเขาว่า พอไหม ถ้าไม่พอจะโอนเงินเพิ่มให้อีก ผมนึกแล้วว่าก็ต้องนึกสมเพชตัวเองจริงๆ

ถึงอย่างไรก็ตาม ผมก็ยังเชื่อมั่นและศรัทธาต่อหลวงพ่ोजี้จริงเป็นอย่างมาก ชีวิตครอบครัวผมน่าจะดีขึ้นเพราะหลวงพ่ोजี้เมตตาตอบในจดหมาย และบอกว่าจะแม่เมตตาช่วยครอบครัวผม

ถัดมาเพียงเดือนเดียวก็มีญาติสนิทมิตรสหาย เสนอตัวจะหาเงินทุนให้ ในขณะที่เดียวกันก็มีงานมาเสนอให้ผมทำถึงบ้าน กระแสเมตตาของหลวงพ่ोजี้แรงจริงๆ ผมกับภรรยาปรึกษากันว่าจะรับเหมางานเล็กๆ ค่อยๆทำไป เก็บเงินใช้ดอกเบี่ยธนาคารไปก่อน เพราะทั้งต้นทั้งดอกที่ขาดการชำระเป็นปี รឹ้มแล้วกลายเป็น ๒ ล้านกว่าบาท ปรากฏว่าความตั้งใจของผมในเรื่องนี้ต้องเปลี่ยนแปลงไปเพราะกระแสความเมตตาของหลวงพ่ोजี้ ที่ทำให้ตลอด ๑ ปี จากนั้น ผมต้องทำงานอย่างหนักมากเพราะงานที่เข้ามา มูลค่ารวมหลายสิบล้านบาท เหนือความคาดคิด ญาติสนิทมิตรสหายก็ใจดีกับครอบครัวผมเหลือเกิน เอาเงินมาให้ทั้งแบบให้ยืม ทั้งแบบให้กู้โดยไม่ต้องมีหลักทรัพย์ค้ำประกัน

ผมรับงานไว้หลายงาน งานไหนทำเสร็จแล้วมีกำไรผมก็ใช้หนี้ธนาคารส่วนหนึ่ง ถวายวัดอัมพวัน ส่วนหนึ่งด้วยความสำนึก เพื่อให้หลวงพ่ोजี้ใช้สืบทอดพระพุทธศาสนา และเป็นการใช้หนี้สงฆ์ด้วย เพราะผมและครอบครัวเคยไปกินข้าวฟรี พักฟรี เรียนการสร้างบุญสร้างกุศลฟรีที่วัดอัมพวัน แถมด้วยแต่ละคนยังแบกถุงกรรมที่หนัก(ใจ) เหลือเกินไปทิ้งไว้ที่วัดอัมพวันอีกคนละถุง จนกลับบ้านตัวบาสบาย เพียงระยะเวลา ๑ ปีหลังจากกระแสเมตตาของหลวงพ่ोजี้ที่แผ่ให้กับครอบครัวผม ทำให้ผมได้งานทำอย่างไม่หยุด บางครั้งต้องทำงานถึงตี ๒ นอนได้เพียงครึ่งเดียว ตี ๔ ก็ต้องขับรถไปต่างจังหวัด เพื่อรับคนงานเพิ่ม ทำงานไม่มีวันหยุด ไม่มีเสาร์อาทิตย์ ไม่มีหยุดเทศกาล ทำงานล่วงเวลาตลอด เพราะงานมาก และส่วนมากเป็นงาน

เร่งด่วน ได้รับความร่วมมือจากเพื่อนร่วมงานเป็นอย่างดี เพื่อนๆที่เป็นวิศวกรทั้งภาครัฐ และเอกชน ได้มาช่วยผมดำเนินงานจนแล้วเสร็จ ผมเหนื่อยมาก แต่ก็มีความสุข มีความหวัง ในที่สุดหนี้สินผมก็หมด เหลือเครื่องมือเครื่องใช้อีกเกือบล้าน เหลือเงินก้อนหนึ่งให้ภรรยา มีเงินเป็นค่ารักษาพยาบาลให้กับคุณแม่ของผม ที่ป่วยเป็น โรคมะเร็ง ต้องผ่าตัดและฉายแสง

๒๖ มีนาคม ๒๕๔๐ กระผมและครอบครัวได้เดินทางไปวัดอัมพวันเพื่อถวายปัจจัยให้หลวงพ่อดี ใช้สืบทอดพระพุทธศาสนาต่อไป โดยให้ภรรยาและลูกๆ เป็นคนถวายพร้อมฝากจดหมายไปถึงหลวงพ่อดีด้วย ที่ผมไม่เข้าไปเพราะไม่อยากรบกวนท่าน เนื่องจากแต่ละวันจะมีญาติโยมรอเข้าพบท่านจำนวนมาก ผมจึงเดินเลี้ยวไปทำธุระ เสร็จแล้วก็จะทำความสะอาดห้องนี้ ๆ เพื่อเพิ่มพูนปัญญา แล้วเลยไปทานข้าวฟรีที่โรงอาหาร เพราะหลวงพ่อดีมักกล่าวเสมอว่า “ถ้าอยากรวยให้ไปทานข้าวที่โรงอาหาร เพราะข้าววัดนี้ผ่านการปลุกเสกและแผ่เมตตาแล้ว” อิ่มแล้วจึงไปคอยภรรยาและลูกๆ อยู่ด้านหน้าวัด สักพักใหญ่ภรรยาตามมาตาม และบอกว่า หลวงพ่อดีให้ไปพบ ระหว่างทางเดินจากหน้าวัดไปกุฏิ ภรรยาได้เล่าให้ฟังว่า หลวงพ่อดีเทศน์ต่อหน้าญาติโยมว่า

“โยมกุศลนะ กรรมหนัก ต้องตายตั้งแต่ปีที่แล้วแล้ว ถ้าอาตมาไม่แผ่เมตตาไปช่วย คงต้องไปขงกันที่ เชียงใหม่ เราโกงเขา เขาโกงเรา โกงกันไป โกงกันมา ไม่หมดสิ้นเสียที ต่อไปนี้ให้หมั่นสวดมนต์ แผ่เมตตา ทำบุญให้มากๆและสร้างกุศลต่อไป”

สำหรับชาตินี้ผมไม่เคยโกงเพื่อนคนไหนของผมเลย มีแต่คอยช่วยเหลือเขายามเขาเดือดร้อน แต่สำหรับชาติก่อนๆ ผมไม่อาจทราบได้ พิจารณาจากคำเทศน์ของหลวงพ่อดี น่าจะมีส่วนเป็นกรรมพัวพัน ผมยังเคยมีความรู้สึกที่ชาติก่อนๆนี้ ผมอาจจะไปมีส่วนกับการปล้น ฆ่า ทำลาย เพราะชาตินี้ผมรับกรรมหนักมาก บ้านเคยถูกไฟไหม้จนหมด บ้านเคยถูกปล้น เคยถูกหลอกต้มจนหมดตัว ชีวิตเสี่ยงตายก็หลายครั้ง แต่คงเป็นเพราะบุญเก่ายังมีอยู่บ้าง ตลอดจนการสวดมนต์ ปฏิบัติธรรม สร้างบุญใหม่ อาจมีผลให้กรรมเงื้อมมือลง ทำให้ผมยังมีชีวิตรอดอยู่ และได้พบหลวงพ่อดีจริง พระผู้ให้ชีวิตใหม่แก่ครอบครัวผม

อย่างไรก็ตามผมก็ได้ตัดสินใจ ให้กรรมพัวพันระหว่างผมกับเพื่อนคนนั้นจบสิ้นกันในชาตินี้แล้ว โดยผมขอโอสถกรรมและให้โอสถกรรมตลอดจนแผ่เมตตาให้เขามีความสุขความเจริญ ตามที่หลวงพ่อดีชี้แนะไว้ไปเรียบร้อยแล้ว และขอให้กรรมนี้สิ้นสุดลงไม่มีผลพัวพันต่อไปภายหน้าอีก

ภรรยาและลูกๆของผู้เขียน

การเจ็บป่วยของข้าพเจ้า กับ สิ่งมหัศจรรย์

ข้าพเจ้า นส.สุดา สุวรรณมณี อายุ ๖๕ ปี เคยเป็นอาจารย์ประจำอยู่ที่ โรงเรียนพยาบาลสภากาชาด ไทย ที่โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ ในระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๕๐ ถึง พ.ศ. ๒๕๖๓

ประมาณเดือนพฤษภาคม ๒๕๖๖ ข้าพเจ้าล้มป่วยลงด้วยโรคนี้ในถุงน้ำดี จึงได้มาปรึกษาอาจารย์ น.พ. ประพันธ์ กิติสิน ท่านได้แนะนำให้ข้าพเจ้าฉีดดลินใจ เข้ารับการผ่าตัดเพราะอาการอยู่ในขั้นอันตราย ไม่ควรปล่อยทิ้งไว้ ข้าพเจ้าจึงได้ปฏิบัติตาม เข้าโรงพยาบาลให้แพทย์ผ่าตัดตามคำแนะนำของท่านอาจารย์ทันที

หนึ่งปีต่อมา ในเดือนกันยายน พ.ศ. ๒๕๖๗ ข้าพเจ้าเริ่มมีเลือดออกในกระเพาะอาหาร สาเหตุ เนื่องจากได้รับประทานยาแก้ปวดกระดูกหัวเข่า Feldene ติดต่อกันมานานถึงห้าปี รู้ตัวเมื่อเย็นวันหนึ่ง ถ้าออกมาเป็นวันเลือดสด ๆ ในขณะนั้นนึกถึงชื่อนายแพทย์ที่สนิทกันไม่ได้จึงให้หลานพาไปเข้าโรงพยาบาล ธนบุรี เพื่อความสะดวกเพราะใกล้บ้าน หมอสั่งให้เข้ารับการรักษาทันที

ในคืนแรกผลเลือดยังไม่ต่ำมาก จึงเข้านอนพักอยู่ในห้องธรรมดา ตกดึกมีอาการคลื่นไส้อาเจียน ออกมาเป็นเลือดสด ๆ เต็มสี่ชามรูปไต หมอสั่งเอาเข้าห้องICU ด่วน เพื่อล้างกระเพาะและทำ Endoscope แพทย์ผู้ดูแลชื่อ คุณหมอดุจด คชินทร เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านโรคกระเพาะ คืนนั้นต้องให้เลือดไปถึงสี่ packs รุ่งขึ้นหมอทำ scope อีก และผูกเส้นเลือดไว้ ต้องนอนอยู่ในห้องICU ถึงเจ็ดวัน จึงได้ย้ายออกมาอยู่ใน Ward เพื่อเตรียมตัวกลับบ้าน แต่คืนนั้นก็อาเจียนเป็นเลือดซ้ำออกมาถึงสามชามรูปไต ต้องให้เลือดอีกสี่ packs เพราะเลือดต่ำ ยังกลับบ้านไม่ได้ นอนรักษาตัวต่ออีกหนึ่งสัปดาห์เต็ม จึงกลับบ้านได้ ตอนต้นเดือน มิถุนายน ๒๕๖๗

กลับมาอยู่บ้านได้ ๓-๔ วัน ก็เกิดอาการท้องอืด มีน้ำในช่องท้อง กลายเป็นโรคตับอักเสบ ต้องคุณนี้ ออก คราวนี้ข้าพเจ้าต้องกลับไปหาคุณหมอประพันธ์ กิติสิน ที่โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์อีกครั้ง คุณหมอ ตรวจแล้ววินิจฉัยว่า ข้าพเจ้ามีอาการ Low Albumin แน่นท้อง ทานอาหารไม่ได้ สั่งให้เจาะท้องเอาน้ำ ออก เจาะแล้วนอนพักฟื้นอยู่ที่โรงพยาบาลได้สองสามวัน เริ่มมีอาการแน่นหน้าอกหายใจไม่ออก ต้องใช้ oxygen อาการจึงบรรเทาลง

ในตอนเช้าครู่ ประมาณตีสี่ของวันที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๗ รู้สึกอึดอัด หายใจขัด นอนไม่ลง ทั้ง ๆ ที่ได้รับ Oxygen แล้ว จนกระทั่งแปดโมงเศษ ๆ จึงให้คนเฝ้าโทรศัพท์ไปตามน้องสาว อ่าไปพรรณ สุวรรณมณี ให้มาโรงพยาบาลด่วน แพทย์ประจำ Ward ได้มาตรวจอาการและเรียนเชิญ น.พ. ประพันธ์ กิติสิน เพื่อขอคำปรึกษาแพทย์สั่งให้นำส่งห้อง ICU (Med) โดยเร็วที่สุด ข้าพเจ้ามีอาการช็อค หายใจไม่ออก เกือบจะหมดความรู้สึกอยู่แล้ว ขณะนั้นเป็นเวลาประมาณ ๑๓.๓๐ น. น้องชาย พลโท น.พ. ศิริชัย และภรรยา หลาน ญาติ และเพื่อน ๆ ยังเฝ้าดูอาการอยู่พร้อมหน้า จึงได้เดินตามไปส่งคนไข้ถึงห้องICU ด้วยความเงียบ

สงบ ความรู้สึกของตัวเองขณะนั้น คับวูบไปแล้วและนอนหมดสติอยู่ถึง ๗ วัน ระหว่างนั้นทุกคนที่มาเยี่ยม ลงความเห็น ว่า โอกาสรอดชีวิตของข้าพเจ้าน้อยเต็มที แม้แต่หลานชาย นพ. ชเนศ สุวรรณมณี ถึงกับกล่าวว่า ถ้าคุณป้ารอดไปได้ แปลว่า ปาฏิหาริย์

ท่ามกลางความรู้สึกของทุกคนที่หมดหวังนั้น สติสัมปชัญญะอีกส่วนหนึ่งของข้าพเจ้าบอกว่า ตัวเอง ยังไม่ตาย แม้จะหมดความรู้สึกทางร่างกายไปแล้วก็ตาม จำได้แม่นย่ำว่ามองเห็นแสงสว่างภายนอกสองดวง พวยพุ่งมายังตัวข้าพเจ้า ดวงหนึ่งนั้นมาจากหลวงพ่ोजริฐพระราชสุทธิญาณมงคล) แห่งวัดอัมพวัน จังหวัด สิงห์บุรี อีกดวงหนึ่งนั้นมาจาก หลวงพ่อพุทธ ฐานิโย (พระราชสังวรญาณ) แห่งวัดป่าสาละวัน จังหวัด นครราชสีมา พระคุณเจ้าทั้งสองรูปนี้เป็นที่เคารพนับถือของครอบครัวเรามาก ทราบว่าระหว่างที่ข้าพเจ้า อาการหนักอยู่นั้น หมอศิริชัย น้องชายได้ไปกราบเรียนอาการให้หลวงพ่ोजริฐทราบเป็นระยะ ๆ ท่านได้ กรุณาแผ่เมตตา สวดมนต์ ให้แก่ข้าพเจ้าทุกวันครั้งละหนึ่งจบ ส่วนหลวงพ่อพุทธ ฐานิโย นั้น หลานชาย.ณ พุททธิ มังคละพฤกษ์ ซึ่งเป็นผู้บังคับการกองบินอยู่ที่นครราชสีมา ได้ไปกราบเรียนอาการของข้าพเจ้าให้ท่าน ทราบ ด้วยความเมตตาห่วงใยที่หลวงพ่อมิต่อข้าพเจ้าท่านมอบพระให้หนึ่งองค์ สั่งว่าให้ไปติดตัวคนไข้ไว้ ก่อนและให้ภาวนา พุทโธ พุทโธ ตลอดเวลา หลวงพ่อเองก็สวดมนต์ แผ่เมตตาให้แก่ข้าพเจ้าด้วยเช่นกัน

เสมือนปาฏิหาริย์จริง ๆ เช้าตรู่วันที่ ๗ ในห้อง ICU ข้าพเจ้าเริ่มมีความรู้สึกทางร่างกายกลับคืนมาที ละน้อย ๆ น้องและหลานที่เฝ้าอยู่พยายามเรียก และพูดกับข้าพเจ้า “คุณป้าได้ยินไหม ๆ” ข้าพเจ้าตอบไม่ได้ ไม่อาจเปล่งเสียงออกมา เพราะมีเครื่องช่วยหายใจและอื่น ๆ พันธนาการอยู่ ทารุณมาก เวลา Bag แต่ละ เครื่องแย่งที่สุด ยิ่งเวลาคูดเสมหะออกแต่ละที เจ็บเหลือเกิน พยายามให้สัญญาณมือติดต่อกับพยาบาลพอรู้ เรื่องกันได้ ค่อย ๆ ลำดับเหตุการณ์ความรู้สึกก็ดีขึ้นเรื่อย ๆ ทีละน้อย ๆ จนพยาบาลเอาระคาย คินสอมาที จำได้ว่าเขียนลงไปว่า ซาละเปาสองลูก น้องสาวถามว่า “อยากกินหรือ?” เราส่ายหน้า แต่เขียนตอบไปว่า มี คนมาขอกิน น้องสาวจึงเข้าใจ และพูดว่า “จะให้ใส่บาตรใช่ไหม ๆ” พักหน้าตอบ จึงได้รู้เรื่องกัน และรีบ ซื้อซาละเปาใส่บาตรให้แก่ผู้มาขอส่วนบุญ

ก่อนหน้าที่จะฟื้นคืนสติมานั้น ข้าพเจ้าได้มองเห็นร่างเทพดาทรงเครื่องสวมชฎา ประทับสง่างาม ราวกับพระอินทร์ อยู่บนศาลาจตุรมุข กวักพระหัตถ์ให้ข้าพเจ้าขึ้นไป แล้วตรัสว่าขอให้เอ็งกลับไปยังโลก มนุษย์ ยังทำธุระไม่เสร็จให้กลับไปทำเสีย ข้ามีเวลาให้เจ้าสามวัน ไปทำให้เรียบร้อยข้าพเจ้าก็มลงหมอบ กราบ แล้วถอยออกมาเดินลงบันไดไปที่สวนซึ่งเต็มไปด้วยดอกไม้มันานาพันธุ์ เดินไปจนถึงท้ายสวน มีประตูลิ ค้าคล้ายอัลลอยด์ สลักสีทองบานประตูก่อขุ แจ่มเปิดออกให้ข้าพเจ้าผ่านออกไปความรู้สึกตอนนั้นตัวเบา หวิว สบาย ๆ คล้ายกับหะลงสู่พื้นดิน จากนั้นก็เริ่มรู้สึกดีขึ้น ลำดับความเป็นมาต่าง ๆ หมอเอาเครื่อง อุปกรณ์ออกจากลำคอ ให้กินน้ำ ให้กินอาหารอ่อน ๆ ได้เอง

พอรู้สึกตัวดี บอกกับหมอว่า ขอออกจากห้อง ICU วันนี้ ทุนไม่ไหวแล้ว เล่าให้ญาติฟังว่า ลูกרבกวาน ตลอดเวลา ด้วยวิญญานของเหล่าสัมภเวสี ที่วนเวียนอยู่ในห้อง ICU นั้น รวมทั้งวิญญานของผู้มาขอกิน ซาลาเปา ๒ ลูกด้วย เป็นผู้หญิงเงินมีอายุแล้ว คอยอยู่บนคำ จึงคิดต่อขอห้องพิเศษได้ ที่ตึก ๗.ร. ชั้น ๑๕ จึง ย้ายออกจากห้อง ICU ไปอยู่ตึกพิเศษ นอนพักฟื้นอยู่อีกเกือบสองเดือน หมอจึงอนุญาตให้กลับบ้านได้ ใน

วันที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๓๘ เมื่อกลับมาถึงบ้านก็รีบทำบุญทันทีด้วยการเลี้ยงพระที่วัด ถวายชีวิต โค กระบือ
ให้เงินบำรุงมูลนิธิเด็กกำพร้า และอื่น ๆ อีกหลายรายการ

ข้าพเจ้าขอบันทึกเหตุการณ์ครั้งนี้ไว้ เพื่อให้ญาติมิตร ได้ทราบถึงความมหัศจรรย์ที่เกิดขึ้นกับตนเอง
บาป-บุญ นั้นมีจริงแน่ ๆ ใครบำเพ็ญไว้ก็ไม่ไปไหนเสีย เป็นของตนเอง บุญกุศลนั้นเป็นนื่อนาบุญ
ตลอดจนผลานิสงส์ของพระคุณเจ้าทั้งสองที่ได้แผ่เมตตาให้แก่ข้าพเจ้า จนรอดชีวิตกลับมาเล่าเรื่องให้ฟังเป็น
ประสบการณ์ต่อไปได้

ขอกราบนมัสการพระคุณเจ้าทั้งสองด้วยความเคารพ

สุดา สุวรรณมณี

๑๐ พฤษภาคม ๒๕๓๘

รอดตายได้เพราะบารมีหลวงพ่ोजรัญ

ดิฉัน นางรัมภา กลิ่นรอด เป็นลูกศิษย์หลวงพ่ोजรัญมานานแล้ว จำได้ว่าเริ่มเข้ามาหัดปฏิบัติธรรมที่วัดอัมพวันตั้งแต่ตัวเองอายุประมาณ๕๕ ปี ปัจจุบันดิฉันอายุ ๕๗ ปีเต็มแล้ว ครอบครัวเราเป็นลูกศิษย์หลวงพ่ोजรัญกันทั้งบ้าน ที่ดิฉันมีอายุรอดมาได้จนถึง๕๗ ปีนี้ ก็เพราะได้บารมีหลวงพ่อกຸ້มครองช่วยแผ่เมตตาให้ เหตุที่ดิฉันแน่ใจว่ารอดตายได้เพราะหลวงพ่อกຸ້มช่วยเป็นดังนี้

เมื่อกลางปี พ.ศ. ๒๕๓๕ ดิฉันไม่สบายปวดตามเนื้อ ตามตัว ปวดหลัง ปวดไหล่ ไหล่บวมเป็นประจำ ดิฉันไปรับการรักษาที่โรงพยาบาลและไปให้แพทย์แผนโบราณบีบให้ อาการก็ทุเลาลงบ้าง ทุเลापวดได้ประมาณ ๑ อาทิตย์ก็ปวดอีก ดิฉันก็ไปโรงพยาบาล และไปบีบอีก เดียวปวดมาก เดียวปวดน้อย เป็นอยู่อย่างนี้ จนปี๒๕๓๖ อาการเริ่มมากขึ้น ปวดมาก ปวดจนนอนไม่ได้ยกแขนไม่ได้ ใส่เสื้อเองไม่ได้ หวีผมเองไม่ได้ ปวดจนร้องครางทั้งคืน ลูกสาวจึงพาไปหาหมอจีนให้รักษา หมอจีนช่วยรักษาให้หายรับประทานและฉีดยา หมดไปหลายหมื่นบาท ก็พอทุเลาลงบ้าง พอช่วยตัวเองได้เล็กน้อยริมใส่เสื้อ หวีผมได้ แต่ลึก ๆ แล้วตัวเองยังรู้สึกว่ามันปวดลึก ๆ ปวดอยู่ข้างใน ตามข้อมือ ข้อเท้า หัวไหล่ยังบวมบ้างยุบบ้าง เป็นบางวันจนกระทั่งถึงเดือนเมษายน เป็นวันครบรอบวันเกิดของสามีดิฉัน เราเคยไปถือศีล ปฏิบัติธรรมด้วยกันทุกปี ในช่วงวันเกิด จึงกำหนดเดินทางไปวัดอัมพวันในวันที่๑๐ เมษายน พ.ศ. ๒๕๓๖ ไปพร้อมกับ พิศมัย พี่ประกาศ หงษ์จินดา พี่สาวพี่เขย ถึงเวลาสามีและน้องสาวดิฉันได้ทักท้วงว่า เลื่อนไปอีกหน่อยจะดีกว่า เพราะว่าดิฉันยังบวมอยู่ เกรงว่าจะไปเดินจงกรมไม่ไหว แต่ดิฉันเองกลับไม่ยอมเลื่อนการเดินทางไปวัด คิดว่าตั้งใจแล้วก็ไม่อยากโลเล พอทนได้ก็ไปถือศีลดีกว่า ทนเจ็บเอาหน่อย กลางคืนวันที่๕ เมษายน พ.ศ. ๒๕๓๖ ก่อนเข้านอน ดิฉันก็สวดมนต์ ตั้งจิตอธิษฐานว่า พรุ่งนี้ลูกจะไปถือศีลปฏิบัติธรรมที่วัดอัมพวัน ขอให้ลูกไปได้ อย่างมีอุปสรรคขัดข้อง ให้เดินทางปลอดภัย ให้ได้เข้ากราบหลวงพ่อกຸ້มแล้วเข้านอน

เช้าวันที่๑๐ เมษายน พ.ศ. ๒๕๓๖ ก็เตรียมตัวเดินทางโดยลูกสาวขับรถไปส่ง พอขึ้นนั่งรถ ทุกคนมีจิตใจผ่องใส พี่สาว พี่เขย สามี และลูก ๆ คุยกันตลอดทาง แต่ตัวดิฉันเองไม่อยากคุย พอขึ้นรถได้ ก็ตั้งใจถักมือพนมขึ้นจรดเหนือหัว ขอให้ลูกและคณะเดินทางปลอดภัย วันนี้ขอให้ลูกได้เข้ากราบหลวงพ่อกຸ້มที่ตั้งจิตขอพบหลวงพ่อกຸ້มเพราะรู้สึกตัวเองไม่ค่อยสบาย เจ็บตามเนื้อตามตัว แต่ไม่มากนัก ยังพอทนได้ มีความรู้สึกอยากกราบหลวงพ่อกຸ້ม อยากบอกหลวงพ่อกຸ້มว่าตัวเองไม่ค่อยสบาย อยากขอบารมีหลวงพ่อกຸ້มช่วยคุ้มครอง เมื่อกำหนดจิตอยากกราบหลวงพ่อกຸ້มแล้ว ก็สวดอิติปิโส ห้องเดียวไปตลอดทาง ไม่ค่อยจะพูดกับใคร ลูกพูดด้วยก็ถามคำตอบคำจนถึงวัด เข้าไปกราบแม่ใหญ่ แล้วไปลงทะเลเบียนที่คุณแม่ชีสมคิด เอาข้าวของเก็บเข้าห้อง รอเวลาตอนเย็นไปรับศีล รับกรรมฐานจากหลวงพ่อกຸ້ม รู้สึกดีใจที่จะได้กราบหลวงพ่อกຸ້มตามที่ได้ตั้งจิตขอไว้ หลังจากเสร็จพิธีรับศีล รับกรรมฐานแล้ว หลวงพ่อกຸ້มเทศน์จบแล้ว ก็อนุญาตให้ผู้ถือศีล เข้ากราบถวายของและปัจจัยตามลำดับ ดิฉันก็ได้กลานเข้าไปกราบถวายปัจจัย รอจนทุกคนถวายกันหมดแล้ว ดิฉันจึงกลานเข้าไปเป็นคนสุดท้าย เมื่อถวายปัจจัยแล้ว ดิฉันได้กราบเรียนหลวงพ่อกຸ້มว่า“หลวงพ่อกຸ້มเจ้าคะ ตัวลูกเองไม่ค่อยสบาย

มันเจ็บตามตัวทั่วตัว เจ็บตลอดเวลา เวลาเดิน เวลานั่ง เวลานอน เจ็บไม่พัก ได้ไปรักษาหมดตัวไปหลายแล้ว ก็ยังไม่หาย รู้สึกว่ามันจะเป็นมากขึ้น ลูกมาราบหลวงพ่อบอกรับมีหลวงพ่เป็นที่พึ่ง ขอบารมีหลวงพ่ช่วย เมตตาลูกด้วยเจ้าค่ะ” หลวงพ่อมองหน้าแล้วถามว่า “นี่เราจะมาอยู่ที่วัน” “อยู่ ๗ วันเจ้าค่ะ” ดิฉันตอบ หลวงพ่อก็ตีลังว่า “ปฏิบัติเลิกแล้ว ให้แม่ชีพาไปหาที่กุฏิ” ดิฉันก็ถามอีกว่า “ปฏิบัติครบ ๗ วันแล้ว ให้ไปหาที่กุฏิ หรือคะ” หลวงพ่อบอกว่า “ไม่ใช่ หมายความว่าคืนนี้ หลังจากเลิกปฏิบัติแล้ว ให้แม่ชีพาไปหาที่กุฏิเลย” ดิฉันตอบ “เจ้าค่ะ” ก็มลงกราบด้วยความดีใจและโล่งใจ รู้สึกว่าตัวเองมีที่พึ่งแล้ว ก็มลงกราบแล้วคลานถอยออกไป คืนนี้ ก็อยู่ปฏิบัติกันที่ศาลาจน ๒๐.๐๐ นาฬิกา คุณแม่ชีก็ปล่อยให้พัก ดิฉันได้เข้าไปบอกคุณแม่ชีว่า “หลวงพ่อสั่งไว้ว่า เมื่อเลิกปฏิบัติแล้ว ให้คุณแม่ชีพาดิฉันไปพบที่กุฏิ คุณแม่ชีก็กรุณาพาไปทันที เมื่อถึงกุฏิ หลวงพ่อดิฉันคอยอยู่ข้างล่าง คุณแม่ชีขึ้นไปพบหลวงพ่อดิฉันก็ลงมาพร้อมกับมีแก้วใส่ชาลงมาให้ บอกว่า “หลวงพ่อย้ำมารับประทาน” ดิฉันรับชาก็ขึ้นเหนือหัว “ขอบารมีหลวงพ่ช่วยรักษาให้ลูกหายเจ็บหายไข้ ด้วยเจ้าค่ะ” แล้วดื่มชาหมดแก้ว เสร็จแล้วเวลาคุณแม่ชีกลับที่พัก คืนนี้ นอนไม่ค่อยหลับเพราะปวดตามตัว

เช้าวันที่ ๑๑ ตี ๔ ก็ลุกขึ้นปฏิบัติธรรมตามปกติ แต่ก็ทำไม่ได้เต็มที่เพราะเดินไม่ค่อยไหว มันเจ็บตามตัวไปหมด เดินบ้าง นั่งบ้าง กำหนดได้บ้างไม่ไหว ตอนสายคุณแม่ชีก็เอายามาให้ดื่มอีก ทนปฏิบัติอยู่จนเย็น พอตกค่ำคุณแม่ชีก็เอายามาให้ดื่มอีก ผ่านไปได้อีกวัน

เช้าวันที่ ๑๒ ตี ๔ ตื่นตามปกติ รู้สึกเจ็บไปหมดทั้งตัว แขนขา มันแข็ง ๆ ต้องฝืน จะลุกขึ้นก็ลำบาก ต้องเกาะข้างฝาโหนดัว หรือเหนี่ยวโต๊ะ เหนี่ยวหน้าต่าง จึงจะลุกขึ้นได้ เวลาเดินก็ขัดโคนขาและปวดมาก ตอนสายคุณแม่ชีก็เอายามาให้ดื่มอีก ปฏิบัติธรรมได้บ้างเล็กน้อย จนเย็นคุณแม่ชีก็เอายามาให้ดื่มอีก ตอนกลางคืนปวดมากนอนไม่ได้ ต้องสวดอิติปิโสฯ บ้าง กำหนดบ้าง ตลอดคืนคุณแม่ชีสั่งไว้ว่า เวลาปวดให้กำหนดไป ปวดหนอ ปวดหนอ ก็พยายามทำตามที่คุณแม่ชีบอก

เช้าวันที่ ๑๓ ตี ๔ ลุกขึ้นปฏิบัติธรรมตามปกติ วันนี้มีอาการมากขึ้น คอแข็ง มีเม็ดขึ้นในคอ เจ็บคอ บริเวณใกล้ต่อมทอนซิล ไม่รู้เป็นอย่างไร ใจมันวูบขึ้นมาทันทีบอกตัวเองว่าอาการไม่ดี แล้วน้ำตาร่วงลงมาเอง เริ่มเดินไม่ค่อยไหว ต้องคลานเอา ตอนสายคุณแม่ชีเอายามาให้ตามเคย ทานยาแล้วลงไปหาแม่ใหญ่ บอกแม่ใหญ่ “ลูกเป็นอะไรไม่ทราบ คอแข็ง มีเม็ดขึ้นในลำคอ และเจ็บในลำคอคะ แม่ใหญ่กรุณาช่วยบีบเป่าให้ลูกที่ค่ะ” แม่ใหญ่ก็ได้กรุณาเป่าให้ กราบขอบพระคุณแม่ใหญ่ แล้วกลับขึ้นห้อง ปฏิบัติต่อ ได้บ้างไม่ได้บ้าง ส่วนใหญ่จะนั่งกำหนด เวลาปวดมากก็นอนกำหนด

วันที่ ๑๔ เหมือนเดิม แต่อาการยิ่งเพิ่มขึ้น ลงไปให้แม่ใหญ่เป่าอีกครั้ง มีอาการไอเพิ่มขึ้น ไอมาก ๆ ก็หอบ หายใจไม่ทัน มันเจ็บระบมไปหมด กระทั่งบนศีรษะก็ววม ฟันในปากปวดหมด เหมือนกับว่ามันโยกทั้งปาก คุณแม่ชีสมคิดได้กรุณาเอาที่ขยากิน ยาพ่นคอ ยาทานมาให้ แล้วบอกว่าอย่าตกใจ พยายามกำหนดให้มาก ๆ ตอนเย็นของวันนี้ คุณแม่ชีพาคณะปฏิบัติธรรมไปศาลาเพื่อฟังเทศน์ดิฉันได้พยายามตามไปด้วย เพราะดิฉันชอบฟังเทศน์ของหลวงพ่ ฟังแล้วจดจำเอาไว้สอนตัวเองในสิ่งที่ควรทำหรือไม่ควรทำ บางครั้งฟังแล้วน้ำตาไหล มันไหลของมันเอง ฟังแล้วมีกำลังใจที่จะทำความดีตั้งใจปฏิบัติมากขึ้น เมื่อเทศน์สั่งสอนจบก็ถวายสังฆทาน ถวายปัจจัย ดิฉันก็คลานเข้าไปถวายปัจจัยด้วย เมื่อถวายแล้ว ดิฉันก็บอกหลวงพ่ว่า

“หลวงพ่ोज้าคะ ลูกแม่แล้ว ลูกเจ็บเหลือเกิน เดินจะไม่ไหวแล้ว ต้องคลาน หลวงพ่อช่วยลูกด้วยจ้าคะ” หลวงพ่อก็ตอบว่า “อดทนหน่อย พยายามกำหนดเข้าไว้ เรากำลังช่วยอยู่แล้ว ดิฉันก้มลงกราบแล้วคลาน ถอยออกไป หลวงพ่อก็ลงจากศาลาไป คุณแม่ชีพาคณะปฏิบัติกลับที่พัก วันต่อมาเหมือนเดิม เจ็บปวด ทรมาณคลานอยู่ในห้อง ได้รับความกรุณาจากคุณแม่ชีช่วยดูแลอยู่จนครบ ๗ วัน ถึงวันที่จะลาศีลกลับบ้าน ดิฉันจึงชวนพี่สาวไปหาหลวงพ่อกุฎิเพื่อกราบลากลับและขอยาไปทานต่อที่บ้าน เมื่อไปถึงกุฎิหลวงพ่อกำลังจะออกไปธุระข้างนอกไปงานศพ หลวงพ่อลงจากข้างบน ดิฉันรีบก้มลงกราบและบอกว่า “ลูกมา ปฏิบัติอยู่ครบ ๗ วันแล้ว จะมากราบลาขออนุญาตกลับและขอยาไปทานต่อที่บ้านจ้าคะ” หลวงพ่อตอบว่า “ยาที่เราให้กินอยู่นี้เป็นยาช่วยชีวิตคนมาหลายรายแล้วนะ คนเรานั้นอยู่ที่ศรัทธา เราพูดไปเชื่อก็ดี ไม่เชื่อก็ไม่ดี” พูดแล้วหลวงพ่อก็ออกเดินจะไปขึ้นรถ ดิฉันเห็นท่าไม่ดี ลูกตามก็ไม่ทัน ขามันแข็ง ก็เลยพูดเสียงดัง ตามหลังไปว่า “หลวงพ่ोज้าขา ลูกเชื่อจ้าคะ เชื่อทุกอย่าง หลวงพ่อจะให้ลูกทำอะไร ลูกเชื่อทั้งนั้น ขอให้หลวงพ่อสั่งเถอะคะ ลูกจะทำตามที่หลวงพ่อสั่ง ลูกไม่มีที่พึ่ง ขอบารมีหลวงพ่เป็นที่พึ่งจ้าคะหลวงพ่ไม่ตอบ เดินไปขึ้นรถออกไปธุระงานศพข้างนอก ดิฉันชวนพี่สาวกลับที่พัก ถึงที่พักแล้วดิฉันคิดเฉลียวใจในคำพูดของหลวงพ่อบอกว่า “ยาที่เราให้กินอยู่นี้จะเป็นยาช่วยชีวิตคนมาหลายรายแล้ว” แสดงว่า การเจ็บป่วยของเราเองคงเข้าขั้นถึงชีวิตแน่ จึงบอกพี่สาวว่า “ตกลงตัวดิฉันจะยังไม่ลาศีล อยากจะรอฟังคำสั่งหลวงพ่อก่อนว่า จะให้ดิฉันทำอะไรต่อไป ให้พี่ ๆ กับสามีมลาศีลกลับไปก่อน

เช้าวันรุ่งขึ้น คุณแม่ชีก็เอาขาลงมาให้แล้วบอกว่า “พี่ธรรมา หลวงพ่อสั่งมาว่า พี่ยังกลับไม่ได้ พี่เป็นมะเร็งน้ำเหลือง ถ้ากลับไปโรงพยาบาลตอนนี้ ต้องตายแน่ดิฉันยกมือขึ้นเหนือหัว สาธุ ตกลงใจทันทีที่ยังไม่กลับบ้าน ให้พี่สาวกับสามีกลับไปก่อน สามีดิฉันกับพี่สาวตกใจ จะรีบเช่ารถพากลับไปโรงพยาบาล ส่วนดิฉันบอกไม่ยอมกลับ ขออยู่วัดถือศีลต่อ สามีอยากพากลับ คุณแม่ชี คุณแม่น้ำขึ้น พี่สมประสงค์ และผู้ใหญ่ในวัดอีกหลายท่านได้ทักท้วงสามีดิฉันว่า หลวงพ่อทักแล้วนะ หนีให้อยู่วัดต่อ สรุปลแล้วตกลงให้สามีโทรศัพท์ไปหาลูกสาวที่กรุงเทพฯ ให้มาดูแลแม่ต่อ เพราะช่วยตัวเองไม่ค่อยไหว เอ็นนั้นลูกสาวก็มาถึงวัดเพื่ออยู่ดูแลดิฉัน พี่สาวพี่เขยสามีก็กลับไป ดิฉันนอนป่วยอยู่ในวัดก็ถือศีลแปด ก็นั่ง ๆ นอน ๆ กำหนดไป เวลาปวดมากก็ยกมือขึ้นจบเหนือหัว อารธนาขอบารมีหลวงพ่อบอกช่วยลูกด้วยจ้าคะ เข้าเย็นลูกจะลงไปขอยามาให้ทุกวัน เป็นอยู่อย่างนี้เงินสิ้นเดือน อาการก็ยังทรงอยู่ ก็คิดว่าไม่รู้ตัวเองจะต้องนอนปวดอยู่ย่ำสิบนานเท่าไร เกรงใจทางวัดก็เกรงใจ สงสารลูกก็สงสาร ต้องทำงานทางกรุงเทพฯ ไปเฝ้าแม่ทั้งกลางวัน กลางคืน ไม่ได้หลับไม่ได้นอน ไม่มีใครผลัดเปลี่ยนเลย ประโยชน์ว่า จะกลับไปบ้านแต่ต้องขออนุญาตหลวงพ่อก่อน ขอยาไปทานต่อที่บ้าน ถ้าหลวงพ่อบอกอนุญาตก็ยังไม่กลับ ปรากฏว่าหลวงพ่อบอกอนุญาตให้กลับบ้านได้ คุณแม่ชีสมคิดได้กรุณาจัดยาให้เอากลับไปทานที่บ้านด้วยโหลใหญ่อยู่บ้านแล้วทานยาต่อ อาการยังทรงอยู่ ก็กำหนดไป สวดอิติปิโสฯ ไปทั้งวันทั้งคืน มันปวดจนไม่ได้นอน ยามหกลูกสาวก็ไปขอที่วัดอีกหลายครั้ง จนกระทั่งตอนหลังลูกไปเอายาไม่ค่อยได้ เพราะยาไม่พอแจก หลวงพ่อบอกทำให้ไม่ทัน มีคนป่วยไปขอยาหลายราย คุณแม่ชีได้รับรู้จากลูกสาวว่าแม่อาการยังไม่ดีขึ้น ยาที่จะหมดแล้ว คุณแม่ชีเลยแนะนำให้ทานยาหม้อต้มต่อ เป็นยาที่คุณแม่ชีเคยใช้รักษาให้พี่สาวของคุณแม่ชีหายมาแล้ว ตกลงทานยาที่คุณแม่ชี

แนะนำให้ต่อ ยานี้แรงมากยิ่งทานยิ่งปวด ลูกสาวก็รีบไปหาคุณแม่ซี บอกแม่ยิ่งปวดมากขึ้น คุณแม่ซีบอกว่าไม่เป็นไร พยายามกำหนดไว้และให้ทานยาแก้ปวดช่วยด้วยได้ ยานี้ หมอรับรองว่า ทานได้๕ หม้อแล้ว อาการต้องดีขึ้น

ช่วงที่ทานหม้อที่ ๓-๔ อาการหนักมาก ปวดมากปวดจนต้องนอนอยู่กับที่ จะกระดิกตัว จะพลิกตัวเองยังไม่ไหว ต้องให้สามีหรือลูกสาวจับตัวพลิกให้ มันปวดจนตัวเองคิดว่า นี่จะทนปวดอย่างนี้ไปได้สักกี่วันหนอ เพื่อนบ้าน พี่น้องใกล้ไกล พาฉันมาเยี่ยมแล้วลงความเห็นว่าคุณฉันไม่รอดแน่ แอบบอกสามีให้พาฉันส่งโรงพยาบาลสามีบอกญาติว่า คนไข้ไม่ยอมไปโรงพยาบาล ฉันปวดจนต้องสั่งสามี สั่งลูกว่าถ้าวันใดฉันอาการหนักจนพูดกันไม่รู้เรื่องขอขมาเดี๋ยวว่า ไม่ต้องพาไปโรงพยาบาล ขอให้พาไปหาหลวงพ่ोजริฐที่วัดอัมพวัน ถ้ามันถึงกำหนดหมดบุญจะตายกลางทางก็ช่างมัน แต่ถ้าบุญยังพอมีอยู่บ้าง ก็คงจะทนไปถึงมือหลวงพ่อก่อน ขอบารมีหลวงพ่อดีเมตตาให้ หลวงพ่อก็คงช่วยให้รอดตายได้ ฉันมันใจอย่างนั้น มันใจในคำสั่งของหลวงพ่อก่อน อีกประการหนึ่ง คือเมื่อต้นปี๒๕๓๓ ฉันได้เคยฝันว่า ตัวเองอยู่ที่ไหนไม่ทราบ รู้แต่ว่าเป็นที่โล่งมืดมาก มีผู้ชาย๔ ท่าน ร่างสูงใหญ่ ไม่ใส่เสื้อนุ่งแต่ผ้ากhemสีแดง ตรงมาหาฉัน แล้วสั่งว่าต้องไปแล้วถึงเวลาแล้ว ขณะที่สั่งนั้นปากของท่านที่๕ ไม่ได้ขยับขึ้นลงเหมือนพวกเรา แต่ทำไมฉันรับรู้ได้ว่าสั่งฉัน ฉันก็เถียงว่าจะไม่ไป ท่านที่๕ ก็บอกว่าต้องไป ฉันก็เถียงอีกว่าไม่ไป ฉันไม่มีความผิดอะไร จะพาไปไหนฉันไม่ไป แต่ท่านทั้ง๔ กลับสั่งอีกว่า เขาสั่งมาต้องไปแล้ว และตรงเข้าจับแขนฉันตรงข้อมือ ลากข้างละ๒ ท่าน ฉันก็เถียงว่า ไม่ไป ๆ พร้อมกับดิ้นรนไม่ยอมไป ท่านที่๕ ไม่ฟังเสียง ลากฉันไปกับพื้นจนขาทั้ง๒ ข้างลากคู่ตามพื้นไป ฉันพยายามดิ้น แต่ดิ้นไม่หลุด ขณะที่ดิ้นอยู่นั้น เกิดความรู้สึกบอกตัวเองว่าไม่ไหวแล้ว ดิ้นไม่ไหวสู้แรงไม่ไหวแล้ว บอกตัวเองว่าสวดมนต์เถอะ ฉันจึงหยุดดิ้นแล้วเริ่มสวดมนต์ ทั้งที่ตกใจ กลัวมาก แต่ปากก็รับสวดมนต์ สวดอิติปิโสฯ เป็นการใหญ่ เรียกว่าหลับหูหลับตาสวดกันเลย สวดไม่หยุด สวดไปได้พักใหญ่ ก็เห็นว่าท่านที่๕ ที่จับมือลากอยู่ก็ค่อย ๆ เลื่อนหายไปทีละท่าน จนหมดทั้ง๔ ท่าน

เช้าตื่นขึ้นมาก็เล่าให้ลูกกับสามีฟัง แล้วก็ผ่านไปไม่ได้เฉลียวใจ ไม่เข้าใจว่าเป็นกลางบอกเหตุร้ายจนกระทั่งมาเจ็บหนักเจียนตาย และรอดตายได้เพราะบารมีหลวงพ่อก่อนซึ่งเคยสั่งสอนไว้ว่าให้สวดอิติปิโสฯ เป็นประจำ จะช่วยคุ้มครองได้ ก็เป็นจริงอย่างว่า เพราะช่วงที่เจ็บหนัก กระจกกระดิกตัวไม่ได้ ก็นอนท่องอิติปิโสฯ ตลอดทั้งวันทั้งคืน กำหนดพองยุบตลอดสลับกันไปตามแต่จะนึกได้ จิตใจมุ่งอยู่แต่สวดมนต์ เจ็บมาก ๆ ก็ยกมือขึ้นจับเหนือหัวอาราธนาขอบารมีหลวงพ่อก่อนช่วยลูกด้วยเจ้าค่ะ นอนภาวนาอยู่หลายเดือน ลูกสาวเห็นแม่ทรุดหนัก ก็ไปวัดอัมพวันถือศีลปฏิบัติธรรม แ่สวนกุศลให้แม่ประมาณ๕ วัน เมื่อไปวัด ทุกคนที่วัดคุณแม่ใหญ่ คุณแม่จ๋า ขึ้น คุณแม่ชีสมคิด คุณตา พี่สมประสงค์ และอีกหลายท่านต่างกรุณาฝากถามไถ่ ฝากเยี่ยม ให้กำลังใจ ให้ศีลให้พรให้หายจากโรคร้ายฝากลูกสาวไปบอกอาจารย์สมพรกรุณาส่งยาไปที่บ้านทางไปรษณีย์ คุณวิไลได้กรุณาไปเยี่ยม เอายาไปให้ถึงที่บ้าน ฉันได้รับทราบด้วยความปลื้มใจ และสำนึกในบุญคุณของทุกท่านอยู่เสมอ เมื่อลูกสาวกลับไปบ้านเฝ้าแม่ต่อเปลี่ยนให้พ่อไปถือศีลปฏิบัติธรรม แ่สวนกุศลให้ฉันด้วยอีก๑๖ วัน ฉันนอนเจ็บอยู่ประมาณปีครึ่ง อาการจึงค่อยทุเลาและดีขึ้นเป็นลำดับ

จนปัจจุบันนี้ ดิฉันช่วยตัวเองได้แล้ว ไม่ต้องมีคนอุ้ม เริ่มมาถือศีลปฏิบัติธรรมได้บ้างแล้ว และรู้ตัวเองว่ารอดตายแน่แล้วในการเจ็บครั้งนี้ ด้วยบารมีของหลวงปู่ช่วยแผ่เมตตาให้และด้วยอานิสงส์ของการสวดอิติปิโสฯ ตามที่หลวงปู่สอนไว้แน่นอน ลูกขอกราบแทบเท้าสำนักในพระคุณของหลวงปู่ คุณแม่ใหญ่ กราบขอบพระคุณคุณแม่ซึ่งสมคิดและอีกหลาย ๆ ท่านมา ณ ที่นี้ด้วย ลูกขอกราบอาราธนาคุณพระศรีรัตนตรัย ให้ช่วยปกป้องและคุ้มครองหลวงปู่ ให้มีพละกำลังกาย กำลังใจเข้มแข็ง ปราศจากโรคร้าย เบียดเบียน จะได้อยู่เป็นที่พึ่งของลูกศิษย์และสัตว์ผู้ยากทั้งหลายต่อไปอีกยาวนาน

รัมภา กลิ่นรอด

๑๐/๒ กันยายน

กรุงเทพมหานคร ๑๐๒๓๐

โทร.๕๔๓๗๕๕๖

แรงจูงใจชีวิตและอิทธิพลข้ามโลก

ดิฉันนางสมปอง เบริย์ อยู่บ้านเลขที่ ๖๐๑ Dandy Loop Rd. Yorktown Virginia ๒๒๖๕๒ U.S.A.

ดิฉันเดินทางไปอยู่อเมริกาในปี ๒๕๓๑ ด้วยความตั้งใจที่จะไปศึกษาต่อ โดยมีพี่สาวคนโตที่อาศัยอยู่ก่อนแล้วได้ขอวีซ่าให้ แต่เดิมอยู่เมืองไทยเป็นครูสอนวิชาพระพุทธศาสนาในระดับชั้น ปลาย และมีความตั้งใจที่จะไปเรียนต่อก็เพื่อจะได้นำความรู้ความสามารถมาพัฒนาชุมชนและประเทศชาติบ้านเมืองของเราให้เจริญรุ่งเรือง ในช่วงระยะเวลาสองปีแรกที่ไปอยู่ใหม่ๆ ดิฉันต้องประสบกับปัญหาหลายๆ ด้าน เพราะความเป็นอยู่แตกต่างจากทางบ้านเมืองเรามาก ช่วงเวลากลางวันไปเรียน กลางคืนทำงานและไหนจะมีปัญหาด้านภาษา จะเป็นเพราะบุญบันดาลก็ว่าได้ จึงทำให้ดิฉันได้พบกับคู่ครองที่ติลังจากที่เรียนรู้อันไม่นานก็แต่งงานกันมีบุตรชาย ๑ คน อายุ ๔ ขวบครึ่ง สามีเป็นชาวอเมริกันเป็นคนใจดี และใจบุญ มีตำแหน่งหน้าที่การงานดี ต่อมาไม่นานจึงขอให้สามีเดินทางไปรับลูกชายคนโต (ลูกกับสามีคนเก่า) ไปอยู่ด้วยทุกอย่างก็เรียบร้อย ครอบครัวเรามีความสุขและอบอุ่นมาก

ตลอดชีวิตการแต่งงานสามีไม่ให้ทำงาน ให้อยู่กับบ้านเป็นแม่บ้านเลี้ยงลูก และดูแลความเรียบร้อยภายในบ้าน และดิฉันเองก็ทำหน้าที่แม่บ้านโดยสมบูรณ์ อยู่มาวันหนึ่งประมาณปลายเดือนธันวาคม ๒๕๓๘ พี่ๆ เพื่อนๆ หลายคนโทรศัพท์มาปรึกษา ขอคำแนะนำเรื่องการจัดตั้งสำนักสงฆ์หรือวัด เพราะเขตบริเวณชุมชนที่พวกเราอยู่ไม่มีวัดเลย และถ้าจะไปทำบุญแต่ละครั้งก็ต้องเดินทางไกลถึงวอชิงตัน .ซี. ก็ต้องใช้เวลาในการเดินทางประมาณ ๓-๔ ชม. ถ้ารวมเวลาทั้งไปและกลับแล้วก็ประมาณ ๗-๘ ชม. และดิฉันเองก็คิดว่าถ้าเป็นไปได้ก็จะเป็นการดี ใจก็ชอบเป็นทุนอยู่แล้วจึงตกลงรับปากทันที ซึ่งตอนแรกเรามีสมาชิกไม่มากนัก ประชาชนส่วนใหญ่ไม่ค่อยจะเห็นด้วยเพราะถือว่าเป็นงานใหญ่คงจะเป็นไปไม่ได้ หรืออาจจะเป็นไปได้ยาก พวกเราจึงได้รวมตัวกันในกลุ่มน้อยๆ พร้อมทั้งจัดประชุมและแต่งตั้งคณะกรรมการชั่วคราวกันขึ้น โดยมีกรรมการและสมาชิกรวมทั้งหมดไม่กี่คน ดิฉันเองได้รับตำแหน่งหน้าที่เป็นเลขานุการกลุ่ม เพราะเพื่อนๆ พี่ๆ เห็นว่ามีความรู้ความสามารถในด้านนี้ พอเลิกประชุมกลับถึงบ้านจึงได้เล่าให้สามีฟังและขอคำแนะนำปรึกษา เพราะงานที่คิดจะทำนี้เป็นงานใหญ่และละเอียดอ่อน เมื่อสามีได้ฟังก็เข้าใจไม่ขัดข้องและเห็นใจ ดิฉันดีใจหลังจากที่สามีอนุญาตและสนับสนุน จึงโทรศัพท์ไปขอพรจากแม่ที่เมืองไทย พอท่านทราบท่านก็ร้องไห้ด้วยความตื้นตันใจ สองสามวันต่อมาดิฉันจึงได้ปรึกษาคณะกลุ่มของเราเพื่อจัดการประชุมใหญ่ ประกาศให้ประชาชนทั่วทุกเมืองในชุมชนได้รับทราบถึงจุดประสงค์ ในฐานะที่เป็นเลขานุการกลุ่มดิฉันจึงใช้สติปัญญา และความรู้ความสามารถที่เคยมีมาอย่างเต็มความสามารถ ทุกคนเห็นผลงานในการตั้งใจจริงจึงเกิดความเลื่อมใสศรัทธาและเชื่อถือ

ในการจัดการประชุมใหญ่ครั้งแรก มีผู้คนสนใจเข้าร่วมประชุมด้วยจำนวนมากมายเกินคาด แลเราก็ได้สมาชิกเพิ่มขึ้นมาเรื่อยๆ แต่การดำเนินงานของเราก็เป็นไปได้ด้วยความยากลำบาก เพราะประชาชนชาวไทยและชาวพุทธไปอยู่ทางโน้นนานๆ ส่วนมากก็จะอ่อนโอนไปตามสภาพแวดล้อม และอารยธรรมของ

ทางอเมริกัน ซึ่งตัวดิฉันเองก็ตระหนักในใจอยู่เสมอว่าเมื่อตั้งใจที่จะดำเนินงานที่จะทำอยู่นี้แล้ว จะต้องให้สำเร็จตามเป้าหมายที่ได้วางร่วมกันเอาไว้ เพื่อประโยชน์สุขแก่ส่วนรวม อันจะนำมาซึ่งความเจริญรุ่งเรืองแก่ตนเอง ครอบครัว ชุมชน และประเทศชาติ พร้อมกับจะก่อให้เกิดประโยชน์อันใหญ่หลวงตามมาในหลายๆ ด้าน และยังคิดอีกด้วยว่าถ้าสำเร็จแล้วยังส่งผลในการหยิบยื่นความช่วยเหลือให้เกิดสายสัมพันธ์ระหว่างคนไทยที่อยู่ต่างแดนต่อคนไทยในประเทศไทยของเราอีกด้วย ด้วยความคิดนี้จึงทำให้ดิฉันภูมิใจ และปลื้มปิติ จึงยอมอุทิศชีวิตและเวลา พร้อมทั้ง อดทน อดกลั้น และเสียสละด้วยเจตนาบริสุทธิ์ ซึ่งดิฉันเองก็จัดแบ่งเวลาเพื่อไม่ให้เกิดความเดือดร้อนแก่ครอบครัว สามีก็นิ่งใจหายเพราะเข้าใจและให้ความช่วยเหลือจึงนับได้ว่าเป็นบุญของดิฉัน

ต่อมากลุ่มคณะกรรมการของเราจึงได้ยื่นขอจดทะเบียนเป็นองค์กรการกุศลโดยไม่แสวงหาผลกำไร ให้ถูกต้องตามกฎหมายบ้านเมืองและก็ได้จัดงานเพื่อหาเงินไว้เป็นกองทุนสร้างสำนักสงฆ์หรือวัดหลายครั้ง

ได้เงินจำนวนหนึ่งฝากไว้ในธนาคาร ซึ่งพวกเราที่จะจัดงานหาเงินสมทบทุนไปเรื่อยๆ จนกว่าความพร้อมจะเกิดขึ้น ขณะเดียวกันพวกเราก็ได้เข้ากราบนมัสการขอคำแนะนำจากพระเดชพระคุณหลวงพ่อพระมหาสุรศักดิ์ชีวานนโฑ เจ้าอาวาสวัดไทยกรุงวอชิงตัน ดี.ซี. ก็ได้รับความเมตตา อนุเคราะห์จากท่านหลวงพ่อย่างดียิ่ง ซึ่งพวกเราก็ได้ยึดถือ และนำมาปฏิบัติโดยรอบคอบ และไม่ประมาท จนเกิดความเจริญก้าวหน้าเรื่อยๆ ดิฉันได้จัดทำข่าวสารบอกบุญส่งข่าวประชาสัมพันธ์ไปทั่วเมืองทั้งประชาชนชาวไทยและชาวพุทธหลายๆ ชาติรับทราบพร้อมทั้งส่งมาทางเมืองไทยและไปต่างประเทศให้เพื่อนๆ พี่ๆ เพื่อขอความช่วยเหลือและให้ความสนับสนุน ข่าวสารนั้นได้ออกเป็นรายเดือนโดยที่ดิฉันเป็นผู้เขียนเอง พร้อมทั้งยอมใช้บ้านของตัวเองเป็นสำนักงานชั่วคราวติดต่อบริษัท ขณะนี้ก็เป็นเวลา ๖ ปีเต็ม

ตั้งแต่ดิฉันได้ตั้งใจอุทิศชีวิตให้กับงานนี้ เหตุการณ์แปลกๆ ในหลายรูปแบบก็เกิดขึ้นเรื่อยๆ ต้องอาศัยความหนักแน่น อดทน อดกลั้นและเสียสละสูงมาก จึงสวดมนต์ภาวนาทำสมาธิ และแผ่เมตตาเพิ่มมากขึ้นพร้อมทั้งนุ่งห่มชุดขาวทุกครั้งปฏิบัติ จะเป็นเพราะแรงจิตอธิษฐานและอานิสงฆ์ในการปฏิบัติเอง จึงทำให้การดำเนินงานของดิฉันเจริญก้าวหน้าได้ด้วยดี

อยู่มาวันหนึ่ง วันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๓๘ หลังจากที่สวดมนต์ ภาวนาทำสมาธิ แผ่เมตตาเสร็จ ได้จุดธูป ๓ ดอกไปปักกลางแจ้งที่สนามหญ้าหน้าบ้าน พร้อมทั้งกล่าวคำอธิษฐานว่า ‘สาธุ ข้าพเจ้านางสมปอง เบรย์ ตัวแทนของกลุ่มจะร่วมกันประกอบคุณงามความดี คืออยากให้มีสถานที่พึ่งทางใจและศูนย์รวมความสามัคคีในการที่จะกระทำ ความดีร่วมกัน ขอให้สิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลายทั่วสากลโลก และขอเชิญเทพยดาทั้งหลายที่มีจริงถึงลิบชั้นฟ้า ลิบห้าชั้นดิน ผู้มีพระคุณ ญาติกา ครูอุปัชฌาย์อาจารย์ทั้งพระอริยะสงฆ์เจ้าทุกๆ พระองค์ ให้มาร่วมอนุโมทนา ด้วยเจตนาบริสุทธิ์นี้ ขอให้คำอธิษฐานของข้าพเจ้าจงประสบผลสำเร็จ เทอญ’ หลังจากที่ดิฉันกล่าวคำอธิษฐานจบก็ขม้มองและจ้องดูวันเวลาที่ลอยกระจายไปทั่วทุกทิศ ด้วยความดีใจและปลื้มปิติและมีความรู้สึกประหลาดอย่างบอกไม่ถูกขณะที่จ้องดูวันเวลาที่ลอยไปทั่วทุกทิศ ใจก็ภาวนาอธิษฐานว่า ‘เมื่อสิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่ได้อาราธนามานี้ได้กลับรูปแล้วขอให้มาช่วยด้วยเทอญ พอรูปดับจางหายไปดิฉันก็เดินเข้าบ้านและเปลี่ยนชุดห่มขาวออกทำงานบ้านด้วยความสุขใจ ตกเย็นดิฉันคิดอย่างไรก็ไม่ทราบ

จึงโทรศัพท์ไปคุยกับคุณไกรสร และคุณสุภาพ ประธีบณรงค์ สองสามีภรรยาคุณนี่ก็เป็นกรรมการในกลุ่มของเราด้วย ดิฉันเองก็รักและเคารพทั้งสองมาก ขณะที่โทรไปทั้งคู่อยู่บ้านพอดี ก็ทักทายกันและดิฉันจึงได้เอ่ยขอยืมหนังสือธรรมะเพราะชอบมากก็ได้ตั้งใจ พร้อมกับรับปากว่าจะนำไปให้ในวันที่พบกันที่ประชุมในอีก ๓ วันข้างหน้า และในวันประชุม คุณไกรสรและคุณสุภาพได้นำหนังสือธรรมะมาให้หนึ่งถุง พอเปิดดูก็เห็นหนังสือธรรมะและตลับเทปธรรมะมากมาย ดิฉันดีใจมากจึงกล่าวขอบคุณไป และรับปากว่าอ่านจบทุกเล่มแล้วจะนำส่งกลับคืนให้ พอกลับถึงบ้านล้มทิ้งไว้ในรถ คืนนี้หลังจากสวดมนต์ ทำสมาธิแผ่เมตตาเสร็จนึกขึ้นได้จึงออกไปเอาขณะนั้นประมาณ ทุ่ม สามีและลูกๆหลับหมดแล้ว ดิฉันได้นำถุงหนังสือธรรมะเข้าไปในห้องนอนแล้วค่อยๆเปิดดู เพราะเกรงสามีจะตื่น เปิดไฟหัวเตียงหรี่เบาๆพออ่านได้ พอเปิดดูก็เห็นหนังสือธรรมะหลายเล่ม และตลับเทปธรรมะหลายตลับ เป็นตลับเทปธรรมะของหลวงพ่ोजรัญรวมอยู่ด้วย ๒-๓ ตลับ เลือกลงไปดูหน้าปกไป ตาก็ไปสะดุดเข้ากับหนังสือกฎแห่งกรรมธรรมปฏิบัติ เล่ม ๖ กับเล่ม ๘ จึงได้หยิบเล่ม ๘ ขึ้นมาอ่านก่อน ก่อนอ่านก็เปิดสำรวจดูหนังสือให้ทั่วทั้งเล่มเพราะไม่เคยเห็นและไม่เคยได้ยินมาก่อนเลย จึงเริ่มอ่านสวดศึกษากฎการธรรมบรรยาย-ธรรมปฏิบัติ และวกกลับมาอ่านกฎแห่งกรรม ๒-๓ เรื่องจึงหยุดพักไว้เพราะดีใจมากแล้ว อ่านไปก็เกิดความรู้สึกซาบซึ้งในใจ จึงได้วางหนังสือกฎแห่งกรรมธรรมปฏิบัติของหลวงพ่ोजรัญลงบนหัวเตียงพร้อมกับกราบลง ๓ ครั้ง ตาก็จ้องดูรูปภาพของท่านบนหน้าปกแล้วตั้งจิตอธิษฐานขอขานมีจากท่านพร้อมกับนึกในใจว่า ถ้าท่านมีเมตตาธรรมสูงดังที่รับรู้และอ่านจากหนังสือนี้ ก็ขอให้ท่านมาแสดงอภินิหารให้เห็นด้วยเถิด จากนั้นก็ม่อยหลับไป

ในคืนต่อมาจะอ่านหนังสือหลังจากสวดมนต์ ทำสมาธิแผ่เมตตาเสร็จแล้วทุกครั้ง พัดกับตั้งจิตอธิษฐานขอขานมีให้หลวงพ่ोजรัญช่วยแผ่เมตตาให้งานที่กำลังดำเนินอยู่สำเร็จ

ต่อมาในวันอาทิตย์ที่ ๑๗ พฤศจิกายน ๒๕๓๕ ดิฉันในฐานะตัวแทนของกลุ่มได้นำต้นผ้าป่าไปสมทบกับองค์กฐินที่วัดไทยในกรุงวอชิงตัน ดี.ซี. ซึ่งแต่แรกก็คิดว่าจะรวบรวมเงินที่ได้จากของกฐิน วัดไทย ดี.ซี. ที่ไปแจกญาติโยมและได้กลับคืน ส่งกลับไปยังวัดทางไปรษณีย์ จึงโทรศัพท์ไปปรึกษากับพระมหาทวีพงษ์ ท่านแนะนำ ให้นำไปด้วยตนเองจะได้มีโอกาสพบปะผู้คนมากมายด้วย ดิฉันจึงรีบโทชวนเพื่อนๆ ให้ไปด้วยกันหลายคน ต่างก็รับปากแต่พอถึงวันเดินทางกลับมีกันแค่ ๓ คน

ก่อนเดินทางออกจากบ้านประมาณ ๖ โมงเช้า ดิฉันได้จัดรูป ๑๓ ดอกนำไปปักที่สนามหน้าบ้าน และตั้งจิตอธิษฐานขอขานมีให้หลวงพ่ोजรัญช่วยส่งคนดี มีคุณธรรมสูงมาช่วยดิฉันด้วยอีกทางหนึ่ง พอรูปดับและควันรูปลอยจางหายไป ดิฉันจึงขับรถออกจากบ้านไปรับเพื่อนๆ ที่ร่วมทางไปด้วยวันนั้นคือคุณแม่ สะอาด สรรพอาสา คุณปริญา สราย พอถึงวัดพวกเราได้มอบต้นผ้าป่าให้เจ้าหน้าที่รับไปและตัวดิฉันกับเพื่อนเข้าไปกราบพระประธานพระพุทธรูปมงคลที่ศักดิ์สิทธิ์มากของวัดไทยกรุงวอชิงตัน ดี.ซี. และก็นั่งไปกราบท่านเจ้าอาวาสพร้อมคณะสงฆ์ พอเสร็จพิธีทางศาสนา พระเดชพระคุณหลวงพ่ोजรัญมหาสุรศักดิ์ ชีวานุนิ ได้เทศน์อบรมและประกาศให้ญาติโยมและแขกเหรื่อจำนวนมากได้ทราบถึงจุดประสงค์ของงาน พร้อมทั้งได้จัดงานต้อนรับ และงานคล้ายวันเกิดให้แก่ อาจารย์สมพร เทพสิทธิ์ รองประธานสภาสังคมสงเคราะห์แห่งประเทศไทย ท่านหลวงพ่ोजรัญได้ประกาศเกียรติประวัติและคุณงามความดีของ อาจารย์สมพร

พอดิฉันได้ยินจึงดีใจเป็นที่สุด เพราะไม่เคยคาดคิดมาก่อนเลยว่าจะโชคดีได้พบกับผู้ใหญ่ดังที่ตัวเองเคยอธิษฐานไว้ ตาก็มองไปที่พระประธานพระพุทธรูปมงคลพร้อมกับตั้งจิตอธิษฐานให้ท่านช่วย พร้อมกับระลึกถึงหลวงพ่ोजรัญ ขอบารมีจากท่านและก็ครุ่นคิดอยู่ในใจว่าจะใช้อาจารย์สมพรหรือเปล่านั้น ที่หลวงพ่ोजรัญจะส่งมาช่วยพวกเรา คิดไปตาก็มองดูผู้ที่เข้าไปกราบอวยพร อาจารย์สมพร ดิฉันและเพื่อนๆ เข้าไปกราบท่านเป็นคนสุดท้ายพร้อมกับได้เรียนให้ท่านทราบถึงการที่จะจัดตั้งสำนักสงฆ์หรือวัด และขอความเมตตาและความช่วยเหลือจากท่าน พอท่านทราบก็รับปากว่าจะให้ความสนับสนุนและช่วยเหลือ ท่านได้ให้นามบัตรแก่ดิฉัน ให้ติดต่อท่านและขอให้เขียนโครงการจัดตั้งสำนักสงฆ์หรือวัดให้ท่านด้วย

ในวันต่อมา ดิฉันได้โทรไปหาอาจารย์สมพร อีกครั้ง ขณะที่ท่านยังพักอยู่ที่วอชิงตัน ดี.ซี. อาจารย์ได้เชิญดิฉันให้ไปร่วมรับประทานอาหารเย็นกับคณะของท่านพร้อมก็นำโครงการไปให้ท่านด้วย ดิฉันดีใจมากจึงตอบรับทันที ใจก็นึกถึงแต่หลวงพ่ोजรัญ ขอบารมีให้ช่วยอยู่ตลอดเวลาดิฉันก็รีบโทรไปหาคุณชัชพงษ์ ซึ่งเป็นผู้ช่วย อาจารย์สมพรอยู่ขณะนั้น และคุณชัชพงษ์ได้นัดเวลาให้ดิฉันทราบว่า ๑ มุมตรงที่ Marriott Hotel (Arlington) เมื่อพบกันแล้วจะไปทานอาหารเย็นที่ร้านอาหารจีน ดิฉันรีบโทรไปชวนพี่สมรัตน์ พี่พิกุล ทิทธิทัศน์ พี่ลำภา เบคเคอร์ให้ไปเป็นเพื่อน แต่พอมาคิดดูอีกครั้งว่าการเดินทางนี้ เป็นเวลากลางคืน การเดินทางของพวกเราคงจะไม่ปลอดภัยแน่เพราะมีแต่ผู้หญิง และทางไกลด้วย พวกเรายังไม่เคยไปมาก่อน ต้องใช้เวลาในการขับรถประมาณ ๓-๔ ชม. สามิแนะนำให้โทรไปชวนหลานชายไปเป็นเพื่อนเพราะคุ้นเคยเส้นทาง หลานก็แบ่งรับแบ่งสู้ บอกว่าจะให้คำตอบหลังจากเลิกงานแล้ว ดิฉันก็ไม่สบายใจ จึงรีบโทรไปปรึกษาพระมหาพนัด อิทธิเสน วัดไทยกรุงวอชิงตัน ดี.ซี. ท่านก็จะช่วยหาคนนำทางให้แต่ก็ไม่พบใคร แต่ก็กำชับว่าให้ไปพบ อาจารย์สมพรให้ได้ เพราะจะได้พูดคุยเรื่องโครงการกับผู้ใหญ่ ความสำเร็จก็จะได้เร็วขึ้น ดิฉันโทรกลับไปหาหลานชายอีกครั้งหนึ่งขอร้องให้ไปเป็นเพื่อนและก็สำเร็จ ในที่สุดก็ตกลงกันว่าจะออกเดินทางในตอนบ่ายของวันพรุ่งนี้เพื่อให้ทัน มุมตามนัด

อันที่จริง อาจารย์สมพรเองได้เดินทางไปประชุมที่นิวยอร์กและจะกลับให้ทัน ๑ มุมตรงตามที่นัดหมายไว้เช่นกัน รุ่งขึ้นเป็นวันเดินทาง รู้สึกไม่ค่อยสบายใจนัก เพราะสภาพอากาศมากๆ ทั้งฝนทั้งลมแรง และมีหมอก าระหว่างทางยังมี Snow ลงอีกด้วย ดิฉันเป็นกังวลไปต่างๆ นานา สถานที่ที่จะไปพบท่านก็เป็นเมืองใหญ่ และกลัวหลงทาง ก่อนจะเดินทางออกจากบ้าน ดิฉันได้สวดมนต์และเอาจิตระลึกถึงหลวงพ่ोजรัญให้ท่านช่วยแผ่เมตตาปกป้องคุ้มครองให้พวกเราเดินทางปลอดภัยพวกเราเริ่มเดินทางออกจากออร์เกทาวน์ประมาณเกือบ ๕ โมงเย็นเพราะกะให้ถึงที่นัดหมายให้ทันเวลาหรือถ้าช้าก็อาจเป็นบั้งเล็กน้อย และในวันนี้เองเหตุการณ์ที่แปลกมากได้เกิดขึ้น ขณะที่ขับรถไประหว่างทางก็ต้องเผชิญกับ Snow ลงหนัก พอไปถึงสถานที่นัดพบแทนที่จะแวะเข้าไปแต่พวกเรากลับผ่านเลยเข้าไปในเขตใจกลางเมืองวอชิงตัน ดี.ซี. เหมือนกับมีอะไรมาบังตา คือถ้าขับหลงเข้าไปในเมืองใหญ่จะหาทางกลับออกมาได้ยาก เพราะเส้นทางจราจรคับคั่งมาก ยิ่งเป็นเวลากลางคืนถนนหนทางที่มองเห็นป้ายไม่ถนัดเพราะความมืดปกคลุม และขณะที่พวกเรากำลังหลงทางขับรถไปในวอชิงตัน D.C. ประมาณ ๒ ชม. ดิฉันจึงนั่งหลับตาอยู่ข้างหลานซึ่งเป็นผู้ขับ และตั้งจิตอธิษฐานระลึกถึงหลวงพ่ोजรัญให้ท่านช่วยขอให้พบกับ

อาจารย์สมพร ดั่งที่ตั้งใจเอาไว้และขอให้สำเร็จ ดิฉันตัดสินใจบอกให้หลานจอร์จเพื่อสอบถามหนงเมื่อได้รับคำแนะนำพวกเราจึงขับย้อนกลับมาสถานที่นัดหมายได้ถูกต้อง ไปถึงMarriott Hotel (Arlington) ประมาณ ๑๐.๐๐ น.(สี่ทุ่ม) คือเสียเวลาเข้าไป ๒ ชม. ดิฉันและพี่ๆคิดว่าอาจารย์สมพรกับคณะคงจะรอนานและกลับไปแล้ว พวกเราทุกคนต่างก็กระวนกระวายหิวก็หิวโซคดีที่พี่ๆพูดและพี่ๆถามได้มีขนมและอาหารติดรถไปด้วย แต่เหมือนกับปาฏิหาริย์ พอจอร์จดิฉันรีบวิ่งเข้าไปเพื่อจะสอบถามพนักงานโดยทุกคนนั่งรออยู่ในรถ ดิฉันเดินเข้าไปยังไม่ทันที่จะสอบถาม ก็ได้ยินเสียงประตูเปิดจึงมองกลับไป ปรากฏว่าเป็นคณะของอาจารย์สมพรกำลังเดินตรงมาหาดิฉัน พวกเราต่างก็ดีใจ พี่ซัพพจน์และพี่ศิริอร จึงนำทางเราไปยังร้านอาหารจีน ซึ่ง อาจารย์สมพรรออยู่แล้ว ซึ่งท่านเองก็เพิ่งจะกลับมาจากประชุมที่นิวยอร์กเช่นกัน ท่านได้เล่าให้ฟังว่า ขบวนรถไฟที่ท่านนั่งมาก็เสียเวลาประมาณ ๒ ชม. เช่นกัน ซึ่งท่านเองก็เป็นห่วงและกังวลกลัวว่าพวกดิฉันจะมาไม่พบแล้วก็จะพากันกลับไป แต่บังเอิญโซคดีที่การหลงทางของดิฉัน ๒ ชม.ก็เหมือนกับเป็นการรอเวลาของขบวนรถไฟที่ อาจารย์สมพร มาจากนิวยอร์กที่คลาดเคลื่อนเข้าไป ๒ ชม. เช่นกัน เป็นอันว่าเราไปเจอกันตามที่นัดหมายในเวลาเดียวกัน คือ ๑๐.๐๐ น. (สี่ทุ่ม)

สรุปแล้วอาหารเย็นมื่อนั้นเราทานกันดีมาก ทุกคนต่างดีใจ ดิฉันเองดีใจมากกว่าใครๆจนทานข้าวไม่ได้ และในคืนนั้นดิฉันก็ได้ยื่นโครงการการจัดตั้งสำนักสงฆ์หรือวัดให้อาจารย์สมพร พร้อมทั้งเรียนให้ท่านได้ทราบว่าคุณดิฉันดำเนินงานนั้นสำเร็จดังตั้งใจแล้ว จะบินไปกราบหลวงพ่อัญญา พออาจารย์สมพรได้ยินจึงถามขึ้นทันทีว่าหลวงพ่อัญญาไหน ดิฉันตอบว่า หลวงพ่อัญญาวัดอัมพวันสิงห์บุรี อาจารย์สมพร ดีใจมากเพราะท่านก็เป็นลูกศิษย์ที่สนิทคนหนึ่งของหลวงพ่อัญญา พร้อมกับได้เล่าถึงความมีเมตตาธรรมสูงของท่านให้ดิฉันฟังและรับปากด้วยว่ากลับไปเมืองไทยจะนำเรื่องนี้เข้ากราบเรียนหลวงพ่อัญญาเช่นกัน พอได้เวลาอันสมควรดิฉันและพี่ๆจึงได้ขอตัวกลับ และทุกคนก็กลับถึงบ้านโดยสวัสดิภาพ

สรุปเหตุการณ์มหัศจรรย์ที่ได้เกิดขึ้นกับตัวดิฉัน คือ

๑. ตั้งแต่ได้อ่านหนังสือ กฎแห่งกรรม ธรรมปฏิบัติ และทราบถึงความมีเมตตาธรรมสูงของท่านหลวงพ่อัญญา ดิฉันได้ตั้งจิตอธิษฐานขอบารมีท่าน ให้ท่านช่วยส่งคนดีมีคุณธรรมสูงมาช่วยก็ได้สมดังปรารถนา ทำให้ดิฉันได้มีโอกาสพบ อาจารย์สมพร เทพสิทธิธา รองประธานสภาสังคมสงเคราะห์แห่งประเทศไทย ซึ่งไม่ทราบมาก่อนเลยว่าท่านเป็นลูกศิษย์ของหลวงพ่อัญญาคนหนึ่ง และ อาจารย์สมพรรับปากว่าจะให้ความสนับสนุนและช่วยเหลือในโครงการการจัดตั้งสำนักสงฆ์หรือวัด

๒. ในวันเดินทางที่จะนำโครงการการจัดตั้งสำนักสงฆ์หรือวัดไปยื่นให้อาจารย์สมพร ก็มีเหตุวิกฤตการณ์เกิดขึ้นคือทั้งลม ทั้งฝน ที่ Snow ลงหนักระหว่างทางขับรถหลงทางอยู่ ๒ ชม. ด้วยแรงอธิษฐานระลึกถึงหลวงพ่อัญญาให้ช่วยก็สามารถได้พบ อาจารย์สมพรกับคณะในที่สุด และ อาจารย์สมพรเองท่านก็ติดขัดและเข้าไป ๒ ชม. เช่นกันเพราะขบวนรถไฟที่ท่านนั่งกลับจากนิวยอร์กคลาดเคลื่อน นี่ก็เป็นเพราะว่ามีสิ่งศักดิ์สิทธิ์ได้ถ่วงเวลาให้ทั้งสองฝ่ายได้มีโอกาสพบกันซึ่งเป็นเรื่องมหัศจรรย์จริงๆ ทั้งๆที่ไม่เคยพบและไม่เคยได้ยินเกี่ยวกับหลวงพ่อัญญามาก่อนเลย เพียงแต่เห็นรูปภาพท่านและได้ทราบจากหนังสือกฎแห่งกรรม - ธรรมปฏิบัติ ว่าท่านมีเมตตาสูงมาก จึงตั้งจิตอธิษฐานขอบารมีจากท่านก็ได้สำเร็จดังอธิษฐาน

และตั้งใจ และเชื่อแล้วว่าท่านมีเมตตาธรรมสูงมากจริงๆ แม้เพียงตั้งใจอธิษฐานขอบารมีจากท่านไม่ว่าจะอยู่ไกลสุดขอบฟ้า ท่านก็สามารถช่วยแผ่เมตตาถึงได้ด้วยความเป็นเมตตาธรรมสูงส่งนี้เอง ดิฉันได้โทรกราบนมัสการท่าน และพบว่าเป็นบุญที่ได้มีโอกาสพูดคุยกับท่านพร้อมกับขอมอบตัวเป็นลูกศิษย์ และได้ขอพรจากท่านให้การจัดตั้งสำนักสงฆ์หรือวัดสำเร็จ ซึ่งดิฉันเองก็ตั้งปณิธานไว้ว่า จะสร้างสมความดีพร้อมกับอุทิศตนกับงานที่กำลังดำเนินอยู่ขณะนี้เพื่อประโยชน์สุขแก่ส่วนรวม ชุมชน และประเทศชาติด้วยเจตนาบริสุทธิ จวบจนชีวิตจะหาไม่

ดิฉันตั้งใจว่าเมื่อสำนักสงฆ์หรือวัดสำเร็จเรียบร้อยแล้วจะบินมากราบและเจริญวิปัสสนากรรมฐานที่วัดอัมพวันกับหลวงพ่อดิฉันได้กราบเรียนให้ท่านทราบ ท่านได้กล่าวต้อนรับด้วยความยินดี และท่านยังให้พรดิฉันด้วยว่าให้การดำเนินงานสำเร็จ

และดิฉันก็โชคดีที่ได้รับหนังสือบทสวดมนต์ของหลวงพ่อดิฉันจากพระมหาถนงค์ อินทิสาน ซึ่งท่านได้มีโอกาสมากราบและเจริญวิปัสสนากรรมฐานกับหลวงพ่อดิฉันที่วัดอัมพวันเมื่อต้นปีที่แล้ว พร้อมกับได้นำหนังสือบทสวดมนต์จากหลวงพ่อดิฉันไปแจกจ่ายญาติโยมทางอเมริกา ปกติดิฉันเองก็สวดมนต์ ภาวนา ทำสมาธิ เจริญทุกวัน และได้ปฏิบัติเพิ่มเติมตามบทสวดมนต์ของท่านหลวงพ่อดิฉัน ทุกวันนี้มีแต่ความสุขความเจริญ ไม่ว่าจะคิดต่อการทำงานในด้านใดก็ราบรื่น และหนังสือบทสวดมนต์ของหลวงพ่อดิฉันที่ได้รับจากพระมหาถนงค์จำนวนหนึ่ง ดิฉันได้ช่วยแจกจ่ายให้เพื่อนฝูงนำไปปฏิบัติ เพื่อจะได้เกิดความสุขความเจริญแก่ตน ครอบครัว และหมู่คณะต่อไป

สุดท้ายนี้ดิฉันขออัญเชิญ อำนวยคุณพระศรีรัตนตรัยพร้อมทั้งสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลายในสากลโลก และในวัดอัมพวัน จงอภิบาลท่านหลวงพ่อดิฉันให้มีพลานามัยสมบูรณ์มีอายุยืนนาน อยู่เป็นมิ่งขวัญของประชาชนชาวไทยและชาวพุทธ ที่อยู่ทั้งไกลและใกล้ได้พึ่งเมตตาบารมีของพระเดชพระคุณหลวงพ่อดิฉันไปชั่วกาลนาน

นางสมปอง เบรย์

Sompong Bray

601 Dandy Loop Rd.

Yorktown V.A.23692

U.S.A.

13 มกราคม 2540

กราบนมัสการหลวงพ่อกีเฑียรพวย่างสูง

ลูกปลาบปลื้มและดีใจที่สุดที่ได้มีโอกาสพบกับหลวงพ่อกีเฑียรพวย่างสูงทางโทรศัพท์ในวันอาทิตย์ที่ 7 ธันวาคม 2539 นับเป็นบุญของลูก เหตุการณ์เช่นนี้ไม่เคยคาดคิดว่าจะเกิดขึ้น ลูกตื่นตื่นเพราะได้ประสบกับตนเอง ช่างปาฏิหาริย์จริงๆค่ะ

ลูกขอเล่าประวัติโดยย่อให้หลวงพ่อกีเฑียรพวย่างสูงฟัง คือลูกได้ตั้งใจเดินทางไปศึกษาต่อที่อเมริกาในปี 2531 โดยมีพี่สาวคนโตอยู่ก่อนแล้ว ขอวิชาให้ ความตั้งใจคือจะไปศึกษาต่อปริญญาโทในด้านสาขา ประวัติศาสตร์เพราะลูกชอบทางด้านนี้มาก แต่เดิมอยู่เมืองไทยลูกมีอาชีพเป็นครูสอนวิชาพระพุทธศาสนา สาย ม.ปลาย (ลูกจบปริญญาตรีครุศาสตร์บัณฑิตวิทยาลัยครู ด้วยใจรักทางด้านนี้มากจึงขอสอนวิชาพระพุทธศาสนามาตลอด อาจจะเป็นเพราะกรรมดีที่ลูกเคยมีมาแต่ชาติปางก่อน และกรรมดีที่ลูกได้สร้างสมเพิ่มพูนในชาตินี้จึงทำให้ลูกรักพระพุทธศาสนาอย่างลึกซึ้งและจับใจตลอดเวลาการเป็นครูและรวมทั้งการ ดำเนินชีวิตจนถึงปัจจุบัน ลูกจะยึดมั่นและปฏิบัติตนเป็นคนดีและเป็นตัวอย่างที่มีเมตตา กรุณา โอบอ้อม อารีและเสียสละด้วยความบริสุทธิ์ใจต่อเพื่อนฝูงและหมู่คณะ จนเป็นที่รักใคร่และศรัทธาของเพื่อนๆ และ หมู่คนรอบข้าง และด้วยความตั้งใจที่จะไปศึกษาต่อนั้นก็เพื่อจะได้นำเอาความรู้ความสามารถกลับมาพัฒนา ชุมชน และประเทศชาติของเราให้เจริญรุ่งเรือง แต่พอได้ไปเห็นความเป็นอยู่ทางโน้นแล้วมีความคิดแตกต่างจากความเป็นอยู่กับทางบ้านเมืองเรามาก ค่าครองชีพสูง สถานการณ์ความเป็นอยู่ของคนไทยก็อยู่ แบบต่างคนต่างอยู่ การรวมตัวกันก็ไม่ดีเท่าที่ควรเพราะสภาพแวดล้อมและอารยธรรมทางโน้นครอบคลุม ขณะที่ไปอยู่ได้สองปีแรกลูกต้องลำบากมากเพราะทั้งเรียนทั้งทำงาน ไหนจะต้องมีปัญหาทางด้านภาษาและ รวมทั้งทรมาณใจเพราะคิดถึงลูกอายุ 5 ขวบที่อยู่เมืองไทยกับสามีม่า (คือลูกได้หย่าขาดจากสามีม่าและเขา ได้เป็นฝ่ายรับเลี้ยง) ขณะที่ลูกกำลังพบกับความกดดันและทรมาณใจในหลายๆด้าน ลูกจึงได้สวดมนต์ ภาวนา ทำสมาธิมากขึ้นกว่าเดิม ด้วยความบริสุทธิ์ใจ ลูกจึงได้ตั้งจิตอธิษฐานให้ฝ่าฟันอุปสรรคต่างๆและ ด้วยแรงจิตอธิษฐานนี้ จึงทำให้ลูกได้พบกับสามีคนปัจจุบัน เรารู้จักกันได้ไม่นานก็แต่งงานอยู่กินกันมีความสุขและอบอุ่น สามีมี่ตำแหน่งหน้าที่การงานดี เป็นชาวอเมริกันเป็นคนใจดีและใจบุญ ปีนี้ก็เป็นปีที่ 6 ที่เรายู่ร่วมกันมาและมีลูกชาย 1 คน อายุ 4 ขวบครึ่ง น่ารักมาก เป็นเด็กฉลาดอ่านออกเสียงง่าย พอลูกแต่งงาน ได้ไม่กี่เดือนได้ขอร้องให้สามีเดินทางไปรับลูกชายคนโตที่อยู่กับสามีม่ามาอยู่ด้วยและก็ได้สามีใจ ครอบครัวยุคเรามีความสุขมาก ลูกเองก็ตั้งอยู่ในศีลในธรรม ปัญหาภายในครอบครัวก็ไม่มี สามีของลูกคน ปัจจุบัน แต่เดิมเป็นคนที่มิโรคประจำตัว คือเป็นโรคไซนส์อักเสบ โรคปวดหัว และโรคปวดหลัง อยู่เป็นประจำ ลูกสงสารในความทรมาณของสามีมาก เพราะต้องไปหาหมอแทบทุกเดือน ลูกจึงสวดมนต์ แผ่เมตตา และตั้งจิตอธิษฐาน ขอให้โรคนี้นหายไ้ และพร้อมกันนี้ลูกก็ได้ทำบุญถวายสังฆทานมากขึ้น และก็เห็นผล

ทันตา ต่อมาไม่นานนักสามีของลูกก็ค่อยๆหายวันหายคืน และมีอาการเป็นปกติธรรมดา มีความสุขเกษม
ใจ พร้อมทั้งมีความเจริญก้าวหน้าในหน้าที่การงานอย่างรวดเร็ว เมื่อเพื่อนฝูงทราบขอความช่วยเหลือ
ซึ่งหลายๆคนก็เห็นผล ลูกเองก็แปลกใจว่าทำไมถึงเป็นไปได้ ซึ่งก็ไม่เชื่อตัวเองเลย ทุกวันนี้ลูกและทุกคนใน
ครอบครัวมีความสุขมาก

พร้อมกันนี้ ลูกได้เขียนเรื่องเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นมาลงในหนังสือกฎแห่งกรรมปฏิบัติ ตามที่
อาจารย์สมพร เทพสิทธิ์ ได้แนะนำ และลูกขอเล่าปาฏิหาริย์ที่ได้จากการตั้งจิตอธิษฐานขอบารมีจากหลวง
พ่อให้ช่วยและก็ได้ดังปรารถนา ลูกให้ชื่อเรื่องว่า “แรงจิตอธิษฐานและอภินิหารข้ามโลก” ที่ลูกได้ตั้งชื่อตามนี้
เพราะลูกอยู่ไกลสุดคนละมุมโลก หลวงพ่อก็สามารถแผ่เมตตาบารมีถึงได้ ซึ่งเป็นเรื่องปาฏิหาริย์จริงๆ

สุดท้ายนี้ ลูกขอกราบขอบพระคุณหลวงพ่อในความมีเมตตาต่อลูก และลูกขอให้หลวงพ่อช่วยแผ่
เมตตาให้งานที่กำลังดำเนินอยู่ขณะนี้ ingsสำเร็จในเร็ววัน เพื่อประชาชนชาวไทยและชาวพุทธหลายๆชาติจะ
ได้มีสถานที่พึ่งทางใจและเป็นศูนย์รวมความสามัคคี ศูนย์รวมการสร้างเสริมความดีร่วมกัน และที่สำคัญที่สุดคือ
จะได้เป็นสถานที่เผยแพร่หลักธรรมคำสอนทางพระพุทธศาสนาให้มีสืบต่อไป

กราบนมัสการหลวงพ่อด้วยความเคารพอย่างสูง

ลูก แอ้ว

(สมปอง เบรย์)

ป.ล.ลูกกราบขอความเมตตาจากหลวงพ่อนะคะ คือลูกอยากได้นั่งสืบทอดมนต์เพื่อจะได้ไป
เป็นของขวัญปีใหม่ที่ญาติโยม ชาวพุทธที่อยู่แดนไกล และพร้อมทั้งหนังสือ “กฎแห่งกรรม-ธรรมปฏิบัติ”
ลูกขอกราบขอบพระคุณหลวงพ่อด้วยความเคารพอย่างสูง

ชีวิตลำบาก.... เมื่อพบหลวงพ่ोजรัญแล้วสบาย

ประเสริฐ ศรีทับทิม

ชีวิตของผมหากจะพูดไปแล้ว อาจจะเหมือนกับนิยายเรื่องหนึ่งก็ไม่ปาน จากชีวิตต้องสู้ของเด็กบ้านนอกคอกนาจนๆคนหนึ่ง ย่านรังสิต ปทุมธานี ต่อสู้กับชีวิตด้วยความยากลำบากนานับประการ อดมื้อกินมื้อทำงานทุกอย่างที่สุจริตชนจะพึงกระทำได้ ล้มลุกคลุกคลานบ้าง ประสบความสำเร็จบ้างปะปนกันไป

และแล้ววันหนึ่ง เหมือนบุญกุศลของผมมีอยู่ ได้พาให้ผมมาพบแสงธรรมแห่งชีวิตที่ช่วยส่องเป็นแนวทางให้ผมได้ยึดถือปฏิบัติ จนกระทั่งถึงทุกวันนี้ ทำให้ชีวิตของผมเป็นผู้เป็นคนได้ก็เพราะศาสนของพระเดชพระคุณท่านพระราชสุทธานมมงคล” ครับ

ผมขอเริ่มเรื่องชีวิตความลำบากของผมตั้งแต่เด็กจำความได้ มีดังนี้ครับ

ผมเกิดเมื่อวันพฤหัสบดีที่๑๔ มีนาคม พุทธศักราช ๒๔๗๗ ณ ท้องทุ่งรังสิต ปัจจุบันอยู่บ้านเลขที่ ๔ หมู่ ๖ ซอยอยู่ดี ถ.รังสิต-นครนายก ต.ประชาธิปัตย์ อ.ธัญบุรี จ.ปทุมธานี โทร.(๐๑)๕๘๕-๑๑๒๕

ชีวิตในเยาว์วัยนั้นพ่อแม่ต้องแยกทางกันอยู่ พ่อเป็นคนมีกรรมถูกเขารังถนนไม่ไหวฆ่าเขาตาย จึงต้องขายนา ๔๐ ไร่ มาสู้ความ ผลสุดท้ายต้องติดคุกชดใช้หนี้กรรม ส่วนแม่แต่งงานใหม่ ตัวผมเองอยู่กับคุณตาบ้าง แม่บ้าง ตอนนั้นอายุประมาณ๕ ขวบ ลำบากมาก พออายุประมาณ ๗ ขวบ ไปอาศัยวัดแสงสรรค์อยู่ ก็ไปมาระหว่างบ้านกับวัด เมื่อแม่แต่งงานใหม่ก็อาศัยร่มไบบุญชของหลวงปู่ปลั่ง อุดโม วัดอวาสวัดแสงสรรค์เป็นที่พึ่ง วันหนึ่งในขณะที่บวชเณรอยู่ อายุประมาณ๑๖ ปี ลงสรงน้ำที่คลองหน้าวัด เห็นโยมแม่เกี่ยวข้าวก็รู้สึกสงสารโยมแม่มากเพราะตัวเราเองไม่ได้ช่วยท่าน

เช้าวันหนึ่งขณะที่บิณฑบาตมาถึงบ้านโยมคนหนึ่งโยมคนนั้นกำลังใส่บาตรพระอยู่ เมื่อผมเดินไปถึงเพื่อจะรับบาตร โยมคนนั้นเห็นผมเป็นลูกคนจน จึงไม่ยอมใส่บาตรและเก็บขันข้าวกลับเข้าบ้านไป ตัวของผมมีความรู้สึกน้อยเนื้อต่ำใจมาก และนี่ก็ในใจอยู่เสมอมาว่า ชีวิตเราจะต้องทำให้ดีให้ได้

ผมบวชเณรอยู่ ๒ ปี ทนเห็นโยมแม่ลำบากเกี่ยวข้าวหน้าน้ำไม่ไหว จึงตัดสินใจเข้าไปกราบลาหลวงปู่ปลั่ง หลวงปู่ ท่านสอนว่าให้ทำแต่ความดี และก่อนจะสึกท่านถาม ๒ ครั้งว่า

“เจ้าออก(ชื่อเล่นของผม) มะนาวกลมใครกลืนวะ?”

ผมตอบ “เกิดจากธรรมชาติครับ”

หลวงปู่ “หนามแหลมใครเสียม”

ผมตอบ “เกิดจากธรรมชาติครับ”

หลวงปู่ “เออ เอ็งไปเถอะ เอ็งมีปัญญาอยู่กับตัวไม่ตายหรอก”

เมื่อสึกออกมาช่วยน้ำสวาน้ำเขยเดินเรือข้าวอยู่ครึ่งปี ก็มานอนคิดว่าถ้าทำอย่างนี้ เห็นที่ตัวเราคงไม่มีอนาคตแน่ จึงบอกกับน้ำว่าจะไปกรุงเทพฯ น้ำทั้งสองก็โกรธมากไม่อยากให้ไป และผมได้เดินไปหาแม่ที่บ้านพ่อใหม่ บอกแม่ว่า “แม่ครับผมจะไปกรุงเทพฯ ผมยังไม่ได้กินข้าวเลย แม่จะให้กินข้าว แต่ผมเกรงใจพ่อใหม่ แม่ตัดข้าวกับไข่ต้มมาให้ ฟอง เมื่อกินข้าวเสร็จ ผมได้กราบเท้าแม่๓ หนและบอกว่า “แม่ครับผมขอไปตายเอาดาบหน้า”

ระหว่างเดินผ่านวัดแสงสรรค์ที่เคยบวชเณร ได้เข้าไปกราบหลวงพ่อเพชรในโบสถ์ และบอกกับท่านว่า “ถ้าไม่ได้ดีแล้วจะไม่กลับรังสิต ซึ่งรังสิตในสมัยนั้นไม่มีความเจริญเลย เมื่อประมาณ๕๐ ปีที่แล้วมีแต่ท้องนาและต้นไม้ ระหว่างเดินจะมาปากคลอง๒ มีก้อนดิน ๑ ก้อน เดินออกมาจากบ้านแม่ด้วยความคับแค้นใจ จึงใช้เท้าเตะก้อนดินอย่างแรงเพื่อให้เจ็บ และจำได้ว่ารสชาติของความจนเป็นอย่างไร เมื่อเดินมาถึงบ้านยายซุ่ม เอมอ่อง คุณยายได้แนะนำให้ไปหาลูกชายของคุณยายชื่อ น้ำสำราญ เอมอ่อง อยู่แถวดินแดง

ตอนนั้น ประมาณปี ๒๔๕๕ มาทำงานทำในกรุงเทพฯ แต่ยังไม่ไ้งานทำ จึงรับจ้างแบกปูนก่อสร้างโรงพยาบาลสงฆ์(ในสมัยนั้นเพิ่งจะมีการเริ่มสร้าง รพสงฆ์ขึ้นเป็นครั้งแรก) ได้รับค่าแรงวันละ๑๒ บาท ตกกลางคืนได้อาศัยข้างศาลาวัดสะพาน ดินแดง เป็นที่พักแรม

อยู่มาวันหนึ่งชีวิตของผมผันแปร น้ำสำราญได้แนะนำให้รู้จักกับ นายทวย เกลิมฉัตร หัวหน้างานเทศบาลแผนกกำจัดอูจระ ได้ช่วยให้ผมเข้าทำงานที่เทศบาลเป็นพนักงานตัดหญ้ารายวันๆละ๑๕ บาท ในช่วงนี้ผมได้อาศัยเวลาว่าง ไปเรียนกวดวิชาที่วัดสุทัศน์ เสาชิงช้า โดยมีอาจารย์เพทาย อมาตยกุล เป็นเจ้าของและอาจารย์ใหญ่ ผมได้เข้าไปกราบท่านและบอกกับท่านว่า “จะขอเรียนกวดวิชาความรู้” ท่านถามผมว่า “บ้านอยู่ที่ไหน” ผมตอบท่านว่า “ผมเป็นเด็กต่างจังหวัดครับ บ้านอยู่รังสิต ปทุมธานี ผมเป็นลูกคนจน พ่อติดคุก แม่มีพ่อใหม่ ตัวผมอาศัยวัดอยู่ อยากมีวิชาความรู้ครับ แต่ไม่มีเงินค่าเล่าเรียนครับ อาจารย์เพทายฯ ท่านเมตตาให้ผมเรียนฟรี ไม่เก็บค่าเล่าเรียน จนกระทั่งจบ ม.๓ บางครั้งท่านยังให้เงินใช้ด้วย ผมได้ตอบแทนบุญคุณท่านด้วยการปิดกวาดเช็ดถู ทำความสะอาดโรงเรียน กวาดพื้น ล้างส้วม ระหว่างนั้นท่านอาจารย์ได้ซื้อรถมาใหม่ ยี่ห้อฮิมคาร์ มาจากเชียงใหม่เป็นรถพวงมาลัยซ้าย ท่านสอนให้ขับ นับว่าเป็นบุญอันยิ่งใหญ่ที่ท่านอาจารย์เพทายฯ ได้สอนผมให้รู้อะไรใหม่ๆ

ปี ๒๔๕๖ ปลายปี ได้พบพี่เสนห์ เป็นนักพากษ์หนังขายยาเปอร์ริวิท เริงสะพานเหลืองสอนให้ขับรถ เป็นคนโง่ขี้เมาขยา กรอหนัง แบกยาส่งตามร้าน เพราะผมอยากได้วิชาความรู้ ชีวิตประสบความสำเร็จ พุดเก่ง พุดเป็น พากษ์หนังได้ ลินค้าก็ขายดี

ปี ๒๔๕๘ ระหว่างทำงานโดนเกณฑ์ทหาร อยู่ที่โรงพยาบาลเสนารักษ์ พระมงกุฎเกล้าฯ และถูกส่งไปเรียนวิชาพลพยาบาล ที่โรงพยาบาลอนันต์ ลพบุรี อยู่ประมาณ ๖ เดือน และไปสอบใบประกอบโรคศิลป์ได้ สามารถรักษารักษาคนไข้ ปลูกฝี เป็นบุรุษพยาบาลคอยช่วยเหลือแพทย์ คนที่ให้วิชาความรู้ให้ผม นั้นคือ ร.อ.ดัดดาเนตร บุญญรัตน์พันธุ์ น.พ. อโณทัย แยมี่ยม และอีกหลายท่านจำชื่อไม่ได้ รับใช้ท่านมาโดยตลอด ขับรถให้บ้าง เชื้อรถบ้าง ท่านก็เมตตารักใคร่

เมื่อปลดประจำการ จึงไปสมัครทำงานที่ บริษัท ดิทแฮมล์ จำกัด โดยสมัครเป็นพนักงานขาย แต่บริษัทมีการสอบภาษาจีนจึงสอบไม่ได้ ก็เลยสมัครเป็นพนักงานขับรถ ได้เงินเดือนประมาณ ๖๐๐ บาท อยู่ได้ ๔-๕ เดือน ไปช่วยเซลล์ขายของโชห่วย เช่น นมตราหมี โอวัลติน น้ำมันใส่ผม ไบรท์ครีม สบู่หอมคามีย์ แชมพูลิน ผ้าอนามัยโกเด็กซ์ เป็นต้น เหตุที่ขายก็เพราะว่า เซลล์กลับไปแต่งงาน ผมจึงต้องหางานเอง เก็บเงินเอง จนเมื่อ มร.เซ็นต์เฮาเซอร์ ชาวสวิส พอพูดไทยได้บ้างมาทำการตรวจตลาดระหว่างที่ขายอยู่นั้น มร.เซ็นต์เฮาเซอร์ไปพบเข้าได้สอบถามถึงเซลล์ ผมก็เลยบอกว่า “องอาจ (เซลล์) ไปห้องน้ำครีษ เพราะผมไม่กล้าบอกความจริง ระหว่างนั้นผมก็ขายสินค้าและเก็บเงินไปเรื่อยๆ จนเวลาประมาณ ๑๐ โมงเช้า มร.เซ็นต์จึงถามว่า “ประเสริฐ องอาจไปตกส้วมตายแล้วหรือ” และก็ขอตรวจสอบใบเสร็จรับเงิน ปรากฏว่าเป็นลายมือของผม จึงได้สั่งให้เอารถกลับสำนักงานใหญ่ที่ถนนเจริญกรุง เพื่อพบกับผู้จัดการใหญ่ และเลื่อนตำแหน่งเป็นผู้จัดการฝ่ายขาย ได้ปฏิบัติงานขายเรื่อยมา จนกระทั่งสามารถปลูกบ้านได้ หลัง ส่งลูกเรียนหนังสือจนจบ ๒ คน จนวันหนึ่งได้ยื่นความประสงค์ขอลาออกต่อผู้จัดการใหญ่ ท่านได้เรียกเข้าพบเพื่อเกลี้ยกล่อมตั้งแต่วันจันทร์วันศุกร์ วันสุดท้ายจึงโกหกว่าแม่ให้ไปบวช” จึงได้ลาออกสมใจ

เมื่อลาออกแล้วจึงไปสมัครทำงานกับสายการบินแพนแอมที่ดอนเมือง แผนกยกกระเป๋า ในสมัยนั้นสายการบินนี้มีชื่อเสียงโด่งดังมาก ทำงานได้ประมาณ ๗ ปี สามารถเก็บเงินซื้อรถเฟียต ๑๕๐๐ ซึ่งเป็นรถคันแรกในชีวิตที่ผมซื้อใช้เอง เพื่อทำเป็นรถแท็กซี่ป้ายดำ ต่อมาเปลี่ยนเป็นโตโยต้าและดัทสันผมขับรถแท็กซี่อยู่นานหลายปี ชีวิตก็ยังมีความสุข

อยู่มาวันหนึ่งประมาณปลายปี ๒๕๐๕ ได้มีผู้โดยสารว่าจ้างผมไปส่งที่จังหวัดสิงห์บุรี ได้ค่าโดยสาร ๒๕๐ บาท เมื่อไปส่งผู้โดยสารเสร็จเรียบร้อยแล้ว ผมตั้งใจไว้ว่าจะหาพระที่ศิๆสักองค์ เพื่อให้ชีวิตของผมได้มีความสุขขึ้นมาบ้าง คงจะเป็นบุญเก่าของผมที่คลใจให้มาพบพระผู้ประเสริฐที่ทำให้ชีวิตของผมมีความสุขมากยิ่งขึ้น

ผมได้ไปสอบถามคุณป้าร้านขายข้าวแกงที่รถ บขส.ว่า “คุณป้าครับ แถ่นี้มีพระดีๆ ที่ไหนบ้าง” คุณป้าก็บอกว่า “จะมาขอหวยหรือว่าจะเอาความคิดละ ถ้าเอาความคิดก็ให้ไปหลวงพ่อจรัญ” ผมจึงได้สอบถามเส้นทางที่จะไปวัด และมาทราบชื่อคุณป้าในภายหลังว่าชื่อ คุณป้าโปรยปลั่ง-ศรีงาม และได้ไปกราบขอบคุณท่านที่ได้แนะนำให้ผมได้รู้จักกับพระดี

การเริ่มต้นค้นพบทางสว่างของผมจึงเริ่มตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา ผมได้ขับรถแท็กซี่ป้ายดำคู่ชีวิตคลั่งคลาไปตามคันคลองชลประทานบางจาก ในสมัยนั้นการคมนาคมไม่สะดวก ไม่มีถนนสายเอเชีย การเดินทางจะต้องขับรถไปทางจังหวัดอ่างทองเข้าตัวเมืองสิงห์บุรี แล้วข้ามแม่น้ำสิงห์มาทางปากบาง ขับเรือมาคันคลองชลประทาน ซึ่งถนนก็ไม่ค่อยสู้ดีนัก ขับมาถึงหน้าวัดอัมพวัน ถ้าจำไม่ผิดเขาประมาณ ๕ โมงเย็น เมื่อเข้าไปในวัดไปพบกับ พี่ปุ่น ลุงสุข ลุงหล้า ทิดกู่ แม่ชิมะลิ หลวงน้ำประสิทธิ์ และอีกหลายท่านที่จัดที่นั่งสนทนากับหลวงพ่อ

เมื่อผมได้พบกับหลวงพ่อจรัญแล้ว ท่านนั่งอยู่เฉยๆ ผมเองยังนึกว่าเข้าวัดผิดแล้ว ท่านได้แต่นั่งมองอยู่เฉยๆไม่ถามอะไรทั้งนั้น นั่งอยู่ประมาณครึ่งชั่วโมง หลวงพ่อก็ได้ถามว่า ชื่ออะไร ผมจึงตอบ

ท่านไปว่า “ผมชื่อประเสริฐ ศรีทับทิม ครับ บ้านอยู่รังสิต ปทุมธานี ขับรถแท็กซี่ป้ายดำมาส่งผู้โดยสารที่ตัวเมืองสิงห์บุรีครับ” ในสมัยนั้นหลวงพ่ोजรณอายุประมาณ ๑๕ ปี ฐานานุกรมที่พระครูภาวนาสุทธิคุณ เจ้าคณะอำเภอพรหมบุรี

หลวงพ่อดีสอนธรรมะในเรื่องของกฎแห่งกรรม ผมและคนอื่นๆ ได้นั่งฟังท่านสอนอยู่จนมีไฟฟ้าก็ยังไม่ มีแต่โบสถ์และกุฏิหลังเก่าๆ เวลาผีฝนตกลงมาหลังคาจะรั่วพระจะเปียกฝน ผมเห็นว่ามืดค่ำแล้ว จึงลาท่านกลับ หลวงพ่อท่านบอกว่า “มืดแล้วอย่ากลับเลย” ผมก็เลยถือโอกาสนอนค้างที่วัด และสนทนากับหลวงพ่อกันถึง ๒ ทุ่มเศษ หลวงพ่อขอเวลาไปสรงน้ำ และให้แม่ชิมะลิไปต้มข้าวต้มมาเลี้ยง มีเต้าหู้ยี้ กระเทียมดอง ไข่เค็ม หลวงพ่อบอกว่า “ทุกคนต้องทานข้าวต้ม ถ้าไม่ทานหลวงพ่อกะโกรธ ในสมัยนั้นจะมีท่าน ท.เลียงพิบูลย์ รวมอยู่ด้วย หลวงพ่อมิ้อชยาศัยไมตรีเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ เมตตากับญาติโยมและลูกศิษย์ที่ไปเยี่ยม ท่านให้ท่านข้าวทุกครั้งเมื่อมีโอกาสท่านบอกว่า “ถ้าทานข้าววัดอัมพวันของหลวงพ่อก็ดูจะรวย” หลวงพ่อพูดอยู่เสมอ

เมื่อหลวงพ่อสรงน้ำเสร็จเรียบร้อย ท่านสมานั่งสนทนาต่อจนถึงตี ๔ หลวงพ่อก็ขึ้นไปเคาะระฆังเองและไปทำวัตรที่โบสถ์หลังเก่า ผมจึงตามหลวงพ่อบนนั่งฟังท่านทำวัตรเช้าในโบสถ์ด้วย โดยมีหลวงน้ำประสิทธิ์ ท่านเพิ่งจะบวชเป็นพรหมแรกถ้าจำไม่ผิด พอรุ่งเช้าก็ลาหลวงพ่อกลับ และหลวงพ่อบอกให้ศีลให้พรและพูดว่า “ประเสริฐถ้าคิดถึงกันก็แวะมาเยี่ยมกันอีกนะ”

ตั้งแต่นั้นเรื่อยมา ผมได้ชักชวนบุคคลหลายๆคนไปพบหลวงพ่ोजรณ เช่น พี่ฉนิรินทร์ วรรณษา พี่อรุณ สุพรรณศรี , พี่ประจักษ์ ช่อทับทิม นายช่างสงเคราะห์ รุ่งบัวคุณหมอวิระยุทธ บุตรวงศ์ คุณป้าละมุล เจ้าของปั๊มเชลล์ รวมแล้วเป็นร้อยๆคนบางท่านก็ให้ค่าน้ำมัน บางท่านก็ไม่ได้ให้ เพราะถือว่าผมมาเยี่ยมหลวงพ่อ

ในช่วงนั้น โบสถ์หลังเก่าชำรุดทรุดโทรมมาก จึงต้องรื้อเพื่อก่อสร้างหลังใหม่ ระหว่างนั้นได้พาญาติโยมที่เดือดร้อน และคนที่จะเลื่อนตำแหน่งมาให้หลวงพ่อดูดวงให้ ทำพิธีให้ เช่น ถ้าโยมอายุ ๕๐ จะทำบุญครบรอบอายุ ท่านจะเอาสายสิญจน์วงที่ศรีษะ ๔๑ รอบ และทำเทียนชัยให้ ในช่วงนั้นหลวงพ่อกเหนื่อยมาก เพราะมีญาติโยมมาหาหลวงพ่อกเยอะมาก

เมื่อมีการก่อสร้างถนนสายเอเชียเข้าทางสิงห์บุรี บริษัท อิตาเลียนไทย ได้ทำทางเข้าวัดถวายหลวงพ่อก เมื่อโบสถ์ก่อสร้างแล้วเสร็จทางบริษัทฯ ได้จัดทอดกฐินถวายหลวงพ่อกอีกด้วย

ในระหว่างก่อสร้างโบสถ์อยู่นั้น ผมได้พาคนไปวัดเพื่อทำบุญ จัดทอดผ้าป่าบ้าง แจกซองบ้างเท่าที่จะทำได้ จนโบสถ์แล้วเสร็จ ได้รู้จักกับท่านทองฮ้อย ชโลธร ท่านเป็นคหบดี ได้มาช่วยสร้างพระประธานในโบสถ์ให้ การก่อสร้างโบสถ์ใช้เวลาไม่ถึง ๑ ปี ใช้เงินประมาณ ๘ แสนบาทเศษ หลวงพ่อกได้เน้นการก่อสร้างแบบประหยัดและใช้งานได้ทุกประเภท จึงจัดงานฝังลูกนิมิตโดยหลวงพ่อกจะจัด ๗ วัน ๗ คืน มีลูกศิษย์หลวงพ่อกหลายคนมาช่วยกัน ตัวของผมเองยังรับหน้าที่เป็นโฆษก เมื่อจัดงานไปได้ ๗ วัน ๔ คืน หลวงพ่อกได้สอบถามผมว่า “ได้ยอดเงินเท่าไรแล้ว” ผมจึงให้ท่านถามคณะกรรมการได้ความว่าได้เงินประมาณ ๑ ล้านบาท พอใช้หนี้ค่าวัสดุก่อสร้างโบสถ์แล้ว หลวงพ่อบอกว่า “เลิกงาน” และทำการตัดลูกนิมิตเลย เพราะหลวงพ่อกไม่อยากรบกวนญาติโยม

ผมได้พาคนที่มิทกซ์ไปพบหลวงพ่อบุญ เพราะหลวงพ่อบุญสอนว่า คนที่มีทุกข์เราต้องช่วยเขา ผมได้ทำตามทีหลวงพ่อบุญสอน ท่านสอนให้สวดมนต์นึกถึงคุณพระพุทธ คุณพระธรรม คุณพระสงฆ์ คุณบิดา คุณมารดา พระอินทร์ พระยม พระกาฬ ผีปู่ ผีย่า ผีตาผียาย ผีสาธนาจไม่ เจ้ากรรมนายเวร คุณครูบาอาจารย์ ๕๖ ชั้นฟ้า ๑๕ ชั้นดิน แม่พระธรณี แม่พระคงคา ท้าวพยายม ฯลฯ

เมื่อสวดมนต์แล้ว ท่านให้แม่เมตตาแก่ทุกชีวิตให้มีความสุขกายสบายใจ ผมถือปฏิบัติมาโดยตลอด วันหนึ่งหลวงพ่อบุญไปเตือนผมว่า “ให้ระวังหนอยนะประเสริฐ” แต่หลวงพ่อบุญก็ไม่ได้บอกว่าเกิดอะไรขึ้น ต่อมาผมได้ขับรถไปชนคนตายและไปปรึกษากับหลวงพ่อบุญ หลวงพ่อบุญบอกว่า “ประเสริฐ ของงไปรอที่ เกิดเหตุ เวลาประมาณ ๘ โมงเช้า จะมีคนมาช่วย” แล้วก็เป็นอย่างที่หลวงพ่อบุญบอกไว้ ในเวลานั้นคุณพี่ อรุณ สุพรรณศรี ได้แนะนำให้รู้จักกับท่านอัยการศาลรัฐธรรมนูญ คือ ท่านสหัส แสงฉาย อัยการจังหวัดท่านจะไป จังหวัดอ่างทอง พี่อรุณแนะนำให้รู้จักท่านที่ จ.อ่างทอง ซึ่งเป็นเรื่องแปลก ท่านอัยการนั่งอยู่เบาะหลัง ผมก็ขับรถไปเรื่อยๆ ไม่ได้พูดอะไรกัน พอเลยบางชั้นค้ท่านพูดว่าให้จอดรอ ท่านจะมานั่งข้างคนขับ และก็พูดคุยกับผม และได้ช่วยเรื่องคดีจนจบ

ต่อมาปี ๒๕๑๔ ผมได้บวชพระที่วัดอัมพวัน โดยมีหลวงพ่อบุญเป็นพระอุปัชฌาย์ บวชได้ ๑๕ วัน จึงลาสิกขา หลวงพ่อบุญได้ดวงชะตาให้ผมอีก หลวงพ่อบุญได้พูดว่า “ประเสริฐ ระวังยังมีกลิ่นไต้้น อีก ยังไม่หมดเคราะห์” และก็เป็นอย่างที่ท่านได้พูดไว้ เพื่อนของผมชื่อ โกซุ่น ขับรถแท็กซี่ป้ายดำด้วยกัน ขับรถชนกับรถตำรวจทางหลวง โกซุ่นตาย ตัวผมมาคเจ็บสาหัสมาก ลูกเมียบ้านแตกสาแหรกขาด หมดทุกอย่าง ผมได้บอกกับ นพ.พ.ประกอบ ซึ่งเป็นผู้ทำการรักษาผมว่า “ถ้าคุณหมอดอดสายออกซิเจนเมื่อไหร่ ผมคงตายแน่”

เมื่อผมหายดีแล้ว เงินทองก็ไม่มีจึงต้องจุดธูป ๒๕ ดอกที่วัดไชโย บอกหลวงพ่อบุญว่า “ลูกขอเอาทองที่เลี่ยมไปขายเพื่อยังชีพ จากนั้นได้เอาพระสมเด็จโตเก็บโดยใช้ผ้าเช็ดหน้าพันพระและพันไว้ที่แขน และไปปรึกษากับหลวงพ่อบุญ หลวงพ่อบุญบอกว่า “ประเสริฐ เธอหมดเวรกรรมแล้ว” หลวงพ่อบุญแนะนำให้ไปทำงานเกี่ยวกับการขาย ท่านบอกว่า จะขายอะไรก็ได้ ขอให้ทำจริงๆแล้วจะรวย

ผมจึงได้ไปสมัครเข้าทำงานที่บริษัทสยามกลการจำกัด โชว์รูมพญาไท ซอยรางน้ำ ประมาณปี ๒๕๑๘ ก่อนที่ผมจะมาสมัครผมได้ถามหลวงพ่อบุญว่า “ผมจะเปลี่ยนงานไปขายรถยนต์ จะดีหรือเปล่าครับ” หลวงพ่อบุญบอกว่า “ดี ไปได้เลย ประเสริฐเรามีดีอยู่แล้ว” ชีวิตของผมเหมือนตายแล้วเกิดใหม่ ทุกครั้งที่ผมมีทุกข์ผมจะได้รับคำแนะนำจากหลวงพ่อบุญเสมอ ผมได้ทำงานที่บริษัทฯ นี้ได้เงินเดือน ๕๐๐ บาท จนได้เลื่อนตำแหน่งเป็นผู้จัดการ ได้รับรางวัลเดินทางไปดูงานต่างประเทศหลายประเทศ ในช่วงนี้ผมได้ห่างหลวงพ่อบุญไปประมาณ ๕-๖ ปี ที่ไม่ได้ไปพบท่านบ่อยๆเหมือนเมื่อก่อน อาจจะเป็นเพราะผมมีงานมาก หรือลืมนึกถึงท่าน หรือประมาทในชีวิตหรืออย่างไรก็ไม่ทราบ ประมาณปี ๒๕๒๕ เดือนตุลาคม ชีวิตของผมเริ่มตกอับ โดยเจ้านาย เพื่อนฝูง กลั่นแกล้ง ใส่ร้ายป้ายสี ให้เสื่อมเสียชื่อเสียง ทำการค้าทุกอย่างไม่เจริญ ผมเลิบบจะต้องหนีไปบวชพระ เพราะผมห่างหลวงพ่อบุญไป

ในขณะนั้นเือกกลางคืน ประมาณเดือนมิถุนายน ๒๕๓๐ ผมฝันเห็นท่านหลวงพ่อบุญมาเยี่ยมผม ท่านพูดว่า “ประเสริฐลืมเราแล้วหรือ ไม่เห็นไปวัดอัมพวันบ้างเสยผมตกใจสะดุ้งตื่นขึ้นมา ดูรูปลือกเกตุรุ่นแรก

สมัยที่ท่านยังหนุ่ม ซึ่งคลั่งคอคอดตัวผมอยู่เสมอ ผมพูดกับแฟนว่า“ผมมีหลวงพ่อยู่องค์หนึ่ง ผมรักและเคารพนับถือท่านมาก ท่านเป็นเสมือนพ่อแม่ของผม” แล้วผมก็เอารูปของท่านขึ้นมาอธิบายว่า “ถ้าบุญบารมีของผมมีจริงแล้ว ขอให้ได้พบกับหลวงพ่อกับอีก”

รุ่งขึ้น ผมจึงขับรถไปพบกับท่าน หลวงพ่อดีใจมาก ท่านพูดว่า“ประเสริฐ หายไปอยู่ไหนมาหรือแทบจำกันไม่ได้” ขณะนั้นท่านกำลังสอนอุบาสกอุบาสิกาที่มาปฏิบัติธรรมอยู่บนศาลา พอสบโอกาสว่างคนผมจึงเข้าไปกราบนมัสการหลวงพ่อกลี้ๆ และถามท่านว่า“หลวงพ่อกับผม ผมดวงตกมากเลยครับ ตกลงมาหลายปีแล้ว เมื่อคืนผมได้ฝันเห็นหลวงพ่อกับผม” ท่านยิ้มแล้วพูดว่า“คิดถึงกันนะ” ท่านสอนให้เข้าวัดปฏิบัติธรรมบ้างแล้วจะเจริญ ผมได้ถามหลวงพ่อกับผมว่า ผมจะเปลี่ยนงานมาขายประกันจะดีหรือไม่ ท่านบอกว่า“ดีทั้งนั้นแหละประเสริฐ งานทุกอย่างที่สุจริต ไม่คดโกงเขา ขอให้เราทำจริงๆ”

ผมทำงานอยู่ที่บริษัท สยามกลการ มาประมาณ ๒๐ ปี จึงได้ตัดสินใจลาออก แล้วเดินเข้าไปสมัครเป็นตัวแทนขายประกันชีวิต ที่บริษัทไทยประกันชีวิต จำกัด สาขาธนบุรี ศูนย์การค้าเดอะมอลล์ท่าพระ โดยไม่มีใครชักชวนผมเข้าสู่ธุรกิจนี้ ผมมาสมัครด้วยตัวของผมเอง ผมได้พบกับท่านผู้จัดการ ฝ่ายฯ คุณวิเชียร อยู่พิทักษ์ และผู้จัดการเขต คุณพีรพล เดชศักดิ์ ท่านได้แนะนำให้ผมรู้ถึงความสำคัญของการประกันชีวิตได้แนะนำถึงอาชีพการเป็นตัวแทนว่า เป็นเสมือนนักบุญที่จะคอยเข้าไปช่วยเหลือเขาในยามที่เขาทุกข์ยาก ในยามที่ครอบครัวของเขามีการสูญเสีย หรือเจ็บไข้ได้ป่วย ซึ่งสิ่งเหล่านี้ตรงกับคำสอนของหลวงพ่อกับผม ที่ให้ช่วยเหลือคนที่ทุกข์ ผมได้ตั้งใจทำงานนี้อย่างจริงจัง โดยยึดเอาคำสอนของหลวงพ่อกับผมเป็นหลักชัยในการประกอบอาชีพ จนถึงทุกวันนี้ ทำให้ชีวิตของผมและหน้าที่การงานมีความก้าวหน้า ได้รับการเลื่อนตำแหน่งเป็นผู้จัดการเขต ได้รับความไว้วางใจจากลูกค้าและเพื่อนร่วมงานเป็นจำนวนมาก มีชีวิตความเปื่อยที่ดีขึ้นเรื่อยๆ มีบ้านให้คนเช่า มีรถยนต์ มีทรัพย์สินเงินทอง มีชีวิตที่สุขสบายมีฐานะการเงินที่ดีพอสมควร ซึ่งที่ดินและปลูกบ้านให้ลูกสาวทั้ง ๒ คน คนละแปลง ได้รับรางวัลเดินทางไปทัศนศึกษาต่างประเทศหลายประเทศ

ชีวิตของนายประเสริฐ ศรีทับทิม ได้มีความสุข ความสบายอยู่จนถึงทุกวันนี้ ไม่ว่าจะในยามที่ผู้ดีมีความสุขหรือตกอับ ผมจะนึกถึงคำสอนที่หลวงพ่อกับผมได้พร่ำสอนอยู่เสมอ ผมมีความรุ่งโรจน์ในอาชีพก็เพราะหลวงพ่อกับผม ไม่เคยลืมคำสอนของหลวงพ่อกับผมที่ว่า“งานอะไรก็ดีทั้งนั้นแหละ ขอให้เราทำจริงๆเถอะ”

ชีวิตของนายประเสริฐ ศรีทับทิม ในชาตินี้นับว่าเป็นวาสนาอย่างยิ่งแล้ว ที่ได้มีบุญบารมีมาพบพระเถรานุเถระพระเดชพระคุณ “พระราชสุทธินิยามมงคล” (หลวงพ่ोजรัญ) แห่งวัดอัมพวัน อำเภอพรหมบุรี จังหวัดสิงห์บุรี ที่ท่านได้น้อมนำคำสอนขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า มาสั่งสอนให้ผมและศิษยานุศิษย์ทุกคน ตลอดจนญาติโยมพุทธบริษัทที่มีความทุกข์ และยังไม่มีพินจากกองกิเลส ได้ขัดเกลาลิขิตใจของเราให้บริสุทธิ์ ปราศจากสิ่งเศร้าหมอง กระทำแต่คุณงามความดี มีเมตตาต่อเพื่อนมนุษย์และสัตว์ทั้งหลาย

ชีวิตของนายประเสริฐ ศรีทับทิม ถ้าไม่ได้พบแสงทองจากหลวงพ่อกับผมในวันนั้น ในวันนี้ของผมคงจะไม่ได้เป็นอย่างนี้ ผมภูมิใจและดีใจที่สุดในชีวิต เมื่อผมพบหลวงพ่อกับผม...แล้วชีวิตสบายครับ..

ประสบการณ์ที่ได้รับ

จากการเจริญวิปัสสนากรรมฐาน

พ.อ. ไชยันต์ อินทสะอาด

เขียนที่กองบัญชาการกองทัพบก

๑๑ กันยายน ๒๕๓๕

นมัสการ เจ้าประคุณหลวงพ่ोजรัญฐิตธมโม

กระผมพันเอก ไชยันต์ อินทสะอาด เนกขัมมะ กำลังพลของกองทัพบกเข้ารับการอบรมวิปัสสนากรรมฐานระหว่างวันที่ ๒-๘ กันยายน ๒๕๓๕ ขอขอบพระคุณหลวงพ่อก่อนที่จุดประกายธรรมให้เกิดขึ้นในจิตใจของกระผม การเข้ารับการอบรมเพียงระยะเวลา ๗ วัน ทำให้เกิดความซาบซึ้งในรสพระธรรมและความมหัศจรรย์ของการเจริญวิปัสสนากรรมฐาน ทั้งที่กระผมไม่ประสีประสา ไม่มีประสบการณ์ เกี่ยวกับพระสงฆ์องค์เจ้า พิธีสงฆ์ต่างๆ ก็ไม่เป็น ทำอะไรก็ผิดๆถูกๆ เมื่อมาฝึกอบรมแล้วเกิดความรู้สึกจิตใจนอบน้อม เขือกเย็นขึ้น ละเอียครอบคอบ และไม่รู้สึกรบกวนต่อการทำงาน

นอกจากนี้แล้ว ผลของการฝึกวิปัสสนากรรมฐานได้ช่วยให้กระผมมีสติมั่นคง สามารถแก้ไขปัญหาเหตุการณ์คับขันขณะที่ขับรถแล้วยางระเบิด ไม่ตกใจเสียขวัญ รักษาความปลอดภัยไว้ได้ จึงรู้ได้ว่าเป็นเพราะการฝึกวิปัสสนากรรมฐาน จากวัดอัมพวันแท้ๆ

เหตุการณ์มีอยู่ว่า เมื่อสิ้นสุดการอบรมวันที่ ๘ กันยายน ๒๕๓๕ หลังจากทำวัตรเช้าแล้ว ผู้รับการอบรมก็รับประทานอาหารเช้า แล้วจึงแยกย้ายกันกลับต้นสังกัด วันนั้นเป็นวันอาทิตย์ ระหว่างการอบรมกระผมได้นำรถส่วนตัวไปด้วย ขากลับได้ไปส่งเพื่อนที่มาเข้ารับการอบรมด้วยกัน ณ จังหวัดลพบุรี ในค่ายสมเด็จพระนารายณ์เมื่อส่งเพื่อนแล้วก็เดินทางกลับกรุงเทพฯ ตามเส้นทางพหลโยธินผ่านจังหวัดสระบุรี ขับรถกลับโดยลำพังคนเดียว จึงเอาเทพธรรมาของหลวงพ่อกับที่ซื้อไปจากวัดเปิดฟังไปด้วย ขับรถผ่านสระบุรีไปแล้วเลยหिनกออกไปสักเท่าใดจระยะไม่ได้แน่นอน รู้สึกง่วงนอน เนื่องจากแสงแดดภายนอกแรงมาก ความง่วงเริ่มจากการหาวก่อน แล้วก็ทวีความรุนแรงมากขึ้น เสียงหลวงพ่อก็ตกอยู่ในเทปตลอดเวลา หลวงพ่อบอกว่า ถ้ารู้สึกง่วงให้กำหนดว่า“ง่วง-หนอ” “ง่วง-หนอ” จึงทดลองกำหนดดู เนื่องจากขับรถคนเดียว จึงกำหนดแล้วออกเสียงดังๆ ยาวๆ ๔-๕ ชูด ความง่วงก็ค่อยๆ คลายตัวมีสติขึ้น สดชื่นขึ้น จึงลดเสียงตัวเองลง แล้วก็เร่งเครื่องขับต่อไป เนื่องจากเส้นทางช่วงที่ขับอยู่นั้นเป็นถนนซูเปอร์ไฮเวย์ ไม้ลับ คนละทาง มีทางคู่ขนาน ทางด้านนอกมีกำแพงกั้นตรงกลาง เลนซ้ายรถบรรทุกใช้ พอหยุดลิ้นเสียง“หนอ” ชูดสุดท้าย ทันใดนั้นก็เกิดเสียงระเบิดดัง“บู้” ึ่ง ผมจึงหันไปดูทางซ้ายที่แรกก็เข้าใจว่ารถบรรทุกที่ขับคู่ขนานกันมา คงทำอะไรเสียงดัง แต่ไม่ใช่ ผมรู้สึกว่ารถผมส่าย ถูกดึงทางซ้ายอย่างแรง มีเสียงดัง ปัดปัด-ปัด ตลอดเวลา ผมจึงรู้ได้ทันทีว่ายางล้อหลังข้างซ้ายของผมแตก ขณะที่ความเร็วอยู่ ๑๐๐ กว่า ชั่วโมงไปดูรถบรรทุก คนขับ

รถบรรทุกโบกมือแล้วชี้มาทางรถผม เหมือนบอกให้ผมรู้ตัว ผมยกมือซ้ายขึ้นโบกรับแล้ว ยิ้มให้เขา ทำนองว่ารู้แล้ว ตอนคันเร่ง รถบรรทุกเขาก็เร่งเครื่องหนีออกไป ผมประคองรถปล่อยให้ไหลไปตามความเร็ว จะจอดทันทีคงไม่ได้ เพราะไม่มีพื้นที่ข้างทางให้จอดเมื่อหมดความเร็วก็ถึงพื้นที่จอดพักของรถบรรทุกพอดี รถจอดสนิทแล้วผมลงจับต้อดู นักเล็เกินจับต้อไปให้ถึงร้านปะยางก็ไม่ได้ จึงออกแรงเปลี่ยนยางอะไหล่เอง แต่กระนั้นก็นับว่ายังโชคดีที่มีสติรู้ตัวในขณะที่เกิดเหตุตลอดเวลา ไม่ตกใจง่าย ตรงตามที่อาจารย์พูดถึงอานิสงส์ของการเจริญวิปัสสนากรรมฐานทุกประการ เหตุการณ์ที่เล่ามานี้เป็นเรื่องที่เพิ่งเกิดขึ้นใหม่ๆ กระทบจึงรีบเขียนมาเล่าให้หลวงพ่อดีทราบ เพื่อนำไปเป็นตัวอย่างให้ผู้เข้ารับการอบรมอื่นๆ ได้ใส่ใจปฏิบัติอย่างจริงจัง แล้วผลประโยชน์ก็จะบังเกิดขึ้น ดังที่พระผมได้ปฐมนานี้

ขอกราบนมัสการหลวงพ่อดีด้วยความเคารพ

พันเอก ไชยันต์ อินทสะอาด

(ไชยันต์ อินทสะอาด)

รองผู้อำนวยการ กองการสารบรรณ

กรมสารบรรณทหารบก

พรหลวงพ่

ศักดิ์ ชัย วันชัยจิระบุญ

ผมเป็นคนที่ไม่เคยเชื่อเรื่องกรรมะ และเรื่องของกฎแห่งกรรม ผมไม่เคยเข้าวัด ทำบุญ ผมไม่เคยไหว้พระสงฆ์ สาเหตุเหล่านี้เกิดจากการอ่านหนังสือพิมพ์ ที่ลงข่าวบ่อยๆ เกี่ยวกับความประหลาดที่ไม่ดีของพระสงฆ์ การทำสิ่งที่ไม่ดีไม่งามของพระสงฆ์ซึ่งหนังสือพิมพ์มักลงเป็นประจำ ทำให้ผมขาดความเชื่อถือ และไม่มีศรัทธาในพระพุทธศาสนา ผมเชื่อเสมอว่า ถ้าผมทำดีแล้วจะได้ดีเอง เท่านั้นเองที่ผมเชื่อถือมาตลอด จนกระทั่งวันที่ผมไม่คาดคิดก็มาถึงตัว เมื่อธุรกิจของผมต้องประสบปัญหาหลายอย่าง การคำนวณการตลาดผิดพลาด ทั้งๆ ที่ธุรกิจที่ทำก็อยู่ดีอยู่แล้ว และนี่ก็เป็นเรื่องของกรรมเก่าที่ผมเคยกระทำมากรรมะง

ผมว่าเริ่มขาดทุน จับสินค้าตัวใหม่ก็ผิดพลาดจนในที่สุดก็หมดตัว หมดแบบพึ่งพาอาศัยใครไม่ได้เลย นอกจากภรรยา ซึ่งเคยมาพ่กรักษาตัว และเข้าปฏิบัติธรรมที่วัดอัมพวันตอนป่วย ภรรยาผม คุณทิพย์ปรศรี ก็แนะนำให้ผมไปบวชพราหมณ์ที่วัดอัมพวัน ผมหมดทางเลิกจึงหันหน้าเข้าวัดอัมพวัน พบคุณแม่ใหญ่, แม่ชีสมคิด, แม่จ๋า ชัน และขอคุณแม่ใหญ่เข้าปฏิบัติธรรม ประมาณ๗ วัน ในตอนนั้นผมยังไม่เชื่อเรื่องของกรรมเก่า และกฎแห่งกรรมมากนัก(แต่ที่มาวัดก็เพราะอยากมานั่งสงบสติอารมณ์ตัวเองเท่านั้น)

ผมปฏิบัติธรรมอยู่ประมาณ๗ วัน ใน ๒-๓ วันแรก มีความรู้สึกดีขึ้น มีสติดีขึ้น เริ่มคิดได้ในสิ่งที่คิดไม่ออก หลังจากนั้น วันที่๓-๔ ก็กลับฟู้งซ่านอีกเหมือนเดิม ผมจึงพยายามปรึกษาแม่ใหญ่ แม่ใหญ่ท่านก็แนะนำให้พยายามตั้งสติให้ดี พอครบ๗ วัน ผมก็เข้าใจในเรื่องกรรม และกรรมเก่ามากขึ้น และพยายามทำตามคำสอนของแม่ใหญ่ ตลอดเวลา๗ วัน ผมไม่มีโอกาสได้พบหลวงพ่เป็นการส่วนตัวเลย ได้แต่ฟังหลวงพ่สวดมนต์ และเทศน์เท่านั้น ทั้งๆ ที่อยากจะขอคำปรึกษาจากหลวงพ่บ้าง แต่ในความรู้สึกเล็กๆ ของผม นั้น ผมมีความรู้สึกที่หลวงพ่ท่านกำลังเป็นห่วงและให้กำลังใจผมอยู่(เพราะทุกครั้งที่ผมไปฟังหลวงพ่เทศน์ – สวดมนต์ ผมเห็นหลวงพ่มองมาทางผม ทำให้ผมขนลุกตลอดทุกครั้ง บางท่านอาจคิดว่า ผมคิดไปเอง แต่นั่นเป็นเรื่องของทุกคนจะคิด ส่วนตัวผมนั้น ผมคิดเสมอว่าหลวงพ่กำลังช่วยผมด้วยวิธีใดวิธีหนึ่ง

จนวันที่ผมต้องเดินทางกลับไปประเทศออสเตรเลีย ผมจึงหาโอกาสมาพบหลวงพ่ด้วยตนเอง และจะมาราบลาท่าน ทั้ง ๆ ที่ตัวเองก็ไม่แน่ใจว่าจะได้พบหลวงพ่หรือไม่(หลวงพ่มีภาระมาก ผมก็เข้าใจ) เพียงแต่คิดว่า ถ้าได้พบหลวงพ่ก็คงเป็นบุญของเรา ถ้าไม่ได้พบก็ขอกราบลาหลวงพ่จากภูมิล่วงพ่ แล้วผมก็โชคดี ได้พบหลวงพ่ก่อนจะกลับออสเตรเลีย ผมได้กราบหลวงพ่ พอผมเงยหน้าขึ้น หลวงพ่บอกผมว่า “นี่จะรวยแล้วนี่เรานะ” ผมตกใจมากที่ได้ยินคำนี้จากหลวงพ่ (ผมเชื่อครึ่ง ไม่เชื่อครึ่ง) ที่ไม่เชื่อเพราะตอนนั้นผมลำบากมาก เงินที่จะเริ่มต้นธุรกิจใหญ่ยังมองไม่เห็นเลย มีแต่ตัวเครื่องบินของออสเตรเลีย และเงินค่าที่พักอีก ๑ อาทิตย์ ในออสเตรเลียเท่านั้น ผมกลับถึงออสเตรเลีย ก็จองโรงแรม ๑ อาทิตย์ จ่ายค่าโรงแรมล่วงหน้า เหลือเงินอีก ๒,๐๐๐ - ๓,๐๐๐ บาทเท่านั้น เงินแค่นี้ในออสเตรเลีย ทำอะไรได้ไม่มากนัก

ผมดื่มกาแฟที่โรงแรม(ฟรี) ตลอดอาทิตย์ หาหนังสือพิมพ์มาอ่านหางานทำ แล้วผมก็ได้งานที่รัฐควีนแลนด์ ผมย้ายเมืองจากN.S.W. มาอยู่ที่เมือง พอร์ต ดักลาส ทำงานอยู่กับร้านอาหารไทย ซึ่งฝรั่งเป็นเจ้าของ ผมทำทุกอย่างที่เป็นงาน เชื้ออยู่อย่างเดียวว่า ผมจะต้องทำได้ และคำพูดหลวงพ่อก็ยังก้องอยู่ในหูผมตลอดเวล ผมทำงานได้ประมาณ ๔ เดือน เริ่มมีเงินเก็บ เริ่มปรึกษากับภรรยาว่า จะเปิดร้านของเราเองอีกครั้ง แล้วเราทั้ง ๒ คนก็ทำได้สำเร็จอีกครั้ง

วันที่ ๕ เมษายน ๒๕๓๕ เราเปิดร้าน “เทส ออฟ ไทยแลนด์” ประสบผลสำเร็จอย่างมาก, สามารถซื้อที่ดินได้ ๗ ไร่กว่า

ปีที่ ๒ ของร้าน เรามีเงินซื้อรีสอร์ทอยู่ฐานะดีขึ้นมากจนแทบไม่น่าเชื่อ

ปีที่ ๓ มีเงินขยายร้านที่ ๒ ชื่อ สดาร์ออฟสยาม ร้านทั้ง ๒ ขายดีมาก ๆ จัดว่าเป็นร้านอาหารที่ขายดีที่สุดในเมือง Port Douglas.

และในขณะนี้ ธุรกิจของเราได้ขยายมากขึ้น และเติบโตขึ้นเรื่อย ๆ

ก่อนวัน หลวงพ่อให้“พร” เราไม่มีอะไรเหลือเลย

หลังวันหลวงพ่อให้“พร” เรา เป็นเวลา ๕ ปีกว่า ๆแล้วเรามีสิ่งต่าง ๆ ในออสเตรเลีย

ร้านอาหารไทย ๒ ร้าน ที่ประสบผลสำเร็จมาก

รีสอร์ท ๑ หลัง ให้นักท่องเที่ยวเช่า

บ้าน ๑ หลัง ๕ ห้องนอน

ที่ดิน ๗ ไร่เศษ ปลูกผักและผลไม้ไทย

สามารถทำบุญได้บ่อยๆ โดยไม่ลำบาก และมีโครงการที่กำลังขยายในออสเตรเลีย

ร้านอาหารญี่ปุ่น ชื่อ TASTE OF JAPAN (เปิด ๒๘ มีนาคม ๒๕๔๐)

ร้านขายเครื่องแกง และของแห้ง สำหรับปรุงอาหารไทย ในประเทศ U.E.A (เมือง ABU DHABI)

ต้นเดือนมีนาคม ๒๕๔๐ เรากำลังเปิดร้านอาหารไทยเป็นร้านแรกในเมือง ABU DHABI ชื่อ

TASTE OF THAILAND

และนี่คือผลดีจากการปฏิบัติธรรม สร้างบุญสร้างกุศลอย่างจริงจัง และการเคารพนับถือผู้บังเกิดเกล้า ครูบาอาจารย์ และโดยเฉพาะ“พร” และคำสอนของหลวงพ่อกับผมไม่เคยลืม

หากท่านผู้อ่านท่านใด ต้องการถาม เพิ่มเติมเกี่ยวกับเรื่องที่ผมเขียน ก็กรุณาติดต่อไปรษณีย์ได้ที่ นายศักดิ์ชัย วันชัยจิระบุญ

CL-TASTE OF THAILAND (AUST.) RESTAURANT.

P.O. BOX 736

PORT DOUGLAS, QLD.

AUSTRALIA 4871

TEL. 61 70 994-384

61 70 994-707

61 70 985-955

61 70 985-388

มือถือ 61 419 744-976

FAX 61 70 955-812

ผมยินดีให้คำตอบ ทุกคำถาม

ถ้าท่านมีปัญหาปรึกษาหลวงพ่อจรรย์ที่วัดอัมพวันนะครับ

การปฏิบัติธรรมช่วยการศึกษาได้

๒๓ ตุลาคม ๒๕๓๕

กราบนมัสการหลวงพ่ोजรัญฐิตธมฺโม

ดิฉัน น.ศ. ปรีชา เรื่องทองดี จบการศึกษาจาก ร.ร.สองพี่น้องวิทยา จ.สุพรรณบุรีและในปัจจุบันนี้กำลังศึกษาอยู่ที่ ม.ศิลปากร สาขาคณิตศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ ดิฉันเคยมาปฏิบัติกรรมฐานที่วัดอัมพวันครั้งแรก เมื่อดิฉันกำลังศึกษาอยู่ในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ ร.ร. สองพี่น้องวิทยา จ.สุพรรณบุรี ตั้งแต่เกิดมาจนกระทั่งโตดิฉันไม่เคยรู้จักคำว่ากรรมฐาน และไม่เคยทราบว่าการกรรมฐานเป็นอย่างไร เคยเห็นการเดินจงกรมทางทีวี แต่ก็เพียงแค่นี้ได้เห็นไม่เคยคิดที่จะนำมาปฏิบัติ ดิฉันเริ่มรู้จักและทราบประวัติของหลวงพ่ोजรัญ จากท่านอาจารย์ไชยสิทธิ์ ไกรคุณาศัย ผู้อำนวยการโรงเรียนสหวิทย์ ฌมือง. จ.สุพรรณบุรี ซึ่งเปิดสอนในระดับ ปวช. และ ปวส. ตอนนั้นดิฉันเพิ่งสำเร็จการศึกษาระดับชั้น ม.ต้น ท่านอาจารย์ไชยสิทธิ์มาแนะนำแนวการศึกษาต่อในระดับ ปวช. ดิฉันได้ไปเข้าร่วมฟังการบรรยายด้วย แต่ดิฉันก็อดที่จะแปลกใจไม่ได้ที่หัวข้อที่อาจารย์ไชยสิทธิ์มาแนะนำนั้น ท่านได้เล่าเรื่องกฎแห่งกรรมและประวัติของหลวงพ่อ เมื่อดิฉันได้ฟังประวัติและกฎแห่งกรรมของหลวงพ่อ ดิฉันรู้สึกศรัทธาต่อองค์หลวงพ่อมาก ทั้ง ๆ ที่ดิฉันไม่เคยพบและทราบประวัติหลวงพ่อก่อนเลย

ตลอดระยะเวลาการบรรยายและการแนะนำดิฉันตั้งใจฟังตลอด ดิฉันรู้สึกซาบซึ้งในพระคุณของท่านอาจารย์อย่างยิ่งที่ทำให้ดิฉันได้รู้จักวัดอัมพวัน ตั้งใจว่าสักวันหนึ่งจะต้องสืบถามให้ได้ว่าวัดอัมพวันและหลวงพ่อยู่ ณ ที่ใด ต่อจากนั้นประมาณ ๒ อาทิตย์ ดิฉันได้ทราบข่าวจากท่านอาจารย์แนะนำ คือ ท่านอาจารย์วารี คชศิลา ท่านได้มาชักชวนดิฉันและเพื่อนๆ ให้ไปนั่งสมาธิปฏิบัติกรรมฐาน ณ วัดอัมพวัน. จ.สิงห์บุรี โดยการมาปฏิบัติกรรมฐานครั้งนี้ ได้รับความกรุณาจากคุณย่าของนายเทิดศักดิ์ มั่นสวัสดิ์ ซึ่งเป็นเพื่อนร่วมห้องของดิฉัน ท่านอาจารย์วารี คชศิลา บอกว่าจะรับสมัครเฉพาะนักเรียนชั้น ม.๕ - ม.๖ เท่านั้น ขณะนั้นดิฉันเพิ่งเข้าเรียนในชั้น ม.๕ จึงได้มีโอกาสมาปฏิบัติกรรมฐานกับเขาด้วย ตอนแรกที่ตกลงใจมาปฏิบัติกรรมฐานนั้น ก็ไม่ทราบมาก่อนว่าจะเป็นวัดเดียวกับที่ท่านอาจารย์ไชยสิทธิ์ เล่าให้ฟัง แต่ตอนที่ตัดสินใจมาก็มาตามเพื่อน สนุกตามเพื่อนเห็นเพื่อนมากก็อยากจะมาบ้าง เพราะท่านอาจารย์วารี คชศิลา ท่านบอกว่าตอนกลับจากวัดอัมพวัน ท่านจะพาไปที่ยวกรุงเก่า (กรุงศรีอยุธยา) เพราะเป็นทางผ่านพอดี ซึ่งดิฉันไม่เคยเห็นกรุงศรีอยุธยาเลย ก็อยากจะมาเที่ยวด้วย

เมื่อมาถึงวัดสิ่งแรกที่ดิฉันประทับใจมากก็คือบริเวณรอบ ๆ วัดอัมพวัน ซึ่งปกคลุมไปด้วยต้นไม้และพันธุ์ไม้นานาชนิด บริเวณวัดนั้นร่มรื่นมาก อากาศดี และที่ดิฉันประทับใจมาก ๆ ก็คือ ห้องน้ำ เพราะห้องน้ำที่วัดอัมพวันสะอาดมาก ๆ จนอดสงสัยไม่ได้ว่าเหตุใดวัดของหลวงพ่อก็มีห้องน้ำที่สะอาดมาก เมื่อได้ฟังหลวงพ่อเทศน์และจากคำบอกเล่าของผู้ที่มาปฏิบัติกรรมฐานจึงได้ทราบว่า การที่ห้องน้ำสะอาดก็

เพราะหลวงพ่อบอกคาถาวิเศษให้กับสาธุชนว่า ถ้าอยากจะทำให้ลูกหลานและปัญญาดีจะต้องขยันขันแข็งห้องน้ำ เมื่อคืนทราบดังนี้แล้ว เมื่อว่างจากการปฏิบัติกรรมฐานบนศาลาคิณห์ก็ต้องรีบไปขันห้องน้ำ เพราะอยากจะทำปัญญาดีกับเขาบ้าง และก็จะไปกวาดลานวัดกับเพื่อนๆ ด้วยตลอดระยะเวลาที่ปฏิบัติกรรมฐาน ๕ วันนั้น

ดิฉันรู้สึกว่าคุณเองได้ทำความดีและความรู้สึกที่จิตใจดีขึ้นมาก คิณห์ตั้งใจปฏิบัติอย่างเต็มที่ วันแรกที่ปฏิบัติคิณห์ดิฉันรู้สึกง่วงมาก ๆ และรู้สึกเหมือนตัวเองถูกบังคับ และรู้สึกปวดเมื่อยมาก เนื่องจากคิณห์ไม่เคยปฏิบัติมาก่อน เมื่อนั่งกรรมฐานจึงง่วงและง่วงโยกไปโยกมา ตอนนั้น โชคดีที่ครูสอนกรรมฐานคือแม่ชีอาชู จัง ชาวสิงคโปร์ ท่านสอนดีมากและการสวดมนต์ของแม่ชี ไพเราะจับใจมาก ๆ หลวงพ่อบอกว่าเมื่อแม่ชีอาชู จัง มาประเทศไทยใหม่ๆ ท่านพูดภาษาไทยไม่ได้เลย แต่เมื่อท่านมาบวชชี ณ วัดอัมพวัน แม่ชีท่านสามารถปฏิบัติกรรมฐานได้ดี และพูดภาษาไทยได้ คิณห์จึงคิดว่าเราเป็นลูกของพระพุทธเจ้า นับถือพระพุทธศาสนาตั้งแต่วัยบรรพบุรุษ กลับสวดมนต์ไม่เป็น คิณห์จึงตั้งใจว่าจะปฏิบัติกรรมฐานโดยการเดินจงกรม นั่งสมาธิ และคิดว่าจะนำมาปฏิบัติให้ต่อเนื่อง และก็เกิดผลดีมาก การเรียนของคิณห์ดีขึ้นมาก

เมื่อถึงเทศกาลปีใหม่ท่าน อาจารย์วาริ คชศิลา ได้มาชวนคิณห์ให้ไปปฏิบัติกรรมฐานที่วัดอัมพวัน ซึ่งวันที่ออกเดินทางนั้นเป็นวันส่งท้ายปีเก่าต้อนรับปีใหม่ ทางโรงเรียนของคิณห์จัดงานเลี้ยงให้กับบัณฑิต ได้สนุกสนานกัน แต่คิณห์เลือกที่จะมาปฏิบัติกรรมฐาน ณ วัด อัมพวัน พบว่าคิณห์และอาจารย์วาริ คชศิลา โชคดีมากที่ได้ฟังเทศน์จากหลวงพ่ोजรัญ และได้มีโอกาสปฏิบัติกรรมฐานกันอีก คิณห์ปฏิบัติได้ดี เมื่อมีอาการปวดคิณห์ก็ทำตามที่หลวงพ่อบอกให้กำหนดเวทนา และเมื่อได้ยินเสียงหรือเกิดอาการใด ๆ ก็กำหนดตาม ปรากฏว่าอาการปวดก็ทุเลาลงอย่างน่าอัศจรรย์

ตลอดระยะเวลาที่ปฏิบัติคิณห์ ดิฉันมีความสุขใจมากมันเป็นความสุขใจและความอิ่มใจที่ตลอดชีวิต คิณห์ไม่เคยสัมผัสกับความสุขอย่างนี้เลย เป็นความสุขจากรสพระธรรมไม่มียาพิษ ใสสะอาดและบริสุทธิ์ ผุดผ่อง

ตอนเช้าวันที่จะเดินทางกลับนั้น คิณห์ได้ไปกราบสิ่งศักดิ์สิทธิ์ของวัดอัมพวัน ซึ่งมีพระบรมรูปของรัชกาลที่ ๕ ช้างต้นมงคลชัย พระภูมิเจ้าที่ สมเด็จพระพุฒาจารย์โต ได้อธิษฐานต่อสมเด็จพระพุฒาจารย์โต และสิ่งศักดิ์สิทธิ์ รวมทั้งหลวงพ่ोजรัญ จูฑธมโมว่าขอให้คิณห์ได้มีโอกาสมาปฏิบัติกรรมฐาน ณ วัดอัมพวัน แห่งนี้ ทุก ๆ ปี และก็จะเป็นบุญวาสนาของคิณห์ที่เคยสร้างมาแต่อดีตชาติ จึงส่งผลให้คิณห์ได้มีโอกาสมาปฏิบัติกรรมฐาน ณ วัดอัมพวัน ทุก ๆ ปี จนกระทั่งในปัจจุบันนี้ ถึงแม้จะต้องเรียนหนังสือ แต่เมื่อปิดเทอม คิณห์จะต้องหาโอกาสมาศึกษาปฏิบัติกรรมฐานเสมอ และทุก ๆ ครั้งที่คิณห์ตั้งใจจะมาวัดอัมพวันก็จะมีอุปสรรคใด ๆ เลยคุณแม่ก็อนุญาตและอนุโมทนาบุญกับคิณห์ด้วย

แต่เมื่อคิณห์เรียนอยู่ชั้น ม.๖ นั้น คิณห์ก็เริ่มสับสนและกังวลใจเป็นอย่างมาก เพราะคิณห์กำลังจะจบการศึกษาอยู่แล้วแต่คิณห์ก็ยังหาที่เรียนไม่ได้ คิณห์สมัครสอบโควตาและมีสิทธิ์ สอบโควตาแทบทุก ๆ มหาวิทยาลัยที่ส่งมายังโรงเรียนของคิณห์ เนื่องจากคิณห์มีเกรดเฉลี่ยที่ดีมาตลอด จึงมีสิทธิ์ สอบ คิณห์ตั้งใจและอ่านหนังสืออย่างหนักเพื่อเตรียมตัวสอบเข้ามหาวิทยาลัย คิณห์หมดเงินค่าสมัครสอบค่ารถและค่ากินไป

เกือบหนึ่งหมื่นบาท เพราะสมัครสอบหลายแห่งมาก เพื่อน ๆ ของดิฉันซึ่งเขียนได้เกรดที่ค่อนข้างดีสอบได้ แต่ดิฉันก็ไม่มีที่ศึกษาต่อเลยดิฉันก็ทุ่มใจมากจึงไปดูหอดูพระใกล้บ้าน พระท่านก็บอกว่าจะสอบติดมหาวิทยาลัยได้ก็ใจชื้นขึ้นมาหน่อย ทำให้ดิฉันมีกำลังใจสู้ต่อ จึงตั้งใจและขยันอ่านหนังสือและนอนดึก ๆ อ่านหนังสือดึก ๆ อ่านหนังสืออย่างเดียวไม่ยอมไปเที่ยวไหนเลย ตั้งใจว่าจะต้องพยายามสอบเข้ามหาวิทยาลัยให้ได้ และดิฉันก็สมัครสอบเข้ามหาวิทยาลัยปี ๒๕-๑ แห่ง แต่แล้วก็ป็นเช่นเดิม ดิฉันต้องนอนร้องไห้อกตามเคยเพราะผลการสอบปรากฏว่าดิฉันสอบไม่ผ่านและแล้วก็เหลือเวลาอีก ๑ เดือนกว่าๆ ก็จะถึงเวลาแห่งการสอบเข้ามหาวิทยาลัยปี พ.ศ. ๒๕๑๕ ขณะนั้นดิฉันจบการศึกษาชั้น ม.๖ พอดี ดิฉันหดหู่ใจมาก เพราะกำลังใจทั้งหลายมันหมดไปแล้ว จึงคิดว่าถ้าพยายามแล้วสอบเข้าไม่ได้ก็จะเรียนที่วิทยาลัยครูแทน ดิฉันจึงไม่คิดจะสอบ Entrance แต่พอดีท่านอาจารย์วาริ กชศิลา ซึ่งเป็นผู้ที่มีพระคุณอย่างสูงต่อชีวิตของดิฉันและให้การช่วยเหลือทั้งทางด้านการเงินและให้คำปรึกษาคุณจมาตรา ขณะที่ดิฉันกำลังสับสนอยู่นั้น ท่านอาจารย์วาริก็เข้ามาปลอบและให้กำลังใจดิฉันบอกให้ดิฉันสู้ ดิฉันจึงตัดสินใจเสี่ยงสมัครสอบ Entrance แล้วดิฉันก็ตั้งใจอ่านหนังสืออย่างหนักอีก แต่คราวนี้ไม่เคยคิดหวังเลยว่าจะสอบได้ แต่ก็พยายามอ่านหนังสือและเมื่อเหลือเวลาอีกประมาณ ๑ อาทิตย์ ก่อนสอบ ดิฉันก็ยังกระวนกระวายรู้สึกหงุดหงิดมากจิตใจเป็นทุกข์ก็ไม่ทราบว่าเป็นเพราะเหตุใดคิดแต่จะมัวด้อมพวน เมื่อมาบอกเรื่องนี้กับทางบ้าน พี่ ๆ เขาก็บอกว่าจะไปเลยเพราะเหลือเวลาไม่มากนักจะอ่านหนังสือให้เต็มจะดีกว่า ดิฉันก็เลยบอกพี่สาวว่าอยากไปปฏิบัติกรรมฐานสัก ๗ วัน แล้วค่อยไปสอบ เพราะเหลือเวลาอีก ๗ วัน

ดิฉันเดินทางมาวัดคนเดียว ก่อนเดินทางก็ตั้งใจอธิษฐานขอให้เดินทางปลอดภัย ดิฉันตั้งใจปฏิบัติอย่างเต็มที่ตลอดระยะเวลา ๗ วัน และยึดหลักพระกรรมฐานที่กล่าวไว้ว่า กินน้อย นอนน้อย พุดน้อย ทำความเพียรมาก และดิฉันยังตั้งใจอธิษฐานต่อสิ่งศักดิ์สิทธิ์และ บารมีของหลวงพ่ोजรัญ จูฑธมโมว่า ถ้าดิฉันสอบเข้ามหาวิทยาลัยศิลปากรได้จะขอมาปฏิบัติกรรมฐานที่วัดอัมพวันทุกๆ ปีอย่างน้อยมี ๑ ครั้ง จนกระทั่งร่างกายและสังขารจะมาไม่ไหว และขอรับกรรมฐานมาปฏิบัติที่บ้านด้วย ดิฉันแผ่ส่วนกุศลให้กับบิดามารดา ครูบาอาจารย์ ญาติมิตร เจ้ากรรมนายเวร และอโหสิกรรมให้กับทุกๆ คนที่เคยสร้างกรรมกันมาตั้งแต่อดีตชาติ จนถึงปัจจุบันชาติ

เมื่อกลับบ้านวันรุ่งขึ้นดิฉันจึงเดินทางไปสอบ Entrance โดยการสอบครั้งนี้ ทางกระทรวงศึกษาจัดให้มีการสอบที่ศูนย์ต่างจังหวัดด้วย โดยดิฉันได้ไปสอบที่ศูนย์สอบของมหาวิทยาลัยศิลปากร นครปฐม และดิฉันได้พักกับเพื่อนอีก ๒ คน ซึ่งเป็นเพื่อนที่ดิฉันรักและสนิทสนมมาก และระหว่างการสอบในตอนเช้ามีดี วันแรกดิฉันก็ระลึกถึงหลวงพ่ोजรัญ และปฏิบัติกรรมฐานโดยการเดินจงกรม นั่งสมาธิอย่างที่เคยปฏิบัติที่วัดอัมพวัน และเมื่อสอบเสร็จกลับมาพักที่หอพักของมหาวิทยาลัย ตอนกลางคืนดิฉันก็นั่งกรรมฐานเหมือนอย่างเดิม ตอนนั้นดิฉันพักที่ ม ศิลปากร แต่ไปสอบที่โรงเรียนศรีวิชัยวิทยา จ. นครปฐม เมื่อดิฉันปฏิบัติกรรมฐานนั้นเพื่อนๆ ที่โรงเรียนของดิฉัน ที่สมัครสอบ Entrance ด้วยกัน เห็นดิฉันนั่งกรรมฐานเดินจงกรม ก็พากันหัวเราะ เขาคงคิดว่าดิฉันอาการหนักเป็นบ้ากระมัง จะสอบตอนเช้าอยู่แล้วแต่กลับมา นั่งกรรมฐาน เขาคงจะไม่เชื่อและเห็นเป็นเรื่องตลก แต่ดิฉันก็ไม่สนใจ ทำเหมือนอย่างที่เคยกระทำ จนกระทั่ง

สอบ Entrance เสร็จสิ้น และก็ทำตลอดมาเหมือนเดิม เมื่อทำเสร็จแล้วรู้สึกสบายใจจึงทำเรื่อยๆ มา วัน
ประกาศผลสอบดิฉันไม่กล้าที่จะไปดู ปรากฏว่าท่าน อาจารย์วาริ ได้โทรมาบอกดิฉันว่าสอบได้ติดคณะ
วิทยาศาสตร์ ม.ศิลปากร จ.นครปฐม ดิฉันดีใจมากจนน้ำตาไหลแทบจะไม่เชื่อหูตนเอง

เมื่อรู้ว่าสอบได้แน่นอน ดิฉันตื่นเต้นมาก นอนไม่หลับนึกถึงแต่วัดอัมพวัน และหลวงพ่ोजรัญที่ได้ชี้
ทางสว่างแก่ดิฉัน ทำให้ดิฉันมีสติและมีสมาธิในการสอบ ปัจจุบันนี้ดิฉันได้เข้าเรียน เป็นนักศึกษาคณะ
วิทยาศาสตร์ ม.ศิลปากร สมดังความตั้งใจ ซึ่งทุกสิ่งทุกอย่างนี้ดิฉันขอยกความดีนี้ให้แก่หลวงพ่ोजรัญ ฐิตธม
โม และสุดท้ายนี้ดิฉันต้องกราบขอพระคุณท่านอาจารย์ไชยสิทธิ์ ไกรคุณาศัย ที่เป็นผู้แนะนำให้ดิฉันรู้จัก
วัดอัมพวัน และขอขอบพระคุณท่านอาจารย์วาริ กชศิลา ที่เป็นผู้พาคณะมารู้จัก และพาคณะมาปฏิบัติ
กรรมฐาน และขอขอบพระคุณคุณย่าของนายเทิดศักดิ์ มั่นสวัสดิ์ ที่กรุณาบริจาคเงินเป็นค่ารถทั้งขาไปและขา
กลับ พาพวกเรามาปฏิบัติกรรมฐาน ณ วัดอัมพวัน.สิงห์บุรี

และสุดท้ายนี้ดิฉันขอให้สิ่งต่อหลวงพ่ोजรัญ ฐิตธมโม ว่าดิฉันจะขอตั้งใจปฏิบัติกรรมฐาน สวด
มนต์และจะไม่ลืมสัญญาที่ให้ไว้กับวัดอัมพวัน ขออำนาจแห่งสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลายและคุณพระศรีรัตนตรัย
จงปกปักรักษาหลวงพ่ออันเป็นที่เคารพยิ่งขึ้น ให้มีพลานามัยที่แข็งแรงและเป็นร่มโพธิ์ร่มไทรของผู้ทุกข์ยาก
ตลอดไปเทอญ

นมัสการมาด้วยความเคารพเลื่อมใสอย่างยิ่ง

นางสาว ปรียา เรืองทองดี

อุบัติเหตุ

ชัชฎณรัตน์ ประสิทธิ์ แสงอรีย์

ข้าพเจ้าได้รู้จักหลวงพ่อกับวันจากคุณแม่ของข้าพเจ้าเอง โดยคุณแม่ได้รู้เรื่องเกี่ยวกับหลวงพ่อกับวันจากโทรทัศน์และจากน้องสาวของท่าน ปกติท่านเป็นคนที่สนใจทางด้านธรรมะอยู่แล้ว จึงตัดสินใจมาปฏิบัติกรรมฐานพร้อมกับน้องสาว ในวันที่ ๒ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๓๘ เป็นครั้งแรก เป็นเวลา ๓๓ วัน ช่วงนั้นตรงกับวันครบรอบวันเกิดของหลวงพ่อกับวัน ท่านจึงได้รับแจกหนังสือกฎแห่งกรรม เล่ม ๕” มาอ่าน หลังจากท่านอ่านแล้วก็เกิดความศรัทธาในตัวหลวงพ่อกับวันขึ้น ๆ ท่านจึงไปปฏิบัติกรรมฐานทุก ๆ เดือน และหลังจากท่านกลับมาจากกรรมฐานแต่ละครั้ง ท่านจะมาเล่าเรื่องเกี่ยวกับการปฏิบัติกรรมฐานให้คนในครอบครัวฟัง ข้าพเจ้าจึงเริ่มเกิดความสนใจที่จะมาปฏิบัติบ้าง จนกระทั่งวันที่ ๑๓ เมษายน พ.ศ. ๒๕๓๘ ข้าพเจ้าก็ได้มาปฏิบัติกรรมฐานดั่งตั้งใจ โดยมาพร้อมกับคุณแม่และคุณน้าเป็นเวลา ๗ วัน และข้าพเจ้าบอกกับตัวเองว่า ข้าพเจ้าจะตั้งใจปฏิบัติอย่างดี จะอดทนต่อความเจ็บปวด ต่อเวทนา เพราะทราบจากคุณแม่ว่าเป็นอย่างไร และข้าพเจ้าคิดว่าสามารถปฏิบัติได้ หลังจากนั้นข้าพเจ้าคิดว่าถ้ามีเวลา ข้าพเจ้าจะมาปฏิบัติกรรมฐานอีกแน่นอน โดยที่ก่อนข้าพเจ้าจะมาปฏิบัติกรรมฐาน ข้าพเจ้าได้สวดมนต์บทพาหุง มหาภาฯ” ก่อนนอนทุกคืน และปฏิบัติเช่นนี้จนถึงปัจจุบัน ครอบครัวของข้าพเจ้าก็เช่นกัน จะสวดมนต์และปฏิบัติกรรมฐานมาแล้วทุกคน เช่น พี่ชายของข้าพเจ้าก็อุปสมบทที่วัดนี้และน้องชายของข้าพเจ้าก็บรรพชาในโครงการสามเณรใจเพชร รุ่น ๒ ที่วัดนี้เช่นกัน เหล่านี้เป็นผลมาจากความศรัทธาในตัวหลวงพ่อกับวัน อัมพวันทั้งสิ้น

ในวันเกิดเหตุ เป็นวันที่ ๑๒ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๓๘ ตอนเช้าข้าพเจ้าตั้งใจจะไปสวดมนต์ในโอกาสครบรอบวันเกิด อายุ ๑๘ ปีบริบูรณ์ ในวันที่ ๑๔ สิงหาคม แต่ข้าพเจ้าไม่ว่างในวันนั้น จึงไปสวดมนต์ก่อน ข้าพเจ้าต้องไปสวดมนต์ที่วัดใกล้บ้าน เพราะพระไม่ออกบิณฑบาต หลังจากไปสวดมนต์แล้วข้าพเจ้าก็ออกไปกับเพื่อน ๆ เพื่อไปบ้านเพื่อนอีกคนหนึ่ง โดยที่เพื่อนของข้าพเจ้าเป็นคนขับรถพาพวกเราไปตาม ถนนปิ่นเกล้า บางบัวทอง และเมื่อใกล้จะถึงบ้านเพื่อนคนนั้น ก็เกิดเหตุไม่คาดฝัน รถคันข้างหน้าได้เปลี่ยนเลนอย่างกะทันหัน และแซงเข้าเลนหน้ารถยนต์ที่ข้าพเจ้านั่งอยู่ รถที่ข้าพเจ้านั่งซึ่งก็ขับมาด้วยความเร็วพอสมควร ต้องเบรคกะทันหัน แต่เบรคไม่ทัน จึงชนรถคันหน้าอย่างแรง ข้าพเจ้ามาทราบภายหลังว่า ชนพร้อมกันเป็นทอด ๆ ถึง ๕ คัน มันเป็นช่วงเวลาที่เราวิ่งเร็วมาก ข้าพเจ้าไม่ทันได้ตั้งตัว คาดว่าหน้าของข้าพเจ้าคงพุ่งไปโดนกระจกหน้ารถอย่างแรง เพราะข้าพเจ้านั่งข้างคนขับด้วย รู้สึกตัวอีกที ก็เหมือนมีเลือดไหลออกจากหน้ามากร ๆ และตาที่ไม่สามารถมองเห็น เท่าที่รู้สึกตัว เพื่อนที่ไปด้วยกันซึ่งไม่เป็นอะไรมากนักนำข้าพเจ้าส่งโรงพยาบาลที่ใกล้ที่สุด คือ ร.พ. รัตนวิเบศร์ โดยที่ข้าพเจ้ายังรู้สึกตัว ตลอดเวลาข้าพเจ้านั่งถึงหลวงพ่อกับวัน กับสวดมนต์ไปด้วย จนกระทั่งเข้าผ่าตัดหลังผ่าตัดเสร็จ คืนนั้นคุณแม่และพี่ทวดคนโตมาอยู่เฝ้าข้าพเจ้า เมื่อออกจากห้องผ่าตัดไม่นาน ข้าพเจ้าก็เริ่มรู้สึกจะอาเจียน และอาเจียนออกมามาก ซึ่งมารู้จากคุณแม่ภายหลังว่า อาเจียน

ออกมาเป็นเลือด เป็นลิ่ม ๆ ทีเดียวนะ ข้าพเจ้าถูกปิดหน้าอยู่เพราะแผลใหญ่อยู่ที่หน้า คุณแม่เห็นข้าพเจ้าอาเจียน ก็ตกใจ หมอบอกว่าแผลที่หัวตาของข้าพเจ้าเป็นแผลใหญ่ ทำให้เลือดไหลลงกระเพาะอาหารซึ่งเมื่อเลือดไหลออกมาจากบาดแผล ทำให้เลือดส่วนหนึ่งไหลลงหลอดลมสู่กระเพาะอาหาร แล้วไปรวมกับน้ำย่อยจึงทำให้อาเจียนออกมาเป็นลิ่มเลือด คุณแม่ไม่สบายใจมาก จึงโทรศัพท์ไปหาคุณพี่เสนอ เพื่อให้ช่วยขอลงหวงพ่อให้ช่วยข้าพเจ้าด้วย และในคืนนั้นเอง ก่อนที่ข้าพเจ้าจะหลับ กำลังเคลิ้ม ๆ ในความคิดข้าพเจ้าก็ได้เห็น หลวงพ่อมา และบอกกับข้าพเจ้าว่า“อาตมาจะช่วยเอง” รุ่งเช้าวันที่๑๑ สิงหาคม คุณแม่มาถามว่า รู้สึกดีขึ้นไหม ข้าพเจ้าตอบไปว่าดีขึ้น และไม่เจ็บแผล เย็นวันนั้นข้าพเจ้าได้บอกคุณแม่ว่า ข้าพเจ้าเห็นหลวงพ่อมารักษา ซึ่งระหว่างที่พักรักษาตัว ข้าพเจ้าไม่รู้สึเจ็บแผลที่ใบหน้าเลยแม้แต่นิดเดียว ข้าพเจ้าคิดว่าขนาดหน้าข้าพเจ้า ถูกมีดบาดข้าพเจ้ายังเจ็บ แต่แผลที่คราวนี้ข้าพเจ้ากลับไม่รู้สึเจ็บเลย เหตุการณ์นี้ ข้าพเจ้าเห็น หลวงพ่อ ได้มาช่วยข้าพเจ้าจริง ๆ หลังจากนั้น อาการของข้าพเจ้าก็ดีขึ้นเรื่อย ๆ จนหมอและพยาบาล ออกปากชมว่า อาการของข้าพเจ้าดีกว่ารายอื่น ๆ ข้าพเจ้ารักษาตัวที่โรงพยาบาล เป็นเวลา ๒ สัปดาห์ หมอจึงอนุญาตให้กลับบ้านได้ และพักรักษาตัวต่อที่บ้าน ๑ สัปดาห์ จึงสามารถไปโรงเรียนได้ตามปกติ โดยที่แผลที่ใบหน้าเป็นเพียงรอยแผลเป็นเท่านั้น และไม่รู้สึเจ็บเลย

วันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๓๕ ข้าพเจ้าได้มาที่วัดอัมพวันเพื่อมากราบขอพระคุณหลวงพ่อก่อน โดยนำดอกไม้ธูปเทียนมากราบ ด้วยความสำนึกในบุญคุณของหลวงพ่อก่อนที่มีแก่ข้าพเจ้าด้วยความเมตตา ข้าพเจ้าได้นำประสบการณ์ที่เกิดขึ้นกับตัวข้าพเจ้าเอง มาเล่าให้ฟัง เพราะข้าพเจ้าเคยมาปฏิบัติกรรมฐาน และแผ่เมตตา ให้แก่เจ้ากรรมนายเวรเสมอ เหตุการณ์ร้ายแรงครั้งนี้จึงบรรเทาลง ซึ่งในกรณีของข้าพเจ้า หมอบอกว่า กระจุกอาจที่มดทำให้ตาบอด แต่ตาของข้าพเจ้ากลับมองเห็นได้ตามปกติ ซึ่งเหตุการณ์นี้เป็นผลจากการที่ข้าพเจ้าได้มาปฏิบัติกรรมฐานอย่างตั้งใจและอนิสงส์จากการปฏิบัติกรรมฐานทำให้ข้าพเจ้ารอดพ้นจากเหตุการณ์ร้ายแรงได้อย่างปาฏิหาริย์

อานิสงส์ของการสวดพุทธคุณ พาหุง มหาการุณิก และชินบัญชรคาถา

พันเอก อัมพร เอี่ยมล่อ (พ.ม.,ศษ. บ.)

กระผมมีความสนใจ และนับถือพระพุทธศาสนาอย่างจริงจัง และมีความสนใจในพระพุทธรูปของ พระพุทธเจ้า พระธรรม และพระสงฆ์เจ้า(พระอริยสงฆ์) อย่างเชื่อมั่น และมีความเชื่อเรื่องกฎแห่งกรรม ว่า ผู้ใดทำกรรมอันใดไว้ดีหรือชั่ว จะต้องได้รับผลแห่งกรรมนั้น

เมื่อกระผมจบการศึกษาในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๖ ด้วยความรักในเครื่องแบบทหาร จึงได้สมัครเข้า เป็นนักเรียนนายสิบเหล่าทหารช่าง พ.ศ. ๒๕๔๑ หลักสูตรประจำ ๑ ปี เมื่อจบการศึกษาได้รับยศเป็นสิบโท และได้เข้ารับราชการในเหล่าทหารช่าง อเมือง จ.ราชบุรี จากนั้นกระผมได้ใช้เวลาว่างศึกษาเพิ่มเติมเสมอมา จนสอบได้ประกาศนียบัตรประโยคครูพิเศษมัธยม (พ.ม.) เทียบเท่าอนุปริญญาวิชาชีพจากกรมการฝึกหัดครู กระทรวงศึกษาธิการ และได้ศึกษาต่อจนได้รับปริญญาตรี “ศึกษาศาสตร์บัณฑิต” วิชาเอกบริหารการศึกษา จากมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช และได้รับราชการทหารตลอดมา ได้ประสบกับปัญหา อุปสรรคบาง ประการอันเป็นธรรมดาของชีวิต จนได้รับยศเป็นพันโทเมื่อ พ.ศ.๒๕๓๕

นับว่าโชคดีที่มีคุณแม่เป็นผู้ถือศีล๘ ตั้งแต่กระผมจำความได้ คุณแม่จะไปถือศีล๘ ที่วัดในวันพระ เป็นประจำจนกระทั่งวาระสุดท้ายแห่งชีวิตมาถึงเมื่ออายุได้๗๕ ปี กระผมไม่ดื่มสุรา และไม่สูบบุหรี่ ไม่ รับประทานเนื้อโคมาตั้งแต่เด็ก เพราะคุณพ่อของกระผมเป็นตัวอย่าง ท่านไม่ชอบเรื่องเหล่านี้จนเป็นนิสัยที่ ติดตัวกระผมมาจนถึงปัจจุบันนี้

ชีวิตในการรับราชการของกระผม เริ่มมีปัญหาและอุปสรรคดังนี้ คือ

กระผมจะต้องปรับย้ายเป็นตำแหน่งประจำ เพื่อพักรอเกษียณอายุราชการ ในปี พ.ศ. ๒๕๔๐ สำหรับ ข้าราชการทหาร ผู้ใดจะพักรอเกษียณอายุราชการ ผู้บังคับบัญชาชั้นต้นของหน่วย จะพิจารณาให้ได้ยศสูงขึ้น เพื่อเป็นเกียรติประวัติ

กระผมได้เสนอเรื่องขอปรับย้าย ให้ขึ้นครองอัตราพันเอก ตามระเบียบการปรับย้าย ประจำ พ.ศ. ๒๕๓๕ แต่ไม่ได้รับการพิจารณาจากผู้บังคับบัญชาชั้นสูงระดับกรม และมีปัญหาขัดข้อง เนื่องจากมีกำลังพล เป็นจำนวนมาก จึงดูเหมือนว่ากระผมจะหมดโอกาสที่จะได้รับยศเป็นพันเอก ก่อนเกษียณอายุราชการ

ข้อสังเกต กำลังพลที่ไม่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีส่วนใหญ่ จะได้พิจารณาให้ได้เป็น พันเอก แต่สำหรับกระผม เป็นผู้ที่มิคุณสมบัติครบถ้วน เพราะสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี ตรงตาม คำสั่งกองทัพบกที่๕๖๖๑๒๕๓๒ ลงวันที่ ๑๑ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๓๒ กำหนดไว้ว่า ข้าราชการทหารชั้น สัญญาบัตรยศ พันโท จะเลื่อนขึ้นครองอัตรา พันเอก จะต้องมีคุณวุฒิปริญญาตรีทุกสาขา ที่สำนักงาน กพ. รับรอง แต่กระผมไม่ได้รับการพิจารณาจากผู้บังคับบัญชาชั้นสูง สำหรับกำลังพล ยศพันโท ไม่จบการศึกษา ระดับปริญญาตรีซึ่งได้รับการผ่อนผันให้เป็น พันเอก ได้จนถึง๓๐ กันยายน พ.ศ. ๒๕๓๕ ได้รับการพิจารณา

เลื่อนขึ้นให้ครองอัคราพันธเอกเป็นจำนวนมาก ทั้ง ๆ ที่คำสั่งกองทัพบกดังกล่าว ได้กำหนดเป็นหลักเกณฑ์ไว้ว่า ให้หน่วยพิจารณากำลังพล ที่สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรีก่อน แต่ผู้บังคับบัญชาอาจจะเห็นใจกำลังพล ที่ไม่จบการศึกษาระดับปริญญาตรีซึ่งจะหมดโอกาสเป็น พันเอก ภายในวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๓๕ ตามคำสั่งของกองทัพบก ซึ่งได้กำหนดระยะเวลาไว้แน่นอน จึงได้พิจารณา ผู้ไม่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีก่อนก็อาจเป็นได้

กระผมเป็นข้าราชการทหารผู้หนึ่ง มีระเบียบวินัยและเชื่อฟังคำสั่งของผู้บังคับบัญชาเสมอ แต่ครั้งนี้กระผมคิดว่ามันอาจจะเป็นอุปสรรคเล็ก ๆ น้อย ๆ จึงทำให้ผู้บังคับบัญชาไม่ได้เสนอชื่อกระผมไป

กระผมได้ไหว้พระสวดมนต์ ทำสมาธิ แผ่เมตตาให้สัตว์โลก และเจ้ากรรมนายเวรอยู่เสมอ และได้อ่านหนังสือกฎแห่งกรรม - ธรรมปฏิบัติ ของหลวงพ่ोजรัญ จิตฺตมโฆ วัดอัมพวัน ๗รหฺมบุรี จ.สิงห์บุรี ตั้งแต่เล่ม ๑ ถึงเล่ม ๕ โดยบุตรสาวคนที่ ๒ ได้เคยมาปฏิบัติที่วัดอัมพวันนำมาให้อ่าน กระผมจึงได้สวดพุทธคุณ พาหุง มหาการุณิกิโก ตามแนวทางของหลวงพ่ोजรัญ อย่างเชื่อมั่นและศรัทธา

ก่อนอื่นผมเคยได้รู้จักหลวงพ่ोजรัญ จิตฺตมโฆ วัดอัมพวัน ในปี พ.ศ. ๒๕๒๒ เมื่อหลวงพ่อดีไปบรรยายธรรมเรื่องกฎแห่งกรรม ที่สโมสรนายทหารกรมการทหารช่าง จังหวัดราชบุรี หลังจากบรรยายธรรมแล้ว หลวงพ่อดีแจกรูปเหมือนของหลวงพ่อดีเป็นเหรียญให้แก่ข้าราชการทหารในกรมการทหารช่าง ในวันนั้นกระผมได้รับแจกด้วยเช่นกัน ขณะนั้นกระผมมีศเป็นร้อยโท และได้เก็บรักษาไว้เป็นอย่างดี หลวงพ่อดีบอกว่าเป็นเหรียญที่ระลึกที่หลวงพ่อดีชดใช้กรรมในสมัยที่เป็นเด็ก หักคอกน ซึ่งในเวลาต่อมาหลวงพ่อดีก็ได้ประสบอุบัติเหตุจากรถยนต์ชนกันจนได้รับบาดเจ็บถึงขั้นคอหักในวันที่ ๓๕ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๒๑ ดังที่ได้ทราบกันทั่วไปแล้ว จึงได้สร้างเหรียญดังกล่าวขึ้นเรียกว่าเหรียญหลวงพ่อดีคอกนทุกกระผมได้มอบเหรียญนี้ให้แก่บุตรสาวคนที่ ๒ ซึ่งนับถือหลวงพ่อดีมาก เหรียญที่ระลึกนี้กระผมได้สอบถามเพื่อนข้าราชการทหารที่ได้รับแจกในวันพิธีกรรมจากหลวงพ่อดีในวันนั้นซึ่งยืนยันว่าได้รับแจกคนละ เหรียญ แต่หาไม่พบ แต่ของกระผมยังอยู่ จึงมีความภูมิใจมาก

ต่อมากระผมได้อ่านหนังสือพระเครื่อง “ลานโพธิ์” ฉบับที่ ๖๑๕-๖๔๐ เขียนโดยประเจียด กงศาสดรา ได้เขียนประวัติหลวงพ่อดีเดิม วัดหนองโพ เทพเจ้าแห่งเมืองสี่แคว จังหวัดนครสวรรค์ โดยอ้างว่าเขียนจากคำบอกเล่าของหลวงพ่อดี จิตฺตมโฆ วัดอัมพวัน ๗รหฺมบุรี จ.สิงห์บุรี ว่าหลวงพ่อดีเป็นศิษย์ของหลวงพ่อดีเดิม ในหนังสือนี้ ได้เขียนประวัติของหลวงพ่อดีตั้งแต่ต้นจนจบ โดยเขียนจากคำบอกกล่าวของหลวงพ่อดี จิตฺตมโฆ กระผมได้ซื้อหนังสือพระเครื่อง “ลานโพธิ์” ตั้งแต่เล่ม ๖๑๕-๖๔๐ และอ่านจนจบเพราะกระผมนับถือหลวงพ่อดีเดิมมาก ท่านเป็นอริยสงฆ์ ด้วยเหตุนี้กระผมจึงเพิ่มความเคารพนับถือหลวงพ่อดีมากและเชื่อว่าหลวงพ่อดีเป็นอริยสงฆ์ในพระพุทธศาสนารูปหนึ่ง

เมื่อกระผมมีปัญหาและอุปสรรคในการขอเลื่อนตำแหน่งเป็นอัครา พันเอกก่อนเกษียณอายุราชการดังได้กล่าวไว้แต่ต้น จึงได้ให้บุตรสาวคนที่ ๒ ซึ่งเคยปฏิบัติธรรมที่วัดอัมพวันของหลวงพ่อดี พากระผมไปพบหลวงพ่อดีที่วัดในวันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๓๕ ตรงกับวันพระขึ้น ๘ ค่ำ เดือน ๔ กระผมได้

ร่วมทำบุญกับหลวงพ่อก่อนหน้านี้ได้กราบนมัสการหลวงพ่อก่อนประมาณ ๕.๐๐ น. และได้ขออนุญาตหลวงพ่อก่อนเพื่อถามปัญหา ๒ ข้อ

๑. โรคประจำตัวที่เป็นอยู่จะรักษาหายหรือไม่ มีเวรกรรมที่จะต้องแก้ไขอย่างไรหรือไม่ หลวงพ่อบอกว่ากินยาที่จะหายเอง ไม่มีเวรกรรมอะไร
๒. ขอตำแหน่งเป็นพันเอก ขณะนี้ยังมีปัญหาอยู่ จะได้หรือไม่ หลวงพ่อบอกว่า เรื่องนี้ไม่สามารถตอบได้ แต่ให้กระผมไปสวด พาหุง ให้มาก ๆ ให้ตั้งใจสวด

หลวงพ่อก็ได้กล่าวสรุปให้ญาติโยมที่ไปนมัสการในวันนั้น ว่าบางคนบารมียังขาดอยู่ ๑๐ % การสวดพระพุทธรูปจะช่วยให้ แต่ถ้าขาดมากก็ช่วยไม่ได้

ตั้งแต่วันที่ ๒๕ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๓๕ เป็นต้นมา กระผมได้ตั้งใจสวดพระพุทธรูป พาหุง มหาการุณิกโกตามทีพิมพ์ในหนังสือคู่มือสวดมนต์หลวงพ่อก่อน สวดทั้งกลางวันและกลางคืนเมื่อมีเวลาว่าง วันละหลายครั้ง และสวดแผ่เมตตา กรวดน้ำ อุทิศบุญกุศล ตามหนังสือสวดมนต์ของหลวงพ่อก่อนทุกประการ สวดอยู่นานประมาณ ๓-๔ เดือน กระผมก็ได้รับคำสั่งของกองทัพบกให้ไปรับย้ายไปรับราชการหน่วยใหม่ คือหน่วยจังหวัดทหารบกราชบุรี ๓เมือง จ.ราชบุรี ในตำแหน่งประจำ เพื่อพักรอเกษียณอายุราชการ ในปี พ.ศ. ๒๕๔๐ ตามหลักเกณฑ์

เมื่อกระผมได้รับการปรับย้ายดังกล่าว จะทำให้หมดโอกาสและสิทธิที่จะได้รับการปรับยศเป็น พันเอก แต่กระผมมีเพื่อนร่วมรุ่นนักเรียนนายสิบเหล่าทหารช่างมียศเป็นพันเอก (พิเศษ) ได้คอยให้กำลังใจและแนะนำให้เสนอเรื่องไปใหม่อีกครั้งหนึ่ง

ครั้งนี้ผู้บังคับบัญชาหน่วยใหม่คือ ผู้บังคับการจังหวัดทหารบกราชบุรี ท่านได้ลงนามในหนังสือการขอปรับย้ายข้าราชการทหารชั้นสัญญาบัตรในอัตราพันเอกให้วันที่ ๑๖ มิถุนายน ๒๕๓๕ และกระผมได้ส่งเรื่องไปที่กองบัญชาการกองทัพบก กรุงเทพฯ ในวันที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๓๕ เจ้าหน้าที่บอกว่าส่งเรื่องมาช้าไปหมดระยะเวลาแล้ว และการพิจารณาก็เสร็จไปแล้วมีจำนวน ๑๐๐ กว่าราย กระผมจึงขอให้เจ้าหน้าที่รับเรื่องไว้ก่อนและช่วยส่งให้อธิบดีผู้บังคับบัญชาของกระผมด้วย

ในวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๓๕ กระผมได้รับโทรศัพท์จากเจ้าหน้าที่กองบังคับบัญชาของทัพบกว่า เรื่องของกระผมได้รับอนุมัติแล้ว ให้รอคำสั่งต่อไปอีก และในวันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๓๕ ก็ได้รับคำสั่งให้ครองอัตราพันเอกเป็นที่เรียบร้อย

เมื่อรับทราบแล้วกระผมจึงคิดว่าอุปสรรคต่าง ๆ มากมายได้ผ่านพ้นไปอย่างไม่น่าจะเป็นไปได้ก็ด้วยอานิสงส์ของการตั้งมั่นอยู่ในความดี รักษาศีลและการสวดพาหุง มหาการุณิกโก

อนึ่ง กระผมขอขอบคุณพลเอกชาญ ประเสริฐสุข เสนาธิการทหารบก ที่ท่านได้ให้ความช่วยเหลือสนับสนุน กระผมขออาราธนาคุณพระศรีรัตนตรัยจงช่วยคลบบัลดาลให้ท่านและครอบครัวมีความสุขความเจริญตลอดกาลนาน

กระผมมีความมั่นใจ และศรัทธาในการสวดพระพุทธรูป พางู มหากรูณีโก และชินบัญชรคาถา
ย่อมได้รับอานิสงส์ ดังที่หลวงพ่ोजรัญได้ให้กตัตธรรมไว้ว่า

“สวดมนต์เป็นยาทา วิปัสสนาเป็นยากิน”

กระผมขออาราธนาคุณพระศรีรัตนตรัย จงช่วยคุ้มครองให้หลวงพ่ोजรัญ (พระราชสุทธานวมงคล)
มีพลานามัยสมบูรณ์แข็งแรง ช่วยเผยแผ่พระพุทธศาสนาเพื่อสร้างคนต่อไป เป็นร่มโพธิ์ร่มไทร เป็นที่พึ่งของ
พุทธศาสนิกชนชั่วกาลนาน

ขอนมัสการมาด้วยความเคารพอย่างสูง

พันเอก อัมพร เอี่ยมละออ

ลูกแก้ว ลูกขวัญ

ค.ช. วิวรรณ เทศระกุล

กระผมเป็นลูกคนกลางของครอบครัว ที่บ้านเรามีด้วยกัน ๗ คน มีพี่สาวอายุ ๑๖ ปี น้องชายอายุ ๖ ปี ตัวกระผมอายุ ๑๔ ปี คุณแม่คุณพ่อ คุณยายอายุ ๘๘ ปี และคุณตาอายุ ๘๒ ปี ไม่รู้ว่าจะเป็นเพราะการเป็นลูกคนกลางหรือไม่ที่ทำให้รู้สึกว่ามี ความกดดันในใจเสมอ ความสนใจที่ได้รับคือการถูกว่ากล่าวติเตียน หรือถูกว่ากล่าวอย่างไม่ยุติธรรมตามความคิดของกระผม ทำให้กระผมกลายเป็นเด็กเก็บตัวไม่ค่อยพูดจา ไม่นั่นใจในตัวเอง เพราะรู้สึกจะทำอะไรพูดอะไรไม่เป็นที่พอใจหรือสนใจนัก ผู้เราเจ็บใจไว้ดีกว่า และช่วงวิกฤตในชีวิตกระผมก็มาถึง เมื่อครูพิเศษไม่มีเวลาว่างมาสอนต่อไป คุณแม่เป็นผู้ดูแลต่อมา คุณแม่ของกระผมเป็นผู้ที่ทุ่มเทชีวิตให้กับลูก ๆ ท่านพูดกับพวกเราเสมอว่า “แม่มีชีวิตอยู่เพื่อลูกรัก และสมบัติที่แม่จะให้ไว้ซึ่งไม่มีวันหมด คือความรู้ ขอให้พยายามตั้งใจเรียนหนังสือ ความสำเร็จในชีวิตก็จะตามมาเอง เงินทองก็ตามมาเองเหมือนกัน” ผมก็รู้ว่าต้องเครียดกับการเรียนขึ้นอีกแน่ ๆ เพราะคุณแม่ย่อมต้องการสิ่งที่ดีที่สุด สมบูรณ์ที่สุด ให้เกิดขึ้นกับการเรียนของกระผมแน่นอน แต่กระผมไม่ใช่คนหัวไว แถมจะซึ่มลึกจนดูเป็นคนคือเจียบ คุณแม่ถึงกับกลางมาตีว่าให้กระผมเมื่อถึงเวลาสอบ สอบครั้งแรกนี้กระผมประสบความสำเร็จที่น่าพอใจ และเริ่มรู้ว่าตัวเองยังมีคุณแม่ที่เอาใจใส่ด้วยความรักอย่างไม่ลำเอียง และรู้สึกว่ามีคุณค่าในชีวิตนี้ แต่เมื่อถึงการสอบครั้งต่อไปคุณแม่ไม่มีเวลาว่างมาดูแลกระผม ท่านสั่งให้กระผมดูหนังสือเอง ผลปรากฏกระผมจำอะไรไม่ได้เลย เพราะตัวเองไม่เคยรู้ว่าจะดูยังไง ตรงไหน อัจฉินทั้งสติและปัญญาเหตุการณ์ครั้งนั้น กระผมไม่สามารถลืมได้ วันที่คุณแม่ร้องไห้เสียใจผิดหวังในตัวกระผม คำว่ากล่าวสั่งสอนในครั้งนั้น มันกระแทกความรู้สึกของกระผมจนต้องร้องไห้เสียใจอย่างมาก เสียใจที่คุณแม่เข้าใจเราผิด เสียใจที่ทำให้คุณแม่เสียใจ แต่กระผมก็ได้แต่นั่งเจียบ ไม่มีการแก้ตัวใด ๆ คุณแม่บอกกระผมว่าโลกของแม่มีแค่นี้แล้ว ท่านบอกว่ากระผมเป็นลูกที่ท่านห่วงมากที่สุด และหลังจากนั้นคุณแม่ดูเจียบซึ่มไป ซึ่งแปลว่า มีปัญหาที่ท่านยังแก้ไขไม่ได้ พี่น้องของกระผมเป็นเด็กหัวดี ช่างพูด ทำให้ใครเห็นใครชอบ ใครรัก แต่กระผมก็ไม่สนใจแล้ว เพราะรู้ว่า มีคุณแม่ที่ให้ความรักแก่กระผมเสมือนน้ำใสที่เต็มเปี่ยมปากแก้วเมื่อใดที่กระผมถูกติเตียนหรือทอดทิ้ง คุณแม่ก็จะคอยพูดให้กำลังใจโดยบอกว่า “แม่รู้ว่าลูกของแม่ต้องเป็นเด็กดีแน่ไม่งั้นก็ไม่ใช่ลูกแม่ซิ และแม่ต้องพยายามค้นหาให้เจอเร็วที่สุด เพื่อคนอื่นเขาจะได้เชื่อถือ”

คุณแม่พยายามสืบหาครูพิเศษที่เก่ง ๆ เพื่อมาสอนกระผม และนี่คือจุดเริ่มต้นของการได้รู้จัก วัค อัมพวัน อาจารย์พรใจ คืออาจารย์พิเศษวิชาคณิตศาสตร์ของกระผม ท่านเป็นศิษย์วัค อัมพวัน และไปปฏิบัติธรรมที่นั่นเสมอ อาจารย์มาสอนที่ไรก็ต้องเล่าความดีของหลวงพ่ोजรัญ ท่านเจ้าอาวาส ถึงการปฏิบัติ ปฏิบัติชอบ สั่งสอนทุกคนอย่างเท่าเทียมกัน และเมื่อท่านเทศน์โปรดเมื่อใดพวกลูกศิษย์ก็จะได้รับคำตอบแก้ปัญหาคำถามทุกคน เพราะท่านจะพิจารณาเรื่องที่เทศน์ได้จากวาระจิตของผู้ที่มาฝากคอยท่านอยู่ แล้วท่านก็เทศน์โปรด โดยไม่มีการเตรียมก่อนล่วงหน้าแต่อย่างใด เมื่อมาฟังบ่อย ๆ สนิมในใจ หนามในใจ ความไม่ดีทั้งหลาย เริ่ม

ถูกขัดเกลา ทำให้จากร้ายกลายเป็นดี บางคนศรัทธาถึงกับบวชเนกขัมมะที่วัดซึ่งหลวงพ่อดีสร้างสถานที่ปฏิบัติธรรมอันสมบูรณ์ยิ่ง ท่านเชื่อว่า ความสะอาดสบายร่มทำให้อจิตสบาย ผู้ปฏิบัติยอมทำได้เต็มที่ เวลาอาจารย์พรใจเล่า คุณแม่และกระผมจะมีความสุขที่ได้ฟัง สิ่งดี ๆ ต่าง ๆ ของหลวงพ่ोजริญและวัดอัมพวัน และจุดสำคัญอีกจุดหนึ่งก็คือการบรรพชาสามเณรของลูกชายอาจารย์เอง ซึ่งได้มีโอกาสเกิดใหม่มีชีวิตใหม่ที่ดีขึ้น จากโครงกษบรรพชาสามเณรใจเพชรของยุวพุทธิกสมาคมแห่งประเทศไทยฯ โดยมีคุณอนุรุท ว่องวานิช เป็นนายกสมาคม

โครงการนี้ เป็นโครงการในช่วงปิดเทอมใหญ่ อาจารย์ได้เล่าว่าเด็กที่ได้เข้าร่วมโครงการจะเป็นลูกคนใหม่ที่ดีขึ้น จะมากหรือน้อย ก็ตามแต่บารมีเด็กแต่ละคน คุณแม่ได้โทรฯ ไปถามรายละเอียด แต่พอดียังไม่ถึงเวลาจัดโครงการ คุณแม่และกระผมเริ่มอยากรู้จักหลวงพ่ोजริญและวัดอัมพวัน ด้วยตัวเองยิ่งขึ้นทุกที และในที่สุดบุญกุศลเก่าของกระผมก็ตามมาทัน เมื่อทางโรงเรียนอัสสัมชัญที่กระผมศึกษาอยู่ ได้ประกาศรับสมัครนักเรียนเข้าร่วมโครงการสามเณรใจเพชรเฉลิมพระเกียรติ กระผมรีบสมัครเข้าร่วมโครงการอย่างไม่ลังเล ด้วยความอยากเป็นลูกคนใหม่ที่ถูกต้องทุกคนในครอบครัว มีชีวิตที่สว่างงามสว่างไสวเหมือนการประดับประดาดวงไฟเฉลิมฉลอง และเพื่อคุณแม่ที่เคารพรักของกระผมจะไม่อยู่ในโลกมืดอีกต่อไป กระผมต้องไปฝึกปฏิบัติตัวทดสอบความพร้อมที่ยาวพุทธฯ ก่อนเป็นเวลา ๗ วัน โดยไม่มีการติดต่อกับโลกภายนอกและทำให้เข้าใจทันทีว่าทำไมผู้ที่ได้บรรพชาแล้วเมื่อสึกออกมาจึงเป็นลูกแก้วลูกขวัญเป็นคนดีขึ้นได้ ผู้ไม่แยหรือไม่ได้สมัครใจแล้วยอมไม่ผ่านพ้นความกดดันช่วงเตรียมความพร้อมแน่นอน เพราะเราต้องดีดีสามครั้ง สวดมนต์ทำวัตรเช้า เคนจงกรม นั่งสมาธิ ครั้งหนึ่ง ๆ จะไม่ต่ำกว่า ๒ ชั่วโมง วันหนึ่งปฏิบัติประมาณ ชั่วโมง ภายใต้อการควบคุมของหัวหน้าโครงการคือคุณมณเฑียร ธนานาถ บุคคลท่านนี้สมควรได้รับการยกย่องสรรเสริญในความดี ความเสียสละ ความตั้งใจจริง ความเพียรพยายาม ที่จะขัดเกลาความดิบแห่งชีวิตให้กลายเป็นเพชรเจียรไน ซึ่งเป็นพรสวรรค์และบารมีของคุณมณเฑียรที่สำเร็จ สร้างศรัทธาให้เกิดขึ้นกับพวกกระผมต่อพระพุทธศาสนา เพื่อการปฏิบัติดี ปฏิบัติชอบเมื่ออยู่ได้ร่มกาสาวพัสตร์ เพื่อความเจริญรุ่งเรืองในชีวิตเมื่อเข้าใจแก่นแท้และความเป็นสุดยอดของศาสนา คุณสมบัติพิเศษและนำยกย่องสรรเสริญในการกระทำซึ่งไม่มีใครทำได้ เสมอเสมือนแม่แต่หลวงพ่ोजริญก็ได้ประทานความเมตตา ยกย่อง ในการกระทำซึ่งไม่มีใครทำได้ ท่านจึงขนานนามว่า “มณเฑียรทอง”

กระผมได้บรรพชาสองครั้ง ครั้งแรกกระผมรู้ว่ายังปฏิบัติได้ไม่เต็มที่ เพราะมีแต่เพื่อน ๆ ชาวอัสสัมชัญทั้งหมดและถูกส่งไปอยู่ศูนย์ปฏิบัติธรรมเวฬุวัน .ขอนแก่น คุณมณเฑียรต้องสละเวลาของครอบครัว ซึ่งมีลูกเล็ก ๆ ถึง ๓ คน ไปคอยดูแลสั่งสอนพวกกระผม และมีพี่เลี้ยงซึ่งก็คือผู้ที่เคยบรรพชาในโครงการมาแล้ว ต้องการมาช่วยพี่มณเฑียรอีก ๔-๕ คน พวกเราบรรพชาอยู่ ๓ อาทิตย์ และสิ่งดีที่ได้มาก็มีสติขึ้น รู้อะไรผิดอะไรถูก รู้สึกซาบซึ้งในพระคุณของคุณตาคุณยาย และได้ก้มกราบด้วยความเคารพเปรียบประดุจมารดาบิดาที่สองของกระผม และที่สำคัญที่สุดคือ กระผมสามารถดูหนังสื่อเองได้ และจำได้คิดหวังสิ่งใดมักจะได้รับผลสมความปรารถนาเสมอตัวอย่างเช่นวิชาพระพุทธศาสนา กระผมต้องการได้ทีอปกีสำเร็จผลจริง ๆ ได้เป็นที่หนึ่งของห้อง ด้วยคะแนน ๒๕ เต็ม ๓๐ ทำให้กระผมเกิดความมั่นใจในตัวเอง และ

มีธรรมอยู่ในอารมณ์เสมอ รู้สึกดีใจที่ไม่ต้องคอยรบกวนคุณแม่ซึ่งหนีคเหน้อยจากการงานของท่านอยู่แล้ว และทำตนเป็นที่พึ่งของตนได้ตามหลักคำสอนของสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า และหลวงพ่ोजรัญท่านได้ ย้ำอยู่เสมอในเรื่องนี้ คุณแม่รู้สึกจะดีใจกว่ากระผมอีก ท่านอุตสาห์ทำห้องนอนให้กระผมอยู่ได้อย่างอิสระ ตามที่กระผมเคยขอท่านหลายครั้งหลายหน และท่านได้พูดด้วยความภาคภูมิใจว่า “เห็นหรือยังลูกตัวจริง ของแม่” กระผมจึงเกิดความคิดอยากจะทำบวชอีกครั้ง เพื่อปฏิบัติอย่างเต็มที่ จึงได้สมัครไปที่ยุวพุทธิกสมาคม ในโครงการบรรพชาสามเณรภาคฤดูร้อน ซึ่งระยะเวลาจะนานกว่าคราวที่แล้ว คือเตรียมความพร้อม ๑๐ วัน และบวช ๓๐ วันเต็ม และอยู่ที่วัดอัมพวัน

การบวชครั้งนี้ จุดประสงค์หลักก็คือ

- ๑) เพื่อตัวผมเอง ซึ่งแน่ใจว่าจะทำให้ชีวิตในทุกด้านดีขึ้นอีก และแน่นอนว่าการเรียนย่อมดีขึ้นแน่ ๆ ด้วยความมีสติสัมปชัญญะของกระผม จะได้เป็นที่รักของคุณครูทั้งหลายบ้าง
- ๒) เพื่อคุณแม่ คุณยาย และคุณตาซึ่งป่วยอยู่และดีขึ้นเป็นลำดับ ซึ่งส่วนหนึ่งก็จากอานิสงส์ของการบรรพชาและแผ่เมตตาของกระผมแน่นอน

การปฏิบัติธรรมที่วัดอัมพวันนี้ จะเคร่งมากขึ้นเพราะจะมีพระมาดูแลและคอยให้คำแนะนำ และสอบอารมณ์เสมอ กระผมได้รับทุกขเวทนาจากการปวดขา จนบางครั้งต้องร้องไห้ออกมา กระผมคิดเวทนาอยู่นานมาก จนกระทั่งเหลือเพียง ๓ วันก็จะถึงวันลาสิกขาแล้ว ผมจึงตั้งจิตอธิษฐานว่าขอให้ได้รู้อะไรที่ลึกซึ้งจากการปฏิบัติบ้าง ตายเป็นตายและสิ่งที่ไม่คาดคิดก็เกิดขึ้น คือขณะที่กระผมได้รับทุกขเวทนาอย่างแสนสาหัสจนต้องนั่งอยู่ตลอดว่า ตายเป็นตาย อดทนกำหนดไปเรื่อย ๆ ปวดจนรู้สึกหายใจขัด ผมนึกถึงคุณแม่ ท่านพูดกับกระผมว่า “ทำให้ได้นะลูก” และกระผมก็ได้เห็นเหตุการณ์ตอนเด็ก ๆ ว่าคุณแม่เลี้ยงดูเราดีขนาดไหน ถ้าหากขนาดไหน และเมื่อกระผมมองแ่คุณแม่ก็จะเอาไปอุ้มกอดไว้แนบอกและดบหลังพร้อมกับพูดปลอบไปด้วย น้ำตาของกระผมไหลไม่หยุด รู้สึกถึงพระคุณของคุณแม่ว่ามีมากมายจนไม่สามารถตอบแทนได้หมด และสิ่งที่เกิดขึ้นนี้ กระผมมั่นใจว่าเป็นธรรมะที่กระผมได้จากวัดอัมพวัน ซึ่งทำให้กระผมเกิดศรัทธาในพระพุทธศาสนาและความดีต่าง ๆ ที่บังเกิดขึ้นครั้งนี้ได้เข้าไปอยู่ในกมลสันดาน และจะไม่เปลี่ยนจากการเป็นลูกแก้วลูกขวัญของ คุณแม่ คุณพ่อ คุณยาย คุณตา อันเป็นที่รักและเคารพบูชาสูงสุดของกระผมตลอดไป ทุกภพทุกชาติ และจะครองตัวรักษาความเป็นศิษย์ที่ดีของพระอุปัชฌาย์ พระเดชพระคุณพระราชสุทธิญาณมงคล วัดอัมพวัน ตลอดถึงเป็นศิษย์ที่ดีของพระครู คุณมณเฑียร ก็คือการมีความรู้คู่ความดีตลอดไป

หมายเหตุ คุณแม่ของกระผมได้เห็นการเปลี่ยนแปลงจากคำเป็นขาวของกระผมตั้งแต่วบวชครั้งแรก ท่านถึงกับได้ตามไปบวชเนกขัมมะที่วัดอัมพวันตอนระหว่างวันขึ้นปีใหม่ เพื่อศึกษาและค้นหาของดีวัดอัมพวัน ซึ่งคุณแม่บอกว่าของดีสิ่งแรกของวัดอัมพวันซึ่งควรเคารพบูชาสูงสุดคือ พระราชสุทธิญาณมงคล เจ้าอาวาสวัดอัมพวัน ผู้เสียสละทุกอย่างเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และของ

ดิวิคัมพวันได้มีรวมอยู่ที่องค์หลวงพ่อนั่นเอง ขึ้นอยู่กับบุญ ความตั้งใจจริง มีศรัทธาของผู้ได้พบเห็น
ว่าจะเอาไปได้หรือไม่ คุณแม่กระผมบอกว่าคำพูดของท่านหนึ่งประโยคก็สามารถอธิบายธรรมให้เห็นแจ้ง
ได้มากมาย เพราะฉะนั้นจึงไม่เป็นที่แปลกใจ ที่ได้เห็นคนมากมายไปนั่งคอยท่านด้วยความอดทน ซึ่งอันนี้ก็
เป็นสิ่งแรกที่หลวงพ่อดีเรื่อบรมพวกเราคือให้มีขันติ เพราะฉะนั้นพวกเราทุกคนอย่ามัวตั้งอนุญาตนา
ให้มาถึงเลย ควรเร่งศึกษาพระธรรม เพื่อความสุขอันแท้จริงในขณะที่เรายังมีผู้ที่พร้อมจะอบรมสั่งสอนอย่าง
ถ่องแท้ นับเป็นโชควาสนาของพวกเราจริง ๆ

กระผม ขอน้อมกราบนมัสการพระราชสุทธินุญามลคณด้วยความเคารพบูชาสูงสุดเหนือเศียรเกล้า

น้อมเศียรเกล้ากราบพระอุปชฌาย์ผู้ประเสริฐ
ท่านเป็นเลิศทางธรรมนำสมัย
คอยดูแลปกป้องเราให้พ้นภัย
ให้อาศัยพบธรรมมะวิคัมพวัน

ขอกราบเท้าท่านพระครูผู้เลอเลิศ
ช่วยให้เราได้เกิดสมศักดิ์ศรี
ท่านช่วยสอนธรรมมะคัมภีร์
ท่านผู้มีเมตตาและการุณ
ขอกราบขอบพระคุณคุณมณเฑียร
ผู้พากเพียรสร้างมนุษย์ประเสริฐศรี
ช่วยเหลือสามเณรให้ได้ดี
ไม่ให้มีมารขวางหนทางธรรม
ขอขอบพระคุณพวกท่านที่เลี้ยง
ที่กล่อมเกลี้ยงดูแลเราทั้งหลาย
ให้พ้นทุกข์มีแต่สุขสะดวกสบาย
ทั้งทางกายทางใจตลอดมา
ขออำนาจคุณพระศรีสังฆศักดิ์สิทธิ์
จงแสดงอิทธิฤทธิ์ประสิทธิผล
ให้ทุกท่านเจริญจตุรพิธรมงคล
อยู่เย็นงจรร โลงธรรมล้ำแผ่นดิน

“ทางโลก” กับ “ทางธรรม”: นำชีวิตเราไปคนละทางจริงหรือ?

นาวาเอกไพโรจน์ แก่นสาร

เมื่อพูดถึงผู้ถือศีลปฏิบัติธรรม ผู้คนส่วนใหญ่ในสังคมไทยปัจจุบันมักจะพากันเข้าใจไปว่าเป็นเรื่องของคนที่พ้นภาระทางโลกแล้ว เช่น ผู้สูงวัยที่มีอันจะกิน แต่ไม่ค่อยมีอะไรจะทำ หรือชีวิตของข้าราชการหลังเกษียณอายุแล้วโดยที่ไม่มีงานอื่นให้ทำอีก ยิ่งถ้าเป็นคนวัยหนุ่มวัยสาวที่หันมาสนใจทางนี้ตั้งแต่ยังหมดศักยภาพที่จะทำงานทางโลกด้วยแล้ว ก็อาจจะถูกมองว่าเป็นผู้ที่จะหลุดโลกไปแล้วหรือไม่ก็ต้องผ่านพบมรสุมชีวิตอะไรบางอย่างมา จึงหันเข้าหาพุทธธรรมเป็นที่พึ่งทางใจ อะไรทำนองนั้น และมักจะถูกถามทำนองว่า ทำไมจึงสละไปธรรมะตั้งแต่อายุยังน้อย มีปัญหาชีวิตอะไรหรือ

ในความเห็นของผู้เขียนแล้ว ความเข้าใจและข้อสงสัยข้างต้นเป็นข้อสงสัยแสดงถึงการขาดความรู้ความเข้าใจอย่างแท้จริงในเรื่องเกี่ยวกับพุทธธรรม ซึ่งมีสาระประโยชน์และคุณค่ามหาศาลสำหรับคนทุกเพศทุกวัย ควรที่จะได้ศึกษาปฏิบัติอย่างจริงจังโดยไม่รีรอให้ถึงวันที่คิดว่าหมดภาระทางโลกแล้ว หรือเมื่อเผชิญปัญหาชีวิตแล้วหาทางอื่นแก้ไขไม่ได้ผล เพราะความคิดดังกล่าวนับเป็นความประมาทขาดสติโดยแท้ ท่านกำลังปล่อยให้โอกาสทองของชีวิตผ่านพ้นไปทุกขณะจิตโดยไม่รู้ตัว หากท่านคิดจะเฝ้ารอวันที่ท่านคิดว่าท่านพร้อมแล้วจึงจะลงมือศึกษาปฏิบัติธรรม ท่านอาจจะไม่มีโอกาสพบวันนั้นเลยก็ได้ในชีวิตนี้ด้วยท่านอาจจะลาโลกไปก่อน หรือผลัดผ่อนไปเรื่อย ๆ จนหมดความพร้อมที่จะทำในสิ่งที่ท่านรอคอย ถึงแม้จะมีวันนั้นสำหรับท่านที่มีความมุ่งมั่นอย่างจริงจัง ท่านก็คงจะพบความจริงว่า ศักยภาพของท่านเหลือน้อยเต็มที่แล้วที่จะตัดดวงคุณค่าของพุทธธรรมให้กับชีวิตคนตามที่ปรารถนา

ทำไมผู้เขียนจึงเสนอมุมมองอย่างนี้ คำตอบก็คือเป็นผลจากประสบการณ์ที่ได้พบปะพูดคุยกับผู้คนจำนวนมาก หลากหลายฐานะและฐานะทางสังคม ซึ่งมีทัศนคติเกี่ยวกับการประพฤติปฏิบัติธรรมต่าง ๆ กันไป ผิดแผกกันได้มากมายเกินคาด ตั้งแต่ไม่เห็นคุณค่าจึงขาดความเลื่อมใส จนถึงลุ่มหลงมงายเพราะนับถืออย่างผิดๆ สรุปโดยรวมได้ว่า มีเพียงคนส่วนน้อยจริงๆ ที่เข้าใจพุทธธรรมหรือคำสั่งสอนขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าอย่างถูกต้องถ่องแท้ แม้แต่ในหลักทั่วไปที่สามารถนำมาใช้ในการดำเนินชีวิตทางโลกได้โดยตรง ที่กล่าวมาอย่างนี้มิได้เจตนาที่จะอวดอ้างว่าตนเองเป็นผู้รอบรู้หรือลึกซึ้งในพระธรรมคำสอนของพุทธองค์อย่างแจ่มแจ้ง ยากที่จะเป็นเช่นนั้นได้ครับ ส่วนที่พอมีความรู้ความเข้าใจอยู่บ้างนั้นยังน้อยเต็มที เทียบกันไม่ได้เลยกับเรื่องที่ยังเข้าใจไม่ถึง แต่ก็พยายามศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมอยู่เรื่อยๆ ควบคู่ไปกับการปฏิบัติเท่าที่โอกาสจะอำนวย รู้เห็นแก่ไหนก็นำมาบอกเล่าสู่กันฟัง ในเชิงของการเสนอมุมมองในบางส่วนที่มีประสบการณ์มากกว่าเจตนาที่จะถ่ายทอดคำสอนโดยตรงเพราะผู้เขียนเองตระหนักอยู่เสมอว่า ตนยังอยู่ในสถานะที่ไกลนักสำหรับการทำหน้าที่ดังกล่าว แต่เชื่อว่าสักวันหนึ่งคงจะมีคุณสมบัติพอที่จะทำได้ในระดับ

ต้นๆ ดังนั้นขอท่านผู้อ่านโปรดทำใจกลาง ๆ ไว้ก่อนนะครับ ลองค่อย ๆ พิจารณาต่อไปว่า ท่านมีความเห็นอย่างไรต่อข้อคิดที่จะนำเสนอต่อไปนี้ หากจะมีส่วนช่วยให้ท่านเกิดมุมมองที่ถูกต้องชัดเจนขึ้นบ้างต่อกำว่า **“ธรรมะ”** ก็ขออน้อมถวายกุศลนี้เป็นเครื่องสักการบูชาแด่คุณพระศรีรัตนตรัย รวมทั้งครูบาอาจารย์ทั้งหลาย ที่ได้มีส่วนให้ความรู้ความคิดที่มีประโยชน์เหล่านี้แก่ผู้เขียน แต่หากจะก่อให้เกิดผลในแง่ลบไม่ว่าต่อใจ และด้วยสาเหตุใดๆ ขอได้โปรดอภัยและอโหสิกรรมให้แก่ผู้เขียนด้วยนะครับ มิได้มีเจตนาร้ายแรงแฝงอยู่เลยจริงๆ

คำว่า **“ธรรมะ”** พวกเราคงตีความต่างๆ กันไปหลายทัศนะ โดยภาพรวมแล้วกล่าวได้ว่า คนส่วนใหญ่มีความเห็นไปในทำนองที่ว่า เป็นเรื่องลึกซึ้งซับซ้อนอยู่ไกลตัวไปกันไม่ได้กับวิถีชีวิตทางโลก คำว่า **“ทางโลก”** กับ **“ทางธรรม”** คูคล้ายจะเป็นสายธารคนละเส้นที่เกือบไม่มีวันไหลมาบรรจบกันได้ เราจึงจำเป็นต้องเลือกที่จะดำเนินชีวิตไปบนเส้นทางสายใดสายหนึ่ง จะเคล้าคละปะปนกันไม่ได้ ในมุมมองของผู้เขียนแล้วไม่เห็นด้วยเลยที่เราจะคิดเช่นนั้นเพราะเชื่อว่าแท้ที่จริงแล้ว**“ธรรมะ”** เป็นเรื่องใกล้ตัว แยกออกจากชีวิตจิตใจเราไม่ได้เลย ไม่ว่าใครจะพอใจใช้ชีวิตในแนวทางไหนก็ตาม ด้วย**“ธรรมะ”** คือกฎเกณฑ์ที่มีอยู่แล้วตามธรรมชาติ แม้ส่วนที่ลึกซึ้งซับซ้อนยากแก่การเข้าใจในเชิงของเหตุผลทางวิทยาศาสตร์ย่อมมีอยู่ไม่น้อย แต่ก็นับว่าพวกเราโชคดีนักหนาที่ได้เกิดมาในห้วงแห่งพุทธกาล ซึ่งพระพุทธองค์ได้ทรงใช้ความเพียรนานาประการตลอดระยะเวลา ๖ ปี จึงค้นพบกฎเกณฑ์ที่มีอยู่แล้วเหล่านั้น นำมาสรุปเป็นพุทธธรรมคำสอน แยกแยะหมวดหมู่ไว้อย่างเหมาะสม ง่ายต่อการศึกษาปฏิบัติหรือเลือกมาใช้ประกอบแนวทางในการดำเนินชีวิตทางโลก เสมือนตำหรับตำราอาหารหลากชนิด ที่บอกส่วนผสมและวิธีปรุงไว้อย่างละเอียดชัดเจน สุดแต่ผู้ใดจะพอใจประกอบหรือบริโภคอาหารชนิดไหน

ในบรรดาพระธรรมคำสอนทั้งหลาย หากสังเกตให้ดี จะพบว่ามีลักษณะคล้ายกฎหมาย หรือระเบียบ-กติกา ในสังคมของชาวโลกเรานั่นเอง คือมีทั้งข้อห้ามปฏิบัติ อันได้แก่**“ศีล”** ต่างๆ และข้อพึงกระทำ เพื่อให้การอยู่ร่วมกันในสังคมมนุษย์เป็นไปอย่างปกติสุข มีความสงบเรียบร้อยราบรื่น รุ่งเรือง ทั้งในชีวิตส่วนตัวและสังคมโดยรวม ส่วนหลังนี้ คือ**“พระธรรม”** ซึ่งมีอยู่มากมายหลายหมวด เช่น **“อิทธิบาท ๔”** หรือ ธรรมะที่นำมาซึ่งความสำเร็จในเรื่องทั้งหลายทั้งปวง อันประกอบด้วย**“ฉันทะ”** (ความพอใจในเรื่องที่ประสงค์นั้น) **“วิริยะ”** (ความเพียรพยายามที่จะบรรลุจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้) **“จิตตะ”** (ความเอาใจจดจ่อต่อสิ่งที่มุ่งหวังและงานที่ทำ) และ **“วิมังสา”** (ความใคร่ครวญถึงความสมเหตุสมผล ทั้งในสิ่งที่ปรารถนาและหนทางปฏิบัติที่จะนำมาซึ่งความสำเร็จ) หรือธรรมะที่เรียกกันว่าเป็นหัวใจของนักปราชญ์ อันได้แก่**“สุตะ (ฟัง) จิตตะ (คิด) ปุจฉา (ถาม) และ ลิขิต (เขียน) ซึ่งเรียกกันสั้น ๆ อย่างคุ้นหูกันว่า สุ จิ ปุ ลิ”**

เมื่อพิจารณาด้วยหลักของเหตุและผลแล้วจะพอเห็นได้ว่า พุทธธรรมทั้งสองข้อข้างต้นนี้ เป็นกฎเกณฑ์ธรรมชาติที่มีความเป็นสากล ใช้ได้กับทุกคน ไม่ว่าผู้ใดก็ตาม หากนำไปปฏิบัติโดยเคร่งครัดแล้วย่อมได้รับผลตามควรแก่กรรมทุกรายไป คำสอนในแง่มุมมองอื่นๆ ยังมีอีกมากมายนัก เช่น บิณฑบาตกับบุตร และสามีกับภรรยา ควรปฏิบัติต่อกันและกันอย่างไรจึงจะมีชีวิตที่เจริญรุ่งเรืองและสุขสงบสำหรับผู้ที่สนใจ

ศึกษาในคำสอนของพระพุทธองค์อย่างจริงจังนั้นคงมีความรู้สึกทำนองเดียวกันว่า พระองค์ทรงมีความละเอียดถี่ถ้วนและลึกซึ้งในเรื่องทางโลกอย่างไม่น่าเชื่อ คำสอนของพระองค์แบ่งออกเป็นหมวดหมู่ได้หลายลักษณะ แต่ละส่วนมีความเหมาะสมสอดคล้องกับภาวะหรือจิตตชนแต่ละคน มิได้มุ่งในเรื่องการบรรลุมรรค ผลนิพพาน เสมอไป เพราะนั่นคือสมบัติสูงสุดที่มนุษย์เพียงส่วนน้อยเท่านั้นจะพึงเข้าถึงได้ **มนุษย์สมบัติ** “**สวรัคสมบัติ**” และ “**นิพพานสมบัติ**” คือบันไดสามขั้นที่เราต้องเริ่มไต่เต้าตั้งแต่ขั้นต้นก่อน เรียนลัดไม่ได้ หลวงพ่อจรัญ ฐิตะธัมโม หรือพระราชสุทธานวมงคล เจ้าอาวาสวัดอัมพวัน และเจ้าคณะอำเภอพรหมบุรี (จ. สิงห์บุรี) มักจะกล่าวกับลูกศิษย์ของท่านเสมอว่า ถ้ามุขย์สมบัติ อันได้แก่ **ทาน ศีล และภาวนา** ยังมีไม่ครบ อย่าเพิ่งคิดไกลไปถึงเรื่องสวรัคสมบัติ เลย ไปไม่ได้แน่ คนที่ขาด **ทาน ศีล และภาวนา** นั้น มักจะมีนิสัย ขี้เกียจ ขี้โกง ขี้ฉ้อฉลฉวย หากละทิ้งนิสัยเหล่านั้นไม่ได้ ชีวิตนี้สงบยากเจริญยาก ไม่ว่าจะมียศพรยศสินท่วมทั้งสักปานใด ทำบุญสุนทานมากเพียงไหน ก็จะหาความสุขที่แท้จริงให้กับชีวิตตนไม่ได้ มักมีแต่ความร้อนรุ่มกลุ่มใจอยู่เนืองๆ

ตามความเห็นของผู้เขียนแล้ว เชื่อว่าธรรมะไม่ว่าในศาสนาใด หากไม่อาจเกื้อกูลให้ชีวิตทางโลกของสังคมมนุษย์ดีขึ้นได้แล้ว ก็ไม่รู้ว่าจะศึกษาปฏิบัติธรรมกันไปเพื่ออะไร คุณค่าที่แท้จริงของธรรมะคือ **การช่วยให้มนุษย์อยู่ร่วมกันได้ในสังคมอย่างปกติสุขเป็นเบื้องต้น** ไม่ทำผิดคิดร้ายหรือเบียดเบียนกันด้วยวิธีต่างๆ โชคดีนักหนาที่เราได้เกิดมาในช่วงที่โลกมีศาสนา แล้วยังอยู่ในสภาพที่สามารถศึกษาปฏิบัติตามพระธรรมคำสอนของพระพุทธองค์ได้ ถ้าโชคร้ายไปเกิดในช่วงที่โลกไร้ศาสนา ซึ่งเชื่อกันว่ามีระยะเวลายาวนานกว่าห้วงเวลาที่โลกมีศาสนาอย่างมากหลายพันหลายหมื่นเท่า เทียบกันไม่ได้เลย ในสภาวะดังกล่าวครูบาอาจารย์เล่าให้ฟังว่าสังคมของคนเราหาความสุขสงบได้ยากมาก มีการแข่งขันเบียดเบียนกันสารพัดแบบความเป็นอยู่ของผู้คนคงไม่แตกต่างจากวิถีชีวิตของสัตว์เดรัจฉานเท่าใดนัก ด้วยเหตุนี้กรรมมังที่องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าท่านทรงสั่ง สอนไม่ให้พวกเราอยู่ในความประมาทขาดสติ ให้ใช้โอกาสทองของเราที่เกิดขึ้นมาในช่วงที่สามารถศึกษาปฏิบัติธรรมได้นี้ นำพาชีวิตเราให้ข้ามพ้น ห้วงแห่งความทุกข์ของสังสารวัฏไปให้ได้ ถ้ายังหลุดพ้นไม่ได้ก็ขอให้ใช้ชีวิตที่ดีขึ้นเรื่อยๆ ทั้งในโลกนี้และโลกหน้า จึงเห็นได้ชัดเจนว่าพุทธธรรมของพระองค์นั้นมุ่งที่จะค้ำจุนสังคมมนุษย์ให้มีความเป็นปกติสุข ทั้งในระดับ **“โลกิยะ”** (ทางโลก) และ **“โลกุตระ”** (เหนือโลก) ควรที่เราจะได้เร่งตักตวงกันไว้ให้เต็มทีก่อนถึงวันลาจากภพภูมินี้ไป

ถึงตรงนี้ผู้เขียนเชื่อว่า น่าจะมีผู้อ่านหลายท่านเริ่มเห็นคล้อยตามบ้างแล้วว่า แท้ที่จริงแล้วคำว่า **“ทางโลก”** กับ **“ทางธรรม”** นั้น เป็นเรื่องที่แยกขาดจากกันไม่ได้เลย ความเข้าใจที่ยังไม่ถูกต้องต้องดองแก้เท่านั้นที่ทำให้เราเห็นภาพผิดเพี้ยนไป จึงเกิดความเชื่อถือที่คลาดเคลื่อนจากความเป็นจริงกันไปมากจนถึงขั้นมองเห็นผู้ถือศีลปฏิบัติธรรมเป็นคนอีกส่วนหนึ่งของสังคมไปเลย สื่อสารกันยากก่อนข้างจำกัดกับชาวโลกโดยทั่วไป ที่นับว่าน่าห่วงใยอย่างยิ่งก็คือ เมื่อผู้ใหญ่เห็นผิดในเรื่องเช่นนี้เสียแล้ว ลูกหลานและบริวารที่อยู่ใกล้ตัวก็จะพลอยมีทัศนคติที่ไม่ถูกต้องตามไปด้วย ศาสนาทั้งหลายก็จะค่อยๆ เรียวลงไปเรื่อยๆ สวนทางกับความทุกข์ยากสารพัดแบบที่พอกพูนขึ้นในสังคมมนุษย์มากขึ้นทุกที ความลุ่มหลงมกภายในวัตถุ อันเป็นผลผลิตจากความก้าวหน้าทางวิทยาการได้มีส่วนครอบงำ วิถีชีวิตของคนเราให้เลวลงทุกขณะ มีการเอาโรคเอาเปรียบ

แก่งแย่งแข่งเลวกัน โดยรู้ตัวบ้างไม่รู้ตัวบ้าง อย่างมากมายหลายลักษณะ หากหามาตราการใดๆ มาสกัดกั้น หรือยับยั้งให้กระแสนี้ชะลอตัวลงไม่ได้แล้ว สักวันหนึ่งคุณภาพความเป็นมนุษย์” (ซึ่งแปลว่าผู้มีจิตใจสูง) ก็คงจะต่ำทรามลงใกล้กับสัตว์เดรัจฉาน ซึ่งถือว่าอยู่ในภูมิที่ต่ำถล่ม นำห้วงนะครับ

วิถุสถสาร แม้จะเป็นห้วงหรือสภาวะที่มนุษย์เราก้าวข้ามพ้นได้ยาก เวียนว่ายตายเกิดกันมาแล้วไม่รู้กี่ภพกี่ชาติ และคงจะต้องว่ายวนกันต่อไปอีกนานแสนนานกระนั้นก็ตาม หากเรามีทัศนคติที่ถูกต้องต่อคำว่า พุทธธรรม และเร่งลงมือศึกษาปฏิบัติอย่างเต็มกำลังแล้ว ย่อมอาศัยเป็นที่พึ่งได้ตามควรแก่กรณี วิถีชีวิตที่ยังวนเวียนอยู่ในสังสารวัฏก็จะมีความสุขสงบยิ่งขึ้น ลาโลกนี้ไปก็จะมีภพภูมิใหม่ที่สูงกว่าเก่า เช่น ไปเกิดในเทวโลกและพรหมโลกที่นี้สุดแต่คุณภาพของจิตหรือวิญญาณแต่ละดวง หากได้รับการพัฒนาด้วยธรรมะมากกิเลสอันได้แก่ โภคะ หลง ก็จะเหลือน้อยลง จิตย่อมมีคุณภาพสูง ชีวิตใหม่ก็จะประเสริฐกว่าเก่า ได้เข้าถึงในภพภูมิที่สูงตามไปด้วย

หากจะมีผู้สงสัยว่าการปฏิบัติธรรมคืออะไร หรือจะช่วยให้เรามีความสุขได้อย่างไร ผู้เขียนขอแนะนำ อารธนาคำสอนของหลวงพ่อรังษิ์ฯ ซึ่งเชื่อเหลือเกินว่าท่านลึกซึ้งในพุทธธรรมขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า มาเล่าขานสู่กันฟังว่า การปฏิบัติธรรมคือการพัฒนาจิตใจให้มีทิศทาง เป็นการแสวงหา**บุญ** หรือ **“ความสุข”** มาใส่ใจของเรา ซึ่งมีระดับการสร้างจากง่ายไปหายากอยู่๗ ระดับ คือ **“ทาน” “ศีล”** และ **“ภาวนา”** ซึ่งมีสาระสำคัญโดยย่อดังนี้

“ทาน” คือการให้ หรือ การเสียสละเพื่อผู้อื่นในรูปแบบต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องทรัพย์สิน เงินทอง แรงกาย แรงใจ เวลาและความคิด หรือแม้แต่การให้อภัย ถ้าเป็นการให้แก่ผู้อื่นแล้วก็นับได้ว่าเป็นทานได้ทั้งสิ้น เป็นเรื่องที่ทำได้ง่าย โดยเฉพาะถ้าเราเป็นผู้ไม่ขาดศน โภคะทรัพย์อยู่แล้วจึงเห็นการปฏิบัติกันอยู่โดยทั่วไปจนเกือบจะเป็นสัญลักษณ์เดียวของการทำบุญไปแล้ว เช่น การตักบาตร ทอดกฐินผ้าป่า สร้างโบสถ์วิหาร หรือสงเคราะห์คนยากจนด้วยทรัพย์สินต่างๆ ผลที่ได้จากทานจริงๆ นั้นคือช่วยให้เราละความโลภ(ถ้าไม่ใช่การทำบุญเอาหน้า) และมีเมตตาธรรมประจำใจมากยิ่งขึ้น เชื่อกันว่าจะส่งผลให้เราเป็นผู้ที่อุดมด้วยโภคทรัพย์ต่อไป การทำบุญในระดับนี้เองที่คนไทยนิยมกันมาจนเกือบจะเหมาเอาว่า มันคือหลักปฏิบัติที่พุทธศาสนิกชนพึงยึดถือ อันอาจน้อมนำไปสู่การบรรลุมรรคผลนิพพานได้ในอนาคต ซึ่งเป็นความเข้าใจที่ผิดอย่างมาก เพราะไม่ว่าเราจะทำทานมากมายสักเพียงใด ความโลภจะเหลือน้อยลงแค่ไหน ถ้าความโกรธ ความหลงยังมีอยู่ ชีวิตนี้ก็จะหาความสุขสงบได้ยาก อย่าฝันไกลไปถึงเรื่องสวรรค์นิพพานในภพภูมิต่อไปเลย จึงควรได้ทำบุญในระดับที่สูงขึ้นไปควบคู่กันไปด้วย คือ กัมมัชสาธิต และการเจริญกุศลภาวนา

“ศีล” ในความหมายที่แท้จริงแปลว่า **“ปกติ”** การรักษาศีลก็คือการปฏิบัติตามข้อกำหนดต่างๆ ในพุทธบัญญัติ เพื่อดำรงกายวาจาให้อยู่ในสภาวะปกติ จิตใจก็จะพลอยสุขสงบตามไปด้วย ง่ายหรือยากที่สุดก็คือ ศีล ๕ ศีล ๘ ที่เราท่านต่างคุ้นเคยกันดีอยู่แล้วนั้นแหละครับ ลองวิเคราะห์ดูเถิด แต่ละข้อล้วนเป็นมาตรการรักษากายวาจาให้อยู่ในสภาพปกติ คนเราจะรักษาศีลได้อย่างดีก็ต่อเมื่อมี **“สติ”** หรือความระลึกได้ อยู่ตลอดเวลาว่า เรากำลังคิดกำลังพูด หรือกำลังทำอะไรอยู่ เมื่อดำรงสภาพเช่นนี้ได้ โทสะจริตหรืออกาโกรธก็ย่อมจะเข้าครอบงำจิตใจเราได้ยากกิเลสพวกที่สอง(โทสะ) ก็จะค่อยๆ จางจากใจเราไป ช่วยให้เราเป็น

คนสุขุมเยือกเย็น มีจิตใจหนักแน่นมั่นคงไม่หวั่นไหววูบวาบไปตามอารมณ์ต่างๆ ที่มากระทบโดยง่ายเช่นแต่ก่อน เชื่อกันว่าอานิสงส์หรือผลที่ได้จากการรักษาศีลจะช่วยให้เรามีความสวัสดีคงคางาม กิริยามารยาทเรียบร้อยชวนมอง กระนั้นก็ดี แม้เราจะมุ่งมั่นให้ทานและรักษาศีลอย่างเคร่งครัดเพียงใด ก็ไม่อาจช่วยขจัดขจัดเกล้า “ความหลง” ฐูไม่จริงในธรรมทั้งหลาย ซึ่งเป็นกิเลสพวกที่สามได้มากนัก ปัจจัยที่จะบรรเทาความหลงไม่จริงหรือความหลงได้นั้น ก็คือ “ปัญญา” ซึ่งอาจแบ่งออกได้เป็นระดับต่างๆ ตามความละเอียดลึกซึ้ง สูงสุดคือ “ภาวนามยปัญญา” หรือปัญญาที่เกิดจากการเจริญกุศลภาวนานั่นเอง

“ภาวนา” คือการกำหนดจิตให้อยู่ในอารมณ์ที่เราต้องการ ไม่ให้ฟุ้งซ่านแส่ส่ายไปตามกระแสหรืออารมณ์ต่างๆ ที่มากระทบทางตา หู จมูก ลิ้น กายและใจ ตลอดจนการปรุงแต่งไปตามความคิดที่อยากแก่การควบคุม ซึ่งในที่สุดก็จะนำไปสู่ความชอบไม่ชอบหรือนำความโลภ โกรธ หลง เข้ามาสู่ชีวิตจิตใจของเราได้ การภาวนาอาจทำได้หลายวิธี เช่น การสวดมนต์ การเดินจงกรม และการนั่งสมาธิ ซึ่งล้วนมุ่งที่จะลดความฟุ้งซ่านแส่ส่ายของจิต ไม่ให้ไปหาความโลภ โกรธ หลง กินตามทวารต่างๆ (ตา หู จมูก ลิ้น กาย และใจ) การบังคับควบคุมจิตให้เชื่องลงจนถึงขั้นสงบนั้นมิใช่เรื่องง่าย ต้องมีครูบาอาจารย์ที่รู้จริงช่วยชี้แนะก่อนในเบื้องต้น และอาศัยความพากเพียรปฏิบัติอย่างต่อเนื่องยาวนาน วิธีที่ท่านแนะนำให้ปฏิบัติกันอยู่โดยทั่วไปก็คือ การเจริญสติให้มีความระลึกลึ้อยู่ตลอดเวลาว่าเรากำลังคิดกำลังทำอะไรอยู่ ก็คือการรู้เท่าทันสภาวะปัจจุบันของตนให้ได้มากที่สุดนั่นเอง ในเรื่องนี้ พระเดชพระคุณหลวงพ่อบุทธทาสภิกขุได้สอนไว้ว่า **“จงอยู่เพื่อที่นี่ และเดี๋ยวนี้”** หากมัวแต่คิดถึงอดีตมันก็จะลดความรู้สึกเราให้เจ็บปวดอยู่ร่ำไป ถ้า คิดถึงอนาคตมันก็จะลดความรู้สึกว่ามันจะนำพาวิถีชีวิตเราไปทางไหนกันแน่ ทำนองเดียวกันหลวงพ่อบุทธทาสภิกขุ พระราชสุทธินิพนธ์มงคล ท่านก็พร่ำสอนลูกศิษย์อยู่เสมอว่า **“อดีตคือความฝัน ปัจจุบันคือความจริง อนาคตไม่แน่นอน”** ซึ่งมีนัยยะเดียวกัน คือสอนให้เราอยู่กับปัจจุบัน อดีตคือสิ่งที่เกิดขึ้นแล้ว จะผิดชอบชั่วดีก็เรียกกลับมาเปลี่ยนแปลงไม่ได้อนาคตคือเรื่องที่ยังมาไม่ถึง ไม่มีใครรู้จริงว่าจะเกิดอะไรขึ้นแน่ จึงไม่ควรไปจริงจังหรือยึดมั่นถือมั่นกับมันนัก ปัจจุบันคือความจริงที่เรากำลังเผชิญอยู่ และกำลังจะกลายเป็นอดีตต่อไป ถ้าทำปัจจุบันในวันนี้ให้ดี ก็เท่ากับเป็นการสร้างอดีตที่ดีให้กับวันพรุ่งนี้และวันต่อไป นอกจากนี้ หลวงวิชัย เขมมิโย เจ้าอาวาสวัดถ้ำผาจอม สเมสาช จ.เชียงราย ก็ได้แนะนำหลักการเจริญสติขั้นต้นๆ ง่ายต่อการจดจำนำไปปฏิบัติว่า **“ตัวอยู่ไหน ใจอยู่นั้น”** ซึ่งมีความหมายชัดเจนอยู่ในตัว มุ่งให้เราฝึกสติรู้เท่าทันปัจจุบันอยู่ตลอดเวลา

เมื่อสติของเรามีความเข้มแข็งมั่นคงแล้ว ก็จะสามารถบังคับควบคุมจิตให้ลดความฟุ้งซ่านแส่ส่ายค่อยๆ เชื่องลงได้ ควบคุมกันได้อย่างสมบูรณ์ถึงขั้น รวมเป็นหนึ่งเดียวกันได้เมื่อใด ปัญญาอันหมายถึงความรู้จริงในสิ่งทั้งหลายทั้งปวงก็จะเกิดขึ้นเอง บาปบุญคุณโทษ หรือความผิดชอบชั่วดีทั้งหลายก็จะประจักษ์แจ้งแก่ใจได้เอง โดยไม่ต้องมีใครแนะนำพร่ำสอน รู้เห็นอะไรก็มีความเข้าใจอย่างแจ่มแจ้งแห่งตลอด เห็นผลรู้เหตุ เห็นเหตุรู้ผล เห็นคนก็รู้สภาวะจิต รู้แม้กระทั่งอดีต อนาคตและกฎแห่งกรรมของความเป็นไปต่างๆ นี่คือนิพพานสูงสุดแล้วที่พระพุทธองค์ทรงสอนไว้ เมื่อเจริญกุศลภาวนาเพื่อให้เกิดปัญญาหรือเข้าถึงพุทธภาวะแล้ว โมหะจริตหรือความหลงไม่จริงในปรากฏการณ์ทั้งหลาย จะถูกแสงสว่างแห่งปัญญา

จับไปปล่อยไป ประจุความมืดที่มลายไปทันทีที่เราเปิดไฟหรือจุดเทียนขึ้นจะนั้น บุญอันสูงสุดนี้แหละที่ พวกเราชาวพุทธทั้งหลายยังไม่ค่อยใส่ใจใฝ่หากัน ทั้งที่ทำได้โดยไม่ต้องเสียทรัพย์ อยู่ที่บ้าน ที่ทำงานหรือ ทำอะไรอยู่ที่ไหน ก็สามารถเจริญกุศลภาวนาให้เกิดสติได้ เพียงแต่ต้องมีศรัทธาและวิริยะเป็นเบื้องต้น เท่านั้น ใครไม่เชื่อก็ลองหาโอกาสไปถามหลวงพ่อดูจะรู้ครับ ผมค่อนข้างมั่นใจว่าคำสอนของท่านมา ถ่ายทอดต่ออย่างไม่ผิดเพี้ยนในสาระสำคัญ ถ้ามีอะไรไม่อยู่กับร่องกับรอย ท่านจะได้เรียกผมไปสอนใหม่

เรื่องของปัญญามีอยู่มาก เช่น ปัญญาทางโลกอันเกี่ยวเนื่องกับการเสพ ลาภ ยศ สรรเสริญ สุข รวมทั้งคุณแผ่นดินคือ สื่อมลภ เสื่อมยศ นินทา และ ทุกข์ นั้น เราก็เรียกว่า “โลกกิยะปัญญา”

ส่วนปัญญาที่เกี่ยวเนื่องกับเรื่องที่อยู่เหนือกระแสความเป็นไปทางโลกก็คือ “โลกุตระปัญญา” ซึ่งเป็นปัจจัย สำคัญที่จะช่วยนำพาให้เราก้าวพ้นห่วงแห่งความทุกข์แห่งสังสารวัฏได้ ปัญญาเช่นนี้เองที่จะช่วยจัดอวิชชา หรือความไม่รู้ ตลอดจนอกุศลมูล ๓ หรือรากเหง้าของบาปและความชั่วทั้งหลาย อันได้แก่ โลภ โกรธ หลง ให้หมดไปจากชีวิตจิตใจของเรา การบรรลุ มรรค ผล นิพพาน ก็เป็นอันหวังได้ แต่มันมีปัญหาอยู่ตรงที่ว่า จะมีใครสักกี่คนที่สามารถเข้าถึงโลกุตระปัญญาหรือพุทธภาวะได้ในชาติเดียว คงอยู่ที่ทุนเดิมที่สั่งสมไว้ชาติ ออดีตชาติ รวมทั้งความเพียรในปัจจุบันชาตินะครับเรื่องเช่นนี้ครูบาอาจารย์ท่านบอกว่า ของใครของมัน ทำ แทนกันยาก ขโมยกันก็ไม่ได้

อย่างไรก็ตาม แม้การบรรลุธรรมขั้นสูงจนถึงขั้นหลุดพ้นจากวัฏสงสารจะเป็นไปได้ยาก สำหรับ ปุถุชนเช่นเราท่านทั้งหลาย การศึกษาปฏิบัติตามพระธรรมคำสอนของพระพุทธองค์ก็ยังคุณค่าอย่างอนันต์ต่อการดำรงชีวิตตามวิสัยชาวโลกอยู่แล้ว ใครทำใครได้ ทำมากได้มาก ทำน้อยได้น้อย จึงอยากจะขอ ยืนยันอย่างหนักแน่นไว้ตรงนี้อีกครั้งหนึ่งว่า ทางโลกกับทางธรรมเป็นเรื่องที่คู่กันอยู่ ตลอดเวลา เป็นเครื่องช่วยนำพาชีวิตเราให้ก้าวไปสู่สภาวะที่ประเสริฐสูงส่งยิ่งๆ ขึ้นไป การศึกษาปฏิบัติ ธรรมอย่างผู้ที่มีสัมมาทิฐิหรือมีความเห็นถูกต้องนั้น ย่อมนำมาซึ่งชีวิตที่สมบูรณ์พูนสุขมากขึ้น ทั้งในโลก นี้และโลกหน้า การเกิดเป็นคนมิใช่เรื่องง่าย ท่านว่าโอกาสที่จะเกิดเป็นอะไรๆ ที่ต่ำกว่ามากกว่าคนมีมากกวดัง ล้านเท่า หากไม่มีบุญกุศลดี งามที่สั่งสมไว้ตั้งแต่อดีตชาติ ก็ไม่อาจนำวิญญูญาณมาสรวมมนุษย์ได้แน่ โชคดีของการเกิดเป็นมนุษย์ก็คือความมีปัญญาความคิดที่จะศึกษาปฏิบัติธรรมได้ ซึ่งเท่ากับเป็นการพัฒนาชีวิต จิตใจของตนให้มีความสุขสงบมากยิ่งขึ้น เมื่อถึงวาระที่จำต้องอำลาจากโลกนี้ไปก็จะไปเกิดในภพภูมิใหม่ที่ สูงยิ่งขึ้น บุญพาวาสนาส่งก็คงหลุดพ้นจากห้วงทุกข์ของวัฏสงสารกับเขาได้สักชาติหนึ่ง ดังนั้น พระพุทธ องค์ท่านจึงทรงสอนเราไม่ให้อยู่ในความประมาท มุ่งใช้โอกาสทองของการเป็นมนุษย์ตัดดวงสิ่งที่มีคุณค่า อย่างแท้จริงให้กับชีวิตตนอย่างเต็มที่ หากเราขาดสติไม่ใส่ใจในความจริงเรื่องนี้ ก็อาจใช้ชีวิตมัวเมาไปย ุทธกระแสความเป็นไปทางโลกจนลืมนั่น ก่อกรรมทำชั่วหรือสร้างบาปสร้างเวรทำกรรมเศร้าหมองมาสู่ชีวิต จิตใจของตนอยู่เนืองๆ เมื่อถึงวันลาโลกนี้ไปก็จะปฏิสนธิในภพภูมิที่ต่ำกว่าเดิม เช่น ไปเกิดเป็น “สัตว์ เตร็จฉาน เปรด อสุรกาย และ สัตว์นรก” ซึ่งเท่ากับเสียชาติชาตุนั้นที่ได้เกิดมาเป็นคน เพราะการมีชีวิตอยู่ใน ภพภูมิที่ต่ำกว่ามนุษย์นั้น ศึกษาปฏิบัติธรรมได้ยาก โอกาสที่จะสร้างบาปสร้างกรรมชั่วก็มีมากด้วย ดังนั้น

มาเป็นแนวร่วมในการพัฒนาคุณภาพชีวิตบนพื้นฐานของพุทธธรรมกันต่อไปเถิดครับ เพื่อช่วยกันยืนยันกับเพื่อนร่วมทุกข์ทั้งหลายว่า“ทางโลก” กับ “ทางธรรม” จะไม่มีวันนำชีวิตเราไปคนละทางอย่างแน่นอน

“อีกวันของชีวิต”

	เหลียวมอง	ดูโลก	โดยรอบ
	ชนชอบ	ปะปน	ชนชั่ว
	เก่งกาจ	ฉลาดเขลา	เมามัว
	บ้ำงกลัว	บ้ำงกล้า	คละกัน
ทำดี	ได้ดี	มีแน่หรือ	
ความซื่อ	เขาเห็น	เป็นเรื่องจัน	
กลิ้งกลอก	ปลอกปลิ้น	โง่กินกัน	
คุณคั่งว่า	ชีวิตัน	มีวันเดียว	
	คิดถึง	อีกวัน	กันบ้ำงไหม
	วันที่	จิตใจ	เริ่มห่อเหี่ยว
	วันที่	ชีวิต	เริ่มซิดเซียว
	แรงเรียว	ลดน้อย	ถอยลง
เรื่องกิน	เรื่องกาม	และเรื่องเกียรติ	
คณิกเหยียด	ว่าไย	มัวไหลหลง	
เห็นอะไร	อะไร	ใหนักปลง	
เพียงแก่ทรง	สังขาร	ยังพาลแข็ง	
	ก็แล้วความ	รู้ รวย	หรือช่วยได้
	ยาอะไร	กินแล้วกลับ	กระฉับกระเฉง
	ครั้งกำยำ	เคยทำท่า	ข้านักเลง
	เที่ยวข่มเหง	เขาไว้ทั่ว	ไม่กลัวคน

ถึงวันนั้น	เห็นสุนัข	ยังถอยหนี
พบพระเถร	เณรชี่	ชักนีกสน
คิดไฝหา	พุทธธรรม	น่าใจตน
ล้างกมล	ที่เคยกลัว	ความชั่วร้าย

อันพระธรรม	อาจทำใจ	ให้ผูกผาด
แต่ไม่อาจ	ลบล้างกรรม	ที่ทำได้
ใครเคยทำ	กรรมใดไว้	ต้องใช้ไป
หมดเมื่อใด	จึงก้าวห่าง	สู่ทางดี

เรื่องทำดี	ได้ดี	นั่นมีแน่
เป็นธรรมที่	ถ่องแท้	ไม่แปรสี
ผิดแต่ผล	กรรมชั่ว	ตัวเคยมี
ยังคุกคาม	ชีวี	ไม่ครบวัน

เหลียวมอง	ดูโลก	โดยรอบ
ชนชอบ	ค่อยคลายทุกข์	สู่สุขสันต์
ชนชั่ว	กลัวผลกรรม	ที่ตามทัน
ทนทุกข์ไป	ในอีกวัน	ของชีวิต

นรชาติ

ชีวิตผมดีขึ้นเพราะกรรมฐาน

เทอดศักดิ์ นาไชยธง

ผมเป็นชาวเพชรบูรณ์โดยกำเนิด ปัจจุบันอายุ ๒๗ ปี ได้มีโอกาสรับใช้ชาติด้วยการเป็นทหารเรือ ๒ ปี หลังจากพ้นหน้าที่มาแล้วเมื่อ ๔-๕ ปีที่ผ่านมา ก็ช่วยพี่สาวดูแลโรงงานน้ำแข็งแห่งหนึ่งที่จังหวัดสมุทรปราการ ใกล้เคียง ๆ กับพระสมุทรเจดีย์ บริเวณปากแม่น้ำเจ้าพระยา ซึ่งนับเป็นอาชีพที่มั่นคงและมีรายได้ดีพอสมควร จึงทำมาจนถึงทุกวันนี้

โดยปกติแล้ว ผมเป็นคนที่ไม่สู้จะมีจิตใจฝักใฝ่ทางพระ ทางธรรมเท่าใดนัก ได้มีโอกาสมาเป็นลูกศิษย์หลวงพ่ोजรัญและวัดอัมพวัน ก็เพราะการแนะนำของผู้ใหญ่ที่ผมเคารพรักท่านหนึ่ง คือ นาวาเอก ไพโรจน์ แก่นสาร แรก ๆ ที่ฟังเรื่องราวเกี่ยวกับหลวงพ่อกับคำสอนของท่าน ก็รู้สึกสนใจเพียงเล็กน้อย จนเมื่อได้ยินบ่อย ๆ เข้าก็รู้สึกศรัทธามากขึ้น โดยเฉพาะเมื่อผมมีปัญหาเกี่ยวกับสุขภาพและการงานที่ทำอยู่ผู้ขอคำปรึกษาจาก นาวาเอกไพโรจน์ฯ ท่านก็ยกคำสอนของหลวงพ่อกลับมาเตือนสติ ให้ใช้เป็นแนวทางในการดำเนินชีวิต ผมจึงหาโอกาสมากราบหลวงพ่อกับวัดเป็นครั้งแรกในราวกลางปี ๒๕๓๕ ในการไปวัดครั้งนั้น ผมขับรถไปกับเพื่อน ซึ่งต่างก็ไม่รู้จักทางเข้าวัด แต่ก็หาพบจนได้ไม่ยากเย็นนัก เมื่อเข้าไปในบริเวณวัด รู้สึกว่าเป็นสถานที่ที่สงบร่มรื่น และชุ่มชื้นใจนัก ได้เห็นความเป็นอยู่ของผู้ปฏิบัติธรรมก็นึกชอบ เพราะไม่วุ่นวายหรือส่งเสียงดัง แยกอยู่เป็นสัดส่วน ไม่มีผู้ใดมารบกวนเลย แตกต่างจากวัดแถวบ้านผมเป็นอย่างมาก จึงพูดที่เล่นที่จริงกับเพื่อนว่า “ถ้าจะบวชก็บวชที่วัดนี้แหละ สงบดี

หลังจากเดินชมบริเวณโดยรอบแล้วจึงแวะที่กุฏิหลวงพ่อกับ (ชั้นล่าง) นั่งรอนานหลายชั่วโมงเหมือนกัน จนหลวงพ่อลงมาพบญาติโยมที่รอกันอยู่จนแน่นห้องนั้น เมื่อรับถวายเครื่องสักการะต่าง ๆ แล้วหลวงพ่อก็ได้เมตตาให้พรและสอนธรรมะ คำสอนของท่านฟังดูทันสมัย เข้ากับเหตุการณ์ปัจจุบัน มีข้อคิดคติธรรมที่ทุกคนสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้ ตามความเหมาะสม ทำให้ผมมีศรัทธามากยิ่งขึ้นไปอีก

ต่อมาอีกไม่นานผมได้มีโอกาสเข้าปฏิบัติธรรมที่วัดอัมพวันเป็นครั้งแรก เพียง ๓ วัน ได้รับกรรมฐานและฟังหลวงพ่อบรรยายธรรมในวันพระ ผมจำได้แม่นว่าท่านกรุณาสอนเรื่องพระคุณของมารดา-บิดา คำสอนของท่านช่างสะกิดใจผมเหลือเกิน เหมือนจงใจจะเทศน์โปรดผม โดยเฉพาะ เนื่องจากผมเองเคยโกรธบิดา และไม่ยอมพูดด้วยเป็นเวลาประมาณสิบปีแล้ว ถึงแม้ผมจะมาเรียนและทำงานที่กรุงเทพมหานคร ๆ จะกลับบ้านที่เพชรบูรณ์สักครั้ง เมื่อพบกันก็ไม่พูดหรือทักทายท่านเลย จนนานวันเข้ากลายเป็นเรื่องปกติ หลวงพ่อกับท่านสอนว่า “ลูกคนใดถ้าไม่เคารพพ่อแม่ จะทำงานอะไรหรือประกอบการค้าใด ๆ ก็หาความเจริญรุ่งเรืองไม่ได้เลยในชีวิต” ผมฟังคำสอนของหลวงพ่อก็ดำเนินใจถึงเรื่องของตัวเอง เริ่มเกิดสำนึกดีงามและรู้บาปบุญคุณโทษในการกระทำที่ไม่ดีของตนมากยิ่งขึ้น ในเรื่องการไม่พูดกับพ่อบังเกิดเกล้ามาเป็นเวลานาน

วันรุ่งขึ้น ระหว่างที่ผมกำลังปฏิบัติธรรมร่วมกับหมู่คณะอยู่นั้น นั้บปลันก็เกิดความรู้สึกคิดถึงบิดา ขึ้นมาอย่างจับใจ อยากจะไปหาท่านในขณะนั้นเลย มีความตื่นตันใจนั้น ดาเอ๋อคลอเบาตา อยากจะร้องให้ออกมาให้หายอึดอัดใจ แต่ก็ไม่กล้า จำต้องข่มใจไว้ เมื่อครบกำหนดปฏิบัติ ก่อนกลับบ้านก็หวนนึกถึงคำสอนของหลวงพ่อบนเรื่องความกตัญญูขึ้นมากอีกครึ่งหนึ่ง ทำให้ความโกรธเคืองบิดาที่มีอยู่เดิมจางหายไปสิ้น ปรึกษาโอกาสกลับบ้านที่จังหวัดเพชรบูรณ์ พบบิดาจึงยกมือไหว้และเข้าไปทักทายพูดคุยกับท่าน ท่านรู้สึกงุนงง เพราะคิดไม่ถึงว่าลูกที่มีนตึงกับท่านมานับสิบปีจะปฏิบัติดีเช่นนี้ กับท่าน เห็นได้ชัดเจนว่าท่านดีและมีความสุขมาก

ต่อมาเมื่อใกล้สิ้นปี ๒๕๓๕ สุขภาพร่างกายของผมไม่สู้ดี ล้มป่วยบ่อยมาก จนรู้สึกท้อแท้เบื่อหน่ายอะไรๆ ไปเสียหมด พยายามรักษาอย่างไรก็ไม่ดีขึ้นเท่าใดนัก จึงโทรศัพท์ไปเล่าให้นาวาเอกไพโรจน์ฯ ฟังเพื่อขอคำปรึกษา ท่านจึงแนะนำให้หาโอกาสไปปฏิบัติกรรมฐานที่วัดอัมพวันอีก ซึ่งตรงใจผมพอดี เพราะคิดจะทำเช่นนั้นอยู่แล้ว ในการปฏิบัติธรรมครั้งนี้ผมมีเวลามากขึ้น อยู่ที่วัดราว ๗-๘ วัน ได้ฟังธรรมจากหลวงพ่อบ่อยครั้ง การเข้ากรรมฐานครั้งนี้ช่วยให้ผมรำลึกถึงบาปกรรมต่าง ๆ ที่ทำไว้แต่หนหลังมากมายหลายเรื่อง รู้สึกเสียใจและได้คิดว่าไม่น่าทำลงไปเลย หวนมาคิดถึงเรื่องอาการเจ็บไข้ได้ป่วยของตนเอง ที่รักษาเท่าใดก็ไม่หายขาดสักที เชื่อเหลือเกินว่าเป็นผลจากเวรกรรมที่ทำไว้อย่างแน่นนอน จึงขอโหสิกรรมและพร้อมที่จะชดใช้ให้หมดไป อะไรๆ คงจะดีขึ้นมาเองซึ่งก็ปรากฏจริงตามนั้น ในภายหลัง กลับจากวัดคราวนี้ สุขภาพกายใจ ของผมเริ่มดีขึ้นเป็นลำดับ

ต้นปี ๒๕๔๐ ผมได้เข้าปฏิบัติกรรมฐานที่วัดอัมพวันอีกครั้งหนึ่ง และบวชเป็นภิกษุประมาณหนึ่งเดือนในเวลาต่อมา ในวันบวชนั้น พ่อแม่ พี่น้องของผมมากันอย่างพร้อมหน้า ผมรู้สึกซาบซึ้งและตื่นตันใจมากอย่างไม่เคยเป็นมาก่อน โดยเฉพาะในขณะที่ก้มลงกราบเท้าบิดามารดา และตอนปลงผม ผมรู้สึกซึ่งใจในพระคุณของผู้บังเกิดเกล้าทั้งสองเป็นอย่างยิ่ง กลั้นน้ำตาเอาไว้แทบไม่อยู่ ในระหว่างครองเพศบรรพชิตผมได้ตั้งใจศึกษาและปฏิบัติธรรม รวมทั้งกิจต่างๆ ของสงฆ์เท่าที่โอกาสอำนวย พบภายหลังว่าโรคภัยไข้เจ็บต่างๆ ทุเลาลงเป็นอันมาก สุขภาพแข็งแรงสมบูรณ์มากขึ้น ทั้งร่างกายและจิตใจ นับเป็นบุญโดยแท้ที่ผมได้มีโอกาสมาเป็นลูกศิษย์หลวงพ่อรัญญาและวัดอัมพวัน

หลังจากสีกหาลาเพศมาแล้วก็กลับมาทำงานที่เดิมคือช่วยพี่ชายดูแลโรงงานน้ำแข็งอีก มองเห็นความเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้นอย่างชัดเจนในชีวิตจิตใจของตนเอง จากคนที่ไม่เคยสนใจในทางธรรมมาก่อน (แต่ก็ไม่เคยลบหลู่คุณพระพุทธรศาสนา) กลับเข้าใจซัดในพระคุณของพระศรีรัตนตรัย ซึ่งใจว่า วัดและพระพุทธรศาสนาเป็นที่พึ่งทางใจของคนเราอย่างประเสริฐยิ่ง ช่วยให้เข้าใจเรื่องบาปบุญคุณโทษ และความผิดชอบชั่วดีมากกว่าแต่ก่อนเป็นอันมาก นิสัยใจคอก็ได้รับการขัดเกลาให้รู้จักเลือกประพฤติปฏิบัติในเรื่องที่ถูกต้องดีงาม ปัจจุบันผมกล้ากล่าวอย่างภูมิใจว่า ผมมีความสุขเยือกเย็น มีจิตใจเมตตา และโอบอ้อมอารีมากกว่าเดิมอย่างเห็นได้ชัด การดำเนินชีวิตโดยรวมจึงมีความเป็นปกติสุขตามสมควร เพราะกรรมฐานแท้ๆ ที่ช่วยให้ผมมีชีวิตที่ดีขึ้นเพียงนี้

สุดท้ายนี้ ผมขอกราบแทบเท้าขอบพระคุณหลวงพ่ोजรัญ ที่ได้เมตตาสอนธรรมะที่ช่วยเปลี่ยนนิสัย ให้ดีกว่าเก่า รวมทั้งครูบาอาจารย์กรรมฐานทุกท่านที่ช่วยอบรมสั่งสอนแนะนำการปฏิบัติธรรม ตามแนวทาง อันถูกต้องตามหลักของพระพุทธศาสนา ที่หลวงพ่อดีไว้วางใจให้ลูกศิษย์ประพฤติปฏิบัติ

อีกท่านหนึ่งซึ่งผมจะลืมขอบคุณไม่ได้ก็คือ นาวาเอกไพโรจน์ แก่นสาร ซึ่งเป็นผู้ชี้แนะให้ผมมี โอกาสมาเป็นลูกศิษย์หลวงพ่ोजรัญและวัดอัมพวัน ขอขอบคุณทุกท่านเป็นอย่างสูงครับ

ปาฏิหาริย์มีจริงหรือ?

รัมภา ปลายูทอง

ดิฉันได้เข้ามาศึกษาที่วิทยาลัยอาชีวศึกษาที่วัดอัมพวัน จังหวัดบุรีรัมย์ ครั้งแรกเมื่อ พ.ศ. ๒๕๓๔ โดยสำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติเป็นผู้จัด ได้ส่งหนังสือเชิญไปตามโรงเรียนต่างๆทั่วประเทศ มีผู้บริหารและคณะครูเข้าอบรมเป็นจำนวนมาก ต้องแบ่งเป็นรุ่นๆ ดิฉันได้อยู่รุ่นเดือนเมษายน ๒๕๓๔ เป็นเวลา ๗ วัน ดิฉันต้องขอสารภาพว่าไม่ได้อะไรเลย เนื่องจากไม่ได้ปฏิบัติตามที่หลวงพ่อสั่งสอนเสมอๆว่า ให้ทุกคน“กินน้อย พุดน้อย นอนน้อย ปฏิบัติมาก” ดิฉันและเพื่อนซึ่งพักอยู่ห้องเดียวกัน ๕ คน ปฏิบัติตรงกันข้ามทุกอย่าง ปี ๒๕๓๕ เพื่อนรักของดิฉันซึ่งสนิทกันมาตั้งแต่เด็กๆ ไม่สบายต้องเข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาล ดิฉันไปนอนเฝ้าเพื่อน เพื่อนของดิฉันบอกว่าอยากไปถือศีล ๓ วัน เพราะเคยตั้งใจไว้ ดิฉันจึงชวนให้ไปวัดอัมพวัน จ.สิงห์บุรี สักด่าห์ต่อมาดิฉันพาเพื่อน(บุญเรือน นั้วตระกูล) ซึ่งไม่สบาย ปวดศีรษะมาก ไปปฏิบัติธรรมที่วัดอัมพวันเป็นเวลา ๓ วัน ครั้งนี้ดิฉันตั้งใจแน่วแน่ว่าจะต้องปฏิบัติให้ได้ผลให้จงได้ ดิฉันและเพื่อนได้ปฏิบัติตามกฎของหลวงพ่ “กินน้อย พุดน้อย นอนน้อย ปฏิบัติมาก” เราสองคนปฏิบัติอย่างเคร่งครัด ผลปรากฏว่าเมื่อครบ ๓ วัน อาการปวดศีรษะของเพื่อนดิฉันหายเป็นปกติทั้ง ส่วนดิฉันได้ความสุขสงบอย่างไม่เคยได้รับมาก่อน

ปี ๒๕๓๗ ช่วงปิดเทอมเมษายน เพื่อนครูที่โรงเรียน (เมธี คำรงมูล) บอกอยากไปถือศีล ๗ วัน ดิฉันพามาที่วัดอัมพวัน บอกกับเพื่อนว่าต้องตั้งใจปฏิบัติอย่างจริงจังแล้วจะได้ผล เพื่อนของดิฉันคนนี้มี ความกังวลเรื่องลูกชายจะสอบเรียนต่อ ม. ๑ กลัวจะเข้าไม่ได้ แต่เมื่อปฏิบัติอย่างจริงจังจนครบ ๗ วัน แล้วไปปฏิบัติต่อที่บ้านอีก ผลปรากฏว่าลูกชายของเพื่อนสอบเข้าโรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัยได้ สอบเข้าโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศิลปากรได้ สอบเข้าโรงเรียนสาธิตวิทยาลัยครูนครปฐมได้ ดิฉันดีใจกับความสำเร็จและความสมหวังของเพื่อน ที่ลูกชายสอบเข้าเรียนโรงเรียนที่มีชื่อทุกแห่งได้ แล้วในปีต่อมา ช่วงปิดเทอม (เมษายน) ดิฉันจะมาปฏิบัติธรรมเป็นเวลา ๗ วันทุกปี

ในปี ๒๕๓๘ ดิฉันมีเรื่องทุกข์ใจมาก เกี่ยวกับหน้าที่การงานที่ปฏิบัติ ดิฉันโทรศัพท์มาขอความเมตตาจากหลวงพ่ และถามหลวงพ่ว่าปาฏิหาริย์มีจริงหรือ หลวงพ่ท่านตอบว่ามีจริง ดิฉันเล่าความทุกข์ใจที่เกิดขึ้นให้ท่านฟังและขอบารมีหลวงพ่ช่วยแผ่เมตตาให้ดิฉันด้วย หลวงพ่ท่านบอกให้สวดมนต์บทพุทธคุณ ธรรมคุณ สังฆคุณ บทพาหุง และอิติปิโส แล้วแผ่เมตตาให้เจ้ากรรมนายเวร หลวงพ่ก็จะแผ่เมตตาให้ด้วย

ดิฉันปฏิบัติตามที่หลวงพ่ท่านแนะนำ โดยปฏิบัติอย่างจริงจัง ผลปรากฏว่าเรื่องร้ายกลายเป็นดีได้จริงๆ คนที่เคยเข้าใจผิดและผิดใจกับดิฉันกลับมาคิดกับดิฉันอย่างไม่น่าเชื่อ แล้วเรื่องดีๆก็เข้ามาในชีวิตดิฉัน โดยที่ดิฉันไม่ได้คาดคิดมาก่อน ในปี ๒๕๓๙ ดิฉันได้รับรางวัลครูผู้มีจริยธรรมดีเด่น จากสโมสรโรตารี

รึพระปฐมเจดีย์ ตโมสรโรตารีสนามจันทร์นครปฐม รางวัลครูจริยศึกษาดีเด่นระดับประถมศึกษา และที่ ปลื้มสุดชีวิตคือได้เข้าเฝ้าสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เมื่อวันที่๑๗ มิถุนายน ๒๕๓๕ เข้ารับรางวัลชนะเลิศโรงเรียนที่ส่งนักเรียนเข้าประกวดมารยาทไทยระดับประถมศึกษา ประเภทหญิง ซึ่ง ธนาคารศรีนคร จำกัด (มหาชน) เป็นผู้จัด และโรงเรียนของดิฉันยังได้รับการคัดเลือกจากธนาคารศรีนคร จำกัด (มหาชน) จัดครูและนักเรียนแสดง “มารยาทไทยในชีวิตประจำวัน” ทำวีดิทัศน์ถวายสมเด็จพระเทพ รัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี นอกจากนี้ธนาคารศรีนคร จำกัด (มหาชน) ยังแจกจ่ายเทปวีดิทัศน์ชุด “มารยาทไทยในชีวิตประจำวัน” ให้กับโรงเรียนที่มีหนังสือขอไปเพื่อทำการสอนนักเรียนอีกด้วย

เมื่อวันที่ ๓ - ๕ เมษายน ๒๕๔๐ ดิฉันได้มาปฏิบัติธรรม๗ วัน ที่วัดอัมพวันอีก โชคดีเป็นของดิฉัน ที่ได้มีโอกาสได้กราบมัสการหลวงพ่อกุฎิ วันที่๓ เมษายน ๒๕๔๐ เวลาบ่าย ๒ โมง วันนั้นญาติโยมเต็ม กุฎิ หลายคนมีปัญหามาให้หลวงพ่อช่วยแก้ไขให้ รวมทั้งดิฉันด้วย ดิฉันกราบเรียนให้หลวงพ่อบอกว่า ดิฉันกำลังทุกข์ใจว่าเปิดเทอมปีการศึกษา๒๕๔๐ ดิฉันจะไม่มีที่สอน เพราะตึกที่สอนวิชาพระพุทธศาสนา กำลังจะถูกรื้อ อุปกรณ์การสอนในห้องไม่ทราบว่าจะไปเก็บไว้ที่ใด หลวงพ่อบอกว่าทำใจให้สบายใจ เอะ ตึกไม่ถูกรื้อหรือหากไม่มีงบประมาณ ดิฉันก็กราบท่านด้วยความดีใจและสำนึกในความเมตตาของท่าน และวันนั้นหลวงพ่อบอกว่ายังเมตตาให้คิดสอนใจว่า“ปรารถนาสิ่งใดในปรุพี เอาไม้ตรีแลงได้ตั้งใจจง” ดิฉัน น้อมรับและยังจดจำมาบอกเพื่อนๆที่โรงเรียนด้วย

เวลา ๑๘.๐๐ น. ของวันที่ ๓ เมษายน ๒๕๔๐ ดิฉันเข้าถือศีลที่อาคารคามวาสี และตั้งสัจจะว่าจะ ตั้งใจปฏิบัติให้เต็มเวลา เต็มความสามารถ จะอดทนให้ถึงที่สุด และได้อธิษฐานจิตว่า เปิดเทอมปีการศึกษา ๒๕๔๐ ขอให้ห้องที่ดิฉันสอนนักเรียนได้อยู่เป็นปกติดังเดิม ดิฉันจะพยายามอุทิศแรงกาย แรงใจ พุ่มเท ให้กับนักเรียนจนสุดความสามารถ ขอบารมีหลวงพ่ोजริญและสิ่งศักดิ์สิทธิ์ ภายในวัดอัมพวัน โปรดช่วยด้วยเถิด

ดิฉันปฏิบัติตามที่ให้สัจจะไว้ทุกประการ ตลอดเวลา๗ วัน“กินน้อย พุดน้อย นอนน้อย ปฏิบัติมาก และแล้วปาฏิหาริย์ก็เกิดขึ้นกับดิฉันอีก เมื่อเปิดเทอม๑ พฤษภาคม ๒๕๔๐ ดิฉันได้รับคำยืนยันจากผู้บริหาร โรงเรียนว่า ตึกที่ดิฉันสอนอยู่ยังไม่รื้อ เพราะยังไม่มียงบประมาณ โอ เหมือนกับที่หลวงพ่อบอกทุกประการ ดิฉันเชื่อแล้วค่ะว่าปาฏิหาริย์มีจริง และเชื่อในวาจาสิทธิ์ของหลวงพ่อบอก ท่านใดที่อ่านเรื่องของดิฉันแล้วยังไม่เชื่อ ท่านลองมาปฏิบัติธรรมที่วัดอัมพวัน ให้ท่านตั้งใจปฏิบัติอย่างจริงจัง แล้วท่านจะได้พบกับสิ่งแปลกใหม่ ในชีวิตของท่านอย่างไม่เคยเป็นมาก่อน ชีวิตของท่านจะเป็นไปในทางที่ดีขึ้น เหมือนกับดิฉันที่ได้มา ประสบกับตนเอง สิ่งศักดิ์สิทธิ์ มีจริง และปาฏิหาริย์ก็มีจริงๆค่ะ ถ้าท่านไม่มาปฏิบัติเอง แล้วท่านจะทราบได้อย่างไร?

บารมีของหลวงปู่

กัตติญญ ภานูเวศ

ข้าพเจ้าเกิดวันศุกร์ที่ ๑๕ มิถุนายน ๒๕๔๐ ปัจจุบันดำรงตำแหน่งอาจารย์ ๓ ระดับ ๘ โรงเรียนวัด
ศีกราหา เป็นบุตรพ่อพิมพ์ แม่จ๋าลอง เขี่ยมละออ มีพี่น้อง ๕ คน ข้าพเจ้าเป็นคนที่ ๒

ข้าพเจ้าได้นำนักเรียนชั้น ป.๕, ป.๕ – ป.๖ ไปปฏิบัติธรรมในเดือนสิงหาคม ของทุกปีเป็นประจำ ที่
วัดอัมพวัน สิงห์บุรี

ข้าพเจ้าได้สังเกตมาตลอด โดยเฉพาะเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๓๗ ได้ทำผลงานอาจารย์ ๒ ระดับ ๗ ส่งผล
งานหลังจากปฏิบัติธรรม ซึ่งมีคณะครูทำผลงานส่งเป็นจำนวนมาก แต่ไม่ได้รับตำแหน่งตามต้องการ แต่
ข้าพเจ้าได้รับตำแหน่งจาก กลเป็นอาจารย์ ๒ ระดับ ๗ จนถึงปี พ.ศ. ๒๕๓๘ ข้าพเจ้าได้ทำผลงานอาจารย์
๓ ระดับ ๘ อีกเป็นครั้งที่ ๒ ซึ่งไม่ได้หวังอะไรมาก เพราะขณะนั้นเกิดอุบัติเหตุรถชนทำให้ต้องนอน
โรงพยาบาล ระหว่างนอนโรงพยาบาลก็สวดมนต์ปฏิบัติธรรม ดำเนินรอยตามหลวงปู่ที่สั่งสอนมาตลอด
หลังจากออกจากโรงพยาบาลแล้ว ได้นำนักเรียนไปปฏิบัติธรรมโดยไม่ขาดกำหนด แล้วนำผลงานให้หลวง
ปู่ตรวจ และขอพรจากหลวงปู่ให้ได้ผ่านอาจารย์ ๓ ระดับ ๘ ด้วยเถิด ผลงานที่ทำส่งนั้นในเอกสารอ้างอิง
จะมีรูปหลวงปู่จรัญทุกเล่ม ซึ่งเป็นสิริมงคลอันใหญ่หลวง

ก่อนจะลงมือเขียนผลงานและขณะที่เขียนผลงานอยู่นั้นข้าพเจ้าจะสวดพุทธคุณเท่าอายุบวกอีก ๑
จบ ทุกครั้ง ไม่เคยละเลย มีความอดทนอดกลั้น

ข้าพเจ้าเชื่อแน่ว่าหลวงปู่จรัญมีปาฏิหาริย์ ซึ่งมีคนหลายคนจากเดิมไม่เชื่อก็เชื่อ ๑๐๐%
แล้ว สังเกตจากวันยกช่อฟ้าที่วัดบางพาน วันที่ มิถุนายน ๒๕๔๐ ซึ่งกำลังร้อนมากที่สุด อยู่ๆ ก็มีเมฆมา
ปิดบังแสงอาทิตย์ร่มรื่น ฝนลงมาแบบเทวดาพรมน้ำมนต์เล็งเห็นคนมีบุญมาทำพิธี ซึ่งลูกศิษย์หลวงปู่ก็
ติดตามไปหลายคนเห็นเหตุการณ์เหล่านี้ มาตลอด และประกอบกับวัดนี้หลวงปู่เมตตาอุปการะอยู่

ข้าพเจ้าได้ปฏิบัติธรรมมาโดยตลอดไม่ละเลย แม้แต่นั่งประชุมอยู่ร่วมกับผู้อื่นจะทำจิตให้ว่างก่อนที่
จะคิด ทำสิ่งใดๆตามที่หลวงปู่อบรมไป

ผู้ที่สนับสนุนให้กำลังใจและตรวจผลงานตลอดเวลารวมทั้งมีข้อเสนอแนะแก้ไข คือ อัครรชิต
กษมากร ศีกษานิเทศก์ สบจ.สิงห์บุรี อ.สุมาลี อุดสาหะ ผู้ช่วยหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอเมืองสิงห์บุรี
ซึ่งก็เป็นลูกศิษย์หลวงปู่ที่ประสบผลสำเร็จหลายๆเรื่อง ท่านเป็นผู้มีความรู้ ความเฉลียวฉลาดมาก สุขุม
รอบคอบ แนะนำแนวทางมาโดยตลอด จึงส่งผลทำให้ข้าพเจ้าได้อาจารย์ ๕ ระดับ ๘.

ภาคธรรมบรรยาย

ชนะใจคนชนะคนทั้งโลก

พระราชสุทธินิพนธ์มงคล

เราทุกคนทราบและเข้าใจว่า การมาปฏิบัติธรรมของอุบาสกอุบาสิกา นั้นมายาก คำที่ว่า มายาก คือ ต้องเสียสละงานของท่านมาช่วงจังหวะวันศุกร์ เสาร์ อาทิตย์ ทั้งที่บางท่านก็ทำงานตลอด ไม่มีวันหยุด บางท่านก็หยุดวันอาทิตย์วันเดียว ก็น่าเห็นใจ ถึงกระนั้นก็ตาม ท่านยังอุตส่าห์เสียสละเวลามาสร้างควมดีมีประโยชน์ต่อการทำงานในระหว่างงานหรือกิจส่วนตัวนั้น การสละเวลามาสร้างควมดีเช่นนี้หาได้ยากมาก แต่พวกที่จะเสียสละและตัดปลิโพธกังวลได้นั้นต้องเป็นบุคคลที่เห็นคุณค่าของชีวิต เมื่อเรามีชีวิตแบบลุ่มๆ ดอนๆ เดี่ยวสุข เดี่ยวทุกข์ เดี่ยวมีดี เดี่ยวว่าง เดี่ยวก็สบายใจ เดี่ยวก็ไม่สบายใจ มีแต่ความทุกข์ความยาก ตลอดไป การที่จะให้มีความสุขทุกคนนั้นแสนจะยาก

เราเกิดมาในความทุกข์ หากความสุขที่จะเสมอดั้นเสมอปลายนั้นแสนยาก ที่ท่านเสียสละมาดั้นนั้น ท่านคิดถูกต้องแล้ว มาสร้างควมดีในเวลาที่ยากัด ถ้าเวลาที่จำกัดนั้นเราทำด้วยความตั้งใจ มีศรัทธา มีจิตมั่น ยึดเหนี่ยวในคุณพระศรีรัตนตรัยแล้ว ก็จะปฏิบัติธรรมได้ประโยชน์ไม่มากนักน้อย แต่จะเอา ๑๐๐% ก็ยากอยู่ เพราะเวลาเรามันจำกัด ต้องเสียสละการงานและหน้าที่มา ถึงหากว่าเราจะหยุดวันเสาร์ อาทิตย์ ก็ต้องมีงาน บ้านงานส่วนตัวด้วยกันทุกคน ไม่มีใครที่จะอยู่ว่างๆ เฉยๆ คนที่เสียสละได้เพราะมองเห็นการณ์ไกล ก็พยายามสละเวลาตัดปลิโพธกังวลมาเพื่อปฏิบัติธรรม ปฏิบัติได้บ้าง พอรู้แนวทางของการปฏิบัติธรรมว่าจะอยู่ตรงไหน ตั้งสติไว้อย่างไร ได้เจริญกุศลภาวนาประการใดก็พอมีความเข้าใจได้บ้าง เป็นนิสัยบัจฉัยต้นๆ มีโอกาสก็มาอีกได้

บางคนปฏิบัติแล้วกลับไปไม่มาอีก ความดีก็จะไม่เสมอดั้นเสมอปลาย เราไม่สามารถจะใช้ให้จิตใจ มีโอกาสสร้างควมดีได้ การเจริญสติปัญญา ๔ นั้น ก็ไม่ใช่ของง่าย ทำได้ยากมาก แต่เรารู้แนวทางปฏิบัติก็ทำไปโดยต่อเนื่อง ทำซ้ำๆ และก็ทำไปเรื่อยๆ เป็นประจำ ก็สามารถจะกำหนดจิตใช้สติเราได้ดี แต่ถ้าเรสติดีได้แล้วมันจะชนะจิต จิตนี้มันจะคิดอะไรต่ออะไรบ้างเราก็ไม่ทราบ เริ่มเข้าใจ ถ้าเรากำหนดจิตอยู่ตลอดเวลา ก็จะเปลี่ยนอริยาบถ และกำหนดจิตได้ถูกอริยาบถแล้ว เราก็จะสามารถชนะจิตเราได้ จิตที่เราชนะมันไม่ได้ก็ปล่อยไปตามอารมณ์ เวลาเสียใจไม่สบายใจก็ปล่อย ไม่รู้จักแก้ไข ขาดสติเมื่อใดใจก็จะเลพลาดพาดไปอย่างนั้น

เรามาเจริญพระกรรมฐานปฏิบัติอยู่ทุกลมหายใจเข้าออก ไม่ใช่ของยากอะไรนักหนา แต่ของที่ยากที่สุดนั้นก็คือ จิตของเราไม่ได้สนใจ ขาดสติตกไป ไม่สามารถจะชนะใจเราได้ จิตมันก็แพ้ จิตใจเหลวแหลก แตกกลาย เหมือนคนติดยาเสพติด บอกเลิกแล้วก็ไม่เลิก เลิกไม่ได้ก็แพ้อยู่ตลอดชนะไม่ได้ ถ้าเรามีสติอยู่ในสมาธิ ตั้งอยู่ตลอดรายการแล้วก็สามารถชนะเข้าสักวันหนึ่งนเมื่อเราชนะจิตใจของเราได้ ก็สามารถชนะคนอื่นได้โดยไม่ยากนัก แต่เรายังแพ้ตัวเองอยู่ไม่สามารถจะชนะใจตนได้ คนเราจึงขยันไม่เท่ากัน จี้เกียจไม่เท่ากัน เนื่องจากว่าไม่มีการชนะจิต ไม่อยากเอางานเอาการแต่ประการใด คนประเภทนี้ควรแพ้ แพ้แปลว่า

มันแย่ง แย่งไปแล้วก็ไม่มีอะไรดีขึ้นอีก ไม่สามารถแก้ไขปัญหาที่มันเกิดขึ้นในชีวิตของคุณเลย นำความ หายนะเข้ามาสู่จิตใจก็เนื่องจากเราขาดสติไปนั่นเอง ถ้าเรามีสติกำหนดได้ เข้มงวดอย่างว่า ยืนหนอ ๕ ครั้ง เรายังทำกันไม่ได้ ถ้าทำได้ผู้จะรู้ซึ่งถึงจิตว่าจะชนะมันตรงไหน เรามีสติควบคุมไว้ได้

เวลาพุดนั้นมันมีสติจะความจริงที่ขณะพุด แต่พุดแล้วไม่ทำเพราะเหตุใดคนพุดแล้วไม่ทำ ก็คนแพ้ แพ้แล้วมันก็ต้องแย แย่แล้วมันก็ต้องทรุด ไม่ได้วิมุติ ไม่สามารถจะสำเร็จมรรคผลแต่ประการใด ไม่สามารถ สำเร็จแน่นอนทั้งทางโลกและทางธรรม ทำอะไรก็จับจดเหมือนคนไปเข้างานบริษัท เข้าแล้วก็ออก มันเบื่อ งาน ไปเข้างานโน้นก็ออกงานนี้ มันจับจดตลอดเวลา นี่แปลว่าผู้พุดแพ้ไม่มีการขณะจิตใจได้เลย ก็จะมีแต่ ความทุกข์ความเพื่อฝันไปต่างๆ นานประการ มีความทุกข์แล้วก็ดิ้นรนไปตามเรื่องกุศลกุศลกรรม ไปหาผี เจ้าเข้าทรง ไปหาที่พึ่ง แต่แล้วขาดที่พึ่งของตน การเจริญกรรมฐานต้องการจะพึ่งตนให้ได้ ต้องตั้งสติให้ม ্পองตก ทำจิตใจให้สะอาดบริสุทธิ์

คนที่พุดแล้วไม่ทำ พายแพ้ทั้งคำพุด พายแพ้ทั้งอารมณ์ อารมณ์ก็ข่มให้อยู่ที่ ไม่ได้ธรรมะ ไม่มีอะไร ข่มใจ ธรรมะตัวนี้แหละแปลว่าข่ม แปลว่าให้จิตอยู่ที่ คือสติตัวเอง สตินี้มันทำให้ข่มได้หลายอย่างทำให้ สบายก็ได้ แต่ขาดสติเมื่อใด เราจะเสียใจเมื่อนั้น จะทำอะไรก็ไม่ได้ผลมีแต่ความเกียจคร้าน เกียจคร้านต่อ หน้าที่การงานไม่เอางานเอาการ การงานก็เสียไปเอง เป็นการทำร้ายตัวเองคือพวกพ่ายแพ้ เป็นการทำลาย ตัวเอง คนที่สร้างตัวเอง ส่งเสริมตัวเองให้ดีขึ้น ก็เป็นผู้ชนะจิต โดยมีสติควบคุมเอาไว้ได้ ถ้าเราควบคุมไม่ อยู่ จิตใจจะออกไปข้างนอก ไม่สามารถจะตามไปคุมมันได้ จิตใจก็เลพลาดพลาดไปตามสภาวะของเขาหล่า นั้น ไม่สามารถจะอยู่คงที่คงวางศอกได้เลย ก็กลายเป็นคนที่เหลวแหลก ทำอะไรก็จับจด ทำอะไรก็ขาด ความจริงใจ ขาดเหตุผลข้อนี้ไป

การเจริญสติปฏิบัติธรรม ถ้าทำโดยต่อเนื่องไป จะเป็นคนที่มีธรรมะประจำใจ จะเป็นคนเรียบร้อย อิริยาบถก็จะเปลี่ยนเป็นเรียบร้อยสวยงาม น่ารัก น่าชม จะรับประทานอาหารก็เรียบร้อยไม่มูมมาม ไม่ เกะกะ จะเรียบร้อยทุกอย่าง นี่การปฏิบัติธรรมเป็นอย่างนี้ ถ้าไม่สำรวมขาดความสังวร ขาดสติ ไม่ระวัง มัน ักพลาด เกิดเป็นความประมาทขึ้นกับตัวท่านเอง ตัวท่านเองจะทำอะไรไม่ได้ดี ทำนองนี้เป็นต้น

การยืนหนอ ๕ ครั้ง เราต้องตามวัด วัดตั้งแต่ศีรษะลงปลายเท้าจากเท้าขึ้นมานับศีรษะ ให้มันมี สติอยู่ด้วย ท่านทำได้ท่านก็จะชนะ เมื่อท่านชนะใจตัวเองได้แล้วเหตุใดเล่าจะชนะคนอื่นเขาไม่ได้ ท่านจะ แพ้ตัวเองอยู่เสมอ มันก็มักแพ้คนอื่นด้วย พระพุทธเจ้าท่านยกตรงนี้มีมาสอนชัดเจนมาก ถ้าชนะตัวเราได้ ชนะ จิตใจได้เมื่อไร ก็เปรียบประคองว่าชนะคนทั้งโลกได้

โลกมนุษย์จะเป็นโลกที่แจ่มใส ไม่มีอนาทรร้อนจิตได้ก็ต่อเมื่อเราชนะตนเองได้ ชนะโลกก็หมายถึง ทำโลกให้สว่าง ให้มันสว่างไสวเหมือนแสงสว่างในปัญญาของคุณ ถึงจะได้กุศล ทำอะไรก็ไม่จับจด ทำ ะไรก็เรียบร้อย เช่น หายใจเข้าออก บางคนก็ยังกำหนดกันไม่ได้ มันไม่ค่อยได้จังหวะ อารมณ์ของตนเองก็ จะร้อนบ้างเย็นบ้าง หายใจเข้าออกไม่เสมอต้นเสมอปลาย ขาดเป็นช่วง ๆ ความชัดเจนของการมองท้องฟอง ยุบมันก็ไม่ชัด เพราะเราขาดสติ สติเราไม่พอนั่นเอง

การเดินทางกรรม พยายามเดินให้ช้าเข้าไว้ เดินไวมันขาดสติ ทำอะไรรวดเร็วมากเกินไปมันขาดสติ ขาดสติเมื่อใดจิตมันจะเป็นทาส มันจะขาดความคิดอ่าน ขาดความรู้ ขาดความตั้งใจ และมันขาดประสบการณ์ที่มันเคยประสบมา ท่านทั้งหลายมีอุดมการณ์ในชีวิตของท่าน ท่านจะมีสติ ยกตัวอย่างให้เห็นเกิดมาตั้งแต่เล็ก ๆ ไร้พ่อไร้แม่ ต้องพึ่งตัวเองตลอด ในการเหนื่อยยากลำบากมันต้องทนตลอดรายการ

คนมีสติมีอุดมการณ์จะอดทนต่อการทำงาน และหน้าที่ตั้งแต่เล็ก อยู่ในกองเงินกองทอง อยู่ในบ้าน เศรษฐีแต่เอาดีไม่ได้ เพราะเหตุใด เพราะไม่มีความอดทน พอแยกครอบครัวไปแล้วโดนเข้าหมดทุกราย เพราะไม่เคยทนทุกข์ทรมาน ลำบากมาก่อน คนที่ไม่เคยลำบากมาก่อนไปทำอะไรโดนยากลำบากเข้า จิตก็หลุดออกไปนอกประเด็นขาดขันติความอดทน ขาดขันติธรรม แล้วจะมีประโยชน์อันใดหรือ บางคนชนะใจตนเองไม่ได้ ตั้งใจทำ ๓ วัน ทำ ๓ วัน บ้าง ๗ วัน บ้าง แต่ยังไม่ครบกำหนดที่ตั้งใจไว้ก็ลาไปแล้ว บอกหนูทำไม่ได้ นี่แหละมันเป็นแบบนี้หนของง่าย ๆ ก็ทำไม่ได้แล้ว แล้วของยากจะทำกันได้อย่างไร

การเจริญกรรมฐานไม่ใช่ของยาก แต่ปัญหาอยู่ที่ความตั้งใจทำ เรามีศรัทธาหรือเปล่า ไม่มีศรัทธา สร้างความดี มีแต่ศรัทธาสร้างความชั่ว ไม่มีความอดทน ไม่มีการต่อสู้ที่จะสร้างความดี ชีวิตก็จะเลพลาด พลาดทั้งชีวิต พลาดจากการงาน กามานที่เป็นหน้าที่ของตนก็ทำไม่ได้ เช่น กิจวัตรสวดมนต์ไหว้พระก็ไม่สนใจ ไม่อยากสวด อวดใครเขาไม่ได้ คนเราจะอวดใคร ต้องเอาความดีของตนเข้าไปอวด ไม่ใช่เอาความชั่วไปอวดเขา คนเราไม่ใช่จะอวดดีกว่าคนอื่นเขา แต่มีความดีให้เขาเห็น ให้เขาได้เป็นพยานหลักฐานบ้างจะดีกว่า

การสร้างความสำเร็จนี้มันสร้างออกไปง่าย ๆ แต่ทำความดีมันยากลำบากใจเสียเหลือเกิน ก็ไม่อยากจะสร้างกัน การมาเจริญกรรมฐานจึงไม่ชอบประกอบความคิดกัน ชอบไปประกอบความชั่ว เอาตัวเลวร้ายในสังคม เป็นที่ฟังของใครก็ไม่ได้ ทำไม่ถึงเป็นที่ฟังใครไม่ได้ เพราะตอบคำเดียว เพาะพึ่งตัวเองไม่ได้นั่นเอง ช่วยเหลือตัวเองยังไม่ได้แล้วใครจะมาช่วยเรา หรือจะมาพึ่งเราได้เล่า เห็นไหมมันออกมาในรูปแบบที่ชัดเจนมาก

ท่านเอาชนะจิตใจท่านได้ ท่านจะมีความสุขมาก ถ้าท่านเพื่อยุติตลอด ท่านก็จะไม่สามารถชนะกิเลส ความชั่วต่าง ๆ ภายในตัวท่านได้เลย เช่น ความโกรธ ท่านก็ไม่สามารถจะชนะความโกรธของท่านได้ ท่านจะมีแต่ความโกรธ จี๋ โม โห จี๋ หึง จี๋ หวง หน้าหงวในหัวใจ ทำอะไรจะไม่มีแบบแผน

ท่านทั้งหลายเอ๋ย ถ้าเรามาเจริญกรรมฐานเพิ่มพลังจิต ให้เกิดรักตัวเองให้มาก ก่อนที่จะไปรักคนอื่นเขา ท่านจะชอบรักคนอื่นมากกว่าชอบรักตนเอง มีที่ไหน ท่านอุบาสก อุบาสิกาทั้งหลาย ถ้าท่านเจริญกรรมฐานได้ผลท่านจะสงสารตัวเองว่า เมื่อก่อนเราสร้างความชั่วไว้มากมายก็จริง ยิงนกตกปลา ฆ่าสัตว์ตัดชีวิตมากมายก็จริง แต่เอาละตอนนี้ข้าพเจ้าจะขอตั้งใจ ต่อไปในชีวิตของข้าพเจ้า ข้าพเจ้าจะขอตั้งสังขะไว้จะไม่ขอกระทำชั่วเช่นนี้อีกต่อไป จะสร้างแต่เมตตา จะช่วยเหลือผู้อื่นต่อไป

การเจริญกรรมฐานทำให้ช่วยเหลือตัวเองได้ทุกกระเบียดนิ้ว เราสอนตัวเองได้เมื่อใดแล้ว เราจะสอนคนอื่นได้ ถ้ายังสอนตัวเองไม่ได้ ไม่ต้องไปสอนคนอื่นเขา เช่น ครูโรงเรียน คุณครูมักสอนว่า “นักเรียนเอ๋ย เจ้าต้องทำอย่างที่คุณครูสอน แต่อย่างเอาเอียงอย่างที่คุณครูทำ” เพราะครูกำลังจะไปกินเหล้า เคี้ยวครูจะไปเล่น

การพนันแล้วนักเรียนเอ๊ย นี่มันเป็นอย่างนี้แล้วใช่ไหมครูบาอาจารย์สมัยนี้ กระจณาเป็นแบบอย่างที่ตีให้กับนักเรียนหน่อย

บางทีครูอาจารย์สอนกรรมฐาน ก็สอนนั่ง สอนเดินจงกรม แต่แล้วครูอาจารย์ก็แอบไปนอนซะแล้ว แล้วมันจะขลังไหม มันจะไม่ขลัง แต่จะเกิดความขลังในจิตใจ

คนเราแค่ตัวเองก็ยังเอาตัวเองยังไม่รอด แล้วจะไปช่วยเหลือคนอื่นได้อย่างไร ก็นึกไม่พอปากพอท่อง แล้วไหนเลยจะไปมีผู้มีเมตตา จะไปเลี้ยงลูกเลี้ยงเต้าได้อย่างไร แคตัวเองก็เอาไม่รอดแล้ว อย่าฟังไปมีครอบครัวเมื่อยังไม่พร้อม คนประเภทนี้จะไปไม่รอดนะ ก็นึกไม่พอปากไม่พอท่อง แล้วจะไปเอาคนอื่นเขามาลำบากเป็นครอบครัวสร้างตัวก็ไม่ได้เช่นนี้

ท่านทั้งหลายที่มาเจริญกรรมฐาน ขอให้ท่านตั้งใจ ถ้าไม่ตั้งใจแล้ว ท่านจะสำนึกเสียใจภายหลังว่า เรานะเราเกิดมาทั้งทีเอาดีกับเขาไม่ได้เลยหรือ บางคนก็ช่วยตัวเองไม่ได้ บางบ้านก็เป็นเศรษฐีมั่งมีศรีสุขก็ยังช่วยตัวเองไม่ได้มีมากหลายประการ คนประเภทนี้มักเป็นคนมักง่ายเห็นแก่ตัว เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตัว คนประเภทนี้ถ้าได้เจริญกรรมฐาน ทำได้ จะกลับเป็นคนที่ดีเสียสละ มีเมตตา รักตัวก่อน ในเมื่อสงสารรักตัวเองแล้ว ก็จะไปสงสารคนอื่น

คนที่รักตัวเองจริงจะไม่กลัวตาย รักตัวอย่ากลัวตาย คนที่ไม่รักตัวกลัวตายนั้นเป็นคนไร้สาระแล้วก็จะได้ตายไว ๆ คนที่รักตัวจริงแล้วทุกอย่างเขาก็จะไม่ตาย อดทนตลอดไป จะทำอะไรก็มีขันติธรรม มีอะไรมากระทบกระเทือนจิตใจก็สามารถอดทนได้ มีสติที่มั่นคงแล้วทุกอย่าง ทำอะไรจะไม่ประมาทพลาดพลั้งไปได้เลย

เพราะฉะนั้น การเจริญกรรมฐานจึงมีประโยชน์สำหรับผู้ที่ทำติดต่อกันไป และเวลาไม่สบายใจก็ควรที่จะเจริญกรรมฐาน ตั้งสติเอาไว้พิจารณาทุกข์ เราแก้ทุกข์ถึงสาเหตุแล้วก็เอาสุขมาอย่างไร ถึงเวลามีความทุกข์ความยากต้องรีบแก้ทันที อย่ารอรีแต่ประการใด ตั้งสติยึดมั่นได้ จะได้แก้ปัญหาที่ทุกข์ ทุกข์เสรีครอบครัว ทุกข์เรื่องงาน ทุกข์เรื่องกิจการงานต่าง ๆ เรารับแก้ตอนนั้นทันที อดทนสู้ด้วยสติสัมปชัญญะจากการเจริญสติปัญญา ๔ เป็นการต่อสู้ที่ดีที่สุด ต่อสู้อย่างเข้มแข็ง กำลังกายก็เข้มแข็ง กำลังจิตก็อดทน บริหารงานได้อย่างมีประโยชน์ต่อชีวิต ชีวิตท่านก็จะแจ่มใส นั้นแหละจึงแก้ปัญหาได้ มิฉะนั้นท่านจะแก้ปัญหาไม่ได้ มานั่งจิ้ม ๆ จ้า ๆ แล้วจะให้ปัญญาได้อย่างไร ๗๐ วัน ๗ วัน ได้ญาณ ๑๖ เดินไปถึงระยะ ๖ อธิบายญาณกันเป็นแถวไปหมด ได้อะไร แก่พอหนอยุบหนออีกทำไม่ได้กันแล้ว ขว้าง ข้างข้างยังไม่ได้ จังหะ ยืนหนออีกไม่ได้ผล แล้วท่านจะได้ญาณตรงไหน

ขอให้ท่านผู้ปฏิบัติธรรมตั้งใจกำหนดตั้งสติทุกอิริยาบถ กำหนดจิตทุกลมหายใจเข้าออก อย่าหายใจทิ้งปล่อยอารมณ์ไปเปล่า ๆ ไม่มีสติเสียไปเปล่า ๆ เหมือนเปิดน้ำประปาทิ้งไม่มีประโยชน์ เราจะเดินไปทางไหนก็ต้องเดินอย่างมีสติ จะพูดก็พูดอย่างมีสติ จะทำงานใดก็มีสติกำหนดไว้

คนเราถ้าโกรธง่ายจะแก่เกินวัย บางคนอายุแค่ ๔๐ เหมือนคนอายุ ๗๐ บางคนอายุ ๕๐ กลับเหมือนคนอายุแค่ ๖๐ นั้นแหละเพราะเขาไม่โกรธเขาไม่ลงโทษใคร เขาสร้างอารมณ์คือกรรมฐานตลอดรายการเขา จึงไม่แก่เกินวัย ถ้าคนไหนโกรธบ่อย ๆ โกรธมันมักจะแทรกซ้อน มันจะตายไวนะ

ท่านยึดพระรัตนตรัยเป็นที่ยึดเหนี่ยวทางจิตใจท่านตลอดชีวิต ท่านจะทำอะไรก็จะไม่พลาด มีหลักฐาน จิตที่ชุ่มชื้นเบิกบานใจ ท่านจะต้องไม่สนใจกับคนที่เพ้ออยู่ตลอดรายการ ไม่เอาไหน ไม่เอางานเอา การ วัน ๆ มัวแต่นั่งคิดแต่ไม่ทำ ไม่ได้เรื่องไม่ได้ราว ท้อแท้ต่ออุปสรรคตลอด

คนเราไม่ควรปล่อยอารมณ์ตามใจคน ตามใจตัว เอาดีไม่ได้แน่นอนที่สุด แม้จะเอาพระมาเทศน์ หรืออ่านหนังสือธรรมะซัก ๑๐๐ เล่ม ก็เอาดีไม่ได้ ปฏิบัติกรรมฐานทั้งที่ก็มาทำจิม ๆ จ๊า ๆ บวชชีพร่าหมด วัตน์เสร็จ ไปบวชชีพร่าหมดวัตน์ต่อ วัตน์นั้นดั่ง วัตน์นี้ดั่ง ดั่งไปทั่วประเทศ เดี่ยวฝึกพุทธโฆบ้าง เดี่ยว สัมมาอะระหังบ้าง เดี่ยวพองพองหอยบอบบ้าง เลยไม่ได้หลักที่แน่นอน ไม่ได้เกณฑ์การเสียความเป็น มนุษย์ เป็นบุรุษโคมลอยแว้งคว้าง อายุมากแล้วยังเอาดีไม่ได้ น่าเสียดาย ต้องอับอายขายหน้าเพื่อนในสังคม เขาได้ดีกันหมด แต่เรายังเอาดีไม่ได้ เรามีมือมีเท้าเหมือนเขา แต่ทำไมทำดีไม่ได้เท่าเขา

อาดมามาได้ ธรรมะเมื่อตอนเลี้ยงเป็ด ขอฝากไว้ด้วย ตอนเลี้ยงเป็ด ต้องไปหาหอยโข่ง จะมาทาบให้ เป็ดกิน จับได้หอยโข่งตัวใหญ่ตัวหนึ่ง ก็เกิดนึกสนุกตามประสาเด็ก เลยเขียนชื่อ นามสกุล และวันที่เอาไว้ เสร็จแล้วก็เหวี่ยงลงน้ำไป หนองมันแห้ง เรียกว่าหนองวัดมะปราง ภายหลังต้องไล่เป็ดไปเลี้ยงเลยวัดศรี สากรไป อยู่หลังบ้านแม่ใหญ่ สมัยนั้นแม่ใหญ่ยังเป็นสาวอยู่ เราก็ไปเลี้ยงที่นั่น เรียกหนองหม้อแกง ไปหา หอยโข่งมาให้เป็ดกิน โยมแม่ของอาดมาเลี้ยงเป็ดไว้เป็นพัน พอโรงเรียนปิดก็จะมาช่วยแม่เลี้ยง ที่นี้พอหา หอยโข่งไปหาหอยโข่งมาก็พอดีไปเจอหอยโข่งตัวเดิม มีชื่อเราที่เขียนติด เราเลยไปหาลุงทรัพย์ ลุงทรัพย์ ไม่ใช่คนอื่น โกลก็คือคุณพ่อของแม่ใหญ่นั้นเอง ตอนนั้นลุงทรัพย์กำลังช่วยเขาสร้างโบสถ์ที่วัดศรีสากร อาดมาก็ไปถามลุงทรัพย์ว่า “ลุงทรัพย์ครับหอยโข่งตัวนี้มาได้ยังไง ผมทิ้งมันไว้ที่วัดมะปราง หอยมันเดิน มาที่นี้ได้ยังไง” ลุงทรัพย์ก็ตอบอาดมาว่า “หลานเอ๊ยหอยมันเอาปากเดินมาเวลาหนองมันแห้งมันก็ขุดรูอยู่ ได้ดิน พอฝนตกเข้าแล้วดินมันอ่อนแล้ว มันก็เอาปากเดินตามน้ำ แล้วมันก็เอาปากเดินมาเรื่อยๆ มันรู้ด้วยว่า หนองอยู่ตรงไหน มันเดินมาตามน้ำ พอน้ำไหลไปที่ไหนมันมักเอาปากเดินไปได้ระยะถึง ๒ กิโลเมตร ถึงได้ถึง หนองน้ำบ้านแม่ใหญ่ได้”

พี่น้องที่รัก อาดมาได้ ธรรมะเลยในตอนเป็นเด็กนั้น อพิโซ่ อนิจจัง อนิจจาเอ๊ย เรามีมือมีเท้าแท้ ๆ ไม่ รู้จักจะเดิน ขี่เกิยง แต่หอยมันไม่มีมือไม่มีเท้าแต่มันใช้ปากเดินได้ตั้งสองกิโล

ท่านทั้งหลายเอ๊ย ท่านจะคิดว่าท่านไม่ตายหรือ ถึงได้สร้างคามชั่วกันนัก หากนึกถึงความตายจะ มาถึงเมื่อไรก็ไม่ทราบ รีบสร้างความคิดตั้งแต่วันนี้เป็นต้นไป เวลาเป็นใหญ่เท่ากันหมด เวลาจะมีค่า มากกว่ากันไม่มี

สุดท้ายนี้ ขอให้ท่านบัณฑิตทั้งหลาย จงมีความเจริญรุ่งเรืองต่อไป ขอความสวัสดีจงมีแก่ท่าน ทั้งหลาย ขอทุกท่านจงเจริญไปด้วยอายุ วรรณะ สุขะ พละ ปฏิภาณ ธนสารสมบัติ นึกคิดสิ่งใดสมความมุ่ง มาดปรารถนาทุกรูป ทุกนาม ณ โอกาสบัดนี้เทอญ

เหตุที่จิตไม่มีสมาธิ

พระราชสุทธินิยามมงคล

วันพระกลางเดือนหกหทัยขกขึ้นมาแจ้งในวันนี้ ถ้าไม่ใช่อธิกมาสแล้ว วันนี้จะเป็นวันสังเสริม พระพุทธศาสนาในวันวิสาขบูชา แต่เพราะเป็นอธิกมาส วันวิสาขบูชาจึงต้องเลื่อนไปเป็นกลางเดือนหน้า ที่ถูกต้องตามดาราศาสตร์และโหราศาสตร์ตามพระอาทิตย์ พระจันทร์เวียนโคจรรอบ ๆ โลก มีทั้งเต็มมีทั้งดับ หลาววาระ เวลาที่ผ่านมาคนเรามีทั้งขาดทั้งเกิน ถ้าเกินก็ต้องตัด แต่เราก็ไม่ทราบไม่ค่อยเข้าใจในชีวิตปฏิบัติธรรม นี้ก็ขอฝากท่านไปตีความคิดเอาความหมายของท่านเอง

เราท่านทั้งหลายมาเจริญพระกรรมฐานดีที่สุดในที่สุด แต่ควรจะสืบแสวงหาแล้วก็เป็นโอกาสอันประเสริฐของท่านในวันนี้ ที่เราได้ตัดปลิโพธและกังวลมาอยู่ปฏิบัติธรรมดีที่สุดในที่สุด ปฏิบัติธรรมต้องเห็นพระสงฆ์องค์เจ้า รุกขเทวดาศรีมหาโพธิ์ ต้นสาละ ระลึกถึงวันประสูติของพระพุทธเจ้า ให้ครบครันทันเวลา วันที่ที่สุดขอฝากท่านผู้ปฏิบัติธรรมไว้ วันอุโบสถวันนี้ เป็นวันที่เรารักษาจิตใจให้สดชื่น ทำใจให้ขึ้นบานทำให้ผาย สำราญสักวันหนึ่งจะทำได้ไหม

ท่านทั้งหลายเราแสวงหาธรรมะ อุตมากล่าวยามานแล้ว ให้เข้าถึงวัด วัดที่เห็นจิตธรรม ถ้าท่านมีธรรมะประจำจิตใจแล้ว วัดจะสะอาด ชีวิตจะปราศจากมลทิน จะไม่เศร้าหมองต่อไปในชาตินี้ชาติหน้า วัดที่สองวัดอารมณ์ เราดีแต่ไปวัดอารมณ์คนอื่น ให้มันเสียโอกาสและเวลาของท่าน ใครทำใครได้ ใครไม่ทำก็ไม่ได้ช่วยกันไม่ได้ ปรารถนาปฏิบัติธรรม มีธรรมะประจำจิต ใช้ชีวิตที่ถูกต้องตามครรลองของชีวิตแล้ว สามีกก็ไม่ได้ ต่างคนต่างทำกัน สามีนั่งปฏิบัติกรรมฐานอยู่ในวัด ปรารถนาจะมา ปรารถนาไม่สนใจ ก็ห่างเหมือนฟ้ากับดิน แน่นอนที่สุดจะไม่พบกันในชาติหน้าต่อไปอันนี้เป็นหลักสำคัญ

พระพุทธเจ้าเสวยพระชาติทุกชาติ ทรงได้คู่พระบารมีของพระชินสีห์ศาสดาสัมมาสัมพุทธเจ้าเป็นคู่สร้างคู่สม คู่ร่วมกันมาเสวยสละชีวิตให้กันได้ เหมือนพระเวสสันดรมีปัญญาสูง พระนางมัทรีสร้างความดีสนองพระองค์ท่าน สมองพระบาทสามารถทนล้าบากล้าบองด้วยกัณฐ ป่าหิมพานต์ ตลอดมาแทบจะเอาชีวิตไม่รอด แต่แล้วก็ต้องอดทน เนื่องมาจากข้างปัจฉิมกาลเป็นเหตุให้พระองค์สำเร็จมรรคผล ให้เข้าสู่มรรคผลเข้าสู่พระโพธิญาณ ตรัสรู้เป็นพระสัมมาสัมพุทธเจ้าในโอกาสต่อไป

ท่านทั้งหลาย คู่สร้าง คู่สม คู่อบรมจิตในโลกมนุษย์นี้มีคู่เดียวในสีก ก็พระพุทธเจ้าเมื่อครั้งเสวยพระชาติเป็นพระเวสสันดรกับพระมเหสี สร้างความดีทุกชาติ เจอกันทุกชาติ ทรงเสวยสละกระทั่งพ่อชาติ แม่กัณหา ก็ให้เป็นทานได้ พระนางมัทรีก็หาได้ว่าไม่ ลูกทั้งสองก็ปรองดองกันเพื่อพระโพธิญาณของพระราชบิดา ทรงตัดปลิโพธได้แล้ว แม้แต่ลูก สมิ ปรารถนา ซึ่งเปรียบดังดวงหทัย ก็สามารถเสวยสละได้ ท่านจะได้สำเร็จมรรคผลแน่นอน อาจจะชาตินี้ก็ได้ถ้าท่านเสวยสละอะไรไม่ได้แล้ว ไม่ต้องกล่าววาทาตินี้หรือชาติหน้าก็ได้เช่นเดียวกัน อันนี้เป็นการบ่อนทำลายจิตใจให้ชีวิต ชีวิตจะไม่มีแบบแผนชีวิตจะล้าเก็ญตลอดไปจะตกทุกข์ได้ยากตลอดทั้ง๑๐ ชาติ หากความสบายไม่ได้เลย

พี่น้องที่รักทั้งหลาย จะเป็นทั้งบรรพชิต คือนักบวชหรือจะเป็นผู้ครองเรือน คือ ฆราวาส มีความจำเป็นในชีวิตของเขามากต้องไปประกอบอาชีพการงานเลี้ยงลูกเลี้ยงหลาน มีโอกาสมีเวลาสำเร็จได้ยาก เพราะยังมีเรื่องกังวลสนทน่ในหัวใจตลอดเวลา พระพุทธเจ้าทรงสอนเราให้มีปัญญาในตัว ปัญญาออกตัวช่วยตัวเองไม่ได้ ช่วยคนอื่นไม่ได้ องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าท่านเสวยพระชาติถึง๔ อสงไขย สร้างกุศลบารมีมาหลายชาติหลายกัปป์ ชาติสุดท้ายเสวยพระชาติเป็นพระเวสสันดรให้ท่านได้ทุกอย่าง ตลอดกระทั่งพรนิลจินดา ให้สาวลีสาวใช้ไปหมด ไม่หวังผลอะไรตอบแทนแต่ประการใด ชาติสุดท้ายนี้ก็สามารถเสียสละได้ แต่เราเป็นชาติสุดท้ายหรือชาติไหนกัน ชาตินี้ชาติหน้าเราก็กังยังไม่สามารถจะแลกเอามรรคผลได้แต่ประการใด ต้องพยายามทำตลอดไป อย่าไปทิ้งขว้าง ท่านจะทราบหรือไม่ อาจจะตายวันพรุ่งนี้ ปีนี้ ปัจจุบันทำไม่ได้ มันยุ่ง ปีน้าคงไม่ยุ่ง ปีน้าคงมาได้ ท่านคิดอย่างนี้กันทุกวันนี้หลาย ปฏิบัติให้มันถึง มันจะซึ้งใจถ้าไม่ถึง จิตท่านจะไม่ซึ้ง ท่านจะไม่ฝึด ท่านจะเสียสัจจะและเวลา ตามคำพูดที่พูดไปแล้ว มันจะหมดโอกาสในเวลาข้างหน้า เสียเวลาเหลือเกิน อาตมานี้ไม่ประมาททำงานกันยังรุ่ง ใครจะค่าจะว่าช่างเขา เขาไม่ดีเขาถึงค่าเรา ถ้าคนดีมีปัญหาจะไม่มองคนในแง่ร้าย จะไม่ค่าใคร จะค่าตัวเองทุกวัน ค่าตัวเองแก้ไขตัวเรา ชีวิตจะมีแปลน และแผนผัง จะมีทางเดินไปด้วยความถูกต้อง ไม่ใช่มาจิ้ม ๆ จ้า ๆ ฌ์ ท่านจะได้อะไรหรือ นั่งคุยกันเสียเวลาเปล่า ๆ แถมนินทากันด้วย

ท่านทั้งหลาย ที่ปฏิบัติกรรมฐานมาเป็นเวลาน้อยบ้าง มากบ้าง ท่านมีอะไรติดขัด ท่านมีอะไรจะเหนียวรั้งท่านได้บ้างไหม ท่านจะเดินทางได้ถูกต้องตามครรลองของชีวิตไหม ท่านได้วิถีชีวิตแล้วหรือยัง ชีวิตของท่านเข้าไปในจุดมุ่งหมายอันนั้นหรือยัง อย่าประมาท ชีวิตท่านจะเป็นอกุศลกรรมมิตเต **สังกิลิฏฐะ ทุกติ ปาฐิกังขา** เมื่อจิตเศร้าหมองท่านจะต้องไปอบาย **จิตเต อสังกิลิฏฐะ สุกติ ปาฐิกังขา** จิตผ่องใสขอมไปสุคติ ขอให้ทำด้วยความตั้งใจและนั่งสมาธิไม่ต้องไปเอาเรื่องเอาทกกับใคร กินน้อย นอนน้อย พุดน้อย ทำความเพียรมาก ท่านจะรู้สึกนึกคิดตัวภายใน ๗ วัน ท่านจะต้องได้ ถ้ายังไม่คิดกัน พุดคุยเข้าชี้ อารมณ์ก็เสียไป ท่านจะมีสมาธิได้อย่างไร จิตไม่เป็นสมาธิเพราะดังกล่าวนี เหตุที่จิตไม่เป็นสมาธิมีอยู่ ๗ ประการ

๑. นั่งไม่ถูกวิธี
๒. จิตเป็นกังวล กังวลเรื่องงาน
๓. เหนื่อยมาก ไปทำงานมาเหนื่อยเหลือเกิน จิตท่านจะไม่เป็นสมาธิ แต่หายเหนื่อยเมื่อยล้าเมื่อไรที่ตั้งสติให้ได้แก่นได้
๔. ป่วย อาพาธหนัก จิตท่านจะไม่เป็นสมาธิท่านจะอุปาทานนึกถึงเวทนาปวดโน้น เมื่อยนี้ ปวดหนอ ปวดเรื่อยอะไรทำนองนี้ จิตท่านจะขาดสมาธิทันทีถ้าไม่ฝึดไม่ปฏิบัติ ท่านจะไม่มีสมาธิเลย
๕. รากะเกิด ขณะนั้นจิตท่านจะหายไป สมาธิจะไม่เกิด
๖. โทสะเกิด ท่านไม่สามารถแก้ไขโทสะได้ ไม่สามารถจะตั้งสติไว้ได้ สมาธิหนีไปหมด ท่านจะทำอะไรเสีย ขาดสมาธิเพราะมีโทสะ โทสะสิงสถิตอยู่ในจิตใจของท่าน ปัญญาไม่เกิด แล้วท่านจะไม่มีสมาธิปฏิบัติอีก ๒๐ ปี ก็ไม่ได้ผล ก็ไม่ได้ อานิสงส์แต่ประการใด

๘. อารมณ์มากกระทบ อารมณ์เกิดกระทบ สัมผัสเกิดอายตนะ ตา หู จมูก ลิ้น กาย ใจ เกิดสัมผัสสมา
กระทบอารมณ์จึงเสีย จิตไม่เป็นสมาธิ ไหนเลยท่านจะมีสมาธิรอดอาตมาว่ามีสมาธิแล้ว ไม่จริง นั่งหลับตาที่
ไม่รู้ว่าคุณนี่สมณะหรือวิปัสสนานั่งหลับตาอยู่ จิตออกไปโน้นไปเชียงใหม่โน้น จิตโน้นไปห้วงผัวกลัวผัวจะ
ไปมีเมียใหม่อะไรทำนองนี้ รับรองอีกร้อยปีท่านจะไม่ได้อะไร จิตเกิดโทสะ ถ้าท่านไม่ระงับโทสะก่อน
สมาธิไม่เกิดแน่นอนขนาดการกำหนดจิต จะขาดสติ ขาดปัญญา ไหนเลยสมาธิจะเกิดขึ้นกับตัวท่านได้

เหมือนพระท่านบวชนั่งหลับหูหลับตาตะพึด ไม่ได้รู้เห็นอะไรได้อะไร ไม่ต้องถามครูบาอาจารย์ ครูบา
อาจารย์ก็ทำไม่ได้อีกไปกันใหญ่เลย ครูก็ไม่รู้ ศิษย์ก็ไม่รู้ ความขลังของอาจารย์เลยกลายเป็นความคลั่งของ
ลูกศิษย์ ทำไม่ได้มันคลั่งโดยออกไปนอกศูนย์กลาง เอาดีไม่ได้ แน่นอนที่สุดขอฝากไว้ นี่แหละจิตเป็นสมาธิ
ไม่ได้ มีอยู่ ๘ ประการ

ส่วนสาเหตุของจิตไม่สงบมีอยู่ ๘ ประการ โยมต้องกำหนดจดจำข้อนี้ไว้ก่อน จิตไม่สงบทำอย่างไร
ก็ไม่สงบ ถ้าไม่ฝึกมาก่อน จิตไม่มีสมาธิจะไม่มี ความสงบในครอบครัวเลย สาเหตุนี้ ได้แก่

๑. มีไม่พอ ตะเกียกตะกายอยู่ร่ำไป ท่านจะไม่มี ความสงบในครอบครัวเลย

๒. ใช้เวลาว่างมากเกินไป ไม่เอางานเอาการ พวกประเภทนี้ พวกจิตว่าง มันว่างจิตมันก็ไหลไปสู่ที่ต่ำ
ชีวิตจะไร้สาระไม่สงบ

๓. ถูกเบียดเบียนจิตใจ ครอบครัวไปอยู่ในหมู่บ้านที่เขาเบียดเบียนจิตใจ จิตท่านจะไม่สงบ

๔. อวัยวะไม่ตั้งอยู่ในความปกติ ปวดท้อง ปวดหัว ธาตุที่ ๕ ขาดไป อวัยวะไม่ปกติ ท่านจะขาด
ปัญญาจะสงบได้ไหม อวัยวะไม่ตั้งอยู่ในความสงบ ยกตัวอย่างให้เห็นอย่างง่ายๆ ก่อนสอนก็ต้องไปปัสสาวะ
ก่อน ไปถ่ายอุจจาระเสียก่อนให้มันโล่งใจแล้วสอนต่อไปหากจิตไม่สงบแล้วท่านจะสอนเด็กไม่ได้ดีเลย

๕. โรคภัยไข้เจ็บเบียดเบียน ท่านเป็นโรคสามวันสี่วันไข้ อยู่ในภาวะอันนั้น แน่นอนที่สุด

๖. ถูกสิ่งแวดล้อมดึงไปทางชั่ว เข้าไปอยู่ในกลุ่มคนเลว คนพาลสันดานบาป ดึงทุกวันดึงทุกเดือน
ดึงทุกเวลา จะไม่เกิดมีความสงบเลย

๗. ครอบครัวไม่มีความสุข ทะเลาะกันทุกวันจิตท่านจะไม่สงบ

๘. มัวเมาในอบายมุข เล่นการพนันไม่พัก เทียวสรวลเสเฮฮาในสังคมตลอดรายการ จิตท่านจะไม่
สงบเลย นี่แหละจำไว้ จิตไม่สงบมีอยู่ ๘ ประการ จิตไม่เป็นสมาธิมีอยู่ ๘ ประการ นี้โปรดกำหนดจำไป
ตีความ คิดด้วยว่าจริงหรือไม่ เขียนวิทยานิพนธ์ไว้บ้าง เรียกว่าวิทยานิพนธ์ชีวิต ชีวิตจะเร้นแค้นชีวิตจะไม่มี
แปลนและแผนผัง ชีวิตจะไม่ตั้งด้วยดี ความคิดก็จะไม่ได้ และถ้าท่านปฏิบัติเช่นนี้ ก็จะไม่มีสมาธิ คือ **มอง
ไม่ถูกวิธี**

๒. **จิตกังวล จิตตก** กังวลงาน กังวลอะไรต่อมิอะไร เช่น มานั่งบ่นเรื่องผัวเรื่องเมียเรื่องลูก เรื่องสารพัด ถึง
ต้องตัดปลั๊กกังวลเสียมัววัดทั้งที่เอาดีกลับไปให้ได้ ทำได้ไหม บางคนมาบอกว่าหลวงพ่อกะจันมาปฏิบัติ
๗ วันไม่ได้อะไรเลย นี่เพราะกังวลจัด จิตเลยไม่เป็นสมาธิ เพราะกังวล จิตต้องตัดปลั๊กกังวลเสีย เสียสละ
มาอยู่วัดสัก ๗ วัน หรือ ๑๐ วัน ตัดกังวลให้มันได้ ถ้าตัดไม่ได้ ถ้ามาเดินจงกรมอย่างไรหนอ **ช่วยอย่างไรหนอ**

ถูกไปโรงเรียนหรือไม่หนอ ขว้างหนอ ซ้าย่างหนอ ร้านค้าผู้คนแน่นหรือเปล่าหนอ ฝ่ามือเอาเงินไปให้
เมียน้อยบ้างหรือเปล่าหนอ หมั้นปีกี่ไม่ได้

ถ้าจะพูดให้ชัดเจนนี้ ก็กลางเดือนแล้ว แสงสว่างพระจันทร์ลอยเด่นอยู่กลางภา จะแจ่มใสหรือว่าจะ
มืดก็แล้วแต่ท่าน แล้วท่านจะใช้ปัญญาในตัวบ้างไหม ถ้าเหนื่อยมากนักรู้จักจะเหนื่อยเหลือเกิน เหนื่อยไป
แบกหามไปทำงาน เมื่อไม่สบายสมาธิไม่มีหรือจะบอกให้ ต้องหายใจยาวๆ เหนื่อยหนอ เหนื่อยหนอ พอ
หายใจเหนื่อยแล้วถึงจะมีสมาธิ ยิ่งเหนื่อยอยู่หายใจไม่ทั่วท้อง ท้องก็ร้องแล้วก็หิว สมาธิมันไม่เกิดท่านผู้ปฏิบัติ
จำเอาไปใช้ เหนื่อยมากสมาธิไม่เกิด ป่วยอาพาธเป็นโรคมะเร็งปอด แล้วท่านจะมีสมาธิไหม จิตก็ไม่สงบ
แถมสมาธิก็ไม่เกิด เกิดโทสะ หายใจก็หายใจให้มันยาว โกรธหนอ โกรธหนอ ผู้ปฏิบัติไม่ได้ทำตรงนี้ จึง
ไม่ได้อะไรเกิดขึ้น ปล่อยให้มันผ่านไป มันน่าเสียดายเลย มันก็ย่ำเข้ามาผูกในจิตใจเราตลอดปีและตลอดวัน
ยังคำสมาธิจิตภาวนาไม่มีแต่อารมณ์เข้ามากระทบโดนกันไปเลยกระทบไม่ได้ เหมือนไข่เป็ด ไข่ไก่ กระทบ
มันก็ต้องแตก ต้องเป็นไข่หิน ออกทน ออกคลื่น จำไว้เลยจิตไม่สงบนี้ ข้อ จิตท่านไม่เป็นสมาธิมี ๗ ข้อ นัก
กรรมฐานทั้งหมด ถ้าใครไม่นั่งก็ไม่ต้องทำแล้ว ไม่ฝึกไว้ก่อนแล้วจะไม่มีทางแก้ปัญหาวินัยได้เลย ขอฝาก
ญาติโยมไว้ในที่ประชุมนี้ด้วย

อาตมานึกได้ ทำกรรมฐานไปไม่ต้องออกมาเป็นตัวหนังสือ นี่ก็หนังสือไม่มี ตัวบอกเอง พຽນนี้หัว
หลุดหัวจะขาด มีเล่มไหนมันบอกเราไหม ไม่มีบอกหรือ ร่องอัยการสูงสุด นายชัยวัฒน์ เกิดปรีชาสวัสดิ์
บอกว่า หลวงพ่อครับผมมีปัญหา ๕ ข้อ ผมจะยังไม่บอกหลวงพ่อ ผมจะลองมาแก้ดู เอาละ ท่านอัยการนั่งไป
เลขนะ อย่าไปพูดกับใครนะเอาตามนี้ เดี่ยวจะสอบอารมณ์ให้ เดินอย่าไปพูดกับใคร เดินแล้วนั่ง นั่งแล้วเดิน
๓ - ๔ วัน เอากระดาษจด ๕ ข้อ แก้ได้หมด นี่หนังสือตัวอย่าง พูดกับท่าน ท่านจะเข้าใจคำพูดนี้ไหมทุกคนนี้
พูดเข้าใจไหม หนังสือไม่มีตัว คือ ประสบการณ์ชีวิตกรรมฐาน อาตมาบอกเมื่อ ๑๔ ตุลาคม หนังสือมี
ตัวอย่างมันบอกได้เลย กฎแห่งกรรมมันผูกขึ้นมาทันที ๓๔ ตุลาคม เทียงสี่สิบห้า ท่านจะมรณภาพ ต้อง
ตาย รดชนคอหักตาย กตัญญูไม่ใหม่คอมพิวเตอร์มันจะตีออกมา เมื่ออยู่มัธยมสาม ไปหักคอนกหนองสาหร่าย
โน่นไปดูแผนที่ กรรมแผนที่มาถ่ายทางอากาศ ถ่ายไว้ให้หนองสาหร่าย นี่หนังสือมีตัวแล้ว

บางคนก็มาถามอาตมา หลวงพ่อคะนั่งที่วันศัวัจะดับบ้าน อ้อ มานั่งแกบนหรือนี้ มีครูอยู่ที่
สกลนคร ฝ่าหายไปสามปีสี่ปีไม่กลับบ้าน มีลูกอยู่สามคนจะไม่ออกชื่อพ่อศัวั แม่ศัวั ขายที่ได้เป็นร้อยล้าน
แล้วก็เอาไปก็ร้อยล้านไม่รู้ หายไปเลย เข้าใจว่าไปโดนคนทุบตาย พระหมอดูก็แน่ บอกว่าศัวัตายแล้ว พ่อแม่
ก็ทำบุญ ๗ วันแล้ว ๑๐๐ วัน แล้วเรียบริ้อย แต่ครูคนนี้เดินทางมาจากสกลนคร มานั่งกรรมฐานที่วัดนี้ ครั้ง
บอกนี่เราสอนเองมานี่เดินจงกรม ๑ ชั่วโมง ไม่ได้ดีอย่าหยุดนะ เดินอย่างนี้ อย่างนี้ ยืนหนออย่างนี้ อย่างนี้
แล้วก็นั่ง ๑ ชั่วโมง ไม่ได้ดีอย่าหยุดนะ เดินอย่างนี้ ยืนหนออย่างนี้แล้วก็นั่ง ๑ ชั่วโมงอย่างต่ำ ไม่ใช่สิบนาที่
ยี่สิบนาที่ ไม่เอา ตายให้มันตายจะได้รู้กัน นั่งให้มันถึงจริงซิ มันถึงจะชิมออกมา เข้าไม่ถึงทำความดีชิมได้
ขึ้น แบบโบราณท่านว่าไว้ อาตมาจำได้มาจนบัดนี้ ตอนเป็นเด็กไว้ผมเปีย พระท่านเทศน์บ้านต้องมิดรั้ว มี
หัวต้องมีผม ผู้หญิงต้องมีนม ขนมหต้องมีไส้ ไม้ไฟต้องมีใบ ดินให้มันถึงที่ ทำความดีให้มันถึงขั้น โยมไป
สอนลูกมันซิ หมั่นจดหมั่นจำหมั่นจำหมั่นจด สิ่งใดงามอย่าได้งด หมั่นจำหมั่นจำเป็นตำรตอนที่อาตมาอยู่

ประณตสองนี้ท่องประณตจรรยาได้หมด ถึงได้มาพิมพ์หนังสือพัฒนาศากลอนจิตพัฒนาภรรยาไทยให้สอน
สั่งในชั้นมหาวิทยาลัย

แล้วครุคนั้นก็นั่งแผ่เมตตาให้สามี ไม่เชื่อว่าผู้ตาย แต่พ่อผู้แม่ผู้ทำบุญแล้ว ให้พระหมอดูณะเอา
ไปหาให้เขวไปเปล่าๆ ขอฝากแม่บ้านไว้ด้วย อย่าไปเชื่อหมอดูณะ

ครุคนั้นบอก หลวงพ่อ หนูตัดกังวลได้เป็นสมาธิแน่ที่หลวงพ่อบุญหนุนกังวลกับสามีแล้ว ตัดขาด
ไปแล้ว ไม่กังวลแน่ หนูมีแต่สมาธิจิตด้วย จะตั้งใจเลี้ยงลูก คนนี้ให้เป็นใหญ่เป็นโตต่อไปให้จงได้ ตามที่
หลวงพ่อบอก หนูทำได้แล้วแผ่เมตตาแผ่ส่วนกุศลไปให้สามีจะอยู่แห่งหนตำบลใด ขอให้สามีปลอดภัย ใน
โลกมนุษย์และสัมปรายภพกายเบื่องหน้าสืบไป ไม่ต้องไปประลึกชาติ ทำบุญก็เห็นเดี๋ยวนี้ ทำบุญถ้าไม่ได้ด้วย
ความตั้งใจแล้วมันจะไปเอาชาติไหน ชาตินี้ก็ไม่ได้ ชาติหน้ามันจะได้หรือ ขอฝากไว้อย่างนี้

เมื่อภรรยาไม่มีกังวล สมาธิเกิดคลันคาล เมื่อแผ่เมตตาและอุทิศส่วนกุศลให้สามีถึง ก็ปรากฏว่า
สามีได้เงินแล้วหอบหิ้วไปกับทหารเข้าไปเมืองกัมพูชาไปตั้งบริษัทกับญี่ปุ่น กับคนไทยและกัมพูชาเข้าหุ้น
ด้วย รวยมหาศาลแต่เอาเงินออกไม่ได้ เขมรที่ไม่ให้ออกมา ก็นั่งพิจารณาถึงภรรยาที่แผ่เมตตาให้ เห็นภรรยา
ทุกวัน ก็ทำให้เกิดปัญญาจึงรีบขายบริษัท เพราะอยากส่งเงินมาให้ภรรยาบ้าง เขมรก็ไม่ยอมให้ส่งเงินผ่าน
ทางธนาคาร เลขาบริษัททั้งหมดให้ญี่ปุ่นไป เอาเงินดอลลาร์ที่เมืองกัมพูชา พอขายได้แล้วทำอย่างไรจะกลับ
ได้ เขมรต้องตรวจด่าน ภรรยานี้ก็แผ่เมตตาออกไปขอให้สามีปลอดภัยมีโชคมีชัยเท่านั้นเอง เลขาก็เกิดมีปัญญา
ขึ้นมาเอาเงินห่อสามสี่ชั้น ใส่กระเช้าแล้วสอดลับข้าง ขนบั้งอยู่ข้างนอก เงินดอลลาร์ยัดๆ ไป จ้างคนเขมร
หามเอามาส่ง เลขาออกชายแดนมาได้ ถึงบ้านสกลนคร พ่อแม่คิดว่าผีมา พอกลับมาก็เลี้ยงลูกอย่างดีตลอด
มา แล้วเงินที่ได้มาก็สร้างบ้าน ชื่อที่ดินไว้ แล้วทำบ้านจัดสรรขึ้นมา รวยเลย ครัวลือถึงสกลนคร หนอย
เขาได้เอาของมาถวายมากมายก่ายกอง อาตมาถามว่าเป็นไง สามีตอบว่า ถ้าปากจริงๆ หลวงพ่อ นี่ผมมาแทบ
จะกราบเท้าภรรยาเลยว่าถ้าปากจริงๆ ภรรยาเลยบอกว่าอุตุสำหรัเลี้ยงลูกให้ได้ดี แล้วก็นั่งกรรมฐานแผ่เมตตาที่
วัดหลวงพ่อนี้ตลอด

อาตมาจึงได้ตั้งตำราขึ้นมา จิตไม่สงบมี ๗ ทำอย่างไรมันก็ไม่เกิด แต่วุ่นวาย ยิ่งนั่งยิ่ง
วุ่นวายทำให้เบื่อน่ายในการนั่งสมาธิ ทำให้หนีออกจากสมาธิไปเลย แล้ววุ่นวายใจใหญ่ กำหนดไม่ได้ ก็
หอบเสื่อกลับบ้าน พระอาจารย์ที่เขาสอนบอกว่าได้ญาณหอบเสื่อแล้ว เตรียมจะสำเร็จมรรคผลแล้ว เลขาต้อง
ไปตามตัวมาใหม่ เขาก็ไม่มาแล้ว นี่อาจารย์ต้องดูแลศิษย์ อย่าให้หนีออกไปได้ เพราะแสดงว่าทำผิดทางแล้ว
ทำผิดทางต้องดึงตัวไว้ก่อน ให้ทำให้ถูกให้ได้ ถ้าทำถูกแล้วก็ปล่อยกลับไป จะเรียกว่าญาณหอบเสื่อได้มี
แต่ตั้งตำราเกินกว่าของพระพุทธเจ้าได้ไป ไปเพิ่มเติมของพระพุทธเจ้าได้ไป ขอฝากพี่ชังทุกคนไว้ด้วย นี่
แหละจิตไม่สงบ จิตไม่เป็นสมาธิเพราะตามที่กล่าวมาเช่นเดียวกัน

อีกตัวอย่างหนึ่ง คือ **คุณชาติ อินทรวจิตร** ศิลปินแห่งชาติ แต่งเพลงเก่งมาก ตามปกติเขาสวดพาหุง
หากาทุกคืน วันหนึ่งขณะกำลังแต่งเพลงอยู่ เกิดอาการแน่นหน้าอก หมอบอกว่าเส้นเลือดหัวใจตีบต้องส่ง
โรงพยาบาลด่วน ถ้าช้าตายแน่ ต้องรีบผ่าตัด คุณชาติเล่าว่า *ขณะอยู่ในรถ ในใจก็อยากบอกหลวงพ่อกว่าหายใจ
ไม่ได้แล้วคงไม่ทันถึงโรงพยาบาลแน่นอน แล้วแกก็ตัดสินใจเอาหนังสือสวดมนต์มาสวด เอามือกำหัวใจไว้*

อติปิ โส กะคะวา อะระหังสัมมา สัมพุทธโธ วิชชาจะระณะสัมปันโน สุคะโต โลกะวิทู ไม่ต้องหายใจ หายใจ
ไม่ได้ พอพาหุงมหากาจบ อติปิ โส กะคะวา หายใจโล่งเลย นั่งได้ทันที

คุณชาติ อินทรวิจิตรมานั่งกรรมฐานที่วัด บอกหลวงพ่อกับ ผมขอกราบเท้าหลวงพ่อดังนี้ด้วย
ความขอบพระคุณอย่างสูงยิ่ง ที่ช่วยชีวิตผม ผมสวดมนต์แล้วผมบอกว่าหลวงพ่อกำลังช่วยนะ หลวงพ่อจรัญ
ช่วยนะถ้าไม่ช่วยตาย เมียผมหายไปคนแล้วผมจะหายอีกคนหรือนี้ พอสวดแล้วมือกำหัวใจไว้ สวดมนต์นี้ทำ
ให้เกิดสติจำไว้ ทำให้เกิดสมาธิ ตายให้ตาย บอกหลวงพ่อบ่นปลายชีวิตแล้ว ผมจะเจ็ดสิบแล้ว ได้หนังสือ
สวดมนต์มากี่เล่มสวดไป หลวงพ่อจรัญช่วย หลวงพ่อจรัญช่วย อติปิ โส กะคะวา อะระหัง สัมมาสัมพุทธโธ
วิชชาจะระณะสัมปันโน สุคะโต โลกะ วิทู ว่าเต็มที่แล้วหลับตาให้คนประคองไป บอกว่าคุณชาติตั้งสติไว้
คุณชาติตั้งสติไว้ หมอที่ไปหาเขาก็บอกว่าไม่รอด ไม่ถึงโรงพยาบาลใหญ่ คุณชาติก็บอกอาตมาว่า เรียกหลวง
พ่อช่วยแล้วก็บอกหายใจไม่ออก แล้วก็สวด อติปิ โส กะคะวา อะระหังสัมมาสัมพุทธโธ วิชชาจะระณะสัมปัน
โน สุคะโต โลกะ วิทู โล่งเลย หายใจออกเสียนี้ ส่วนบางคนที่เป็นโรคร้ายไข้เจ็บ มาจิ้มๆ จ้ำๆ โยมจะหาย
อย่างไร อีกอีกก็หลวงพ่อช่วยแผ่เมตตาให้หน่อย แผ่มันก็ไม่ออก โยมหม้อเบตเตอร์หมดไฟ แกรมเก็บไฟไม่
อยู่ในหม้อเบตเตอร์เสียแล้ว ช่วยไม่ได้หรอก ขอเจริญพรอย่างนั้น

ผู้ที่มาปฏิบัติธรรมก็มีความหมายอย่างนี้ ก็ขอเจริญพรไว้ คนสวดมนต์นี้ก็สวดให้มันจริงๆ หน่อย
สวดไม่จริง สวดแล้วก็ทิ้งๆ ขว้างๆ ไป ไม่มีทางได้หรอก มีเรื่องยกตัวอย่างอยู่มากหลาย จะเป็นฆราวาส
ภิกษุสงฆ์องค์เจ้าทำได้ มันจะเป็นอย่างที่ถูกกล่าว จิตจะสงบตลอด จิตจะเป็นสมาธิตลอดเวลาดังหลักฐานที่
กล่าวชี้แจงมานี้ จิตสงบไม่มีวุ่นวาย ต้องมีน้ำ อคน น้ำ ทัศนทุกคนนะ ไหนๆ มาอยู่แล้วไม่ใช่มาวันเดียว บางคน
วันเดียวก็ไม่ได้ พอโดนกระทบหน่อยหนักกลับไปเลย มีอยู่หลายราย ลูกผู้ดีมีศีล ไม่มีความอดทนเลย เขา
บอกว่าตรงนี้ทิ้งขยะไม่ได้มันสกปรกเท่านั้น กลับเลย โดนกระทบนิดหน่อยกลับไปเลย เขาก็เตือนเพื่อหวังดี

ขอฝากบอกว่าคนไม่อดทนไม่ต้องมาทำกรรมฐาน ปวดหนอ ปวดหนอ ก็ยังกำหนดปวดไม่ได้
ไม่ได้ตั้งสติให้ดี บอกปวดหนอ เข้าถึงธรรมะแล้วมันก็จะตั้งอยู่ระดับไปเวทนานั้นจะแยกออกไป จิตจะ
ไม่ได้เป็นอุปาทานยึดมั่น อยู่ในจุดนั้นถึงจะเป็นสมาธิ ตรงนี้ขอฝากไว้ด้วยนะ แต่อย่าไปวัดโน้นออกวัดนี้
บวชชีพรหมณ์ ไปฟังพระเทศน์กับพูด ถ้าโยมชอบฟังกับชอบพูดอย่ามาวัดนี้เลย เสียเวลาปฏิบัติ ไม่ได้พูด
จะคุยพูดได้เป็นบางอย่าง อย่าไปคุยท้าวความหลัง พูดเรื่องโน้นเรื่องนี้เอามาพูดทำไม ปากอย่าไวไซ้ ใจอย่า
เบา เรื่องเก่าอย่ามารื้อฟื้น เรื่องอื่นที่คิดชอบทำให้มันเสร็จ อนาคตไม่แน่นอน อย่าจับให้มันแน่นให้ติด โยม
จะผิดหวังและเสียใจตลอดชีวิต ตรงนี้น่าคิดแต่ทำไมไม่ทำกันเล่า ตัวอย่างคุณชาติ แกบอเท้าไม่ได้หลวงพ่
ผมตายแล้ว หนังสือหลวงพ่อบอกอยู่ในกระเป่าผม ผมสวดไปด้วย แต่งเพลงไปด้วย บางครั้งแต่งเพลงไม่ออกแต่
เดี๋ยวนี้แต่งสดๆ เลย แล้วบางทีมานั่งอยู่อาตมาบอกโยมช่วยแต่งเพลงให้สักเพลง ร้องให้ฟังด้วยนะ คุณชาติ
นั่งแต่งเดี๋ยวนี้เลยไม่พอชั่วโมง๒ หน้ากระดาษ และกินข้าวก็แต่งเพลงด้วย แหมโรงครัววัดอัมพวันมีอะไร
มีน้ำยา ขนมันจิ้นผสมกันอร่อยยังไง เบียร์หวาน มัน เค็ม ยังไงแต่งเป็นเพลงได้ โยมแต่งได้ โยมนั่ง
กรรมฐาน ไม่ได้กลับไปแต่งเพลงหรอก แต่งเนื้อหาสาระของคนให้มีแก่นสารต่อลูกหลานต่อไป

บางคนมานั่งกรรมฐานมันไม่เอาไหน จู้อิสลามไม่ได้ อิสลามไม่พูดไม่คุยเลย มาถือศีลอด มาจากเทคนิคมีนบุรี กินอาหารเข้าก่อนพระอาทิตย์ขึ้นแล้ว ตั้งแต่เช้าถึงเย็นน้ำถ้วยเดียวไม่กินเลยนะ เดินจงกรมไม่พูดจากับใครด้วย นี่อิสลาม ได้ผลอย่างนี้ คริสต์ก็ได้ผล ก็ไม่ได้หมายความว่าเอาอิสลามมาเป็นพุทธ หรือเอาพุทธมาเป็นอิสลามแต่ประการใด ต้องการมีของดีแจกก็แจกไป นับถือศาสนาของคุณไปเถอะ เราไม่ว่ากันนะ คนเป็นอิสลามก็นับถืออิสลามไปนะ เป็นพุทธก็นับถือพุทธไป เป็นคริสต์ก็นับถือคริสต์ไป แต่เรามีบริษัทเพชรนิลจินดาขาย แล้วก็ให้ฟรีลองไปใช้ดู ถ้าใช้ไม่ดีก็ทิ้งไป ไม่มีปัญหาอันใด ไม่ดีทิ้งไป ตัดมันออกไป มันจะเสียหายอะไรเขาชอบใจมาก ก็ขอสรุปใจความแต่เพียงเท่านี้

ธรรมะคือธรรมชาติ

พระราชสุทธินิพนธ์มงคล

การเจริญกุศลภาวนาเพื่อการปฏิบัติพระกรรมฐาน ก็คือปฏิบัติธรรมตามคำสอนของพระพุทธเจ้านั่นเอง บางคนเรียกว่าปฏิบัติธรรม แต่ก็ไม่ทราบว่าธรรมะนั้นมาจากไหนได้แก่อะไร ธรรมะตัวนี้แปลว่าที่ตั้งของงานและหน้าที่ที่ถูกต้อง คือกรรมฐาน ธรรมะแปลว่าสร้างความคิด ไม่มีเหตุผลไม่มีเหตุร้ายเจือปน นี่ก็เรียกว่าธรรมะ ธรรมะแปลว่าธรรมชาติของความคิด ธรรมะแปลว่าความคิด ธรรมะแปลว่าสติปัญญา ธรรมะแปลว่าแก้ไข ธรรมะแปลว่าเดินไกล ธรรมะแปลว่าละแล้วซึ่งความชั่วทั้งหลาย ถึงจะแปลว่าธรรมะ

บางท่านมาปฏิบัติแล้วไม่ได้ผล ก็เนื่องจากว่า ตั้งใจมาปฏิบัติ ๗ วัน พออยู่ได้คืนเดียวกลับแล้ว บ่นบอกว่าทำไม่ได้ ปวดหัว ไม่สบาย ข้อเท็จจริงนั้น ถ้าเราไม่สบาย เราไม่ค่อยสบาย ทางด้านกาย ปวดศีรษะหรือเครียด และเราไม่สบายทางด้านจิตใจ ปฏิบัติธรรมไม่ได้ผลแน่ แต่ก็คนปฏิบัติไม่ได้ผลก็ไม่มีผลก็ไม่มีผลออกตน และก็มีทิฏฐิมานะนอนเนื่องอยู่ในสันดาน อาศัยธรรมะของพระพุทธเจ้าท่านนั่นเองที่จะแก้ไขได้ อย่างอื่นไม่สามารถจะแก้ไขได้แน่นอน

ธรรมะ แปลว่าความอดทน ธรรมะแปลว่ากำปั้นทุบดิน ดิทุกแห่งทุกมุม นั้นเรียกว่าธรรมะ ดิทุกแห่งทุกมุมไม่มีเสีย มีแต่อกมีแต่งาม ผู้ที่ปฏิบัติธรรมะงอกงาม มันงอกตรงไหนมันงามตรงไหน มันงอกอยู่ที่จิตใจ จิตใจดีจิตใจมีปัญญาแล้วเรียกว่างอก ถ้าหากว่าคนไร้ธรรมะไม่ได้ปฏิบัติธรรมะแล้ว จิตมันก็จะหดเหี่ยว จิตใจมันจะแห้งแล้ง จิตใจจะตรอม จิตใจไม่กลมกล่อม มันก็ออกมาทำนองนี้ ที่นั่นแต่ที่ท่านทั้งหลายจะมีอุบาสกอุบาสิกาหรือจะเป็นพระสงฆ์องค์เจ้าก็ตาม ถ้าไม่ปฏิบัติธรรมแล้วมันก็ไม่อดทน ผู้ที่ถึงธรรมะและปฏิบัติในตัวในขณะนี้และปัจจุบันนี้ มีแต่ความอดทนอดกลั้น และอดออม มีอะไรก็ประนอมยอมความ บัวไม่ขุ่น น้ำไม่ขุ่น ก็เรียกธรรมะ ผู้ที่มีความขยันหมั่นเพียร **อิริยนิยยะ ทุกขมัจ เจติ** ก็เรียกว่าธรรมะ เราจะล่วงทุกข์พ้นทุกข์ไปได้ก็เพราะความพยายามและความเพียรของเรา และอุตสาหกรรมพยายามงานต้องสำเร็จเสียและถูกต้อง ก็เรียกว่าธรรมะทั้งนั้น คนไร้ธรรมะคนไม่มีธรรมะประจำใจ ก็คือคนเกียจคร้านในหน้าที่ ไม่รับผิดชอบตัวเอง และตัวเองก็ขาดสัจจะ ไม่มีสัจจวาจา ธรรมะแปลว่าผู้มีสัจจวาจา ก็เรียกธรรมะทั้งนั้น แต่แยกเรียกกันไปตามศัพท์แสงของธรรมะ ก็เรียกว่าภาวนา ๒ สมถภาวนา วิปัสสนาภาวนา แต่แล้วก็ต้องอดลงท้ายธรรมะไม่ได้ **กรรมฐาน** เรียกว่า **ธรรมะ สมถกรรมฐาน วิปัสสนากรรมฐาน** การทำให้ฐานเกาะ ทำให้จิตใจเบิกบาน ทำให้จิตใจเข้ม ทำให้จิตใจไม่เศร้าหมอง จิตใจปรองดอง สามัคคีกาย สามัคคีจิต ชีวิตแจ่มใส คือธรรมะ ถ้าคนมีธรรมะประจำจิตประจำใจ มันก็ต้องงอกบริบูรณ์เพิ่มพูนบริบูรณ์ทุกประการ

ท่านทั้งหลายเราเจริญกรรมฐาน เจริญสติปัญญา ๔ ก็ต้องให้จิตใจนั้นประกอบไปด้วยธรรมะทุกด้านทุกวิถีทางเพื่อขึ้นดิธรรมคำแห่งความอดทน เรามีสติควบคุมจิตเมื่อใดมีความรู้เกิดขึ้นเมื่อนั้น คนที่สติขาดสติแล้ว จิตไม่มีความรู้จริงเลย มันจะรู้ปลอม มันจะรู้ข้อมใจ จะไม่เกิดประโยชน์ โสติดิผลแต่ประการใด บางท่านตั้งใจเต็มที่เลยจะปฏิบัติ ๗ วัน สองวันก็กลับแล้ว ไม่อดทนแถมเลือกอาหารอีก คนที่มีธรรมะ

ประจำใจนะเขาไม่เลือกอาหารส่วนใหญ่จะเป็นคนจีน เราจะเห็นมาจากเมืองจีนนี่จีนมีธรรมะ เขาสามารถ
รับประทานได้ง่ายๆ ข้าวเหนียวจิ้มน้ำพริกปลาป่น เขาก็มีธรรมะ อุดหนุน คนที่ไม่มีมีธรรมะเลือกอาหาร กิน
ไม่ได้ ต้องกินอย่างดี คนกินอย่างนี้ไม่ใช่คนมีธรรมะอย่างที่พระพุทธเจ้าสอนภิกษุสงฆ์ผู้ทรงศีลสังวรพระ
วินัย สังวรสำรวมแล้วฝากชีวิตไว้กับญาติโยม โยมมีเกลือก็กินเกลือ โยมมีมะเขือก็กินมะเขือ โยมมีน้ำปลา
ก็กินน้ำปลา เพราะพระท่านมีธรรมะ เพราะพระท่านใจประเสริฐ ภัณฑะ ข้าแต่พระสงฆ์ผู้เจริญ คนที่เจริญแล้ว
อริยเจ้าด้านจิตใจแล้ว รับประทานอะไรก็ได้ทั้งหมด แต่ของนั้นจะเป็นของอะไรก็ตาม จุดมุ่งหมายต้องการให้
สะอาดไม่สกปรก ทำให้สะอาดถึงภพชาตินั้นจะเป็นกะโหลกกะลาใส่เป็นภพชาตินั้น แต่ที่สะอาดสวยงาม แต่
เครื่องโถงของเครื่องสังคโลกของแพงแต่สกปรกเปื้อนเปรอะเลอะเทอะไม่สะอาดพอที่จะใส่ของนั้นได้ ก็
นี่แหละเป็นธรรมะ

คนที่มีความประจำใจ หนึ่ง จะไม่ถือตัว มีอะไรก็รับประทานได้ แต่เท่าที่เอาตามสังเกตุโฆมาอยู่
กรรมฐานมาบ่นให้ได้ยินว่า กับข้าวกินไม่ได้ เราผู้อ่านเคยกินไอนั้น ไอนั้นชื่อเอา แต่มาอยู่นี่กินไม่ได้เราก็
ปฏิบัติไม่ได้ อย่างนี้คนไร้ธรรมะ คนไม่มีเหตุผล พระพุทธเจ้าของเราเป็นจักรพรรดิ เจ้าชายสิทธัตถะเป็น
พระราชโอรสของพระเจ้าสุทโธทนะ เป็นจักรพรรดิราชาธิราชเสด็จออกบรรพชาแล้วก็พวกชาวบ้าน
ชาวเมืองรู้ว่าเจ้าชายเสด็จมาก็ยังไม่ทราบเพราะตอนนั้นท่านยังไม่ได้ฉายาว่าพระพุทธเจ้าในโลกเพียงแค่เป็น
นักบวช เป็นนักบวชที่แสวงหาโมกขธรรมแสวงหาความจริงของชีวิตต้องอยู่ด้วยธรรมชาติ นอนกับดินกิน
กับทราบ นั่นคือพระพุทธเจ้า เป็นลูกของจักรพรรดิ เป็นลูกของพระเจ้าแผ่นดิน เมื่อญาติโยมเอากับข้าวม
แล้วแต่ประเพณีนิยมเขาใช้ท่านอะไรเขาก็เอาเข้ามา บางถิ่นฐานรับประทานข้าวไม่เหมือนกัน ยกตัวอย่างให้
เห็น อย่างโยมภาคเหนือ ภาคอีสาน ก็ชอบรับประทานข้าวเหนียว ภาคกลางนี้ไม่ชอบข้าวเหนียว ชอบ
รับประทานข้าวเจ้าและข้าวเหนียวก็ทานน้อย แต่ส่วนญาติโยมประเพณีบางบ้านทานข้าวเหนียวทั้งบ้าน
เอาตามเคยเดินธุดงค์ไปอยู่ในบ้านนั้น ในหมู่บ้านเขามาใส่บาตรข้าวเหนียวทั้งนั้น ก็ต้องฉันจะเป็นอะไรก็
ตามกินได้ไม่เป็นพิษเป็นภัยต่อร่างกายก็แล้วกัน

บางแห่งทำกับข้าวมามากเข้าชายจัตุรดิพระองค์จะอยู่ในรั้วในวัง จะเสวยพระกระยาหารยังไ้
ได้ ปราสาทมีถึง ๓ ฤดู ฤดูร้อนก็อยู่ปราสาทนี้ ฤดูหนาวก็อยู่ปราสาทโน้น ฤดูฝนก็ต้องอยู่ปราสาทนั้น มีถึง
๓ ฤดู จะอยู่ยังไ้ก็ได้สบายจริงๆ สะดวกสบายจริงๆ คนที่มีความสบายและสะดวกจะไม่พบของจริง มันมี
พวกคิด สี่ ดี เป้า พระเจ้าสุทโธทนะให้นางสนมกำนัลนางมาคิด สี่ ดี เป้า ร้องรำทำเพลงกล่อมทุกวัน เพื่อจะ
ไม่ให้เจ้าชายเสด็จออกบรรพชา เพราะพราหมณาจารย์ทำนายไว้ พราหมณ์ที่ ๕ ได้ทายไว้ พราหมณ์ ๘ ท่าน
ทายว่าเป็น ๒ สถาน ถ้าออกบวชก็จะได้เป็นพระพุทธเจ้า ถ้าครองราชสมบัติจะไม่มีใ้เสียได้ เป็นจักรพรรดิ
แต่พราหมณ์หนุ่มที่สุด คือ อัญญาโกณฑัญญะ ทายไว้ในลักษณะเดียว ต้องเป็นพระพุทธเจ้า ๑๐๐ % ไม่ต้อง
อยู่ครองฆราวาส ครองราชสมบัติ ต้องออกบวช จึงต้องมีนางสนมกำนัลนางม้องรำทำเพลงยั่วยุ สร้าง
ปราสาทถึง ๓ ฤดู ให้แก่เจ้าชายแล้วไม่ให้เสด็จไปทางไหน กลัวจะไปเจอเทวทูตเข้าเดี๋ยวจะเบื่อหน่าย จะ
เสด็จบรรพชา แต่แล้วพระองค์ก็ร้อนรุ่มกลุ่มใจออกเสด็จไปประพาสป่า ประพาสทุกยาม ทำให้เจอเทวทูต
คนกำลังเกิด แก่ แล้ก็กำลังเจ็บ เหลือแต่กระดูก แล้วก็ใกล้จะตายแล้วก็เห็นคนตายหายไปหามมานำไปเผา

กันมากหลาย ทำให้พระองค์คิดได้ทบทวนจิตนี้แหละเกิด แก่ เจ็บ ตาย มันแก้ไม่ได้ แก้ไม่ได้เลย แต่ของแก้
ได้ก็ควรจะแก้ มีของแก้บ้างมีขี้ มียาชนิดไหนมีกินไม่แก้ แก้ไม่ให้เจ็บ แก้ไม่ให้ตาย มันไม่มีเลย ทรง
เล็งเห็นเช่นนั้น เลยก็จะมียาอีกชนิดหนึ่ง วิชาชนิดหนึ่งต้องไปแสวงหาเอาเอง คือวิชาแก้ไม่ให้เกิด แก้
ไม่ให้แก่ แก้ไม่ให้เจ็บ แก้ไม่ให้ตาย พระองค์ก็ออกเสด็จบรรพชาต้องการวิชาเหล่านั้นเพื่อช่วยชาวโลก
ทั้งหลายลืมหินตาอำพาทเห็นโลกสว่างไสว ทำจิตให้เบิกบานท่านทั้งหลายไม่ต้องกลัวตายกลัวเจ็บ เพราะทุกคน
ไหนๆมันก็เกิดมามันก็ต้องตายทุกคน มันก็ต้องเจ็บด้วยกันทุกคน มันก็ต้องพลัดพรากจากของอันเป็นที่รัก
ของที่ชอบใจด้วยกันทุกคนแก้ไม่ได้ ส่วนที่แก้ได้เราก็กู้ ที่แก้ไม่ได้อย่าไปแก้มันเลย โยมอบาสกอบาสิกา
มันแก้ไม่ได้ ไม่ต้องไปแก้มัน มันจะต้องแก่แล้วมันก็ต้องเจ็บ มันก็ต้องจากมันก็ต้องตาย ผู้สัมปรายภพ อย่า
ไปหลงไหลใหลซนชั่วอายุ เอามาแก้เลย

บางทีคนแก้ก็อยากจะให้สวย ปกปิดความแก่ แล้วมันก็ต้องเจ็บ มันก็ต้องจาก ผู้สัมปรายภพ อย่าไป
หลงไหลใหลซนชั่วอายุ เอามาแก้เลย สิ่งใดแก้ได้ก็แก้ซะ สิ่งใดแก้ไม่ได้ อย่าไปแก้ให้มันเสียเวลาไปเปล่า จะไป
หาอายุวัฒนะที่ไหนเล่า กินไม่ให้แก่ไม่ให้ตาย ไม่มีทางแล้ว อย่าไปแก้มันเลย วิชาที่พระพุทธเจ้าแก้ไม่ได้
เกิด ก็วิชากรรมฐาน วิชาโมกขธรรม พระองค์ได้ไปเห็นของจริงมาแล้วอูฐ ๖ พรรษา นอนกับดินกินกับ
ทราย ถึงจะเห็นของจริง เดียวนี้ นั่งกรรมฐานในห้องแอร์กันในกรุงเทพฯ ของปลอมทั้งนั้น หนาวก็ทนไม่ได้
ร้อนก็ทนไม่ได้ ทนไม่ได้ทั้งนั้น ร้อนจัดก็เลิกทำ หนาวจัดก็เลิกเร็ว เร็วไปสายไป บ่ายไป เย็นไปทั้งนั้นเลย
เป็นสิ่งที่เราควรระวัง ก็คอยแก้ แก้ไม่ได้ก็ไม่ต้องไปแก้ ถ้าเกิดเจ็บไข้ถ้าไม่ถึงวาระและเวลามันก็แค่
คน นั้นถึงวาระขั้นสุดท้ายก็ต้องตาย ให้หมอตเวดาคีเอาไว้ไม่ได้ ฆตดาคีเอาไว้ไม่ได้ เทวดาก็ต้องจุติ พระ
อินทร์ก็ต้องจุติ ก็ต้องตายด้วยกันทั้งนั้น หลักเกณฑ์วิธีการเป็นเช่นนั้น

ในเมื่อเป็นเช่นนี้แล้ว ท่านทั้งหลายเอ๋ยเราจะหาอะไรมาแก้ มันไม่มีอีกแล้ว ฟันนอกเหนือจากการ
เจริญพระกรรมฐานดีที่สุด จะได้ไม่ต้องกลัวตาย ไม่ต้องกลัวแก่ไม่ต้องกลัวเจ็บ ถึงคราวเจ็บก็ต้องเจ็บถึง
คราวตายก็ต้องตาย นึกถึงความตายไว้ให้มันเคยชิน นึกถึงความตายไว้ให้เคยชินวันละหลาย ๆ ครั้ง หายใจ
เข้าออกในขณะนี้ เราอาจจะตายคืนนี้ เราอาจจะตายวันพรุ่งนี้ใครจะรู้ได้ ถ้าเราเคยชินกับความตาย เราจะได้ไม่
ต้องกลัวตาย จิตใจจะได้เข้มแข็ง จิตใจจะได้มีแรงขยันออกทนต่อไปถ้าท่านทั้งหลายกลัวตาย ต้องตายแน่ ๆ
และตายไวด้วย จิตตกทับที่ยิ่งซ้ำเป็นโรคมะเร็งไปเลย ตายไวเลย นี่แหละพระพุทธเจ้าสอนให้เคยชินเสีย เคย
ชินกับความแก่ ความเจ็บ ความตาย เคยชินต่อการที่จะต้องพลัดพรากจากของอันเป็นที่รัก ของที่ชอบใจ
ด้วยกันทั้งสิ้น ไม่มีใครจะอยู่กับของที่รักตลอดไป มันก็ต้องลั่นไป บางคนไม่จากเป็นมันก็ต้องจากตาย
บางคนเสียตายเหลือเกินจากกันตอนเป็นสามีภรรยาที่ขงว่างกัน ทั้งลูกทั้งครอบครัว เป็นที่น่าเสียตาย ถึงยัง
ก็ต้องทิ้งกันได้แน่นอนคือตาย แต่ยังไม่ตายนี้ไม่ทิ้งกันน่าจะช่วยเหลือกัน ไปก่อนนะอย่างนี้เป็นต้น

ท่านทั้งหลาย คนที่มานี้ทุกประเภทที่วัดเรานี้ นะ ก็ของฝากความจริงใจไว้ บางคนพูดให้ได้ยินเลย
กับข้าวกินไม่ลง ที่บ้านเรากินหมูเห็ดเป็ดไก่ อย่างนี้กินกับเขาไม่ได้หรอก ไม่ใช่วิสัย พระพุทธเจ้าเสียดิ เรา
เป็นลูกตถาคตโยมเป็นอุบาสกอุบาสิกา ก็เรียกว่าลูกตถาคต ก็รามานะกัมมปฏิบัติก็เรียกว่า ลูกตถาคต เรา
เป็นลูกของพระพุทธเจ้ากันทั้งนั้นทุกคน แต่ว่าเป็นพระสงฆ์องค์เณร ก็เป็นญาติโยม ก็เราเป็นลูกท่านทั้งนั้น

แต่ไม่เชื่อพอไปเชื่อใคร จะกินหมู เห็ด เบ็ด ไก่ บางคนก็รับประทานก็ได้ ก็ไม่ได้ห้ามพระพุทธเจ้าก็ไม่ได้ห้าม มังสวิรัต พระองค์ก็ไม่ได้ห้ามพระภิกษุเลยนะ แต่ท่านห้ามไว้อย่างฉันนี่มนุษย์ เนื้อ เนื้อสัตว์ว่าไปตามเรื่องห้าม เพราะสัตว์ประเภทนี้ไม่ควรจะไปฉัน แต่บางท่านก็ตีพระเถรวาทว่า ยังฉันเนื้อสัตว์อยู่เลย แล้วมันเป็นพระได้อย่างไร พวกกันเยอะเยอะ ข้อเท็จจริงพระไตรปิฎก ดูพระธรรมวินัยให้ครบไม่มีข้อบัญญัติเลยว่ห้ามไม่ให้ฉัน แต่มีบัญญัติอยู่อันหนึ่ง ถ้าเราไปบ้านเขา เขาไปเอาไก่มาฆ่าต่อหน้า แล้วก็เอามาแกลงให้พระถ้าภิกษุวินัยฉันไม่ได้ เขาฆ่าเพื่อเรา เราก็บาปด้วยซิ แต่ของที่เขามืออยู่แล้ว เราไปที่บ้านเขา เขาแกลงไว้ก่อนตั้งแต่เช้าแล้ว เขาก็ไม่หมายความว่ามาถวายพระหรือไม่ เราไปเขามาถวายเราก็ฉันได้ ไม่ใช่เราไปให้เขาฆ่า พอพระมาบ้านไม่หำกับข้าวไม่ได้

เราเคยไปผจญมา โยมขยับขยับตาให้ลูกไปเอาไก่เอามาฆ่าแล้วมาแกลง เราก็ยังอดส่ำหำขอบิณฑบาตเขาอย่าเลย น้ำปลาที่ได้โยม น้ำพริกที่ได้โยม อย่าสร้างบาปอาตมามาโปรดโยมนะไม่ได้มาทำให้โยมเป็นบาปเป็นเปรตเคยประสบด้วยตนเองแล้วอย่าบอกว่าท่านรู้ได้ยังงี้ก็เรามาจิตวิฑูรย์ได้บ้างเขาสั่งลูกให้ไปเอาไปฆ่า ไม่มีอะไรเลยวันนี้ กับข้าวไม่มี ในครัวเขามีน้ำพริกปลาร้า มีฝั่มมีกับข้าวถวายก็อย่างต้องการเอาไก่อมาฆ่า เอาเป็ดมาฆ่าถวาย แล้วเราก็ขอบิณฑบาต บอกเขาน้ำ ปลาถ้วยเดียวก็ได้ไม่เป็นไรหรอกนะ

นี่แหละท่านภิกษุทั้งหลายเราฝากชีวิตไว้กับญาติโยมทั้งนั้น โยมมีเกลือฉันเกลือ โยมมีมะเขือฉันมะเขือ ไม่มีไม้ฉัน ถึงจะได้ธรรมะ ถึงจะได้ความอดทน เห็นแก่ปากเห็นแก่ท้องไม่สำเร็จมรรคผลหรอก นี่แหละพระพุทธเจ้าท่านก็เสด็จจรูราวุป่า อรัญวาสี แล้วนั้นไปแสวงหาที่ชอบ ที่ต้องการแสวงหาวิชาแก้ไขปัญหากับแก้ไขทุกข์ ชาวบ้านก็เห็นว่าพระองค์เสด็จมาก็เอาของมาถวาย ข้าวก็แดง แกลงก็เต็ม สิทธิตะหรือจะเต็มใจกลืน กลืนไม่ลง ในเมื่อกลืนไม่ลงเช่นนี้แล้วเราอยู่ในปราสาทราชวัง เสวยพระกระยาหารยังงี้ก็ได้แต่แล้วเจ้าชายพิจารณาปัจจัย ๔ จีวรบิณฑบาต เสนาสนะ ศิลาณเภตซ์ จะมีหลักขึ้นมา เวลารับประเคนก็ยถาปัจจนวขณะ เวลาจะฉันก็ ปฏิสังขาโยนิโส ปิณฑปาตัง ปฏิเสวามิ ก็ออกมาในรูปแบบนี้ให้พิจารณาข้าวก็แดง แกลงก็เต็ม สิทธิตะต้องเต็มใจกลืน สันโดษมักน้อย โยมมียังงี้กลืนอย่างนั้น ไม่ใช่ว่า หลวงพ่อลูกฉันมาบวชที่นั่นะฉันไอนั้นไม่ได้นะ อาหารก็ต้องมีไอนั้นนะ ต้องมีไอนั้นนะ ลูกฉันจะฉันได้ บอกถ้าอย่างนี้ไปบวชที่อื่นเลย ใครจะหามาให้ฉัน จะไปฆ่ากุ้งฆ่าหมูที่ไหนละ

ท่านทั้งหลายเอ๋ย เราเป็นนักบวชแล้วมีอะไรฝากชีวิตกับญาติโยมภิกษุ แปลว่า ว่านอน สอนง่าย ไม่คือ รันเลี้ยงง่าย มีอะไรก็ฉัน ไม่มีก็ไม่ต้องฉัน โยมเขาไม่มีเราก็ไม่ต้องฉัน ถ้าอย่างนี้ลูกตถาคต นี่แหละท่านทั้งหลายเอ๋ย นอนกับคนกินกับทรายเดี๋ยวนี้ลูกผู้ดีมันไม่ใช่ผู้ดีนะซิ ไม่ใช่ลูกสัตยชาติผู้ดี แต่เป็นลูกที่พ่อแม่เอาใจ มาเลี้ยงด้วยความเอาใจตามใจลูกตลอดมา โตขึ้นว่านอนสอนยาก ถ้าไปตั้งหลักฐานทางานก็เลี้ยงงานเก่ง หนักไม่เอาเบาไม่สู้ คนประเภทไร้ธรรมะ ที่หนักก็ไม่เอาเบาที่ไม่สู้ตลอดราชการ ได้ตำราที่วัดคี่มาก บางทีเต็มใจจะมานัน้ ันก็มีศรัทธามาจากบ้านกันเต็มที่อยู่ได้คืนเดียวเช้าลาแล้วบอกเหตุใดจึงกลับ ลูกเขากินไม่ได้แล้วก็ปวดหัว นี่แหละคนตามใจตัวไร้เมื่อย ตามใจตัวไม่ได้พบธรรมะ ตามอารมณ์ตัวไม่พบธรรมะเลย พ่อแม่เลี้ยงมาอย่างดีไม่รู้เลยว่าพ่อแม่จนมาก่อน พอมามีเงินทองได้ลูกมันเกิดมา เกิดมาในกอง

เงินทองที่พ่อแม่ต้องเหนื่อยยาก ก็ขอเจริญพรญาติโยมว่า คนที่มีเงินมีทองนี้ เขาจนมาก่อนทั้งนั้น ไม่มีใครรวยมาจากพ่อแม่หรอก มีเงินมีทองมาจากพ่อแม่แต่ประการใด

ท่านพระภิกษุทักขสวาททั้งหลาย คุณจักรพรรดิพ่อของเรานี้ นอนอยู่ใหลไม่รู้ขมขมทั้ง ๆ ที่เป็นจักรพรรดิ สมบัติมากมาย ก็เปรียบเทียบกับอีกครึ่งหนึ่ง ก็คือพระโพธิสัตว์ พระเวสสันดรกับพระนางมัทรี สีกษัตริย์ตรตลอดก็ต่อชาติและกัณหาโนนอยู่ป่าหิมพานต์ ต้องเดินเท้าตลอดรายการต้องไปหาผลหมากรากไม้มาฉัน ข้าวปลาอาหารก็ไม่มีจะรับประทาน นั่นคือพระพุทธเจ้าที่เสวยพระชาติเป็นพระเวสสันดร ถ้าปากลำบากก่อน คนที่จะได้ดิบได้ดีนั้น มีความสุขต้องเกิดจากความทุกข์ ต้องระทมขมขื่นมาก่อน หนักก็ต้องเอาเบาที่ต้องสู้ ความรู้ที่ดี พอไปตั้งหลักฐานก็จะอดทนต่อสู้ต่อไป เดียวนี้ ผู้ปฏิบัติธรรมไม่ใช่ผู้ดีหรือผู้ดีต้องมีระเบียบแบบแผน ผู้ดีต้องเลี้ยงง่ายไปบ้านใครก็ไม่ถือตัว บ้านนั้นก็มิเฉพา น้ำปลา ร้ากับน้ำพริกไม่ถือตัวดูง่าย ๆ ยกตัวอย่างให้เห็น สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาสยามบรมราชกุมารี ข้าราชการบริพารในสำนักพระราชวังที่ตามเสด็จไปเล่าให้อาตมาฟัง เสด็จเมืองจีน เมืองจีนเอาตุ๊กเตอามาให้เสวยก็เสวยได้ เขาให้ยังงออย่างนั้น ทานอย่างนั้น ถึงเข้าจิตเข้าใจกันได้ รู้จิตรู้ใจกันได้ ถึงจะเป็นเพื่อนที่ดี เป็นนิทานที่ดีออกไปแบบนั้น นี่พระพุทธเจ้าของเราท่านจึงมิให้พระสงฆ์องค์เจ้าพิจารณาปัจจุณ จะห่มจีวร บิณฑบาตเสนาสนะ คิลานเภสัช ต้องพิจารณาก่อน ก่อนจะฉัน เวลาจะรับประทานนั้นแหละคือกรรมฐาน ไม่ใช่รับประทานส่งเดช แล้วก็ฉันเลยนะเป็นอาบัติโทษ เป็นบาปเป็นกรรม นี่แหละท่านทั้งหลายที่มานั่งกรรมฐานบางคนก็บ่นว่ากับข้าวไม่อร่อยไม่มีอะไรเลย แต่อย่าลืมว่า เปรี้ยว หวาน มัน เค็ม ต้องกำหนดว่า รสหนอ รสหนอ เป็นต้น เราฉันเพื่อยังชีวิตไปวันหนึ่งโภชน มัตตัญญูตา รู้จักประมาณการอาหารพอสมควร ไม่มากเกินไปไม่น้อยจนเกินไป ให้มันสะอาดอย่าให้สกปรก ก็พอจะรับประทานได้ พวกที่ไม่ถือมียังงอกินอย่างนั้น

บางทีพระท่านออกธุดงค์เดินกลางดงกลางป่าก็ฉันหัวเผือก หัวมัน ฉัน๓๑ไม้ ผลหมากรากไม้ โยคีฤาษี ชิไพร ก็มีมาหน้าหลายตา ยกตัวอย่างพระมหาภิกษุเมืองหนึ่งไปบวชเป็นฤาษีชิไพร ก็ไม่มีข้าวปลาอาหาร มันอยู่ในดงในป่าหิมพานต์มีแต่ผลหมากรากไม้ที่จะต้องฉันเท่านั้นเรียกว่า โยคีฤาษีชิไพร ผู้ที่มาปฏิบัติกรรมฐานนี้เรียกว่าโยคี ผู้บำเพ็ญเพียร ไม่ใช่ผู้ขี้เกียจ โยคี ผู้บำเพ็ญเพียร ผู้ขันธ์ความอดทน คนที่มีขันติความอดทนและบำเพ็ญเพียรไปนั้น จะสำเร็จมรรคผลได้แน่นอนทุกคน คนที่อดทนไม่ได้ไม่มีความเพียร อาหารก็เลือก กินไม่ได้ กินไม่ลง รับประทานก็ร่อยชาติก็ไม่สำเร็จ ทำอะไรก็ไม่สำเร็จแต่ประการใด เราจะเห็นคนมาจากเมืองจีนอยู่เมืองไทย ก็เล่าให้อาตมาฟัง บอกหลวงพ่อบุญ ฝากว่า จะรวยมาเป็น ๑๐๐ ล้าน ๑,๐๐๐ ล้าน กินข้าวปุ้นเต็ม กินข้าวกับปลาทุ กากาถูก ๆ บางครั้งก็กินข้าวกับน้ำปลา บางครั้งเลยก็กินข้าวกับเกลือ บัดนี้ผมเป็นเศรษฐีแล้ว คนที่ถือตัวและถืออาหารเพ้ออะไรไม่ได้เลยนะ เข้ากับใครก็ไม่ได้ด้วย อดทนไม่ได้ โยมหญิงโยมชาย มนุษย์อะไรกันทดสอบอะไรบ้างบางคนก็ไม่มีอีกไม่มีความเข้าใจแต่ประการใด มีความหมายอยู่ไม่ใช่ช้อย นี่แหละความอดทนอดกลั้น อดออมทองคำต้องสู้ไฟ ไม่มีใหญ่ต้องสู้ลม ขันติความอดทนนั้นเองมีประโยชน์มาก

พระพุทธเจ้าของเราเป็นจักรพรรดิไม่ทรงถือพระองค์แต่ประการใด เข้ากับเด็กได้ผู้ใหญ่ดี กระทั่ง โสภณิงามเลิศงามโฉม นำข้าวอาหารบิณฑบาตท่านยังไปรับ ไปสวयพระกระยาหาร โสภณิ เพื่อต้องการจะ ไปโปรดให้โสภณิกลับร้ายกลายเป็นดี ไม่เคยถือพระองค์แต่ประการใด อันนี้ก็ขอฝากพวกโยคีนักปฏิบัติไว้ ด้วย ต้องอดทน ต้องมีความเพียรถึงจะได้ผล อาหารการบริโภคนี้ เรารับประทานเพื่อยังชีวิตให้อยู่หนึ่ง เท่านั้นเองนะ ไม่ใช่รับด้วยกามคุณ ๕ หรือรับอาหารไปเพื่อกาม เพื่อบำรุงร่างกายให้แข็งแรงเท่านั้น โยคีผู้ บำเพ็ญเพียร รับประทานอาหารเพื่อยังชีวิตให้อยู่ไปวันหนึ่งเท่านั้นแล้วจะสร้างความคิด และอดทนต่อไปด้วย

อาตมาไปรูดงค์กับหลวงพ่อบุญในป่า ท่านบอกรับบิณฑบาตวันนี้ไม่ได้ข้าว อยู่ในป่าคงพงไพร วิธี ปฏิบัติของท่านทำอย่างไร ท่านบอกว่าเอาน้ำสะอาดในบาตรเข้าพิจารณาปฏิบัติสังขาร แต่ไม่ใช่เสกคาถา พิธีกรรมที่เราจะฉันทนะ ก็ดื่มนี้ ไปเต็มบาตรฉันให้หมดให้อิ่มเลยทีเดียวแล้วก็เดินไปได้วันหนึ่ง ขาดน้ำไม่ได้ ท่านบอกว่าต้องอดทนนะ คนที่จะดีได้ต้องอดทนได้ กระทั่งกระเทียบไม่ต้องโกรธไม่ต้องอะไรใครอดทน ตลอดต้นชนปลาย รับรองได้ดีแน่ ๆ ความอดทนเป็นสมบัติของนักต่อสู้ ความรู้เป็นสมบัติของนักปราชญ์ ความสามารถเป็นสมบัติของนักประกอบกิจ ความมีระเบียบทุกชนิดถึงจะเป็นคุณสมบัติของผู้ดีกินอะไรไม่ ลง อดทนก็ไม่ได้เป็นผู้ดีได้อย่างไร เป็นผู้ดีนั้นอดทนข้มสู้ตลอดรายการ นักเอาเบาสู่นั้น ปฏิบัติที่นี้ เดียวนี้ไม่มีแล้ว หาผู้ดีเพิ่มขึ้นไม่ได้เลย คุณในครัวเขามีกลิ่น ว่า มีปลาหมึกเต็มแล้วมีผักกาดดอง หอมดอง กระเทียมดอง จิ้ม น้ำพริก จิ้มเต้าเจี้ยว บางคนไม่ทานน้ำ พริกปลาร้า ก็ใช้เต้าเจี้ยวหลน เคยไปดูในครัวพี่เขา จนมาก่อน แล้วเขาก็รวยมา ณ บัดนี้ นี่แหละคนรวยมาจากความจน ท่านมีความสุข รู้ว่าความสุขแท้จริงท่าน ต้องผ่านทุกข์มาก่อนเหมือนพระพุทธเจ้าไปอยู่ในกลางป่าทรมานอยู่ในกลางป่า ไม่มีอะไรจะสวयเลยนะ อดทนต่อสู้เพราะของกินแน่ ๆ เราหิวแล้วหายมันก็เจ็บ มีแต่เวทนาตลอดรายการ ก็ต้องกำหนดจิตตั้ง สติปัญญาไว้อดทนอดกลั้นไว้ เดียวนี้คนอดทนไม่ได้

อาตมานี้มานึกดูไอ้คนนี้มีบุญจริง ๆ คนมีบุญจะอดทน อดอยากปากแห้งก็ต้องทน คนมีบุญ คนไร้ บุญวาสนาเหมือนสำรวสวยหุพัฒนาเนาคุณพิลึก ชอบสังคมชอบเที่ยว ชอบแต่งตัวไปในสังคม แล้วเวลาจะ ทานอาหารข้าว ๕ แยก ๕ ทานไม่ได้ ต้องไปนั่งโต๊ะนั่งเหลา ต้องกินอาหารราคาเป็นพันเป็นหมื่น คน ประเภทนี้ทุกวันนี้ รวยถึงขนาดไปนั่งกินเหลา คนที่ดีมีปัญญานั้น ข้าวแกงข้างถนนเขาก็กินได้ ข้าวคั่วข้าว แองรด น้ำปลาใส่พริกขี้หนูหน่อย เขายังกินได้ นั่นคนรวย คนเศรษฐี แต่เดี๋ยวนี้ไม่ใช่เศรษฐี แต่ไม่มีคำ รวยอยู่ในจิตใจ รวยจิตใจจะต้องรวยธรรมะ ธรรมะนี้ทำให้คนรวย รวยแล้วก็สวยนำคุณชม อดทนตลอดไปถึง จะถูกต้อง เดียวนี้ไม่อดทนแล้ว บางทีหนุ่ม ๆ สาว ๆ รุ่น ๆ มากับแม่บอกจะอยู่ ๖ วัน บอกอยู่ได้นะ อยู่ได้กะ เอนะต้องอดทนนะ เขาอยู่บ้านต้น ๒ โมงเช้า แม่เขาตามใจ ต้องทำกับข้าวให้พร้อมก่อนแล้วไปปลุกลูกมา กินก็ทำให้เขยชินเช่นนี้ ไม่ต้องมาปฏิบัติหรอก เขาดีชาติ ๓ ดี ๔ ลูกเธอต้น ๒ โมง ๓ โมงเช้า แล้วพ่อแม่ก็ ต้องปลุกลูกให้ตื่นขึ้นมาอดทนไม่ได้ แยกหามไม่เป็น อย่างนี้มีมากในวัดเรานี้ นะ ก็ขอฝากญาติโยมไว้ด้วย เป็นคำราให้อาตมาแล้วถูกต้องเป็นของจริง ไม่มีปลอมแล้ว คนที่รักต้องการจะสร้างชีวิตจริง ต้องนอนอยู่ได้ โคนไม้ที่ขอบดินจงกรมได้ ปฏิบัติอดทน ปวดกำหนด เสียใจกำหนด ดีใจกำหนด ตั้งสติอดทนรับรองได้ผล อย่างแน่นอน

บางคนไม่เอา นั่งไม่ได้ชอกกลับ บอกมันเป็นยังไงหรือ นั่งแล้ว นาทิ ฉันจะตาย ไม่เคยอดทน ถ้าม
ไปถามมา อยู่บ้านเขาไม่ค่อยเอางานเอาการ พ่อแม่ทำให้หมดเลยนะ แล้วมันจะอดทนอะไรได้ จะเป็นโยคีได้
อย่างไร โยคีผู้บำเพ็ญเพียร จึงเรียกว่า โยคีหรือโยคาวจร พวกสัจจกร พวกโยคีปฏิบัติหน้าที่อดทนตลอด
รายการมีน้อยเหลือเกิน แล้วไหนเล่าจะสำเร็จมรรคผล ทำงานจะสำเร็จได้อย่างไร ออกมารูปแบบนี้ ไม่มี
ความอดทนเลย แล้วก็กินไม่ได้ เมื่อสามปีมานี้ จำได้ชัดยังจดไว้ หลวงพ่อวัดนี้ ออคมัย กับข้าวอย่างนั้นมัย
กับข้าวอย่างนี้มัย ให้แม่ครัวทำให้ลูกฉันด้วยนะ เพราะว่าลูกฉันกินยาก เอ บวชแล้วต้องกินง่ายซี้ ชักลูก
นี้ ปลูกก็กินได้ ถ้าหากว่าอดไม่ได้นะ ทนไม่ได้ไปบวชวัดอื่น ไปบวชอยู่กลางตลาดนั่น มันมีข้าวแกงขาย
บวชอยู่กลางตลาดเลย วัดอยู่กลางตลาดเลย อย่างสังฆบุรีมีอยู่วัดหนึ่ง วัดโพธิ์แก้ว อยู่กลางตลาดเลยก็ซื้อ
ปิ่นโตเข้ากินอย่างดีเลย กินกุ้งเผา ปลาแม่มา จะกินหมู เห็ด เป็ด ไก่ สบายมาก ถ้าประเภทนี้แล้วเอาปูน
หมายหัวไว้ก่อน เอาดีไม่ได้เลย ไม่ได้ดีแน่นอน ก็ขอฝากญาติโยมในวันนี้ได้คำจริงหลายราย

บางคนพากันมา ตั้งใจจะกำหนดว่ามีความทุกข์ เข้างานก็มีคนอิจฉา ไปทำงานโน้นอิจฉาออกมา
มาบริษัทนี้ก็โดนอิจฉา ไปที่โน้นก็โดนอิจฉา ก็หนีไปไหนเล่า อดทนซิ ใครอิจฉาใครด่า ใครว่า อดทน
หน่อยได้ไหม กำหนดจิตมีสติ ก็มานั่งกรรมฐานแล้วยังไข้ไม่ได้ แล้วก็ยังมาบอกกับเราให้แผ่เมตตาหน่อย
เจ้านายเกลียด ผู้บังคับบัญชาเกลียด ก็ทำให้เขารักง่ายขึ้นนิดเดียว อย่าไปขัดคอเขา อย่าไปกล่าวร้ายเขา พุ่ติด
พูดให้เพราะ อ่อนน้อมถ่อมตนต่อท่านผู้ใหญ่ไว้ ผู้ใหญ่จะได้เมตตา มานั่งกรรมฐานไม่ได้มาอยู่ว่าจะอยู่
วัน ที่วัด

เราตั้งกติกาไว้ว่า ๗ วันนั้น เนื่องจากว่า ถ้าทำเก่งทำดี หนักต่อก็ไม่มีปัญหา สำคัญมาอยู่ยังไม่ทัน ๗ วัน
ออกไปแล้วซิ ประเภทนี้ เขาจึงตั้งกติกาไว้ ไว้ให้คนอื่นที่เขาทำ คนที่ไม่สนใจไม่มีศรัทธาจะได้ออกไป ก็หนัก
มีศรัทธา มีขันติความอดทนเขาจะได้ออยู่ปฏิบัติไป เพราะมันเป็นการถ่ายเทไม่ใช่อยู่ประจำ ถ้าอยู่ทุกห้องทุก
กุฏิเลยละก็ คนใหม่ก็มากันไม่ได้ ก็ไม่หมายความว่าให้โยมอยู่แค่ ๗ วันเท่านั้นนะ ถ้าโยมตั้งใจมีศรัทธาต่อ
ทำเก่ง แล้วก็ไม่ได้ทำให้คนอื่นเดือดร้อน มีอะไรกินอย่างนั้น มีเกลือกินเกลือ มีมะเขือกินมะเขือ ไม่มีกิน
ก็ให้ต่อได้ อยู่ต่อไปอีก ๗ วันก็ได้ ไม่มีปัญหาอะไร

แต่ปัญหาจะอยู่แค่นั้นก็เนื่องจากว่า บางคนไม่ยอมทำกรรมฐาน มาเสียงเอ็ดเสียงดังต่อผู้บำเพ็ญ
สมณธรรม เดี่ยวเที่ยวไปตลาด เดี่ยวออกไปนู่นออกมาที่นี่ ไม่นั่งเจริญกรรมฐานก็ให้เขาออกไป หลังกกติกา
จึงมีความหมายอย่างนั้น ก็ไม่หมายความว่าห้ามเสมอไป ต้องมีกรณีพิเศษเหมือนกัน ถ้าตั้งใจทำอย่างดีบาง
คนเด็กเล็ก ๆ อดทนปฏิบัติให้แม่หายจากโรคมะเร็งได้ พ่อล้มลงไปอยู่ห้อง ไขษ.ยู ลูกมา ๒ คน อดทนทำ
ตลอดเราให้ทานอะไรก็ไม่ค่อยจะทาน บอกไม่เป็นไรหลวงพ่อบุญทานได้ทั้งนั้น ปฏิบัติปฏิบัติจริง ก็
ได้ผลธรรมะจริง พ่อพื้นเลย จากห้อง ไขษ.ยู บัดนี้ยังอยู่ได้ ๕๐ กว่าแล้วอายุมาก ขอฝากญาติโยมไว้ มันอยู่ที่
ความจริงใจและอดทน บางทีพระมาบวชก็ไม่อดทน ไม่อยากจะได้ของดี ของดีนี่มันทำยากหายาก ของไม่ดี
นี่ง่ายนิดเดียวหลังไหลไปสู่วัดที่ตลาดรายการ ขสคินี่ถ้าเราดีก็ได้บุญ ถ้าเราไม่ดีมันจะได้ของดีได้อย่างไร
ไม่อดทนอดกลั้นตลอดรายการ เคนจกรรมก็ไม่เอา นั่ง นาทิ ที่ก็เลิกแล้ว แล้วจะไม่พบของดีและของจริงใน
ตัวเองแต่ประการใดเลย

ขอฝากญาติโยมไป กลับไปบ้านแล้วทำต่อไป เคนจกรรมนั่งเข้าก็มีประโยชน์มาก มีบริษัทหนึ่งเข้าไปออกชื่อเขา บอกหลวงพ่อนูนี่แน่แล้ว สามิไม่ดูแลห่างหุ้นส่วนจำกัด ก็เที่ยวไป หนีลูกตั้ง ๕ คน จะทำอะไร อุดทนต่อไปนี้ ๕ ๖ ๗ ๘ ๙ ๑๐ ๑๑ ๑๒ ๑๓ ๑๔ ๑๕ ๑๖ ๑๗ ๑๘ ๑๙ ๒๐ ๒๑ ๒๒ ๒๓ ๒๔ ๒๕ ๒๖ ๒๗ ๒๘ ๒๙ ๓๐ ๓๑ ๓๒ ๓๓ ๓๔ ๓๕ ๓๖ ๓๗ ๓๘ ๓๙ ๔๐ ๔๑ ๔๒ ๔๓ ๔๔ ๔๕ ๔๖ ๔๗ ๔๘ ๔๙ ๕๐ ๕๑ ๕๒ ๕๓ ๕๔ ๕๕ ๕๖ ๕๗ ๕๘ ๕๙ ๖๐ ๖๑ ๖๒ ๖๓ ๖๔ ๖๕ ๖๖ ๖๗ ๖๘ ๖๙ ๗๐ ๗๑ ๗๒ ๗๓ ๗๔ ๗๕ ๗๖ ๗๗ ๗๘ ๗๙ ๘๐ ๘๑ ๘๒ ๘๓ ๘๔ ๘๕ ๘๖ ๘๗ ๘๘ ๘๙ ๙๐ ๙๑ ๙๒ ๙๓ ๙๔ ๙๕ ๙๖ ๙๗ ๙๘ ๙๙ ๑๐๐

ขอฝากญาติโยมไป กลับไปบ้านแล้วทำต่อไป เคนจกรรมนั่งเข้าก็มีประโยชน์มาก มีบริษัทหนึ่งเข้าไปออกชื่อเขา บอกหลวงพ่อนูนี่แน่แล้ว สามิไม่ดูแลห่างหุ้นส่วนจำกัด ก็เที่ยวไป หนีลูกตั้ง ๕ คน จะทำอะไร อุดทนต่อไปนี้ ๕ ๖ ๗ ๘ ๙ ๑๐ ๑๑ ๑๒ ๑๓ ๑๔ ๑๕ ๑๖ ๑๗ ๑๘ ๑๙ ๒๐ ๒๑ ๒๒ ๒๓ ๒๔ ๒๕ ๒๖ ๒๗ ๒๘ ๒๙ ๓๐ ๓๑ ๓๒ ๓๓ ๓๔ ๓๕ ๓๖ ๓๗ ๓๘ ๓๙ ๔๐ ๔๑ ๔๒ ๔๓ ๔๔ ๔๕ ๔๖ ๔๗ ๔๘ ๔๙ ๕๐ ๕๑ ๕๒ ๕๓ ๕๔ ๕๕ ๕๖ ๕๗ ๕๘ ๕๙ ๖๐ ๖๑ ๖๒ ๖๓ ๖๔ ๖๕ ๖๖ ๖๗ ๖๘ ๖๙ ๗๐ ๗๑ ๗๒ ๗๓ ๗๔ ๗๕ ๗๖ ๗๗ ๗๘ ๗๙ ๘๐ ๘๑ ๘๒ ๘๓ ๘๔ ๘๕ ๘๖ ๘๗ ๘๘ ๘๙ ๙๐ ๙๑ ๙๒ ๙๓ ๙๔ ๙๕ ๙๖ ๙๗ ๙๘ ๙๙ ๑๐๐

การเจริญกรรมฐานต้องฝึกให้อุดทน ฝึกให้มีสติ ฝึกให้มีปัญญา ฝึกให้แก้ปัญหา มีอะไรก็ได้ผลอันสมมาดปรารถนา จิตตรงนี้เป็นหลักสำคัญ เดียวนี้ไม่อดทนกันเลย นี้เมื่อวานขึ้นกลับบ้านไป ๒ คน ตั้งใจเต็มที่แล้วออกไปแล้วคืนเดียวโดนนะ บอกว่าฉันเคยตื่นสาย ที่นี้เขาคืนแต่เช้ากัน ก็หัดตื่นหัดตื่นดี ๔ กับเขาดี ๓ ครั้งเขาตื่นแล้วตื่นซิจะได้เคย ไม่ได้ ทำไม่ได้ขอกลับ ไม่เป็นไรนะ เสียสัจจะแล้วทำอะไรไม่ขึ้นแน่นอน ทำอะไรไม่ได้ผลเพราะเสียสัจจะ นี้ตัวนี้ตายแน่ ๆ ขอฝากญาติโยมไว้ด้วยในที่นี้ ทำอะไรทำให้จริงหน่อย ทำไม่จริงไม่มีความอดทนพอเดินเข้าหน่อยก็ขี้เกียจแล้ว พอนั่งหน่อยก็ขี้เกียจทำ ขี้เกียจกำหนดจิต เพราะจิตมันเคยตามใจมันมา ตามใจตัวเองมาตลอด ในเมื่อตามใจตัวเองเช่นนี้แล้วไม่มีโอกาสที่จิตจะได้คนจะดีได้ต้องละชั่วได้หมด ละทิ้งมานะจะทานอะไรเลี้ยงง่าย ไปไหนก็ถือกันเอง มีอะไรก็หยิบกินหยิบใช้กันมันก็ไม่เสียหายนะประการใด เราไม่ไปห่วงกันกินห่วงกันใช้แต่ประการใด ขอให้ตั้งใจและอดทน แล้วสร้าง ความเพียรให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ต้องสำเร็จแน่ เคยบอกพระภิกษุณวกะที่บวชน้อย ๆ ตั้งใจปฏิบัติดีมีที่แล้วก็ให้ศึกษาทวโถวาทแล้วก็ตั้งใจทำ ตั้งใจปฏิบัติกิจวัตร รับรองได้ผลแน่ ๆ ถ้าหากพออยู่เฉย ๆ ระวังบาปนะ บาปแล้วก็ศึกษาเทศน์นักคิดหลังไปด้วย เลยกี่ทำอะไรไม่ขึ้น

ถ้าเสียสัจจะในโรงอุโบสถ หรือเสียสัจจากที่ตั้งใจมาก็กลายเป็นกฎแห่งกรรม จะทำอะไรก็ไม่ขึ้น คนอื่นเขาค้าขายร่ำรวย เราค้าขายขาดทุน นี่มันไม่ตรงกัน บางคนรับราชการตำแหน่งวิงวูดต บางคนเป็นเพื่อนกันแท้ ๆ ก็ได้แก่นี้เองนะ เข้าขอฝากญาติโยมไว้ เป็นหลักปฏิบัติด้วยการเจริญกรรมฐานต้องการฝึกให้อุดทน ฝึกให้เราไม่กุศลจิต ฝึกให้เราเกิดมาเมตตา ฝึกให้มีเมตตา เพื่อแผ่เมตตาให้ศัตรูเป็นมิตรกันให้หมด เราจะไม่มิจฉาริษยา จะไม่มีศัตรูในตัวเองอีกต่อไป ถึงใครจะเป็นศัตรูกับเรา แต่เราก็แผ่เมตตาไป ให้เขา

เหล่านี้ มาเป็นมิตรกับเราเถิด ด้วยการอุทิศส่วนกุศลและแผ่เมตตาตั้งกล่าวมาเป็นอนุโมทนาสาธุการแก่ท่าน
ทั้งหลาย ผู้มีขันติธรรม ความอดทนสำคัญมากเป็นยารักษาโรคจิตดีที่สุด ความอดทน วิริยะความเพียรเป็นยา
อันหนึ่งที่ทำให้เราอายุยืน ได้เหมือนกัน สติปัญญาทำให้คนอายุยืน

คนที่มีอารมณ์ดีทำให้อายุยืน คนมีอารมณ์ร้ายอิจฉาริษยา อายุสั้น อายุสั้นตัดทอนบ่อนทำลายตัวเอง
ตัวเองก็เอาดีไม่ได้ตลอดรายการ นี่แหละขอฝากอายุวัฒนะ ขอให้สร้างอารมณ์ดี อย่าให้อารมณ์ร้าย ทำ
อะไรอย่าผูกความโกรธเข้าไว้ อย่าผูกพยาบาทคาดเวรเจ้ากรรมนายเวรเจ้าเวรนายกรรมอีกต่อไป อายุยืนจะ
ทำอะไรก็สำเร็จ ไม่มีศัตรูในตัวเอง ไม่มีศัตรูในหมู่บ้าน มีแต่ญาติสนิทมิตรสหายโดยทั่วไปถือสายธารธรรม
ธรรมะแปลว่าอย่างนั้น ไม่ใช่แปลว่าอ่านหนังสือเป็นธรรมะ ไม่ใช่อย่างนั้น

สุดนี้ก็ขอฝากไว้ ไปลามาไหว้ อโหสิกรรมหมดเวรหมดกรรมกันได้ ไม่มีเวรกรรมติดตัวไปแน่นอน
ก็ขออำนาจบุญกุศล อำนาจพระกรรมฐาน และอำนาจบุญกุศล ทาน ศีล และภาวนา โปรดประสาทพรให้แก่ผู้
ปฏิบัติธรรมทั้งฝ่ายบรรพชิตและฝ่ายคฤหัสถ์ จงมีแต่ความสุขความเจริญรุ่งเรืองวัฒนาสถาพร และจงเจริญ
ไปด้วยอายุ วรรณะ สุขะ พละ ปฏิภาณ ธนสารสมบัติ นึกคิดสิ่งหนึ่งประการใดสมความมุ่งมาดปรารถนา
ด้วยกันทุกรูปทุกนาม ณ โอกาสบัดนี้เทอญ

ข้อคิดการดำเนินชีวิต

พระราชสุทธินิยามมงคล

ท่านผู้ปฏิบัติธรรมทุกท่าน ที่เรากำลังมาปฏิบัติธรรมในวันนี้ พึ่งพักที่มาก่อนกำลังจะนมัสการลากลับ และพวกที่มาใหม่มาเข้ารับกรรมฐาน ท่านทั้งหลายมาปฏิบัติธรรมในเทศกาลสงกรานต์ นับเป็นโอกาสอันดี เป็นการสนองพระเดชพระคุณกตัญญูกตเวทิตาธรรมแก่บุพการีผู้มีพระคุณ คนยุคใหม่สมัยนี้ไม่ค่อยรู้จักบุญคุณของคนจึงไม่มีความเจริญรุ่งเรือง มีแต่ความร่วงโรยเสื่อมลงไป ก็เนื่องจากไม่มีการระลึกถึงพระคุณ

คนโบราณท่านระลึกถึงพระคุณผู้มีบุญคุณตลอด ท่านจึงมีวาสนาตั้งแต่นู๋ ย่าตาทวด มาจนถึงลูกหลาน คนยุคใหม่ไม่ค่อยเจริญรุ่งโรจน์เหมือนนู๋ ย่าตาตายเพราะขาดคุณธรรมเรื่องบุญพาวรี ขาดการระลึกถึงความดี คนเรานี้ไม่มีความดีต่อกันแล้วความสัมพันธ์ในชีวิตก็หมดไป สัมพันธ์ในชีวิตนั้นคือเมตตา ถิมนพระคุณของท่านผู้มีบุญคุณ ถิมนพระคุณของศาสนา ถิมนพระคุณของชาติภูมิมาตุภูมิบ้านเกิดเมืองนอน ถิมนพระคุณผู้การุณหนุนนำอุปการะ ถิมนทั้งบ้านเกิดเมืองนอน ถิมนทั้งเครื่องอุปโภคบริโภคใช้สอยที่มีบุญคุณกับเรา ถิมนพระคุณของตนเอง มือสองเท้าสองสมองหนึ่งก็เป็นทั้งพึ่งไม่ได้

ท่านที่มาเจริญกรรมฐานนี้ ถ้าท่านได้ซึ่งในรสพระธรรม และได้ระลึกถึงบุญคุณของผู้มีพระคุณนี้ ฟ้าจะไหลร่วง เป็นห่วงคนบุญพาวรีที่สร้างความดีให้กับเรานั้น อาตมาเมื่อเป็นเด็กไม่เคยระลึกถึงบุญคุณของท่านที่มีบุญคุณ จึงประเมินตัวเองว่า เรานี้เห็นแก่ตัวจริงๆ

คนที่ระลึกถึงบุญพาวรีกตัญญูกตเวทิตาธรรม คือคนที่เจริญพระกรรมฐานทำจิตใจให้มั่นคง ทำใจให้มีสมาธิ ตั้งสติไว้ให้ได้ โดยระลึกถึงคุณงามความดีของท่านผู้มีพระคุณแล้วเงินจะไหลนอง ทองจะไหลมาจิตใจก็เบิกบานปีติยินดีปรีดา มีปัญญาเฉลียวฉลาดสามารถในการปฏิบัติปฏิบัติชอบ

เรามีประเพณีรดน้ำคำหัวเป็นประเพณีนิยมตลอดมา อาตมาทำทุกปี๑๕ เมษายน ทำให้แก่บรรพบุรุษที่ล่วงลับไปแล้วสู่สัมปรายภพ แจกผ้าผ่อนท่อนสไบให้คนเฒ่าคนแก่บ้าง แล้วก็อุทิศส่วนกุศล ถวายแด่เทพเจ้าทั้งหลายที่ตั้งสถิตอยู่ในห้วยเขาลำเนาไพร ที่มีบุญคุณกับเรา แต่เจ้าฟ้าเจ้าแผ่นดินพระบรมบพิตรสมภารเจ้า ผู้มีพระคุณต่อประเทศชาติ มีพระคุณต่อพสกนิกรราษฎรทั้งหลาย ตลอดจนเพื่อนที่รัก หรือญาติสนิทมิตรสหายที่มีพระคุณกับเราด้วย

การที่ท่านมาปฏิบัติธรรมในวันเทศกาลมหาสงกรานต์สมัชนวันนี้นี้ท่านจะได้บุญกุศลมหาศาล เพราะเป็นเทศกาลวันขึ้นปีใหม่ของไทยพุทธ เปลี่ยนปี ชวด ฉลู ขาล เกาะ มะโรง มะเส็ง ไปตามลำดับ เรียกว่าจันทรคติตั้งแต่๑๑ เมษายน วันนี้นำพระอาทิตย์ทรงกลดด้วย และจะเกิดดาวหางขึ้น ใครดูบ้างหรือเปล่า ช่วงนี้พอมืดลงก็จะเห็นดาวหาง ต้องดูให้ได้

ท่านทั้งหลาย ท่านเจริญกรรมฐานท่านมีชีวิตอันรุ่งโรจน์ จิตใจท่านจะเบิกบานสรรพยา จะมีประโยชน์ในชีวิตของท่านเอง ไม่ใช่เรียกร้องให้มานั่งกรรมฐานกันแล้วก็ไม่ว่าจะทำกันทำไม ในวันมีง

ขวัญมงคลนี้ พระอาทิตย์อยู่ในแนว ๕๐ ° กับโลก แล้วก็เลื่อนคล้อยลงไป ถึง ๔๕° เปลี่ยนจากฤดูร้อน กลายเป็นฤดูฝน ฤดูฝนกลายเป็นฤดูหนาว พระอาทิตย์จะอ้อมข้าว เรียกว่า ๔๕° รู้สึกว่ามันมีดีเร็ว เป็นไปตามชะตาของราศีของพระอาทิตย์พระจันทร์ มีการผลัดกันลงผลัดกันขึ้น

นี่แหละพี่น้องทั้งหลาย ชีวิตของเราก็มีการเปลี่ยนแปลง เดียวก็สุขเดี๋ยวก็ทุกข์ วันนี้ตั้งแต่เข้ามาท่าน มีความสุขบ้างไหม ตั้งแต่เข้าพระอาทิตย์ก็เลื่อนคล้อยขามะพลับแล้วก็อัสตงตกกลับไป เมื่อพระอาทิตย์ตกไปแล้ว ชีวิตเราก็หมดไปแล้วหนึ่งวัน และค่าคืนในวันนี้ก็คืนหนึ่ง เวลาของเราก็หมดไป อายุก็มากขึ้นทุกเวลา เฒ่าชะแรแก่ชราเป็นจี่ เข้าในอนาคตด้วยกันทุกคน ไม่มีใครผู้ใดที่จะมีชีวิตแจ่มใสเสมอไป

ถ้าเจริญกรรมฐานได้ ทุกนาทิตของท่านจะครองน้ำใจไว้ได้ ท่านจะมีแต่ความสุขความเจริญ นึกถึงบุญการผู้มีบุญคุณไว้เสมอ ท่านจะไม่ผิดหวังในชีวิตของท่านแน่นอน เราจะไม่มีการนิทานกัน ไม่มีการว่าร้ายป้ายสีแก่ท่านผู้ใดใครทั้งนั้น มีแต่ชีวิตที่รุ่งโรจน์ ในวันมหาสงกรานต์เช่นวันนี้ ถ้าท่านมาเจริญกรรมฐาน ท่านจะมีความสุขตลอดปีชีวิตเปลี่ยนไปตามลำดับของจันทรคติ ชีวิตจะสดใส ทำอะไรก็เป็นสุข ใจก็สบาย แต่ท่านจะทำได้แก่ไหนกัน

การเจริญสติปัญญา ๔ เป็นการแก้ปัญหาวีชีวิต เป็นการแก้ปัญหายุทธ ถ้าเรามีทุกข์เกิดขึ้นในใจ ให้เจริญสติปัญญา ๔ เดินจงกรม ยืนหนอ ๕ ครั้ง อาตมาพูดอยู่บ่อยๆ แต่ท่านทำไม่ได้กันเลย ไม่ชอบทำกัน ยืนหนอ ๕ ครั้ง ให้มันมีสติอยู่ที่จิต กายยืนหนอ ๕ ครั้ง หลับตาด้วยเท่านั้นเอง แต่ท่านไม่ค่อยตั้งใจกันนัก

ถ้าท่านมีศรัทธาจริง ตั้งใจจริง ท่านจะได้รับผลจริง ถ้าท่านเหยาะเหยาะทำปลอมทำแปลงท่านจะพบของปลอม ถ้าจิตใจท่านมันคงมีแต่ความอดทน ท่านจะพบของจริงตลอดรายการ ท่านจะไม่เดินไปหาของปลอม ข้อเท็จจริงเป็นประการใดท่านน่าจะคิดให้ได้

เกิดเป็นมนุษย์แสนจะยากลำบาก ท่านจงรักษาสมบัติมนุษย์ไว้ อย่าให้สมบัติมนุษย์ต้องตกไปเป็นธาตุของกิเลส ออกไปเป็นสัตว์เดรัจฉาน ออกไปเป็นเปรต ขอให้ร่างกายเป็นมนุษย์ต่อไป ถือสมบัติมนุษย์ หรือสวรรค์สมบัติ ขอให้เดินทางไปหาานิพพานสมบัติด้วยความสุขความเจริญในชีวิตของท่านเกิดประเสริฐที่สุดนี้แหละ **กิจจัง มัจฉานะ ชีวิตตั้ง**

ท่านทั้งหลาย พระอาทิตย์เลื่อนลับขามะพลับอัสตงตก พระอาทิตย์ก็ตกไปแล้ว ชีวิตเรายังไม่ดับแล้วไปอยู่ที่ไหนล่ะ พี่น้องทั้งหลาย รักษาชีวิตของเราไว้เถิดเถิดมาหากเหลือเกิน อย่าให้ชีวิตนี้ประดักประเดิด อย่าทำตัวเองให้ยุ่งยากได้จนเกินไป มันจะเสียเวลาทั้งหมดขี้ขี้เป็นชายก็ขอให้จริงนะเป็นหญิงก็ขอให้แท้ ถ้ามาแสวงหาผลจริงก็คือเจริญพระกรรมฐาน ไม่ใช่ไปสวรรค์นิพพาน

น่าจะรู้ว่าระลึกชาติได้ไหม รู้กฎแห่งกรรมได้ไหม พຽນนี้ จะเกิดอะไรขึ้น และแก้ปัญหาวีชีวิตได้ไหม อะไรมันจะเกิดขึ้นมันก็ต้องเกิด ตรงนี้แหละท่านทั้งหลาย ท่านหาอะไรเป็นหลักประกันชีวิต การประกันชีวิตโดยแก่นสารและเนื้อแท้ก็คือการเจริญสติปัญญา ๔ ขอให้มันดี ถ้ามีสติอยู่กับใจท่านแล้วชีวิตท่านก็จะโปร่งโล่งใส จะมีปัญญา ท่านจะมีแต่ความสุขรุ่งเรืองเหมือนมีใบประกันชีวิตแล้ว ถ้าท่านขาดเจริญพระธรรมขาดสติสัมปชัญญะแล้ว แสดงว่าท่านมาเปล่าไปเปล่าไม่มีอะไรเลย

ท่านทั้งหลาย นี่แหละกิจฉัฏ มัจฉานะ ชีวิตตั้ง ชีวิตเราล่วงเลยมาถึงบัดนี้แล้ว จงรักษาชีวิตที่มันเกิดมายากและอยู่มาด้วยความยากลำบากไว้ กิจฉัฏ มัจฉานะ ชีวิตตั้ง มีความหมายฉัฏฉัฏ สัทธัมมัสสวนัง ที่จะได้มาปฏิบัติธรรม ปฏิบัติธรรมฐานแสนจะยากนะ ท่านเสียเวลามาท่านได้อะไรกลับไปบ้าง ให้มันได้เพื่อคิดตัวติดหนังไปบ้าง ติดวิญญูณของท่านไปบ้าง มีเทพบันทึกลงเสียงติดจิตใจของท่านไปบ้าง จิตเป็นธรรมชาติรับรู้อารมณ์วิญญูณแปลว่า ญาณจะได้แก้ปัญหาก็ไม่มีเรื่องเดือดเนื้อร้อนใจ สามิภรรยาจะได้ชื่นเป็นสุขแน่นอน

ขอฝากท่านทั้งหลายในที่ประชุมนี้ ท่านจะมีความสุขความเจริญได้หรือไม่ สามิภรรยาท่านจะมีความสุขใหม่ ถ้าทะเลาะกันทุกวัน นี่มาร้องไห้ก็มากหลาย พี่น้องแย่งสมบัติกันทะเลาะกันพ่อแม่ก็น้ำตารวงนี้เวลาที่สุดเกิดมาเป็นคนแล้ว น่าจะเกิดมาเป็นคนดีมีปัญญา พี่ช่วยน้อง น้องช่วยพี่ สร้างความดีให้พ่อแม่บ้างได้ไหม สามิภรรยาที่เลวร้ายทะเลาะกันได้ทุกวัน ขนาดปริญาโทก็ทะเลาะกัน ตบกัน ตะกัน น่าเสียชายนมาก

เกิดมาทำไมหนอ เกิดมาชีวิตก็เร้นเค้น เกิดมาแต่ความทุกข์ แล้วยังไปหาความสุขในสังคม วันเกิดเลี้ยงเหล้า ลืมพ่อลืมแม่ ลืมปู่ย่าตายาย น่าจะไปเลี้ยงแม่ให้หอมเสียก่อน ถ้าใครไปเจริญกรรมฐานจะนึกถึงแม่ก่อน พระพุทธเจ้าท่านยังคิดถึงแม่ท่าน เลยแสดงยมกปาฏิหาริย์ โปรดพุทธมารดาบนสวรรค์ชั้น ดาวดึงส์

เรื่องนมแม่ก็เหมือนกัน บางคนถึงอาตมานะ บอกหลวงพ่อบอกเกิดมาได้กินนม นานของแม่หรืออกเอ มันกินนมหมาหรือยังงั้น นายคนนี้กินนมหมาแน่ ไม่ได้กินนมแม่ ถามว่าอยู่ในท้องแม่นะกินนมอะไร ขนาดปริญาโทยังมาพูดอย่างนี้ที่กุฎิ เลยบอกเลิกพูดกันแล้ว นี่แหละคนมันจะเจริญไม่ได้ เอาปูนหมายหัวมันไว้ก่อน มันไม่ได้กินนมแม่เลยไม่ได้คิดถึงแม่เลยนะ ถ้าเจริญกรรมฐานน่าจะรำวงคิดถึงแม่ อาตมาคอยหาก็คิดถึงแม่เหมือนกัน

อาตมาคิดถึงแม่ทุกวัน ที่เราหายใจทางสะดือได้เลือดเต็มปากจะหายใจได้ยังไง เราทำได้ที่พูดนี้จะไม่ใช่ว่าพูดส่งเดช ไม่มีพยานหลักฐาน ไม่มีรูปถ่าย เราคิดถึงแม่ตลอดเวลา นี่บางคนมาถึงอาตมาว่าไม่ได้กินนมแม่ แต่ตอนอยู่ในท้องแม่กินนมแม่ทางสะดือใช่ไหม เลือดแต่ละหยดๆ ในอกแม่ออกมาแล้วก็ดื่มนมแม่ เคี้ยวนี้เขาไม่กินนมแม่กันลูกมันถึงไม่รักแม่ ไปรักเครื่องจาน ไปกินนมเครื่องจาน แน่แน่นอนที่สุด ขอฝากไว้เป็นข้อคิด

เมื่อสมัยก่อนเขาก็กินนมแม่กันจนกระทั่งขวบสองขวบยังไม่ละนม กินนมแม่จึงเหมือนแม่ เคี้ยวนี้ไม่มีที่ลูกกับแม่เหมือนกัน ไปเหมือนคนใช้ แม่ไม่เคยเลี้ยงลูกเลยให้คนใช้เลี้ยงไปจ้างคนมาเลี้ยง จ้างคนสี่แพะพระลูกเราก็ติดคนสี่แพะพระ กลายเป็นคนสี่แพะพระไม่ได้ติดแม่แต่ประการใดเลย ท่านทั้งหลายที่ นั่งกรรมฐานนี้รู้ได้ว่าเป็นคนประเภทไหน จมูกสุลหรือไม่มีกุกสุลประการใด

การเจริญกรรมฐานเป็นการประกันชีวิตของท่านอย่างแน่นอน กิจฉัฏ สัทธัมมัสสวนัง การที่สดับรับฟังพระธรรมเทศนาที่แสนจะยาก จ้างมาฟังเทศน์ไม่มีใครมาฟัง กิจฉัฏ พุทธฐานะ มุขปาโท การที่จะเกิดมาพบพระพุทธเจ้าพบพระพุทธรูปศาสนานั้นแสนยาก ไม่มีโอกาสที่จะเกิดมาและได้พบอย่างนี้หรือหาก ดังที่พระพุทธเจ้าเรียบเรียงคำ รับคำ ราวให้เราแล้ว แต่เหตุใดหนอเราจึงไม่สนใจกัน น่าเสียชายนมาก

กายานุปัสสนา จะยืน เดิน นั่ง นอน เหลียวซ้าย แลขวา มีสติบ้างได้ไหม คนมีสติจะทำให้สำรวม เรียบร้อย กายเรียบร้อย วาจาที่เพราะ นี้แหละ สำรวมกายนี่คือศีล สำรวมจิตนี่ก็คือสมาธิ สังวรจิตมีสมาธิแล้ว ก็ระวัง มีปัญญาไม่ประมาทอีกต่อไป ปัญญาที่จะเกิดขึ้น ชีวิตท่านก็จะเกิดประโยชน์ในกิจประจำวันนั้น จะแก้ไขปัญหาได้ มีกฎแห่งกรรมรู้ว่าเราทำกรรมอะไรไว้ มันจะปรากฏให้เราทราบด้วยการยื่นหนอ๕ ครั้ง ด้วยการกำหนด ปวดหนอ ปวดหนอ เดียวก็เกิดดับไปแล้วก็จะรู้ว่าเป็นกฎแห่งกรรมหรือไม่ หรือปวดเมื่อยธรรมดา เวทนาธรรมดาแยกแยะนามออกไป เวทนามันก็ออกไป ไม่มีอุปาทานไปยึดมั่น จิตใจก็เบิกบาน นี้แหละตัวปัญญายู่ตรงนี้ จึงจะเป็นวิปัสสนาไม่ไปไหน

นี้แหละเหตุผลของการเจริญวิปัสสนากรรมฐาน ไม่น่านั่งกันสนุกสนาน มานินทาวาไรยซึ่งกันและกัน ถ้าจิตมีปัญญาทำอะไรก็ได้ผล รับราชการก็ได้ตำแหน่ง ธุรกิจการงานก็ได้เงินได้ทอง ทำอะไรมีปัญญางานเดินเงินก็ตามมาหาเราเอง งานไม่เดิน เงินก็ไม่ตาม ชีวิตก็แร้นแค้น

คนเราเดี๋ยวนี้ นึกถึงบุญคุณของคนบ้างไหม การเจริญกรรมฐานทำให้นึกถึงบุคคลผู้มีพระคุณ คนสมัยนี้ไม่นึกถึงบุญคุณของใคร ให้อะไรซ้ำพเจ้าไม่จำ ไม่นึกถึงบุญคุณเขาแต่ประการใด ถึงให้มาก็เป็นของซื้อของขายได้ตามตลาดเท่านั้น แลกเปลี่ยนกันเท่านั้น แต่เราไม่นึกถึงน้ำใจซึ่งกันและกัน คนเรารักกันด้วยน้ำใจ รักกันดีหมดตา จะรักกันได้ทนทาน ถ้ารักกันแล้วต้องมีของแลกเปลี่ยน หวังผลแลกเปลี่ยน คนนั้นไม่รักกันจริง ไม่มีเมตตา ไม่มีธรรมาศัย ไม่มีน้ำใจคนนั้นจะไม่มี ความเจริญรุ่งโรจน์แต่ประการใด

ฉะนั้นการเดินจงกรมต้องตั้งสติให้ดี คู่มือด้วย เท่าที่อาตมาเห็นเขาหลับตาเดินบ้าง ฅนนั้นมองนี้บ้าง ต้องคุบคุบเท้า และก็ก้าวไปช้าๆ ทำอย่างที่ว่าอาตมาบอก รับรองได้ผลแน่ ยืนหนอ๕ ครั้ง ให้มันได้สติ สดงค์หน่อย ทำได้แล้วจะารู้เหตุการณ์วาระจิตของคนได้ เห็นคนเดินมาจะรู้ว่าอ้อ คนนี้นิสัยไม่ดี คนนี้คบค้าสมาคมไม่ได้ คบได้แต่เข้าร่วมไม่ได้ จะขาดทุน มันจะบอกออกมามีประโยชน์ในการแก้ปัญหาวีชีวิตมาก แล้วเราจะรู้ได้ว่าเราไปทำกรรมอะไร ไปฆ่าสัตว์ตัดชีวิตใครมาบ้าง แล้วเราจะได้รับเวรกรรมที่โหดเวลาใด อย่างไร เราจะได้ระวังตัวไม่ประมาทต่อไป ถ้ามีเวรกรรมตามสนองเรา เราจะได้แก้ไข จะไม่ปฏิเสธ ยินดีรับกรรมที่จะสนองเรา เหมือนอย่างอาตมาโดนฟ้าผ่า โดนไฟลวก น้ำร้อนลวก โดนรถชนคอหัก ขาหัก แขนหัก โดนลงถ้ำ ลงเหวที่แม่สอด มิได้ปฏิเสธ เพราะเราทำกรรมไว้

ท่านทั้งหลายโปรดคิดอย่างนี้ ถ้าท่านทำกรรมฐานท่านจะคิดได้ ท่านระลึกได้ ท่านจะรู้ว่ากฎแห่งกรรมเป็นอย่างไร ที่อาตมากล่าวนี้อาตมาทำไปแล้วและผ่านพ้นเวรกรรมมาหลายประเด็นแล้ว ต้องสู้กับเวรกรรมมากี่มากหลาย ไฟฟ้าต้องทนทุกข์ทรมานมาก ต้องหุหนวกมาถึง ๖ เดือน ที่สาบานกับยายที่ลักเงินลักทอง ก็ขอเตือนท่านทั้งหลายสอนลูกสอนหลานอย่าไปลักเงินลักทองพ่อแม่ ถึงจะเป็นปู่ กับย่า ตากับยายบ้านเดียวกันก็ลักไม่ได้ ถ้าเราไม่ได้ขออนุญาตจะเป็นบาปเป็นกรรมอย่างใหญ่หลวง ลักพ่อลักแม่ลักปู่ ย่าตายายอย่าคิดว่าไม่บาป นั่นแหละบาปร้ายแรง ๒ คุณเลยนะ เห็นทันตา จะเอาของพ่อแม่ปู่ ย่าตายายก็ต้องขออนุญาตท่านก่อน ถ้าท่านให้ค่อยเอาไป ได้กับตัวอาตมาเลย ถูกฟ้าผ่าดั่งที่สาบานไว้ยี่สิบปีเป็นต้น ท่านทั้งหลายอย่าไปลองกัน สอนลูกสอนหลานไว้ให้ได้ จะได้ไม่เสียใจ

ถ้าใครผูกพยาบาท ให้หายใจยาวๆ เคี้ยวก็หายใจ เรื่องจริงเป็นอย่างนี้ ไม่ค่อยปฏิบัติกันนะ แต่ก็ไม่ว่าอะไรแล้วแต่โยม โยมต้องการก็เอาไป ไม่ต้องการก็ทิ้งเอาไว้ที่นี่ อาตมากล่าวมาก็เป็นเชิงจริง ก็ผ่านมาแล้ว คนมีบุญก็เอาไป คนมักง่าย มักได้ไม่มีราคา มันก็มองไม่เห็นของดีก็ขอเจริญพร

เหมือนไต่กับเพชรนิลจินดา ไม่รู้คุณค่าของเขา ก็เช่นเดียวกัน คนดีเท่านั้นเอง ดีกว่านี้ไม่ได้ แล้วก็ช่วยไม่ได้ดีกว่านี้ไม่ได้ เราก็อยากให้เราดีนะ อยากส่งเสริมให้เขาเป็นคนดีด้วยกันทุกคน แต่เขาดีไม่ได้ เพราะเหตุใด ก็เขาดีแค่นั้นมันดีกว่านี้ไม่ได้แล้ว ก็เลิกกันแค่นั้นเอง ชาติตะกั่วมันก็เป็นทองคำไปไม่ได้ ตีขึ้นตะกั่วจะเสกให้เป็นทองคำก็ไม่ได้ จะเสกทองคำให้เป็นตะกั่วก็ไม่ได้

คนดีมีปัญญาจะเสกให้เป็นคนชั่วก็ไม่ได้ คนชั่วคนเลวมักง่ายมักได้จะเสกให้เป็นคนดีมีปัญญามันก็ทำได้ยากใครจะทำให้ใครได้ ไม่มีแล้ว ตัวเองต้องแก้ตัวเอง ตัวต้องสร้างเอง สร้างฐานะเอง อย่างนี้เป็นด้รับรองท่านจะได้อันสงฆ์สมความมุ่งมาดปรารถนาทุกประการ

ก็ขอฝากอีกอย่างหนึ่งว่า กลับไปบ้านอย่าเอาน้ำไปสาตเขา จับธให้ระมัดระวัง อย่าสร้างบาปสร้างกรรมควรจะอธิษฐานให้กัน ท่านที่เคยทะเลาะตบตีกันโปรดอธิษฐานกันตั้งแต่นั้นนี้ อย่าได้ทะเลาะวิวาทกันอีกต่อไป ขอให้ลูกๆ สร้างความดีให้แม่ต่อไปเถอะ พ่อแม่อย่าทะเลาะกันนะ ลูกจะไม่สบายใจ

สรุปว่า จงสรรค์สร้างความดีให้กัน ช่วยกันดีกว่า ไม่ทำลายซึ่งกันละกัน จงแผ่เมตตาให้ศัตรูกลายเป็นมิตรกับเรา มีไมตรีจิตต่อกัน เพราะฉะนั้นพระศาสนาสารพัดในปฐพีเอามาช่วยให้มีไมตรีต่อกัน ดีกว่าพาลกัน เรารักกันดีกว่าเราเกลียดกัน เรามารักกันด้วยเมตตาปรารถนาดีต่อกัน มีอะไรก็ช่วยกันเถอะ แบ่งกันกิน แบ่งกันใช้มันไม่หมดเปลืองเท่าไรหรอก มีอะไรก็ช่วยเหลือกัน จนกว่าจะตายจากโลกไป เมื่อเราตายจากโลกไปแล้วเราก็เอาไปไม่ได้ ก็ขอฝากคติธรรมในวันมหาสงกรานต์มหามงคลสมัย มหามงคลชีวิต โดยทั่วหน้ากัน ณ โอกาสนี้

ขออำนาจคุณพระศรีรัตนตรัย อำนาจบุญกุศลที่เราได้บำเพ็ญมาทุกประการ จงประสาทพรชัยให้ท่านทั้งหลาย จงประสบแต่ความสุขสันต์วันรดี ขอจงเจริญด้วยจตุรพิธพรชัย มีอายุขอายุยืนนาน วรรโณศิวพรณผ่องใส สุขัง ขอให้สุขภาพอนามัยเป็นไปแต่โดยดี โรคภัยไข้เจ็บมีก็โปรดหาย สิ่งทั้งหลายที่คิด จงสำเร็จ สมเจตจำนงความมุ่งมาดปรารถนาด้วยกันทุกท่าน ณ โอกาสนี้เทอญ

สิ่งที่ได้จากการปฏิบัติกรรมฐาน

พระราชสุทธินิพนธ์

ท่านสาธุชนและผู้ปฏิบัติธรรมทุกๆ ท่านที่พร้อมใจกันมาหลายคณะด้วยกัน โดยเฉพาะชมรมพุทธศาสนสถานบันราชภัฏธนบุรี และมหาวิทยาลัยสยาม มาเพื่อปฏิบัติธรรมนำจิตเข้าไ้สู่สุกสกาว ญาณิโยม อุบาสกอุบาสิกาที่พร้อมหน้าพร้อมตากันมาเพื่อปฏิบัติธรรม ขณะนี้ผู้ที่มาใหม่ก็เข้ารับกรรมฐาน คำว่ารับกรรมฐาน หมายถึง *สมาทานศีล สมาทานพระกรรมฐาน* สมาทานแปลว่า รับสั่งจะไปปฏิบัติให้สมควร และเหมาะสมกับที่สมาทานเหล่านั้น ด้วยสัจจวาจาของตนเอง ยืนหยัดต่อคณะสงฆ์ที่นั่งพร้อมกัน ณ บัดนี้ และ ญาณิโยมอุบาสกอุบาสิกาคณะหนึ่ง ปฏิบัติพอควรแก่อัธยาศัย พอได้เป็นนิสัยบ้าง เพื่อจะน้อมนำไปปฏิบัติประจำจิตประจำใจตลอดชีวิต แล้วจึงกราบนมัสการลากลับเคหสถานเพื่อไปปฏิบัติงานของท่านจะเป็นนิสิตนักศึกษาหรือจะเป็นเจ้าของธุรกิจการงานต่างๆ เพราะคนเราเกิดมา ต้องพึ่งพาการทำงานและหน้าที่

ถ้าการงานไม่มี หน้าที่ไม่มีแล้วเราจะอยู่ในโลกไม่ได้ ก่อนจะพึ่งหน้าที่กับการงานนั้น ต้องแสวงหาความรู้เพิ่มพูนบริบูรณ์ในด้านวิชาและเทคโนโลยีทุกประการ จะได้ผลสมมาคปรารถนา การอยู่ในโลกต้องพึ่งหน้าที่กับการงาน ถ้าไร้วิชา ขาดความรู้ ก็ไม่ทราบว่าจะทำหน้าที่อะไร การงานที่เราจะทำ จะใช้วิชาอื่นใด ถ้าเราไม่เรียนหรือไม่ศึกษาไม่แสวงหาความรู้แล้ว ไหนเลยจะรู้ว่าหน้าที่กับการงานคืออะไร ถ้าไม่มีหน้าที่ไม่รับผิดชอบงานของตนแล้ว ไหนเลยจะอยู่ในโลกอย่างสะดวกสบาย

ท่านสาธุชนทั้งหลาย เราอยู่ได้ด้วยหน้าที่กับการงาน แต่ท่านทั้งหลายเรียนสำเร็จวิชาได้หลายสาขา จะเป็นสาขาใด สถาบันใดก็ตาม ถ้าท่านขาดหลักธรรมในใจ ขาดกรรมฐาน หน้าที่การงานของท่านจะไร้ความหมาย จะไร้เหตุผลไม่ได้สนใจชีวิตของตนแต่ประการใด แต่ก็มิได้หมายความว่ามีความรู้แล้วจะเป็นคนดีนะ ไม่ได้หมายความว่าอย่างนั้น มีความรู้แต่ไม่สู้งาน ฐานะจะดีมีปัญญาได้อย่างไร ดังนั้นจึงต้องฝึกจิตพัฒนาจิตให้เข้มแข็งและอดทน ต่อสู้กับการงานและหน้าที่ ถ้าท่านเป็นนิสิตนักศึกษา ท่านควรจะต้องให้ขึ้นใจ๒ ข้อดังนี้

ข้อ ๑. *เรียนให้รู้* คือให้จำทำให้จริง ไม่ยอมเรียนหรือจะรู้ ไม่ยอมดูหรือจะเห็น ไม่ยอมฟังหรือจะได้ยิน ไม่ยอมทำหรือจะเป็น จะล้าก็ลุยขยันแรงแทนตาย ไม่เอาเหนื่อเอาได้ นี่แหละต้องท่อง เรียนรู้ คือจำทำจริง

ข้อ ๒. *เรียนรู้จะได้ไปสู่งาน* ฐานะดีและมีปัญญา ฐานะก็คือฐานะ นี่แหละหน้าที่กับความสะดวกสบายด้วยประการทั้งปวงอย่างนี้ ชัดเจนชัดเจน เห็นชัด เห็นแจ้ง ว่าถ้าเราขาดการพัฒนาจิตแล้ว ไหนเลยท่านจะเข้มแข็งอดทนต่อสู้กับหน้าที่การงานของท่านได้ มีแต่สร้างกุศลก็ไม่ได้พบผลงานแต่ประการใด ไหนเลยเล่าท่านจะทำอย่างไรได้ไม่ใช่หมายความว่าไปบวชชีพราหมณ์วัดโน้นออกธุดงค์ ไปสวรรค์ นิพพานเหมือนบริจาทานบาทเดียวปรารถนาไปสวรรค์ ปรารถนาไปนิพพาน นี่แหละอาตมาจึงว่า ทำบุญคำกำไรเกินควร

ท่านทั้งหลายมาสร้างความคิดต้องละความชั่วได้ ถ้าละชั่วไม่ได้ก็คิดไม่ได้ว่าจะไปทำบุญต้องละบาปได้ ถ้าละบาปไม่ได้ บุญมันจะเข้าไม่ถึงจิต ชีวิตจะไม่ถึงใจ การเจริญกรรมฐานตามคำสอนของพระพุทธเจ้านี้ ก็จะเป็นผู้บริหารจิตให้เข้มแข็ง บริหารกายให้เข้มแข็ง บริหารเวลาให้มีประโยชน์

การปฏิบัติกรรมฐานต้องการให้ชีวิตมีค่า ต้องการให้เวลามีประโยชน์แก่ตนเอง ถ้าไม่มีหน้าที่การทำงานแล้วท่านอยู่ภายในโลกนี้เลย โลกก็ไม่ดีแล้วไปหนีมาได้ก็ไม่มีหลักฐาน งานก็ไม่เป็นหลักแหล่ง ทำอะไรก็จืดๆ จ๋าๆ ไม่อดทนต่อการทำงาน และหน้าที่ ควรจะต้องมีผลงานในชีวิตของตนบ้างพอสมควรแก่สภาพ มีความหมายอย่างนั้นชัดเจนชัดเจน ขอเจริญพรอย่างนั้น เพราะฉะนั้นการมาปฏิบัติธรรมเข้าวัดให้มันครบ๗ วัด

วัดต้นก็คือ **วัดอุทธธรรม** ต้องแสวงหาการบริกรรมจิตสร้างข้อคิดให้เกิดปัญญา เรียกว่า **วัดอุทธธรรม** ถ้าคนไหนมีธรรมะ วัดอุทธะอาดดูกันตรงนี้นั้นนะ วัดอุทธะอาดหมายความว่าอะไร ที่กินสะอาด ที่ถ่ายสะอาดกินของร้อน นอนในมุ้ง ทุ่งในส้วม สวมรองเท้า ยืนลุก ยืนรับ ยืนคำนับผู้บังคับบัญชา แสดงฐานะต่อท่านผู้ใหญ่เป็นผู้น้อยทำไม่นิ่งดูตาย ไร่मारยาทขาดเหตุผล ไร่ผู้ดีมีปัญญา ผู้ดีต้องมีระบบระเบียบ เพียบด้วยวินัย ออกมาอย่างนี้เห็นแจ้งเห็นชัด ชัดเจนแล้ว ขอเจริญพร หมายความว่าอีกประการหนึ่งธรรมะแปลว่าอะไร ที่เราจะปฏิบัติกันต่อไป **ธรรมะ** แปลว่า **ธรรมชาติ** เกิด แก่ เจ็บ ตาย ก็ธรรมชาติ ดอกไม้ที่สวยงามที่มากวายเป็นสักขีพยานนี้ ขณะนี้มันสวย เดี่ยวมันก็จะโรยร่วงห่างไกล เดี่ยวก็เลื่อนกลางหายไป สาวจริงไหม หนุ่มจริงไหม ไม่จริงเฮ หลอกหลวงกันชั่วครวไรหรือไม่ว่า นี่ก็ธรรมชาติ พระพุทธเจ้าสอน ธรรมชาติคือตัวธรรมะ ไม่ใช่ไปทิ่มตะเขยาะเหยาะตามวัดโน้นออกวัดนี้ ท้าวบุญกันทั่วไป วันเสาร์ อาทิตย์ ไม่ท้าวบุญ น่าจะท้าวอารมณ์ของตนเองบ้าง คุณธรรมของตนเองบ้างคิดว่าไปท้าวทั่วไป จะเสียเงินมากมายยกกอง เป็นที่นำเสียค่ายมาก ขอเจริญพรอย่างนั้น หมายความว่าอย่างนี้ ธรรมะแปลว่าธรรมชาติ ท่านเป็นหนุ่มเป็นสาว หลอกหลวงกันชั่วครวไรเท่านั้น อายุ ๒๐ ปี ๓๐ ปีแล้ว เข้าสู่ปัจฉิมวัย แล้วก็ผ่านไปโดยธรรมชาติ นี่แหละ พระพุทธองค์ทรงสอนชัดเจนมาก เกิดจริงไหม เกิดจริง แต่เกิดมามันก็มีทุกข์ เกิดแล้วแก้ก็มีทุกข์ เจ็บก็มีทุกข์ แล้วก็พลัดพจากกันก็มีทุกข์ทั้งนั้น ทุกข์ประจำ ทุกข์จร ทุกข์ใน ทุกข์นอก พิจารณาอย่างนั้น เอาตาชั่งขึ้นมาคู เอาตราชั่งขึ้นมาชั่ง จะเห็นทุกข์ในตัวเอง นี่แหละ ธรรมชาติไม่ใช่อย่างอื่นแต่ประการใด

พระพุทธเจ้าสอนง่าย แต่ไปตีความยาก จนปฏิบัติลำบาก มองเห็นชัด สาวก็ชั่วครวไร หนุ่มก็ชั่วครวไร เดี่ยวก็เท่าชะแรแก่ชรา แล้วก็ตายจากกันไป นี่ธรรมชาติใช่หรือไม่ เจ็บ ไม่สบายก็มีแต่ความทุกข์ หาความสุขไม่ได้ หิวโหย โรยรา ก็เรียกว่าเจ็บ ไม่มีอะไร มีแต่ความทุกข์ มีแต่ความยาก มีแต่ความลำบากตลอด จึงต้องแสวงหาธรรมะแหล่งความสุขของชีวิต เป็นข้อคิดของนักปัญญา ผู้มีสติปัญญาจึงจะคิดได้ ผู้ไร้ปัญญาจะคิดไม่ออก บอกไม่ได้ ใช้ไม่เป็น จะไม่เห็นตัวตาย จะไม่คลายทิฐิ จะไม่คำริขอบ จะไม่ได้ประกอบกุศล จะไม่ได้ผลอนันต์ เป็นหลักฐานสำคัญตรงนี้เป็นจุดมุ่งหมายอันนี้

ท่านสาธุชนผู้ใคร่ธรรมทั้งหลาย เราต้องเข้าวัด วัดอุทธธรรม ธรรมะแปลว่าอะไรอีก แปลต้องฝืนใจ ถ้าฝืนใจไม่ได้ ดีไม่ได้ ปล่อยให้ไปตามอารมณ์ตามใจตนได้หรือ ปล่อยให้ไปตามกระแสคลื่นลมที่เรามีอยู่ เดี่ยวขึ้นก็จะต้องอม ขมก็จะต้องกลืน คำก็ขึ้นก็จะฝืนหวาน หนุ่มก็จะเที่ยว สาวก็จะเที่ยว สรวลเสเฮฮา คบแต่

อันธพาลสันดานบาป หยาบเข้าในสังคม ทุกวันนี้เป็นที่น่าเสียดายมาก พระพุทธเจ้าทรงสอนนักสอนหนา สอนให้หาวัตถุธรรม

ถ้าสาวหนุ่มมีธรรมะจริง เขาจะไม่เที่ยวเขาจะไม่สรวลเสเฮฮา เขาจะแสวงหาแต่วิชา หาหลักฐานมี งานทำจะมีคู่ครองหรือก็เป็นทองแผ่นเดียวกัน มีมนุษย์สัมพันธ์ในสังคม เหงื่อออกตอนหนุ่มสาวไม่เป็นไร อย่าไปออกตอนแก่มันจะแย่งไป มันจะออกทั้งนี้ น้ำตาไหลไม่พัก พระพุทธเจ้าทรงสอนชัด นี่คือธรรมชาติ

มีคนเล่าให้อาตมาฟัง ว่า ลูกอาเถี้ยที่กรุงเทพฯ พ่อแม่มีลูกชายคนเดียว จบ ม.๖ แล้วไปเข้า มหาวิทยาลัยซีรูด บีเอ็ม. ซีอิวทยู ซีออะไรหลายๆ อย่างให้ลูก เดียวนี้ไม่ได้เรียนหนังสือแล้ว ตั้งอามายู่ที่บ้าน นี่แหละ ตามใจลูก นี่หรือผูกพัน นี่หรือตัวธรรมะ *ธรรมะแปลว่าต้องฝืนใจ* ถ้าฝืนใจไม่ได้ ดีไม่ได้ เสียหายมาก เป็นที่น่าเสียดาย

วันนี้ก็มาร้องไห้กับอาตมาที่กรุงเทพฯ เรียนหนังสือไม่ทันเขาแล้ว คิดจะเอาลูกไปเรียนเมืองนอก อาตมาว่าไม่เป็นผล จะเสียหายมากกว่านี้ มหาวิทยาลัยเมืองไทยมีมากมาย บางแห่งดีกว่ามหาวิทยาลัยเมืองนอก เช่น จุฬาฯ ธรรมศาสตร์ ศรีนครินทรวิโรฒ ก็มี มหาวิทยาลัยเอกชนก็มีมากมายหลายแห่ง ในกรุงเทพฯ แต่ทำไมไม่เรียน เพราะมันเรียนไม่ได้นี่แหละ ตามใจเหมือนอย่างคนเรานี้ ปฏิบัติธรรมต้องการจะฝืนใจตัวเอง ให้กำหนดจิตของตัวเองให้มีสติสัมปชัญญะ ถ้าตามใจตัวนี้เสียหมด ธรรมะเขาตามใจไม่ได้ ต้องฝืน ต้องเหนื่อย ต้องยาก ต้องลำบาก นี่แหละทำทั้งหลาย ผู้ดีมีปัญญาเขาสร้างความดีนั้น ต้องลงทุนความลำบากได้ ถ้าลงทุนความลำบากไม่ได้เป็นคนดีไม่ได้ คนชั่วดูตรงนี้ สร้างความชั่ว ชอบลงทุนความสบาย กินสบาย นอนสบาย ชอบไม่เอาภาระเอง ไม่มีการมธุฐานในตัว เลี้ยงงาน คนพวกนี้กำลังชั่ว โดยไม่รู้ตัว

จิตเป็นธรรมชาติ เกิดทางทวารหก เรียกว่าอินทรีย์ หน้าที่การงานซึ่งเราจะต้องรับผิดชอบกันต่อไป ด้วยการกำหนดทางตา ทางหู จมูก ลิ้น กาย ใจ สัมผัสจิต มโนธรรม กิจกรรมก็จะดีขึ้นด้วย การพัฒนาจิต เช่นนี้จิตจะได้เข้มแข็ง จิตจะอดทน ท่านมีนิพนธ์คาถาว่า *ขันติเป็นสมบัติของนักต่อสู้ ความรู้เป็นสมบัติของนักปราชญ์ ความสามารถเป็นสมบัติของนักประกอบกิจ ความเป็นระเบียบทุกชนิด เป็นสมบัติของผู้ดี* คนไม่มีระเบียบขาดระบบ ไม่ใช่ผู้ดีนะ ผู้ดีจากธรรมชาติจะต้องมีระเบียบ ทำอะไรเพียบด้วยวินัย ตั้งอกตั้งใจทำงานด้วยความเรียบร้อย ทำด้วยความสะอาดหมดจด อยู่ในจิตใจของตน ขันติความอดทนเป็นต้น ได้บอกไว้ชัดเจนมาก ท่านจะปฏิบัติธรรมวัดไหนล่ะ จะไปสวรรค์ นิพพาน ญาณโน้น ญาณนี้ ขึ้น เอาตรงนี้ก่อนได้ไหม ฝืนใจตัวเองให้ได้ ก็ขอเจริญพรต่อไปว่า *หญิงที่น่าเกลียด คือผู้หญิงที่ตามใจตัว ผู้ชายที่น่ากลัวคือผู้ชายไม่รู้จักรงใจคน* ถ้าไม่เกรงใจคนเป็นที่น่ากลัวทีเดียว ไม่รู้จักรงออกเกรงใจกัน ส่วนผู้หญิงที่น่าเกลียด คือผู้หญิงที่ตามใจตัวพันพัวอยู่ในกิเลส จะเสียหายมาก ต้องฝืนใจ นี่คือตัวธรรมะ วัตถุธรรม วัตถุมีธรรมะประจำจิต วัตถุสะอาด บ้านนั้นจะสะอาดมากทีเดียว ทำงานมีระเบียบเพียบด้วยวินัย

วัดที่สอง คือ **วัดอารมณ** เรามาเจริญกรรมฐานต้องวัดอารมณ คือดารมณเราดีไหม เป็นประการใด นั่งกำหนดจิตดีไหม เป็นประการใด นั่งกำหนดจิตดีไหม เจริญสติปัญญา ๔ เป็นทางสายเอกที่พระบรมโลกเชษฐซึ่งแจ่มแสงมาของท่านเข้าใจตัวเองอ่านตัวออก *บอกตัวได้ ใช้ตัวเป็น จะได้เห็นตัวตาย* คลายทิฐิได้ แน่นนอนออกมาทำนองนี้เป็นต้น ไม่ใช่มาเล่นกันสนุก หรือมาต้องการได้ญาณ ไปสวรรค์ นิพพาน แต่มนุษย์

สมบัติยังรักษาไว้ไม่ได้ ไหนเลยจะอย่างเหยียบเข้าไปสวรรค์ นิพพาน ไปไม่ได้ ไม่ใช่เอนทรานซ์ได้ เอนทรานซ์ไม่ได้ ต้องไปตามขั้นตอนสมบัติมนุษย์ ถ้าเราขาดสมบัติมนุษย์แล้ว สวรรค์จะไม่มาเลย ไม่มีทาง สอบตก เป็นมนุษย์ยังสบตก ไม่มีคุณสมบัติของมนุษย์ มนุษย์มีคุณสมบัติของมนุษย์แล้ว ก็เอย่างที่จะเข้าไปสู่สวรรค์ คือความสะอาดสบายปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ท่านจะมีที่พึ่งทางใจสะอาดสบายในโลก สวรรค์และนิพพานก็จะมากอย ทำตามขั้นตอนของชีวิตของเขาเหล่านั้น นี่แหละเรียกว่า วัคอารมณ์ วัคอารมณ์จิต ใช้สติปัญญา เรียกว่า ใช้สติปัญญา ๔ ออกมาทำนองนี้เป็นต้น

วัดที่สาม ก็คือวัดจิต ธรรมชาติของจิตต้องวัดจิตโดยโปรดเอาตาซึ่งขึ้นมาดู เอาตราชูขึ้นมาซึ่งควแล้ววัดเล่าฝ่าแต่วัด ในจิตใจของตนเป็นอย่างไร ไม่ใช่ไปเกี่ยวกับกรรมเข้าวัดโน้นออกวัดนี้ เดียวนี้ไปเสาร์ - อาทิตย์ ไปชมวัด เสียคายน่าจะชมอารมณ์ตัวเองว่าเป็นอย่างไร ขอฝากท่านชมรมพุทธศาสน์ไว้ด้วย ดีความหมายให้มันใกล้ชิดตัวเองมากกว่านี้ บางทีไปชมบารมีพระสุปฏิปันโนวัดโน้นวัดนี้ ขอล่าว่าเมื่อ ๑๐ - ๑๕ ปีก่อนนี้ให้ท่านฟัง หลวงปู่แหวนแห่งวัดคอดอยแม่ปิ้ง ชาวสิงห์บุรีไปมากหน้าหลายตาไปเพื่อชมบารมี หลวงปู่แหวน หลวงปู่ ออกบิณฑบาต แล้วก็บอกใจเจ้าอยู่ไหนอยู่ไหน สิงห์บุรี มาทำไม มาชมบารมี หลวงปู่ เขาเล่าลือเป็นพระสุปฏิปันโน พระอรหันต์ ฉันทก็มาชม ท่านก็ยิ้ม แล้วก็บอกว่าโยม อาตมามีบารมีก็เป็นบารมีของอาตมาเพียงคนเดียว ไปชมบารมีเหมือนไปชมเขาปลูกมะม่วงดก ก็ไปชมว่ามะม่วงบ้านนี้ดก มะพร้าวตกเหลือเกิน ทุเรียนตกเหลือเกิน แล้วอยากจะถามโยมบ้างว่า โยมเคยปลูกบ้างไหม ปลูกมะม่วงบ้างไหม ที่ท่านว่านั้นเพื่อให้ชาวสิงห์บุรีได้คิดว่า อ้อนี่ไปชมคนอื่นเขา แต่ตัวเองไม่เคยสร้างบารมีเลย ไม่เคยปฏิบัติธรรมนั่นเอง เราไปชมคนอื่นเขา และเราก็ไม่ต้องปลูกมะม่วง ไม่ต้องปลูกขนุน ไม่ต้องประกอบอาชีพ การงานสร้างบารมีให้แก่ตนเองเลย ไปชมบ้านโน้นออกบ้านนี้ ชมที่นั่นเขาดี ดายพอดินะโยมนะ ดายพอดินี้หลวงปู่แหวนท่านพูดให้ข้อคิดว่าเราต้องสร้างด้วยตนเอง ไม่ต้องไปชมคนอื่นเขา นี้เรียกว่าชมอารมณ์ ชมอารมณ์ นะชมรมพุทธศาสน์ขอฝากไปชมรมพุทธศาสน์ต้องชมตัวเอง สร้างบารมีให้แก่ตนเอง คือ สร้างความดีให้แก่ตนเอง เป็นชมรมบารมีของตน เราจะได้สร้างความดีให้แก่คนบ้าง จะไปชมคนอื่นเขาได้ดิบได้ดีและเราก็ไม่ได้อะไรเกิดขึ้น ตั้งใจสร้างความดีตั้งแต่นี้เป็นต้นไป จะมีประโยชน์มากแก่ชีวิตของท่าน การเจริญกรรมฐาน ก็ต้องการจะให้รู้จักหน้าที่การงาน เพราะเราพึ่งการงานกับหน้าที่เท่านั้น

กรรม แปลว่าการกระทำ ฐาน แปลว่า จิตจับอยู่ที่ฐานดี จะได้มีปัญญา ไม่ที่งาน ไม่เสียหน้าที่ ไม่เสียการงาน ไม่เมื่อการเบื่องานแต่ประการใด มีศรัทธาที่จะต้องทำงานอยู่เสมอชีวิตนี้คืองานบันดาลสุข จงทำงานให้สนุก มีความสุขในการทำงาน นี้เรียกว่า กรรมฐาน แปลให้มันชัดเจนเสียหน่อย ถ้าคนไหนขาดหน้าที่การงาน ท่านจะอยู่ในโลกไม่ได้ ท่านจะเป็นขี้ข้าเขาตลอดไป เพราะฉะนั้นเราพึ่งหน้าที่การงาน เราก็จะมีหน้าที่การงานทำ ทำอะไรก็ให้เป็นกิจกรรมที่มีประโยชน์ ต่อชีวิตของตนเองให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ จะออกมาทำนองนี้ชัดเจน ชัดเจนสำหรับผู้ปฏิบัติฆมนะไม่ใช่มาไปสวรรค์ นิพพาน อย่างที่โยมผู้สูงอายุเข้าใจ นี่ขอฝากพวกนิสิตนักศึกษา เราต้องมีการศึกษา พระพุทธเจ้าทรงสอนไว้ชัด มีความรู้คู่กับความดีด้วย จะเอาแต่ความรู้อย่างเดียว ความดีไม่มีเลย ในเมื่อความดีไม่มี ความรู้ก็ไร้ความหมาย

การเจริญกรรมฐาน ต้องการหน้าที่กับการงาน มีวิชาความรู้นั้นเป็นมหานิยม พระพุทธเจ้าบังคับไว้
ในหลักธรรมว่า **คณฺหุระ** ไม่เรียนไม่ได้ ต้องเรียนหาวิชาใส่ตนเป็นมหานิยม ในเมื่อท่านทั้งหลาย นิสิต
นักศึกษา สำเร็จปริญญาโท เอก ไปไหนมีคนรับรอง มีคนชื่นชมยินดี ถ้าท่านทั้งหลาย โยมผู้เฒ่าผู้แก่ที่รพ
ถ้ามีลูกมีหลานให้สำเร็จปริญญาโทปริญญาเอก ปริญญาตรีไม่ต้องพูดเท่ากับประถมสี่รุ่นเก่า แถ่นี่ปริญญา
ตรีเยอะเยอะ แต่ไม่มีน้ำยา อย่างต่ำต้องปริญญาโท ปริญญาเอก ถ้าลูกเราสำเร็จปริญญาไปไหนมีหน้ามีตา มี
คนนิยมชมชอบใช่หรือไม่ ท่านทั้งหลายต้องตรึกตรองหามุมกลับมุมมอ และแง่ชีวิตของผู้มีปัญญาบ้าง ท่าน
จะได้ประโยชน์แก่ตนเองโดยเฉพาะถ้าลูกท่านไม่ได้เรียนหนังสือ ไม่มีความรู้แต่ประการใดเลยไหนเลยจะมี
คนมองหน้า ลูกเรานี้แหละมหานิยมอยู่ที่วิชา ขอฝากท่านไว้ด้วย

ถ้าลูกเราไม่มีความรู้ เปรียบเสมือนเลี้ยงลูกเราไม่โต ปลูกต้นไม้ไม่โต ปลูกต้นไม้ไม่โต มันจะได้ประสพผลอะไร
เลี้ยงลูกต้องโตด้วยวิชาการ มีหลักฐาน มีงานทำ ดังที่กล่าวแล้วข้างต้น จะมีคู่ครองเป็นทองแผ่นเดียวกันมี
มนุษย์สัมพันธ์ในสังคม จะเกิดผลสมมาดปรารถนา ตรงนี้เป็นหลักปฏิบัติต้องเรียนต้องหาวิชาใส่ตน ตั้งแต่
เป็นหนุ่มเป็นสาว อย่าเที่ยวกันนัก มีรถเบนซ์ รถบีเอ็ม พ่อแม่ตามใจซื้อให้ขับไปหาเพื่อน พ่อแม่ว่าเข้าเลยไม่
กลับบ้านเลย วันนี้มีมาร้องให้กับอาตมาที่กรุงเทพฯ ชัดเจนมากลูกไม่ยอมเรียนหนังสือนี้ลูกอาตมา ลูกอาตมา
หนักเข้าก็กลายเป็นเอเชียไป ชัดเจนมาก ส่วนลูกคนจนพ่อก็จนแม่ก็จนเลือกเกิดไม่ได้ แต่ลูกเป็นนายพลเอก
ได้ ลูกเป็นดอกเตอร์ได้ ที่สิงห์บุรีนี่พ่อเป็นจับกัง แม่รับจ้างซักกรีด เมื่อพ.ศ. ๒๕๐๐ ลูก ๓ คน ผู้ชายเป็น
ดอกเตอร์อยู่วอชิงตัน ลูกสาว ๒ คน คนเล็กเป็นเจ้าแม่เนี่ยขายทองที่กรุงเทพฯ นี่แหละพ่อก็จนแม่ก็จน ลูก
เลือกเป็นดอกเตอร์ได้ ลูกเลือกเป็นเศรษฐีได้ แล้วพวกที่พอรวยเป็นเศรษฐี ลูกเป็นอะไรบ้าง

การเจริญกรรมฐาน ถ้าต้องการพัฒนาจิตตนเอง ให้เข้าถึงแก่นแท้ในพระพุทธศาสนาให้เกิดปัญญา
ในตัวเอง การพัฒนาจิต จิตดีแล้วท่านจะต้องศึกษาเล่าเรียนวิชาการ ท่านจะได้มีวิชาความรู้ ไปประกอบ
อาชีพการงานคนเราจะทิ้งหน้าที่กับการงานไม่ได้ เรียกว่าพัฒนาเศรษฐกิจ ประกอบอาชีพการงานให้เป็น
หลักฐาน เป็นหลักแหล่งให้มีบ้านอยู่เป็นของตนเอง มีงานทำเป็นของตัวเอง ไม่ต้องไปง้อใคร ไม่ต้องไปเป็น
ลูกจ้างเขา เป็นข้าเขาต่อไป วิชาความรู้อันนั้นที่ได้เรียนมาต้องมีพัฒนาจิตก่อน ถ้าจิตไม่ดีแล้ว ก็ศึกษาหา
ความรู้มันจะไม่เข้าท่า จะไม่เป็นผลในวิชาที่เราศึกษาเล่าเรียนเลย การเจริญพระกรรมฐาน ต้องกระตุ้นเตือน
จิตให้มีสติ ปัญญา จำหน้าหนังสือได้แม่นยำ จำวิชาได้แม่นยำ มีสมาธิภาวนาคังนี้ เป็นต้น

นอกเหนือจากนั้นที่พัฒนาเศรษฐกิจ อาชีพกับการงาน จะได้ร่ำรวย สวยดี จะได้ไม่มีปัญหาใช่
หรือไม่ พัฒนาสังคม เรามีกรรมฐานดี มีสติปัญญาดี สังคมอยู่ด้วยความเมตตา อยู่ได้ด้วยความเอื้ออารีและ
เกื้อกูลซึ่งกันและกัน มีอะไรก็สู้กันกินกันใช้ เห็นหน้ากันก็ยิ้มแย้มแจ่มใสตั้งใจสนทนา เจริญไฟเพราะ
สงเคราะห์เอื้อเฟื้อ จะเป็นมนุษย์สัมพันธ์ในสังคมได้ ถ้าขาดการเจริญกรรมฐานก็รับรองได้เลยว่าจะไม่เป็น
ผลงานในชีวิต เราอาศัยหน้าที่กับการงานเท่านั้น ถ้าไม่มีหน้าที่กับการงาน เราจะอยู่ได้อย่างไร ถ้าไม่มีดี
งานและหน้าที่แล้ว เรารับผิดชอบหน้าที่ใหม่ เราเป็นเจ้าของกิจการ เจ้าของไม่รับผิดชอบตัวเอง และไม่มี
รับผิดชอบคนอื่นด้วยแล้ว การงานจะอยู่ได้ไหม บริษัทก็อยู่ไม่ได้ การค้าก็อยู่ไม่ได้ ธุรกิจก็อยู่ไม่ได้ นี่แหละ

จึงต้องเจริญกรรมฐานเป็นหัวใจพัฒนาชีวิต ชีวิตเดินไปด้วยความแจ่มใส เดินทางถูกต้องตามทำนองคลองธรรม เป็นแก่นหลักการนำชีวิต เดินไม่ผิดทิศทาง

กรรมฐาน คือ กายานุปัสสนา และเข้า ทาน ศีล ภาวนา แน่นอน การยืน เดิน นั่ง นอน เหลียวซ้ายแลขวา กู้แขน เขยิบขวา เอาศีลอัดเข้าไป ศีล แปลว่า สติ ศีลแปลว่าปกติ ศีลปกติ หมายความว่าอะไร หมายความว่า มีสติสัมปชัญญะ คนนั้นจะเป็นคนปกติ มนุษย์สัมพันธ์ มนุษย์สังคม มนุษยชาติ มนุษยธรรม เกิดขึ้นเป็นกิจกรรมของชมรมพุทธศาสนเป็นต้น ออกมาชัดเจนนะ นอกเหนือจากนั้นแล้ว ในเมื่อจิตมีผลงาน ก็คือ สติสัมปชัญญะเป็นศีล จะยืน เดิน นั่ง นอน จะเหลียวซ้าย แลขวา กู้แขน เขยิบขวา มีระบบระเบียบ นั่นคือสติสัมปชัญญะ ด้วยการกำหนดจิต ให้เรามีสตินั่นเอง ในเมื่อเรามีสติดีเห็นมารยาทก็ออกมา สวายน่ารัก จะยืนก็น่ารัก จะเหลียวซ้ายแลขวาก็เป็นที่น่ารัก นั่นคือศีลใช่หรือไม่

การเจริญกรรมฐานก็คือศีลนั่นเอง ศีลเรามีสติ การเดิน เช่น ยืนหนอ๕ ครั้ง มีสติอยู่กับจิตใหม่"ยืน-หนอ" ๕ ครั้ง ขอให้ครูอาจารย์สอนให้ละเอียด ทำให้ละเอียดด้วย เดียวจะเสียหาย เจามาแล้วก็ไม่ได้อะไร กลับไป อาตมาเสียใจเหลือเกินนะ มาแล้วไม่ได้กรรมฐานไปเลย จะเอาดีได้อย่างไรล่ะ ถ้าคนขาด สติสัมปชัญญะ จะบกพร่องในเรื่องการเป็นมนุษย์ คนที่ขาดสติสัมปชัญญะมันจะบ้าบอคอกแตก ออกมาทางกายบ้าง โวยวายบ้าง พูดยาไม่มีมนุษยสัมพันธ์ ไม่ไพเราะ พูดยาไม่มีสติจะ พูดยาก็เหลวแหลกแตกถลาย หละหลวม เหลาะแหละ เหลวไหล ไหนเลยจะเอาดีได้ ตรงนี้เป็นจุดสำคัญ ใครจะเถียงขึ้นมาได้ อันนี้สำคัญ คือศีล สติสัมปชัญญะทำให้คนเป็นมนุษย์ แม้แต่๕ นาที เราจะเอาสติมาไว้กับจิต เราจะทำได้ไหม ให้สงบ ปรารถนาธรรม จึงฝึกหัดให้ชำนาญงานในจิต โดยมีสติอยู่กับตัวตลอดรายการ เรียกว่าเดินจงกรม และกำหนด อายตนะ

อายตนะ คือผู้จักจิตของตน ต้องพัฒนาตรงนั้น ตาเห็นรูปมันเกิดก็ต้องกำหนดที่สายตาออกไปเห็น หนอ เห็นด้วยปัญญา ตั้งสติไว้ ไม่ใช่เห็นด้วยกิเลส มันเป็นเหตุทำลายตนเอเสียงหนอ เกิดจิตที่หูใช่หรือไม่ มันจะบอกว่าเสียงเขาจะด่า เขาจะด่าอะไรก็ตาม ตั้งสติเอาไว้ เสียงหนอ เสียงที่มันแล้ว มันก็กลับไปหาคนที่มันด่า สติปัญญาที่เกิดขึ้นกับเรา จะไม่บันทึกหลักฐานเสียงด่าไว้ในจิต เอาสิ่งทั้งหลายมาไว้ในจิต เพียงแต่ กำหนดว่า เสียงหนอ ถ้าโกรธก็กำหนดที่ลิ้นปี กำหนดโกรธหนอ เดียวก็หาย แต่เสียใจด้วย ผู้ปฏิบัติไม่ทำตาม ปวดหัว ปวดท้อง ปวดอะไรเมื่อย ไม่กำหนดเวทนาแล้ว เสียใจด้วยว่าผู้ปฏิบัติไม่ได้ผล สอบตกตั้งแต่ เวทนาแล้ว ไม่ผ่านเวทนานุปัสสนาสติปัฏฐาน มีความหมายอย่างนั้น

เวทนาคือสุขกับทุกข์ ไม่สุขไม่ทุกข์มันก็ดีใจ กับเสียใจเท่านั้น บังคับบัญชาไม่ได้ ต้องตั้งสติ/วด หนอ ดีใจหนอ เสียใจหนอ ต้องกำหนดที่ลิ้นปี ถ้ามันปวดตรงไหนก็เอาจิตไปปักตรงนั้น เอาสติอัดเข้าไป เอา ศีลไปไว้ตรงนั้น ศีลแปลว่าปกติ มันจะปกติ เวทนาเกิดขึ้น ตั้งอยู่และดับไปแล้วก็ไม่มีปวดตรงนั้นอีก อุปาทาน ไม่ยึดตรงนั้นต่อไป ก็จะเป็นประโยชน์แก่ผู้ปฏิบัติมาก เวทนา เสียใจ ก็กำหนด อย่าปล่อยเสียใจ ค้างคิ่นไว้ อย่าปล่อยความโกรธค้างคิ่นนะ อารมณ์จะค้างคิ่นตอนเช้า ถ้าท่านทั้งหลายเป็นนิสิตนักศึกษา จะเรียน ไม่ได้ผล ถ้าท่านเป็นครูบาอาจารย์อารมณ์ค้าง ไปสอนจะไม่ได้ดี ท่านเป็นนักธุรกิจการค้า ถ้าอารมณ์ค้างจะขาย ของไม่ได้ดี จะไปซื้อของก็ไม่ได้ คิดต่อธุรกิจก็ไม่ได้เลย เพราะอารมณ์มันเสีย อารมณ์ไม่ดีเสียแล้ว ออกมา

อย่างนี้ คนใจดีก็กลายเป็นคนใจดำ คนใจสูงก็กลายเป็นคนใจต่ำ คนใจงามก็กลายเป็นคนใจง่าย คนไว้ใจได้ก็กลายเป็นคนโลเล คนมีเสน่ห์ก็กลายเป็นคนน่ารังเกียจ คนพูดน่าฟังก็กลายเป็นพูดไม่เข้าหูคน จะได้มีปัญญาอย่าให้อารมณ์ค้างไม่ดีแน่ๆ ตรงนี้น่ากลัวมาก จึงต้องสร้างอารมณ์อย่าให้อารมณ์ค้างนะ โยมที่จะกลับบ้านไป ขอฝากไปด้วยนะ ถ้าไม่สบายใจกำหนดใหญ่เลย ไม่หายให้รู้ไป ไม่สบายใจหนอ ถ้าสมาธิเกิดขึ้นไม่สบายใจหายวับไปกับตาดับไปเลย สบายใจก็เกิดเป็นสุข ไม่มีความทุกข์ อารมณ์ก็ไม่ค้าง ทำอะไรจะได้ผลในตอนเช้าอย่าให้อารมณ์ค้าง ตอนกลางวันไม่สบายอกสบายใจ โกรธกับแฟนหรือโกรธกับใคร โกรธลูก โกรธเต้าแล้วปล่อยค้างความโกรธเอาไว้ ตอนเช้าก็จะติดอารมณ์ค้างไป ท่านจะทำมาหากินไม่ขึ้นจะไม่มีมนุษยสัมพันธ์ในสังคม ทำอะไรก็ไม่ไ้ผล ขอฝากญาติโยมที่จะนมัสการลากลับไป หมั่นสวดมนต์ไหว้พระด้วย ต้องกำหนดจิต ทำให้ติดต่อกันไป อาตมาคิดว่าต้องได้ผล๑๐๐% ทำอะไรติดต่อกันไป สร้างความดีแค่ ๒-๓ วัน ทำชั่วตั้งหลายวัน มันจะลบล้างกันไม่ได้ ก็ขอฝากไว้

บางคนมาบอกอาตมาว่า หลวงพ่อหนึ่งวันเดียวได้ใหม่ เอ้า ถ้างั้นไม่ต้องนั่งเลยดีกว่า มาคุยกันเถอะ นั่งวันเดียวมันจะได้อะไรเล่า แหมเรียนมา ป.๑ - ป.๖ เรียนตั้ง ๖ ปี เรียน ม.๑ - ม.๖ ก็เรียนตั้ง ๖ ปี เรียนมหาวิทยาลัยปริญญาตรี ๓ ปี ๔ ปี เรียนปริญญาโท ๒ ปี, เอก ๒ ปี ก็อาจสำเร็จ อาจใช้เวลานาน ก็แค่หนึ่งวันเดียวมันจะได้อะไรหรือ สร้างความดีแค่ชั่วโมงเดียว สร้างความชั่วตั้ง ๒๔ ชั่วโมง มันจะลบล้างกันได้อย่างไร คอมพิวเตอร์จะดีออกมาคิดลบหรือคิดบวกประการใด มาพูดกันอย่างนี้หลายคน บางคนก็บอก หลวงพ่อคะ ฉันดูหนังสือทำที่บ้านได้ใหม่ ได้ ทำแบบหนังสือนะ ๓ โยมก็ไม่ได้อะไรเลย ขอถามโยมเถอะ เรียน ม.๑ - ม.๖ มีครูสอนใหม่ บอกมี นี่เมื่อไม่มีครูจะทำได้หรือ

งานปฏิบัตินี้ยากกว่าการเรียนหนังสือนะไม่ใช่ง่ายไม่มีครูแนะนำ พร่ำสอน ครูรัก ครูจำ ครูแนะ ครูนำ ครูพร่ำ ครูสอน โยมนี้พูดเอาแต่มีง่าย มักได้นะ ถ้าทำดีละก็ไม่ต้องทำอะไร ถ้าทำชั่วละก็ทำเอะอะเยะเยะ คนเรานี้มันก็ชั่วมากกว่าดีนะ มีดีน้อยมาก เห็นแก่ตัวมาก มักง่ายมักได้เหลือเกิน ขอเจริญพรอย่างนั้น ฌัวขึ้นเหนือลม แต่บอกให้สร้างความคิดตาไปทางโน้น หูไปทางนี้ ถ้าบอกว่าออกไปเที่ยวกันละก็ออกผายไหล่ผึ่งหน้าตาดึงตาโต พอจะสร้างความดี ไม่มีใครสนใจ แต่ไม่เป็นไร เป็นบุญกรรมของท่านเอง ท่านมีบุญวาสนา ท่านก็ทำเองนะ ท่านไว้บุญวาสนา ท่านจะไม่สนใจในเรื่องกรรมฐานแต่ประการใด ก็เป็นแก่นนำของชีวิตทำให้คนมีวาสนา มีบารมีมีกุศลส่ง ผลกุศลก็จะได้ด้วยปฏิบัติธรรมอย่างนี้

ขอให้ทำตามที่ครูสอนทุกประการ กำหนดจิตให้ได้ละเอียด ต้องกินน้อย นอนน้อย พูดน้อย ทำความเพียรมาก คุยไม่ได้ เสียดอารมณ์ เรามาพูดคุยกันแล้วไม่นั่งสมาธิ ที่พูดคุยกันมันจะออกมาให้อารมณ์เสีย อันนี้เรื่องจริง แต่ผู้ปฏิบัติธรรมนั้นไม่ค่อยปฏิบัติตาม จึงไร้ผลไม่ฟังครูบาอาจารย์สอนแต่ประการใด ขบขี้มีครูอาจารย์ ยังไม่เอาไหนเลย ปฏิบัติที่บ้านไม่มีครู ไม่สบายเลยหรือ เลยนั่งในมุ้ง นั่งไปนั่งมา นั่งนอนยวบหนอ ง่วงแล้วนอนหนอเลย นอนหนอๆๆ แล้วจะตื่นตี ๔ หนอ พอตี ๔ ก็ไม่ตื่น พอตี ๔ ระฆังดังนาฬิกาตึกกริ่ง โอ๊ยเมื่อยจังเลยนอนต่อไป ๒ โมงเช้าก็ไม่ตื่น นี่คนผัดวันประกันพรุ่งนะนอนตื่นสาย หน่ายหากิน ไปหมิ่นเงินน้อย ไปนั่งคอยวาสนา วาสนามาหาเองไม่ได้ ต้องทำต้องสร้างความดี ไม่สร้างไม่ได้หรือ

ความชั่วไม่ต้องสร้าง มาเอง มันชั่วอยู่ทุกวัน จิตใจมันหลงไหลไปสู่ที่ชั่วทุกวันตลอดเวลากาล ไม่ต้องสร้างนิดเดียวมันก็ไปแล้ว จิตเลเพลาตพาด หละหลวม เหลวไหลตลอดรายการ แต่ความดีนี้ทำยากต้องสร้างสรรหาแสวงหาความดีให้แก่ตนเอง และที่ตัวเองมีความดีอยู่แล้ว๑๐๐% จิตประภัสสร แต่เราเอาความดีในตัวไปทิ้งเสีย นำเสียขายเอาความชั่วมาแทนที่ ความดีก็มีไม่ได้ นี่แหละสร้างความดีนี้ต้องสร้างต้องเสาะต้องส่งในกุศลให้แก่ตนมีจิตมั่นคงคือสมาธิภาวนา มีปัญหาแก้ไขปัญหาได้ คนที่สร้างความชื่อนี้ไม่ต้องมีตำราหรอก เพราะเราตามใจตัวเอง จิตใจก็เหลวไหล แหกไปในทางต่ำ ยกตัวอย่างว่าจิตมันเป็นน้ำ โยมลองเทน้ำดูสิ มันจะไหลไปที่สูงหรือที่ต่ำ จิตมันชอบต่ำ ชอบใต้อโนนอชอชนี่ อาหารของจิตก็คือกิเลส ความโกรธ ความโลภ ความหลง ความหาญนะ เป็นอาหารของจิต แต่เราต้องฝืนไม่ให้มันกินอย่างนั้น ต้องฝืนใจอย่างมากกว่าจะได้ดี

ขอเจริญพรว่า ความขยันได้มาจากความขี้เกียจ กว่าจะขยันได้ ขี้เกียจมาก่อนความสุขเราได้มาจากความทุกข์ ต้องมีความทุกข์ร้อนใจเหลือเกิน กว่าจะพบความสุขที่แน่นอนเช่นดังกล่าวแล้ว มันมีแต่ความทุกข์ระทมขมขื่น ต้องผ่านทุกข์ก่อนจึงจะพบความสุขที่แน่นอน อาตมาผู้หนึ่งขี้เกียจที่สุด บัดนี้เราต้องฝืนใจกว่าจะขยันกว่าจะทำอะไรให้สำเร็จ ฝืนใจจนขยัน บัดนี้จะกลับไปขี้เกียจไม่ได้แล้วแน่ ถ้าโยมเคยขี้เกียจแล้ว ไม่ฝืนใจ ไม่ขยัน มันก็แค่นั้น ทำอย่างไรก็แค่นั้น ดีไม่ได้แน่นอน เหมือนหมากรุก๔ ตา เดินตาเดียวอยู่ตลอดเวลา จะดีได้อย่างไรเล่า เพราะฉะนั้น ทาน ศีล ภาวนา นี้ครบ ทานการให้แต่ศีลก็คือสติกรรมฐาน ถ้าเราเจริญสติกรรมฐาน แล้วจะพบทาน ๓ อย่าง ถ้าได้สติสัมปชัญญะแล้วจะพบทาน๓ อย่าง

ทานข้อ ๑ คือ ให้แล้วไม่หวังผลตอบแทน

ทานที่ ๒ คือ ธรรมทาน ให้ธรรมะเป็นทาน พิมพ์หนังสือสวดมนต์บ้าง พิมพ์หนังสือธรรมะแจกกัน เรียกว่าธรรมทาน มันก็ได้ผล ทานข้อแรกคงจะไม่ใช้สัปปุริสทานมันเป็นสังฆทานนะ ทานกรรมฐานเป็นสังฆทานแน่เพราะจิตไม่หวังผล ก็ต้องให้สาธารณประโยชน์ สาธารณชนทั่วไป

ทานที่ ๓ ของกรรมฐานคือ อภัยทาน ให้อภัยได้ อภัยโทษไม่โกรธกัน เรียกว่าทานกรรมฐาน ถ้าโยมไม่เจริญกรรมฐานรับรองหมิ่นเปอร์เซ็น จะให้อภัยใครไม่ได้ ผูกพยาบาทตลอดเวลา ถ้าท่านไม่มีกรรมฐานแล้ว ท่านจะให้อภัยทานได้ยาก อโหสิกรรมกันได้ยาก มีแต่ผูกใจโกรธ ผูกพยาบาท ฆ่าฟันฟันแทงกัน ถึงคนนั้นจะบริจาทาน สร้างวัดสร้างวาที่วัดก็ตาม ก็ยังให้อภัยทานไม่ได้ ต้องมีจิตสูงในกรรมฐาน ต้องมีสติปัญญา กำหนดจิต รู้หนอรู้อย่างไร รู้ว่าเราโกรธเขา รู้หนอรู้อย่าโกรธเขาเลยให้อภัยเขาเถอะ มันค่าเรา กำหนดต่อไป ค่าเรายังโกรธก็โกรธหนอรู้อ้อบัดนี้ข้าพเจ้าไม่โกรธแล้ว ข้าพเจ้ามีกรรมฐาน ข้าพเจ้าจะไม่ขอโกรธท่าน เรียกว่า อโหสิกรรม

กรรมนั้นจะไม่ต่อให้ขี้ดียว เรียกว่าตัดมันให้สั้นเหมือนรถหมดน้ำมัน ไม่วิ่งอีกแล้ว กรรมไม่ต่อกรรมอีกแล้วเรียกว่า อโหสิกรรม

นี่แหละกรรมฐานจึงแก่กรรมได้ เจริญกรรมฐานอโหสิกรรมได้ จะได้ไม่มีกรรมเวรกันไปในชาติหน้า เราจึงนิยามการที่จะลากรรมฐานขออโหสิกรรม ขอขมาลาโทษพระรัตนตรัย มี พระพุทธเจ้า พระธรรม พระสงฆ์ อาจจะเจตนาไม่ดี คิดไม่ดี อาจจะรู้เท่าไม่ถึงการณ์ เป็นบาปเป็นกรรมทั้งนั้น จึงต้องให้อภัยทาน

ให้อภัยโทษ เรียกอีกอย่างหนึ่งว่า **อโหสิกรรม** จะไม่เอาเวรกรรมกันไปอีก กรรมล้นกันเสียที นับตั้งแต่นี้ บัดนี้ คือการเจริญพระกรรมฐาน

ถ้าโยมไม่เจริญกรรมฐาน กรรมไม่รู้จักสิ้น จะแก้กรรมอะไรไม่ได้ จะต่อเวรต่อกรรมให้มันยืดยาวออกไป จะไปถึงลูกหลาน ลูกหลานก็จะลำบาก กระเสือกกระสนในอนาคต ตรงนี้สำคัญ ถ้าโยมหญิง โยมชาย รู้ว่าสร้างกรรมไว้กับใคร ก็ขอประทานโทษโปรดภัยเถิดนะเจ้าคะ ขอเจริญพรว่า ภรรยาเคยว่าสามี หรือ คิดในใจว่าสามีของข้านี้ไม่ดี เเท่านี้ก็บาปนะ กระทั่งสามีไม่ได้เป็นเช่นนั้น สามีก็ชดช้อยกัน ไปนิทานว่าภรรยาของเราไม่ดี เเท่านี้บาปนะ จะทำกรรมฐานไม่ได้ผลหรือค่าสามี มาทำกรรมฐานไม่ได้ผล จะได้ผล ต้องอโหสิกรรมเสีย อภัยทาน อภัยโทษ ได้ผลแน่นอน ก็ขอเจริญพรฝากญาติโยมไว้ อย่าโกรธอย่าลงโทษกันเลย ให้อภัยกันเถิด หนักนิดเบาหน่อยให้อภัย บางคนมาที่วัดนี้มาแล้วตั้ง ๒๐ ปี จำได้ คนมันแน่น มีงานขึ้นในวัด เขาเหยียบเท้ากัน เหยียบเท้าลงไปเท้าคนอื่นนะ เขาก็รู้ว่าไปเหยียบเท้าคนอื่น เขาขอโทษครับ หนั้นมันเมามันไม่โอโหสิ ชกกันเลย ต่อยกกันແหลกไปเลย คนที่ขอขมาลาโทษก็หนีไป เห็นไหม คนไม่มีกรรมฐาน

คนที่เจริญสติได้ เขาจะให้อภัยทุกประการ นี่ขอฝากไว้ถ้าคนขอโทษอย่าโกรธเขานะ โยมนะ มาขอโทษโปรดภัย รับผิดชอบแล้ว ให้อภัยเขาเถอะ เรียกว่าอภัยทาน อภัยโทษ อย่าโกรธกันไว้ในใจทำไม่เล่า พกความโกรธไว้ในใจเหมือนไฟเผาหัวใจเผาหัวใจเศร้าหมองทำใจร้อนรน ทนไม่ไหว กินไม่ได้ นอนไม่หลับ เป็นบาป เหมือนตคนรถทั้งเป็นเลยนะ อย่าไปมั่วสุ่มเช่นนั้นเลย พวกนิสิตนักศึกษาทั้งหลาย *อย่าคบพาล* นี้วันนี้ เขาก็เล่าให้เราฟังแล้วแม่เขาก็ร้องไห้ ลูกไม่เรียนหนังสือ ขับรถ บีเอ็ม. มีวิทยุมือถือ มีทั้งอะไรหลายๆอย่าง พร้อมมูลบริบูรณ์ทุกอย่างเลยนะ แหมไปเรียนมหาวิทยาลัยต้องมีรถ บีเอ็ม. แม่เขาบอกว่าลูกเอ๊ยเราก็มีสตางค์เยอะ แต่รถเจ้านี้อ่าเอา บีเอ็ม. เลย เอาคืนมาขาย เอารถบีเอ็มไปขับ ไม่เรียนหนังสือ บอกรถบีเอ็มมันไม่มีศักดิ์ศรี เขาว่าอย่างนั้น เด็กรุ่นใหม่แหม ไม่อดทน ใช้ไม่ได้เลยนี่อย่างนี้ เราก็บอกเหตุผล ใ้สัญญา กุศลภาวนา สวดมนต์ ไหว้พระเถิดประเสริฐที่สุดแล้ว ต้องอดทนก่อน จะได้ดิบได้ดี มีปัญญา เขาก็จกกันมาก่อน คนจีนมีเสื้อผืนหมอนใบ เข้ามาเป็นอาเลื้อยในประเทศไทย เป็นเจ้าของที่เจ้าของทางในไทย ไทยต้องเรียกเขาเสีย เรียกอาเซีย กันมากมาย ก็เพราะความขยัน ความมีธรรมะของเขา อดทนอย่างนี้เป็นต้น ทุกคนก็ไม่ได้สนใจเรื่องนี้ นี่แหละ ท่านทั้งหลายเอ๊ย เราให้อภัยกันแล้ว ก็ประทานอภัยกัน ยกโทษกัน ไม่โกรธกัน นเป็นทานสูงสุด โดยไม่ต้องใช้สตางค์เอามาถวายพระ สังฆทานต้องเสียสตางค์ต้องเสียเงินทองมากมายจ่ายกอง ก็เป็นทานชั้นต่ำ ใครก็ทำได้ แต่การให้อภัย ไม่โกรธ ไม่เกลียดไม่มีอะไรกัน นี่แหละทานชั้นสูง ก็เนื่องจากว่าท่านทั้งหลายต้องเจริญกรรมฐานถึงที่สุด มีสติสัมปชัญญะครบถ้วนขบวนการแล้วนั้น ก็จะได้ผลสมมาคปรารถนาทุกประการ

ขออนุโมทนาสาธุการแก่ท่านทั้งหลายผู้สนใจในธรรมสัมมาปฏิบัติในที่นี้ แต่ท่านจะทำได้เฝ้าเห็นก็ไม่ทราบ ถ้าทำอะไรด้วยความตั้งใจ ทำด้วยความเคารพ ทำด้วยศรัทธา ทำด้วยความเต็มใจ และฉันทะ ความยินดีในการปฏิบัติ รับรองได้ผลแน่ ถ้าท่านไม่ได้ตั้งใจ ทำสังเคศ หรือมากับเขาเพื่อสนุกสนาน ท่านจะ

ไม่ได้อะไรกลับไปเลย จะว่าแห้วต่อไปในภายหน้า นี่แหละกรรมฐาน จึงมีความหมายดังได้ชี้แจงมา ณ บัดนี้
จะได้ให้อภัยได้ทุกประการสูงสุดแล้ว พระพุทธเจ้าทรงสอนมาชัดเจนมาก ไม่มีอะไรที่ติดขัดแต่ประการใด
สุดท้ายนี้ ขออนุโมทนาสาธุการ แก่บุญกุศลทั้งหลายโดยทั่วหน้ากัน ขออำนาจคุณพระศรีรัตนตรัย
บุญกุศลทั้งหลาย โปรดประทานพรให้ท่านทั้งหลายโดยทั่วหน้ากัน จงประสบแต่ความสุขความเจริญ และ
เจริญด้วย อายุ วรรณะ สุขะ พละ ปฏิภาณ ธนสารสมบัติ นึกคิดสิ่งหนึ่งประการใด ขอให้สมมาคปรารถนา
โดยทั่วหน้ากัน ณ โอกาสบัดนี้ เทอญ

สวัสดีปีใหม่

พระราชสุทธินิยมมงคล

ญาติโยมทั้งหลาย วันนี้ถือว่าเป็นวันชีวิตมิ่งขวัญมงคลต่อท่านผู้มีกุศลที่เรามากันในวันนี้ คือจะมาบำเพ็ญกุศลชีวิตระลึกเหตุการณ์ชีวิตที่ผ่านมาในปีซึ่งจะสิ้นสุดลงในอีกไม่กี่ชั่วโมงจะเปลี่ยนวาระเวลาเข้าไปสู่ภาวะของ พ.ศ. ใหม่ คือวันที่ ๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๔๐ วันเวลาที่ล่วงเลยไปเร็วมาก ไม่จำเป็นต้องกล่าววาทะเฉพาะเวลาเร็ว ชีวิตก็เร็ว รู้สึกว่ามันเร็วเหลือเกิน เร็วเช่นนี้แล้วจิตใจเราก็อึดมั่น มีเรื่องนั้นเรื่องนี้เข้ามาแทรกแซงอยู่ในจิตใจ เดี่ยวก็ดีเดี๋ยวก็ชั่ว ท่านทั้งหลายเราพิจารณาตัวเองกันในวันเกิดบุญชีวิตว่าตั้งแต่ต้นปีเรื่อยมาเราขาดทุนชีวิตอะไรบ้าง เราทำธุรกิจการค้าขาดทุนตรงไหน หาเหตุในการขาดทุนให้จงได้ ไม่ใช่ ว่าสวัสดีปีใหม่ก็ขอให้ข้าพเจ้ารวย ให้สวย ให้ดีให้มีปัญญามาที่วัดนี้ก็เจริญพรให้ข้อคิด สรุปหนึ่งปีมาหลายเรื่องทำให้อาตมาได้ตำราที่วัดไม่ต้องไปเข้าโรงเรียนไหนเลขรูมาสอนทุกวัน อาตมก็เป็นนักเรียนแต่ให้ค่าเทอมครูด้วยการเลี้ยงข้าววันนี้ ครุมาเยอะ เดี่ยวเลี้ยงหอยทอด ท่านสาธุชนพุทธศาสนิกชนและอุบาสกอุบาสิกาทั้งหลาย ที่เราถือโอกาสมาบำเพ็ญพรตมาเป็นโยคี ผู้ปฏิบัติธรรมนี้เรียกว่าโยคี โยคีแปลว่าอะไรอย่าแปลว่า ฤๅษี แต่แปลว่า ผู้บำเพ็ญเพียร ให้แก่ชีวิต ชีวีพร แปลว่า ผู้ที่รักษาศีลอยู่ในอริยวาสิราวป่าแปลให้มันเข้าบทธกวม หรือแม่ชีเป็นโยคีผู้บำเพ็ญเพียร ฤๅษีพร ฤๅษีตนนี้สร้างความคิดในอริยวาสิราวป่า ท่านทั้งหลายนั่งขานนี้ ก็ไม่ได้หมายความว่ามาบวชชีพรหมณ์แต่ประการใด แต่เรามาเนกขัมมปฏิบัติหาความสงบให้กับตัวเอง ถ้าญาติโยมทั้งมีความสงบเสงี่ยมเจียมตน ตั้งสติไว้ให้ใสสมาธิแล้วโยมจะเปลี่ยนแปลงภาวะ เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปในทางที่ดีแน่นอน จะไม่เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปในทางชั่วอีกต่อไปแล้ว จะสร้างตัวให้เจริญรุ่งเรืองวัฒนาสถาพร

อาตมาขออนุโมทนา ท่านทำถูกแล้ว มนุษย์ชีวิตให้เกิดมีอิทธิปาฏิหาริย์ในปีต่อไป ๒๕๔๐ ท่านจะได้เพิ่มพูนบริบูรณ์ด้วยเงินทองข้าวของและเงินตรา ทำอะไรเงินก็จะไหลนองทองไหลมาในปีต่อไปนั่นแหละ ท่านมาสร้างบุญของท่าน ต้องการให้มีมีความสุข ความสะดักสบายในชีวิตในโอกาสหน้า ถึงหากว่าท่านทั้งหลายอยู่ในเคหะสถานบ้านเรือนของท่าน ท่านก็เจริญกุศลภาวนาหรือวันคล้ายวันเกิดของท่านคนใดคนหนึ่ง ไม่ต้องไปกินเหล้าเลี้ยงอาหารกันให้อิ่มหน้าสำราญกันจนเกินไปเราก็สร้างความสุขด้วยการเจริญกุศลภาวนา สวดมนต์ไหว้พระในวันเกิดของท่าน ท่านจะเจริญรุ่งเรืองทำความดีในวันคล้ายวันเกิดด้วยการเจริญกุศล สวดมนต์เป็นยาทา วิปัสสนาเป็นยากิน แล้วก็เจริญกุศลภาวนาเดินจงกรมในวันคล้ายวันเกิดท่านจะประเสริฐที่สุด ท่านที่เคษชายของไม่ดิกลั บจะชายของดี จะรุ่งเรืองวัฒนาสถาพรต่อไปด้วย

วันเกิดนี้สำคัญเป็นการกตัญญูกตเวทีธรรมอย่างยิ่ง วันขึ้นปีใหม่นี้ก็เป็นการกตัญญูกตเวทีต่อตัวเองที่เรารำลึกคุณงามความดีถึงบิดามารดาผู้ให้กำเนิดเกิดมาเป็นตัวตน

การบำเพ็ญกุศลสังฆทานก็ดี ทอดผ้าป่าก็ดี ทานศีลและภาวนาแสดงความกตัญญูต่อพระรัตนตรัยของ ท่าน อุทิศส่วนกุศลในวันนี้ ไปให้เจ้ากรรมนายเวร ให้หมดกรรมให้หมดบุญลงไปถึงปี๕๐ ก็ขอให้ความชั่วสูญไป ขอให้เพิ่มพูนความดีกุศลบุญราศีก็แจ่มใสขึ้นมาในอนาคตชีวิตของท่านก็จะรุ่งโรจน์ โชติช่วงต่อไปแน่นอน

ญาติโยมหญิงก็ดี ชายก็ตามที่ท่านมาตั้งแต่วันก่อน มาบำเพ็ญกุศลเจริญพระกรรมฐานนับว่าเป็นการสร้างผลงานให้ดียิ่งทั้งบุตริคาของท่านก็จะเจริญรุ่งเรือง ถ้าท่านไม่มีบุตรก็จะมีบุตรมีธิดา เจริญรุ่งเรือง วัฒนาสถาพรถึงบิดามารดาปู่ ย่าตายายในตระกูลวงศ์ของเราที่มาสร้างความคิดอย่างนี้เป็นต้น บริษัทที่กล่าวแล้วข้างต้นที่โยมพันโทวิง ประกาศ คือ โยมชาตรี โยมอัจฉริ วงศ์สินก็เอาผ่านวมา ท่านทั้งหลายวันแรกที่เข้าใจว่าบริษัทนี้ จะเอาผ่านวมาขายขายของในวัดนี้คงจะได้กำไรงาม แต่เปล่า เามาถวายเป็นทานไปห่มรวมมหาศาล และผ้าผืนนี้เป็นผ้าพิเศษเสกด้วยบุญกุศลแล้วต้องเกิดความอบอุ่น อบอุ่นและอุ่นในจิตใจก็สบาย กำลังมีทุกข์ไม่อบอุ่นใจเอาผ่านวนี้ มาห่มก็อบอุ่นใจทั้งเป็นร่วมพิธีร่วมไตรศอดรกายการ

ขอเจริญพรญาติพี่น้องทั้งหลาย ชีวิตไม่แน่นอนความสุขความเจริญรุ่งเรืองหรือวัฒนาสถาพร มันก็มีชั่ววอกอยู่ที่เรามาสวัสดิ์ปีใหม่ความสุขของเราเกิดจากบุญกุศล บุญคือ ความสุขความเจริญในชีวิตนี้และการที่เราจะมีความสุขความเจริญนี้ มีแต่ขยันนั้นแหละเป็นความสุขในชีวิต ในครอบครัว ขยันขันแข็งหน้าเข้าหากัน ปรีกษาปรองดองเหมือนญาติพี่น้องร่วมกัน นั้นแหละเป็นความสุขในชีวิตในครอบครัว จะเป็นพี่หรือเป็นน้องก็ตามหันหน้าเข้าหากัน ช่วยเหลือกิจการงานซึ่งกันและกันนี้เป็นจุดมุ่งหมายของวันขึ้นปีใหม่พี่รักน้องเถอะน้องจะช่วยพี่สร้างความคิดให้แม่เรา ทำอะไรทำจริง งานเสร็จด้วยสัจ

๑. ทำด้วยศรัทธา ขอให้ทำด้วยความตั้งใจศรัทธาด้วยความชอบเหมือนเราเรียนหนังสือวิชาเอกที่เราชอบมีศรัทธา
๒. ทำด้วยความตั้งใจ
๓. ทำด้วยความเคารพ
๔. ทำด้วยจิตสงบ
๕. ทำด้วยความถูกต้อง

แต่มีคนสงสัยอยู่ข้อเดียวคือ ทำความเคารพตัวเอง พุคตั้งใจแล้วต้องทำ ว่าพรุ่งนี้เช้าจะต้องทำอะไรบ้าง อย่าเสียสัจจะ ต้องทำให้เสร็จ ทำด้วยความตั้งใจแล้วเสร็จหมด ขอฝากญาติโยมไว้ทุกคชอย่าทำแบบซังกะตายไปวัน ๆ หนึ่ง จะขายของก็ไม่ได้ ต้องเคารพตัวเองพรุ่งนี้จะต้องขายของให้ได้เท่านั้น ต้องให้ได้ ตรงนี้ขายไม่ได้ต้องหาบไปที่อื่นก็ไปขายคนที่เขาซื้อ

การขายที่ดินเหมือนกัน มาถามเอาตามว่า ที่ดินจะขายได้ไหมทำไมไม่ไปขายคนที่มีความเชื่อ ไม่มีคนซื้อจะขายได้หรือ ทำอะไรทำด้วยความเคารพ เคารพตัวเอง พุคแล้วต้องทำ เอาไปขึ้นปีใหม่

ต่อไปพูดแล้วไม่ทำไม่ได้หรือ ถ้างานไม่เสร็จจอย่านอน งานไม่เสร็จจอยากินข้าว เคยตัวเหนื่อย ๆ ง่วงนอน นอนเลยเคยตัว นี่นิสัยไม่ดี

นี่แหละขึ้นปีใหม่ทำไว้ให้ได้

การเคารพ ๔ ประการ

๑. เคารพตัวเอง พูดแล้วต้องทำ

๒. เคารพสถานที่ ไปบ้านใครนี่เคารพเจ้าของบ้านเขาบ้างสิ บางบ้านนี้ทั้ง ๆ ที่เป็นแขกมาเป็น อาคันตุกะมาอวดรู้วอดคิดกับเจ้าของบ้านต้องเคารพเจ้าของบ้านเขาเราไม่ได้เป็นเจ้าของบ้านเราไปสถานที่ แห่งนี้ก็ต้องเคารพสถานที่

๓. ต้องเคารพกฎหมายบ้านเมืองเขา เช่น เราไปกรุงปารีสฝรั่งเศส จะไปเคารพกฎหมายประเทศไทย ได้หรือ แล้วก็หลัก กติกาของกรุงปารีสฝรั่งเศส เขาเขียนว่าห้ามถ่ายรูปแต่ปรากฏว่าถ่ายใหญ่เลขแล้วก็โดน ค่าอย่างน่าใจหาย ไม่เคารพสถานที่ ไม่เคารพในหลัก กติกาเราทำงานบริษัทต้องเคารพหลัก กติกาของบริษัท เขาด้วยถึงจะอยู่กันรอด

๔. เคารพผู้อื่น เริ่มต้นทำจิตใจให้สงบ

ท่านทั้งหลาย เกิดมาในสากลโลกมีแต่ความทุกข์ ไม่มีความสุขที่แน่นอนมีแต่ความสุขที่เจือปนกับ ความทุกข์นานาประการ อาตมาจะให้เหตุผลโยมในวันนี้หาความสุขให้กับตัวเองบ้างเถิด อย่าหาความทุกข์ มาใส่ตัวเองเลย มีลูกมีหลานก็ตั้งใจให้ดี สอนให้เขาเรียนหนังสือ หาวิชาใส่ตัวให้มากที่สุดอย่าไปว่าอย่าไป คำลูก จู้จู้จุกจิกให้มากมายเกินไป คุณแม่โปรดกรุณาพูดกับลูกให้เพราะ คุณพ่อก็อย่าพูดมาก คุณแม่ก็อย่า จุกจิกกับลูกเลยพูดกับลูกดี ๆ ได้ไหม ลูกจะเชื่อฟัง อาตมาไปเห็นบางบ้านให้โอราบทลูกด้วยแล้วก็คำลูกด้วย สอนด้วย คำด้วย ลูกมันไม่เชื่อฟังหรอก มันไม่เคารพต้องสอนด้วยน้ำใจเมตตากับลูกหน่อยได้ไหม จะพูดจา พาทีกี่เพราะฝรั่ง อ้อยตาลหวานลิ้นแล้วสิ้นซาก ลมปากหวานหูไม่รู้หาย

พูดกับสามีเพราะ ๆ สามีจะกลับตอนดึกตีหนึ่งตีสองก็อย่าไปว่าต้องพูดแบบนักกรรมาฐานว่า "คุณพี่ ขา ดิฉันเตรียมสำหรับข้าวปลาอาหารไว้ให้คุณพี่แต่บ่ายสามโมง แต่คุณพี่กลับมาห้าทุ่ม ดิฉันก็ยังรอทานข้าว พร้อมคุณพี่" พูดอย่างนี้ไม่ได้หรือ ให้คติธรรม พูดดีเข้าใจง่ายพูดร้ายเข้าใจยาก พูดร้ายต่อกันมันจึงเข้าใจกัน ยาก ไม่รู้เรื่องกันเลย ถ้าพูดเพราะ ๆ ต่อกัน จะเข้าใจง่าย และไม่มีทะเลาะกัน อย่าเอาแต่เทคโนโลยีมา แก้ปัญหาแก่นักเอาพุทโธ โสยมาแก้ปัญหาแก่นักในปีใหม่

เพราะปีใหม่ต่อไปนี้จะเกิดกบฏ จะเกิดรบราฆ่าฟัน จะเกิดสงครามประสาธแล้วก็เด็กจะติดยาเสพติดเพิ่มขึ้นอีก ๘๐% และจะเกิดสงครามชีวิตอาจจะฆ่ากันตายในระหว่างกลุ่มต่าง ๆ จะเกิดไฟเกิดไฟจะเกิด วางเพลิงไหม้มากขึ้น ขอฝากไว้ก็ขอให้แผ่เมตตาซึ่งกันและกันอย่าได้แก้ปัญหาโดยวิธีที่ร้ายกาจต่อกันเลย

ลูกก็จะฆ่าพ่อและพ่อก็จะฆ่าลูก สามีกี่จะฆ่าภรรยาและภรรยาที่จะต้องฆ่าสามีอย่างเลือดเย็น คอยดูต่อไปนะ ปี ๒๕๔๐ นี้

เพราะฉะนั้น ท่านทั้งหลายโปรดใจเย็นเข้าไว้ ทำอะไรก็ให้มีเหตุผล ทำอะไรยับยั้งชั่งคิดเหมือนคนโบราณว่า สิบปากว่าไม่เท่าตาเห็น สิบตาเห็นยังไม่เท่ามือคลำ สิบมือคลำยังไม่เท่าจิตยับยั้งมือยับยั้งไว้ก่อน จะเสียท่าเสียกลศึกในวิธีสงครามยุทธนา จงโห่ร้องขึ้นสามรา กีก้องไปยังสุวรรณพลับพลาให้พระลักษณะ พระรามได้มารบกับยักษ์ในสนามยุทธนา แต่ปี ๔๐ อย่าไปรบกับใครนะ ตั้งโห่ร้องกันสามราอยู่ในสุวรรณพลับพลา อย่าออกไปข้างนอกให้นั่งสมาธิภาวนา ไม่งั้นไม่มีเรื่อง

ปี ๔๐ ถ้าออกไปมีอันตรายแล้วก็ระวังให้คิดว่าเพื่อนจะหักหลังปี ๕๐ นี้มันจะสูญลงไปไม่ได้สูญด้วยความชั่วเลย มันจะสูญด้วยความดีนะเราจะไปผสมผสานกับคนกสิบ้านกสิเมือง คนกสิยุค จะหาความสุขไม่ได้ คบพาลหรือก็ได้ผิด คบบัณฑิตได้ผล เมาศุราหมดความสำคัญ เมาศุราหมดความสำคัญ เมาศุราหมดความสำคัญ เมาศุราหมดความสำคัญ เมาศุราหมดความสำคัญ ท่านหญิงท่านชายที่รักทั้งหลาย โปรดพิจารณาตัวรักนวลสงวนตัวไว้อย่าวางตัวอย่าปล่อยตัวให้มันมากเกินไป รักหน้าที่การงานและรักศักดิ์ศรีของหญิงศักยภาพของหญิงมีศักดิ์ศรี ศักยภาพชายก็ต้องมีศักดิ์ศรีของตัวเอง อย่าทำให้มันเสียชายเป็นชายกระเบน อย่าให้เป็นผู้หญิงกระซังกันรู้ มันจะเสียศักดิ์ศรีของกุลสตรีในอนาคต มีลูกสอนลูกมีหลานสอนหลานต่อไป ช้าประมาณปี ๔๐ ท่านจะเสียกลศึกในยุทธวิธีแห่งสงคราม จะโดนโกง

วันนี้มีคนมาถามอาตมาหลายราย ขึ้นปีใหม่จะได้คืนใหม่ที่เขาโกงไปนะ บอกอนุโมทนาไปเถอะ ไม่ได้คืนหรอก ให้ท่านไปเถอะให้ท่านวันนี้เลขโหลสิกรรมหาใหม่สิไอ้ที่แล้วก็แล้วกัน ไปอย่าเอามาปรารถนาะ ไปไหนปากอย่าไวใจอย่าเบา เรื่องเก่าอย่ารื้อฟื้น มันจะเสียค่าเล่าของโบราณ ท่านทั้งหลาย อย่านึกถึงเรื่องเก่าเอามาเล่ากันใหม่ มันเสียเวลา จงทำปัจจุบันให้มันเสร็จจดคิดหรือก็เป็นความฝัน ปัจจุบันคือความจริง ทุกสิ่งไม่แน่นอน อนาคตอย่าจับมันแน่น มันให้ตาชะมิดหวังจะเสียใจตลอดชีวิตอย่าประมาณเอาจองต่อสงครามชีวิต ชีวิตจะเอาเวลาชีวิตจะ अबจนจะขึ้นแค่นั้น จะไม่สามารถเปลี่ยนแปลงแผนชีวิตของตนต่อไปได้

มีลูกให้เรียนหนังสือ ถ้าลูกไม่ยอมเรียนไม่ยอมเรียน มีวิธีการ พ่อแม่ให้แม่เมตตาอย่าไปดุลูกไปตีลูกนะ ไอ้ที่ภาษาโบราณที่ว่า รักวัวให้ผูก รักลูกให้ตี รักมิให้ค้า รักหน้าให้คิด รักมิตรให้เตือนกัน ดีตัวนี้ไม่ใช่ดีด้วยไม้เรียว แต่ดีด้วยแบบอย่าง จะพูดกับลูกจะสอนลูกอย่าโมโหนะ ถ้าเมตตาเจอโทษลูกจะเสียหาย

จะสอนลูกจะพูดอะไร เมตตา อย่าเจ็ดด้วยโทษะ พูดให้เพราะ ๆ ลูกจะเชื่อถือ จะเคารพบูชาพ่อแม่ ถ้าพูดด้วยโมโหด้วยคำด้วยลูกจะไม่เชื่อฟัง พูดจนเคยชินคำจนเคยชิน พอคำเข้าไปแล้วบับลูกไม่เอาไหนก็ไปหาเพื่อน พูดให้เพราะ ๆ พูดให้มีมนุษยสัมพันธ์ พูดให้ตั้งน้ำใจลูกได้ใหม่ ไม่มีเลย พูดให้ลูกออกจากบ้านไป

ระวางแม่สำคัญมากกว่าพ่อ พ่อเขาไม่ได้พูดอะไรมากเท่าแม่หรอก แม่จะจุกใจ แม่ที่สำคัญ เป็นแผนสร้างความคิดให้กับลูกให้กับหลาน รักให้มันถูกวิธี ทำความคิดให้ลูกดู อึกอึกโมโหโทโสหน้าเหมือนยักษ์มารแล้วไปว่าลูก ลูกจะเชื่อฟังไหม เพราะฉะนั้นจงเมตตาอย่าเจือด้วยโทสะ จะสอนลูกไม่ได้ดี

การสร้างความคิดให้กับลูกทำถูกให้กับหลานนั้นไม่ใช่เป็นของยาก แต่ก็ไม่ใช่ของง่าย การที่เลี้ยงลูกให้เป็นคนดีได้ก็ไม่ใช่ของง่ายแต่ก็ไม่ใช่ของยากถ้าท่านทั้งหลายสร้างความคิดไว้ ลูกเขาก็จะตามท่านถ้าท่านสร้างความคิดไม่ดีไว้เขาก็จะไปทางไม่ดีจะไปโทษลูกไม่ดีเกะกะกินเหล้าเมายาติดยาเสพติดและเล่นการพนันก็ไม่ได้ พ่อเขาเล่นและในบ้านนั้นก็เล่นกันกินเหล้าเมายาทะเลาะวิวาทกัน ลูกเสียหมกมันยอมจะติดเป็นกฏแห่งกรรมที่สร้างกรรมไว้ให้ลูก

ปีใหม่ต่อไปอย่าทำเลย ท่านทั้งหลาย ท่านต้องการมีความสุขในชีวิตและวันขึ้นปีใหม่ที่เราจะมาฟัง พระสงฆ์เจริญพระธรรมจักรเป็นบทแรกที่พระพุทธเจ้าทรงสอนมาคือ มรรคมงคล ๘ อริยสัจ ๔ สីล สมาธิ ปัญญา คือ ธรรมฐานนี้เอง อีกสักครูใหญ่ก็จงตั้งใจฟังสวดให้จบและครบครันตั้งสติปัญญาไปด้วย โยมจะได้ดิบได้ดี

ที่อาตมากล่าวว่ามีสติ ฝึกละเอียดออกยาก ไม่ใช่ที่เข้ามาหมกก็ไล่ออกแต่ปีศาจฝึกละเอียดอยู่ในจิตใจ อันลึกซึ้ง ทิฐิมานะของตน คนที่มันมีทิฐินี้ฝึกละเอียดออก ถ้าไปว่าหนอยก็โกรธเลยนะเอาหมอกมาไลก็ไม่ได้ออกก็ไม่ได้ ออก เขาต้องทำงานของเขาเอง ถ้าเขามานั่งเจริญกรรมฐานมาสวดมนต์ให้หัวพระเขาจะรู้ว่าเขามีปีศาจสิงอยู่ในจิตใจของเขา เอาดีไม่ได้ ถ้าเขาสวดมนต์ภาวนามีปัญญาขึ้นในตัวถึงจะไล่สิ่งนี้ออกไปได้ ยกตัวอย่างให้เห็นขอประทานโทษ โยมไปได้ฟังพระสวดภาณยักษ์เขามีสายสิญจน์ล้อมรอบเลยแล้วพระก็สวดยักษ์ เดี่ยวคืนแล้ว พระก็พรมน้ำมนต์ดีใหญ่เลยไล่มันออกไป ไล่มันออกไปหาว่าผี ไม่ใช่ คนปัญญาอ่อน คนขาดสติ ส่วนมากเป็น โยมผู้หลงใจอ่อน ขาดสติสัมปชัญญะ

ถ้าเรามีสติ มีกรรมฐาน สติไม่เข้า เจ้าก็ไม่ทรงไปไหนก็ไม่ต้องกลัวคุณไสยที่ว่าเขาทำปล่อยมาดามลม จะไม่ถูกเลยนะ คนมีสติจะไม่เข้า คนที่ไร้สติฝึกละเอียดกลายเป็นบ้าไป วิปริตผิดมนุษย์ไปจะไม่มีความสุข มันมีปีศาจฝึกละเอียดอยู่ในจิตใจร้ายกาจมาก ฝึกละเอียดเข้ามามันไม่ร้ายหรอก เดี่ยวก็ไลไป ฝึกละเอียดมันอยู่ด้วยกันไม่ได้มันก็ต้องออกไป แต่ฝึกละเอียดนี้ปีศาจ ปีศาจในตัวคนไล่ออกยาก เรียกว่านิสสัยสันดาน สันดานมีประจำตัวคนนั้นคือปีศาจฝึกละเอียดอยู่ในตัวคนนั้นแน่นอน

ถ้าหากว่าคนนั้นเจริญกรรมฐานได้ เขาก็จะไล่ฝึกละเอียดออกที่เขามีทิฐิมานะต่อกัน สามภรรยาทะเลาะกันมันก็ใจเย็นลง ปีศาจก็หนีไปหมด กิเลสหนาประการก็ออกไป ชีวิตก็ยั่งยืนด้วยปัญญา ปัญญาที่เกิดขึ้นในขณะนั้นใจก็เย็นลงไม่มีการทะเลาะกันต่อไป คือปีศาจออกไปแล้ว ฝึกละเอียดออกไปแล้วไม่ต้องไปหาหมอกมาไล คนมีทิฐิมานะนี้เปลี่ยนนิสัยยาก คนที่จะเปลี่ยนนิสัยให้ดีขึ้นได้ต้องเจริญกรรมฐานอย่างเดวิดถึงจะรู้ว่าตัวเองผิด ถ้าใครไปบอกว่าเราผิดเราจะโกรธ แต่ที่จริงเราผิดแต่เราไม่รู้ตัวเองว่าเราผิด เพราะเราเข้าใจ

ตัวเอง ถ้าเรามาเจริญวิปัสสนากรรมฐานจะรู้ได้เลยว่า จะอ่านตัวออก จะบอกตัวได้ จะใช้ตัวเป็น จะเห็นตัวตาย จะคลายทิฐิ จะคำริชชอบ จะประกอบกุศลได้ผลอนันต์เป็นหลักฐานสำคัญ คนเรามีแต่ทิฐิมานะ ใครหนอจะยอมรับ แต่คนอื่นเขามองเห็น เช่น เล่นลิเกละครมาเล่นโจน มันก็ไม่ว่ามันเล่นดีหรือเปล่า คนดูเขาจะรู้ได้ว่าเล่นดีหรือไม่ดี เราดีไม่ดีเรารู้ตัวเช่นกัน คนอื่นเขารู้ว่าเราเป็นคนดีหรือเปล่า อาตมาก็ยังไม่รู้ตัวเลยว่าเราเป็นพระดีหรือเปล่า

ฉะนั้นชีวิตใหม่มีความสุขก็ขอให้ท่านทั้งหลายเจริญสุข คือสร้างบุญกุศลไว้ให้มากบุญนั้นไม่ต้องใช้สตางค์ ก็ขอฝากไว้ ความเจริญก้าวหน้าของชีวิต คิดสิ่งใดทำสิ่งใด ก็อยากให้สำเร็จตามปรารถนาด้วยกันทุกคน เป็นปีแห่งความสดชื่นเบิกบานใจกับดอกไม้แย้มผลิมีสีสันสดสวยตระการตาแก่ผู้พบเห็นทั่วไป ความสดสวยของชีวิตจะต้องเกิดขึ้นตามระบบและครรลองที่ถูกต้อง ซึ่งจะต้องมีแผนการในการสร้างชีวิต แผนการในการสร้างอนาคตดำเนินให้ต่อเนื่องด้วยความตั้งใจที่แน่วแน่และมั่นคง เพื่อจะนำนาวาของชีวิตให้บรรลุเป้าหมายให้จงได้ดังที่ตั้งปณิธานไว้

การที่เราจะมีชื่อเสียงและเกียรติยศ มีทรัพย์สินเงินทอง มีสุขภาพพลานามัยที่สมบูรณ์หรือทำให้เกิดความสุขนั้น อยู่ที่ตัวเราทั้งสิ้นเราเป็นผู้สร้างสรรค์และเป็นผู้ที่จะกระทำให้เกิดขึ้น ถ้าทำให้เกิดความสุขมากหรือทำให้เกิดน้อยก็เป็นของเรา หรือถ้าไม่ทำก็ไม่มีความสุขนั้น จะทำให้เกิดขึ้นจึงจะเป็นสุขได้ ฉะนั้นใครก็ตามที่ต้องการมีความสุขในปีต่อไปหรือในอนาคต ก็ต้องทำดังต่อไปนี้

องค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ตรัสว่าความสุขของภุชงค์ จะเกิดขึ้นได้ ๔ ประการ

๑. ความสุขเกิดจากการมีทรัพย์ เมื่อคนเรามีความขยันหมั่นเพียร มีความตั้งใจที่จะทำงานให้เกิดความเจริญก้าวหน้า และมีผลงานในการปฏิบัติหน้าที่ของตน ก็จะให้มีหน้าที่การงานและรายได้สูงขึ้น มีทรัพย์สินเงินทองสะสมไว้เป็นประโยชน์ต่อชีวิตเพื่อวันข้างหน้าต่อไปเถิดท่านจะประเสริฐที่สุด

๒. ความสุขจากการใช้ทรัพย์ เงินทองนั้น ไม่ได้หามาได้ง่ายเลย หามาด้วยความเหน้อยยากด้วยกันทุกคน จะเกิดความภูมิใจอ้อมเอบใจว่าตนได้ใช้ทรัพย์ที่ได้มาด้วยความชอบธรรมนั้น นำไปใช้ทำประโยชน์ทำกุศลผลบุญต่าง ๆ และนำไปซื้อของใช้ที่จำเป็นต่อชีวิต หรือสร้างบ้านเรือนที่อยู่อาศัยให้เป็นหลักฐานที่มั่นคงแก่ชีวิตยิ่งขึ้นต่อไปเถิด

๓. ความสุขจากการไม่เป็นหนี้ การที่เราหาทรัพย์สินหามาด้วยความเหน้อยยากลำบาก จะต้องระมัดระวังรักษาทรัพย์มิให้สูญหายไป จะกระทำสิ่งใดก็ต้องรู้จักแบ่งทรัพย์ให้ถูกสิ่งเป็น ๔ ประการคือ เพื่อตนเองและครอบครัว ทำบุญทำกุศลและส่วนรวมหนึ่งเพื่อธุรกิจการงาน สองส่วน เพื่อสะสมไว้เป็นทุนสำหรับชีวิตในอนาคตอีกหนึ่งส่วน ฉะนั้นเมื่อจะนำเงินนั้น มาลงทุนหรือดำเนินกิจการใด ๆ ก็ต้องคำนึงถึงหลัก ๔ ประการนี้ ถึงแม้ว่าจะเพื่องผลก็ไม่เป็นทุกข์ การที่ทำธุรกิจเกินตัวหรือการใช้จ่ายเกินตัวจะทำให้เกิดเป็นหนี้ขึ้น การเป็นหนี้ขึ้น นอกจากจะทำให้ชีวิตตัวเองไม่มีความสุขแล้ว ยังทำให้ครอบครัวไม่มี

ความสุขด้วย

๔. ความสุขเกิดจากความประพฤติไม่มีโทษ ถ้าเรามีความประพฤติสุจริตไม่บกพร่องเสียหาย ทำมาหากินในทางสุจริต ใคร ๆ ดิเสียนไม่ได้ ทั้งทางกาย วาจา และทางใจ เราก็เกิดความสุขความภูมิใจ

ผู้ที่มีความประสงค์จะมีความสุขยิ่ง ๆ ขึ้น พระพุทธองค์ตรัสว่า ความสงบเป็นสุขอย่างยิ่ง คนที่มีจิตใจสงบ ไม่วุ่นวายกับสิ่งใด ๆ มีความตั้งใจและสมาธิแน่วแน่ดีในพระกรรมฐาน จะทำแต่สิ่งที่ดี ๆ ทั้งนั้น และมีความตั้งใจที่จะทำงานของตนให้ดียิ่งขึ้นไม่ทำความชั่ว ไม่เบียดเบียนผู้อื่นไม่ทำร้ายผู้อื่น และไม่เอาไฉนของผู้อื่น เลี้ยงชีวิตโดยชอบ ก็จะทำให้ชีวิตนั้นมีความสุขและความสงบเกิดขึ้น ส่วนผู้ที่ปฏิบัติธรรมกรรมฐาน สติปัญญา ก็จะเกิดขึ้นจากความสงบนั้นและบรรลุถึงการปฏิบัติธรรมในที่สุด อย่างที่มาเจริญกรรมฐานด้วยความถูกต้อง ความสุขใดเสมอด้วยความสงบไม่มีแล้ว

ท่านทั้งหลาย สิ่งใด ๆ ก็ตามที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติ นั้นเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นตามปกติบุคคลที่มีจิตใจเป็นปกติย่อมมีความสุขและความสงบ มีความเจริญก้าวหน้าของชีวิต ส่วนผู้ที่มีจิตใจที่ผิดปกติก็จะเกิดโทษทุกขุทรมานและเกิดความเดือดร้อนต่อตัวเองและผู้อื่นนานัปการ ความปกติจึงทำให้คนพบกับความสันติสุขและไม่มีความทุกข์

ความเป็นปกตินี้ พระพุทธศาสนาบัญญัติว่า เป็นศีลที่โยมนั่งกรรมฐานถือศีลก็คือความเป็นปกติ นั่นเอง บางท่านที่ไม่รู้จักคำว่า ศีลก็ยกหนึ่งไม่รู้จักคำว่า ศีลคืออะไร เลยสิ้นกำลังใจที่จะรักษาศีล แต่ความจริงแล้วศีล แปลว่า ปกติ

ก็มีเรื่องอยู่ว่าก่อนพุทธกาลสมัยนั้น ศาสนามีมาก เขามีอยู่ก่อน สมเด็จพระชินวรบรมศาสดาทรงอุบัติขึ้นมาทีหลัง จะไปที่ไหนก็เวลานั้นในเขตประเทศอินเดีย ต้องพูดกันถึงศาสนาถือว่าเป็นสมัยที่คลั่งศาสนาและเวลานี้ก็ยังคลั่งอยู่ คนที่นับถือศาสนาต่างศาสนากันก็เป็นชาวอินเดียเหมือนกัน รบกันในเรื่องศาสนาเป็นปีที่แล้วในสมัยก่อนก็ยังมียกทัพมารบกันก็เรื่องการนับถือศาสนาเป็นอันว่าคนสมัยนั้นเป็นคนคลั่งศาสนามากถ้าใครถือศาสนาของศาสดาใดก็นับถือศาสนานั้นเป็นสรณะที่พึ่ง ถือว่าของตนดีกว่า

ในสมัยต่อมาสมเด็จพระบรมศาสดามาตรัสพระพุทธเจ้า ทรงบรรลุตรัสมาตรัสโพธิญาณแล้วองค์สมเด็จพระประทีปแก้วเสด็จไปที่ใด ทรงสอนบรรดาพุทธบริษัทใหม่ ๆ แล้ว เขาก็ถามกันว่า ทำอย่างไรจึงจะมีความสุข ทำอย่างไรคนเราจะมีทรัพย์สมบูรณ์ใช้ได้ไม่ขาด ทำอย่างไรจิตใจของคนจึงจะสบายจิตใจจะสงบ

องค์สมเด็จพระบรมศาสดาก็ทรงแสดงเรื่องศีลว่า ตามธรรมดาของคนนั้นต้องการอยู่เป็นสุขคือไม่ต้องการให้ใครมาทำร้ายร่างกายเรา ไม่มีใครต้องการให้ใครมาข่มเหงเรา ทรัพย์ของเราไม่ได้อยู่ก็ไม่ต้องการให้ใครมาขู่มขู่ มาลักขโมยบังคับขู่เข็ญเอาทรัพย์สินไป คนที่มีคนรักมีสามีภรรยาและคนที่รักบุตรธิดา ถูกหลานหลอนก็ตาม ก็ไม่ต้องการให้ใครมาข่มเหงนี้ ใจ วาจาทุกอย่างที่เราได้ฟังต้องการให้คนที่มาพูดกับ

เราพูดแต่ความเป็นจริง เพราะเราต้องการอย่างนั้น ทรงกล่าวว่าทั้งชายและหญิงเหมือนกันหมดคือไม่มีใครต้องการเป็นคนชั่ว

องค์สมเด็จพระบรมศาสดาจึงทรงกล่าวว่า ดูกูรทำนผู้เจริญ ถ้าทุกคนต้องการมีความสุข ให้ปฏิบัติตามดังนี้

๑. ปาณาติปาตา เวรมณี ขอให้ทุกคนงดเว้นเบียดเบียนทางร่างกายซึ่งกันและกัน อย่าประหารประหาร อย่างเช่นฆ่าซึ่งกันและกัน นอกจากนี้ ให้เอาจิตตั้งอยู่ในความเมตตากรุณาทั้งสองประการนี้ ก็จะส่งผลองค์สมเด็จพระทศพลทรงกล่าวว่า จงอย่าฆ่ากัน จงอย่าทำร้ายร่างกายซึ่งกันและกันแต่ว่าการที่จะไม่ทำอย่างนั้นต้องเอาจิตใจประกอบไปด้วยเมตตา คือความรัก คิดเสียว่าเราเกิดมาเรารักตัวเราเพียงใด คนทั้งหลายก็มีความรักตัวของเขาเพียงนี้ เราไม่ต้องการให้ใครมาทำร้ายร่างกายของเรา เขาก็ไม่ต้องการให้เช่นฆ่าเขา ทั้งนี้ องค์สมเด็จพระศาสดาจึงกล่าวว่าทั้งคนและสัตว์ต่างเว้นการทำร้ายร่างกายซึ่งกันและกัน เว้นการเช่นฆ่าซึ่งกันและกันต่างรักกัน ต่างสงสารกัน ทุกคนก็จะมีความสุขทั่วหน้า

๒. อทินนาทานา เวรมณี องค์สมเด็จพระชินสีห์ตรัสว่า ทรัพย์ของเรา เราไม่ต้องการให้ใครมาขโมย มาลักขโมย ทรัพย์สินของคนอื่นเขาก็เช่นเดียวกันเขาหามาได้เขาก็ต้องการกินต้องการใช้ของเขาเอง ถ้าเราไปขโมยเขา เขาก็โกรธเขาก็ไม่พอใจ ฉะนั้นสมเด็จพระบรมไตรโลกนาถศาสดาจึงกล่าวว่า เราควรจะมีระมัดระวังเรื่องที่ไม่ขโมยอยากได้ทรัพย์สินของบุคคลอื่นมาเป็นทรัพย์สมบัติของตนเอง คือมีความยินดีเฉพาะทรัพย์สินที่เราหามาได้โดยชอบธรรมเรียกว่าสันโดษ ไม่ใช่ยินดีเฉพาะทรัพย์สินที่มีอยู่แล้ว ให้ยินดีในทรัพย์สินที่เราหามาได้โดยชอบธรรมด้วยไม่ไปคิดโกง ไปลักขโมยใครและไม่เบียดเบียนทรัพย์ของคนอื่น ทรัพย์ส่วนนี้เราพอใจแต่ที่ว่าเรามีสันโดษโดยอยู่เฉย ๆ ในข้อนี้ก็ไม่ใช่

องค์สมเด็จพระจอมไตรตรัสว่า ต้องแก้การอยากได้ทรัพย์ของคนอื่นด้วยการให้กัน การอยากได้ทรัพย์สมบัติของบุคคลอื่นเป็นการอยากดึงเข้ามา การให้เป็นการผลักดันออกการให้ทานนั้นประกอบด้วยเมตตา ความรักกรุณาความสงสารเหมือนกัน แต่ทว่ามาถึงข้อนี้เราก็เพิ่มสันโดษ เข้ามาด้วย เพิ่มทานบารมีเข้ามาด้วย

รวมความว่าถ้ารักษาศิลข้อนี้เป็นปกติทุกวัน ตื่นขึ้นมาในตอนเช้าก็ต้องคิดไว้เสมอว่าข้าไม่กินวิสัยที่จะให้ได้นี้ เราจะช่วยได้ ไม่ว่าใครทั้งหมด คนก็ดี สัตว์ก็สี่ขาหน้าเข้ามาหาเราและมีความทุกข์ยาก เราจะสละทรัพย์ที่มีอยู่ตามสมควรให้ทันที จะคิดไว้อย่างนี้ ถ้าไม่มีก็ไม่ต้องให้ ถ้ามีก็ให้ไป เราก็ไม่มีเหลือกินเราก็ไม่ต้องให้ หากใจมันเกิดอยากจะให้จะต้องไม่กินวิสัยที่เราจะให้ได้ ถ้ากำลังใจของพุทธบริษัททรงอยู่อย่างนี้ได้ชื่อว่าเป็นผู้เจริญ จากานุสติกรรมฐานประจำใจศีลข้อนี้ก็บริสุทธิ์

ถ้าเราไม่ลักขโมยใคร ไม่ทำร้ายร่างกายใครไปไหนก็มีแต่คนรักเรา เขาไว้ใจเราของที่เขาฝากไว้
เราก็ไม่โกงของเรา เผลอเราก็ไม่ลัก เป็นอันว่าไปที่ไหนก็ตามก็ไม่มีใครสะดุ้งหวาดหวั่นว่าเราจะต้องทำร้าย
เขา เราจะลักขโมยเขา ไปที่ไหน มีแต่ความสุขความเจริญ

๓. **กามสุมิจฉาจารย์ เวมณี** องค์สมเด็จพระรามาชิปตีทรงกล่าวว่า คนที่รักไม่ใช่เฉพาะสามีภรรยา
หรือบุตรที่ดี ธิดาก็ดี คนในปกครองก็ดี ทุกคนเขาก็หวงแหน ทุกคนเขาก็มีความพอใจอย่าไปละเมิดสิทธิ ให้
คู่ชอกันตามประเพณี ถ้าผู้ปกครองอนุญาตก็ใช้ได้เป็นที่ถูกใจสร้างความรักซึ่งกันและกันอย่างนี้ องค์สมเด็จพระ
พระชินสีห์ตรัสว่า เป็นปัจจัยของการมีความสุข ถ้าในระหว่างสามีภรรยา บุคคลอื่นเราก็คงต้องถือสันโดษอยู่
ข้อหนึ่งว่า สามีของเขาคือดี ภรรยาของเขาคือดี เป็นที่พอใจของเขา เราจะไม่ละเมิดสิทธิของสามีภรรยาของ
บุคคลอื่น เพราะเป็นที่รักของเรา ถ้าทำได้อย่างนี้ก็มีมีความสุขในปัจจุบันเช่นเดียวกัน

๔. **มุตาวาทา เวมณี** องค์สมเด็จพระชินสีห์ตรัสว่า วาจาที่รับฟังเราต้องการความจริง คนไหนพูด
จริงกับเราเราก็รัก เราก็นับถือคนนั้น ถ้าเราไปพูดไม่จริงกับคนอื่นเขาก็เกลียด ถ้าเราพูดแต่ความจริงเขาก็
ชอบ ฉะนั้นองค์สมเด็จพระบรมศาสดาจึงตรัสว่า ต้องมีสัจจะความจริงใจด้วยและต้องมีเมตตา คือความรัก
มีความสงสารซึ่งกันและกันสองประการเข้ามาควบคุมจิตใจว่าเราจะพูดแต่ความจริง ถ้าไปไหนเราพูดแต่
ความจริง ทุกอย่างก็เป็นที่ยอมรับนับถือของคนทั่วไปการที่เรามีแต่ความสุขก็เป็นที่รักของบุคคลอื่นที่ทั่วไป

๕. **สุรามรณัมชชปาตัญญานา เวมณี** พระชินสีห์บรมศาสดาตรัสสอนว่า คนที่ไม่ต้องการเป็นโรค
ประสาธไม่ต้องการมีนเมาสติพินเพื่อน ถ้าไม่ต้องการอย่างนี้ ละก็ ของพวกกันรักษาศีลเจริญกุศลภาวนาตั้ง
สติเฝ้าระวังตัวเราอย่าดื่มสุรามรณัม เพราะสุรามรณัมดื่มเมื่อไรก็ชั่วเมื่อนั้น ดื่มมากก็ชั่วมาก ดื่มน้อยก็ช้วน้อย
เขาบอกสุราแปลว่ากล้า คือทำทุกอย่างในด้านความชั่ว บางอย่างเราไม่เมาเราก็ไม่พูดในบางกรณีเราไม่เมา
เราก็ไม่ทำ เพราะทำแล้วมันอายชาวบ้านเขา ไม่น่าจะทำ ไม่น่าจะพูดแต่พอดื่มสุราเข้าไปหน่อยมันก็พูดได้
ทำได้ทุกอย่างรวมความว่าสิ่งที่เรารังเกียจเมื่อเราไม่เมาเราก็ไม่ทำ เพราะมันหว พอดื่มสุราเข้าไปแล้วเรากล้า
ทำกล้าแล้ว และความกล้านี้ เป็นความกล้าชั้นต่ำ

ฉะนั้นองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงกล่าวว่าเป็นเรื่องของศีลที่พระบรมศาสดาตรัสว่า **ศีล
นะ สุกะตังยันติ** ถ้ามีศีลในใจก็มีความสุข ไม่มีความเดือดร้อน การทะเลาะวิวาทซึ่งกันและกันก็ไม่มี แต่
ช่วยเหลือซึ่งกันและกันยิ้มแย้มแจ่มใสเข้าหากัน

อีกข้อหนึ่ง **ศีลนะ โภคะ สัมปะทา** ถ้าเราไม่รุกรานชาวบ้านเขา ไม่ไปลักขโมย ไม่แย่งคนรักเขาไม่
โกหกมดเท็จเขา ไม่ดื่มสุรายาเมา เรื่องร้ายมันก็ไม่เกิด เพราะเรื่องร้ายมันเกิดขึ้นมาเมื่อไหร่ มันก็ต้องจ่าย
ทรัพย์พิเศษเมื่อนั้นเมื่อเรื่องร้ายไม่เกิด ทรัพย์ก็ไม่ต้องจ่าย ไม่ต้องสิ้นเปลืองทรัพย์มีอยู่เท่าใดก็พอ มันมีน้อย
ก็พอใช้ มีมากก็พอใช้ เพราะความทะเลาะทะเลาะกันไม่มี

ที่ว่ามาถึงข้อที่สามอีกว่า*กามสุมิฉฉาจาร* การไปรุกรานความรักคนอื่นเขามีโทษมาก เขาตามเช่นฆ่า เขาเป็นศัตรู ถ้าเป็นอย่างนี้เราก็เดือดร้อนต้องหนีหัวซุกหัวซุน หรือมิฉะนั้นก็ถูกจับลงโทษทัณฑ์มันก็เสียสตางค์ ถ้าไม่ทำอย่างนี้เราก็ไม่ต้องหนีชาวบ้านเขา เราประกอบการงานปกติ ทรัพย์มันก็มีมาก หาได้ตามปกติ ถ้าต้องหลบต้องหนีเขาหาทรัพย์ไม่ได้ก็ต้องกินของเก่าไป ถ้าไม่มีการถูกจับหรือพิพากษาลงโทษใด ๆ ทรัพย์สินทั้งหลายมันก็ไม่เปลือง รวมความแค่นี้ ทรัพย์มันก็สมบูรณ์ทุกประการอยู่เย็นเป็นสุขตลอดกาลปาวสาน

ที่ท่านทั้งหลายได้มาบำเพ็ญกุศล บำเพ็ญทาน สีก ภาวนาล้ำยวาระที่จะขึ้นปีใหม่ต่อไปนั้น ท่านสาธุชนก็อดสงสัยใจบำเพ็ญทานสีก ภาวนา ในข้อที่เราพูดจริงทำจริงไม่โกหกมดเท็จ ไปพูดกับใครเขาก็เชื่อ ถ้าเป็นการบังเอิญอย่างหนึ่งทรัพย์ของเราไม่พอจะไปหยิบยืมใคร ใครเขาก็เชื่อใจเราอยู่แล้ว เชื่อความสามารถ เชื่อความมั่นคงของเราเราก็ขอยืมเขาได้ไม่เดือดร้อนในการหาทรัพย์

สำหรับข้อห้า สุราเมรัย ักุชา ยาฝิ่นเฮโรอีน ถ้าเรายังกินไม่อ่อม ในเมื่อเรากินไม่อ่อมแล้วหาเงินที่หามาได้ไปใช้ในเรื่อนั้นมันก็ไม่เกิดประโยชน์ต่อร่างกายไม่ได้ทำให้ครอบครัวของเรา รวยขึ้นมาเลย ถ้าเราจะงดกินเหล้าวันละสิบบาท ปีหนึ่งก็ ๓,๖๕๐ บาท เห็นง่าย ๆ เราจะได้เอาเงินจำนวนนี้มาใช้จ่ายภายในครอบครัว

พระบรมศาสดาตรัสย่อ ๆ ว่า *สีเลนะ โภคะ สัมปะทา* ก็เป็นอย่างนี้ถ้ามีศีล ทรัพย์ของเราก็ไม่เดือดร้อน ตัวเราร่างกายของเราก็ไม่เดือดร้อน พระบรมศาสดาตรัสว่า *สีเลนะ นิพพุตัง ยินดี* แปลว่าสงบ มีอารมณ์สงบในเมื่อเรามีทรัพย์สินใช้สบายใจเราก็สงบ

กล่าวถึงอันสงส้องศีลในปัจจุบันชาตินี้ ชาติหน้าไม่ต้องพูดกันชาตินี้ดีชาติหน้ามันก็ต้องดี ชาตินี้เลวชาติหน้าก็ต้องเลว เราจะเลือกเอาทางไหน

วันนี้ ขอนุโมทนาสาธุการ เดียวก็เจริญกุศลภาวนาต่อไปเป็นการสวดธรรมจักร ก็ขออำนาจคุณพระศรีรัตนตรัย บุญกุศลโปรดประทานพรให้ท่านทั้งหลายอยู่เย็นเป็นสุขโดยทั่วหน้ากัน และจงเจริญไปด้วยอายุ วรรณะ สุขะ พละ ปฏิภาณ ธนสารสมบัติ นึกคิดสิ่งใดก็ให้สมความมุ่งมาดปรารถนาด้วยกันทุกรูปทุกนาม ณ โอกาสบัดนี้เทอญ

แก่นสารของชีวิต

พระราชสุทธินิพนธ์มงคล

เจริญสุขท่านพุทธศาสนิกชน อุบาสก อุบาสิกา ทั้งฝ่ายบรรพชิตและคฤหัสถ์ วันนี้เป็นวันธรรมสวนะ เป็นวันไคร้ธรรมสัมมาปฏิบัติ ที่พุทธบริษัททั้งหลายมาบำเพ็ญประโยชน์ บำเพ็ญกุศลให้ชีวิตมีแก่นสารและสารธรรม เป็นการฝึกกริยาในจิตใจของท่านให้อดทนปราภาวณา จิตใจจะได้เข้ามุงมาดปรารธนาในสารธรรม ความดีเป็นแก่นสารของชีวิตนี้มาก ไม่มีอะไรดีไปกว่านี้แล้ว และวันนี้เป็นวันปฐมบรมกษัตริย์วงศ์จักรี เป็นวันที่ระลึกพระคุณของสมเด็จพระพุทธยอดฟ้าจุฬาโลกมหาราช เป็นวันมิ่งขวัญมงคลวันหนึ่งของประชาชนชาวไทย ที่มีพระราชามหากษัตริย์ชาติดยะรุ่งเรืองมาตามอันดับ ก็มีแก่นเนื้อหาสาระและสารธรรมเป็นกิจกรรมที่มีประโยชน์ประจำชีวิตของท่านทั้งหลาย

การประพฤติตนให้เป็นแก่นสารเรียกว่า สารธรรม การเจริญพระกรรมฐานการปฏิบัติธรรมเพราะต้องการประพฤติตนให้เป็นเนื้อหารสาระแก่ชีวิต พระกรรมฐานทำให้ชีวิตมีค่า ทำให้เวลาที่มีประโยชน์แก่ท่านสร้างกิจกรรมให้แก่ตนเอง เป็นเรื่องของการทำตนเองให้เป็นแก่นสาร ก็ความดีทั้งหมดนี้เป็นแก่นสารของชีวิต ความดีที่จะเป็นแก่นสารของชีวิตได้ท่านต้องเจริญพระกรรมฐาน เจริญสติปัญญา ๔ สร้างความดีให้แก่ตน เพื่อดำเนินชีวิตไม่ผิดพลาด

การบำเพ็ญ สីล สมาธิ ปัญญาเพราะต้องการให้จิตใจเข้าถึงเนื้อหารสาระ มีจิตใจเข้มแข็ง มีจิตใจมุงมาดปรารธนาในความดีเป็นแก่นของชีวิตนั่นเอง การมีปัญญารอบรู้แก้ไขปัญหของชีวิตได้ก็ด้วยการเจริญพระกรรมฐาน การเจริญกรรมฐานจึงมีประโยชน์แก่ท่านเอง ท่านทั้งหลายที่เรามาปฏิบัติธรรมกันในวัดวาอาราม ไม่ใช่หมายความว่าเข้าวัดมาทำสังฆทานเท่านั้น ท่านนี้ยังไม่เพียงพอยังไม่สามารถเป็นสารธรรม ยังไม่สามารถเป็นความดี ในการถวายสังฆทานให้เข้าถึงจิตใจแก่นสารเนื้อหารสาระได้ ท่านต้องเจริญกุศลภาวณา บำเพ็ญศีล บำเพ็ญจิตภาวณา เราเพียงมาทำบุญตักบาตรเข้าชั้นแวงโถมาในวัดก็ยังไม่มีความดีเนื้อหารสาระ การจะช่วยเหลือซึ่งกันและกันเป็นการมีอสังขยของบุคคล มีอสังขย มีน้ำใจเรามีสติสัมปชัญญะควบคุมจิตได้ จิตท่านถึงจะมีแก่นสาร ชีวิตท่านถึงจะมีเนื้อหารสาระได้ บางคนมีเงินมีทองมากมายกำยกำย แต่ขาดสติ ใช้เงินไม่เป็น ใช้เงินฟุ่มเฟือย ออกไปชอปปิ้งที่โน่นชอปปิ้งที่นั่นไม่มีแก่นสารเนื้อหารสาระแต่ประการใด ชีวิตจะอับเฉา ชีวิตจะเบาปัญญาไม่ได้มีหน้ามีตาเหมือนคนอื่นเขาที่มาปฏิบัติกรรมฐาน

เนื้อหารสาระนี้ไม่ใช่ไม้ธำณา ไม้ต้องมิแก่น คนต้องมีหลักฐาน คนต้องมีงานที่เรียกว่าเนื้อหารสาระ เรียกว่าไม่มีแก่น พระพุทธเจ้าท่านทรงสอนว่า สารัญจะสาระโต กัลยัตปราวา อสารัญจะอะสาระโต เปสะรัง อภิชตขันติ สัมมาสังกัปปิ สัมมาสังกัปปะ โภคะรัญ นี้แหละท่านทั้งหลาย มีความหมายอันนี้ราประชาชนทำตนให้เป็นแก่นสารเข้าถึงธรรม เข้าถึงเนื้อแท้ เข้าถึงศีล สมาธิ ปัญญาถึงกรรมฐานเป็นการชดเชยสังขาร

ร่างกายว่าตามปกติไม่มีแก่นสารอะไรเลย เกิดมาแล้วก็แปรเปลี่ยนไปทุกอย่าง จนกระทั่งผลสุดท้ายทนอยู่ไม่ไหว ต้องแตกดับทำลายไป ร่างกายอยู่ในสภาพไร้วิญญาณ เลิกทำ เลิกพูด เลิกคิด เลิกทุกอย่างปล่อยวาง ภาระให้คนอื่นเขาจัดการแทนต่อไป

นี่แหละความดี แก่นสารของชีวิตเป็นอย่างนี้ ท่านจะเอาอะไรที่แน่นอน ไม่มีอะไรที่แน่นอน ท่านสะสมบุญเถอะ เจริญกุศลภาวนา ท่านจะมีเนื้อหาสาระแก่นสารของชีวิตแน่นอน ชีวิตท่านจะเป็นปกติดีตลอดรายการเช่น เดินจงกรม ต้องเดินให้มีสติ ยืนให้มีสติ นั่งให้มีสติ ยืนหนอ๕ ครั้ง ยืนมีสติแล้ว เดินมีสติอยู่ที่ปลายเท้า จะเหลียวซ้ายแลขวา จะก้มแขนเหยียดขา มีสติสัมปชัญญะ สาระอยู่ตรงนั้นถ้าท่านขาดการกำหนดแล้ว ท่านจะไม่ปรารถนาธรรม จิตใจไม่เป็นกุศล จิตใจจะเป็นมลทินจิตใจจะเป็นบาปอกุศล จิตใจไม่เป็นผลงานไม่บริสุทธิ์ ผุดผ่องดั่งทองคำธรรมชาติที่หล่อหลอมเนื้อหาสาระก็หายไป เลยก็กลายเป็นไม้ฉำฉา ไม่มีเนื้อแก่นแต่ประการใด มีแต่กระพี้ต้น ไม้ล้มลุก เช่นต้นพริก ต้นมะเขือ เดี่ยวก็ล้มตายไปต้น ไม้มีเนื้อแก่นต้องใช้เวลาปลูกนาน สร้างความดีก็ต้องใช้เวลานานเช่นเดียวกัน

ต้นไม้มันที่เรปลูกจะมีแก่นก็ต่อเมื่อ ต้นไม้ถึงคราวเวลาเมื่อได้ที่ของมันก็มีแก่น เหมือนอย่างคนเรา สร้างความดีก็เป็นแก่นสารทั้งนั้น ชีวิตเป็นแก่นสารก็คือมีแก่นมีรากแก้ว มีความอดทน มีสติจะมีเมตตา มีสามัคคี มีวินัยการเจริญกรรมฐานท่านเข้าใจอะไรหรือ ต้องการจะเอาชีวิตเป็นแก่นสารใหม่ ชีวิตมีแก่นสารสำคัญที่การเจริญกุศล บางคนขาดสติมาก แม้มีสติสักเยอะ หากขาดสติ สดางค์ก็ไร้ความหมาย ถ้ามีเงินมีทอง ต้องมีสติมีความคิด ใช้เงินทองให้เป็นประโยชน์เป็นแก่นสารใช้แล้วให้เกิดประโยชน์แก่ตนเองและครอบครัว ใช้แล้วให้มีประโยชน์แก่ส่วนรวม ใช้ให้เป็นประโยชน์แก่สังคมนี้แหละเรียกว่า **สารธรรม**

การปฏิบัติกรรมฐาน ทำให้เราคิดได้ คิดถูก คิดดี คิดอย่างมีปัญญา จะทำอะไรก็มีหน้ามีตา มีหลักมีฐาน มีความเป็นอยู่ของชีวิตที่แน่นอน อาตมาก็ขอกล่าวเบื้องต้นว่า การเจริญกรรมฐานทำให้มีเนื้อหาสาระทำให้ไม้ฉำฉาหรือไม้ก้ามปูน่าดูในแก่น ถึงหากมันจะไม่แข็งแรง แต่เอามาเลี้ยงเข้า เอามาต่อโต๊ะ ต่อเก้าอี้เข้า มันก็เป็นแก่นดำ ๆ สวยเหมือนกัน ต้นไม้ไร้แก่น เหมือนต้นไม้ไร้ใบ มันก็เหมือนคนไร้ความดี การเจริญกรรมฐานจึงเป็นบ่อกำเนิดของคนดีมีปัญญาเพื่อแก้ไขปัญหา บางคนไม่เอาเนื้อหาสาระแต่ประการใด มีแต่กระพี้ มีแต่มอดกิน ไม้เนื้ออ่อนมอดกินมันอ่อนเกินไป มันไม่แก่ มันไม่แน่น ไม้อ่อนมากมันจะผุไว มอดมันจะกิน ไม้แก่แข็งแรงมีแก่น แก่นไม้ประคอง ไม้แดงมันใช้เวลานานมาก

การเจริญกรรมฐานจึงต้องใช้เวลาสะสมไปเรื่อย ๆ สะสมเนื้อหาสาระบนความดีเป็นแก่นของชีวิตแล้ว ชีวิตท่านจะโปร่งใส ชีวิตท่านจะมีปัญญา ชีวิตท่านจะแก้ปัญหา สมปรารถนาได้ทุกคน นี้เราเรียกว่า แก่นสาร แก่นสารตัวนี้แปลว่า *แก่นของชีวิต*

คนที่ไม่มีเจริญกรรมฐาน จิตใจจะไม่มั่นคงเลย ทำอะไรก็เหลวไหลอย่างนี้เรียกว่าแก่นสารของชีวิตหายไป มีแต่กระพี้ มีแต่เปลือกมีแต่เศษมนุษย์บุรุษ โคมลอยไม่เอางานเอากาย คนที่ขาดเนื้อหา

สาระและสารธรรมจะไม่เอางานเอาการแน่นอน ทำอะไรเหยาะ ๆ แหยะ ๆ ทำหิ้ง ๆ ขว้าง ๆ ไม่เอางานเอา
การ เห็นอะไรก็ไม่เอาธุระ บัดผ่านไปเหมือนบัดสวะออกจากหน้าบ้านของตัวเองเท่านั้น เหมือนเหยียบขาไป
ไว้หน้าบ้านของคนอื่น ทำความเดือดร้อนให้บ้านอื่นเขไปอีก ไม่เคยช่วยใคร คนเราอยู่ในโลกคนเดียวไม่ได้
แต่คิดจะพึ่งเขาโดยไม่พึ่งตัวเองก็ไม่ได้ คนต้องพึ่งตัวเองเท่านั้นอย่าไปหวังพึ่งคนอื่นเขา ท่านจะผิดหวัง
อย่างน่าเสียดาย หวังพึ่งลูกคนเล็กกว่าจะได้ช่วย เขาก็ไม่เคยช่วย เราในฐานะเป็นพ่อเป็นแม่เขาราก็จะผิดหวัง
พึ่งตัวเองเถิดจะเฒ่าชะแรแก่ชราแก่ไหนก็เจริญกรรมฐานพึ่งตัวเอง ทำความดีให้เป็นแก่นสารของชีวิตติดตัว
ท่านไป

ทุกคติ ปฏิกิจงา สุกติ ปฏิกิจงา ทำอะไรถูกแบบถูกบทมันจะได้หมดจดเหมาะเจาะ ท่านจะได้ไม่
ต้องพึ่งใคร แก่แล้วก็พึ่งไม้สักเท้าประคองตัวหนักเข้าพึ่งไม้สักเท้าไม่ได้ก็ต้องทิ้งสักเท้าไป ก็ต้องนอนหงาย
ฝั่ง เตรียมตัวตายไม่มีใครไปอึ้งนั่งข้างขอบท่านแน่นอน จงทำชีวิตให้มีค่าให้เวลามีประโยชน์ต่อชีวิต เรา จะ
เฒ่าชะแรแก่ชราอย่างไรก็ขอให้ชีวิตเป็นแก่นสาร ไปไหนมีคนนับหน้าถือตาจะแก่แก่ไหนจะแย่แก่ไหนอย่า
ลืมหงอกของตัวอย่าลืมหงอกของบุคคลที่มีพระคุณอุ้นใจ

อาตมาไม่เคยลืมหงอกใครเลย ตั้งแต่เป็นเด็กเกิดมาเราจึงเจริญรุ่งเรืองวิวัฒนาสถาพร เราจะหาแต่
เนื้อหาสาระและแก่นสารอย่างนี้ตลอดมา จะไม่ขออย่างอื่น คนไม่ว่าจะเป็นพระสงฆ์องค์เจ้า จะเป็นแม่ชี จะ
เป็นอุบาสิกอุบาสิกาก็ตาม มันอยู่ตรงที่มีสารธรรมมีเนื้อหาใหม่ มีความดีเป็นแก่นสารในชีวิตใหม่ ชีวิตมี
ประโยชน์ต่อตนเองและครอบครัวและสังคมใหม่ เขาด้วยกันอย่างนั้นก็มีเมตตาสามัคคีใหม่ มีวินัย มีความดี มี
สัจจะ มีเหตุผลดีหรือไม่ประการใด

ดังนั้นขอให้ท่านพึงคำพังเพยเปรียบเปรยในกรรมฐานว่า เนื้อหาสาระมีประโยชน์อยู่ตรงไหน
ประการใด ทั้งทางโลกและทางธรรมนี้พูดทางธรรมมาแล้วต้องเจริญกรรมฐาน ใจท่านจะมั่นคงดำรงศาสตร์
ถ้าไม่เจริญกรรมฐานแล้วจิตใจไม่มั่นคง สติก็ไม่อยู่กับตัวท่านไม่จำเป็นต้องไปปรับกับพระ สติหมดไปเลยขาด
สตินี้เอง คนขาดสติแล้วจะไม่มีเหตุผล ไม่มีเนื้อหาสาระ จะมีศีลมีธรรมได้อย่างไร คนที่มีเนื้อหาสาระ จม
ทั้งศีล จะมีทั้งธรรม มีทั้งกิจกรรมที่มีประโยชน์กับตนและประโยชน์ต่อส่วนรวมประโยชน์ต่อประเทศชาติ
มันมีประโยชน์มากมายหลายประการ ดังนั้นท่านอุบาสิกอุบาสิกาทั้งหลายโปรดได้นำไปพิจารณาถึงแก่น
สารและเนื้อหาสาระว่าเป็นอย่างไร

ต่อไปนี้จะเปรียบเทียบชี้แจงถึงเรื่องว่า ความดีเป็นแก่นสารของชีวิตนั้นอย่างไร สมดังในพุทธ
สุภาษิตที่ว่า **"อะจิริงวะตะยังกาโย ประฐะวิงอะริเสสตี อุกโทอะเปตะวิญญาโน นิรัตถังวะกะริงกะริง"** ชั่ว
ระยะเวลาไม่นานนัก เมื่อร่างกายนี้ปราศจากวิญญาณแล้ว ก็จะถูกทอดทิ้งราวกับไม้ท่อน ไม่มีประโยชน์
อะไรทั้งนั้น เพราะความจริงของร่างกายมีอยู่เช่นนี้ ทุกคนจึงไม่ควรหลงคิดเพียงแต่ร่างกายเท่านั้น ควรจะได้
หันมาปรับปรุงร่างกายนี้ให้มีแก่นสารขึ้นในจิตใจด้วยการสร้างความคิดการเจริญกรรมฐานให้มาก ๆ เพราะ

คนที่ทำความดีไว้ ถึงจะแก่ก็เชื่อว่าแก่ดี ถึงจะตายก็เชื่อว่าตายดี เหมือนกับมิดที่กร่อนไปด้วยการใช้ดีกว่ากร่อนไปเพราะสนิมขุม ดีกว่ากันแบบนี้

ผู้ที่ฉลาดคือผู้ที่ยึดถือเอาแต่เฉพาะสิ่งที่มีสาระแต่ว่าการที่จะทำตนให้มีแก่นสารได้นั้นย่อมขึ้นอยู่กับความรู้ แล้วพัฒนาความรู้ พัฒนาความคิด พัฒนาความตั้งใจพัฒนาประสบการณ์ปัญหาชีวิต นี้แหละ ความรู้ความเห็นเป็นสำคัญคือ ถ้าเห็นถูกแล้วการทำตามคำพูดก็ถูกตามไปด้วย อย่างที่กำหนดก่อนจะพูดจะทำได้ ยินเสียงก็กำหนด เสียงหนอ ๆ เป็นต้น คิดหนอ เป็นต้น นี้แหละหลักปฏิบัติในแก่นสารดังพุทธภาษิตที่ว่า **สารัญจะ สารโต ภควา** เป็นอาทิ ความว่า คนเหล่าใดรู้ว่าสิ่งที่ เป็นสาระยอมเป็นสาระ สิ่งที่ไร้สาระก็รู้ว่าไร้สาระ คนเหล่านั้นชื่อว่ามีความดี วิชาถูกต้องขยำอมประสบสิ่งอันเป็นสาระดังนี้

พระคาถานี้ พระบรมศาสดาตรัสปรารภแก่พระสาวกทั้งสอง คือพระโมคคัลลา พระสารีบุตรที่ท่านได้กราบทูลเรื่องราวของท่านแต่หนหลัง เนื่องจากชีวประวัติของพระอัครสาวกทั้งสองนี้น่าศึกษามาก ให้ความรู้ให้ทั้งข้อปฏิบัติขณะนั้นก่อนอื่นจึงขอถือโอกาสพาท่านผู้ฟังศึกษาประวัติของท่านดูบ้างท่านคงจะเคยเห็นรูปอนุสาวรีย์พระอริยสงฆ์สองรูปซึ่งประดิษฐานอยู่ข้างพระพุทธรูปบางแห่งก็สร้างเป็นรูปยืน บางแห่งก็สร้างเป็นรูปนั่ง พนมมือ ในลักษณะถวายความเคารพพระพุทธเจ้า นี้แหละคือคู่อัครสาวกที่กล่าวถึงต่อไปนี้

เบื้องซ้ายนั้นคือพระโมคคัลลานะ ซึ่งเป็นเอตทัคคะทางมฤตยู เดชเดชานุภาพล้วนเบื่องวานนั้นคือพระสารีบุตร เป็นเอตทัคคะทางปัญญา ประวัติเดิมของท่านทั้งสองเป็นบุตรพราหมณ์ผู้มั่งคั่งในเมืองราชคฤห์มีชื่อในสมัยเป็นฆราวาสว่า อุปติสสปริพาชกและโกติสปริพาชก เป็นเพื่อนสนิทรักใคร่กันมาก ใช้ชีวิตอย่างสำราญเยี่ยงชายหนุ่มผู้ร่ำรวยทั้งหลาย

วันหนึ่งสองสหายพากันไปดูมหรสพตลอดเวลาหาได้สนุกรื่นเริงอย่างเช่นเคยไม่ เมื่อเห็นอาการผิดปกติซึ่งกันและกันจึงเกิดไต่ถามกันขึ้น ก็ได้ความตรงกันว่าสร้าใจที่มหรสพเหล่านี้ไม่มีสารประโยชน์อะไร ทั้งคนดูและคนแสดงไม่ถึงร้อยปีจะต้องตายหมด จึงปรึกษาคถกลงกันว่าควรรหาทางพ้นทุกข์ดีกว่า

จากนั้นก็พากันไปบวชอยู่สำนักอาจารย์สัญชัย ซึ่งมีชื่อเสียงโด่งดังอยู่ในสมัยนั้น ซึ่งเวลาเพียงเล็กน้อยก็จบการศึกษา ต่างมีความเห็นตรงกันอีกว่า ลัทธินี้ไม่ใช่การพ้นทุกข์แน่ จึงขอลาออกจากสำนักอาจารย์สัญชัย ก่อนแยกทางกันได้ให้สัญญากันว่าถ้าใครพบอาจารย์ที่สามารถบอกทางพ้นทุกข์ได้ ขอให้ช่วยส่งข่าวให้กันและกันทราบด้วย

ต่อมาท่านอุปติสสะได้พบท่านอัสสชิ ซึ่งเป็นพระเถระรูปหนึ่งจำ นวนะ รูป ที่เรียกกันว่า ปัญจวัคคีย์ ซึ่งขณะนั้นท่านกำลังบิณฑบาตอยู่เห็นแล้วรู้สึกเลื่อมใสในมารยาทของท่านมากคอยอยู่จนได้โอกาสเหมาะจึงเข้าไปหาแล้วปรนนิบัติจนท่านฉนเสร็จ ต่อมาได้ฟังธรรมของท่านจนบรรลุพระโสดาบัน ภายหลังจากนั้นไม่นานนักสหายโกติสะก็ได้บรรลุโสดาบันเช่นเดียวกัน เมื่อได้ฟังธรรมที่ท่านอุป

ดิสสะนำมาแสดง และก่อนที่ตองสหายจะไปเฝ้าพระบรมศาสดาที่วิหารเวฬุวันนั้น ได้พากันไปชวนเชิญ อาจารย์สัญญาชัย เพื่อให้ไปเฝ้าพระพุทธเจ้าด้วยแต่กลับได้รับการปฏิเสธอย่างแข็งขัน เมื่อหมดโอกาสเช่นนั้น ทั้งสองจึงจำใจลาอาจารย์แล้วพบบริวาร ๒๕๐ คน ไปเข้าเฝ้าพระบรมศาสดา ให้พระองค์ทรงประทาน อุปสมบทให้ ภายหลังจากที่บวชแล้วท่านอุปดิสสะก็ได้นามใหม่ว่า พระสารีบุตรเพราะมารดาของท่านชื่อนางสารี ส่วนท่านโกณฑิยะได้นามใหม่ว่าพระโมคคัลลานะเพราะมารดาของท่านชื่อนางโมคคัลลีย์ ต่อมาท่านก็ได้สำเร็จเป็นพระอรหันต์ และเนื่องจากพระสารีบุตรมีปัญหาเป็นเลิศ พระบรมศาสดาจึงทรงตั้งท่านในตำแหน่งเอตทัคคะที่ทักษะเลิศทางปัญญาทรงตั้งพระโมคคัลลานะในตำแหน่งเอตทัคคะเลิศทางฤทธิ์

ทั้งสองได้บำเพ็ญประโยชน์แก่พระพุทธศาสนาอย่างยิ่งใหญ่ไพศาล พุทธศาสนิกชนต่างสำนึกในบุญคุณของท่านอย่างมาก จึงได้สร้างรูปอนุสาวรีย์ไว้เป็นอนุสรณ์สำหรับสักการบูชาดังที่เห็นปรากฏอยู่ทั่วไปในอุโบสถ

อีกอย่างหนึ่งท่านทั้งสองได้มีโอกาสกราบทูลเรื่องราวแต่หนหลังของท่านถวายพระบรมศาสดา พระองค์ตรัสว่า ภิกษุทั้งหลาย อาจารย์สัญญาชัยยึดถือในสิ่งไม่มีสาระว่ามีสาระ ส่วนสิ่งที่เป็นสาระท่านว่าไม่มีสาระ อาจารย์สัญญาชัยมีความเห็นผิด เป็นมิจฉาทิฐิ ส่วนเธอทั้งสองเห็นสิ่งที่เป็นสาระว่าเป็นสาระ เห็นสิ่งที่ไม่ใช่สาระว่าไม่มีสาระ แล้วละสิ่งไร้สาระเสีย ยึดถือเอาแต่เฉพาะสิ่งที่เป็นสาระเท่านั้น เพราะเธอทั้งหมดเพื่อยุติเป็นคนฉลาด และแล้วพระองค์ก็ทรงทายตาคาดังที่ว่าไว้แล้วในเบื้องต้นของทุกสิ่งตามความเป็นจริง

พระพุทธภาษิตนี้เป็นเครื่องสอนใจให้ทุกคนเห็นทุกสิ่งตามความเป็นจริง รู้สิ่งใดดีก็ให้เห็นว่าดี สิ่งใดชั่วก็ให้เห็นว่าชั่ว อย่างบังควรไปเห็นกลับผิดเสีย ไปยึดเรื่องที่ยาก เห็นกงจักรเป็นดอกบัว หรือเห็นดอกบัวเป็นกงจักร อะไรทำนองนี้ เพราะการเห็น เป็นสิ่งสำคัญมาก ลงได้เห็นผิดแล้วจะทำผิด จะพูดก็ผิด อาจารย์สัญญาชัยมีมิจฉาทิฐิ มีความเห็นนอกกลุ่มนอกทาง ยึดมั่นในลัทธิเดิมซึ่งหาสารประโยชน์อะไรไม่ได้ให้สติแล้วทำให้เดินถูกทางก็ยังไม่ฟังเสียงปิกหลักมัน ไม่ยอมถอยถอยกลับเรื่องหนอนที่เล่ากันมาเป็นคดีว่า

เทวดาคิดถึงหนอน ซึ่งเมื่อชาติก่อนเคยเกิดเป็นมนุษย์ด้วยกัน รักใคร่กันมาก หากแต่ทำว่าความชั่ววายนแล้วจึงไปเกิดเป็นหนอนอยู่ในส้วม ส่วนตัวเองเกิดเป็นเทวดา เพราะทำความดีไว้ เมื่อเทวดานึกถึงเพื่อนเก่าซึ่งเกิดเป็นหนอนขึ้นนั้น ก็สมเพชเวทนาจึงลงมาชวนให้ขึ้นไปอยู่บนสวรรค์ โดยพรรณนาว่าบนสวรรค์นั้นสุขสบายทุกอย่างเช่นเรื่องอาหารการกินก็บริบูรณ์ อยากเมื่อไรก็ให้รำลึกเอาได้ตามความต้องการแต่ทว่าตัวหนอนกลับปฏิเสธโดยอ้างว่า ที่นี้สขยกว่าบนสวรรค์มากมายนัก และเรื่องอาหารการกินไม่ต้องห่วง มีอาหารอยู่แล้ว คนเนรมิตให้อย่างเหลือเฟือ ไม่ต้องอนาทรร้อนใจ มีคนเนรมิตให้ทุกอย่างกินไม่หิวขาดไหว ผลสุดท้ายเทวดาก็ต้องกลับวิมานไปด้วยความผิดหวังนี้แหละหนอนเทวดาบนสวรรค์ไม่ต้องเนรมิตของเรามีคนเนรมิตให้อูจจาระหล่นให้ทุก ๆ วันบริบูรณ์ในส้วม เทวดาก็กลับสวรรค์ไปด้วยความผิดหวังนี้แหละเรื่องของการมองคนละอย่าง มองคนละแง่

ถ้าใครมองในแง่เสีย กลับขึ้นกรานอยู่ในภาวะเดิมแล้วเป็นอย่างไร อาจารย์สัญญาชัยก็ยังเป็นอาจารย์สัญญาชัย ที่ยังเวียนว่ายตายเกิดในวัฏสงสารไม่รู้จักจบสิ้น ส่วนศิษย์ทั้งสองกลับมีความเห็นตรงกันข้ามกับอาจารย์ เพราะเป็นคนฉลาดรู้ดีว่าอะไรผิดอะไรถูก อะไรมีประโยชน์อะไรมีโทษ แล้วเลือกถือเอาแต่

เฉาพะสิ่งที่มีประโยชน์เท่านั้น ผลสุดท้ายแล้วท่านก็พ้นทุกข์พร้อมทั้งได้รับตำแหน่งอันสูงเกียรติเป็นถึงพระ
อัครสาวกมีชื่อเสียงโด่งดังและมีอนุสาวรีย์ของท่านปรากฏ ให้อนุชนรุ่นหลังกราบไหว้บูชาพระโมคคัลลา
พระสารีบุตร และยึดถือเป็นหลักปฏิบัติตามปฏิปทาของท่านสืบมาจนทุกวันนี้

นี่คือผลของการเข้าใจมอง คือมองให้เข้าไปถึงใจ จนเห็นชัดเจนตามความเป็นจริง เหมือนนั่ง
กรรมฐานเห็นของจริงเกิดขึ้น ท่านทั้งสองเป็นคนเข้าใจมอง เข้าใจคิดไม่ยอมหลงคิดในการเล่นเด่นรำ
เหมือนหนุ่มสาวอื่น เพราะท่านเห็นว่าไร้สาระ ไม่ใช่ของจริงที่จะทำให้พ้นทุกข์ได้ ทั้งที่ชื่อก็บอกอยู่ชัด ๆ ว่า
เล่น คือไม่ใช่ของจริงนั่นเอง ถ้าใครขึ้นจะมหาสาระในของเล่น ๆ เหล่านี้ ก็เท่ากับพยายามหาหนวดเต่าหา
เขากะด่ายซึ่งไม่มีวันจะได้พบเลยนี้แหละรู้เรียน รู้เล่น เป็นเวลา อีกอย่างหนึ่งเห็นว่า ทั้งคนเล่นทั้งคนดูไม่
ถึงร้อยปีก็ตายหมด ความจริงแล้วเรื่องตายนี้ พระพุทธเจ้าตรัสสอนว่า ให้หมั่นนึกกันไว้เสมอเพราะเป็น
เหมือนห้ามล้อป้องกันการหลงรัก หลงชัง หลงขลาได้อย่างศักดิ์สิทธิ์ ดังประพันธ์กษัตริย์ของมหาเถระรูป
หนึ่งว่า นึกถึงความตายสหายนัก มั่นหักกรักหักหลงในสงสาร บรรเทาเมิดโมหันธ์อันตระการ ทำให้หาญหาย
สะดุ้งไม่ยุ่งใจ และก็เรื่องตายนี้เองที่เป็นจุดแรกที่ทำให้ท่านทั้งสองสังเวชใจแล้วทิ้งสมบัติอันมหาศาลออก
บวช ชีวิตประวัติของท่านตอนนี้ นับว่าเป็นคติดีมาก เพราะสอนไม่ให้คิดในการเล่นเกินไปควรดูบ้างเพื่อเป็น
เครื่องพักผ่อนหย่อนใจ เพื่อคลายอารมณ์ที่เคร่งเครียดในการทำงาน อย่าให้ถึงเข้าขั้น เสียการศึกษาเล่าเรียนและ
เสียการเสียนงานเป็นใช้ได้

นอกจากนี้ ตอนที่ท่านอยู่กับอาจารย์สัญญาชัยตั้งใจเรียนอย่างจริงจัง ชั่วระยะเวลาเพียงเล็กน้อยก็เรียน
สำเร็จการศึกษา นี่แหละ แสดงว่าวิชาทุกอย่างถึงจะยากอย่างไร ถ้าตั้งใจจริงแล้วยากก็เหมือนง่าย ใหญ่ก็
เหมือนเล็ก ฉะนั้นทุกคนจึงไม่ควรที่ถอดใจตั้งหน้าศึกษาเล่าเรียน เพราะรู้อะไรก็ไม่สู้รู้วิชา ไปข้างหน้าดิบ
ใหญ่จะให้คุณ เมื่อท่านทั้งสองเรียนจบแล้วพิจารณาเห็นว่าไม่ใช่ทางพ้นทุกข์แน่ จึงเปลี่ยนทางใหม่ด้วย
สัญญากันไว้ว่าถ้าใครพบอาจารย์จะต้องส่งข่าวให้กันทราบทันทีบนคนเช่นไรยอมเป็นคนเช่นนั้น หลังจาก
ที่ท่านอุปติสสปริพาชกได้ฟังธรรมของพระอัสสจินสำเร็จพระโศดาบันแล้ว ท่านก็ได้นำข่าวนี้บอกแก่
สหายโกณฑิยะ นี่แสดงถึงความซื่อสัตย์สุจริตที่รักษาคำมั่นสัญญาไว้ได้อย่างมั่นคงทั้งสื่อถึงความเป็นมิตรที่ดี
ชักชวนกันเดินในทางที่ดีมีประโยชน์ ซึ่งผิดกับเพื่อนบางคนที่ยอมแต่จะชักพากันเข้ารกเข้าพง ผลสุดท้ายก็
เสียคน ซึ่งเรื่องนี้ก็อยุ่ระมัดระวังกันไว้ มันก็จะปลอดภัยดี

อีกอย่างหนึ่งที่สำคัญ ก็คือมารยาทอันงดงามของพระอัสสชิที่สามารถผูกใจท่านอุปติสสให้
เลื่อมใสเป็นศิษย์ได้ทั้งๆ ที่นับถือศาสนาอื่น เรื่องเหล่านี้เชื่อว่าทุกท่านคงชอบและควรหันมาปรับปรุงกาย
ของเรา วาจาของเราให้ดี ให้อยู่ในพระกรรมฐาน ลักษณะที่เรียกว่าทำอะไรอย่าให้เขาขัดตา พูดยาอย่าให้เขา
ขัดหู ท่านก็มีเสน่ห์หมดไปแล้ว มีความกตัญญูทศเวทต่อผู้มีพระคุณและมีเมตตากรุณาหนุนนำ

อีกตอนหนึ่งที่ท่านทั้งสองออกไปชวนอาจารย์เพื่อให้ไปเฝ้าพระบรมศาสดา นับว่าท่านมีความ
กตัญญูดีมาก เพราะเมื่อคนได้พบของดีแล้วก็ไม่ลืมครูบาอาจารย์ แต่น่าเสียดายที่อาจารย์สัญญาชัยมิได้สนใจใ
ยดี ปฏิปทาของท่านทั้งสองนี้ ควรที่ทุกคนจะยึดเป็นแบบอย่าง มีกตัญญูต่อครูบาอาจารย์ของท่าน ต่อพ่อแม่
ของท่าน และผู้มีพระคุณทั่ว ๆ ไป เพราะแม้แต่ร่มไม้ที่ให้ความร่มเย็นยามเดินทางคนดีเขายังไม่กล้าลิดก้าน

ลิดกิ่งแต่ประการใด เอาไว้ให้ร่มเงา เพราะเขานึกถึงคุณต้นไม้ นั่นได้ ฉะนั้นพ่อแม่ครูบาอาจารย์ซึ่งมีพระคุณล้นเหลือ ใครหนอจะลืมท่านได้ลงคอเล่า

อีกอย่างหนึ่งในเรื่องนั้นก็คือ รู้จักเสียสละด้วยการตัดบ่วง ซึ่งท่านทั้งสองตัดได้หมดทั้งบ่วงนอกบ่วงใน บ่วงนอก คือสมบัติมหาศาลที่ท่านตัดทิ้งแล้วออกบวช ซึ่งเราควรยึดแบบของท่านไว้บ้างแต่ก็ไม่ใช่ว่าหมายความว่า จะเกณฑ์ให้ทุกคนพากันทิ้งสมบัติแล้วเข้าวัด แต่ทำให้รู้จักเสียสละกันบ้างตามสมควร โดยเฉพาะท่านที่ทรัพย์สินเหลือกินเหลือใช้ หากจะได้สละออกมาเพื่อช่วยคนยากคนจน ช่วยโรงพยาบาล ช่วยโรงเรียน ช่วยสร้างห้องน้ำ ก็เป็นมหาคุณ ช่วยคนที่ไม่มีทุนการศึกษา ก่อตั้งมูลนิธิอันประเสริฐดีกว่า กักตุนสะสมเอาไว้ บำเรอความสุขเฉพาะในวงแคบ ในครอบครัวด้วยความภูมิใจที่ได้อยู่บนกองเงินกองทอง ฉะนั้นในสภาพของคนที่ยากจนแล้ว ก็ทอดสมบัติตายทไป ทิ้งสมบัติเอาไว้ให้ลูกหลานยื้อแย่งแบ่งกันอย่างหลุมุนุ่นวาย แต่สำหรับศพนันรับรองว่าไม่มีใครแย่งแน่ อันธรรมดาต้นไม้ยังมีอะไรดี ๆ ผลิออกจากลำต้นให้ประชาชนได้อาศัย ส่วนเราเล่าได้ผลอะไรออกมาให้เป็นประโยชน์แก่โลกบ้าง โปรดคิดดูเถิด

ท่านสาธุชนทั้งหลาย บ่วงอีกบ่วงหนึ่งคือ บ่วงใน ได้แก่กิเลสซึ่งท่านทั้งสองสลัดทิ้งจนจิตบริสุทธิ์ ได้บรรลุเป็นพระอรหันต์ดังกล่าวมา สมบัติก็ดี กิเลสก็ดี ที่จัดว่าเป็นบ่วงก็เพราะเป็นเครื่องผูกมัดรัดสัตว์โลกให้ติดอยู่ในกองทุกข์ ฉะนั้นเมื่อใครตัดได้ทุกข์ก็ไม่มี นับว่าท่านทั้งสองได้สร้างชีวิตประวัติดังงามให้พวกเราได้ศึกษาในเชิงธรรมชีวิต ให้เป็นสารประโยชน์ด้วยการบำเพ็ญความดีต่าง ๆ ดังกล่าวมาเพราะชีวิตนี้น้อยนัก ทั้งไม่มีแก่นสารอะไร เราจะอยู่อาศัยโลกนี้ คนละไม่กี่ปีก็จะจากกันไปแล้ว ฉะนั้น จึงควรสร้างความดีชดเชยไว้ให้มาก ๆ อานุภาพของความดีที่สร้างไว้ก็จะบันดาลให้ได้รับความสุข ทั้งโลกนี้และโลกหน้า ถ้าวาสนาบารมีแก่กล้าก็จะได้นำมาให้พ้นทุกข์ ถึงบรมสุขคือพระนิพพานโดยทั่วหน้ากัน

อาตมาได้บรรยายเรื่องเนื้อหาธรรมอันเป็นแก่นสารแก่ชีวิตมาพอสมควรแก่เวลา ก็ขอยุติไว้เพียงแค่นี้ ขอความสุขสวัสดีจงมีแก่ท่านสาธุชนพุทธบริษัททั้งหลายทั้งฝ่ายบรรพชิตและคฤหัสถ์ ขอความเจริญงดงามไปพลอยยังมีแก่ท่านทั้งหลายในธรรมสัมมาปฏิบัติในหน้าที่และจงเจริญไปด้วยอายุ วรรณะ สุขะ พละ ปฏิภาณ ธนสารสมบัติ นึกคิดสิ่งหนึ่งประการใดสมความมุ่งมาดปรารถนา ด้วยกันทุกรูปทุกนาม ณ โอกาสบัดนี้เทอญ

กิเลสมนุษย์

พระราชสุทธินิยามมงคล

วันนี้เป็นวันฟังธรรม เป็นวันสร้างบุญสร้างกุศลในวันธรรมสวนะ ทุกวันพรชาวพุทธอย่าได้ขาด ประกาศตนเป็นอุบาสกอุบาสิกา แทรกธรรมในพระบวรพุทธศาสนาตามลำดับแต่เป็นที่น่าเสียดายมากกว่า คนไทยเป็นชาวพุทธมาตั้งแต่กำเนิดครั้งปู่ย่า ตายาย **ประเพณีเดิมของไทยก็นับถือพระพุทธศาสนาเป็นศาสนาประจำชาติ** ทั้งมหาบพิตรสมภารเจ้าก็ทรงเป็นพุทธมามกะในพระพุทธศาสนาด้วยนอกเหนือจากนั้น ก็ทรงเป็นศาสนูปถัมภก ยกย่องพระพุทธศาสนาเช่นเดียวกัน ในหลักการเรามีพระพุทธศาสนาประจำชาติ ไทยมานานแล้ว มีศาสนาประจำจิตประจำใจ ประจำหมู่ประจำคณะ ประจำครอบครัวของเรา ในบ้านที่มีทั้ง พ่อพระ แม่พระ อยู่เย็นเป็นสุข สร้างความสนุกในสังคมด้วยธรรมะและคุณค่าทุกชีวิต ไม่พลาดผิดในสังคมนั้น มีมากหน้าด้วยกัน แต่เป็นที่น่าเสียดายและเสียใจ กลับตรงกันข้าม หน้ามือเป็นหลังมือ *คนยุคใหม่สมัยโลกาภิวัตน์ แต่ไม่ภิวัตน์ ไม่พัฒนา กลับเลวร้ายในสังคมนามากมาย* จะเป็นหนุ่มและเป็นสาวหน้าขาว ๆ ในสังคม ขาดการเคารพผู้ใหญ่ ไม่มีระเบียบวินัย ประเพณีวัฒนธรรมของชาติก็สูญไปแล้ว ไร้ประเพณี ไร้วัฒนธรรม กิจกรรมก็ไม่มีประโยชน์ และดังที่กล่าวแล้วนี้ เป็นที่น่าเสียดาย **เรามีของดีประจำชาติก็คือศาสนาประจำใจ** ทำอะไรก็ประจำเหตุประจำผล มีต้นมีปลาย มีผู้น้อย มีผู้ใหญ่ การเคารพผู้ใหญ่เป็นระเบียบแบบแผน ทำให้เราเกิดวินัย ทำให้เราเกิดวัฒนธรรมของชาติปัจจุบันคุณสมบัติเหล่านี้หมดไปเพราะเด็กรุ่นใหม่ไม่เคารพผู้ใหญ่ ไม่เชื่อฟังพ่อแม่ ไม่เชื่อฟังครูบาอาจารย์ และออกไปนอกกลุ่มนอกลู่นอกทาง *นี้หรือโลกาภิวัตน์* **ไม่มีความเจริญในโลก แต่มีความเจริญในอบายมุข หากความสนุกในสังคมนั้นหันหลังเข้าวัด หันหน้าเข้าวิกชีวิตแจ่มใสไม่ได้ มีแต่มัวเมาและมัวหมองประคองไว้ไม่ได้ดังกล่าวแล้ว** มีกิเลสหนาชำระการ

ท่านพุทธศาสนิกชนทั้งหลาย วันนี้เป็นวันพระ เมื่อก่อนนี้วันพระ คนจำแม่น จำได้ตั้งแต่ยังเป็นนักเรียนเด็ก ๆ มาเรียนหนังสือที่วัด เพราะวันโกนต้องเก็บโต๊ะกัน เขาจะทำบุญกันในวันพระหรือเขาจะมีงานศพกัน ก็เก็บโต๊ะเก็บเก้าอี้ เก็บกระดานดำ มีงานบวชนาคก็ต้องเก็บโต๊ะ จึงรู้ว่าเขาทำบุญวันพระ นำข้าวขัน แกงโถ มาถวายพระ และสดับพระธรรมเทศนา มันยังฝังแน่นมาตั้งแต่เป็นเด็ก เดี่ยวนี้เด็กโตเป็นหนุ่มเป็นสาวหน้าขาว ๆ ในสังคม **ไม่รู้จึกคำว่าวันพระในปฏิทิน** ไດอริก็ไม่มีวันพระแล้ว ไม่มีข้างขึ้นข้างแรม จันทรคติ บางเล่มไม่มีเลข มีแต่วันอาทิตย์ จันทร อังคาร พุธ พฤหัส ศุกร์ เสาร์ที่ ๑ ถึง สิ้นเดือน นี่แหละก็เปลี่ยนแปลงไปตามสภาพ แล้วอะไรมันจะฝังแน่นหนาในชีวิตของท่าน คงหมดโอกาสไปแน่นอนแล้วคนโตไม่จำก็ต้องให้เด็กว่า แค่พ่อแม่ก็ยังลืมวันพระ **ไม่รู้ว่าเป็นวันพระเป็นวันอะไรสร้างบุญทำให้เกิดพระในวันพระเราต้องจดสร้างความชั่ว สร้างตัวให้ตีมีจิตใจเมตตาดปราณีอารีเอื้อเพื่อ** ขาดเหลือคอยดูกัน เป็นสายสัมพันธ์ของบุคคลที่มีคุณธรรมและมีคุณภาพ

เมื่อก่อนนี้ ปู่ ย่าตาทวดเรา เรียนหนังสือในศาลาวัดมาโดยตลอดเป็นใหญ่เป็นโตก็อาศัยศาลาวัดเป็น
ศาลาการเปรียญ ต้องเรียนหนังสือที่ศาลาวัดเดี๋ยวนี้ โรงเรียนก็แยกออกไป เด็กไม่เข้าวัดเพราะพ่อแม่ก็ไม่พา
เด็กมาวัดแต่ประการใด ในการปฏิบัติหน้าที่ยุคใหม่โลกาภิวัตน์โลกหมุนเวียนไปสู่ความตายไวที่สุด โลกมี
ความจริง แต่จิตใจไม่พัฒนา จิตใจก็เลวลงไปสู่ความโลภ ความโกรธ ความหลงตลอดรายการ ไหนเลยเล่า
เทคโนโลยีจะแก้ปัญหาสร้างที่ดีในสังคมนั้น ไม่มีแล้วคนเราขาดการมีน้ำใจ ขาดกำหนดจิต ขาด
ชีวิต เป็นภัยต่อสังคม เป็นภัยต่อเหตุการณ์มากมาย เราท่านทั้งหลายต้องมีน้ำใจ **ขาดน้ำใจ
ล้นชีวิตยังอยู่**

ท่านสาธุชนพุทธบริษัททั้งหลาย โปรดคิด คำว่าโลกาภิวัตน์ พัฒนาโลกอย่างเดียว แต่จิตใจมันเลวลง
ไป ไม่มีการพัฒนาจิต ชีวิตไม่แจ่มใส ชีวิตจะอัปมงคล สวดมนต์ภาวนาก็ไม่เป็น อุกฤษฏ์ส่วนกุศลก็
ไม่เป็นแผ่เมตตาที่ใช้ไม่ได้ สมัยโบราณนั้น เขาให้แผ่เมตตาตอนตื่นนอนจะได้โลกสว่างจะได้ทำงานโลก
โลภวิญญู แจ่ม
โลก จะได้ไม่ปิดบังอำพราง ให้แผ่เมตตาตอนตื่นนอน ว่า โลกมนุษย์นี้เต็มไปด้วยเมตตาปราณี อารีเอื้อเพื่อ
ขาดเหลือคอยดูกัน นอนหลับก็เป็นสุข ตื่นนอนก็เป็นสุข ก็ต้องแผ่เมตตาก่อนนอนหลับก็ไม่เป็นอันตราย ไม่
ฝันร้ายแต่ประการใด ก็เกิดผลงานขึ้นมาแก่ตัวของท่านเองโดยเฉพาะอย่างนี้เป็นต้น อันนี้มีความหมายมาก
เพราะฉะนั้น การเจริญกรรมฐานต้องการมาปฏิบัติธรรม เพื่อพัฒนาจิตนั้นเองเมื่อจิตดีแล้วก็ต้องพัฒนา
พัฒนาวิชาความรู้ในด้านการศึกษาทุกประการตามคำสอนของพระพุทธเจ้า ในเมื่อพัฒนาการศึกษาดีแล้ว ก็
มาพัฒนาเศรษฐกิจ ประกอบอาชีพการงานอย่างสมส่วน และก็มีวิชาความรู้ จะได้ประกอบความรู้ด้วยการ
พัฒนาพัฒนาเศรษฐกิจ พัฒนาสังคมต่อไป

วันนี้จะให้คิดเรื่องโลก โกรธ หลง ให้ท่านทั้งหลายฟังว่า เรามานั่งปฏิบัติกรรมฐานจะได้แก้ปัญหา
ความโลภ ความโกรธ ความหลง ของเราได้อย่างไร ก็ติดตามฟังต่อไป ณ โอกาสบัดนี้ ขอเจริญพร เจริญสุข
ด้วยท้าวหน้ากัน ณ บัดนี้ขอได้โปรดตั้งใจฟัง คำว่า **ใจเรา** จะพัฒนาตรงไหน มีโลก มีโกรธ มีหลง แต่เรามา
เจริญสติปัญญา ๔ นั้งกรรมฐาน จะรู้ว่า ความโลภเป็นอย่างไร ความโกรธเป็นอย่างไร ความหลงเป็น
อย่างไร โลก โกรธ หลง ๓ เรื่องที่เราพูดมาเปลืองเวลา เรามานั่งเจริญกรรมฐานจะรู้ว่าคนที่มึนระมะเขาไม่
หลงมกมาย เขาจะไม่หลงไปสู่จุดมุ่งหมายของคำว่า มกมาย มีความหมายมากอยู่ในพุทธภาษิตที่พระพุทธเจ้า
ได้สอนไว้ทุกประการ

เรื่องที่ ๑ **โลภณะ ชะยะเต เปโต** จะเกิดเป็นเปรต คือ คนที่มีความโลภ โทสะก็จะไปเกิดในนรก
โมหะก็จะไปเกิดเป็นสัตว์เดรัจฉาน ชัดเจน ชะยะเต นะโตเต จะไปเกิดเป็นเปรตด้วยอำนาจโลภะก็เพราะอาศัย
ความโลภ

เรื่องที่ ๒ **โทเสนะ ชะยะเต นิระโย** จะไปสู่ นรกก็เพราะอำนาจโทสะ

เรื่องที่ ๓ โมหะ ชะยะเต ตีระฉาโน จะไปเกิดเป็นสัตว์เดรัจฉานก็เพราะโมหะ ความหลงเนื่องจากเรื่องที่ ๓ นี้ล้วนแต่ให้โทษ ให้ทุกข์เป็นอันมากดังนั้นสมเด็จพระผู้มีพระภาคเจ้า ทรงสอนให้ละเสียท่านทั้งหลายก่อนที่จะได้บรรยายตามพุทธภาษิตที่ ๓ นี้ จะขอถือโอกาสทำความเข้าใจกับผู้ที่ฟัง ผู้ปฏิบัติธรรมสักเล็กน้อยก่อน โดยว่าทางบ้านเมือง ทางราชการหรือรัฐบาล ก็จะจัดให้มีการอบรมการปฏิบัติธรรมตามนโยบายพัฒนาจิตของรัฐบาล ต้องการให้ประชาชนเข้าหาธรรมะ นี่เป็นแผนของราชการ ต้องการให้ปฏิบัติธรรม แต่จุดประสงค์ก็คือ ต้องการให้ศีลธรรมแพร่หลายเข้าไปสู่จิตใจของประชาชน เป็นแผนงานของรัฐบาลก็จริงอยู่ เพราะตระหนักดีว่าโลกร่มเย็นเป็นสุขเพราะศีลธรรม แต่เจตนารมณ์นี้ของทางบ้านเมืองที่รัฐวางแผนไว้ จะสำเร็จผลได้ประชาชนต้องสนใจต่อการปฏิบัติธรรม ก็จะต้องปฏิบัติให้ครบวงจรที่ ๓ คือ

๑. ตั้งใจฟังด้วยดี
๒. ตั้งใจจำด้วยดี
๓. ตั้งใจปฏิบัติด้วยดี

เมื่อครบวงจรทั้ง ๓ ประการนี้แล้วก็จะมาเข้าหลักที่ว่า *สุดสูสัง ละครเต ปัญญัง* ฟังด้วยดี ย่อมจะเกิดปัญญา แต่ถ้าพลาดจากหลักเหล่านี้แล้ว ก็จะเข้ากับหลักที่โบราณกล่าวมตักนี้ รวดหัวเสา คนประเภทตักนี้ รวดหัวเสามีมากเหลือเกิน น่าเสียดาย ธรรมดาเสามันเป็นต้นไม้ที่ตายแล้ว ถึงจะพยายามรดน้ำให้มากเพียรไรก็ตาม เสาก็ไม่มีวันที่จะผลิติดอกออกใบให้ได้ เหมือนกับผู้ที่ฟังเทศน์ฟังธรรมไม่เคยได้ตั้งใจปฏิบัติ แม้จะฟังตั้ง ๑๐๐ ถิ่นท์ ๑,๐๐๐ ถิ่นท์ ฟังก็ลืมก็ลืมก็เอาดีไม่ได้ แต่ก็หวังใจว่าท่านทั้งหลายคงจะไม่ยอมเป็นเสานั่น ๆ จะต้องเป็นต้นไม้อันพร้อมจะรับน้ำ อยู่ตลอดเวลา ไซ้หรือไม่ประกรใด แต่ถ้าท่านไม่ต้องการรับน้ำ ท่านก็เป็นไม้ตายเดี๋ยวนี้นี้ ไม้ตายมีมากมายอยู่ในตัวคนทั้งนั้น ไม่ใช่อยู่ที่อื่นแต่ประการใดถ้าท่านไม่เป็นไม้ตายคนรคนนั้น ก็จะชื่นใจหายเหนื่อย ทางบ้านเมืองก็จะปลื้มใจสมดังเจตนารมณ์ของรัฐบาลดังที่กล่าวมาแล้ว

๑. ละจากโลกะ คือ โลก เมื่อทำความเข้าใจอย่างนี้แล้วก็ขอให้ท่านทั้งหลายได้ติดตามฟังกันย่อ ๆ ดังต่อไปนี้ อันดับแรกจะว่าด้วยเรื่องที่จะควรจะได้แก่ โลกะ คือ ความโลภ ตามพระบาลีที่ว่า *โลภณะ ชะยะเต เปเต* จะเกิดเป็นเปรตก็เพราะความโลภ เพื่อยืนยันความข้อนี้ ก็จะขอถือโอกาสนำเรื่องมาเยื่อ ๆ ให้ฟังประกอบเสียก่อน ตอนหลังจะได้อธิบายถึงลักษณะของความโลภว่ามีลักษณะเป็นอย่างไร เรื่องที่เล่าต่อไปนี้ มีมาในคัมภีร์ภูมิลาลินีมีใจความว่า

เมื่อพระพุทธเจ้าทรงพระนามว่า **ปุตตะ** ประทับอยู่ที่พระมหาวิหาร พร้อมพระสงฆ์เป็นจำนวนมาก ครั้งนั้นพระเจ้าพิมพิสารถือกำเนิดเป็นขุนคลัง ทำหน้าที่จัดหาอาหารถวายพระสงฆ์ โดยมีพระพุทธเจ้านามว่า **ปุตตะ** เป็นประธาน ต่อเนื่องด้วยพระสงฆ์เป็นจำนวนมาก ขุนคลังให้พวกญาติ ๆ ของตนมาช่วยกันจัดหาอาหาร แต่เนื่องจากญาติบางคนโลกในอาหาร แอบบริโภคาอาหารก่อนพระสงฆ์บ้าง บางคนก็ส่งไปให้นุตรภรรยา สามเณรที่บ้านบ้างเอาไปแบ่งกันกินก่อนที่จะถวายพระบ้าง พวกนี้เมื่อตายไปก็ไปบังเกิดในนรกเมื่อพ้น

จากนรกแล้วก็มาเกิดเป็น ปรัชตตูปชีวิกเปรต ส่วนขุนคลังนั้นในชาติสุดท้ายก็มาเกิดเป็นพระเจ้าพิมพิสาร พระองค์ทรงเลื่อมใสในพระบวรพุทธศาสนา ได้ทรงบำเพ็ญบุญกุศลอยู่ตลอดเวลา และได้ทรงสร้างวัดถวาย พระพุทธเจ้าด้วย วัดนี้แหละเป็นวัดแรกในพระพุทธศาสนาเรียกว่า วัดเวฬุวัน

คืนวันหนึ่งขณะที่พระองค์กำลังบรรทมหลับสนิทอยู่ก็ต้องสะดุ้งตกพระทัยขึ้นก็ได้ยินเสียงร้อง อย่างโหยหวนของเปรต จึงรีบเสด็จไปเฝ้าพระพุทธเจ้าแต่เช้าตรู่ นำเอาเหตุการณ์ที่พระองค์ประสบนั้นขึ้น ทูลถาม พระพุทธเจ้ารับสั่งว่านั่นคือปรตมาขอส่วนบุญ เพื่อความพ้นทุกข์ของพวกเขาแล้วพระองค์ก็ทรง แนะนำวิธีที่สามารถจะช่วยเปรตเหล่านั้นให้พ้นทุกข์ได้ โดยทรงแนะนำให้พระองค์บำเพ็ญบุญถวายทาน มี ข้าว มีน้ำ มีผ้า เป็นต้นแล้วก็กรวดน้ำ อุทิศบุญกุศลไปให้ เปรตเหล่านั้นก็จะพ้นจากทุกข์ทั้งหลายได้ พระ เจ้าพิมพิสารก็ถือโอกาสอาราธนาพระพุทธเจ้าพร้อมด้วยพระสงฆ์ไปฉันภัตตาหารที่พระราชวังในวันรุ่งขึ้น หลังจากภัตตาหารเสร็จแล้ว ถวายจตุปัจจัยไทยธรรมมีผ้าเป็นต้นแล้ว ทรงกรวดน้ำตามบทที่ พระพุทธเจ้าทรงแนะนำว่าอิทัง โน ญาตินัง โหตุ สุขิตา โหนตุ ญาตะโย แปลว่า ขอส่วนทานอันนี้จงสำเร็จ แก่หมู่ญาติของข้าพเจ้าด้วยเถิด ขอหมู่ญาติทั้งหลายของข้าพเจ้าจงเป็นสุขเป็นสุขเถิด ในทันใดนั้นเองเปรต ที่ทั้งหลายเหล่านั้นก็แปรสภาพเปลี่ยนร่างเป็นเทพบุตรและเทพธิดา สมบูรณ์ด้วยข้าว น้ำ เครื่องนุ่งห่ม และ วิมาน ซึ่งล้วนแต่เป็นทิพย์ทั้งนั้น เรื่องที่แสดงมาเสร็จรูปแล้วก็มีคติเป็น ๒ อย่างคือ

๑. แสดงโทษของความโลภ

๒. แสดงอานุภาพของบุญว่าสามารถจะช่วยผู้ตายให้พ้นจากความทุกข์ได้ สมกับที่ **บุญญาภิ ปะ ระโลกัสมิง ปติฏฐา โหนติ ปาณินัง** บุญย่อมเป็นที่พึ่งของสัตว์ทั้งในโลกลี้และโลกหน้า

ระดับของความอยาก ต่อจากนี้ จะได้ชี้แจงเรื่องของโลภะ ความอยากว่า อยากขนาดไหนจัดเป็น โลภะ อยากขนาดไหนยังไม่ถึงขั้น โลภะกรณาอย่าเข้าใจไขว้เขวไปเลย ขึ้นชื่อว่าอยากแล้วจะต้องเกณฑ์ให้ เป็น โลภะไปเสียทั้งนั้น ซึ่งยังมีงานท่านเข้าใจคลาดเคลื่อนอยู่มาก ที่จริงความอยากนั้นที่เห็นกันง่าย ๆ รู้กัน ทั่วไป ท่านจัดไว้อยู่ ๕ ระดับ ดังต่อไปนี้

๑. รติ แปลว่า ความชอบใจ

๒. อิจฉา แปลว่า ความอยากได้

๓. มหิจฉา แปลว่า ความอยากใหญ่

๔. ปาปิฉฉา แปลว่า ความอยากได้โดยวิธีเลว ๆ

๕. โลภะ แปลว่า ความอยากได้โดยวิธีทุจริตผิดศีลธรรม

มีอยู่ ๕ ระดับด้วยกัน อย่าเข้าใจไขว้เขว อย่าแปลว่า โลภะทั้งหมดได้ ต้องแปลเป็น ๕ ลำดับดังนี้

รติ แปลว่า ความชอบใจ อธิบายว่ารติที่แปลว่าความชอบใจนั้น เช่น เห็นของสวย ๆ งาม ๆ ถูกอก ถูกใจก็เกิดความชอบขึ้น ตัวอย่างเช่น เห็นเสื้อผ้าสวย ๆ รถยนต์คันงาม ๆ ก็ชอบใจ นี่คือ รติ

อิจลา ความอยากได้ อิจลานั้น หมายถึงความอยากได้ คือ อยากได้สิ่งที่ชอบนั้นเองพึงเข้าใจว่า อิจลา ในที่นี้ แปลว่า ความอยากได้ อยากมี ไม่ใช่ริษยา ซึ่งแปลว่าเห็นเขาได้ดีแล้วทนอยู่ไม่ได้ อย่าเข้าใจผิด

มหิจลา แปลว่า ความอยากใหญ่ ซึ่งตรงกับชาวบ้านเรียกคนมักมาก คนรู้มากคนเห็นแก่ตัว คนเอา รัดเอาเปรียบบุคคลอื่น ต้องแปลอย่างนี้ ตัวอย่างเช่น คนที่เข้าไปรับแจกหนังสือในงาน ยกตัวอย่างที่วัด วัณ วัดแจกหนังสือในงาน เวียนรับสียสองสามเที่ยว นี่แหละคนมักมากเที่ยวเดียวยังไม่พอเอาตั้งสองเที่ยว สอง เที่ยวไม่พอ เอาสามเที่ยว คนมักมากเวลาทำงานก็เกี่ยงเพื่อนทำไปส่วนตัวเองเที่ยวไปเที่ยวมา นี่ก็คนรู้มาก คนรู้มากอย่างนี้ คนมักมากอย่างนี้ ไม่เหมือนกัน คนรู้มากนี่มันเป็นอย่างนี้ เวลาเช้า ในเรือ ก็เอาของมาตั้ง กันทำ ซึ่งแทนที่จะนั่งได้อีกสองสามคน ก็พยายามนั่งเสียดคนเดียวนี่คือ คนเห็นแก่ตัว คนเอารัดเอาเปรียบ เพื่อนเป็นอย่างนี้ หนอ

ปาปิจลา อยากลามก แปลว่า ความอยากลามก คือ อยากได้ โดยวิธีต่ำ ๆ เลว ๆ ใครจะติเตียนใครจะ ดูหมิ่นเหยียดหยามก็ช่างให้ตัวได้เป็นก็แล้วกัน เช่น ขอทานเขาเลี้ยงชีวิตที่ขู่ ที่ร่างกายสมบูรณ์แต่ไม่ยอม ทำงาน หรืออาชีพบางอย่างที่เรียกกันว่า ขายตัว ความอยากลามกในขั้นปาปิจลา ถ้าไม่ยับยั้งไว้ ปล่อยให้ กำเริบต่อไปก็จะกลายเป็นโลภะ

โลภะ ความอยากได้ โดยวิธีทุจริตผิดศีลธรรม คำว่า โลภะ นั้นหมายความว่าอยากได้ในทางทุจริต ผิดศีลธรรม เช่น ไปเที่ยวลักขโมย ปล้นสะดมภ์ หรือฉ้อราษฎร์บังหลวง เป็นต้น

ท่านทั้งหลายควรทำความเข้าใจว่า ความอยากที่เป็นโลภะนั้น จะต้องแทรกทุจริตอยู่ในความอยาก นั้นด้วยเสมอตัวไม่มี ถ้าไม่คิดจะทำในทางทุจริตแล้ว แม้จะอยากเท่าไรก็ไม่จัดเป็นโลภะ โทษของความโลภ หนึ่ง ความโลภนี้เชื่อว่าจะทำให้โทษเฉพาะเมื่อตายไปแล้วก็ไม่หาย ขณะยังมีชีวิตอยู่ให้โทษเริ่มต้นทำให้เร่า ร้อน กระทบกระวายอย่างแผดเผา เพราะทำให้เกิดความตระหนี่ ไม่กล้าเสียสละ ไม่กล้าทำบุญให้ทาน บางที ก็โลภมาก เลยพลอยทำ ให้สมบัติเป็นวิบัติไปก็มี ตัวอย่าง ครอบครัวหนึ่งมีพ่อแม่และลูกสาวต่อมาพ่อตายไป เกิดเป็นหงส์ทอง ฝ่ายทางครอบครัวก็ยากจนลงทุกที หงส์ทองสงสารจึงอุตสาหะไปสลัดขนให้ครึ่งละ๑ ขน ให้แม่ลูกได้อาศัยขนทองคำนี้ขายพอประทังชีวิตสืบมา ภายหลังแม่ก็เกิดโลภมากเห็นว่าที่หงส์ทองมาสลัด ขนให้ครึ่งละ๑ ขนน้อยไปไม่พอตั้งตัว จึงปรึกษากับลูกสาวแต่ลูกสาวคัดค้านไม่เห็นด้วย แต่แม่ไม่ฟังเสียง

วันหนึ่งเมื่อหงส์ทองมาสลัดขนให้ตามที่เคยปฏิบัติมา แม่ก็แอบจับแล้วถอนขนจนหมดตัวเด่น่า อัศจรรย์ขนเหล่านั้นแทนที่จะเป็นทอง กลับเป็นขนธรรมดา จึงเข้าใจผิด โดยคิดว่าเมื่อขนงอกขึ้นมาใหม่คง จะเป็นขนทองตามเดิม แต่อนิจจัง ทุกขัง อนัตตาหาเป็นอย่างที่เธอก็คิดไม่ ก็เมื่อขนงอกขึ้นมาใหม่ก็เป็นขน ธรรมดา นี่แหละตำราที่ว่า *โลภมากลามกหาย* คนเราชอบ โลภมากกันเหลือเกินยุคใหม่สมัยนี้ มีวิธีปฏิบัติเพื่อ ลดความโลภ ทำอย่างไร ท่านที่ได้ฟังตัวอย่าง ควรพยายามลดความโลภเสียบ้าง โดยวิธีหมั่นเสียสละ หมั่น

ให้ท่าน หมั่นทำบุญ ท่านว่าคนที่สมบัติมากนั้น ใ้ว่าจะมีความสุขเสมอไป บางทีทุกข์กว่าคนจนเสียอีก เพราะเป็นห่วงสมบัติ กลัวโจรผู้ร้าย กลัวไฟไหม้ จะไปไหนก็ไม่สะดวก พระวัคพะวงหน้าห่วงหลัง คน ร่ำรวยบางคนไม่มีเวลาร้องเพลง เพราะคิดแต่จะหาเงินทำเดี๋ยว เรียกว่า ถมไม่เต็ม ความจริงถึงจะมีบ้าน ใหญ่โตสักเท่าใด ที่นอนจริง ๆ ก็แค่ ๔ สอกเท่านั้นเอง อาหารก็แค่อิ่มเดี๋ยว ถึงจะมีสมบัติสิ้นฟ้า ดายไปก็เอา ไปไม่ได้ ครั้งหนึ่งพระรัฐบุบาลเถระได้แสดงธรรมถวายพระเจ้าโฉปุยะ ตอนหนึ่งว่า อุนะ โลโก อะคิตโต คัมมทาหาโส แปลว่า สัตว์โลกมีใจปรองอยู่เป็นนิจ เป็นทาสแห่งตัณหา ท่านผู้รู้จึงเตือนคนที่ถมไม่เต็มว่า ความไม่พองจนเป็น คนเห็นพอแล้ว เป็นเศรษฐีมหาศาล จนทิ้งนอกทั้งในไม่ได้การ จนคิดอ่านแก้จนเป็นคน พอ ที่กล่าวมาทั้งหมดนี้ คือ ธิบรรเทาความโลภให้แก่เราได้

๒ ละจากโทษ ความโกรธ อันว่าโทษตามบาลีที่ว่า โทเสนะ นิระยัง คะโต แปลว่า จะไปนรกก็ เพราะโทษ เรื่องที่จะนำมาเล่าประกอบนี้มาจากคัมภีร์ธรรมบทขุททกนิกาย เล่าถึงนายพรานชื่อโกกะ เข้า วันหนึ่งเข้าไปล่าสัตว์ เพื่อไปจับสัตว์ บังเอิญไปสวนทางเข้ากับพระเถระที่กำลังบิณฑบาตอยู่ นายพรานโกรธ มาก เพราะถือว่าเป็น โชคร้าย ปรากฏว่าตลอดทั้งวันนายพรานไม่ได้สัตว์เลย เขาก็รีบกลับบ้านกลับก็ไป สวนทางกับพระเถระรูปนี้ อีก โกรธเท่ายังไม่ทันหายโกรธใหม่ก็โหมซ่าเข้ามาอีก จึงยุสุนัขให้กัดพระเถระ พระเถระรีบปิ่นขึ้นไปบนต้นไม้ แม้กระนั้น นายพรานก็ยังไม่ลดละ เอาดอกแหว่งพระเถระ ทั้งเท้าซ้ายเท้าขวา แม้ท่านจะอ่อนวอนขอชีวิตนายพรานก็ไม่ฟังเสียง ท่านได้รับทุกข์ทรมานเจ็บปวดจนสิ้นสติ ถึงวาระของ ท่าน คือ จีวรของท่านก็หลุดร่วงมาคลุมร่างนายพรานพอดี สุนัขก็เข้ารุมกัดกินเนื้อเหลือแต่กระดูก พอท่าน ได้สติจึงให้สัญญาณกับสุนัข พอมันรู้ว่ามันกัดคิดคนเลยพากันวิ่งหนีเข้าป่าไป พระเถระค่อย ๆ ไต่ลงจาก ต้นไม้ด้วยความลำบากเป็นอย่างยิ่ง แล้วไปเฝ้าทูลถามเรื่องนี้แก่พระพุทธเจ้า ว่าศีลท่านจะขาดหรือไม่ พระองค์ตอบว่า "ศีลเธอยังไม่ขาดหรอก เพราะไม่มีเจตนา เขาทำของเขาเอง เวลานี้ นายพรานก็ตายไปแล้ว ไปอยู่ที่นรกแล้ว บัดนี้"

อนึ่ง โทษหรือความโกรธนี้ ซึ่งเป็นกิเลสคู่เดียวกัน เมื่อเกิดขึ้นกับใครแล้ว ก็เหมือนกับโจรที่ เข้ามาปล้นเอาเคราะห์ความดีของผู้นั้น ไปเริ่มตั้งแต่ทำให้ใจเราร้อนกระวนกระวายใจ ปิดบังสติปัญญาหมด ความรู้สึกผิดชอบชั่วดี พร้อมทั้งเข้าไปบังคับให้ทำในสิ่งที่ไม่ควรทำบังคับในสิ่งที่ไม่ควรจะทำ หากจะจับ ไว้ไม่ได้ก็จะทวีความรุนแรงยิ่งขึ้นถึงกับทำร้ายซึ่งกันและกัน ผลก็คือ ชีวิต และคุณธรรม ความโกรธไม่เคย ให้คุณประโยชน์กับใครเลย มีแต่ให้โทษให้ทุกข์สถานเดียว พิษของความโกรธ หากจะมีบ้างตามนิสัยปุถุชน ก็ควรที่จะเก็บไว้ในใจ พยายามข่มไว้ด้วยขันติความอดทนที่กำหนดว่า โกรธหนอ... โกรธหนอ... โกรธหนอ คือ ข่มตั้งสติให้ระลึกล้อมอยู่เสมอว่า อย่าไปโกรธเขา โกรธเขา โกรธเรา โกรธเขาได้อย่างไรขันติทำด้วยการ กำหนดกรรมฐาน จะเกิดเมตตา เราระงับความโกรธได้ก็อาศัยเมตตาปรานีอริเอื้อเพื่อขาดเหลือคอยดูกัน

ในคัมภีร์พระธรรมบท ขุททกนิกาย ท่านเล่าถึงนางอุตตราอุบาสิกา ที่ถูกนางสิริมา หญิงแพศยา ที่ จ้างมาเพื่อให้บ่าเธอสามี นางสิริมาพลอสติ เข้าใจว่าคนเป็นภรรยาของท่านเศรษฐีก็เกิดความหึงหวง เข้าไป

ดักน้ำมันที่กำลังเดือดราดลงบนศีรษะของนางอุตตรา แต่ด้วยอำนาจเมตตาจากกรรมฐาน เพราะนางนั่งกรรมฐาน ดลบันดาลให้นางปลอดภัยและไม่โกรธนางสิริมา ทั้งยังห้ามหญิงบริวารมิให้เข้าไปทำร้ายนางอีกด้วย เพราะคุณธรรมอันนี้คือเมตตาตัวเอง จึงทำให้นางสิริมาได้สำนึกตรงเข้าไปหมอบกราบแทบเท้าของนางอุตตราพร้อมกับขอโทษ แต่นางกลับขอร้องให้ไปขอโทษกับพระพุทธเจ้า นางก็ปฏิบัติตามฆ่าความโกรธได้แล้วก็ยอมอยู่เป็นสุขที่นั่น ด้วยการเจริญกรรมฐานท่านทั้งหลายเมื่อได้พิจารณาเห็นโทษของความโกรธเช่นนี้แล้ว จงพยายามฆ่าความโกรธใช้เมตตาธรรมสัมมาปฏิบัติในการเจริญสติปัญญา ๔ เมตตาธรรมก็จะเกิดกับท่านทั้งหลายก่อนที่ความโกรธจะมาเรา พระท่านว่า โกรธ ฆัดวา สุขัง เสติ ฆ่าความโกรธได้แล้ว ย่อมอยู่เป็นสุข

๓. ละจากโมหะ ที่นี้มาถึงอันดับ๓ อันว่าด้วยเรื่องโมหะตามพระบาลีที่ได้ยกขึ้นตั้งไว้ในขั้นต้นโมหะ ๓ ประการ โมหิ แปลว่า จะเกิดเป็นสัตว์เดรัจฉานก็เพราะโมหะ ความหลงงมงาย เพื่อเป็นหลักฐานจะขอยกตัวอย่างมาประกอบ โดยนำเรื่องนางสุชาดามาเสนอพอเป็นอุทาหรณ์ นางเป็นภรรยาของมาฆมาณพ เธอเป็นคนรูปร่างสวย เธอเลยหลงในรูปร่างสวย หลงผิวดูดีไปว่าเธอเป็นภรรยาของมาฆมาณพ ซึ่งเป็นญาติกันอีกด้วย ดังนั้นเมื่อสามีทำบุญ ภรรยาก็ได้บุญด้วย เธอจึงไม่สนใจที่จะทำบุญอะไรเลย ทั้ง ๆ ที่สามีอุตสาหะชี้แจงชักชวนอยู่เสมอแต่ไม่เกิดผล ด้วยเหตุดังกล่าวมานี้เมื่อเธอตายแล้วจึงไปเกิดเป็นนางนกยาง อยู่ที่เกาะแห่งหนึ่ง ส่วนมาฆมาณพ ซึ่งเป็นชายหนุ่มที่มีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

๑. เลี้ยงดูบิดามารดาอย่างดียิ่งไม่ให้เกิดกระคำลำบากแต่ประการใด

๒. เป็นคนสุภาพอ่อนน้อมอ่อนหวานเคารพผู้ใหญ่ในตระกูลของตน ไม่ลบหลู่บุญคุณแต่ประการใด

๓. พูจบูชาไฟระอาอ่อนหวาน

๔. พูจตามสามัคคี ไม่ยุยงให้ใครแตกสามัคคีกัน

๕. ไม่ตระหนี่ถี่เหนียวหมั่นทำบุญทำทาน

๖. มีสัจจะ พูจจริงทำจริง

๗. ไม่โกรธใคร ฆ่าความโกรธได้ ถึงจะโกรธในไม่ช้าก็หาย

นี่คือคุณสมบัติ ๗ ประการของมาฆมาณพ ๗ ประการนี้เธอก็ได้ปฏิบัติตลอดชีวิต และยังเป็นนักพัฒนารักษาความสะอาด สร้างถนน สร้างศาลาสำหรับให้คนพักริมทาง โดยได้รับความร่วมมือจากบุคคลในครอบครัวและมิตรสหายเป็นอย่างดีตลอดมา ด้วยอนุภาพแห่งบุญกุศลเหล่านี้ เธอจะได้ไปเกิดเป็น

พระอินทร์ เสดยทิพยสมบัติอยู่ในสวรรค์ชั้นดาวดึงส์ ชาวคณะที่ทำบุญร่วมกับเธอก็ได้ไปบังเกิดในสวรรค์ เช่นเดียวกัน เมื่อพระอินทร์ตรวจดูทิพยสมบัติทุกอย่างก็บริบูรณ์ดี ขาดแต่นางสุชาดาเท่านั้น และทราบว่าเป็นคนนี้เธอไปเกิดเป็นนางนงกยง พระองค์จึงเสด็จลงไปแนะนำให้นางรักษาศีล๕ เพราะอานิสงส์ในศีล ๕ ที่นางรักษา ส่งผลให้ในชาติสุดท้ายได้ไปเกิดเป็นเอกอัครมเหสีของจักรินทร์เทวราชดังที่กล่าวมา

อนึ่ง โมหะความหลงนี้ ยังเป็นเหตุทำให้คนหลงทำกรรมหนักขึ้นถึงขั้นนอนนัตริยกรรมไปฆ่าพ่อแม่ได้ ฆ่าผู้มีบุญคุณได้ ตัวอย่างของพระโมคคัลลานะ ในอดีตสมัยท่านยังเป็นหนุ่ม ได้ภรรยาที่นิสัยไม่ดี คอยยุยงสามีให้เกลียดบิดามารดาซึ่งตาพิการ ด้วยความหลงภรรยาเลยลงเอาบิดามารดาไปทุบเสียในกลางป่า กรรมอันหนักนี้เองติดตามท่านมาตลอดเวลาจนถึงชาติที่เป็นพระโมคคัลลานะ กรรมนั้นยังแฝงมาอยู่ในรูปของโจรห้าร้อย มาฆ่าท่านจนเข้าสู่พระนิพพาน นี่แหละส่งผลแห่งโมหะความหลง ขึ้นชื่อว่าความหลงแล้ว ไม่มีดีทั้งนั้น ไม่ว่าจะหลงรัก หลงชัง หลงลูก หลงหลาน หลงสมบัติฟัถ่าน หลงอำนาจวาสนา หลงยศฐาบรรดาศักดิ์ ความหลงเหล่านี้แหละทำให้ลืมทุกสิ่งทุกอย่างลืมความแก่ ลืมความเจ็บ ลืมความตาย ลืมบุญลืมนกุศล ลืมกระทั่งตัวเองท่านเปรียบคนหลงเหล่านี้ว่า เหมือนไก่ในขังที่เขาขังไว้เพื่อฆ่าเป็นอาหารแต่ไก่เหล่านั้นหารู้ไม่ว่า ในเวลาไม่ช้าก็จะต้องโดนเชือดคอแล้ว ไก่เหล่านั้นยังทะเลาะวิวาทจิกกัดกัน ยังโง่งมอหัง เอกอเอ็กเอ็ อยู่ ความสำเร็จสำเร็จอย่างคึกคะนอง แต่ช่างเถอะนั่นเป็นเรื่องของไก่ซึ่งเป็นสัตว์เดรัจฉาน ไม่ได้ศึกษาเล่าเรียนอะไร ส่วนคนเรานี้หนอผู้มากด้วยความรู้มากด้วยคงแก่เรียน ก็ยังเผลอไปด้วย โลกะโทสะ โมหะ อย่างสมเพทเวทนายิ่งนักหนอ ธรรมโอสธเพื่อละความโลภ ความโกรธ ความหลงไม่เก็นการเจริญวิปัสสนากรรมฐาน เจริญสติปัญญา ๔ กายานุปัสสนา กายยืน เดิน นั่งนอน มีสติไว้ พิจารณาเวทนาไว้ อย่าหลง แล้วก็โมหะเกิดขึ้น กำหนดจิตรู้กำหนดจิตมันจะไม่หลงมกยตลอดไป ทั้ง ๓ ประการนี้ ถึงจะผลได้ด้วยธรรมโอสธของพระพุทธเจ้า ด้วยการเจริญสติปัญญา๔ สามารถจะรู้ความโลภ ความโกรธ ความหลงได้ เราจะโลกกันไปถึงไหน จะโกรธกันไปถึงไหน จะหลงกันไปถึงไหนพระในไม่ช้า ต่างก็จะจากกันไปแล้ว ไม่มีใครจะอยู่ค้ำฟ้าหรอก

ดังนั้น จงมาช่วยกันบรรเทากิเลสทั้ง ๓ ด้วยการมาเจริญวิปัสสนากรรมฐานกันเถิดประเสริฐที่สุดอะไรจะดีเท่า ท่าน สิล และภาวนา ทำให้จิตใจเบิกบาน กิเลสทั้ง๓ กองนี้จะได้ลดน้อยถอยลงไป ด้วยหมั่นนึกถึงความตายไว้เสมอ ท่านทั้งหลายที่ได้ชี้แจงแสดงมาในเรื่องกรรมฐานว่า ความโลภ ความโกรธ ความหลง ก็ตาม ความที่จะมีอยู่ในกุศลบุญราศีแก่ท่านทั้งหลายก็ตาม มาเจริญกรรมฐาน ตั้งสติสัมปชัญญะทุกประการ ลมหายใจเข้ารู้ พองหนอ... ยุบหนอ... ยืนหนอ ๕ ครั้ง มีอะไรที่กำหนด โกรธหนอ... เสียใจหนอ... ดีใจหนอ... ตลอดรายการ เราจะได้เห็นว่าความตายมีชีวิตอย่างมั่นคงลว

ท่านเจ้าคุณศาสนโสภณ ท่านยังแต่งกลอนไว้ว่าระลึกถึงความตายสหายนัก มันหกรักหักหลงในสังสาร บรรเทาเมิดมัวมันอันตระการ ทำให้หาญหายสะดุ้งไม่ยุ่งใจแต่ท่านทั้งหลายท่านสาธุชนพุทธบริษัททั้งหลายเวลาใดทำให้ใจผ่องแผ้ว เหมือนได้แก้วมีค่าคือราศีเวลาใดทำให้รำคิ เหมือนนมมีแตกหมด

ราคา อันความสุขทางใจนั้นหายาก คนส่วนมากไม่ชอบแสวงหา ชอบแสวงหาแต่ความสุขเพียงหุดา มันจะพำชกุงให้ยุ่งใจ นี่แหละท่านทั้งหลาย พระพุทธเจ้าจอมปราชญ์ได้ประทานธรรมโอสถ คือ การเจริญกรรมฐาน มีพุทธานุภาพ ธรรมานุภาพ สังฆานุภาพ สำหรับแก้โรคโลก โกรธ หลง ให้ปรากฏใน อภินิหารปัจเจกจักกตา ตอนหนึ่งว่า *มรณะ*

สัมโมหิ เรามีความตายเป็นธรรมดา *มระณัง อะนตโต* ล่วงพ้นความตายไปไม่ได้ คือยาอันวิเศษ ที่พระพุทธเจ้าประทานไว้ฉะนั้นจึงขอให้ท่านสาธุชนพุทธบริษัททั้งหลาย ทั้งบรรพชิตและคฤหัสถ์โปรดได้นำยาขนานนี้คือการเจริญกรรมฐานมาใช้ แล้วโรกภัยไข้เจ็บท่านก็จะได้หายทั้งโรกภายนอก โรกภายใน ทั้งโรค โลก โกรธ หลง กิเลส๑ ประการนี้จะค่อย ๆ ทุเลาเบาบางลง และความร่มเย็นเป็นสุขก็จะพลันบังเกิดขึ้น สมดังความปรารถนาทุกประการดังอาตมาภาพได้ชี้แจงแสดงบรรยายมา เรื่อง ความ โลก โกรธ หลง ก็สมควรแก่เวลา ขอยุติลงไว้แต่เพียงนี้ เอวังก็มีด้วยประการฉะนี้.

เครื่องกันความดี : กามฉันทะนิวรณ

พระราชสุทธินิพนธ์

เจริญพรญาติพี่น้องบรรดาพุทธศาสนิกชนทุกท่าน ทั้งฝ่ายบรรพชิตและคฤหัสถ์ วันนี้เป็นวันธรรมสวนะ เป็นวันที่พุทธบริษัททั้งหลายมารักษากุโบสถ รักษาศีลฟังพระธรรมเทศนา และปฏิบัติธรรม

ท่านสาธุชนทั้งหลาย ผู้ที่จะสร้างความดีนั้นทำได้ยากมาก มันมักจะมีเครื่องกีดกันความดีไม่ให้เราตั้งใจรักษากุโบสถศีล ตั้งใจฟังพระธรรมเทศนา ตั้งใจปฏิบัติกรรมฐานด้วยศรัทธาและเต็มใจ พอถึงเวลาเข้าก็หมดศรัทธา นั่นแหละเครื่องกีดกันความดีไม่ให้เราไปสู่ความดีได้ ใครจะว่าคนอื่นก็ไม่ใช่คนอื่นทำให้เรา มาสร้างความดีก็ไม่ใช่ ตัวเราเองทั้งนั้น จิตจะเกิดอุปสรรค ใจคอห่อหุ้มคอกอเหี่ยวแห้ง จิตใจไม่มีธรรม แห้งแล้งน้ำใจ ไม่เคยปฏิบัติกันเอง ในเมื่อไม่เคยปฏิบัติเช่นนี้ ก็เป็นเครื่องกีดกันความดีมีนิวรณ ๕ เป็นต้น ขัดข้องในการสร้างความดีอันนี้

เมื่อสมัยก่อน ปู่ ย่า ตา ทวด นั้นชอบมาวัดในวันพระ รักษาอุโบสถกำหนดของพระ ประการในวัดวาอาราม เป็นต้น คนสมัยก่อนจึงมีคุณธรรมสูง เขาหนีความชั่ว สร้างตัวให้ดีคนสมัยนี้ไม่สนใจในความดีอันนี้ วันพระก็ไม่รู้ วันโกนก็ไม่เข้าใจวันจะฟังและปฏิบัติกรรมฐานก็ไม่เข้าใจ พระสงฆ์องค์เจ้ายุคใหม่ก็บวชกันระยะเวลาสั้นๆ แกรมไม่ปฏิบัติอีก จะได้อะไรคิดตัวท่านไปนั่นแหละเครื่องกีดกันความดีทำให้เราไม่ได้ดี

บางคนคิดว่าจะมาปฏิบัติกรรมฐาน แต่ก็ผัดไปก่อนยังไม่มาละ ลูกเขาไม่ให้มา หลานก็ยุ่ง อุปสรรคทางบ้านมีมาก แต่ที่จริงไม่ใช่คนอื่นเลยที่ไม่ให้เรามา อยู่ที่จิตใจของเราเองใช่หรือไม่ บางคนไม่ได้มา จนกลายเป็นอัมพาตและก็ตายไปแล้วด้วย อุปสรรคอยู่ที่ไหน ท่านสาธุชนพุทธบริษัททั้งหลายโปรดพิจารณาตัวเองมันอยู่ที่ใจเราทั้งหมด จิตใจเราจะมาหรือไม่มา จะปฏิบัติหรือไม่ปฏิบัติอย่างสามิเขาขัดคอหรือภรรยาเขาไม่ให้มาก็จริง แต่ปัญหามันอยู่ที่เราทั้งนี้ เราจะปฏิบัติหรือไม่ สามิภรรยาไม่ได้ผูกขากันมา ต่างคนต่างมากัน สามิเขาทำเขาก็ได้ของเขา ภรรยาเขาทำเขาก็ได้ของเขา ใครทำใครได้ ใครไม่ทำก็ไม่ได้ ได้แต่ผัดวันประกันพรุ่งไปจนตาย

ท่านสาธุชนทั้งหลายโปรดพิจารณาตัวเอง ตนเป็นที่พึ่งแห่งตนใช่ไหม **อตฺตาทิ อตฺตโน นาโถ ตน** **เท่านั้นที่เป็นที่พึ่งแห่งตน** ตนช่วยตัวเองไม่ได้ทำอะไรไม่ได้ก็พึ่งตัวเองไม่ได้ นับประสาอะไรจะพึ่งสามิเล่า นับประสาอะไรจะพึ่งลูกหลาน พึ่งพ่อแม่ก็แลเหลียวเปลี่ยวกาย พ่อแม่ก็ล้มหายตายจากไปแล้ว เราก็ต้องพึ่งตัวเอง ต้องตัดสินใจเอง ถ้าเราตัดสินใจไม่ได้ มันก็เป็นเรื่องของเรานี้คืออุปสรรคเครื่องกีดกันความดี อันนี้แหละเป็นเรื่องภายในจิต

พระมาบวชกันไม่ใช่จะดีทุกอย่าง บางองค์ก็บวชตั้งใจปฏิบัติปฏิบัติชอบระลึกถึงคุณบิดามารดาทุกวัน บวชเณรให้แม่ บวชพระให้พ่อ ถ้าพระภิกษุบวชเณรก็ได้อย่างนี้ จะคิดถึงแม่ นี่แหละท่านทั้งหลายที่ผลาญเงินผลาญทองพ่อแม่ พ่อแม่ตามใจลูก ลูกไม่ผูกพันกับพ่อแม่เท่าไรนักต้องทุกข์ยากลำบากจึงจะคิดถึงพ่อแม่ ถ้าไม่มีทุกข์จะไม่คิดถึงพ่อแม่แต่ประการใด นักเรียนนักศึกษาเวลาเรียนไม่ได้สนใจต่อครูบาอาจารย์ที่สอน แต่ถ้าไปสอบตกเมื่อไรจะคิดถึงครูเมื่อนั้น ท่านทั้งหลายจะเห็นด้วยหรือไม่ นี่เป็นเรื่องของตัวเองไม่ใช่ว่าคนอื่นเขาไม่ให้ทำความดี

การปฏิบัติกรรมฐานเป็นการผูกจิตอยู่ในจุดมุ่งหมายของงานในหน้าที่ **กรรมฐาน** แปลว่า **การทำงานตามหน้าที่รับผิดชอบ** **กรรมฐาน** แปลว่า **อดทน** **กรรมฐาน** แปลว่า **ต่อสู้กับอุปสรรคที่มันขัดขวางสกัดกั้น** **ความดีอันนี้** จึงจะมีประโยชน์แก่ท่านทั้งหลายไมใช่น้อย ถ้าท่านตั้งใจจะมาปฏิบัติกรรมฐานท่านชอบเข้าห้องพัก กรรมฐานตกไม่มีขันติความอดทนเลย กลับบ้านไปเถาะทำไปเดี๋ยวก็ต้องเลิก พอเสียระฆังดังต้องตื่นแล้ว ตื่นอะไรตี ๓ ตี ๔ อยู่ที่บ้านตื่นตี ๔ โมงเช้าก็เอาขี้ นีหรืออุปสรรค อุปสรรคตรงนี้ ไข้ไหมอุปสรรคอยู่ที่ใจเรา

อุปสรรคสกัดกั้นความดีมันอยู่ที่เรา ตัดสินใจไม่ได้ก็เอวัง ต้องตัดสินใจโดยถูกต้องเหตุผลข้อเท็จจริง คนที่มาที่นี้ชอบสบายหมด ไม่มีใครเลยที่ชอบความลำบาก แต่อย่าลืมขอเจริญพรคนสร้างความคิดต้องมีอุปสรรค ต้องลำบากตลอดรายการจึงจะได้ดี ถ้าหากฝ่าอุปสรรคไม่ได้ก็ดีไม่ได้ ถ้าท่านปฏิบัติกรรมฐานได้ท่านจะได้ดีอย่างที่ท่านพูดเรียนให้รู้ ดูให้จำ ทำให้จริงเรามาที่นี่ต้องการจะเรียนชีวิตของเราตัวอ่านออก บอกได้ ไข้เป็น

ต่อไปนี้ตั้งใจฟังว่าเราเจริญกรรมฐานมันขัดข้องตรงไหน จะได้ฝ่าฟันอุปสรรคให้หมดไป **กรรมฐาน** แปลว่า การกระทำในฐานะดี ทำให้จิตใจเข้มแข็งและอดทน ต้องต่อสู้กับมารร้ายเพราะว่าอุปสรรคนี้เป็นมารเหลือเกิน เราต้องเตรียมหาอาวุธยุทธศาสตร์ไว้ให้พร้อมในตัวเองคือ **ศีล สมาธิ ปัญญา** ก็คือกรรมฐาน ต้องทำให้ได้ศีลในเบื้องต้น คือการเจริญกรรมฐานให้มีสติสัมปชัญญะเป็นปกติของคนที่มีปกติแล้วคนนั้นจะไม่บกพร่อง คนที่มีสติสัมปชัญญะก็แปลว่าคนนั้นมีความเห็นถูกต้อง ในเรื่องจิตของคนจะพิจารณาหาเหตุผลข้อเท็จจริงอยู่เสมอ นี่แหละคือกรรมฐาน คือการเจริญสติปัญญา

๑. **กายนุปัตสนาสติปัญญา** กายจะยืน กายจะเดิน นั่งนอนเหลียวซ้าย แลขวา กู้แขน เขยียดขา มีสติสัมปชัญญะครบ ตรงนี้ทำให้เกิดปกติคือ**ศีล** ทำให้ท่านตัดสินใจได้ง่าย **สมาธิ** คือจับงานอย่างทำงานและหน้าที่ ไม่มีเดี๋ยว ทำงานต้องให้เสร็จทันเวลาอย่าปล่อยงานให้ค้างค้ำ อันนี้เรียกว่า**หน้าที่ปัญญา** แปลว่ารอบรู้ รอบรู้ในเหตุผลข้อเท็จจริง ในเมื่อทำได้อย่างนี้แล้วท่านถึงจะรู้ว่าอุปสรรคเกิดขึ้นกับท่านอย่างไรท่านจะตัดสินใจได้ง่ายขึ้น แล้วความคิดของท่านก็จะดีด้วยปัญญา ความคิดรวดเร็วขึ้น ความคิดที่ดีมันต้องคิดได้เร็ว

ความคิดนั้นมันจะต้องถูกต้อง ความคิดนั้นมันจะต้องเอามาใช้เป็นประโยชน์ได้ แก้ไขปัญหาชีวิตได้ ความคิดที่มันเป็นประโยชน์แก่ท่านในการตัดสินใจได้ง่ายพิจารณาโดยถ่องแท้และแน่นอนอย่างนี้เป็นต้น

ยื่นหนอ ๕ ครั้ง นี้ผู้ปฏิบัติไม่ค่อยจะสนใจนัก ยื่นปฏิบัติตั้งแต่ศีรษะจรดปลายเท้า ปลายเท้าขึ้น ศีรษะอย่างนี้ ๕ ครั้ง จุดมุ่งหมายก็ต้องการให้สติกับจิตมันอยู่ด้วยกัน ในเมื่อสติอยู่กับจิตอยู่กับสติทำให้ การตัดสินใจได้ง่ายขึ้น ทำให้เรามีสติปัญญา ทำให้จิตเราแก้ไขปัญหาวชีวิต ตรงนี้เป็นเรื่องสำคัญทำให้เรารู้จัก วาระจิตของตนเอง อ่านตัวออก บอกตัวได้ ใช้เป็น มองเห็นคนอื่นเห็นหนอ จิตส่งออกจากหน้าผาก อุณา โลมา ตะจะ ฉายะโต เห็นคนเดินมามองศีรษะลงปลายเท้า ปลายเท้าขึ้นศีรษะ ๕ ครั้ง จะรู้นิสัยคนนี้เป็น อย่างไร นี่แหละมันจะทำให้เราตัดสินใจได้ง่าย มันเป็นอุปสรรคใหม่

ทำความดีต้องมีอุปสรรคแต่เรากำจัดได้ เรามีสติสัมปชัญญะจะการผ่านอุปสรรคได้ ในเมื่อเรามี สติสัมปชัญญะประจำจิตแล้ว ทำให้เราอดทน ตรากตรำได้ ทนเจ็บใจได้ใครจะว่าอย่างไรก็ไม่โกรธ จะไม่ เกลียด แต่ไม่ผูกพยาบาทคาดพยาเวรแต่ประการใด มันก็หลังไหลออกมาเป็นอย่างนี้แหละหนอ นี่มี ความหมายอย่างนั้น การกำหนดจิต เราจะได้รู้อะไรเป็นอะไร จะได้ตัดสินใจได้ง่าย ถูกต้อง จะได้ไม่ ผิดพลาดในชีวิตอีกต่อไป ท่านทั้งหลาย ถ้าเรามีสติกำหนดได้อุปสรรคนั้น จะหายไปเพราะฉะนั้น มาร ไม่มี บารมีไม่เกิด มันต้องมีมารคืออุปสรรค เราชนะมารด้วยสติ ชนะมารด้วยสัมปชัญญะชนะมารด้วยความ อดทนอดกลั้น ชนะมารด้วยความเมตตาปราณีต่อทุกคน ไม่มีการปรารถนาร้ายใส่ร้ายป้ายสีใครแต่ประการ ใด นี่แหละอุปสรรคอันหนึ่ง

เรามีสติสัมปชัญญะกำหนดได้ดังกล่าวแล้ว อุปสรรคจะหายไปเอง ความพยายามจะเกิดขึ้น นัตถิ สันติ ประวัง สุขัง สุขอื่นยิ่งกว่าความสงบไม่มีแล้ว สมาธิเป็นร่มใหญ่ ภายในย่อมร่มเย็นเป็นสุขตลอดบ้าน ตลอดครอบครัว ลูกหลานจะอยู่ร่มเย็นเป็นสุขตลอดกาล ไม่มีการทะเลาะวิวาทกัน บ้านนั้นจะหมดปัญหาจะ แก้ไขปัญหาได้อย่างสมมาคปรารถนาทุกประการ

ท่านเจริญกรรมฐานต้องการหาสิ่งที่ประเสริฐในชีวิต ต้องการจะไม่มีปัญหาในชีวิตต่อไป ต้องการ จะสู้ปัญหา กับแก้ปัญหาเท่านั้น ปัญหาที่เกิดขึ้นกับท่านก็คือจิตใจของท่านเอง ไม่ใช่คนอื่นมาทำให้ท่าน ท่านทำตัวเองเราไปโกรธลูกแล้วไม่กินข้าว ไปโกรธสามีแล้วก็ออกนอกบ้าน ไปโกรธภรรยาแล้วก็ไปเที่ยว เล่นการพนัน ดื่มสุรายาเมา มันใช้ได้หรือ

ท่านที่เจริญกรรมฐานไม่จริง กลับไปบ้านแล้วก็เลิก ปีหนึ่งจะปฏิบัติสักหน หรือนานที่ปีหนก็ใช้ ไม่ได้ มันไม่เสมอต้นเสมอปลาย ทำไม่ติดต่อกันไปโยมจะเอาดีไม่ได้ต้องทำติดกันไป เพราะ ดาหู จมูก ลิ้น กาย ใจ มันใช้อยู่แล้ว ทำไมไม่ตั้งสติเข้าไปหัวใจกามคุณคือ รูป เสียง กลิ่น รส โผฏฐัพพะ ธรรมารมณ์ เมื่อมี สติสัมปชัญญะ มันก็แก้ปัญหาไปในตัวของมันเอง สามารถจะตัดสินใจได้เด็ดเดี่ยวหนึ่งไม่มีสองประคองไว้ ด้วยสติสัมปชัญญะ

เขาจะค่าว่าอย่างไรเราก็มีสติสัมปชัญญะ ไม่รับคำด่ามาไว้ในใจ อุปสรรคมันก็หายไป ถ้าเรารับคำด่า คำว่าคำเสียดสีมาไว้ในใจเรา เราก็เลวคนเดียวเราไปโกรธเขา เราก็เลวคนเดียว แต่เขานั้นเขาไม่โกรธเราเขาไม่รู้เรื่อง เขาไม่เข้าใจเราเรากลับไปโกรธ ไปทำกับตัว เป็นอุปสรรคในการขัดขวางความดี อันนี้สำคัญมาก

สามิภรรยาที่เหมือนกัน ไม่ใช่สามิทำให้เราเลวหรือภรรยาทำให้เราเลวเราทำตัวเองมันถึงเลว ถ้าเราทำดีแล้ว มันดีตามไปหมดอย่างที่ธรรมะบอกไว้ ถ้าเรามีกรรมฐานแล้วจะได้ผลมาก ร้ายมาอย่าร้ายตอบ เขาไม่ตีมาจงเอาความดีไปแก้ไข คนตระหนี่ให้ของที่ต้องใจ คนพูดเหลวไหลเอาความจริงใจเข้าไปสนทนา ข้อนี้ยังแก้ได้ แต่เราไม่มีธรรมะแก้ไขปัญหาชีวิตไม่ได้ แก้ปัญหาครอบครัวก็ไม่ได้ สามิภรรยาที่ทะเลาะกันตลอด สามิเจ้าชู้สามิเล่นการพนัน ภรรยาที่ดีก็ดองฝังกรรมฐานแผ่เมตตาให้สามิเป็นคนดี ให้เลิกสูรายมา ให้เลิกเล่นการพนัน เลิกเจ้าชู้ แล้วเขาก็เข้าบ้านเราเอง นี่ ตรงนี้ อุปสรรคสำคัญ ถ้าท่านทำได้ จะไม่มีอุปสรรคเลย แต่ท่านปลงไม่ตกเลย

ถ้าเราเจริญกรรมฐาน มันปลงตก มันก็มีสติสัมปชัญญะในการแก้ไขปัญหาชีวิต ชีวิตนี้คืออะไรกันแน่ และเกิดมาเพื่ออะไร อะไรเป็นความแน่นอนในชีวิต ไม่มีอีกแล้ว มีแต่ อนิจจัง ทุกขัง อนัตตาหาความแน่นอนไม่ได้เลย ตั้งใจทำอย่างนี้ให้มันได้อย่างนี้ มันก็ไม่ได้ตามที่ตั้ง มันก็เปลี่ยนแปลง อย่าไปเสียใจกับมันเลย อนาคตอย่าจับให้มัน อย่าคั้นให้ตาย จะผิดหวังจะเสียใจไปตลอดชีวิต เพราะฉะนั้นทุกอย่างเปลี่ยนแปลงได้ ไม่แน่นอน เราตั้งใจว่าเขาจะเอาเงินมาให้เราวันนี้ นัดกันไว้แล้วนัดกันไว้อีกมันมีความจำเป็นเขามาให้เราไม่ได้ เขากพร่องหรือเขาว่ามันติดขัดมันก็ไม่ได้เงินมาในวันนี้ นี่แหละถ้าเราปลงไม่ตก คัดสินใจโดยไม่มีสติสัมปชัญญะ เราก็จะเสียใจและผิดหวังต่อไป เราก็ต้องเตรียมการของเราไว้ทั้งหมด พร้อมทุกอย่างที่จะเตรียมการ โดยมีสติสัมปชัญญะ ด้วยจิตตานุปัสสนาสติปัญฐานไปก่อน

๒. เวทนา นุปัสสนาสติปัญฐาน อุปสรรคในการนั่งกรรมฐานคือการปวดเมื่อย เวทนาเคี้ยวสุข เคี้ยวทุกข์ เคี้ยวเสียใจ เคี้ยวดีใจ ก็กำหนด ตัวกำหนดคือปัญญาที่เราจะแก้ไขปัญหามาผ่านอุปสรรคได้อย่างแน่นอน เรามีสติสัมปชัญญะ ปัญหาที่เกิดขึ้น เรื่องกรรมฐานมันก็สามารถแก้ปัญหาก็ได้ ปวดหนอ ปวดหนอ เกิดขึ้น ตั้งอยู่ ดับไป แยกรูปแยกนาม และเวทนามก็แยกออกไปที่ตรงนี้ ปัญญาที่เกิดขึ้นเป็นอาวุธประจำตัวเราได้ นี่แหละอุปสรรคจะหายไป และก็จะไม่ปวดเมื่อยอีกต่อไป ถ้าปลงตกแล้วอนิจจัง มันไม่เที่ยง มันก็เป็นทุกข์ พอมีทุกข์แล้วมันก็เป็นอนัตตา เกิดขึ้น ตั้งอยู่ ดับไปไม่มีอะไรทุกข์อยู่กับเราอีกแล้วจิตใจเกิดขึ้นก็มีปัญญา รอบรู้ในกองการสังขารทุกประการ ก็คือเป็นประโยชน์แก่ตนเองโดยเฉพาะ

อีกอย่างหนึ่งนี้เวทนาเป็นอุปสรรค เวลาว่างเหงาหาวนอนอยากจะนอน พวกนิรณมน์เข้ามาเคลิบเคลิ้มและหลงใหลว่างเหงาหาวนอนก็ต้องอดทนเดินจงกรมต่อไป อย่างมานั่ง ตายให้มันตาย จะหลับหรือก็อดทนเข้าไว้ ตั้งสติไว้ เดี่ยวมันก็หายไปเอชหายไปแล้วเดี๋ยวมันก็เกิดปัญญาจะได้รอบรู้กองการสังขาร

ความอดทนนี่คือสิ่งที่จะ ตั้งใจว่าจะเดินจงกรม๑ ชั่วโมง ต้องให้มันถึง นั่งไป๕๐ นาที เลิกแล้วเดิน ๓๐ นาทีก็เลิกแล้ว ไม่พอชั่วโมงก็มีมาก นี่แหละ มันเสียท่า เสียที มันมีมารร้ายและมันมาสกัดกั้นความดี เพราะตัวเราเกี่ยวข้องกับหน้าที่ที่ตั้งใจกระทำกรรมฐานถ้าเราตั้งใจดีแล้วเหตุผลที่ดีก็ตายให้มันตาย ให้มันรู้ไว้ จะได้รู้ว่ามันตายและจิตใจมันเป็นอย่างไรถ้าทำดีได้อย่างนี้แล้วรับรองว่าได้มรรคได้ผล ทำอะไรค้าขาย ก็รวย ทำธุรกิจก็ได้ผล

ถ้าหากท่านเสียสัจจะครั้ง สองครั้งท่านทำอะไรก็เสียสัจจะต่อไป คนที่เสียสัจจะคือมีเรื่องสกัดกั้น ไม่ให้ท่านไปถึงความดีได้ จะพูดจากับใครก็เสียสัจจะจะพูดแล้วจะไม่ทำตามคำพูดตลอดรายการ นี่ พระพุทธเจ้าแสดงไว้ชัดเจน *สังขังเว อมตา วาจา วาจาสัตย์เป็นวาจาที่ไม่ตาย* นี่อันนี้สำคัญเป็นอุปสรรค สำคัญประจำชีวิต พูดแหละแหละเหลวไหลไม่มีคนนับหน้าถือตา นี่แหละเป็นการสกัดกั้นความดีของท่านเอง

ท่านหาความดีให้ตัวของท่านไม่ได้ แล้วใครเล่าจะสร้างความดีได้จะยากดีมีเงินก็เป็นคนดีได้ ไม่ได้ หมายความว่าเงินเป็นร้อยล้านแล้วท่านจะเป็นคนดี พ่อแม่เป็นใหญ่เป็นโตเป็นคุณหลวงคุณพระแล้วก็เป็นคนดี ไม่ใช่ คนดีมันไม่ได้อยู่ที่เงินทอง มันอยู่ที่จิตใจของท่าน มีคุณธรรมไหม มีคุณภาพไหม มันอยู่ที่ คุณภาพ เหมือนเกสรที่มีคุณภาพ ไม่เสื่อม ยาไม่หมดอายุ เหมือนมีคุณธรรมประจำจิตประจำใจ นี่แหละ สิ่ง สำคัญของชีวิตเป็นแก่นนำของชีวิตท่านจะเดินทางไม่พลาดผิดใช้ชีวิตในสังคมในโอกาสต่อไปข้างหน้า

สัจจะสำคัญมาก บางคนพูดแล้วยังไม่ทำ ขันรองท่านจะทำดีไม่ได้ การเสียสัจจะสำคัญจะเป็นเครื่อง กั้นความดีของท่าน และความซื่อจะพาตัวไปไม่มีใครนับหน้าถือตา มันจะออกมาอย่างนี้ ตั้งใจเจริญ กรรมฐานแล้วไม่ทำ บางทีที่มาบวชเป็นพระแล้วไม่ตั้งใจทำก็ไม่ได้อะไรเลฆอกว่าปวดเมื่อยบ้าง นั่งไม่ได้ บ้าง เดินไม่ได้บ้าง หนาวเกินไป เข้าเกินไป สาย บ่าย เย็น ร้อนเกินไปไม่ทำ นี่แหละประเภทสกัดกั้นเอา ความซื่อมาใส่ตัวแล้วความดีจะมาได้อย่างไร ความดีเข้าไม่ได้ เพราะความซื่อมันเข้าเต็มเปาเต็มกระเป๋ไหน ความดีมันจะเข้าไปได้

ขอเจริญพรที่เรามาสร้างความดี ต้องละความซื่อ มาทำบุญก็ต้องละบาปได้ ละบาปในใจได้ไหม คน มานั่งกรรมฐานหากเอาบาปมาไว้ในใจ ใครพูดอย่างไรก็โกรธ เกลียดเขาเขาลองดู พอลองดูหน่อยก็ตะเพิด ไปเลย สอบตกตั้งแต่สัมผัสข้อแรก คนประเภทนี้ไม่มีโอกาสที่จะสร้างความดีได้หรอก คนที่ดีมีปัญญา เขาจะอดทน ทำไรไถนาเขาจะประกอบการค้าก็ทน

การเจริญกรรมฐานดังที่กล่าวแล้วท่านจะมีเมตตาเมตตาให้กับช่วย จะช่วยเหลือกันตลอดรายการ จะ ไม่โกรธซึ่งกันและกัน จะไม่เกลียดจะไม่โกรธ จะไม่ผูกพยาบาทคาดพยาเวรใครที่ไหนอีกต่อไป มีความหมายอย่างนั้น เพราะฉะนั้นการอธิษฐานกันเป็นอุปสรรคสำคัญ เกิดความไม่เสีย ประการดังนี้

๑. เป็นอุปสรรคทำให้เกิดความแตกสามัคคี
๒. เป็นอุปสรรคในการประสานงานที่ดีด้วย
๓. ขาดขวัญกำลังใจแก่ผู้ร่วมงานด้วย
๔. สร้างศัตรูให้กับตัวเอง คนประเภทนี้สร้างศัตรูไม่มีใครชอบ อิจฉาคนโน้น อิจฉาคนนี่ใส่ร้ายป้ายสีคนโน้นคนนี่ ไม่มีใครชอบ นี่แหละ สร้างศัตรูให้กับตัวเองชัด ๆ
๕. ขาดความจริงใจต่อเพื่อนร่วมงาน เพื่อนร่วมงานก็ไม่มีความจริงใจต่อกัน

ไม่มีความสามัคคีในหมู่คณะ จะไม่มีระเบียบวินัย จะเห็นได้อย่างชัดเจนถ้าเจริญกรรมฐานแล้วจะมีระเบียบวินัยและมีเมตตา ไม่ผูกพยาบาทคาดพยาเวรกัน

๓. **จิตตานุปัตสนาสติปัญญา** คือการกำหนดจิตตลอดรายการ หายใจยาว ๆ ถ้าเสียใจก็กำหนดที่ลิ้นปี โกรธก็กำหนด หายใจยาว ๆ *ไม่สบายใจหนอที่ลิ้นปี* เดียวมันก็หาย เท่านั้นเองทำไม่ได้ ปรากฏว่าผู้ปฏิบัติไม่กำหนดจิต ไม่เคยมีสติเลยแม้แต่นาทีเดียว และท่านจะมีปัญญาจะแก้ปัญหาได้ประการใด โกรธฝากโกรธไว้ ฝากพยาบาท ทำให้อารมณ์ไม่ดีไปเปล่า ๆ ไม่เกิดประโยชน์อันใด

เพราะฉะนั้นความเป็นอุปสรรคที่มันกั้นความดีของเราไว้อยู่ตรงนี้เอง เป็นนิเวศอันสำคัญที่สกัดกั้นตลอดรายการ เป็นที่จิตใจของเราเอง ถ้าจิตใจเราหนึ่งไม่มีสอง ตัดสิ้นใจเด็ดขาดด้วยปัญญาแล้วท่านจะไม่มีอุปสรรคจะไม่มีศัตรูอาฆาตมาดร้าย ไปที่ไหนมีแต่คนรักนับหน้าถือตา จะมีแต่คนนิยมชมชอบท่านทั้งหลาย ด้วยความคิดดังที่กล่าวมา

๔. **ธัมมานุปัสสนาสติปัญญา** ธรรมเป็นกุศล อกุศล เราจะได้รู้ว่าทำถูก เป็นกุศลกรรมหรืออกุศลกรรม อย่างนี้เป็นต้น ไม่สบายใจก็กำหนด ลูกดำไม่ดีเกรไม่เรียนหนังสือ ใครเป็นพ่อเป็นแม่ นั่งกรรมฐานแผ่เมตตาให้ลูกซิ ลูกจะดีเอง จะได้ดีและหมั่นให้ลูกสาวสวดมนต์ไหว้พระไว้จะได้มรรคได้ผลตรงนี้เป็นเรื่องสำคัญ

เพราะฉะนั้นท่านทั้งหลาย บัดนี้ จะชี้แจงถึงเรื่องเหตุผลในเรื่องสกัดกั้นความดี ที่ทางพระท่านเรียกว่า **นิเวศ** พระพุทธเจ้าตรัสแก่พระภิกษุสงฆ์ทั้งหลายปรากฏในปัญจกนิบาต อังคุตตรนิกายจากเรื่องนี้ท่านจะได้ทราบว่าคนเราจะเอาดีไม่ได้ นั่นเพราะมีอะไรมาคอยกั้นไว้ และทำอะไรจึงจะทำลายเครื่องกั้นเหล่านั้นเสียได้ เรียกว่าเป็นเรื่องที่น่าสนใจมาก เพราะสัญชาตญาณคนเราดีเป็นทุนอยู่แล้ว ทุกคนชอบดี ไม่ชอบชั่วแต่ประการใด ซึ่งก็นับว่าเป็นบุญตัวนักหนาที่มีความชอบอันถูกต้องเช่นนั้น

บางคนไม่มีความคิดชอบถูกต้องเลยเพราะไม่ได้เจริญกรรมฐาน คนดีเป็นเสน่ห์ชอบให้รักใคร่นี่เอาทางโลกมาพูดได้ ความชั่วไม่ได้เป็นเสน่ห์ให้รักใคร่แต่ประการใด มีแต่ความหายนะ มีแต่ความเกลียดชังแห่งหนาย ที่ว่าเช่นนี้ก็เนื่องจากอานุภาพของความดีมีมากนักใครฉลาดสร้างไว้ได้ ความดีนั้นจะเป็นเสน่ห์

คือคุณสิ่งต่าง ๆ มาสู่ตัวเสมอ เด็ก ๆ ที่ว่านอนสอนง่าย เรียนหนังสือ ไม่เถียงพ่อแม่ ไปลามาไหว้ ไปเรียนหนังสือไหว้พ่อแม่ ๓ วัน เจอผู้สูงอายุเลี้ยงทางให้ เจอพระนมัสการ ลูกอย่างนี้ พ่อแม่ก็รักใคร่ใช้ หรือไม่

สามีเป็นคนดีตั้งหน้าตั้งตาทำมาหากิน สร้างเนื้อสร้างตัวให้เป็นหลักฐาน ชื่อตรงต่อภรรยา ไม่นอกใจ เห็นอกเห็นใจภรรยา ไม่เที่ยวเตร่ฟุ้งเฟ้อ จงรักภักดีต่อภรรยา ภรรยาประพฤติดี รู้จักเก็บหอมรอมริบ รู้จักใช้จ่าย ไม่เที่ยวเตร่ฟุ้งเฟ้อ จงรักภักดีต่อสามี อยู่ในฐานะเป็นแม่ศรีเรือน สามีก็รักปิ่นแม่บ้านการเรือน เกษาศาสตร์เห็นอกเห็นใจกัน อาตมาคิดว่าสามีต้องรักแน่ความดีนั้น ใครหาไว้ประคับประคองตัวได้

ท่านเจริญกรรมฐานท่านจะเห็นอกเห็นใจ ต่างคนต่างประพฤติดี ปฏิบัติชอบต่อกัน จากกรรมฐาน โดยมีสติสัมปชัญญะรับรองได้ผลแน่คือ *ศีล สมาธิ ปัญญา* นี้แหละย่อมจะเป็นเสน่ห์ชวนให้รักใคร่ ความดีเป็นเสน่ห์ คนเราเมื่อได้ปลูกรักได้แล้ว ความรักนั้นแหละจะบันดาลให้สิ่งที่ต้องการต่าง อย่างที่ท่านว่าไว้ว่า *จะปรารถนาสิ่งใดไม่เกินนึก เอาความรักแลกได้ดังประสงค์* ตัวอย่างเช่นลูกประพฤติดีพ่อแม่ย่อมจะโปรดปราน ต้องการอะไรพ่อแม่จะทูลหาให้อย่างไม่เสียค่าที่เดียว จริงหรือไม่ประการใด อาตมาสอนเด็ก เหลือเกิน ต้องการให้เดินไปข้างหน้าอย่างนี้

บางบ้านเสียใจด้วย ลูกไม่เอาไหน เถียงพ่อแม่คำไม่ตกปาก อาตมาเห็นว่าไม่ใช่อยู่ที่เด็ก พ่อแม่ไม่ดีไม่ได้นี่ถึงตัวเอง *กรรมอยู่ที่แม่แก้อยู่ที่พ่อ ก่ออยู่ที่ลูกก่อให้เดือดร้อน ก่อความดี ก่อความชั่ว* ให้พ่อแม่ *ปลูกอยู่ที่ครู ความรู้อยู่ที่ศิษย์* จะได้เป็นมิตรกัน ใช่หรือไม่ นอกจากนี้ความดียังบันดาลให้คนดีรุ่งเรือง ด้วย ลาภ ยศ สรรเสริญ สุข อีกมากมายนับไม่ถ้วน ฉะนั้นความดีจึงจะเป็นทางทำให้เกิดเสน่ห์คือดึงดูดใจคนรักแม่ของทั้งงามต่าง ๆ ก็เข้ามาหากันคิดที่นั่น ตรงกับภาษิตที่ว่า *สิริ โภคานะมาสะ โย* ศรีคือมิ่งขวัญเป็นที่มาแน่นนอนแห่งโชคชะตา หมายความว่า ของดีชอบอยู่กับคนดี ตรงกันข้ามคนชั่วของไม่ดีชอบอยู่ด้วย เพราะความชั่วเป็นตัวเสนียดความดีเป็นตัวเสน่ห์ ศัตรูของความดีมีอะไรบ้างไหม ศัตรูของความดีมีมากสำหรับทางโลกนี้ ขอท่านพิจารณาตนเอง

ฉะนั้นเราจึงเกลียดความชั่ว ชอบความดีแต่ก็น่าแปลกเหลือเกินที่คนบางคนที่ชอบความดีแต่ก็ไม่ทำก็น่าแปลกไม่ชอบทำคืออยากเป็นคนฉลาดรอบรู้แต่ไม่ศึกษาเล่าเรียน เสียใจด้วย *ไม่อยากจะเรียนหรือจะรู้ ไม่ฟังหรือจะไต่ถาม ไม่ทำหรือจะเป็น จะลำเค็ญยันยันแก่ตายคนประเภทนี้* ทั้งนี้แหละ อุปสรรคเป็นอย่างนี้ อยากดีแต่ไม่อยากจะทำ มีมากมาย น่าเสียใจ อยากร่ำรวยแต่เกลียดร้านน่าเสียใจด้วย ทำงานอย่างนี้ต่อไปตลอดชีวิตก็ทำให้ร่ำรวยไม่ได้เลย เหมือนอย่างคน *เศรษฐีในใจ เล่นใบบนบก สกปรกลามก จิตใจไม่ดี อยากรวยแต่ไม่ยอมทำ*

อนึ่งบางคนลงมือทำดีเหมือนกันแต่ไม่ตลอด เช่นการฟังเทศน์ก็รู้ว่าดี เพราะในเรื่องเทศน์ทุกเรื่องก็ล้วนสอนให้เป็นคนดีทั้งนี้ ไม่มีเรื่องไหนเลยที่จะสอนให้คนเป็นคนชั่ว ใช่หรือไม่ ตรงกับที่ท่าน

ให้คิดไว้ว่า ร่างกายจะสวยงามเพราะหมั่นซัดสี คนเราจะดีเพราะหมั่นฟังเทศน์ ทั้ง ๆ ที่รู้อย่างนี้ถึงกระนั้น เมื่อฟังไปก็เกิดเบื่อหน่ายเสียบ้าง ง่วงนอนเสียบ้าง ฟุ้งซ่านเสียบ้างสิ่งเหล่านี้เป็นเครื่องกั้นทำให้คนไม่ได้ดี ก็คือตัวเองไม่ใช่คนอื่นทำให้ตัวเองเช่นกัน

แม้ในกรณีอื่นเช่นกัน นិเวรณ ๕ เครื่องกั้นความดีอันนี้ ด้วยพระมหากษัตริย์คุณที่มีต่อสัตว์โลก พระพุทธเจ้าทุกพระองค์จึงตรัสชี้ศัตรูของความดีไว้ ๕ อย่าง เรียกตามทางศาสนาว่า นิเวรณ คือ

๑. มีใจรักใคร่ในอารมณ์ที่ชอบใจ เรียกว่า กามฉันทะ
๒. ผูกอาฆาตปองร้ายเขา เรียกว่า พยาบาท
๓. จิตหลุดเคลิบเคลิ้ม เรียกว่า ถีนมิตตะ
๔. ฟุ้งซ่านรำคาญใจ เรียกว่า อุทธัจจกุกกุกจะ
๕. สงสัยลังเลใจ เรียกว่า วิจิกิจฉา

ทั้ง ๕ ประการนี้เมื่ออย่างใดอย่างหนึ่งเกิดขึ้นแล้ว ย่อมกั้นคุณงามความดีไว้ไม่ให้ท่านได้ดี เพราะตัวท่านเองเกียจคร้านมาก ง่วงเหงาหาวนอน พอนั่งกรรมฐานหน่อยก็ง่วงนอน เดินจงกรมหน่อยก็ง่วงนอน ไม่เอาเหนือเอาได้ ดูหนังสือพอจะจบหน่อยง่วงนอน นี่แหละ เป็นอุปสรรคใหม่ มันเป็นอุปสรรคอย่างนี้ แต่เราทะลุความดี ออกทน ตายให้มันตาย ต้องตั้งสติเอาไว้ ทำด้วยความตั้งใจท่านจะได้ผล

เหมือนอย่างกรรมฐานอดทนหน่อยได้ไหม ท่านก็เป็นคนหนึ่งที่รักดีไม่ใช่หรือ ฟุ้งซ่านที่รักทั้งหลาย ท่านก็เป็นคนหนึ่งที่รักดี ถ้าเช่นนั้น ก็ควรมีความรู้ซึ้งมักคุ้นกับเครื่องปิดกั้นเหล่านี้ไว้บ้าง พร้อมทั้งศึกษาวิธีทำไว้เสียด้วย เพื่อช่วยให้เข้าถึงความดีกันต่อไปทำลายความดีอย่างไร การบรรยายธรรมะในวันนี้ จะแสดงเฉพาะเครื่องปิดกั้น ในประเภทที่หนึ่งเท่านั้น คือ กามฉันทะ เพียงอย่างเดียว

กามฉันทะ เป็นภาษาทางศาสนาแปลว่าการพอใจในกาม หมายถึงพอใจรักใคร่ในรูป พอใจรักใคร่ในเสียง พอใจรักใคร่ในกลิ่น พอใจรักใคร่ในรส พอใจรักใคร่ในการสัมผัสถูกต้อง เมื่อเกิดใจรักใคร่ขึ้นแล้ว ก็เกิดการรักใคร่หลงไหลถึงกับหมกมุ่นครุ่นคิดทำให้เสียการงาน ต้องสิ้นเปลืองเงินทองไปอย่างน่าเสียดาย ตลอดจนทำให้เสียศีลธรรมเสียคนไปในที่สุด ตัวอย่างเช่น เขาชวนที่อยู่ในระยะศึกษาเล่าเรียน แต่กลับไปริเริ่มรักก่อนเรียน ใจเลยแตก การเรียนก็เสีย ผลสุดท้ายเรียนไม่สำเร็จ หรือบางคนก็หลงไหลในการดู การเล่นเกินควร ถึงกับเสียงานเสียการ บางคนก็ติดในรสอาหาร เดียวจะรับประทานอย่างนั้น เดียวจะรับประทานอย่างนี้ละ รู้จู้จักจิกเลียขากมากบางครั้งอาหารที่บ้านไม่อร่อยต้องไปรับประทานที่นั่นที่นี้ต้องเสียทรัพย์ไปโดยไม่จำเป็น ทั้ง ๆ ที่บางคนก็ฐานะยากจนไม่เจียมตัวปากค่อมมันสิ้นแต่กินค่อมมันรั่ว ใครมีนิสัยอย่างนี้ลำบากทุกคนนะ คนไม่ที่ปากสิ้นกันก็รั่วตลอดกาล ถ้าอยู่ในฐานะอย่างนี้ท่านจะลำบากมากทุกคน

ท่านทั้งหลายแต่ก่อนอาตมาหวังเรื่องนี้มากถึงให้คิดเตือนใจว่า จงกินเพื่ออยู่แต่อย่าอยู่เพื่อกิน หรือว่าตามใจปาก จงจำไว้ภาวนาเป็นคาถาป้องกันไม่ให้เป็นคนเห็นแก่ปากแก่ท้องได้อย่างศักดิ์สิทธิ์ มานั่งกรรมฐานก็โยนิโสมนสิการ มีอะไรที่ท่านและยังชีวิตให้อยู่เพื่อสร้างความคิดก็แล้วกันอย่างไรก็นั่งกึ่งเผาหินหมูเห็ดเป็ดไก่ไปได้เลย ยังชีวิตให้อยู่ได้ไปวันหนึ่งก็พอแล้ว เพื่อสร้างความคิดเท่านั้นนับว่าเป็นประโยชน์มากที่สุด

แม้เรื่องเครื่องแต่งตัวก็น่าจะได้คำนึงกันไว้บ้างเพราะบางคนแต่งเสียจนเพื่อ เดี่ยวชื่อนั้นเดี่ยวชื่อนี้ เปลี่ยนอย่างนั้นเปลี่ยนอย่างนี้ เสริมสวยอย่างนั้น เสริมสวยอย่างนี้ตลอดวันตลอดคืนเรื่องการแต่งตัวสร้างความงามที่ทุกคนไม่เสียหายอะไรและก็ได้ว่าอะไรหрок แต่งได้ก็สวยดี การแต่งตัวก็ไม่เสียหายหрок เพราะใ้ก่งามเพราะชน คนงามเพราะแต่ง แต่งได้ไม่เป็นไรแต่ขอให้แต่งแต่พอดี ถ้าเกินพอดีก็เสียงาม

คนที่ชอบแต่งตัวถ้าจะหันมาตั้งใจให้มีศีลธรรมบ้างกับการแต่งกายด้วยแล้วก็จะถือว่าสวยพร้อมทั้งนอกทั้งใน สวยจิตสวยใจสวยนอกสวยใน มะตุมแข็งนอกมะตุมแข็งใน สวยทั้งนอกสวยทั้งในก็ดีนะ แต่งไว้เถอะไม่เสียหาย ทั้งกายและใจ สมกับคำพังเพยว่าช่างนอกสุกใสช่างในต้องสดสวย จิตใจก็สวยด้วย มีทั้งรวย สวย ดี มีปัญญาใช้ได้ และโลกของเรานี้ก็ระ่มเย็นเป็นสุขไม่ใช่น้อยโดยไม่ต้องคอยพระศาสนาหรือพระศรีอารีย์ให้เสียเวลาจะนั่นจึงขอให้ท่านนำเรื่องนี้ไปคิดไว้บ้าง

การเจริญกรรมฐานถึงการหลงไหลในกามฉันทะทั้งหมดที่แสดงมานี้ ย่อมชี้ให้เห็นได้ว่าการคิดใจในรูป เสียง กลิ่น รส สัมผัส นั้นย่อมเป็นเครื่องปิดกั้นความคิดไว้ได้แน่นอน เพื่อจะให้เรื่องนี้ชัดเจนยิ่งขึ้น อาตมาขอยกตัวอย่างทางศาสนาซึ่งมีมาในชาดก ท้าวความว่า พระราชากุมารโอรสพระเจ้ากรุงพาราณสี โหระได้ทำนายทายทักไว้ว่าจะได้สมบัติได้เป็นกษัตริย์ครองสมบัติเมืองตักกิสลา เพื่อพิสูจน์ข้อเท็จจริงอันนี้เมื่อถึงกำหนดพระราชากุมารจึงเสด็จออกจากกรุงพาราณสีมุ่งสู่เมืองตักกิสลา โดยมีอำมาตย์คนสนิทติดตามเสด็จไปด้วย ๕ คน

ในระหว่างทาง พระราชากุมารได้พระราชทานพระบรมราโชวาท ขอให้อำมาตย์ทั้งหมดตั้งอยู่ในความไม่ประมาท ระมัดระวังให้ดีที่สุดเพราะในป่าดงพงไพรเช่นนี้ อันตรายมีมากอำมาตย์เหล่านั้น ก็รับพระโอวาทด้วยดี แต่ว่าในกาลต่อมาพากันลืมเสียหมด เพราะได้ประสพกับอารมณ์ที่ชอบใจเลยไปหลงคิดสุดท้ายตายหมด ทั้งนี้ก็เป็นด้วยมีนางยักษ์ฉนิตนหนึ่งแปลงร่างเป็นเขาวนาริรันคำตแสดงกิริยาช่วยวนด้วยมารยา อำมาตย์คนหนึ่งเห็นเช่นนั้น ก็หลงไหลเข้าไปประโลมพอสบโอกาสนางยักษ์ฉนิตก็จับกินเสีย

เท่านั้นยังไม่พอใจ ไปนมรมิตศาลาคนตรีตักไว้หน้าอีก อำมาตย์คนที่สองซึ่งเป็นนักนิยมนดนตรี ฟังอยู่ด้วยความเคลิบเคลิ้ม เมื่อถึงก็เข้าไปสู่ศาลานั้น โดยไม่ฟังเสียงทักทานของผู้ร่วมทางมาเลยก็กลายเป็นอาหารอันโอชะของนางยักษ์ฉนิตไปอีกคนเพียงเท่านั้น เธอยังไม่อิ่ม รีบไปนมรมิตศาลาเครื่องหอมตักไว้ส่าย

อำมาตย์คนที่สาม ซึ่งมีรสนิยมในทางกลิ่นก็รู้สึกพอใจยิ่งนักมุ่งตรงไปสู่ศาลานั้นทันที ผลก็คือเป็นอาหารของนางยักษิณีเหมือนกัน

ฝ่ายอำมาตย์คนที่สี่ ขณะที่เดินทางมาก็พบโรงอาหารที่ล้วนแต่มีอาหารรสเลิศทั้งนี้ อดใจไว้ไม่อยู่ตรงเข้าไปทันที โดยหารู้ไม่ว่า นั่นคือพญามัจจุราชอวสานของอำมาตย์ผู้นี้ นั่นคือเป็นอาหารของนางยักษิณีเช่นกัน แม้อำมาตย์คนที่ห้าก็หาได้นึกเฉลียวใจในอันตรายไม่ขณะที่เดินผ่านมาพบศาลาซึ่งภายในนั้นล้วนบริบูรณ์ไปด้วยฟูก เบาะ หมอน ที่นอน อ่างนงามอ่อนละมุนละไมเกิดติดใจขึ้นมาจึงรีบสู่ศาลานั้นทันทีถึงท้ายก็คือเสียท่านางยักษิณีจับกินเสียอีก

ณ บัดนี้คงเหลือแต่พระราชกุมารโศกเคี้ยวอยู่แต่เพียงพระองค์เดียว ทั้ง ๆ ที่นางยักษิณีเข้ามากราบแสดงอาการยั่ววนชวนให้หลงแต่พระองค์ก็ทรงตั้งอยู่ในความไม่ประมาท จนทะลุถึงเมืองตักกิลิประทับอยู่ที่ศาลานอกเมือง กล่าวถึงอำมาตย์ของพระเจ้าตักกิลิตาออกมาพบนางยักษิณี ซึ่งแปลงร่างเป็นสตรีศราญุโณม คอยเฝ้าประโลมหาโอกาสจับพระราชกุมารกินเป็นอาหารเสียให้ได้ เมื่ออำมาตย์ได้ขอลโณมอันเจิดฉายเข้าเช่นนั้นก็พอใจ รีบกลับเข้าไปทูลพระราชอาให้ทรงทราบ โดยกาลไม่นานนัก นางยักษิณีนี่ก็ได้รับตำแหน่งมเหสีของพระเจ้าเมืองตักกิลิตา และในระยะใกล้เคียงกันนั่นเอง นางยักษิณีก็จับพระราชกุมารเป็นอาหารเสีย

เมื่อเมืองว่างกษัตริย์ เจ้าพนักงานผู้ใหญ่จึงประกอบพิธีเสี่ยงสัตย์อธิษฐานปล่อยขบถราชรถ ผลก็ปรากฏว่าพระราชกุมารได้ครองราชสมบัติในเมืองตักกิลิตานี้ สวมกับคำทำนายทุกประการของโหร พึงฝึกจิตอย่าให้ติดในเรื่องงาม อย่าไปหลงรูป เสียง กลิ่น รส แต่ประการใด ที่เปรียบเทียบไว้ในเมืองตักกิลิตาดังกล่าวแล้ว คติในนิทานเรื่องนี้สอนให้รู้ว่า การหมกมุ่นง่วนแต่ในเรื่องรัก ๆ ใคร่ ๆ เกี่ยวกับ รูป เสียง กลิ่น รส สัมผัส ย่อมถึงความพินาศในที่สุดของอำมาตย์ทั้ง ๕ พร้อมทั้งพระเจ้าแผ่นดินเมืองตักกิลิตานั่นเอง ส่วนพระราชกุมารไม่หลงไหลในสิ่งเหล่านั้น ผลก็คือได้ครองราชสมบัติสวัสดิมีชัย

ท่านทั้งหลายเมื่อทราบดังนี้จึงควรระวังอารมณ์เสีย อย่าให้จิตใจได้ติดอยู่ในเรื่องที่ยั่ววนทั้งหลายดังเช่นนางยักษิณี โดยใช้ปัญญาญาณไตร่ตรองให้รอบคอบ เห็นหนอ ไตร่ตรองดูเห็นด้วยปัญญาเสียดหนอ พึงด้วยปัญญา ด้วยรอบคอบว่า สิ่งเหล่านี้เหล่านั้นมีสาระอะไร เพราะใด ๆ ในโลกล้วนอนิจจัง ไม่เที่ยงแท้ ความจริงใจเราคิดไปเอง ประูแต่งไปเองว่าเป็นอย่างนั้นเป็นอย่างนี้ ซึ่งแท้ที่จริงแล้วหาเป็นอย่างคิดไม่ เหมือนกับพยับแดดที่บางคนเห็นเป็นรูปต่าง ๆ พอเข้าไปใกล้ก็ไม่เห็นมีอะไรเลย

การใช้ปัญญาพิจารณาให้มาก จะทำให้หายมีดมนหมดหลง คล้ายกับถือประทีปเข้าไปในถ้ำ ท่านจะไม่พบความมืดอีกต่อไป เมื่อพิจารณาพ้นจากกามภยแล้ว ความเศร้าโศกเสียใจจะไม่มีแก่ท่านทั้งหลายเหล่านั้น ด้วยประการฉะนี้

ผู้ต้องการเป็นคนดีจึงพยายามฝึกจิตด้วยการเจริญพระกรรมฐาน ให้จิตเข้มแข็งอย่าให้ติดอยู่ใน รูป เสียง กลิ่น รส โสภณูปพะ สัมผัส มากเกินไปเลยเห็น รูป เสียงกลิ่นก็ดี อาหารก็ดี เบรียหวาน มัน เค็มก็ดี

เราก็ปลงให้มันตก เราก็ปรุงให้มันสะอาดอย่าให้มันสกปรก รับประทานอย่าให้เกิดโรคร้ายไข้เจ็บก็พอแล้ว ไม่ต้องไปคิดในรส ในเสียง ในกลิ่น แต่ประการใดท่านจะปลงตก

พระพุทธเจ้าตรัสเรื่องนิวรรณ์ไว้โดยเฉพาะภามฉันทะ ความพอใจในกาม ก็เพื่อให้สัตว์โลกได้ทราบ ถึงอันตรายแก่ชีวิต ได้ควบคุมดวงจิตไม่ให้ติดอยู่ในกามคุณ และเมื่อไม่ติดอยู่ในกามคุณ จะทำให้ผู้ปฏิบัติธรรมนั้นปราศจากอันตรายได้ ไร้ความโศกกามโยคะวิมุตติ นัตถิ โลกเก กุโต ะยัง เมื่อจิตพ้นจากกามแล้ว ความโศกและภัยย่อมไม่มีอีกต่อไป

นอกจากนี้เมื่อปฏิบัติให้เคร่งครัดในพระกรรมฐานแล้ว จะทำให้รู้ได้ยิ่งขึ้นประสบการณ์สูงสุด ทำให้หลุดพ้นจากสังสารวัฏ ไม่ต้องกลับมาเกิดอีกต่อไป ไม่เวียนว่ายอยู่ในวัฏสงสารสมดังบาลีใน ธรรมปิฎกที่ว่า กามสฺ วิเนยยะ เคธัง นะหิ ชาตุ กัมภะเสยยัง ปุณะเรตติ เมื่อกำจัดความกำหนัดในกามทั้งหลาย ได้แล้ว ก็จะไม่เกิดในภพอีกต่อไป เรียกว่าบรรลุถึงยอดสุดยอดในพระพุทธศาสนา มีนัยดังชี้แจงแสดงมา ณ บัดนี้ พอเป็นเครื่องชี้เฉพาะให้เห็นได้ชัดว่า การเจริญพระกรรมฐานเท่านั้นที่จะแก้ไขปัญหาวชิวัตินี้ได้

ถ้าไม่เจริญกรรมฐานแล้วท่านจะมีคมนอาหารร้อนจิตต่อไป ความเศร้าโศกโทมนัสก็จะเข้ามาอยู่ในจิตใจของท่าน ท่านจะแก้ไขไม่ได้เลย ถ้าท่านเจริญพระกรรมฐาน ท่านจะได้รู้ จิตจะใสใจจะโปร่ง โล่งใจ ทำอะไรก็เกิดผล เกิดมรรค จะประกอบอาชีพการงานก็รุ่ง รวยสวยดี จะมีปัญญา จะไม่มีปัญหา ที่เป็นเรื่องถ้อย ร้อยความไม่อยากจะหาเรื่องกับใครต่อไป ความโลภ โกรธ หลง ก็จะหยุดชะงักลง ความดีก็จะเข้ามาแทนที่ สร้างความดีกันต่อไป

สุดท้ายนี้ ขออนุโมทนาสาธุการแก่ผู้ปฏิบัติกรรมฐาน นี้แหละกรรมฐานเป็นการเข้าสู่ภาวะมุ่งหมาย เข้าไปถึงความดีมีปัญญา ได้สมปรารถนาทุกประการ ขอความเจริญรุ่งเรืองจงมีแก่ท่านพุทธบริษัททั้งหลาย ทั้งบรรพชิตและคฤหัสถ์ ผู้หวังผลในพระพุทธศาสนา การปฏิบัติกรรมฐานแก้ไขปัญหาก็ได้ การปฏิบัติกรรมฐานจะได้รู้ผลแห่งกรรมจากการกระทำของตนเอง จะรู้ปัญหานานาชนิดที่คาด มีหลายอย่างที่ควร จะแก้ไข กฏแห่งกรรมที่เราทำกรรมไว้ครั้งอดีตชาติ มาในชาตินี้เราจะได้รับเวรรับกรรมประการใดเราจะแก้ไขทั้งตัวเราและครอบครัวรวมทั้งลูกหลานในอนาคตต่อไปก็ขอทุกท่านจงเจริญไปด้วย อายุ วรรณะ สุขะ พละ ปฏิภาณ ธนสารสมบัติ นี้ก็คิดสิ่งใดสมความมุ่งมาดปรารถนาทุกรูปทุกนาม ณ โอกาสบัดนี้เทอญ

สมบัติมนุษย์

พระราชสุทธินิยามมงคล

วันนี้เป็นวันพระญาติโยมก็มาฟังเทศนาตามกาลเวลา การนับถือศาสนานั้นจะนับถืออย่างไรก็ไม่มีใครบังคับ นับถืออย่างไรก็ไม่มีใครบังคับ นับถือได้หลายศาสนาด้วย แต่ศาสนาของพระพุทธเจ้าเป็นประชาธิปไตย ไม่มีการบังคับบัญชาให้นับถือแต่ประการใด แต่เป็นที่น่าเสียดายและเสียใจที่คนนับถือพระพุทธศาสนาไม่มีหลักในการนับถือ ได้แต่นับถือตาม ๆ กันมา นับถือด้วยศรัทธาท่านั้น ไม่นับถือด้วยปัญญา จึงไม่ค่อยจะรู้เรื่อง ไม่มีความเข้าใจอะไร บวชเป็นสงฆ์องค์เจ้าก็บวชตามกันมา แต่จะบวชด้วยศรัทธาและบวชด้วยปัญญานี้หายากมาก

บางคนก็ไม่ศรัทธา บางคนก็ไม่มีปัญญา บวชตามเพื่อนมาก็มี จึงไม่ได้ดี ไม่อดทนอดกลั้นแต่ประการใด บางคนก็มาบวชเพราะ *อกหัก บวชหลักลอย บวชคอยงาน บวชสังฆารเลื่อม*

มาบวชคอยงานพอได้งานก็สึก บวชสังฆารเลื่อมทำอะไรไม่ไหว ประกอบอาชีพไม่ไหวก็มาบวช บวชหาเงินในวัดในพระศาสนา บวชด้วยความเชื่อความเลื่อมใส และบวชด้วยศรัทธาบวชด้วยปัญญามีน้อยมาก บวชตามกันมาเป็นแถว ๆ และสึกออกไป และก็ไม่เคยกลับมาอีก บวชกันเป็นแฟชั่น น่าจะบวชด้วยศรัทธา ด้วยปัญญา มาปฏิบัติธรรมมุ่งขวามขาก็ต้องใช้ปัญญา ไม่ใช่ว่าศรัทธาหัวเต่า ผลุบเข้าผลุบออก การนับถือพระศาสนาจึงไม่มีมั่นคง ไม่ได้นับถือด้วยปัญญาด้วยศรัทธาการถวายสังฆทานศรัทธาจริง แต่การจะปฏิบัติแก้ปัญหาก็จะไม่ใช่ศรัทธาเขียวหรือ

ท่านสาธุชนพุทธบริษัททั้งหลาย โปรดพิจารณาด้วยปัญญาการนับถือตามกันมาจะตอบไม่ได้ว่านับถืออะไร พระพุทธเจ้าสอนอะไรบ้างที่จะทำให้เป็นประโยชน์แก่ชีวิตกิจประจำวัน ตอบไม่ได้เลยละเรามีชีวิตอยู่ได้ด้วยเหตุใด จะอยู่ไปเพราะเหตุใด แล้วจะอยู่ไปทำไมเล่า เกิดมาทำไมเล่า น่าจะตีปัญหาให้กับตัวเอง ว่าอ้อ เกิดมาสร้างประโยชน์ให้กับตนเองและส่วนรวม โลกมนุษย์นี้จะได้อยู่เย็นเป็นสุขที่เกิดมาต้องการใช้หนี้เก่าเมื่อครั้งอดีตชาติเราไม่รู้จักรักรกรรมและบุญกรรมนำแต่ง บาปบุญของเรา เราก็ไม่รู้ ไม่เข้าใจ น่าเสียดายมาก

ท่านทั้งหลายที่มากันทุกวันนี้ท่านมาเพื่ออะไร ท่านเคยถามตัวท่านเองบ้างไหม ส่วนมากจะบอกว่ามาเพราะหยุดงานตามกาลเวลา มีน้อยมากที่จะบอกว่า มาแสดงกตัญญูกตเวทิตาธรรมต่อผู้มีพระคุณ พระพุทธเจ้าตรัสไว้ว่าบุคคลที่หาได้ยากในโลกรมนุษย์นี้ คือบุคคลที่มีความกตัญญูกตเวทิตาธรรมลูกจะนึกถึงบุญคุณพ่อแม่หายากมาก คนที่มีกตัญญูกตเวทิตาธรรม คนนั้นจะร่ำรวยจะมีบุญวาสนามาก คนที่ไม่ลืมนพระคุณของท่านผู้มีพระคุณแล้วนั้นแหละ พระพุทธเจ้าตรัสสรรเสริญว่าบุคคลผู้นี้ มีบุญวาสนามาก คนที่ไร้บุญวาสนาลืมแม้กระทั่งญาติพี่น้อง ลืมแม้กระทั่งชาติภูมิ มาตุภูมิลืมแม้แหล่งให้เกิดวิชา แหล่งให้เกิด

ความดี ลืมทั้งเรื่องอุปกรณ์ใช้สอยลืมทั้งเหตุผลลืมทั้งสัตว์ที่เลี้ยงไว้เอามาฆ่าแกง ลืมทั้งหัวใจพ่อลืมทั้ง
น้ำเลือด น้ำเหลืองที่แม่ให้ ลืมทั้งแม่ ลืมทั้งพ่อ ลืมผู้ชาย

ท่านสาธุชนพุทธบริษัททั้งหลาย พระพุทธเจ้าออกคตัญญูในโลก พระองค์ทรงแสดงความกตัญญู
ตลอดมา แสดงยมกปาฏิหาริย์โปรดพระพุทธรูปมารดาตลอดไตรมาส (๓ เดือน) ไม่ลืมโปรดแม่ก่อน จึงขอฝาก
ลูกหลานไว้ด้วย วันเกิดของเราคือวันตายของแม่ย่าลืมนแม่ ไปโปรดแม่ให้ได้ ช่วยแม่เราก่อน พระพุทธเจ้า
ตั้งแต่เป็นพระโพธิสัตว์เจ้าเสวยพระชาติมาหลายชาติตั้งแต่สุวรรณสามมาตามอันดับ มโหสถ พระเคมีย์ไว้
ช่วยพ่อช่วยแม่ตลอดทุกชาติ กว่าจะมาตรัสรู้เป็นองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าก็ใช้เวลาถึง ๔ อสงไขย
ถ้าใครแสนกัปนี้คือกตัญญูกตเวทิตาธรรมของพระองค์ซึ่งทรงมีอยู่ลึกซึ้ง

อาตมาสังเกตมานาน อ้อ เราช่วยเขาไว้มากเขาก็รักเรามาก เราช่วยเขาน้อยเขาก็รักเราน้อย เรายัง
ไม่ได้ช่วยเขายังไม่ได้รักเลย อันนี้ชัดมาความรักหรือความเมตตาเกี่ยวพันกันก็ยาก คนที่มีกตัญญูกตเวทิตาที่
ใจจริงนั้นยากมาก พระพุทธเจ้าแสดงธรรมะในพระไตรปิฎกไว้ชัด บุคคลหาได้ยากอย่างยิ่งคืออนุภการที่
อุปการะเรามา แต่เราไม่ค่อยจะกตัญญูกตเวทิตา บางคนนั้นพ่อแม่พ่อแม่มีเงินมีทองก็ไปมาหาสู่ พ่อพ่อแม่หมด
เนื้อประคากตัวก็ไม่เคยไปหาพ่อแม่เลย ฟู กับย่า ตากับยายมีสมบัติลูกหลานก็มากินเยอะเยอะ พ่อปู่ย่าตายาย
หมดสมบัติพิศฐานใกล้จะตายไม่มีใคร ไปดูแลก็มากมาย นี่หรือกตัญญูกตเวทิตาธรรม สายโลหิตเดียวกันแท้
ๆ ก็ยังลืมไปหมด ไม่มีใครเข้าไปซึ่งในเหตุผลเพราะไม่ซึ่งในธรรมะ เพราะการนับถือพระพุทธศาสนา
ไม่ได้นับถือด้วยปัญญาจึงลืมความกตัญญูกตเวทิตาธรรมต่อคุณพ่อคุณแม่ของเรา

เรานับถือศาสนาด้วยศรัทธา ทอดผ้าป่าทอดกฐิน ทอดผ้าป่าด้วยศรัทธา ถวายสังฆทานวัดโน้นวัดนี้
ทั่วบุญคุณเยอะเยอะ นี่ทำด้วยศรัทธาทั้งนั้น แต่ไม่ใช่คุณพินิจว่าเงินไปทำบุญสร้างศาลาสร้างโบสถ์ได้
ประโยชน์ตรงไหนบ้าง ประโยชน์นั้นได้มากได้น้อยเพียงใด พิจารณาดูบ้างไหม แต่จะไม่บอกกล่าวในที่
ประชุมนี้ จะบอกกล่าวแต่การนับถือพระพุทธศาสนาโดยไม่ได้ใช้ปัญญา

ท่านมาเจริญกรรมฐาน ท่านมาด้วยปัญญาหรือมาด้วยศรัทธา หรือตามกันมา หรือมาทำจิม ๆ จั๊ ๆ
ได้มั่งไม่ได้มั่ง ท่านช่วยตัวเองได้ไหม การปฏิบัติธรรมท่านช่วยตัวเองได้ไม่จำเป็นต้องกล่าวอย่างอื่นแต่
ประการใด อาตมาก็ใช้กรรมฐานให้หลักธรรมด้วยปัญญา คอหักมา๑๕ ปี ไม่เคยเข้าโรงพยาบาล ไม่เคยไป
เลย ต้องอดทน ตายให้มันตาย คุณเราต้องมีศรัทธาด้วยปัญญาใช้ปัญญาเป็นคุณพินิจพิจารณา เอาตายให้มัน
ตาย หมดลมหายใจก็เลิกที่จะเล่นละครชีวิต หมดโอกาสเวลาแล้ว ต้องอดทน อดกลั้น นี่เป็นจุดมุ่งหมายอัน
สำคัญของปัญญา

การรอบรู้ในกองสังขารจะอ่านตัวออก บอกตัวได้ ใช้ตัวเป็น ก็ใช้ปัญญาญาณด้านการเจริญ
กรรมฐาน ไม่ใช่มนานอย่างที่โยมตั้งใจมาคนจะได้ประโยชน์มากถ้าทำด้วยปัญญาสักนิดท่านจะมีความยินดี
อีกหน่อย จะได้ว่าทำที่ไปมันได้ประโยชน์อะไร เงินทองเสียไปมันจะได้อะไรตอบแทนบ้าง น่าจะคิดตรง

นั่น มาคิดแต่ศรัทธา เลขก็ศรัทธาหัวเต่า ผลุบเข้าผลุบออกนี่จะผลุบออกก็ออกไป นึกจะเข้าก็เข้า นึกจะไปก็ไป นึกว่าจะมาอย่างนี้ ไม่ไปလာมาไหว นี่หัวเต่า ฉันไม่มีศรัทธามันก็เกิดขึ้นอย่างนี้ ไม่มีศรัทธาแต่ถ้ามีดวง ปัญญาสักนิดจะคิดว่าศรัทธามาก่อน ปัญญาที่หลัง มีศรัทธาแล้วปัญญาก็จะแก้ไขปัญหาที่หลัง มีศรัทธาแล้วปัญญาก็จะแก้ไขปัญหาในการศรัทธาถึงความถูกต้อง พลังงานจะได้สูงขึ้นสมาธิก็จะเกิดขึ้น มันจะเกิดขึ้นกับผู้ที่มีศรัทธาก่อน ถ้าเราไม่เจริญกรรมฐานไม่มีศรัทธาเลย มากะท้อนกระแทน ท่านก็ได้บุญ กระท้อนกระแทนกลับไป ไม่มีอะไรเป็นหลักฐานที่ติดตัวท่านไปเลยด้วยศรัทธาอันนี้ ปัญญาก็จะไม่เกิด มรรคเกิดผล เกิดอานิสงส์แต่ประการใด ญาณอันใดละที่จะเกิดขึ้น ญาณ๑๖ ที่ไปโยงเป็นธรรมปฏิบัติมา มันก็ไม่ได้อะไรเป็นชั้นเป็นอัน

วันนี้จะชี้แจงเรื่องภาคปฏิบัติธรรมว่าได้อะไรบ้าง แก้ไขปัญหาอย่างไร โปรดได้ตั้งใจฟัง ใช้ปัญญา ฟังสักนิดจะแก้ไขปัญหาวชีวิตได้มาก ท่านไม่เคยใช้ปัญญาฟังท่านใช้ศรัทธาฟัง อาตมาจึงพูดคิธรรมให้ท่าน ฟังว่า คนเชื่อง่ายสอนยาก นี่พวกศรัทธามากปัญญาไม่มี เชื่ออย่างเดียวสอนยาก คนประเภทนี้ตากระพือหู กระทะ คนที่เชื่อยากสอนง่ายด้วยเหตุผลข้อเท็จจริงควรใช้ปัญญาคลยพินิจ ใครว่า ยาย ก. ยาย ข. ไม่ดี เขาจะไม่เชื่อ เขาจะเชื่อก็ต่อเมื่อเหตุผลเกิดขึ้น ใครว่าพระ ก พระ ข. ไม่ดี เขาก็ไม่เชื่อ นี่แหละคนประเภทนี้ สอนง่ายโดยเหตุผลต้องยอมรับมีเหตุมีผลไหม คนเป็นบัณฑิตต้องมีเหตุผล มีข้อเท็จจริง มีหลักฐาน มีพยาน อ้างอิง *คิดหนอ* ให้มันได้ผล *รู้หนอ* ให้มันเกิดปัญญาผุดขึ้นมาเองได้ไหม

ทำอะไรต้องมีศรัทธาก่อนและปัญญาตามทีหลังจึงจะถูกต้อง ท่านทำบุญไม่มีปัญญา ทำสังฆทาน ใครบอกบุญทำตลอด ดายไปแล้วไปเกิดเป็นลูกเศรษฐีไม่มีปัญญาเรียนหนังสือไม่จบ เป็นลูกเศรษฐีพันล้าน ไม่ยอมเรียนหนังสือ เวลาตั้งบริษัทก็ต้องไปจ้างผู้จัดการบริษัทมา ไม่ใช่ตัวเองเป็นตัวเองจ่ายเป็นเงิน นี่แหละ เศรษฐีน้ำโง่ มีแต่เงินมีแต่ทอง แต่ไม่มีสติปัญญาที่จะแก้ไขปัญหา ไม่มีปัญญาที่จะเป็นเจ้าของบริษัท

ท่านทั้งหลาย อย่าเอาแต่ศรัทธา ต้องเอาปัญญาด้วย ทำบุญกุศลใช้ปัญญาญาณพิจารณา มีสติสัมปชัญญะในการฟังกรรมฐานถูกต้อง แต่ท่านไม่เคยใช้กำหนดจิตท่านไม่เคยใช้สติปัญญาในการแก้ไข ปัญหาชีวิตของท่าน ไหนเลยจะรู้ของจริง ท่านจะกลายเป็นคนรู้ของปลอม การเจริญกรรมฐานแก้ไขปัญหาได้แน่แต่ท่านทำตามที่อาตมาสอนได้ไหม เป็นอะไรหน้อยไปโรงพยาบาล คนโน้นจะตายคนนี้จะตายไม่ใช่เลย เป็นกฎแห่งกรรมจากการกำหนดจิตไม่มีสติ นั่นเอง ขาดสติ นี่อาตมาตั้งหลายปีไม่เคยเข้าโรงพยาบาล ตั้งแต่คอหักมานะก่อนคอหักไม่เคยเข้าโรงพยาบาล เพราะไม่เคยไปนอนให้น้ำเกลือกับเขาแบบนี้ เราต้องอดทน ดายให้มันตาย ตั้งสติตั้งปัญญาญาณแก้ไขปัญหาราจะรู้ว่าพรุ่งนี้แล้วหรือ ดายวันที่๑๔ ตุลาคม เวลาเที่ยงสี่สิบห้านาที เราต้องถูกรถชนตาย มันก็รู้อย่างนี้ แต่สติปัญญา มันก็จะบอกไปตามขั้น ตอนอย่างหนึ่งนี่คือการเจริญกรรมฐาน จะมีประโยชน์แก่ท่านทั้งหลาย มีใช้น้อย

ในวันนี้ขอฝากข้อคิดไว้ การเจริญสติปัฏฐาน๕ ทำให้คนมีปัญญาถ้าผู้ใดเจริญกรรมฐานเข้าขั้นเป็นกุศล จะไม่มีการทะเลาะกันเลย จะไม่หาเรื่องไม่เปลืองเวลา สามิภรรยาที่ไม่ทะเลาะกัน ถ้าเป็นบุตรธิดาก็ไม่ข่มเหงทำร้ายกันและกัน ไม่แย่งสมบัติกันแน่นอนถ้าท่านปฏิบัติไม่ได้ ท่านก็ไปแย่งสมบัติกันต่อไป ถ้าท่านนั่งกรรมฐานจะแก้ปัญหาได้ท่านจะรู้ ท่านจะปลงตกว่า อย่างนี้ของนอกกาย เอาไปไม่ได้นอกเหนือจากการบันทึกเทปเข้าไปในจิตใจ จิตใจรวมเอาความคิดเข้าไปได้ถึงสัมปรายภพ

ท่านทั้งหลาย ไม่ว่าจะเป็นผู้ใดก็ตาม ท่านมีพร้อมหรือยัง ที่จะต้องแก้ปัญหา เตรียมการไว้หรือยัง เวลาศึกต้องรบ ยามสงบต้องเตรียมพร้อมคือกรรมฐาน ถ้ามีพร้อมในเรื่องกรรมฐานแล้วรับรองว่าท่านจะต่อสู้ได้ แก้ปัญหาเฉพาะหน้า ตรงนี้เป็นเรื่องสำคัญ ไม่มีปัญหาไปถามใคร ท่านจะต้องหมดปัญหาถาม เพราะท่านหมดสงสัย ถ้าทำกรรมฐานได้ท่านจะไม่สงสัยอีกต่อไป ไม่สงสัยอะไร ไม่สงสัยต่อพระพุทธเจ้า ไม่สงสัยต่อพระธรรม ไม่สงสัยต่อพระสงฆ์อีกต่อไปแล้ว และปัญหาชีวิตเราก็ไม่สงสัยนี่ซิ สะอาด สว่าง สงบ ถ้ายังมีสกปรก ไม่สะอาด สว่าง สงบท่านจะมีความสงสัยตลอดไป

ถ้าท่านเจริญกรรมฐานไม่ได้ ท่านจะสงสัยไปตลอดชีวิต ไม่มีโอกาสที่ท่านจะแก้ไขปัญหาคิดออกมาอย่างนี้ชัดเจนแล้ว จะให้อาตมากล่าวอะไรเล่า จะกล่าวว่าจะไร้อีก ว่าคนไหนจะชอบ คนไหนจะดี คนไหนจะมีปัญญา บัณฑิตตั้ง เวทิตัพโพ วิญญูหิ ท่านจะรู้ในภายในของตนเอง ถ้าท่านทำได้ ท่านจะรู้ว่าคนนี้นิสัยไม่ดีจะคบค้าสมาคมได้หรือไม่ประการใด จะบอกตรงไปตรงมา

ท่านทั้งหลาย การเจริญกรรมฐานมีแต่แก้ปัญหา ไม่สร้างปัญหา มีแต่แก้ปัญหาสะสางชีวิตให้ดี สะสางปัญหาให้สู่ภาวะความเป็นปกติให้ดีคือ สติ สมาธิ ปัญญา มีความหมายอย่างนี้เท่านั้น ไม่ใช่มาสร้างปัญหา ไม่ใช่ไปบวชชีพรามณ์วัดโน้นวัดนี้ ออกไปที่โน้นเดี๋ยวร้องรำทำเพลงไป แล้วร้องรำเหมือนหงส์ บอกว่าเป็นกณแห่งกรรมบ้าง ร้องรำทำเพลงไม่ใช่กรรมฐาน พระพุทธเจ้าสอนว่ากรรมฐานต้องอยู่ด้วยความสงบ สว่าง และ เรียบร้อยสะอาดหมดจดทุกประการ ไม่ใช่มาร้องรำทำเพลง เดินเป็นผีเจ้าเข้าทรงอย่างนั้น ไม่ถูกทางแล้ว ผิดเข็มทิศ ท่านจะปลุกเร้าก็ต้องให้ถูกเข็มทิศ ไปทางไหนก็ต้องเดินให้ถูกทิศให้ถูกทางเดินทางถูกต้อง อย่าเดินที่พลาดผิดใช้ชีวิตเป็นหมัน ไร้สาระไร้สังคมต่อไป ท่านจะประเสริฐไม่ได้ดังนั้นจึงพึงข้อเหตุผลสักเล็กน้อยว่ากรรมฐานแก้ตรงไหน สร้างตรงไหน พุคมาจนมากมาย แต่โยมไม่เคยทำตามอาตมา ถ้าทำตามอาตมามันจะผุดขึ้นมาในดวงหทัยใสสะอาด สว่าง สงบท่านปรารถนารธรรม และปัญหาท่านจะคลี่คลายในทางที่ดี หมดปัญหาไปหาหมอดูหาผีเข้าเจ้าทรง จะบอกท่านด้วยตัวเองได้ว่าแก้ปัญหายังไงนี้แหละถูกต้อง

บางคนมาเจริญกรรมฐาน ถ้าเจริญจริงอย่าง กายานุปัสสนาสติปัฏฐาน กายจะขึ้น หรือเดิน นั่ง นอน เหลียวซ้าย แลขวา กู้แขน เขยิบขา ต้องกำหนดจิตให้มีสติทางกาย เรียบร้อยสวยงามน่ารัก กำหนดทางวาจา พุดจาที่เพราะ พุดจาเหมาะ จะมีเหตุมีผล พุดจาเป็นเรื่องเป็นราว เป็นปัญญา เห็นการแก้ปัญหาคือ

ปิยวาจา พูดจาเพราะ เรียกว่าคนพูดดีพูดมีปัญญา ไม่พูดเท็จ ไม่พูดต่อเสียด ไม่พูดคำหยาบไม่พูดเพื่อเจ้าอีกต่อไป ปิยวาจาคือกรรมฐาน ก็คือกำหนดจิตตั้งสติตลอดรายการแต่ผู้ปฏิบัติไม่เคยกำหนดเลย ปล่อยไปตามเรื่องตามราว ท่านจะได้อะไร ท่านจะแก้ไขปัญหากรรมได้ไหม ความเสียใจเกิดขึ้นแต่แล้วก็ไม่แก้ปัญหา ก็ไปถามหมอ ดู เสียใจเรื่องอะไร เลยกี่เสียทิศเสียทางเสียเข็มทิศไป แปลว่าไม่เกิดประโยชน์แต่ประการใด แล้วก็ไปหาหมอว่าลูกคนโตจะเรียนแพทย์ เรียนหมอหรือจะเรียนวิศวกรรม ถ้าท่านปฏิบัติกรรมฐานได้ ท่านจะรู้ว่า ลูกคนโตจะเรียนแพทย์ ลูกคนที่สองจะเรียนวิศวกรรม มันจะบอกทิศทางได้ถูกต้อง นี่ ตรงนี้ท่านทำได้หรือยัง

ขอเจริญพรถาม ท่านเคย กำหนด หรือไม่ ท่านไม่เคยกำหนดเลย อาตมาที่ช่วยท่านไม่ได้ เสียใจก็ไม่กำหนด ดีใจก็ไม่กำหนด ปวดเมื่อยที่เรียกว่าเวทนาที่มันบังคับบัญชาไม่ได้ควรปฏิบัติดังนี้คือ กำหนด *ปวดหนอ ปวดหนอ* ที่เวทนานั้น *ปวดกระดูกจะแตกแล้วหนอ* ตายให้มันตาย ตายไปกำหนดไป พอสมาธิเกิดขึ้น ตั้งอยู่ ดับไป ปวดหาย กฎแห่งกรรมโผล่เลย ไปขว้างขามหู ไปขว้างขามขิงรดชนหมา ขับรดชนแมวดาย มันจะบอกทันที เท่านั้น ทำไม่ได้หรือต้องไปโรงพยาบาลด้วยหรือประการใด

มีพระบวชใหม่ลี้มนิดหน่อยเท่านั้นจะตายแล้ว ต้องโทรไปบอกให้พ่อแม่มา เราอยู่ในวัดไม่เคยบอก เราอยู่นะ เห็นหนอ อยู่เสมอ แต่ไม่เคยบอก เป็นนิค ๆ หน่อย ๆ เท่านั้นแหละทำให้เรื่องใหญ่โตไปได้ คนเรานะเรื่องใหญ่ทำให้เล็ก กำหนดเข้าไป เช่นคนมาเลเซียปวดขามา ๑ ปี เขียดขาไม่ออก เขียดเข้าก็ไม่ได้ บอกให้กำหนดเข้า *ปวดหนอ ปวดหนอ* จะตายแล้ว น้ำตาร่วงเลย เอ้าตายให้มันตายไป *ปวดหนอ ปวดหนอ* นี่เวทนานุปีสสนา ทำตรงนี้ให้ชินได้ไหม พอปวดเมื่อยก็เลิกแล้ว พองหนอกี้ไม่ได้พอยังไม่ทันหนอ มันก็ยุบ ยุบยังไม่ทันหนอมันก็พอง เลยกี่ทำไปอย่างนี้ สั้น ๆ ขย ๆ ยาว ๆ สั้น ๆ ไม่ได้เรื่องได้ราวอะไร บอกให้หายใจยาว ๆ ก็ไม่ทำ

กรรมฐานแก้ปัญหาได้ ความในใจของเราคืออะไร เรารู้ตัวอยู่นะ เรามีตัวใหม่ เรามีความในใจอะไรบ้าง เราเจริญกรรมฐาน เดี่ยวสติมันจะบอกที่แก้อย่างนี้ ใช้ปัญญาของตัวเองความตื่นลึกหนาบางว่าอะไร ใครจะรู้ดีเท่ากับตัวเราไม่มีแล้ว คนอื่นจะรู้เท่าเราคงไม่มีแล้ว ขอเจริญพรอย่างนี้ แล้วจะเอาอะไรมาเป็นหลักฐาน จะไม่ประมาณการขึ้นเชียวหรือ จะมีมาหลายประเภท อาตมาไม่ว่าใครจะมีมานานแล้วผีเข้าเจ้าทรงนับถือหมอดูบอกว่ามีมานานแล้วมันไม่มีที่พึ่งแล้วเขาก็บอกว่าไม่รู้จะไปหาใครก็ไปหาหมอดูบ้างก็หาทางออกผีเข้าเจ้าทรงก็ได้ แต่ทางออกที่ดีควรจะเดินทางสาย *ปัญญา*

สาย *ปัญญา* นับถือด้วยปัญญา เริ่มต้นด้วยศรัทธาปสาทะทำอะไรด้วยศรัทธาทำอะไรด้วยความตั้งใจ ทำด้วยความเคารพ ทำด้วยจิตสงบ ทำด้วยความถูกต้องถึงจะได้ผล ทำด้วยความเคารพ นึกถึงตัวเองพูดแล้วต้องทำ พูดแล้วอย่าเอาวาจาไปที่พูดแล้วต้องทำ ประการที่สอง ต้องเคารพสถานที่ เข้าไปบ้านเขาต้องเคารพกฎหมายบ้านเมืองของเขาเหล่านั้นด้วย และทำ อะไรด้วยจิตสงบ ทำอะไรก็ทำด้วยความถูกต้อง

ไม่มีหกล้มเหลวไหลแต่ประการใด นี่เป็นการนับถือพระศาสนามิเหตุผลไม่ใช่นับถือกันส่งเดชไป แล้วไปหาพระหลอก นี่มีข่าวมาอีกแล้ว ว่ามีพระเรียกเงินเรียกทองได้ แต่ต้องนำทองไปแลกพระอย่างนี้ก็มีด้วย พระมีหลายประเภท พระแท้ ๆ ต้องใจเย็น พระเย็นแล้วมีเย็นใจ ถ้าเข้าแล้วมันร้อนกร้อนใจถอยจากออกไป พระเพลิงเคี้ยวนี้มีมากเคี้ยวร้อนประชาชนเหลือเกิน ก็ขอฝากญาติโยมไว้ด้วย

วันนี้ขอเจริญพรว่า ธรรมเนียมนี้แก้ปัญหาก็ได้ร้อยเปอร์เซ็นต์ราไม่สบายใจแก้ไขได้โดยหายใจยาว ๆ เข้าลึ้นปี่นี้ กำหนดไว้ ไม่สบายใจหนอน้ำนี้ทำไม่ได้ ทำไป ๆ เกิดสว่าง เกิดสงบ จิตสงบ เกิดปัญญา จิตใสใจสะอาด เกิดปัญญาว่าเราควรทำอย่างไร มันจะเกิดขึ้น โดยบังเกิดขึ้น เวทิตัพโพ วิทยุณี แก้ปัญหาได้ความสบายใจ เราโกรธ เราเกลียด เราไม่ชอบ จะผูกพยาบาทคาดพยาเวรกันเปล่า เรากำหนด โกรธหนอ ที่ลึ้นปี่ร้อยครั้งพันครั้ง พอสมาธิดีแล้วสติก็ดีขึ้นปัญญาก็เกิดขึ้น นี่แหละทำด้วยนับถือ ด้วยปัญญาแก้ไขปัญหา โกรธหายไปเลย เลยก็นึกหันมมกลับว่า อย่าไปโกรธเขาเลย เสียสมองเปล่า ๆ ควรจะแผ่เมตตาให้เขาในฐานะที่เขาเป็นศัตรูกับเรา ให้ศัตรูเป็นมิตรกับเราต่อไปเกิดประเสริฐที่สุด นี่การแก้ปัญหาก็เกิดอย่างนั้นจริง ๆ แต่ท่านทำไม่จริงก็ไม่เกิดปัญญาที่จะแก้ไขได้ดังสมมาดปรารถนา

เราไม่สบายก็กำหนด ไม่ต้องไปโรงพยาบาล ยาไม่ต้องกิน ปวดกระดูกจะแตกแล้ว เอ้าแตกให้มันแตก ตายให้ตาย ตั้งสติ ตั้งสมาธิ เดี่ยวเกิดขึ้น ตั้งอยู่ ดับไปข้ายเลยทีเดียว จะบอกว่าเป็นกรรมอะไร เช่น นายงยุทธ นายกพุทธสมาคมแห่งจังหวัดอุทัยธานี เมื่อสองวันก็มาที่นี่ ถูกรถชนและ หมอบอกว่าต้องตัดขา จะตัดตรงตามคู่มือที่ละไม่ได้หรอก เพราะนายกเป็นเบหาวานอย่างแรงเป็นมาตั้งสิบปีสิบห้าปีแล้ว เลยต้องตัดถึงโคนขา หมอบอกว่าอย่างนั้น เขาบอกก็คู้ก่อนยังตัดสติใจไม่ได้

นายกยงยุทธก็ผัดแพทย์ไปก่อน เริ่มต้นสวดพุทธคุณ พาหุงมหากาเลยกว่าอายุไป ๑ จบ เมื่อก่อนไม่เคยสวดเลย มีแต่เอาหนังสือไปแจก ไปเป็นนายกแล้วก็เจริญกรรมฐานไม่จริงจัง แต่คราวนี้ตั้งใจปฏิบัติอย่างเต็มที่ ทำด้วยศรัทธามีปัญญา บอกเอ้าตายให้มันตาย ขอมตาย ถ้าจะตัดขาเช่นนี้เราก็นอนอยู่บ้านบรรพาก็ต้องไปป้อนข้าวเรา ไปไหนไม่ได้แล้วทำอย่างไรจะไปไหนก็ต้องนั่งรถก็ใส่ไปจะเอาอย่างไรดีหนอ

เขาตั้งใจสวดมนต์ใหญ่เลยสามวันสามคืน ๘๓ วันแล้ว จะตัดสติใจต่อภายหลังสวดด้วยศรัทธา ปัญญาก็เกิด เกิดสมาธิภาวนาปัญญาเกิด พอปัญญาเกิด สติบอกเลยที่เป็นอย่างนี้เพราะว่าไปขว้างขามาเมื่อตอนเป็นเด็ก ๆ และก็ได้ขึ้นม้าขี่รถชนหมาขาหักขาและอย่างนี้แหละ มีสติบอกมาไม่ต้องถามหมอบอกอะไร จะรู้อะไร นายกยงยุทธก็เสียใจ พิโซเอ็เราเป็นเด็กนี้เล่ายังไม่รู้ว่าเป็นบาปเป็นกรรมแต่ประการใด มันออกมาในรูปแบบอย่างนี้ชัดเจนเลย พอครบกำหนด ๓ วัน หมอมากลามว่านายกตัดสติใจได้หรือยัง เขาจะครบตัดสติใจได้แล้ว ผมมันคงแล้วตัดเป็นตัด เอ้าลองดูซิว่าเป็นอย่างไร ตรวจดูเบหาวานหายอย่างเด็ดขาดและหายมาจนบัดนี้ นี่มันแก้ปัญหาก็อย่างนี้

แต่เราไม่ทำกัน บอกก็ไม่เชื่อ ไม่เป็นไร ไม่ใช่ว่าแก้ได้ทุกคนนะไม่ใช่ว่ามีปัญญาได้ทุกคน ไม่ใช่มีศรัทธาเหมือนกันได้ทุกคน อันนี้ยากมากที่จะบอก นายแพทย์ก็ตัดสินใจเลยเอาละท่านนายกครับ ผมจะผ่าวันนี้เลย เอาเหล็กใส่ไม่ต้องตัดเพราะว่าเบาหวานไม่มีน้ำตาลแม้แต่เปอร์เซ็นต์เดียวเหมือนคนปกติธรรมดาผ่าเอาเหล็กใส่เดินได้หายวันหายคืนขึ้นมาเลย ผู้อำนวยการโรงพยาบาลอุทัยธานีบอกแปลกใจว่านายกหายได้อย่างไร เขาก็เล่าเหตุการณ์ให้ฟัง และให้ช่วยนิมนต์หลวงพ่อวัฑฒันไปบรรยายที่โรงพยาบาลแพทย์พยาบาลเข้ามาฟังกันแน่นไปหมด

เรานับถือพระพุทธศาสนา ก็นับถือแบบนี้เองนับถือกันด้วยที่ข้อถูกต้อง๒ ประการ ได้แก่ **ศรัทธา** กับ **ปัญญา** คนไทยนับถือด้วยศรัทธา คนเชื่อตามบรรพบุรุษอย่างเดียว เช่นพ่อแม่สอนอย่างไรก็ทำตามโดยไม่ต้องพิจารณา เพราะยังเล็กอยู่ สอนให้ไหว้พระ ให้ใส่บาตร ให้รับศีล ให้ฟังเทศน์ เท่านั้นเองความรู้เรื่องพระพุทธศาสนาจึงน้อยนัก แม้ฟังเทศน์บ้างก็ไม่ติดต่อกัน ฟังเป็นกัณฑ์ ๆ มีครบครันแล้วทำเรื่อยไป เห็นพระก็ไหว้ ใส่บาตร ไปวัดฟังเทศน์เป็นประจำแต่ไม่รู้เรื่องราวละเอียดของการกระทำนั้น เช่นไหว้พระเพื่ออะไร ใส่บาตรเพื่ออะไร ฟังเทศน์เพื่ออะไรก็ไม่รู้อีก ฟังเทศน์ก็เพื่อให้มีความรู้แต่ก็ไม่ได้ความรู้อะไรจริง เพราะฉะนั้นต่อไปถ้าเป็นชายได้บวชได้ศึกษาธรรม เป็นหญิงได้เรียนธรรมศึกษาก็พอจะรู้เรื่องพระพุทธศาสนาบ้าง วิธีการนับถืออย่างนี้เรียกว่านับถือด้วยศรัทธา คือเกิดศรัทธาก่อนปัญญาเกิดทีหลัง ถ้าเจริญสมาธิภาวนามันจะเกิดปัญญาขึ้นทันที

คนต่างชาติหรือคนไทยบางคนมีไม่น้อยที่ยังไม่นับถือพระพุทธศาสนาหรือนับถือศาสนาอื่นก่อน ต่อมาเมื่อมีความสงสัยในคำสอนของศาสนาที่นับถือจึงศึกษาศาสนาอื่นหรือได้อ่านหนังสือที่เกี่ยวกับศาสนาพุทธ จึงเกิดศรัทธาเปลี่ยนใจมานับถือพระพุทธศาสนา อย่างนี้เรียกว่าเกิดปัญญาก่อนแล้วจึงเกิดศรัทธาทีหลัง

ท่านที่ไปศึกษาต่างประเทศเกรงว่าจะถูกถามเรื่องพระพุทธศาสนา แล้วจะตอบไม่ได้ เพราะการนับถือพระพุทธศาสนาเกิดจากศรัทธาก่อนดังกล่าวมา จะชวนขวยหาความรู้ในทางพระพุทธศาสนาที่หาหนังสือมาอ่าน เพื่อให้เกิดความรู้ในทางพระพุทธศาสนาในเวลาเล็กน้อยไม่ได้ แต่ว่าบัดนี้ กองอนุศาสนาจารย์กองทัพภาคได้เรียบเรียงหนังสือขึ้นเล่มหนึ่งดูเหมือนชื่อว่า *คู่มือศีลธรรม* ใช้เวลาสอน ๒๔ ชั่วโมง แต่ถ้าอ่านก็ไม่เกิน ๔ ชั่วโมง มีความรู้ทั้งศาสนาพุทธ คริสต์ อิสลาม และเปรียบเทียบให้เห็นความแตกต่างอีกด้วย ผู้สนใจใคร่หาอ่านดูโดยเฉพาะผู้ไปศึกษาต่างประเทศและเกรงจะถูกถามควรมีไปสักหนึ่งเล่ม อาตมาเคยบอกอยู่เสมอว่า หนังสือเล่มนี้เดิมมี ๓ ศาสนา มีนายแพทย์คนหนึ่งเคยถามเรื่องพระพุทธศาสนาย่อ ๆ เพราะต้องไปต่างประเทศ ไปปรารภกับ พลเอกปิ่น มุทุกันต์ อดีตหัวหน้ากองอนุศาสนาจารย์ กองทัพภาค จึงได้มีหนังสือคู่มือศีลธรรมขึ้น

การนับถือพระพุทธศาสนามี ๒ อย่างคือ การนับถือเพียงพิธีการเนื่องด้วยทางพระพุทธศาสนา และ การนับถือเพื่อปฏิบัติธรรมการนับถือเพียงพิธีการ เช่น การทำบุญบ้าน การทำบุญแต่งงานแต่เรื่องฆราวาส ธรรมนั้นไม่รู้ หรือรู้แต่ก็ไม่สนใจที่จะปฏิบัติ วิธีปฏิบัติที่ว่าด้วยหน้าที่ไม่รู้ ถึงรู้ก็ไม่ปฏิบัติ ก็เกิดขึ้นแต่ผู้นั้นเอง ไม่ได้เรียนไม่ได้ศึกษา ไม่ได้ปฏิบัติธรรม

พิธีบางอย่างเป็นเรื่องสมมุติว่าเป็นมงคล ก็เป็นจริงตามสมมุติเช่น แต่งงานต้องมีน้ำ มานต์ แต่งงานมี ด้ายมงคล มีด้ายสายสิญจน์ มีสังข์รดน้ำ เป็นมงคลภายนอกโดยอาศัยวัตถุ ต้องปฏิบัติธรรมด้วยจึงจะเป็น มงคลภายในได้ผลแน่นอน ยกตัวอย่างเช่น การแต่งงานของชาวต่างชาติ ฝรั่งเศสไม่ได้ทำเหมือนอย่างคนไทย ก็เจริญได้ เพราะปฏิบัติถูกต้องตามหลักธรรมแล้ว

ธรรมะเป็นของกลาง ๆ ใครปฏิบัติก็ได้ผลเหมือนน้ำ ไฟใครถูกก็เย็น ไฟใครถูกก็ร้อน ถ้าต้องการผลที่จะได้จากพระพุทธศาสนาแล้วจะต้องปฏิบัติด้วย คือ ทำตาม ไม่ใช่เพียงแต่รู้

มีภิกษุว่า *ชัมมจารี สุขัง เสติ* ผู้ประพฤติธรรมย่อมนอนเป็นสุข *ชัมโม เหว รักษติ ชัมมจาริง* ธรรม ย่อมรักษาผู้ประพฤติธรรม *ชัมโม สุขิม โณ สุขมาวหาติ* ธรรมที่ประพฤติดีแล้วย่อมนำความสุขมาให้

ธรรมเหมือนยารักษาโรค เพียงแต่รู้จักยาโรคก็ไม่หายต้องกินด้วยยาจึงจะช่วยรักษาโรคให้หายได้

คำว่า *นับถือ* แยกออกได้สองคำคือ *นับ* กับ *ถือ* คำว่า *นับ* หมายความว่า ยอมรับว่าเป็นของดี คำว่า *ถือ* หมายความว่า เอาเอาไว้ในตัว คือปฏิบัติเพราะฉะนั้นคำว่า *นับถือ* จึงหมายความว่า ยอมรับว่าดีและ ปฏิบัติตาม การนับถือพระพุทธศาสนา หมายความว่า ยอมรับว่าพระพุทธศาสนาดีและปฏิบัติตาม พระพุทธศาสนา

พระพุทธศาสนา แปลว่า คำสั่งสอนของพระพุทธเจ้า คำสั่ง คือตำรับฉบับ อันได้แก่พระวินัย คำสอนคือ คำแนะนำอันได้แก่พระธรรม รวมเรียกว่าธรรมวินัย

คำสั่งสอนของพระพุทธเจ้ามีมากมายถึง ๘๔,๐๐๐ ข้อ ที่พูดกันว่า ๘๔,๐๐๐ พระธรรมชั้นนี้ เมื่อ กล่าวโดยย่อก็มีอยู่ ๓ ประการคือ

๑. สัพพะปาปัสสะ อะกะระณัง การไม่ทำบาปทุกอย่าง
๒. กุสะลัตถุปะสัมปะทา การทำกุศลให้ถึงพร้อม
๓. สจิตตะปริโยทปะนัง การทำใจให้ผ่องใส

เรียกสั้น ๆ ว่า *การละบาป การทำบุญ และ การทำใจให้บริสุทธิ์* เพียงเท่านี้ ก็ยังทำได้ยาก นี่คือกรรมฐานที่ แท้จริง อันนี้เป็นคำสั่งสอนของพระพุทธเจ้าทุกพระองค์

เรื่องของการไม่ทำบาป มีข้อปฏิบัติอยู่ ๒ ประการคือ

๑. การละบาปที่ทำมาแล้วด้วยการไม่ทำต่อไปอีก
๒. การระวังไม่ทำบาปที่ยังไม่เคยทำ ๑๐ ประการ

เรื่องของการทำกุศลให้ถึงพร้อม มีข้อปฏิบัติอยู่ ๒ อย่างคือ

๑. พยายามทำบุญกุศลที่ยังไม่เคยทำ
๒. จงพยายามรักษาบุญ คือความดีที่ทำมาแล้วมิให้เสื่อมไป

เรื่องของการทำใจให้สงบในสภาวะ มีข้อปฏิบัติอยู่ ๔ ประการ

๑. ระวางใจไม่ให้กำหนดในอารมณ์อันเป็นที่ตั้งแห่งความกำหนด
๒. ระวางใจมิให้ขัดเคืองในอารมณ์อันเป็นที่ตั้งแห่งความขัดเคือง
๓. ระวางใจไม่หลงไหลในอารมณ์อันเป็นที่ตั้งแห่งความหลง
๔. ระวางใจไม่ให้มัวเมาในอารมณ์อันเป็นที่ตั้งแห่งความมัวเมา ก็คือการเจริญพระกรรมฐานทั้ง ๔ การระมัดระวังทั้ง ๔ คือการระวางใจไม่มัวเมานั้นเอง

ถ้าเรามีสติสัมปชัญญะดีแล้วจะไม่หลงงมงาย ท่านจะมีศรัทธา ท่านจะมีตัวปัญญา แก้ไขปัญหาได้ สมปรารถนาทุกประการ

อาตมาภาพขออนุโมทนาสาธุการในส่วนกุศลที่ท่านตั้งใจมาบำเพ็ญพระกรรมฐานให้ได้ความสุข ความเจริญรุ่งเรืองวัฒนาสถาพรในครอบครัวของท่าน ถ้าท่านมีการเจริญกรรมฐานถึงขั้นตอนแล้ว ท่านจะหายสงสัย จะไม่มีความสงสัยต่อพระพุทธเจ้า จะไม่มีความสงสัยต่อพระธรรมคำสอนอีกต่อไป จะไม่มีความสงสัยต่อพระสงฆ์องค์เจ้าที่ประพฤติปฏิบัติชอบและสอนประชาชนให้ปฏิบัติตาม จิตท่านก็จะผ่องใส ใจก็สะอาดหมดจด เหมือนทองคำธรรมชาติที่หล่อเหลา ท่านจะได้มีสติปัญญาแก้ไขปัญหา ดำเนินชีวิตถูกต้อง ตามครรลองของชีวิตต่อไป รักษาความดีรักษาจิตไว้เหมือนเกลือรักษาความเค็ม ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

ขออำนาจคุณพระศรีรัตนตรัย บุญกุศลทั้งหลายที่ท่านได้มาบำเพ็ญในเทศกาลมหาสงกรานต์ มหา กุศลด้วยบุพการีรัตติกาลคุณทวดเวทิต่อผู้มีพระคุณ ขอคุณบุญราศีลบันดาลให้ทุกท่านทั้งหญิงและชาย ทั้งบิดา มารดา ปู่ ย่า ตายายจงเจริญรุ่งเรืองวัฒนาสถาพรโดยทั่วหน้ากัน ขอทุกท่านจงเจริญไปด้วย อายุ วรรณะ สุขะ พละ ปฏิภาณ ธนสารสมบัติ นึกคิดสิ่งหนึ่งประการใดสมความมุ่งมาดปรารถนาด้วยกันทุกรูปทุกนาม ณ โอกาสบัดนี้เทอญ

ความสามัคคี

พระราชสุทธินิพนธ์มงคล

เราจะกำลังเข้าสู่กลางเดือน ๑๒ ฤดูฝนจะสิ้นสุดลงในวันพระหน้าแล้ว หมดเวลาการใช้ผ้าอาบนํ้าฝน วัสสิกะสาฎิกที่โยมได้ถวายมาให้ใช้รวม ๔ เดือนเต็ม นับแต่เริ่มวันเข้าพรรษามา

ในวันธรรมสวนะก็จะมีอุบาสก อุบาสิกา ญาติโยมและพุทธบริษัททั้งหลายมาใคร่ธรรมนำปฏิบัติกรรมฐาน เจริญกุศลภาวนา เพื่อเป็นการสร้างชีวิตให้แจ่มใส ทำใจให้สะอาด ทำใจให้หมดจด สามัคคีกาย สามัคคีจิต กายกับจิตสามัคคีกัน โดยกำหนดกาย เวทนา จิต ธรรม ให้เกิดสามัคคีธรรม กายานุปัสสนาสติ ปัญฐาน กายต้องสามัคคีกับจิต จิตต้องสามัคคีกัน เรียกว่า กายานุปัสสนา เวทนานุปัสสนา ก็ต้องสามัคคีกัน ต้องแก้ไขปรับปรุงตัวเองให้ดีขึ้น นิตตานุปัสสนาสติปัญฐาน จิตออกไปฟุ้งซ่านนานาประการก็ต้องปรับปรุง สามัคคีเรื่องจิต เอาสติมาสามัคคีกับจิต ให้มีสติจิตมีสติปัญญาที่สามัคคีกันได้ ในจิตตานุปัสสนา จะได้รับรู้แจ้งเห็นจริงในเรื่องเวทนา และจิตเรามีความเข้าใจดีแล้วก็มาสติปัญฐาน สามัคคีธรรม มาทำบุญกุศล เรียกว่า ปฏิบัติธรรม

การปฏิบัติธรรม เป็นการรับผิดชอบตัวเอง การใช้ชีวิตของตนให้เป็นประโยชน์แก่ตนเองและครอบครัวและส่วนรวมทั่วไป ก็เรียกว่า สามัคคี ต้องการจะสร้างความดีแก่ชีวิตของเรานั้นเอง ชีวิตเราก็จะแจ่มใส ทำใจสะอาดหมดจด นั่นก็คือการเจริญกรรมฐาน

การเจริญกรรมฐานต้องการให้จิตสามัคคีกับกาย กายสามัคคีกับจิต ต้องการให้สติสัมปชัญญะกับจิตเป็นเรื่องสำคัญด้วยสติ ปัญญาที่จะแสดงออกบอกให้ทราบว่าเรารู้ทันเหตุการณ์ของอารมณ์เราได้ เช่น อารมณ์ดี อารมณ์ไม่ดี เป็นต้น การเจริญกรรมฐานจึงมีประโยชน์มาก การเจริญกรรมฐาน ท่านต้องรับผิดชอบตัวเองด้วยความสามัคคีอันนี้ คือกายต้องสามัคคีกับจิต จิตสัมปชัญญะอย่างไรกายก็ต้องทำตาม แต่จิตก็ต้องทำตามสติ บอกสติระลึกได้ก็คือ กรรมฐานทำให้จิตใจเบิกบาน ทำให้จิตใจหรรษา ทำให้จิตใจใสสะอาดบริสุทธิ์ เกิดขึ้นแก่ตัวเอง นั่นแหละคือตัวปัญญาความสะอาด ความบริสุทธิ์ นั่นผุดขึ้นมาจากดวงจิตทำจิตสะอาดหมดจดแล้ว ปัญญาที่เกิดขึ้นแก้ไขปัญหาชีวิตได้ด้วยการเจริญวิปัสสนากรรมฐานนี้เอง

การเจริญวิปัสสนา ทำให้แจ้งแก่ปัญญา ต้องการให้มีสติ ในเมื่อเรามีสติ รักษาจิตได้ จิตท่านจะไม่เลพลาดพาดออกไปนอกประเด็นนี้ จิตท่านจะเข้าสู่ภาวะที่ดีได้ โดยไม่โกรธ ไม่เกลียด ไม่หลงโทษผูกพยาบาทคาดพยาเวร ไม่มีอิจฉาริษยาต่อท่านผู้ใด เพราะมีเมตตา ถ้าเรามีเมตตาแล้ว จิตมันก็ไม่อาจมาเคียดแค้นกับใคร จิตที่ดี ไม่ฆ่าสัตว์ตัดชีวิตไม่เบียดเบียนทรัพย์ ไม่ล่วงประเวณี จิตใจไม่หลอกลวงโลกหวังเอาลาภเขา

ถ้าเราไม่ปฏิบัติ จิตจะขยับขยับขังคิดหาสติปัญญาไม่ได้ ปัญญาจะไม่เกิดขึ้น ในพปฏิบัตินั้นถ้าเราปฏิบัติได้ถูกต้องตามวิธีการของพระพุทธเจ้า การเจริญสติปัฏฐาน๔ กายานุปัสสนา การยืน เดิน นั่ง นอน เหลียวซ้าย แลขวา มีสติกำหนดให้ได้ ในเมื่อสติกำหนด ตัวกำหนดเป็นตัวสามัคคี ต้องการให้จิตกับกาย สามัคคี เวทนาสามัคคีจะรู้ว่าอะไรเวทนา คือ เครื่องป้องกันแก้ไข บังคับบัญชาไม่ได้ เกิดขึ้น ตั้งอยู่ ดับไปแล้ว เดียวก็สูญเป็นอนัตตา สามัคคีธรรม เกิดขึ้นกับบุคคลใด บุคคลนั้นจะรู้ว่าเวทนาเป็นอย่างไร กำหนดให้มันได้ *ปวดหนอ... ปวดหนอ...* เป็นต้น คำว่าปวดก็ต้องไม่เป็นตัวสรรพนาม ตัวนามของเขามันปวดคืออะไร ปวด จิตปวดหรือ แต่จิตไม่รู้เรื่อง เอาจิตไปพัวพันในการปวด มันก็ปวดหนัก เรียกว่า กำหนด *ปวดหนอ... ปวดหนอ...* การต้องรู้อย่างนี้ก็เพราะจะศึกษาให้มีความเข้าใจในเวทนาเหล่านี้ เมื่อเข้าใจเวทนาแล้ว เวทนาจึงจะบ่งบอกให้เราได้ เราจะทราบเป็นอนัตตาได้ มันไม่มีอะไรเที่ยงแท้แน่นอน มีอนิจจัง ทุกขัง อนัตตา เกิดขึ้น ตั้งอยู่ เปลี่ยนแปลงแล้วดับไป ไม่มีอะไรแน่นอนแต่ประการใด ตรงนี้เป็นจุดสำคัญต่อผู้ปฏิบัติไม่น้อย ขอให้กำหนดได้ เราจะไม่แพ้เราจะชนะตลอดรายการ ชนะจิต จิตมีสติดีนั้นแหละคือไม่แพ้ปัญญาที่เกิดขึ้นเราแก้ไขปรับปรุงจิตใจให้ดี

การมีสติสัมปชัญญะด้วยการกำหนดจิต จะเป็นประโยชน์แก่ท่านทั้งหลาย ด้วยความสามัคคีของธรรมะนี้ มีความหมายเกิดขึ้นกับท่านเอง ท่านปวดท่านทนไม่ไหวท่านก็แพ้ ท่านไม่สามัคคีถ้าเราสามัคคีกัน เรื่องจิตเรื่องกายมีอะไรที่กำหนดนั้นแหละ เป็นตัวกำหนดเป็นตัวสามัคคี เป็นตัวรู้แจ้งเห็นจริง รู้เห็นชัดเจน ด้วยรูปธรรมและนามธรรมด้วย รูปธรรมก็ชัด นามธรรมก็ชัดเกิดขึ้นอย่างนี้แล้ว นั่นแหละท่านก็จะได้รับรู้ อันนั้นไปด้วยความรู้จริงอย่างนี้เป็นต้น จิตออกไปก็รู้เรื่อง ตั้งสติไว้ จิตมันก็กลับมา จะมาสามัคคี จิตมันก็ไม่ออกไปนอกประเด็น ที่บอกสามัคคีนี้ จิตจะเข้ามาสู่ความสามัคคีและเอกภาพ จิตจะมีสมาธิ มีพลังผลักดันให้ไปในทางดี ทำให้จิตใสสะอาดบริสุทธิ์ ออกมาได้ทำนองนี้ เป็นต้นละมีประโยชน์มากในเรื่องกรรมฐาน เพราะสติเป็นงานนำจิต จิตก็นำร่างกายสังขารให้คิดออก บอกได้ ใช้เป็นจะทำอะไรก็มีประโยชน์แก่ชีวิตประจำวันของเรา ตัวกำหนดเป็นตัวบอกความสามัคคีของชีวิตที่เราอยู่ในกรอบคร้ว อยู่คนเดียว จิตกับกายมันไม่เข้ากัน มันแตกกันตลอดไม่สามัคคีกันท่านก็จะอยู่ไม่ได้

จิตตั้งงานแต่ไม่ทำ จิตคิดว่าเราจะต้องปลุกตื่นหมากรอกไม้ เราจะต้องทำงานอย่างใดอย่างหนึ่ง แต่แล้วก็คิดเฉย ๆ แต่ไม่ทำ ก็เกิดความสามัคคีไม่ได้ จิตก็เกียจคร้านออกไปไม่ยอมทำ คิดว่ามันเหนื่อยกาย ก็เห็นดีด้วยว่า เออจะได้ไม่ต้องเหนื่อยกายอนจะดีกว่า ออกมาทำนองนี้เป็นต้น มันก็ไม่ได้ผลขึ้นมาเพราะไม่สามัคคีกัน จิตคิดก็ไม่ได้กำหนด เพราะไม่ได้สามัคคี เสียใจก็ไม่ได้กำหนด เพราะไม่ได้ตั้งหน้าสามัคคี ทั้งหมดไม่อยากจะดูหน้าดูตากัน และไม่อยากจะสนใจซึ่งกันและกัน งานจะเดินไปไม่ได้ งานจะสำเร็จได้ต้องอาศัยพวกพ้องพี่น้องมากด้วยความสามัคคีนี้ทั้งนั้น การจะทำงานทางโลกทางธรรมเจริญกรรมฐาน ต้องมีสามัคคีอย่างนี้

ถ้าเรามีแนวโน้มไปในทางสามัคคีกัน ภายกับจิตสามัคคีฝึกให้แน่น รูปกับนาม ชั้น ๕ เป็น อารมณ์ ภายเห็นรูป กำหนดสามัคคีตาสามัคคีรูป รูปกับตาสามัคคีกันเห็นหนอ... เห็นหนอ... เป็นต้น หนูได้ ยินเสียงเขาว่าเขาว่าเสียงเขาพูดจา เรารู้ว่าเขาพูดว่าอะไรเท่านั้น มันก็หายไปกลับไปหาเขา ภายฟังแล้วก็ตั้ง สติไว้อย่างนั้น กำหนดจิตโดยมีสติฟังด้วยปัญญานั้นเอง สามัคคีกัน เห็นด้วยปัญญา ตามีสติใหม่ก็คือด้วย ปัญญาเรียกว่า สามัคคีธรรมนำสันติสุข ทำให้คนนั้นอยู่เย็นเป็นสุขสามัคคีธรรมะ สามัคคีตา หนู จมูก ลิ้น ภาย จิตเป็นสามัคคีธรรม ในเมื่อได้เห็นตั้งสติเห็น ตั้งสติกำหนดเห็น คิดก็ตั้งกำหนดคิดหนอ... เป็นต้น ในเมื่อ เราทำได้เช่นนี้แล้ว ก็ไม่มีผลอื่นมาแทรกแซง เพราะเราสามัคคีกันและจะทำอะไรก็รอบคอบ ขอบระวัง ตั้งใจตรง ทรงศีลธรรม นำทางก็ถูกปลุกสติ จะได้คำวิชอบ ประกอบกุศล ได้ผลงาน เป็นหลักฐานสำคัญก็ เกิดขึ้นด้วยสมาธิของสามัคคี

ศีล สมาธิ ปัญญา สามัคคีกัน ก็มีสติสัมปชัญญะ เกิดศีล เป็นปกติได้ ภาวะสู่ความเป็นปกติได้ก็ เพราะสามัคคีศีล สมาธิคือสามัคคีงาน ไม่ทิ้งงานและหน้าที่สมาธิเกิดขึ้นแล้ว ปฏิบัติตามแล้วก็เกิดปัญญา แก้ไขปัญหาได้สมปรารถนาทุกประการ

สามัคคีธรรมะ แปลว่า *ธรรมชาติที่สามัคคี* ภายก็ดี วาจาที่ดี เวลาพูดจาดีเพราะ จะทำอะไรก็ เหมาะเจาะ นี้แหละ เรียกว่า **สามัคคีกรรมฐาน** ถ้าเราไม่มีกรรมฐาน ปฏิบัติไม่ได้ ไม่ต้องพูดกันดียาวก็โกรธ เดียวก็เคือง เดียวจิตก็ออก เดียวก็ลึง โลดคลึงลาน ไปตามสภาพของกิเลส เป็นเหตุทำลายตัวเองตลอดรายการ ไปไหนเลยเล่าจะเข้าสู่ภาวะอันเป็นปกติได้ ก็ขอท่านทั้งหลายโปรดพิจารณาคนให้มากที่สุด เพราะฉะนั้นก็จะ ขอชี้แจงแสดงเรื่องสามัคคีให้ท่านเข้าใจถึงเหตุผลเบื้องต้นว่ากรรมฐานเป็นการสามัคคีชีวิต รับรองชีวิตท่าน จะเป็นแก่นสาร ชีวิตท่านจะได้ผลงานในภาย เวลาแก่ ๆ มันจะไม่เป็นอัมพาตลงไปเหมือนที่เขาเป็นกันนี้ เรียกว่าสามัคคีมาตั้งแต่เด็กและหนุ่มสาว ถึงเวลาเผ่าชะแรแก่ชราที่สามัคคีกันต่อไป ร่างกายก็สมบูรณ์แบบ สติไม่วิปลาสผิตหวังแต่ประการใด เพราะสามัคคีมาแต่ดั้งเดิม

คนที่ขาดความสามัคคีกันในตัวเอง ไม่มีสามัคคีกัน มือก็ไม่อยากจะหยิบข้าวเข้าปาก ปากก็ไม่ อยากรจะเคี้ยวข้าวข้างในมันก็หิว ท้องมันหิว แต่ปากมันไม่รับ มันก็ไม่สามัคคีกับท้องมันจะเข้าลงท้องไปก็ ไม่ได้ ไม่สามัคคีกัน พระพุทธเจ้าท่านได้ทรงแสดงพระท่านเอามาเทศน์ เห็น *ไม่เอา เอาแล้วไม่กิน กินแล้ว ไม่อ้ม อ้มแล้วไม่ถ่าย ถ่ายแล้วไม่เหม็น* นี้ชัดเจนแล้ว เห็นเอาไม่ได้ คือ ตา ตามันเอาไม่ได้ถ้ามือไม่หยิบมา ให้เห็นอยากได้เหลือเกิน ตามันเห็นจิตมันอยากได้ออยากได้นี้ อยากรได้ข้าวแต่เมื่อมันขี้เกียจ ไม่หยิบข้าวหยิบ น้ามาให้ มันจะได้กิน ไม่ได้มีบอกเหตุผลความสามัคคีทั้งนี้ เห็นแล้วก็ทำอะไรไม่ได้เลยคือ ตา ไม่รู้จะทำ อะไร เอาได้แล้วก็ไม่กิน กินแล้วก็ไม่อ้มปาก ปากไม่รู้จะจกอ้ม กินเข้าไปตะพีอ้มแล้วไม่ถ่ายคือท้อง ถ่ายแล้ว ไม่เหม็นคือกิน บอกไว้ชัดเจนเลยมันสามัคคีกันหรือประการใด นี้แหละกรรมฐาน เห็นชัดเจนมาก ขอเจริญ พรอย่างนี้ เห็นแล้วอยากตัวสั้น แต่เมื่อมันหยิบไม่ได้ มีอ้มมันเป็นอัมพาต เค้าก็เป็นอัมพาตินไปเอาไม่ได้ จะ ทำอย่างไร มันไม่มีความสามัคคีเสียแล้ว มันเผ่าชะแรแก่ชรา

ท่านสาธุชนทั้งหลาย ท่านอย่าประมาทนะ ท่านคิดว่า ท่านยังหนุ่มยังสาวเป็นอัมพาตไปไหนไม่ได้
อาตมาไปขอนแก่นวันก่อน เขาก็ร้องไห้ สามิเป็นอัมพฤษอัมพาต ต้องป้อนข้าว ร้องแงงเหมือนเด็ก
ภรรยาบอกหลวงพ่อ ตั้งแต่สามิเป็นอัมพาตมานี้ฉันไปไหนไม่ได้เลย ฉันอายุก็ตั้ง ๕๒ แล้ว ลูก ๆ ก็สำเร็จ
ปริญญาโทหมดทุกคน แต่สามิม่าเป็นเช่นนี้แล้ว ฉันก็ต้องมานั่งเฝ้าเช็ดก้นเช็ดอุจจาระให้ทุกคน อีกบ้านหนึ่ง
อยู่ใกล้เรือนเคียงกับฉัน พอเมียเป็นอัมพาต ตัวหนีไปมีเมียใหม่เห็นแล้วก็ท้อใจ นี่เรื่องจริง นี่มันไม่สามัคคี
กัน อีกเจ้าหนึ่งผัวถูกรถชนตัดขาที่เดินเขย่ง ๆ ขาดึงไปข้างหนึ่งโดนตัดถึงหัวเข้าใส่ขาปลอมเดินไม่ได้ก็
ต้องเขย่งไปกับไม้เท้า เมียหนีเฒ่า นี่เขาล่าที่ขอนแก่น ฟังแล้วเราก็อใจเหลือเกิน นี่หรือสามัคคี รักกันอันใด
เล่า

ขอฝากญาติโยม ถ้าโยมสามัคคีนั่งกรรมฐาน เสียงหนอ... ตั้งสติไว้ที่หูสามัคคีกันหน่อยได้ไหม ได้
ยินอะไรเข้าก็ไม่กำหนด เพราะเราขาดสามัคคีในตัวเองไม่ได้สนใจตัวเองเลย เราไม่ฟังตัวเองนั่นแหละ ท่าน
ญาติโยมพุทธศาสนิกชนทั้งหลาย ถ้าเราฟังตัวได้ ช่วยตัวเองได้ เราจะกำหนดตลอดไป เรายังช่วยตัวเองกัน
ไม่ได้เลย นี่ขนาดเป็นหนุ่มเป็นสาว แล้วท่านจะไปช่วยตัวเองตอนแก่ได้หรือ แก่แล้วเอาไม้สักกะเท้ายันเต
ยันตั้งยันหน้ายันหลังกลางเฒ่าเฒ่า ท่านจะช่วยตัวเอง พยุงตัวเองไปก็จะไม่รอด ก็จะไม่มีไหว ท่านหนุ่มท่าน
สาวทั้งหลายเอ๋ย อย่าไปหัวเราะคนแก่จะขกให้เรา อาตมาเมื่อก่อนเคยดูถูกคนแก่ เออคลานกินข้าวก็มูมมาม
เหมือนเด็ก บัดนี้เราก็มูมมามเหมือนเด็ก ต้องระวังนั่งต้องสำรวม ต้องสังวรระวัง กินข้าวก็หก รับประทาน
อาหารก็หกและมูมมาม กินก็สกปรก เต็มมันรังเกียจ ระวังตอนนี้นะถ้าท่านสำรวมสังวรระวังหน้าที่การ
งานให้กรรมฐานในสามัคคีไว้ ท่านจะไม่เป็นอย่างนั้นแต่จะแรแก่ชราจนอายุ ๕๐ กว่าก็ยังไม่มีล้มทำอะไรก็
จะพร้อมมูลบริบูรณ์ด้วยสามัคคีธรรม ด้วยสติสัมปชัญญะไม่ลดละภาวนาตลอดรายการ นี่แหละกายสามัคคี
กายเดินจงกรม ยืนหนอ ๕ ครั้ง ตั้งแต่ศีรษะลงไปเท้ายืนหนอ... ถ้าโยมสามัคคีกับสติ จิตก็จะอยู่กับสติ
หนอ... ก็จะมีสติขึ้น ถ้าไม่สามัคคีเลย ปากก็ว่ายืนหนอ... ยืนหนอ... หนอ ๆ อะไรก็ไม่รู้ ไม่สามัคคีกันท่านจะรู้
เรื่องไหม เลยก็รู้ของปลอมติดตัวไปเป็นที่น่าเสียดายเวลาไม่รู้ไม่จริงและทำไม่ได้ เพราะไม่สามัคคีกัน

คนที่สามัคคีกันเจริญรุ่งเรืองทุกประการ งานสำเร็จทุกประการ โยมคนเดียวก็สามัคคีได้โยมทำงาน
ก็เสร็จ แต่ถ้าจิตกับกายมันขัดคอกัน โยมกำลังเหนื่อย จิตบอกเหนื่อยจิตบอกเมื่อยจึง หยุดงาน เลิกงาน
เลยไม่ต้องทำงาน หนาวก็ทนไม่ไหว ร้อนก็ทนไม่ไหว ร้อนเกินไป หนาวเกินไป กายทนไม่ไหว ไม่อยาก
ทำงานก็เลิกไปนี่ขาดความสามัคคีในตัวเอง งานนั้นจะสำเร็จได้อย่างไรขอฝากญาติโยมไว้แบบนี้ อย่างที่
ขอนแก่นเมื่อวานซืนนี้ เขาสามัคคีกันมาก เริ่มตั้งแต่ความรับผิดชอบของแต่ละคน ช่างโยมเป็นแม่ครัวก็
รับผิดชอบ โยมเป็นพ่อบ้านก็รับผิดชอบในการปกครองบริหารงานบ้าน ต่างคนต่างรับผิดชอบสูงบ้านนั้นก็
จะมีความสุข แม้บ้านไม่รับผิดชอบเลย ลูกตั้งหลายคน ไม่ดูแล ไม่ดูแลผู้ฝ่ายสามิก็ไม่ดูแลภรรยา ไม่ดูแล
ลูก ก็ใช้ไม่ได้ ไม่รับผิดชอบ ก็อย่าไปว่าเขาเลยญาติโยมทั้งหลาย แค่ตัวเขาก็อช่วยตัวเองไม่ได้เขาไม่
รับผิดชอบตัวเขาเลยและไหนเลยจะรับผิดชอบคนอื่นเขาได้ อย่าไปว่าใคร ขอเสนอแนะว่า ว่าตัวเองดีกว่า

บางคนมันดีแค่นั้นเอง มันดีกว่านั้นไม่ได้ไปไม่รอดไม่ปลอดภัย เป็นใหญ่เป็นโตไม่ได้ ดีแค่นั้นบางคนดี ที่สุดเลย ดีจนเหลือดี ดีจนเกินดี บางคนก็ขาดดี ไม่มีดีเลย นี่แหละมันไม่เหมือนกันแต่ละคน ไม่งั้นเจริญ เหมือนกันหมด ไม่งั้นเป็นเจ้านายกันหมดไม่ต้องเป็นข้าใครเขา คนที่เจริญเดินไปข้างหน้าทนขาดความ สามัคคีจะเป็นข้าเขาต่อไป

การเจริญกรรมฐานเป็นการรับผิชอบชีวิต เป็นการรับผิชอบในครอบครัว เป็นการรับผิชอบถึง ลูกหลาน เป็นการรับผิชอบภารกิจหน้าที่การงาน โดยถูกต้องและเป็นธรรมแล้ว นี่คือการกรรมฐานเรียกว่า สามัคคีธรรม ดังนั้นขอให้ท่านทั้งหลายโปรดนำคติธรรมวันนี้ไปชี้แจงให้เข้าใจถึงภายนอกและภายใน ทั้ง ทางโลกทางธรรม มาเปรียบเทียบกับความสามัคคี ถ้าทางธรรมก็กายกับจิตสามัคคีกัน โยมสำเร็จในเรื่อง ชีวิต สำเร็จมรรคผลนิพพานแน่ ทางโลก กายสามัคคีจิต จิตสามัคคีกายแล้ว ก็ไปช่วยคนอื่นสามัคคีสร้าง ความดีในส่วนรวม ก็ทำให้โลกเจริญรุ่งเรืองวัฒนาสถาพรได้ทุกประการดังนั้นวันนี้พูดถึงเรื่องความสามัคคี ที่ทำงานสำเร็จที่ขอนแก่น สำเร็จแล้วศาลาราคา๕ ล้านเศษไม่ถึงปี แปลเดือนเสร็จ นี่เพราะสามัคคี เงินทองก็ สามัคคีกันได้แน่นอน ก็จะอธิบายให้ฟังต่อภายหลัง ตอนนี้ไปตั้งใจฟังโอวาทอันนี้พูดถึงทางโลกให้ท่านฟัง บ้าง นี่ใช้ทางธรรมที่พูดคือกรรมฐาน สามัคคีจิตใจดี จิตใจบริสุทธิ์ จิตใจมีปัญญานั้นก็ต้องเอาทางธรรม สามัคคี ทำให้สอนตัวเองได้ทำให้ตัวเองเดินในสังคม ฉลาดเฉลียว สามารถจะเห็นเหตุการณ์ไกลได้ถ้าโยม เคยขี้เกียจทำงาน ทางโลกก็ค้าขายขาดทุน ซื่อที่คิดก็ขาดทุน ทำอะไรไม่เจริญในหน้าที่การงาน ถ้าเจริญ กรรมฐานแล้วมันเจริญไปหมด ดีไปหมดทั้งทางโลกทางธรรม เพราะฉะนั้นจะแสดงถึงเหตุผลให้ฟังง่ายๆ ถึงเรื่องอนุภาพของความสามัคคีเพื่อเป็นการส่งเสริม ให้ประชาชนสนใจในความสามัคคีมากยิ่งขึ้น คือทาง โลก ไม่ว่าผู้ใด คณะใด ครอบครัวไหนก็ตาม ถ้ามีความสามัคคีกันแล้วก็เจริญก้าวหน้า สามิภรรยารักกัน สามัคคีกันดีไม่ทะเลาะวิวาทกัน นี่โดยตรงนี้ต้องการมาก สามิภรรยาที่โง่ชอบทะเลาะกันชอบขัดแย้งกันตลอด รายการ ท่านจะเจริญไม่ได้ในครอบครัวนั้น นี่ทางโลกเห็นได้ชัดถ้านั่งกรรมฐานเอาทางธรรมไปข่มตั้งสติ ไว้ สามิภรรยาจะรักกันดี จะมีปัญญากัน ในยามแก่ ถึงคราวแก่แล้วจะไม่แย่งไป นี่เรียกกรรมฐาน ดังพระ คาถาที่กล่าวไว้แล้วสัพเพสัง สังฆมุตานัง สามัคคี วุฒติสาธิกา แปลความว่า หมู่คนที่มีความรักสามัคคีกัน ก็ ประสบความเจริญรุ่งเรือง เรื่องนี้อย่าดูอื่นไกล เพียงในร่างกายของเราที่อธิบายแล้วข้างต้น สามารถทำ อะไรได้ก็เพราะอวัยวะส่วนต่างๆ สามัคคีกัน มือสามัคคี ปากสามัคคี เท้าสามัคคีก็เดินกันไป อวัยวะส่วนใด ใด ส่วนหนึ่งมีอันเป็นไปต้องเจ็บระทวยป่วยไข้ จะรู้สึกว่าจิตที่จะทำคำที่จะพูดเกิดขัดข้องขึ้นมาทันที นี่ป่วย แล้ว นอกจากนี้ในด้านความสำคัญของสามัคคีก็มีมาก ท่านผู้หนึ่งรำพันไว้ว่า"สามัคคีนี้แหละล้มเลิศ จักขุ ชาติเชิดพระศาสนา...ทุกสิ่งประสงค์จงใจ จักเสร็จสมได้ด้วยสามัคคี"

เพื่อสนับสนุนความสำคัญของธรรมข้อนี้ ขอยกตัวอย่างธงไตรรงค์ที่เราเห็นเป็นผ้าต่างสีที่มีความหมาย สีแดง คือ ชาติ สีขาว คือ ศาสนา สีน้ำเงินนั้น หมายถึง พระมหากษัตริย์สีแดงหมายถึงชาติไทยที่ คนไทยได้พลีเลือดเนื้อเพื่อชาติไทย ด้วยจงรักภักดีสีน้ำเงินหมายถึงพระมหากษัตริย์ ที่ถึอันว่า ทรงอวตาร

จากสรวงสวรรค์ชั้นฟ้ามาสู่แดนมนุษย์ ทั้งหมดนี้ ตรงกับบทประพันธ์ที่ไตรรงค์ชงไทยสะบัดพริ้ว ห้าวรีว สีแดงน้ำเงินขาว ดังดวงเดือนลอยเด่นในหมู่ดาวเป็นมิ่งขวัญของชาวประชาไทย น้ำเงินคือสีประจำชาติ ชาวคือพุทธศาสนอันผ่องใส สีแดงคือเลือดของชาวไทย จะเกิดไตรรงค์ไว้ตลอดกาล บอกไว้ชัด เมื่อแผ่นฟ้า เหล่านี้ได้ถูกนำมาผนึกติดกันเข้า ก็จะมีความหมายอันศักดิ์สิทธิ์ เท่ากับเป็นชีวิตจิตใจของประชาชนคนไทย ทั้งชาติที่เดียวแผ่นฟ้าต่างสีนั้น แม้จะมีความหมายแทนชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ก็จริงแต่ถ้าอยู่กับคนละ ส่วนมิได้ผนึกรวมกันเป็นผืนอันเดียวกันแล้ว ก็จะกลายเป็นแผ่นฟ้าธรรมดา หามีความศักดิ์สิทธิ์ไม่

ในคัมภีร์พระธรรมบท พระพุทธเจ้าทรงสอนภิกษุชาวเมืองโกสัมพีที่วิวาทกัน จนพระศาสดาต้องเสด็จหนีไปประทับอยู่ที่ป่ารักขิตวัน แคนบ้านปาริเลยยกะ ได้ช้างกับลิงเฝ้าปฏิบัติพระพุทธรูปอยู่ เราจะเห็นพุทธานุสาวรีย์ที่เรียกกันว่า พระปางป่าเลไลยก์ ที่วัดป่าเลไลยก์ที่จังหวัดสุพรรณบุรี เราจะเห็นมีลิงถวาย น้ำผึ้งถวายนี้

พระปางป่าเลไลยก์นี้ ทำให้เห็นตัวอย่างว่า ลิงสัตว์เดรัจฉานแท้ ๆ ยังรู้จักดีรู้จักชั่ว รู้จักสามัคคี ช่วยกันปฏิบัติพระพุทธรูป หลังจากพระเหล่านั้น ได้สำนึกถึงทูลอาราธนาให้พระบรมศาสดาเสด็จกลับกรุงโกสัมพีดั้งเดิม พระองค์ทรงประชุมพระสงฆ์ ทรงชี้โทษของการแตกความสามัคคี และอันสงฆ์ของความสามัคคี โดยยกเรื่องนกกระจาบฝูงหนึ่งพากันไปหากิน บังเอิญไปติดตาข่ายของนายพราน ซึ่งจึงดักไว้ นกกระจาบหัวหน้าประกาศให้นกทุกตัวร่วมกันออกแรงบินเอาตาข่ายขึ้นไปค้างไว้บนต้นไม้แล้วปลิกตัวบินออกมา เพื่อนนกทุกตัวปฏิบัติตาม ก็พากันรอดพ้นชีวิตปลอดภัย แต่มาภายหลังนกฝูงนี้ นึกประมาทแตกความสามัคคีกัน ไม่เชื่อนกหัวหน้า บินไปหากินจนไปติดตาข่ายของนายพรานอีก ตอนนั้นต่างเก็งกัน ไม่ร่วมมือกัน ผลสุดท้ายเลยตกเป็นอาหารของนายพรานหมดทั้งฝูง

ความจริงของบางอย่างเพียงคนสองคนแบกหามไม่ไหว แต่ถ้ารวมแรงกันหลาย ๆ คนก็จะกลายเป็นของเบาไป ไม่กลัวที่ใช้กวาดอะไรได้นั้น เพราะเรารวมเข้าเป็นกำเดียวกันแต่ถ้าแยกกันออกไปแล้วก็ใช้งานไม่ได้ พระสงฆ์ที่ได้รับยกย่องว่าเป็นแก้วหนึ่งซึ่งเรียกว่า สังฆรัตนะ ก็เพราะว่าท่านมีทฎฐิสามัญญตา คือมีความเห็นร่วม ไม่ทะเลาะวิวาทกัน ไม่แตกความสามัคคีกันนั่นเอง ที่กล่าวทั้งหมดนี้ จะเห็นได้ว่าความสามัคคีมีความสำคัญเพียงใดพระผู้มีพระภาคเจ้าทรงสอนเกี่ยวกับเรื่องสามัคคีไว้มาก เช่นคำว่า **ตฺถา สังฆัสสะ สามัคคี** เป็นต้น **ความพร้อมเพรียงของหมู่ให้เกิดสุข สมัคคานัง ตโป สฺวโ** ความเพียรของหมู่ของผู้พร้อมเพรียงกันให้เกิดสุข ดังนี้ เป็นต้น อันนี้คือความสามัคคีธรรม เริ่มตั้งแต่เข้ากรรมฐาน โยมสามัคคีได้บรองไปรอดสู่ทางสร้างสามัคคีนี้ ซึ่งมีอยู่หลายทางด้วยกัน ฉะนั้นทุกคนจึงควรเพิ่มพูนความสามัคคีให้เกิดขึ้น ซึ่งเรื่องนี้ พระบรมศาสดาตรัสถึงทางเกิดของสามัคคีไว้ ในสังคหวัตถุมี ๕ ข้อ คือ

๑. ทาน คือ การให้ปัน การให้ทานซึ่งกันและกันไม่หวงกัน

๒. ปิยวาจา พูดให้เขารัก ไม่พูดให้เขาเกลียด ไม่ใส่ร้ายป้ายสี ต้องพูดให้เขารักเรียกว่าปิยวาจา ปิโย

เทว มนุสสถานัง

๓. อตถจริยา บำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์

๔. สมานัตตตา วางตนให้เหมาะสม เรียกว่าไม่ถือตัวตนว่าเรามากกว่าเขา

ทาน การให้ ท่านว่า การให้เป็นยารัก ตระหนี่นักเป็นยาชงแล้วว่า ความรักมาเพราะน้ำใจมี ความรัก
หนีเพราะน้ำใจหมด ความรักหดเพราะน้ำใจแห้งน้ำใจในที่นี้ก็หมายถึงการโอบอ้อมอารีนั่นเอง เมื่อความรัก
เกิดขึ้นแล้ว ความสามัคคีก็ตามมา อย่างที่ว่า ความรักมีความสามัคคีมา ความรักโรยราเพราะไม่มาของ
สามัคคี

ท่านทั้งหลาย ดินทุกก้อนเป็นแผ่นดินนี้เพราะมีน้ำ เป็นเครื่องประสานไว้หาไม่ก็จะกลายเป็นจีฝุ่น
โดยไม่ต้องสงสัย คนเราก็เหมือนกันที่จะสามัคคีกันก็เพราะมีความรักคอยประสานอยู่ ถ้าลองได้เกลียดกัน
แล้วก็ไม่อยากร่วมกันแม้แต่น้ำก็ไม่อยากจะมอง ประเภทของการให้แบ่งออกเป็น ๓ ประเภทอีก

๑. ให้เพื่อบูชาคุณ เพราะปรารถนาความกตัญญูกตเวทิตาธรรมเป็นเหตุ เช่น พ่อแม่ ครูอาจารย์ท่านมี
บุญคุณต่อเรามาก สมควรที่เราผู้เป็นลูกศิษย์จะต้องรำลึกถึงพระคุณของท่านไว้เสมอ บางโอกาสควรนำข้าว
ของเครื่องใช้ไปสักการบูชาท่าน ถึงท่านจะไม่ออกดอกอะไร ก็ควรนำไปบูชาคุณท่าน เช่นให้ข้าวปลา
อาหาร เป็นต้น เดียวนี้คำว่าพระคุณกตัญญูกตเวทิตา จะหายาก ดูกากแล้ว

๒. ให้เพื่อยึดเหนี่ยวจิตใจผู้อื่นไว้ ให้เพื่อยึดเหนี่ยวน้ำใจ ตัวอย่างเพื่อนบ้านใกล้เรือนเคียงกัน ขาด
เหลืออะไรก็ช่วยกัน เพื่อเชื่อมไมตรีจิตมิตรภาพจะได้พึ่งพาอาศัยกัน ยามเจ็บไข้ได้ป่วยหรือยามฉุกเฉินเป็น
มิตรก็ดีกว่าเป็นศัตรูกัน แต่เมตตาให้ศัตรูเป็นมิตรกันคนมีศัตรูก็เหมือนร่างกายเป็นโรค ฉะนั้นคนฉลาดจึง
ไม่โกรธกับใคร

๓. ให้เพื่อเห็นแก่มนุษยธรรม ตัวอย่างเช่น ช่วยเหลือคนจน คนพิการทำมาหากินไม่ได้ หรือคน
เจ็บป่วย คนชรา คนที่มึนน้ำใจเปี่ยมด้วยเมตตาปรานีการให้ทั้ง ๓ ประเภทนี้ ส่วนเกิดสามัคคีทั้งสิ้น

ปิยวาจา การพูดให้ผู้อื่นรัก บางทีพูดเกินขอบเขตพูดให้เขาเกลียดชัง พูดให้รักนี้พูดไม่ยาก แต่นิสัย
เคยเป็นอย่างไร นิสัยไม่ดีมันก็พูดทางไม่ดี นิสัยดีก็พูดทางดีเป็นต้น บางคนสวย แต่พูดจาหยาบคายมาก
พูดจาไม่เหมาะสม ก็มีมากในสังคมทั่วไป คำพูดของคนเรานี้ สำคัญมาก เรียกกันว่าลมปราณสายแรงยิ่งกว่าลม
ภายนอก จะพูดให้เขาโกรธกันได้ พูดให้เขารักกันได้ พูดให้เขาจิตใจเสียใจได้ทั้งนั้น ของร้อนๆ เช่นน้ำ
ร้อน เอาปากมาเป่าเดี๋ยวมันก็เย็น เทียนแข็งๆ เอาไฟลนเดี๋ยวก็นิ่ม ปิยวาจา คือ พูดโดยเหตุผล พูดเพราะ
พูดจาไม่ข่มคน ไม่ข่มคนล้ม อย่าไปข่มคนรู้ อย่าไปขู่คนกลัว อย่าไปทำคนพาล อย่าไปวานคนร้ายอย่าไป
ขายคนรัก อย่าไปกักคนริบ อย่าไปบีบบคนบอบ อย่าไปชอบคนชั่ว อย่าไปยั่วคนดี และก็อย่าไปตีคนตาย เป็น
ต้น

ในหนังสือนิทานสุภายิตเล่าถึงโคนันทวิศาล ที่อาตมาเคยเล่าให้ฟังอยู่เสมอ ที่ได้ฟังเจ้าของพูดจาไม่เพราะเลยหมกดำใจไม่ยอมลากเกวียน ๕๐ เล่มไป เช่นพูดว่า "ไอ้โคขี้เกียจมึงจงลากเอาเกวียนนี้ไปให้ได้" โคนันทวิศาลก็เสียใจ ไม่ลากเกวียนเลย นี่แหละเขาไม่ได้ขี้เกียจซักหน่อย แต่ไปด่าเขาว่าขี้เกียจ นี่ปากมันเลว เจ้าของเลยต้องแพ้นั้นแก่เศรษฐี แต่ภายหลังเมื่อเจ้าของพูดจาไพเราะ โคนันทวิศาลก็บอกให้ไปพนันใหม่ "พอมหาจำริญู พ่อ โคนันทวิศาล พอมหาจำริญูจงลากเกวียนนี้ไปเถิดนะ" เท่านั้นเองก็ลากเกวียนไปได้สมความมุ่งมาดปรารถนา เจ้าของโคจึงกลับชนะเศรษฐีได้ทรัพย์มากกว่าเดิมอีก

เรื่องนี้สอนให้รู้ว่า พุทธิเป็นเงินเป็นทอง พุทธิไม่ดีเสียข้าวเสียของ จงจำไว้ว่า คนที่อากัปก๊อคนที่พุทธิไม่เป็น

อรรถจริยา การบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ต่อสังคม ใครเจ็บไข้ได้ป่วยก็ช่วยเป็นธุระหาหมอหายา อย่างนี้ดูค่าง่าย เวลาใครป่วยไข้ ถึงเขาจะไม่เรียกก็ชาน ถึงเขาจะไม่วานก็ทำ เขามีงานอะไรก็ช่วยเขาทำอย่าเห็นแก่ความเหน็ดเหนื่อย เพราะความเหน็ดเหนื่อยนั้นไม่ช้าก็หายไปหมดสิ้นแต่ไม่ตรึจิตที่เรหิยบยื่นให้เขานั้น จะเป็นตราประทับใจ ไม่รู้ลืมจนวันตาย นอกจากนี้ในส่วนรวมอันเกี่ยวกับประเทศชาติ ศาสนา ควรร่วมมือกันส่งเสริมชาติ ส่งเสริมศาสนาของเรา รับใช้ชาติด้วยการเป็นทหารป้องกันประเทศชาติบ้านเมือง เสียภาษีอากรตามหน้าที่ ในด้านศาสนาก็สนใจช่วยกันบำรุงทั้งด้านปฏิบัติทั้งปฏิสังขรณ์ ก่อสร้างและปฏิบัติตามประเพณีนิยม เช่น ประกอบพิธีกรรมทางศาสนาในวันวิสาขบูชา วันพระก็รักษายูโบสถกำหนดเจริญพระกรรมฐาน เป็นต้น ถ้าคนส่วนมากร่วมมือช่วยกันเช่นนี้แล้ว ชาติไทยของเราที่จะเจริญก้าวหน้าศาสนาของเราที่เจริญรุ่งเรือง ความสามัคคีก็จะเกิดเป็นเงาตามตัวไป

สมานัตตตา การวางตนให้เหมาะสม ได้แก่วางตนให้เหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่ เหมาะกับฐานะ เหมาะกับกาลเทศะ ที่ว่าเหมาะสมกับตำแหน่งหน้าที่นั้น หมายความว่า เรามีหน้าที่อย่างไร ก็ปฏิบัติไปตามหน้าที่ ที่ว่าเหมาะสมกับฐานะนั้นคือ ใช้จ่ายทรัพย์ให้เหมาะสมกับฐานะก็คือเข้าใจใช้จ่าย ไม่ฟุ้งเฟ้อสุรุ่ยสุร่ายเกินไป แต่ก็ไม่ตระหนี่เกินไปจนเข้าขั้นนทรมานตัวเองที่ว่าเหมาะสมกับกาลเทศะนั้นหมายความว่า ปฏิบัติกิจให้เหมาะสมกับเวลาและสถานที่ สถานที่เช่นนี้ จะปฏิบัติอย่างไร แล้วดำเนินงานให้เหมาะสมนั้นจะเกิดความเสียหายขึ้นได้ อย่างสมัยพุทธกาล พระสาวกรูปหนึ่ง ชาวบ้านเขานิมนต์ท่านไปสวดในงานแต่งงานที่ท่านควรจะสวดมงคลสูตร ท่านกลับไปสวดกุสลาธรรมา แต่พอนิมนต์ท่านไปสวดงานศพ ท่านกลับไปสวดมงคลสูตรอย่างนี้ เป็นต้น ชาวบ้านจึงพากันดิเคียนเมื่อพระพุทเจ้าทรงทราบ ก็ทรงดำหนิเหมือนกัน เรื่องกาลเทศะนี้ สำคัญมาก สมเด็จพระผู้มีพระภาคเจ้าจึงทรงยกว่า เป็นธรรมของสัตว์นุรุษ ด้วยหมายความว่าผู้ที่จะเป็นคนดีได้นั้น จะต้องเป็นคนมีคุณสมบัติ ประการคือ

๑. โอบอ้อมอารี

๒. วชิไพเราะ

๓. สงเคราะห์ประชาชน

๔. วางตนพอดี

หรือที่บางท่านก็ตั้งเป็นหัวใจไว้ว่า **ทาปิอะสะ** นั้นย่อมีอานุภาพสร้างความสามัคคีได้อย่างแท้จริง เพราะฉะนั้นท่านที่หวังความเจริญรุ่งเรืองแก่ตัวและส่วนรวม จงละความเห็นแก่ตัว **ละทิฐิมานะ** เลิกริษยา อาฆาตกันเสีย แล้วเพิ่มพูนความสามัคคีให้มากขึ้น ภายในโรงเรียนและภายในวัดวาอาราม ในบ้านของตัวเอง ในหมู่บ้าน ทุกตำบล

เมื่อทุกคนต่างสามัคคี ก็จะอยู่ร่วมกันด้วยความร่มรื่นชื่นใจ ซาดีดี ศาสนาก็ดี ประชาชนดี ใครมีหน้าที่อย่างไร ก็ปฏิบัติไปตามหน้าที่ มีความเห็นอกเห็นใจกัน ไม่เบียดเบียนซึ่งกันและกัน ต่างช่วยกัน ส่งเสริมชาติและศาสนาของตัวเองด้วยความรัก เมื่อเป็นเช่นนี้ชาติไทยก็เจริญก้าวหน้า ศาสนาก็เจริญรุ่งเรืองต่อไป ตามพระเถรภิกษุชั้นต้นว่า **สัพเพสัง สังฆอุทานัง วุฒิสาธิกา เป็นต้น ด้วยความพร้อมเพรียงของประชาชนผู้เป็นใหญ่ยังความเจริญให้สำเร็จ**

วันนี้ชี้แจงเรื่องสามัคคีธรรม สรุปว่า สามัคคีกายกับจิต คือ **ธรรมฐาน** สามัคคีธรรมฝ่ายโลกก็มี ทาน ปิยวาจา อตถจริยา สมานัตตตา เป็นต้นก็ขอความเจริญรุ่งเรืองในธรรม จงมีแก่พุทธศาสนิกชนโดยทั่วกันใน วันพระนี้ และทุกท่านจงเจริญด้วย อายุ วรรณะ สุขะ พละ ปฏิภาณชนสารสมบัติ นี้ก็คิดถึงหนึ่งประการใด สมความมุ่งมาดปรารถนาด้วยกันทุกรูปทุกนาม ณ โอกาสบัดนี้ เทอญ....

ปกิณกรรม

พระราชสุทธินามมงคล

วันนี้เป็นวันพระแรม ๑๔ ค่ำ เป็นวันสิ้นเดือนอ้ายและเป็นเดือนขาด เราก็คิดว่าเป็นวันพระใหญ่ ข้อเท็จจริงก็เหมือนกันทุกวันพระ จะเดือนขาดหรือเดือนเต็มก็ตาม แต่ปัญหาอยู่ที่ว่าเราแสวงหาพระไว้ในใจ ทำใจให้สบาย ทำใจให้เป็นปกติด้วยการเจริญกรรมฐาน เจริญกุศล ตั้งสติโดยการเจริญสติปัฏฐาน ๔ ดีที่สุด ไม่มีอะไรจะดีกว่าการเจริญสติปัฏฐาน ๔ อีกแล้ว ก็คือ บำเพ็ญ สติภาวนาต้องการให้มีสติสัมปชัญญะ

คำสอนของพระพุทธเจ้าตั้ง ๔๔,๐๐๐ พระธรรมขันธ์ ก็ยอให้เราแล้ว พระองค์แสวงหาตั้ง ๖ ปี ที่เสด็จออกบรรพชา กว่าที่จะสำเร็จสัมโพธิญาณ พระองค์ได้รวมตำรับตำรามาให้เราแล้ว แต่ทำไมเราเอาไปทิ้ง เราไม่ต้องไปหาที่ไหนอีกแล้ว และไม่ต้องไปเหน้อยยากแสวงหาโมกขธรรม แต่พระพุทธเจ้าท่านทรงเหน้อยยากพระวรกายและจิตใจเพื่อแสวงหาความดีในวิชานี้เอามาแก่ทุกข์ เอามาเพื่อแก้ไขปัญหาชีวิต พระองค์ทรงรวบรวมตำรับตำราให้เราไว้ครบถ้วนจบจบการ ต้องการให้เราทั้งหลายได้อยู่เย็นเป็นสุข ปราศจากทุกข์ แล้วทำไมเราเอาไปทิ้งละ ธรรมชาติของพระพุทธเจ้าท่านก็ให้เราครบถ้วนทุกอย่าง คือ สติ สมาธิ ปัญญา ถ้าใครมีแล้วก็มีพระประจำใจ มีพระประจำกาย มีพระประจำครอบครัว มีแต่ความสุขในเรื่องประกอบกิจการหน้าที่การงาน ไม่มีทุกข์ ไม่มียาก ไม่มีความลำบากแต่ประการใด จะประกอบอาชีพค้าขายหรือทำอะไรก็ดีหมด พระพุทธเจ้าท่านสอนทุกแง่คิด สอนให้เรา มีสติปัญญาเฉลียวฉลาด สามารถในการปฏิบัติชอบทุกประการ

เมื่อวันพระก่อน เทศน์เรื่อง *ฆ่าความโกรธ* วันพระต่อมาเทศน์เรื่อง *ขันติ ความอดทน* วันนี้จะบอกสรุปอานิสงส์คือขันติ เมื่อวันพระที่ผ่านไปที่เทศนาไปแล้ว ท่านได้รับฟังแล้วว่าวิธีฆ่าความโกรธทำอย่างไร ก็คือการเจริญกรรมฐาน *ฆ่าอะไรก็ไม่เท่าฆ่าความโกรธในตัวเอง* ถ้าเราฆ่าความโกรธในตัวเองออกได้ คนนั้นก็จะมีความสุขไม่มีทุกข์ มีแต่ปัญญา ในด้านอกุศลกรรมก็จะไม่มีแก่บุคคลนั้น วันพระต่อมาเทศน์เรื่องขันติ ความอดทน จะอดทนได้อย่างไร ก็ด้วยการเจริญกรรมฐาน กำหนดจิตทำให้มีความอดทนแต่ผู้ปฏิบัติธรรม ไม่ได้ทำอย่างนั้น ไม่ได้อดทนเลย มีเวทนาก็เลิกแล้ว เลิกปฏิบัติดีดี ฟุ้งซ่านก็เลิก ไม่มีการกระตือรือร้นในการปฏิบัติธรรมแต่ประการใด แล้วมันจะได้อะไรหรือ จะไม่ได้อะไรแน่นอน

การเจริญวิปัสสนากรรมฐานนั้นก็คือการเจริญสติปัฏฐาน ๔ ทางสายเอกนี้เอง *กายานุปัสสนาสติปัฏฐาน* กายจะเดิน จะนั่ง จะนอน เหลียวซ้าย แลขวา คู้แขน เขยิบขวา ตั้งสติไว้ ในเมื่อมีสติคืออยู่ในกายอย่างนี้ ก็เรียกว่าเรามีพระประจำกายแล้ว ไม่ใช่เอาเครื่องรางของขลังมาแขวนคอแล้วก็เรียกว่ามีพระประจำกาย ไม่ใช่แต่แล้วเรามีสติในการยืน เดิน นั่ง นอน เหลียวซ้าย แลขวา คู้แขน เขยิบขวาในตัวของตนเอง จิตก็เป็นกุศล

ภายในก็มีพระประจำใจ จิตใจของท่านก็ประเสริฐ จิตใจท่านก็กล้าเลิศ แสดงขันติความอดทนได้แน่นอน ออกมาอย่างนี้ซิ แสดงไปแล้วเมื่อวันพระก่อนนี้

เวทนานุปัสสนาสติปัฏฐาน นั้นเราก็จะรู้ว่ามันมีสติกำหนดเวทนาได้ มันจะเกิดขึ้นในตัวเราจะดีใจ หรือเสียใจก็กำหนด ตั้งสติไว้ได้ หรือระยะหนึ่งมีความสุข ไม่มีทุกข์ ไม่มีความคิดใจเสียใจ จิตใจก็ว่าแห้ว จิตใจก็ออกไปนอกประเด็น เพราะมันไม่ได้คิดอะไรจิตใจก็ลอยออกไป เรียกว่า อุเบกขา เวทนาจึงต้องมีสติกำหนด อยู่ตลอดรายการอย่างนั้น ปวดเมื่อยก็กำหนดเสียใจก็กำหนด โกรธก็กำหนดไว้ตัวกำหนดนี่เป็นตัวกำหนด กรรมในชีวิตของเราไว้ดีมาก ตัวกำหนดก็ตัวตั้งสติ ตัวมีบำเพ็ญศีล ตัวบำเพ็ญสมาธิของตนเองไปโดยอัตโนมัติภายในตัวของมันเอง ตัวแก้ปัญหาที่ตัวสติตัวสัมปชัญญะก็คือตัวรู้จริงในร่างกายและสังขาร รูปร่างนาม ขันธ์ ๕ เป็นอารมณ์ รู้เหตุผลที่ควรจะทำไม่ควรจะทำ ควรจะตัดควรจะทำ ควรจะทำต่อ ขาดเติม เกินตัด นั่นตัวสัมปชัญญะ คือตัวรู้นี้แหละมันเข้าไปในหลักนี่คือเวทนาการจะได้รู้ว่ามันปวดเมื่อยอย่างไร ไม่สบายใจอย่างไร ดีใจตรงไหน ถูกต้องตรงไหนประการใด ต้องกำหนดที่ไหนเสียใจกำหนดที่ลึ้นปี หายใจยาว ๆ กำหนดให้ลึก ๆ หายใจลึก ๆ เดี่ยวท่านจะหายเสียใจ หายฟู่งชันคิดไม่ออกก็กำหนดตรงนั้น เดี่ยวกำหนดไปกำหนดมา มันก็จะคิดออกมาอย่างนี้เป็นต้น และเมื่อคิดออกได้แล้วเราก็กำหนดงานต่อไป แต่ผู้ปฏิบัติไม่ได้ติดตามผลงานอย่างนี้ ไม่ได้ปฏิบัติ ปล่อยตามเรื่อง ปวดศีรษะก็ไม่กำหนด เสียใจก็ไม่กำหนดจิตใจออกไปฟู่งชันก็ไม่กำหนด ปล่อยตามเรื่องตามราว นำเสียกายปล่อยไปตามยถากรรม จะไม่ได้ผลจะไม่ได้ อานิสงส์แต่ประการใด นี่ก็คือความหมายของ จิตตานุปัสสนาสติปัฏฐาน จิตต้องเป็นธรรมชาติ ต้องคิดอ่าน อารมณ์ รับรู้อารมณ์ไว้ได้เป็นเวลานานเหมือนเทพบันทึกเสียง มันก็เหลวไหลแตกความคิดเรื่องโน้นเรื่องนี้ แต่ปัญหามันอยู่ที่ว่าเอาสติตามคิดเอาสติตามไปดูว่ามันคิดเรื่องอะไร กำหนด คิดหนอ คิดหนอ กำหนด ตรงไหน กำหนดที่ลึ้นปีก็ทำ ความเข้าใจลึ้นปีด้วยขณะเอาเชือกมัดจากจมูกไปถึงสะดือแล้วก็พับครึ่งนั้นแหละ ลึ้นปีแล้ว

คนที่โกรธง่าย คนที่โมโหเก่งนี่ใจร้อนหายใจสั้น มันไม่ทันคิดเหนือได้อะไรเลยนะ ลูกก็ ลูกหลานจะไม่มีทางที่จะคิดที่ดีได้ จะคิดไม่เป็นเรื่องเป็นราวคิดออกมาผิดทั้งนั้น ไม่มีสติปัญญา ที่จะเข้าไปสู่จุดมุ่งหมาย อันนี้ เช่น ยืนหนอ ๕ ครั้ง นี่สอนให้มันถูกหน้อย ตั้งแต่ศีรษะลงปลายเท้าตบปัญจกกรรมฐาน เกสา โลมา นขา ทันทตา ตโจ ตโจ ทันทตา นขา โลมา เกสา โดยวิธีปฏิบัติภาษาไทยไม่ต้องใช้บาลี ก็เลยเอาสติกำหนดตรง นี้ ยืน...หนอ ถ้าไม่เข้าใจทำรุ่นใหม่อีกให้เว้นวรรคที่สะดือขึ้น...ถอนหายใจที่สะดือ แล้วก็ หนอ ลงไป แล้วยืน จากเท้า มโนภาพส้ารวมขึ้นมาถึงสะดือถอนหายใจแล้วก็หนอลงไป ทำได้แล้วไม่ต้องถอนหายใจ ทำความเข้าใจด้วยบางทีไปสอนผิดบางทีไปถอนหายใจเรื่อยจนกระทั่งเข้าใจแล้ว ถ้าเข้าใจแล้วไม่ต้องยืน...หนอ ไป ถึงเท้า หนอมันจะคล่องขึ้น สติมันจะอยู่กับจิตตลอดรายการ อย่างนี้สว่างคนที่ทำไม่ได้แล้วก็กลับบ้าน แล้ว ยังไม่ได้ ๕ ครั้ง โดยมโนภาพบางทีทำไม่ได้เลย จะมาแลกเปลี่ยนอะไรกันก็ไม่ทราบ ถ้าทำได้แล้วมันจะ คล่องแคล่วว่องไว มันจะเกิดทัศนศึกษาโดยวิสุทธิ จะเกิดความบริสุทธิ์ขึ้น สติที่ดี ปัญญาที่เกิครอบงำใน

กองการสังขาร จะแก้ปัญหาได้ทุกทิศทาง มันจะออกมาอย่างนี้ เป็นต้น และพองหนอ ยุบหนอ นี้ ขอเจริญพร ว่าหายใจยาวๆ บางคนทำไม่ได้จนกระทั่งกลับ พองหนอ ยุบหนอ กลับไปพองขึ้นยุบลงๆ บางคนไป พองหนอ ยุบหนอ ที่ลึ้นปี คนละเรื่องกันแท้ๆ เอาไปสอนกันมาให้มันพองที่ท้องให้ได้ไม่ใช่พองหนอ ยุบหนอ แล้วท้องก็ไม่พอง ไม่ยุบ อันนี้ขอเน้นตรงนี้ให้มาก ขอฝากไว้บางคนก็ไป พองหนอ ยุบหนอ ตรงลึ้นปี มันคนละเรื่องกันอันนี้สำหรับใครๆ กำหนดเสียใจ หรือหายใจสั้น ผูกพยาบาท ผูกความโกรธ ผูกเคียดแค้น ต้องกำหนดที่ลึ้นปีให้หายใจยาวๆ กำหนดต่างหาก ไม่ใช่พอง ยุบ มันคนละเรื่องกัน

ถ้ากำหนดพองหนอ ยุบหนอ ก็ให้หายใจยาวๆ เต็มมันก็พองแล้วก็หด ยุบหนอพอดี ถ้าหากว่าทำได้อย่างนี้ มันกำหนดยาวๆพอง ๑ ส่วน หนอ ๑ ส่วน เป็น ๔ ส่วน ก็ออกไปได้ชัดมาก บางคนกำหนดไม่ได้จนกระทั่งกลับออกจากวัดไปก็ทำไม่ได้ อันนี้ขอเน้นนะอย่างไรท่านก็ต้องทำให้ได้อย่างนี้ เดินจงกรมพยายามเดินให้ช้าๆ หน้อยขอเตือนพวก ครู อาจารย์ ไปสอนกันให้ช้าและต้องดูที่ปลายเท้าอย่าไปเหลียวซ้ายแลขวา ดูเหนือดูใต้ และไปหลับตาเดินไม่ได้ ต้องดู มันเมื่อยก็กำหนดเวทนมันจะปวดก็กำหนดเวทนา เป็นต้น นั่งก็เช่นเดียวกัน มีคิดอะไรก็กำหนดคิดห็นิมิตอะไรขึ้นมาอย่าไปดู กำหนดเห็นหนอเสียอย่าไปสนใจ ดุณิมิตเครื่องหมาย มันเป็นเรื่องที่ไม่เป็นนิสัยปัจจัยในเรื่องฌาน ว่าอันนี้ จะเกิดขึ้นมันจะได้ตั้งอยู่ มันจะได้ดับไป สภาวะรูปที่มันเปลี่ยนแปลงมาทำให้เราหลงสมองมันจะหลงไปก็ต้องกำหนดเสียอย่างนี้ เป็นต้น

นี่แหละ การเจริญกรรมฐานต้องทำให้เราอดทน ลบเรื่องคนออกจากนี้ได้ออดทน อดกลั้น ทนต่อความเจ็บใจได้ด้วย เพราะทุกคนเราเห็นหรือในตัวเองเช่น กราบไหว้พระพุทธรูปก็ดี อย่าลืมนะลึกลงถึงว่าอนุสาวรีย์นี้แหละคือผู้เป็นยอดแห่งความอดทน และเราจะสวดมนต์ไหว้พระนี่ก็ถึงความอดทน คือกรรมฐานนี้ทำให้อดทน ทนตรากตรำทนลำบากได้เราจะต่อ**โอบนโยโก** คือน้อมนำเอาพระคุณความดีที่มีอยู่ในพระองค์ท่านคือพระพุทธเจ้า ที่ท่านสอนเรานั้นอันนี้เป็นรูปธรรมอยู่ในพระองค์มาประพฤติ ปฏิบัติสวามิไว้ในตัวเรานี้เป็นรูปธรรม คือรูปธรรมะ คือภาวนารูปที่เรียกว่าพระประจำกายคือปรับปรุงแก้ไขนิสัยตัวให้มีความเข้มแข็งเข้าไปภายใน เรียกว่า เปลี่ยนแปลงนิสัย อดทนต่อการศึกษา การประกอบกิจเลี้ยงชีพ การฝึกซ้อมจิตใจให้เยือกเย็นเพราะการปฏิบัติตนเช่นนี้ เป็นวิถิทางแห่งความสวัสดีคิดขึ้นจากการนั่งกรรมฐาน มันจะเป็นวิถิทางที่เกิดความสวัสดีให้แก่ชีวิตนี้ เพราะขันติที่กล่าวไว้เมื่อวันพระก่อนนั้น แปลว่า **ความอดทน เป็นธรรมะที่มีอนุภาพมากมายนัก** ชาวโลกที่ประสบความสวัสดีมีชัยล้วนต้องอาศัยธรรมะข้อนี้ ส่วนผู้ไม่ประพฤติปฏิบัติธรรมะข้อนี้ ก็รังแต่จะตกต่า**การเจริญกรรมฐานจะทำให้มีธรรมะขันติแน่นอน**

ถ้าเจริญกรรมฐานแล้วจะรู้ว่าความทุกข์เกิดจากอะไรหาคำตอบได้ **ความทุกข์เกิดจากการตามใจตนเอง** ถ้านักปฏิบัติกรรมฐานตามใจตนเอง เมื่อยเลิกอะไรก็เลิกหมด ไม่อดทนอะไรเลย นี่แหละความทุกข์เกิดจากตามใจตนเองทั้งนั้น คนที่ไม่ตามใจตนเอง ผืนใจตนได้ มีความอดทนจะสามารถแก้ปัญหาชีวิตได้ มีความหมายอย่างที่ว่าไว้วันพระก่อนแล้วนั้นแหละ ความทุกข์ของคนเราเกิดจากการตามใจตัวเองตลอด อาตมาก็กล่าวมานานแล้ว **ผู้หญิงที่น่าเกลียดคือผู้หญิงที่ตามใจตัวผู้ชายที่น่ากลัวคือผู้ชายที่ไม่รู้จักเกรงใจคน**

คนที่ตามใจตัวเองไม่ต้องมาเจริญกรรมฐาน ไม่ได้ผลอย่างแน่นอน ตั้งใจจะเดินจงกรม ๑ ชั่วโมง นั่ง ๑ ชั่วโมงเลิกแล้ว นี่แหละคนตามใจตัวเองจะไม่สามารถกั้ชีวิตให้เป็นความสวัสดีในใจได้

ถ้าพิจารณาถึงความทุกข์ยากลำบากในโลกที่มวลมนุษย์ประสบพบพานอยู่ทุกยุคทุกสมัยแล้ว ล้วนเกิดจากการตามใจตัวเอง ขอมตนให้ตกอยู่ภายใต้อิทธิพล เหมือนอย่างท่านมานั่งกรรมฐานตามใจตนเอง ปวดเลิกแล้ว จิตฟุ้งซ่านก็เลิก ตามใจตัวเองตลอด อยู่ภายใต้อิทธิพลของชีวิตนั้น ท่านจะหาความสุขความเจริญไม่ได้ ชนะใจไม่ได้ นี่แหละตามภายใต้อิทธิพลของกิเลสความชั่วร้าย บางครั้งมาในรูปแบบที่เรียกว่า ผีบ้าง ปีศาจบ้าง พญมารบ้าง ซาดานบ้าง จะมาในรูปแบบไหนก็ตามชื่อว่าความชั่วร้ายทั้งสิ้น ผู้ที่ปล่อยตัวให้ตกอยู่ในอำนาจของความชั่วนั้น เพราะขาดขันติความอดทน ไม่มีขันติเป็นฐานรองรับชะตาชีวิตของท่าน จึงอาภัพตลอดกาลปาวसान

แต่ในทางตรงกันข้าม ผู้ใดมั่นอยู่ในคุณธรรมข้อนี้ คือ ขันติตั้งอยู่เจริญกรรมฐานตายเป็นตาย ถ้าท่านมีคุณธรรมในข้อนี้แล้วรับรองว่าต้องเจริญแน่นอน ถ้าเป็นพระสงฆ์องค์เจ้าหรือแม่ชี หรือเป็นฆราวาส ทั้งหญิงชายเจริญแน่นอน คนยากจนจะตั้งตัวได้ คนมีฐานะคืออยู่แล้วไม่ลุ่มจม เรื่องวิวาทบาดหมาง เช่นฆ่าอาฆาตไม่มีโอกาสเกิดขึ้นได้เลย จะไม่เกิดขึ้นในตัวท่านบ้านเมืองจะร่มเย็นเป็นสุข ยิ่งกว่านั้นผู้มั่นอยู่ในคุณธรรมข้อนี้ยังมีผลให้ในผู้สวรรค์ ทั้งเป็นรากฐานให้ถึงนิพพานอีกด้วย

อาตมาเมื่อสมัยโบราณเป็นเด็ก เดินไปเรียนหนังสือระยะทาง ๑๑ กิโลเมตร ต้องเดินไปมาตั้ง ๒๐ กว่ากิโลทุกวัน แขนจะยากลำบากจริงๆ ยานพาหนะก็ไม่สะดวกในสมัยนั้น บางคราวฝนตก บางคราวหนาว บางคราวร้อน และต้องประสบกับความเมื่อย ปวดหัว กระจาย ความเจ็บไข้บางครั้งอาตมาไปโรงเรียนไม่มีข้าวกินเลย สดขาคก็ไม่มี นี่อาตมาขึ้นมาด้วยตนเองไปอยู่โรงเรียนวัดบางพุทรา กลับมาถึงบ้านมีดทุกวันนี้ ก็ต้องเตรียมตัวเดินทางบางครั้งก็ห่อข้าวไปห่อหนึ่ง ปลาทูตัว หมูต้มตัว จำได้ ด้วยความหิวกระจายเหลือเกิน ความเจ็บไข้ความคร่ำคร่าแรงในการดูแลดูตราอุปสรรคต่างๆ เหล่านี้ จะขอสดขาคย้ายขอแม่แค่ ๑๐ บาท ๑๐๐-๒๐๐ ก็ขอยาก ชื่อเครื่องลูกเสือ ขอ ๑๐๐ ให้ ๑๐ บาท ต้องอดทนต่อความยากลำบาก นี่แหละชีวิตของอาตมา ล้วนต้องอาศัยความอดทนทั้งสิ้น เดินบนถนนลูกรังจากถนนสายลพบุรี ไม่ใช่ไรดาบยง กว่าจะได้จักรยานสักคัน ต้องอดทนทุกประการ บางครั้งคิมแต่นี่ อดทนวันยังค่ำพอประทังชีวิตด้วยความอดทนต่อการศึกษาของอาตมา ชีวิตของอาตมาเร้นแค้นตลอดมา ต้องอดทน อดทนต่อสิ่งยั่วยวนกวนใจอันเป็นทางก่อให้เกิดการเสียดสุขภาพอนามัย บางคนสูบบุหรี่ สุราเมรัย ผีน เฮอร์อีน มาย ม้า การพนันตลอดจนการเที่ยวเตร่จนคิดเป็นนิสัย

อบายมุขเหล่านี้แหละทำให้เสียการเรียน อาตมาผ่านมาหมดแล้วท่านทั้งหลายนี้แหละมาศึกษาประวัติของอาตมาบ้าง ว่านี่ต้องอดทน ต้องการเรียนจริงๆ

อนึ่งการรักในวัยเรียนมันดีผ่านมาแต่ก็เลวที่สุดแล้วนับว่าเป็นมารอย่างร้ายกาจ โดยเฉพาะผู้ที่อยู่ในวัยนี้ควรระวังให้จงหนัก คือ พ่อ แม่ ระวังลูกวัยรุ่นวัยเรียนรักวัยรุ่นสกปรก ยาเสพติด จงอย่าชิงสุกก่อนห่าม อย่าไปลอง บอกลูกหลานระวังให้มากที่สุด จงยับยั้งชั่งคิดซึ่งใจถึงอนาคตตลอดไป

ชีวิตของอาตมายังไม่สิ้นหวัง ยอดนักรบก็ต้องชนะจิตใจตนเอง คือไม่ปล่อยให้หัดตกไปเป็นทาสของความชั่ว อาตมาโดนมาด้วยตนเอง โรงเรียน ๘ โรงเรียนอยู่หมด แต่ไม่ได้จบเลยสักโรงเรียนเดียว ก็ขอฝากไว้ แต่ก็ยังดี มาตั้งใจเรียนศึกษาเล่าเรียนในทางธรรม ถึงหาไม่ได้เป็นคอกเตอร์ แต่เขาก็เอาปริญญาเอกมาถวายได้ถึง ๓ สาขาแล้ว เราก็ดีใจอนุโมทนา ท่านทั้งหลายอย่าปล่อยให้หัดตกไปเป็นทาสของความชั่ว มาเจริญกรรมฐานดีที่สุด สามารถจะกำจัดความชั่วได้ในเมื่อนักเรียนลูกหลานนักศึกษาใช้ความมานะอดทนเข้าประกอบเช่นนี้แล้ว จะทำการศึกษาวิชาการทุกชนิดก็สำเร็จได้ตั้งใจหวัง ขอฝากท่านทั้งหลายไว้ความอดทนต่อกิจการตั้งตัวอีกประเด็นหนึ่ง ความอดทนกับความตั้งตัวสอนผู้ที่ตั้งตัวเป็นหลักฐานมันค้ำจิงสำคัญคือความอดทนอันเป็นผลให้เกิดการประหยัด บางท่านอยาก รวย แต่ผิดหวังเพราะนิสัยสุรุ่ยสุร่ายง่ายง่าย ใช้เปลือง ไม่รู้จักเก็บหอมรอมริบ มีความเป็นอยู่ชนิดที่เรียกว่าวันนี้เพื่อวันนี้ วิธีชีวิตมีค้มมนไว้ ความหวังจัดว่าเป็นผู้ฆ่าตัวเองแท้ๆพฤติกรรมเช่นนี้ก่อให้เกิดอาชญากรรมต่างๆ มีจีปสันเป็นต้น

บางท่านเข้าใจผิดคิดโทษเวรโทษกรรม โทษเทวดาฟ้าดิน ญาติพี่น้องว่าให้โทษ คอยกีดกันอย่างนั้น อย่างนี้ ทำตัวไม่ตีกลับมองไม่เห็น ยิ่งไปกว่านั้นบางรายไปบนบานศาลกล่าวต่อเทวดาอารักษ์สิ่งศักดิ์สิทธิ์เพื่อขอลาภผล หรือทำอยู่กับบ่อนการพนัน เพื่อให้รวยทางใจ ผลสุดท้ายต้องล้มจมเพราะการพนันท่านว่าคนที่คอยฟังโชคชะตาราศีนั้นย่อมไม่ผิดอะไรกับราชสีห์ที่หิวหิวที่เขาตั้งไว้หน้าปราสาท แม้เขาได้ส่องแสงให้เห็นว่าเป็นอยู่แต่เพียงร่างแต่ไม่มีจิตใจหรือใช้อำนาจกำลัง จะสู้กับอุปสรรคปัญหาเป็นการปล่อยชีวิตไปตามยถากรรมเช่นเดียวกับสวะในแม่น้ำลำธาร ซึ่งล่องลอยตามกระแส น้ำไปใช้การบังคับทั้งนั้น คนประหยัดต้องมีความอดทน ต้องอดทนอะไรหรือคนนั้นต้องมีความอดทน ต้องตัดการใช้จ่ายที่ฟุ่มเฟือยไม่จำเป็นออกเสีย นับตั้งแต่อาหารการบริโภคต้องระมัดระวัง ซึ่งตั้งใจให้เงินไปเท่าที่จำเป็นไม่ต้องไปกินกุ๊กกินปลาอะไรที่เขาเลือกกันพอจะมีอะไรกินได้ก็กินเข้าไป อย่ากินทิ้งกินขว้างได้ครึ่งเสียครึ่ง อย่าได้ตกเป็นทาสของความอยากเป็นอันขาด แม้ในเรื่องอื่นๆเช่นการแต่งตัว การเที่ยวเตร่การพักผ่อนหย่อนใจก็เช่นกันก็ควรจะมีการประหยัดทุกกรณี อย่าทะเยอทะยานเอาอย่างคนรั้ าคนรวยเขา เข้าทำนองว่าข้างขี้ชี้ ตามข้าง

หากทุกคนตั้งใจกำจัดนิสัยฟุ้งเฟ้อสุรุ่ยสุร่ายกลับเป็นคนประหยัด ฝึกหัดตัวเอง กลัวจน ต้องประหยัด กลัววิบัติ ต้องเลิกทำชั่ว อันนี้ขอฝากคิดตรมไว้ด้วยอีกข้อหนึ่งขอให้มีความอดทนต่อการครองรักครองเรือนภายในครอบครัวระหว่างสามีภรรยา รู้จักยับยั้งชั่งใจ รู้จักถนอมน้ำใจกันอย่าทะเลาะกัน อาตมาขอวินิพนธ์มาตั้งแต่นานแล้ว หนักนินทาหน้อยให้อภัยกันระหว่างสามีภรรยา มีปัญหาอะไรเกิดขึ้นก็ค่อยพูดค่อยจาพาทักกัน ถ้าเป็นผู้เจริญกรรมฐาน ต้องอดทน ภรรยาว่าอย่างไรสามีต้องนิ่ง สามีว่าอย่างไรภรรยาต้องอดทนนิ่ง ต่างคนต่างนิ่งอดทนคู่นี้จะมีเรื่องราวใหม่ พุทธิเข้าใจง่าย พุทธิร้ายเข้าใจยาก ถ้าพุทธิๆ เพราะๆ เอา

ออกเอาใจกันนะ เจ้าคะ เจ้าขา วาจาดีมันจะทะเลาะกันใหม่ จะไม่ทะเลาะกันเลย สามีกี่เอาใจภรรยาด้วย ภรรยาเขาก็เหนื่อยยากต้องเอาใจลูกเอาใจผัวหาอาหารให้รับประทาน สามีกี่ต้องเห็นใจเขาบ้าง สามีเห็นใจ ภรรยาต่างคนต่างเห็นใจกันมีปัญหาอะไรเกิดขึ้นก็ค่อยๆ พูดจากันหาเหตุผลหาต้นหาปลายตกลงกันด้วย สันติวิธี ด้วยการเจริญกรรมฐาน โกรธหนอ โกรธหนอ ถ้าสามีด่าภรรยา ก็บอกว่า โกรธหนอ โกรธหนอ อย่า ค่ำฉันหนอ อย่าค่ำฉันหนอ เพราะฉันนั่งกรรมฐานหนอ ฉันไม่โกรธหนอ และต้องเอาอย่างนี้แหละตกลง กันด้วยสันติวิธีดีกว่า อย่าเอาแพ้ชนะกันเลยวิธีการอย่างนี้ทำให้บรรยากาศในครอบครัวอบอุ่น สามีภรรยา จะได้อบอุ่นใจ และถ้าภรณานั่งเจริญกรรมฐานได้แล้วแผ่เมตตา สามีเขาจะชอบสาวแก่แม่หม้ายก็โปรด อนุโมทนาาร่วมกัน อย่าไปหึงไปหวงเลย พวกไปหึงไปหวงนี้ไม่ใช่่นักกรรมฐานจะไม่อบอุ่นในครอบครัว เขาจะชอบใครก็อนุโมทนาทำได้ใหม่ถ้าทำได้ขออนุโมทนาด้วย

ชาวพุทธที่แพ้ต้องทำอะไรบ้าง ต้องไม่ตกเป็นทาสของความโกรธจะว่ากล่าวสั่งสอนใครก็กล่าวแต่ โดยดี มีเมตตาปรารถนาประโยชน์สุขเป็นที่ตั้ง คราวเกิดเรื่องกัน เกิดชังกันยอมแพ้เสียถ้ามีเรื่องยอมแพ้กัน ต่างคนต่างยอมแพ้เสียข้างหนึ่ง เรื่องจะยุติลงได้ การยอมแพ้นั้นในสายตาของทางโลกอาจหาว่าเป็นคนที่ขี้ ขลาดตาขาว แต่ในสายตาของนักปฏิบัติธรรมกลับให้เกียรติว่าเป็นผู้ชนะดังที่ท่านว่า แพ้เป็นพระชนะเป็น มาร แพ้แบบพระชนะแบบมาร ชาวพุทธที่ดีแพ้ต้องรู้จักให้อภัยซึ่งกันและกัน เพราะการให้อภัยเป็นการให้ที่ ลงทุนน้อย แต่กำไรมากมาย การให้อภัยจัดเป็นทานชั้นยอด เหนือกว่าทานใดๆ ผู้ที่มีน้ำใจให้อภัยเป็นนิศย์ ย่อมมีชีวิตสูงค่าซึ่งชาวโลกเรียกว่าพระเจ้าใจประเสริฐ หรือในด้านหนึ่งเรียกว่าอภัยทาน เป็นเกศขานานเอก ที่จะไถ่ถอนความอาฆาตพยาบาทของเวรให้หลุดพ้นจากจิตใจได้ เพื่อให้ชีวิตประสบสุขสมหวัง ฉะนั้นสามี ภรรยาจึงควรฝึกฝนตนเองให้รู้จักอภัยแก่กันด้วยการเจริญกรรมฐาน แผ่เมตตาให้กัน การให้อภัยจะเกิดได้ ง่ายย่อมต้องอาศัยขันติความอดทน การกำหนดเวทนากรรมฐานอดทนทุกด้าน เป็นรากฐานแห่งกรรมฐาน ชั้นดีมีประโยชน์มากมายดังกล่าวมา จึงขอเชิญท่านอุบาสกอุบาสิกทั้งหลาย เจริญกรรมฐานได้ช่วยกันปลูก ขันติธรรมให้งอกงามไพบุลย์ในอาณาจักรของจิตใจอย่าได้หยุดยั้ง จงบำเพ็ญกุศลให้สมความมุ่งมาด ปรารถนา ก็ชี้แจงแสดงมาพอสมควรแก่เวลาแล้ว ขอทุกท่านพุทธบริษัททั้งบรรพชิตและคฤหัสถ์ อุบาสก อุบาสิกาโดยทั่วหน้ากัน จงประสบแต่ความสุขความเจริญ ให้อภัยไม่มีแพ้ไม่มีชนะแก่ท่านผู้ใดแล้ว ขอ สร้างตนให้เป็นความสุขอย่างกลางๆ ให้อภัยโทษให้อภัยทาน หนักนิตเบาหน้อยให้อภัยซึ่งกันและกัน ไม่มี เรื่องตลอดไปจนกระทั่งตาย อยู่ด้วยขันติวิธีเจริญรุ่งเรืองวัฒนาสถาพร โดยทั่วหน้ากัน ขอทุกท่านจงเจริญไป ด้วย อายุ วรรณะ สุขะ พละ ปฏิภาณ อำนาจ และสมบัตินึกคิดสิ่งหนึ่งประการใดสมความมุ่งมาดปรารถนา ด้วยกันทุกรูปทุกนาม ณ โอกาสบัดนี้เทอญ

วันพระครั้งนี้ได้มีบริษัทห้างหุ้นส่วนจำกัด ที่ท่านเคยมาโดยคุณโยมดาวเหล็ก รัศมีเจริญ และ ครอบครัว ญาติทั้งหลาย ดังที่ทายกทายิกาสร้างพระมณฑปศาลาหอประชุม พร้อมด้วยเครื่องฟุ่ม ฟุ่มนี้ก็หลายปี มาแล้วก็ไม่ได้เปลี่ยน คุณโยมดาวเหล็กก็ยังทำบุญประจำเดือนทุกเดือนสามหมื่นถึงสี่หมื่นบาท เป็นค่าน้ำ

ค่าไฟ ค่าอาหารการบริโภคให้ผู้ปฏิบัติธรรม พระสงฆ์องค์เจ้า โดยไม่ได้หวังผลตอบแทนใดๆ ก็ขอ
อนุโมทนาแก่คุณ โยมดาวเหลืองด้วย อาตมาเหมือนกันชอบทำบุญ ปีนี้ก็เจริญพรว่าตั้งแต่ปี๒๕ ไม่นับเรื่อง
เงินก่อสร้าง ได้ให้ทุนการศึกษาทั้งในประเทศทั้งนอกประเทศ๒๔ ล้าน รวมทั้งที่ถวายสมเด็จพระเทพฯ ไป
ด้วย ช่วยชาติ เราก็อบรมเด็ก ช่วยศาสนา เราก็สอนธรรมวิปัสสนากรรมฐาน ช่วยพระมหากษัตริย์ ก็ดูแล
ถวายสมเด็จพระเทพฯ เพื่อพระราชทานให้มูลนิธิชัยพัฒนา๗,๕๐๐,๐๐๐ บาท เราสวดธรรมจักรทุกวัน ที่
ของเดือนตลอดมา ถวายไว้ในหลวง ๒๐๐ ตัว ถวายรถจี๊ปสมเด็จพระเทพฯ เพื่อทรงอนุเคราะห์ตำรวจ
ตระเวนชายแดน ๑ คัน ล้วนกว่าทั้งเครื่องอุปโภคทั้งหมวกอย่างรวมแล้วล้านห้าหมื่นบาท ถวายทุนไปช่วย
เด็กชายแดน ๓,๓๐๐,๐๐๐ ไปถวายสมเด็จพระเทพฯ มาเมื่อสองวันมานี้

พี่น้องที่รักทั้งหลายเพียงตั้งใจเราก็ได้บุญแล้ว ตั้งใจจะสวดธรรมจักร ๓๒ ปี เพื่อถวายในหลวง ก็ได้มี
ผู้มาร่วมทำบุญถึง๗ ล้าน หม่อมเจ้าสุภัทราดิศ ดิศกุลหม่อมอรพินท์ทราบข่าวว่า หลวงพ่อจะไปถวาย
ท่านก็มาร่วมบริจาค ๑,๓๐๐,๐๐๐ บาท ได้ถวายผ่านสมเด็จพระเทพฯ แล้วโดยให้เฝ้าเป็นการส่วนพระองค์
แล้วรุ่งก่อนเราก็ไปบริจาคให้โรงพยาบาลมูลนิธิสมเด็จพระยาทั้งหมวก๒-๓ แสน

อาตมารู้สึกดีใจมากที่เราไปรับช่วยสร้างศูนย์เวฬุวัน ขอนแก่น ๓ ครั้ง สร้าง ๓ ปีเสร็จ อบรมเด็กได้
แล้ว ๒-๓ ร้อยคน ศาการาคา ๕.๕ ล้าน ก็จะเสร็จ ทอดกฐินก็มีพญานาคมาช่วยเรา เพราะข้างศูนย์นั้นไม่มี
มีถ้ำ พญานาคฝนตกมาน้ำไหลลงบ่อไม่มีเต็ม เข้าไปในถ้ำ พญานาค ไปอยู่โน้นหนองคาย แม่น้ำโขงผ่านได้
ช่วยเราตลอดมา

ท่านทั้งหลาย จะทำบุญนี้อยากให้สมใจปีนี้ จะสร้างส้วม ๑๐๐ ห้อง อยากจะทำให้สบายใจไม่มีเงิน
ไม่เป็นไร เดี่ยวรอที่ฟังที่อื่นได้ อาตมามีแต่ให้มีแต่ช่วยเท่านั้น อาตมาซื้อที่๒๑ ไร่ ให้เขาทำถนนเดินกันเข้า
ศูนย์ปฏิบัติธรรม ดร.อำนาจ วีรวรรณ อดีตรองนายกรัฐมนตรีก็ช่วยเราข่างให้เสร็จแล้ว รพช. เขาก็ช่วยทำ
ถนน ชาวบ้านดีอกดีใจ นักเรียนบางโรงเรียนที่อยู่มหาสารคามที่ติดยาเสพติดได้เข้ามาปฏิบัติที่ศูนย์นี้แล้ว

อาจารย์ดาวเรือง ศิริลักษณ์ สอนพระพุทธศาสนาที่อุทัยธานี เคยเป็นคริสต์ ต่อมาพอให้สอนวิชา
พระพุทธศาสนา มาปฏิบัติกรรมฐานที่วัดนี้ กลับไปสอนได้ดีมาอาตมาช่วยทำห้องจริยธรรมให้เด็ก ม ๑
ถึง ม.๖ สวดมนต์ไหว้พระที่อุทัยธานีไปถามดูได้

อาตมามีแต่ให้ ยิ่งให้ยิ่งได้ ยิ่งหวงยิ่งอด หมดก็ไม่มาเราไม่หวง เราไม่อด หมดก็มาเรื่อย ๆ อาตมา
ไปขอนแก่นมา เอาเงินที่มีอยู่ในขามนิคหน้อยไปสร้างธนาคารข้าวสาร โยมคณะกรรมกรจะเห็นด้วยไหม
อาตมาลงไปนี่แท้มให้เลย มีเท่านั้นเอง แสนกับหมื่นหนึ่งตั้งธนาคารข้าวสารธนาคารเก็บข้าวก็จะได้ไว้เลี้ยง
กัน อาตมาชอบให้ ชอบเลี้ยงเหมือนแขกมาบ้านเราต้องเลี้ยงอาหารเมื่อสมัยโบราณอาตมาเป็นเด็กต้องยก
เขียนหมากก่อน กล่องยาสูบกล่องบุหรี่ปั่นคนโบราณ เอายามาวนเส้นยังจำได้ แล้วก็ตัดน้ำให้แขกที่มาบ้าน
เรา ถ้าได้เวลากินข้าวต้องหาข้าวเลี้ยงอย่าให้บอก ถ้ามาตอนเช้าก็เลี้ยงอาหารเข้ามาตอนกลางวันก็เลี้ยง

อาหารกลางวัน มาตอนเย็นก็เลี้ยงอาหารเย็น นี่คนไทยด้วยกันคนไทยประเภทนี้หายไป เห็นแก่ตัวกันมากขึ้น เวลาไปบ้านเขาละเขาดูต้อนรับ เวลาเขามาบ้าน...ไม่ดูหน้าดูตาเลย ไม่รู้ไม่ชี้ ไม่ได้มีการต้อนรับจับคู่ความงามแต่ประการใด คนไทยขาดประเพณีไทย พระพุทธเจ้าสอนให้ช่วยต้อนรับโอภาปราศรัย พระบางวัดบางองค์นี้ไปฉันทบ้านเขาบ่อย เขาถวายบ่อย แต่เวลาเขามาวัดตัวเองไม่เคยทักเลย ผ่านหน้ากุฏิยังไม่ทัก มีหลายแห่งเท่าที่ไปเห็นมา องค์นี้เคยไปกินข้าวบ้านเขาบ่อย เขาผ่านมาน่าจะทักสักคำ โยมมารุระอะไรหรือ มาอย่างไร ให้เขาชื่นใจ ทักทายปราศรัยกันหน่อยก็จะชื่นใจนะ

ขอญาติโยมที่ร่วมทำบุญกุศลอยู่ขณะนี้ โปรดอนุโมทนาสาธุการ โยมดาวเหลียง ยังมีเจตนาดีเป็นมหากุศล ทั้งครอบครัวบุตรหลาน และบรรดาญาติทั้งหลาย ที่มีส่วนร่วมอนุโมทนาสาธุการในโอกาสนี้ด้วย ขออำนาจคุณพระศรีรัตนตรัย บุญกุศลทั้งหลายโปรดประทานพร ขอให้ทุกท่านจงเจริญรุ่งเรืองในธรรม สัมมาปฏิบัติในหน้าที่ทุกท่านและทุกท่านเจริญไปด้วย อายุ วรรณะ สุขะพละ ปฏิภาณธรรมาสมบัตินี้กิดสิ่งหนึ่งประการใดสมความมุ่งมาดปรารถนาด้วยกันทุกรูป ทุกนาม ณโอกาสบัดนี้เทอญ

ภาคเวพูวัน

โครงการพัฒนาจิตใจนักเรียนพลตำรวจ

พ.ต.ท. เฉลิมเกียรติ กิริติบุญมานนท์

การฝึกอบรมพัฒนาจิตใจให้กับนักเรียนพลตำรวจ เป็นนโยบายของกรมตำรวจ และตามนโยบายของกองบัญชาการตำรวจได้สั่งการให้กองกำกับการโรงเรียนตำรวจภูธรฯ ขอนแก่น จัดทำโครงการพัฒนาจิตใจเพื่อฝึกอบรมบุคลากรให้เกิดความรู้ความเข้าใจในวิชาต่างๆ ที่เกี่ยวกับอุดมการณ์ชีวิต ปรัชญาชีวิต หลักธรรมคำสอนของพระพุทธเจ้า อันจะนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ทั้งในด้านการครองตน ครองคน ครองงาน ตลอดจนที่รู้หลักการในการดำรงตนอยู่ในสังคมตำรวจและสังคมโลกาภิวัตน์ได้อย่าง ผาสุกและราบรื่น

พันตำรวจเอก วิรัช จันทรัตน์ ผู้กำกับการโรงเรียนตำรวจภูธร ๔ ได้มอบหมายให้ พันตำรวจโท เฉลิมเกียรติ กิริติบุญมานนท์ สารวัตรทำหน้าที่อาจารย์บริหารงานตำรวจ ไปศึกษาหาแนวทางการพัฒนาคุณภาพชีวิตให้กับนักเรียนพลตำรวจ ตามแนวทางที่มีอยู่และแนวทางใหม่อันจะนำไปผสมผสานให้เกิดการนำไปสู่การปฏิบัติได้ทันที

จากเหตุและผลตามแนวความคิดดังกล่าว กระผมจึงได้ไปติดต่อประสานงานกับศูนย์วิปัสสนากรรมฐานเวฬุวัน บ้านเนินทอง ตำบลบ้านค้อ อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่นโดยมีพระอาจารย์ ธีรวัฒน์ ฐานุตฺตโร รักษาการและเป็นหัวหน้าฝ่ายสงฆ์ ท่านได้เล่าให้ฟังว่า ศูนย์ได้เปิดอบรมพัฒนาจิตใจ โดยเน้นหนักไปทางด้านวิปัสสนากรรมฐานตามแบบวิธีของพระเดชพระคุณหลวงพ่อจรัญ ฐิตธมฺโม หรือ พระราชสุทธิญาณมงคล เจ้าอาวาสวัดอัมพวัน อำเภอพรหมบุรี จังหวัดสิงห์บุรี ได้แก่การกำหนดลมหายใจเข้าออกว่า พอง - หนอ, ยุบ - หนอ, นิ่ง - หนอ, ยืน - หนอ, พอง - หนอ, เดิน - หนอ ฯลฯ จึงได้แนวคิดที่ว่า ถ้าได้ประยุกต์โครงการพัฒนาจิตใจที่เคยทำอยู่ แล้วนำวิชาพัฒนาจิตพัฒนาฯ ไปลงปฏิบัติที่ศูนย์พัฒนาจิตเวฬุวันจะได้ผลมากกว่า กระผมจึงได้ร่างโครงการพัฒนาจิตใจลงสู่การปฏิบัติตามแบบของพระเดชพระคุณหลวงพ่อจรัญฯ นำเสนอต่อท่านผู้กำกับการ ซึ่งท่านก็ได้อนุมัติโครงการในทันที เมื่อได้รับอนุมัติแล้ว คณะทำงานก็ได้ให้นักเรียนพลตำรวจเดินทางไปปฏิบัติธรรมที่ศูนย์วิปัสสนากรรมฐานเวฬุวัน ระหว่างวันที่ ๒๑ - ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๐ เป็นรุ่นที่ ๑ จำนวน ๔๕๖ นาย และผู้บังคับบัญชาอีก ๕ นาย ร่วมปฏิบัติธรรมพร้อมกัน ส่วนรุ่นที่ ๒ ปฏิบัติธรรมตั้งแต่วันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ถึงวันที่ ๒ มีนาคม ๒๕๔๐ จำนวน ๔๕๔ นาย พร้อมผู้บังคับบัญชาชุดเดิม

จากการสังเกต นักเรียนพลตำรวจทั้งสองรุ่น ดูเหมือนว่าพวกเขาถูกบังคับให้เข้าปฏิบัติธรรม พฤติกรรมที่แสดงออกมาก่อนข้างจะต่อต้านนิดๆ แต่ก็อยู่ในสายตาของผู้บังคับบัญชา ในวันแรกนี้พวกเขาจะไม่พูดอะไร ปล่อยให้เป็นที่หน้าของพระอาจารย์ธีรวัฒน์ กับคณะวิทยากรของท่าน ๕ คน ยกจิตที่ตกต่ำ ขึ้นสู่บัลลังก์ใจให้ได้ก่อน เมื่อได้สมาทานศีล ๘ แล้วก็ฟังพระอาจารย์ธีรวัฒน์ แสดงธรรมเป็นการปฐมนิเทศไปในตัว ตกกลางคืนเสียงระฆังดังกังวานเรียกรวมในห้องโถงใหญ่ศาลาสุทธิญาณมงคล เพื่อสวด

มนต์ร่วมกันกับอุบาสกอุบาสิกาซึ่งเป็นชาวบ้าน และนักเรียนชายหญิงนับร้อยคน คำคินนี้เองพระอาจารย์
ธีรวัฒน์ นำสวดอิติปิโส ๑๐๘ จบ และสวดมนต์ทำวัตรเย็นสวดพระคาถาอื่นอีกนานเกือบ ๒ ชั่วโมงเศษ
เพราะเป็นวันมาฆบูชา ทำให้นักปฏิบัติธรรมเปลี่ยนทำนองพับเพียบซ้ำแล้วซ้ำอีก พอสวดเสร็จพระอาจารย์
แสดงธรรม จากนั้นจึงปล่อยให้พักผ่อนและเข้านอน

วันแรกผ่านไป ความทรงจำยังคงมีแต่ต้องเก็บเอาไว้กระมัง พู้อะไรก็ได้ไม่ได้ เพราะสมาทานศีล
ไปแล้ว ต้องเสียมเสียมตัว การเดินเหินไปทางใดต้องพิจารณาจิตกำหนดจิต ขว - ย่าง - นอน, ซ้าย - ย่าง -
นอน ฯลฯ เห็นนักปฏิบัติธรรมให้ความสนใจปฏิบัติตัวแล้วรู้สึกเป็นบุญตาจริงๆ ทำเอาผู้เขียนก็นั่งชิมน้ำตา
ไหลทีเดียว

วันที่สองผ่านไป และวันนี้เป็นวันสุดท้าย พระอาจารย์ธีรวัฒน์ แจ้งว่าพระเดชพระคุณหลวงพ่ोजรัญ
ฐิตธมฺโม ได้เดินทางมาถึงวัดตั้งแต่เมื่อคืน นักปฏิบัติธรรมหน้าใหม่รู้ข่าวต่างก็มีสีหน้าเบิกบานฉ่ำบออยาก
พบ อยากฟัง ต่างรอคอย และเมื่อได้ยินได้ฟังการแสดงธรรมจากหลวงพ่อก่อนแล้ว บางคนดูกริยาอาการรู้สึก
ว่าฟังพอใจเหลือล้น บางคนบอกความรู้สึกต่อตนเองว่า คาดไม่ถึงว่าโครงการนี้เท่ากับต่ออายุเขาไว้ บางคน
บอกว่าไม่เสียที่ที่ได้เกิดมาเป็นมนุษย์พบพระพุทธศาสนา บางคนบอกว่าเวลาที่เสียไปไปทำอะไร ปล่อยให้
ตนเองบาปอยู่ทำไม บางคนก็บอกว่าแม้ชีวิตจะเหลือน้อยลงเพียงใดแต่ก็ภูมิใจที่ได้ทำดีทัน และที่ทุกคน
ได้รับในวันปัจฉิมนิเทศก็คือ พระเดชพระคุณหลวงพ่อก่อนได้มอบอาวูรอันวิเศษ สำหรับตำราจทุกคนได้แก่
เอ็ม ๑๖ จำนวน ๒ กระบอก พร้อมกระสุน ๑๐ นัด (เอ็ม ๑๖ หมายถึงมือทั้ง ๒ ข้าง กระสุน ๑๐ นัดก็คือนิ้ว
มือทั้งสิบที่พนมขึ้นมา) ทุกคนพร้อมผู้เขียนก็น้อมรับด้วยความนิตินิธิ พวกเรารู้สึกดีใจ พอใจและเป็น
เกียรติเป็นศรีกับตนเองอย่างมาก ที่ได้มาร่วมปฏิบัติธรรมที่ศูนย์ปฏิบัติธรรมเวฬุวันแห่งนี้ พวกผมจะยึด
มั่นในพระพุทธศาสนา จะทดแทนคุณพ่อแม่ ครู อุปัชฌาย์อาจารย์ และจะยึดเป็นธรรมเนียมของชีวิตต่อไป
ตราบนานเท่านาน

สุดท้ายนี้ กระผมขอกราบนมัสการพระเดชพระคุณหลวงพ่ोजรัญ ฐิตธมฺโม พระอาจารย์ธีรวัฒน์
ฐานุตโร ท่านอาจารย์ที่เป็นวิทยากร ท่านผู้มีอุปการคุณ ทายกทายิกา และบริกรทั้งชายหญิง ที่เสียสละอุทิศ
แรงกายแรงใจอดตาหลับขับตานอน มาทำงานจัดเลี้ยง จัดบริการและจัดการอื่นๆ จนกระทั่งทำให้พวก
กระผมได้มีโอกาสมาใช้บริการทำให้เกิดธรรมในดวงใจ จนพูดได้ว่า วันเวลาผ่านไปนานแค่ไหนก็ฉ่ำฉ่ำ
เลื่อนได้ ขอผลบุญผลทานของพวกท่านทั้งหลายจงย้อนกลับและบันดาลให้ทุกๆ ท่านประสบแต่โชค ลาก
ยศ สรรเสริญ ธนสารสมบัติ และถึงซึ่งพระนิพพาน เทอญ

พิธีวางศิลาฤกษ์การสร้างพระโพธิสัตว์กวนอิม

และ

อาคารอเนกประสงค์

อังกูร พินพิลิตี

คติเรื่องพระโพธิสัตว์มีมาในคัมภีร์ทางพระพุทธศาสนา ทั้งฝ่ายเถรวาทและฝ่ายมหายาน มีใจความโดยย่อว่า พระพุทธเจ้าทุกพระองค์ก่อนจะตรัสรู้อนุตรสัมมาสัมโพธิญาณ ได้เสวยพระชาติเป็นพระโพธิสัตว์ บำเพ็ญบารมีเพื่อถาวรบรรลุเป็นพระสัมมาสัมพุทธเจ้า และในพระชาติสุดท้ายก่อนที่จะมาอุบัติเป็นพระพุทธเจ้าในโลกมนุษย์ พระโพธิสัตว์จะประทับอยู่ในสวรรค์ชั้นดุสิตชั่วระยะเวลาหนึ่ง แล้วจึงจุติจากสวรรค์ชั้นดุสิตมาอุบัติเป็นมนุษย์บุรุษเพศ เมื่อจะออกบรรพชาเพื่อแสวงหาโมกขธรรมต้องมีพระมเหสีและพระโอรสเสียก่อน เพื่อเป็นเครื่องแสดงถึงความเป็นบุรุษเพศที่สมบูรณ์ คติดังกล่าวนี้นี้ตรงกันทั้งฝ่ายเถรวาทและฝ่ายมหายาน ดังนั้นจึงไม่เคยปรากฏเลยว่าพระโพธิสัตว์เสวยพระชาติเป็นสตรีเพศ

เมื่อพระพุทธศาสนาฝ่ายมหายานเผยแผ่เข้าไปในจีน พระโพธิสัตว์พระองค์หนึ่งพระนามว่า พระอวโลกิตेश্বর เป็นที่เคารพนับถือของคนจีนมาก และได้พระนามอีกอย่างหนึ่งว่าพระโพธิสัตว์กวนอิม แปลว่า พระผู้ไฉนเสียงร้องคร่ำครวญของสัตว์โลก พระโพธิสัตว์กวนอิมนั้นเป็นบุรุษเพศ และทรงมีพระเมตตาต่อสัตว์ผู้ยากไร้ ทรงช่วยเหลือมวลมนุษย์ให้พ้นจากความทุกข์ยาก เมื่อความเคารพนับถือในพระโพธิสัตว์พระองค์นี้มีมากขึ้น จึงมีการสร้างรูปเคารพของพระองค์ขึ้นโดยสร้างเป็นสตรีเพศที่สวยงาม คนในรุ่นหลังจึงพากันเข้าใจผิดว่า พระโพธิสัตว์กวนอิมนั้นเป็นสตรี

ครั้งการนับถือพระโพธิสัตว์กวนอิมเผยแผ่เข้าไปในประเทศต่างๆ รวมทั้งประเทศไทยจึงมีการสร้างพระรูปของพระโพธิสัตว์พระองค์นี้กันอย่างแพร่หลายแม้พุทธศาสนิกชนที่อยู่ในฝ่ายเถรวาทก็มีจำนวนไม่น้อยที่ยอมรับนับถือพระโพธิสัตว์กวนอิม เพราะเชื่อว่าพระองค์ทรงมีพระเมตตาต่อมวลมนุษย์ ทรงอำนวยการโชคลาภและความผาสุกแก่ปวงชนที่ยากไร้ คนจึงพากันกราบไหว้บูชาขอพรอันวอนให้ประทานโชคลาภ มีการสร้างพระรูปของพระโพธิสัตว์กวนอิมประดิษฐานตามวัดวาอารามต่างๆ และต่อมาก็เรียกพระโพธิสัตว์พระองค์นี้ว่า“เจ้าแม่กวนอิม” ทำให้เกิดความเข้าใจผิดไปว่าพระองค์เป็นสตรี

อย่างไรก็ตาม ในยุคโลกาภิวัตน์อันเป็นยุคของข่าวสารข้อมูลนี้ การตัดกันความคิด ความเชื่อ ตลอดจนความเลื่อมใสศรัทธานั้น เป็นเรื่องที่ทำไม่ได้ ทุกคนมีอิสระในการที่จะนับถือหรือไม่นับถืออะไรก็ได้ ตามภูมิปัญญาของตน กลุ่มผู้นับถือและต้องการความช่วยเหลือนั้นมีมากกว่า จึงเกิดลัทธิความเชื่อ ตลอดจนศาสนาใหม่ๆ ขึ้นมากมาย และมีการปะทะประนีประนอมพร้อมไปกับการผสมผสานความคิดความเชื่อระหว่างลัทธิศาสนาต่างๆ ฝ่ายเถรวาทและฝ่ายมหายาน ซึ่งก็ถือว่าเป็นศาสนาเดียวกัน จึงมีการยอมรับคตินิยมความเชื่อของกันและกัน จึงมีเรื่องแปลกที่พุทธศาสนิกชนที่นับถือพระพุทธศาสนาฝ่ายเถรวาทหันมายอมรับนับถือเจ้าแม่กวนอิม ซึ่งแท้จริงคือพระโพธิสัตว์กวนอิมหรือพระโพธิสัตว์อวโลกิเตศวร จึงมีการสร้างพระรูปของพระองค์ขึ้นเพื่อให้ผู้เลื่อมใสศรัทธาได้กราบไหว้บูชาและขอพรจากพระองค์

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ข้าพเจ้านายอังกูร พินพิลิตธิ์ และภรรยาชื่อ นางพัชรา พินพิลิตธิ์ จึงได้รวบรวมคณะผู้เลื่อมใสจัดทำโครงการสร้างพระโพธิสัตว์กวนอิมและเก๋งจีน ขึ้นที่ศูนย์ปฏิบัติธรรมเวฬุวัน จังหวัดขอนแก่น โดยข้าพเจ้าเป็นประธานกรรมการและผู้ประสานงาน ได้มีพิธีวางศิลาฤกษ์เมื่อวันที่ มิถุนายน ๒๕๕๐ เวลา ๑๐.๓๕ นาฬิกา โดยมี พระเดชพระคุณพระราชสุทธิญาณมงคล วัดอัมพวัน จังหวัดสิงห์บุรี เป็นประธานฝ่ายสงฆ์และในพิธีนี้ก็ได้มีพิธีวางศิลาฤกษ์อาคารเนกประสงค์ของมูลนิธิอุทิศเพื่อเด็กไทยในชนบท ซึ่งมีศาสตราจารย์นายแพทย์วันชัย วัฒนศัพท์ เป็นประธานกรรมการ ดังรายละเอียดที่แนบมาพร้อมภาพประกอบ เพื่อผู้มีจิตศรัทธาทั้งหลายจะได้ช่วยกันสนับสนุนทั้งด้านทุนทรัพย์และกำลังใจ ขอทุกท่านจงเจริญด้วยอายุ วรรณะ สุขะ พละ ปฏิภาณ ชนสารสมบัติ นึกคิดสิ่งใดจงสมความมุ่งมาดปรารถนาทุกประการเทอญ.

อนึ่ง เรื่องศูนย์ปฏิบัติธรรมเวฬุวันนี้ ข้าพเจ้าเคยเขียนลงในกฎแห่งกรรม - ธรรมปฏิบัติ เล่มที่ ๕ ตั้งแต่หน้า ๔๒๕ - ๔๖๑ ในเล่มที่ ๑๑ นี้ได้เพิ่มเติมเพื่อให้ทราบถึงความก้าวหน้าของการดำเนินงานของศูนย์

ภาคผลงาน

การแต่งตั้งพระครูในฐานะอนุกรมพระราชสุทธินิยมมงคล

วัดอัมพวัน เป็นวัดที่มีการพัฒนา ทั้งทางด้านถาวรวัตถุ และส่งเสริมการพัฒนาจิตใจของประชาชนอย่างต่อเนื่อง ประชาชนทุกสาขาอาชีพที่เข้ามาวัดเพื่อแสวงหาธรรมะและปฏิบัติธรรมได้เพิ่มจำนวนมากขึ้นทุกๆ ปี ทางวัดนอกจากจะจัดให้มีการขยายอาคารสถานที่พัก และสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ขึ้นมากมาย

ทางด้านงานเผยแผ่พระพุทธศาสนา เพื่อพัฒนาจิตใจของประชาชนนั้น หลวงพ่อท่านได้จัดให้มีบุคลากรที่คอยดูแล ทั้งในงานด้านการปกครองดูแลคณะสงฆ์ และประชาชน เพื่อความเป็นระเบียบเรียบร้อยภายในวัด และส่งเสริมบุคลากรในด้านฝึกอบรมปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานเบื้องต้นของทางวัด

ในปีพุทธศักราช ๒๕๔๐ นี้ หลวงพ่อได้เลื่อนสมณศักดิ์และแต่งตั้งพระครูในฐานะอนุกรมของท่านขึ้นอีก ๒ ตำแหน่งดังนี้ คือ

๑. เลื่อนตำแหน่ง พระครูใบฎีกาธาวุฒิ ยโสธรโร ปัจจุบันเป็นผู้ช่วยเลขานุการเจ้าคณะอำเภอพรหมบุรี เลขานุการเจ้าอาวาสวัดอัมพวัน ครูสอนปริยัติธรรมและผู้ช่วยอบรมวิปัสสนากรรมฐานประจำสำนักวัดอัมพวัน

ให้เป็น พระครูฐานานาที่ พระครูสังฆรักษ์ธาวุฒิ ยโสธรโร

๒. แต่งตั้ง พระพวง เกตุธมฺโม ปัจจุบันเป็นพระวิปัสสนาจารย์ และพระอาจารย์อบรมสามเณรภาคฤดูร้อน

ให้เป็น พระครูฐานานาที่ พระครูใบฎีกาพวง เกตุธมฺโม

ในฐานะอนุกรมของพระราชสุทธินิยมมงคล เจ้าอาวาสวัดอัมพวัน อำเภอพรหมบุรี จังหวัดสิงห์บุรี ทั้งสองรูป เข้ารับพัสดุและใบงานพิธีแต่งตั้ง โดยพระธรรมราชานุวัตร วัดพระเชตุพน เจ้าคณะภาค

- ๓ เป็นประธานพิธีมอบประกาศนียบัตรพัสดุ เมื่อวันที่ ๗ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๔๐ ณ วัดพระเชตุพนวิมลมังคลาราม

คณะศิษยานุศิษย์ทั้งหลาย ขอกราบแสดงมุทิตาจิตถวายพระคุณท่านทั้งสองรูป ขอให้พระคุณเจ้าจงเจริญซึ่งธรรมะ อยู่ช่วยบำรุงพระพุทธศาสนา พัฒนาวัดอัมพวันให้เจริญรุ่งเรืองสืบต่อไป

พระราชสุทธินิยามมงคลร่วมสร้างหอสมุดพระสุเมธาธิบดี

สุวัฒน์ ศิริศักดิ์

ข้าพเจ้าได้รู้จักคุ้นเคยกับวัดอัมพวัน มาตั้งแต่ปี ๒๕๓๑ เมื่อข้าพเจ้าได้ย้ายมารับราชการที่โรงเรียนบ้านหมีวิทยา โดยทางโรงเรียนได้นำนักเรียนมาปฏิบัติธรรมที่วัดนี้ และได้กระทำติดต่อกันมาทุกๆ ปี จึงทราบว่าวัดนี้เป็นวัดที่จัดอบรมพัฒนาจิตใจคน ไม่ว่าจะเป็นข้าราชการหน่วยงานต่างๆ ตลอดจนนักเรียนนักศึกษาและประชาชนทั่วไป โดยมีจุดประสงค์ให้นำสิ่งที่รับจากการอบรมมาใช้ในชีวิตประจำวัน ทำงานโดยมีสติรู้จักแก้ไขพัฒนางานที่ผิดพลาดให้ดีขึ้น ซึ่งผู้ใดได้ปฏิบัติตามคำแนะนำนี้ดีจากการอบรมแล้ว ก็จะดำรงชีพอย่างมีความสุขอยู่ได้ในสังคมอันรื่นรมย์

พระราชสุทธินิยามมงคล หรือที่ทุกคนรู้จักในนาม“หลวงพ่ोजรัญ” ท่านเป็นผู้ที่มีความตั้งใจจริงในการ “ปลูกคนให้ตื่น เสกคนให้เป็นงาน” ท่านให้ความเมตตาดูแลเอาใจใส่ทุกคนที่มาแสวงหาความสุขทางธรรม สิ่งแรกที่ได้พบเมื่อเข้าไปในวัดคือการที่หลวงพ่อ หรือ พระภิกษุ และฆราวาสที่ประจำอยู่ในวัดจะถามว่า “ท่านเข้ามาแล้วหรือยัง ไปทานข้าวก่อน” โดยทางวัดจะจัดบริการอาหารไว้ที่โรงครัวตลอดตั้งแต่เช้าจรดเย็น เพราะหลวงพ่อของเราถือคติที่ว่า “ยิ่งให้ยิ่งได้ ยิ่งหวงยิ่งอด.” ผู้ที่เคยมาวัดอัมพวันสักครั้งหนึ่งแล้ว น้อยคนนักที่จะไม่มาในครั้งต่อไป

“หลวงพ่อ” เป็นทั้งนักพัฒนาคน และทั้งพัฒนาวัตถุควบคู่กันไป โดยทฤษฎี ภายในวัดก็มีการพัฒนาอย่างมีระเบียบสวยงาม มีห้องน้ำ อย่างเป็นเพียงพอ มีความสะอาดและความร่มรื่นในทุกๆ สถานที่ ทำให้ผู้ที่มาวัดรู้สึกศรัทธา เลื่อมใส ซึมซาบในจิตใจ ถ้าท่านตั้งใจมาแสวงหาสิ่งดีๆ แล้วท่านจะได้รับประโยชน์จากการที่ได้มาวัดนี้อย่างมาก

หลวงพ่อของเรา สนับสนุนในด้านการศึกษาเป็นอย่างยิ่ง ดังจะเห็นได้จากการที่ท่านบริจาคทั้งทุนการศึกษาให้กับสถาบันการศึกษาต่างๆ และบริจาคเพื่อสมทบทุนการก่อสร้างอาคารเรียนของโรงเรียนสาธิตสถาบันราชภัฏเทพสตรี และสถาบันอื่นๆ

สำหรับโรงเรียนบ้านหมีวิทยา นอกจากจะได้รับทุนการศึกษาเป็นประจำทุกปีแล้ว ยังได้รับการสนับสนุนจากหลวงพ่อกับในการจัดตั้งวงดนตรีไทยของโรงเรียน และในการจัดทอดผ้าป่าเพื่อการศึกษา เมื่อวันที่ ๑๗ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๓๘ ณ วัดอัมพวัน เพื่อนำเงินมาจัดสร้างหอสมุด โดยมีพระสุเมธาธิบดี เจ้าคณะกรุงเทพมหานคร เจ้าอาวาสวัดมหาธาตุยุวราชรังสฤษฎิ์ กรุงเทพฯ และพระราชสุทธิญาณมงคล เจ้าคณะอำเภอพรหมบุรี เจ้าอาวาสวัดอัมพวันจังหวัดสิงห์บุรี รับเป็นองค์อุปถัมภ์ เพื่อเป็นการเฉลิมพระเกียรติ ในวาระที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงครองราชสมบัติครบ ๕๐ ปี โดยได้ตั้งชื่อหอสมุดแห่งนี้ว่า “หอสมุดพระสุเมธาธิบดี” และได้ทำพิธีเปิดใช้อย่างเป็นทางการในวันที่ ๑๑ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๓๘ หลวงพ่อได้บริจาคเพื่อนำเงิน ๑๐๐,๐๐๐ บาท และเมื่อท่านอาจารย์อัครม ศรีเหนียง ซึ่งเป็นผู้ประสานงานในการจัดทอดผ้าป่าครั้งนี้ ได้มีโอกาสไปกราบขอบพระคุณท่าน ท่านก็บริจาคเพิ่มเติมมาให้อีก ๑๐,๐๐๐ บาท ซึ่งเงินจำนวนหลังนี้ได้นำมาจัดสร้างชั้นวางหนังสือสำหรับหนังสือกึ่งพุทธกาล - ธรรมปฏิบัติของหลวงพ่อกุ๊กๆ เล่มตั้งไว้ในหอสมุดให้นักเรียนได้ศึกษา

ในช่วงเวลาหลังจากที่สมเด็จพระเจ้าเสด็จสวรรคต หลวงพ่อของเราได้จัดให้มีการสวดมนต์เจริญสมาธิวิปัสสนากรรมฐาน เพื่อถวายเป็นพระราชกุศลในตอนเย็นของทุกวันมิได้ขาดเสมอมา ทั้งพระภิกษุและผู้มาปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน ที่จะลากลับบ้านในวันนั้น และมีการสวดธรรมจักรในวันขึ้นของทุกๆ เดือน จนสิ้นสุดเมื่อมีการพระราชทานเพลิงศพแล้ว และในวโรกาสปีกาญจนาภิเษกพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงครองสิริราชสมบัติครบ ๕๐ ปี หลวงพ่อก็ได้นำปัจจัยทุกบาททุกสตางค์ที่ท่านได้รับบริจาคมาตลอดปี เพื่อนำขึ้นทูลเกล้าฯ ถวายแด่องค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวในเดือนมิถุนายน ๒๕๓๘ ซึ่งท่านคาดว่าจะได้ประมาณ ๒,๐๐๐,๐๐๐ บาท แต่เมื่อถึงเวลาแล้วท่านรวบรวมได้ ๖,๐๐๐,๐๐๐ บาทเศษ ซึ่งทั้งหมดท่านนำขึ้นทูลเกล้าฯ ถวายเพื่อใช้ในกิจการ “มูลนิธิชัยพัฒนา”

ในปี พ.ศ. ๒๕๓๘ หลวงพ่อเจริญของพวกเราได้รับบริจาคเงินเพื่อเป็นทุนการศึกษา และสาธารณกุศลอย่างเดียวกว่าประมาณ (ยี่สิบล้านบาท) ซึ่งผู้เขียนทราบจากการได้ไปกราบนมัสการท่าน แล้วมีความรู้สึกว่าท่านเป็นพระผู้ให้อย่างแท้จริงองค์หนึ่ง ซึ่งคงจะมีไม่ถึงร้อยองค์ในประเทศไทย ท่านกล่าวว่าสิ่งต่างๆ ที่ผู้นำมาบริจาคนั้นสำหรับตัวท่านแล้วท่านไม่ได้มาใช้ ท่านจะฉันทก็เพียงวันละ ๒-๓ ช้อน นอกเหนือจากนั้นท่านนำไปใช้ประโยชน์อย่างอื่นเพื่อสงเคราะห์แก่ทุกคน ที่มารับธรรมะจากท่าน

ข้าพเจ้าขอเชิญชวนท่านที่สนใจใคร่กราบนมัสการพระสุปฏิปันโนที่สามารถกราบไหว้ได้อย่างสนิทใจ ได้มาที่วัดอัมพวันแห่งนี้ จะมาชมสถานที่ หรือมารับข้อคิดทางธรรมะจากหลวงพ่อกับได้ในเวลาประมาณ ๑๔.๐๐ น. ของทุกวัน หรือจะมาปฏิบัติธรรมก็ไม่เสียค่าไถ่ใดๆ ทั้งสิ้น มีเสื้อผ้าชุดขาวไว้บริการ มีอาหารซึ่งได้รับความเมตตาจากหลวงพ่อกับและผู้มีจิตศรัทธาบริจาคค่าอาหาร ท่านที่มีจิตศรัทธาจะทำบุญเท่าใดก็ได้ หรือจะไม่ทำเลยก็ไม่เป็นไร

ในปีนี้อข้าพเจ้าได้มีโอกาสมาปฏิบัติธรรมระหว่างวันที่ ๒๒-๒๖ เมษายน พ.ศ. ๒๕๔๐ ได้ทราบว่าค่าน้ำ- ค่าไฟ ในเดือนนี้ ประมาณ ๑๐๐,๐๐๐ บาท อันเป็นภาระของทางวัด แต่หลวงพ่อกและครู- อาจารย์ ที่สอนวิปัสสนาทุกท่านไม่ย่อท้อ จะสู้ต่อไปให้สมกับความตั้งใจที่ว่าต้องการปลูกคนให้ตื่น เสกคนให้เป็นงาน” การที่เราทุกคนจะตอบแทนพระคุณท่านก็ทำได้ โดยนำสิ่งที่ได้จากการรับฟังธรรมะ และจากการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน มาใช้ให้เกิดประโยชน์ต่อตนเอง- ครอบครัว ตลอดจนเพื่อนมนุษย์เพื่อให้สังคมและประเทศชาติมีความสันติสุขสืบไปตราบนานเท่านาน

หอสมุดพระสุเมธาธิบดีตั้งอยู่ที่ชั้นล่างอาคาร ๗๒ ปีของโรงเรียนบ้านหมีวิทยา ซึ่งโรงเรียนแห่งนี้ตั้งอยู่ ตำบลสนามแจง อำเภอบ้านหมี จังหวัดลพบุรี มีท่านผู้อำนวยการคือ นายอรรถ ขวงนาค ท่านผู้ช่วยผู้อำนวยการ ๔ ท่าน ได้แก่ นายสุเทพ พรหมศิลป์ นางพรประภา พุฒหอม นายยุทธพงษ์ ต้นสาลี นายอาคม ศรีเหนือขง

นอกจากผู้บริหาร โรงเรียนดังมีรายชื่อข้างบน เป็นผู้ดำเนินการจัดหาทุนโดยการจัดทอดผ้าป่าการศึกษาเพื่อสร้างหอสมุดฝ่ายฆราวาสแล้ว ยังมีบุคคลอื่นๆ ที่ช่วยในการจัดหาทุนในครั้งนี้ ได้แก่ พลโทพิทักษ์ จิตต์แจ้ง นายกสมาคมศิษย์เก่าโรงเรียนบ้านหมีวิทยา ปลัดพื้น ปานรัตน์ นายกสมาคมผู้ปกครองและครู ดร. อภิชาติ สุขสำราญ ดร. ไพศาล สงวนหมู่ คุณประพันธ์ ระลึกมุล คณะครู- อาจารย์ โรงเรียนบ้านหมีวิทยา พ่อค้าคหบดีในอำเภอบ้านหมี และบุคคลทั่วไปที่เห็นความสำคัญในการจัดสร้างหอสมุดในครั้งนี้

หอสมุดแห่งนี้จึงเป็นศูนย์รวมความรู้วิทยาด้านต่างๆ เพื่อบริการให้ความรู้แก่เยาวชนซึ่งเป็นนักเรียนของโรงเรียนบ้านหมีวิทยา บุคคลอื่นๆ ในชุมชนของอำเภอบ้านหมี และบุคคลทั่วไปที่เข้าใช้บริการให้มีความรู้ในทุกๆ ด้าน เพื่อนำไปใช้ให้เกิดประโยชน์กับชีวิตของเขาเหล่านั้น ซึ่งหลวงพ่อกจัญญ์” ท่านพูดไว้เสมอว่า มหาเสน่ห์ของทุกๆ คนสามารถทำให้เกิดขึ้นด้วยตัวของตอเองไม่จำเป็นต้องไปหาสิ่งปลูกเสกใดๆ มาทำให้เกิดขึ้น โดยการเรียนให้มีความรู้ จบระดับสูงๆ ก็จะมีชื่อเสียงเกียรติยศปราฏแก่วงศ์ตระกูลของเราและตัวเราเอง

หลวงพ่อกับโครงการอบรมครูโรงเรียนตำรวจชายแดนทั่วประเทศ

โดย

รองศาสตราจารย์วิชัย สุธีรชานนท์

หลวงพ่อบุญธรรมพระราชสุทธินามมงคล เป็นพระเถระที่มีความมุ่งมั่นในการปลูกฝังคุณธรรม ท่านมีโครงการเพื่อปลูกฝังคุณธรรมแก่บุคคลผู้สนใจทุกระดับ เริ่มตั้งแต่นักเรียน นักศึกษา โครงการบรรพชา สามเณรภาคฤดูร้อน ร่วมกับยุวพุทธิกสมาคมแห่งประเทศไทยฯ และโครงการสู่ร่มกาสาวพัสตร์สำหรับพระนวกะในพรรษา ฯลฯ

หลวงพ่อต้องทำงานหนักตลอดปีไม่มีวันหยุด ไม่มีวันพักร้อน ไม่มีวันเสาร์ วันอาทิตย์ ไม่มีวันหยุด นักขัตฤกษ์เหมือนข้าราชการ และพนักงานรัฐวิสาหกิจทั้งหลาย ยิ่งเป็นวันหยุดหลวงพ่อยิ่งต้องทำงานมาก เพราะจะมีผู้มาถามปัญหาธรรมะ และผู้ที่มาขอให้ช่วยแก้ปัญหาชีวิตที่ตนเองไม่สามารถแก้ได้ ความรู้ทางโลกที่เรียนมาตั้งแต่ปริญญาตรีถึงปริญญาเอกก็แก้ปัญหาชีวิตไม่ได้ จึงมีผู้คิดสั้นฆ่าตัวตายเป็นจำนวนมาก ปัญหาเหล่านั้นเมื่อใช้ธรรมะของพระพุทธเจ้าแล้ว ก็แก้ได้ทุกอย่างไป เพราะเหตุนี้หลวงพ่อจึงทุ่มเทเวลาทั้งหมดเพื่อปลูกฝังคุณธรรมแก่พุทธศาสนิกชน เพราะจะทำให้เขาเกิดความสุขและพัฒนาคุณภาพชีวิตให้เจริญรุ่งเรืองไปอย่างไม่หยุดยั้ง เพราะเมื่อเขาชนมาปฏิบัติแล้วกลับไป ครูอาจารย์และคุณพ่อคุณแม่ก็พอใจ เพราะพฤติกรรมของเขาเปลี่ยนไปในทางที่ดี เมื่อภรรยาปฏิบัติกลับไป สามีก็พอใจ เพราะเขาขี้น้อยลง มีใบหน้ายิ้มแย้มแจ่มใส จนสามีแปลกใจว่ามีอะไรที่วัดอัมพวัน จึงมาปฏิบัติบ้าง ก็ได้รับผลอย่างเดียวกัน เพราะธรรมะในพระพุทธศาสนาจะต้องพิสูจน์ด้วยการปฏิบัติจริงจึงจะเห็นผล มีผู้กล่าวว่านับถือพระพุทธศาสนาไม่เห็นได้ผลอะไร เพราะรู้พระพุทธศาสนาขึ้นปีติเท่านั้น ยังไม่ได้ปฏิบัติ ปีติในธรรมจะเกิดแก่ท่านน้อยเหลือเกิน หรือไม่เกิดเลย ถ้าท่านได้ปฏิบัติอย่างเคร่งครัดและต่อเนื่องในวิธีที่ถูกต้องภยในเจ็ดวัน ท่านจะเกิดสภาวะธรรมขั้นต้น คือปีติ อย่างน้อยในช่วงชีวิตนี้ ชาวพุทธควรจะได้ปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง และเคร่งครัดเจ็ดวันสักหนึ่งครั้งก็จะมีเชื่อมั่นในคุณของพระรัตนตรัยยิ่งขึ้น

หลวงพ่อบุญธรรมพระราชสุทธินามมงคล มิได้คิดปลูกฝังคุณธรรมให้แก่พุทธศาสนิกชนในจังหวัดใกล้เคียงเท่านั้น หลวงพ่อยังมองไกลไปถึงครูโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนทั่วประเทศ ซึ่งเป็นผลงานของสมเด็จพระสังฆราชองค์ปัจจุบันที่ทรงทำไว้ ครูเหล่านั้นต้องทำงานหนัก ๒ ประการ

๑. เป็นกองหน้าระวางอิทธิราชศัตรูจะรุกรานอธิปไตยของชาติไทย
๒. ต้องสอนนักเรียนเพื่อปลูกฝังคุณธรรม ซึ่งถือว่าเป็นรากสำคัญของชาติ

งานทั้งสองประการถือว่าเป็นงานหนักพอๆ กัน ต้องทำต่อเนื่องตลอดปี หยุดไม่ได้ ถ้าหยุดบ้านก็อ่อนแอ ศัตรูเข้ามาทำลายง่าย ทางด้านที่ป้องกันด้วยกำลังแสนยานุภาพ ต้องคอยส่งข่าวให้กองทัพรู้อย่างทันทั่วทั้งที่ ด้านคุณธรรม ต้องปลูกฝังให้เขาชนรักประเทศชาติ ให้มีความซื่อสัตย์ อย่าให้เกิดประวัติดีศาสตร

ชั่วร้ายเหมือนสมัยกรุงศรีอยุธยา เหยียนเกาก็เป็นขุนพลใต้แผ่นดิน เพราะขาดคุณธรรม ประเทศรัสเซียต้องล่มสลาย เพราะผู้บริหารประเทศไม่ได้ยึดหลักธรรมทางศาสนาครองใจประชาชนของตน

หลวงพ่ोजึงให้จัดทำโครงการอบรมครูโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนทั่วประเทศ ๑๘๕ โรงเรียน เป็น ๒ รุ่น ได้แก่

รุ่นที่ ๑ อบรมครูใหญ่ทุกโรงเรียน ๑๘๕ นาย เมื่อ ๒๕ มีนาคม - ๑ เมษายน ๒๕๔๐ ให้อูู้จุดมุ่งหมายหลักสูตรวิชาพระพุทธศาสนา ตามหลักสูตรที่ปรับปรุงใหม่ของกระทรวงศึกษาธิการ ให้อูู้หลักการสอนและวิธีสอนวิชาพระพุทธศาสนา ตลอดถึงนำนักเรียนเข้าสู่ภาคปฏิบัติในวิชาพระพุทธศาสนาอย่างถูกต้อง

รุ่นที่ ๒ อบรมครูผู้สอนวิชาพระพุทธศาสนาทุกโรงเรียน ๑๘๕ นาย เมื่อ ๒๗ - ๓๐ เมษายน ๒๕๔๐ เท่ากับครูใหญ่ เพื่อเป็นกำลังปฏิบัติงานในโรงเรียนแทนครูใหญ่ ให้อูู้การเรียนการสอน ดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ

การอบรมทั้ง ๒ รุ่น ได้ผ่านไปแล้ว ตามโครงการอบรมวิธีสอนวิชาพระพุทธศาสนาตามหลักสูตรใหม่ของกระทรวงศึกษาธิการแก่ผู้บริหารและครูผู้สอนโรงเรียนตำรวจตระเวนชายแดนทั่วประเทศ ของพระราชสุทธินาถมงคล ร่วมกับผู้บัญชาการตำรวจตระเวนชายแดนและยุวพุทธิกสมาคมแห่งประเทศไทยฯ ในหลักสูตร ๓ คืบ ๔ วัน หลวงพ่อดี้อู้อัลมภ์ค่าใช้จ่ายเป็นเงิน ๒๘๖,๒๐๐ บาท (สองแสนแปดหมื่นหกพันสองร้อยบาทถ้วน)

ผลของการอบรม จากแบบทดสอบทั้งก่อนและภายหลังการอบรม คะแนนด้านความรู้สูงขึ้นมาก ส่วนเจตคติจากการประเมินผลด้วยวาจา เขาซาบซึ่งประทับใจในความกรุณาของหลวงพ่ และคติธรรมบุญคุณของครูสูงกว่าหน้าที่ตำรวจ เรื่อง**คุณธรรมของครู**จาก พ.อ. (พิเศษ) ทองคำ ศรีโยธิน **ประโยชน์ของการฝึกสมาธิ** โดย ดร.อาจอง ชุมสาย ณ อยุธยา และภาคปฏิบัติจริงทั้ง ๓ คืบ ทำให้เขากลับมาปกจากกฎแห่งกรรม และผลกรรมข้ามชาติตัวอย่างการให้ผลกรรมจาก หนังสือเวรกรรมตามสนองการได้ศึกษาจากสื่อการสอน ทำให้เข้าใจเร็วขึ้น ไม่ต้องเสียเวลาอ่านหนังสือมาก เช่น ได้ศึกษาพุทธประวัติในหนึ่งชั่วโมง ได้อูู้วิธีการฝึกสมาธิที่ถูกต้องสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาจากวีดีโอ ซึ่งให้อูู้วิธีสอนทุกชั้นเรียนโครงการของหลวงพ่ ได้อูู้ให้ธรรมะในการพัฒนาคุณภาพชีวิต และวิธีสอน การมาอบรมครั้งนี้ เขาได้รับผลคุ้มค่าอย่างยิ่ง

โครงการสามเณรใจเพชร : การพัฒนาเยาวชนด้วยธรรมปฏิบัติ

มณฑิรทอง*

โครงการสามเณรใจเพชร นับเป็นโครงการเก่าแก่ที่ยุวพุทธิกสมาคมแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์และพระเดชพระคุณหลวงพ่อพระราชสุทธินิพนธ์มงคลได้ร่วมจัดขึ้นเป็นเวลากว่า ๑๐ ปีแล้ว โดยจะเปิดรับเยาวชนชายอายุ ๑๓ ปีขึ้นไป เข้าฝึกอบรมเตรียมความพร้อมและคัดเลือก เพื่อบรรพชาเป็นสามเณรใจเพชร ที่ต้องอยู่ในศีลอย่างเคร่งครัด มีจริยวัตรที่ดีงาม และปฏิบัติธรรมเพื่อพัฒนาตนเองให้ดีขึ้น ระยะเวลา ๑ เดือน

โครงการในปี ๒๕๔๐ หรือที่มีชื่อเรียกว่ารุ่น “ตรีเพชร” นับเป็นปีที่ได้มีผู้สนใจสมัครมากที่สุดเท่าที่เคยจัดมา ถึงกว่า ๒๒๐ คน มีผู้เข้าสอบข้อเขียนกว่า ๑๗๐ คน (บางคนอ่านกฎระเบียบ แล้วสละสิทธิ์ รวมผู้ที่ติดการเรียน การสอบ มาร่วมโครงการไม่ได้ราว ๕๐ คน) หลังจากการสอบแล้วผู้สมัครจะเริ่มเข้าสู่ขั้นตอนการเตรียมความพร้อม ณ ยุวพุทธิกสมาคมฯ ซอยเพชรเกษม ๕๔ เขตภาษีเจริญ เป็นเวลา ๑๐ วัน เพื่อทดสอบการใช้ชีวิต ที่ใกล้เคียงกับการเป็นสามเณรในโครงการ คือ ตื่นนอนก่อนตี ๓ ครั้ง สวดมนต์ทำวัตรเช้าเย็น ๔๕ นาที รับประทานอาหารวันละ ๒ มื้อ และการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐานวันละ ๘ ชั่วโมง เป็นต้น การเตรียมความพร้อมนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้สมัครทุกคนได้ทดสอบตนเอง และตัดสินใจที่จะเข้าร่วมโครงการด้วยความสมัครใจ หรือที่เรียกว่า “ศรัทธา” ซึ่งเป็นหัวใจของการปฏิบัติธรรมอย่างต่อเนื่อง บังเกิดผลที่ดีกับตนเองต่อไป

หลังจากการเตรียมความพร้อมในปีนี้ ซึ่งเริ่มต้นในวันที่ ๓๐ มีนาคม ถึง ๙ เมษายน ศกนี้ มีนาคสามเณรได้เข้าบรรพชาทั้งสิ้นจำนวน ๑๐๒ คน ในตอนเช้าวันบรรพชา คือวันที่ ๑๐ เมษายน สมาคมได้จัดพิธีขอขมาผู้ปกครอง และให้ผู้ปกครองขลิบผมให้เพื่อเป็นสิริมงคลก่อนจะเข้าปลงผมและเปลี่ยนชุดนาคเพื่อเข้าพิธีรับมอบผ้าไตรจากผู้ปกครอง ซึ่งจัดขึ้นที่ศูนย์วิปัสสนากรรมฐานของสมาคม อย่างสวยงาม น่าประทับใจ หลังจากนั้นนาคสามเณรได้เดินทางไปยังวัดอัมพวัน เพื่อเข้าพิธีบรรพชา ณ โรงอุโบสถ โดยได้ทำทักษิณวัตรเวียนโบสถ์ รอบ พร้อมด้วยการสวดบทพุทธคุณในรอบที่ ๑ บทธรรมคุณในรอบที่ ๒ และบทสังฆคุณในรอบที่ ๓ ตามแบบฉบับการบรรพชาของวัดอัมพวัน เสร็จแล้วจึงเข้านั่งประจำบนอาสนะ โดยมีพระเดชพระคุณหลวงพ่อเป็นองค์อุปัชฌาย์ประกอบพิธีบรรพชาให้สามเณรที่ ๑๐๒ รูป

หลังการบรรพชา สามเณรใจเพชรก็เริ่มปฏิบัติธรรมทันที โดยเริ่มต้นจากการปฏิบัติตั้งแต่เวลาน้อยๆ คือ ยืน - เดิน ๓๐ นาที นั่งสมาธิ ๓๐ นาที โดยมีพระครูภาวนานุกูล พระครูใบฎีกาพยุง เกตุธมฺโม คณะพระพี่เลี้ยง และกลุ่มพี่เลี้ยงสามเณรซึ่งเป็นผู้ที่เคยผ่านการบรรพชาในโครงการนี้มาแล้ว มาช่วยดูแลให้ความสะดวกสบายแก่คณะสามเณรที่ต้องปฏิบัติอย่างเข้มข้น

สามเณรใจเพชรรุ่นนี้ ได้มีโอกาสปฏิบัติธรรมยาวนานถึง ๓๐ วันจนถึงวันที่ ๑๐ พฤษภาคม จึงได้ถึงกำหนดวันลาสิกขา ซึ่งพระเดชพระคุณหลวงพ่อได้เป็นประธานจัดขึ้น ณ ศาลาภาวนา+ กร ศรีทิพพา ใน

เวลา ๑๔.๐๐ น. และได้ให้โอวาทอันซาบซึ้งใจ และมีความหมายอย่างยิ่งแก่สามเณร ซึ่งต่อมาได้กลายเป็น “ยุวบัณฑิตสามเณรใจเพชร” หรือบัณฑิตน้อยผู้มีปัญญาแล้ว หลังจากนั้นจึงเป็นพิธีรับขวัญ แลพิธีมอบ ลูกแก้วลูกขวัญสู่อ้อมกอดของมารดา บิดา และผู้ปกครองต่อไป พิธีนี้ได้เรียกน้ำตาแห่งความอาลัย ความรัก ความกตัญญูออกมาจากทั้งตัวเยาวชนผู้เข้าร่วม โครงการ ผู้ปกครอง ตลอดจนผู้เข้าร่วมพิธีนี้ โดยที่ทุกท่าน

โครงการนี้นับเป็นการพัฒนาเยาวชนโดยการปฏิบัติธรรมที่ได้ผลดีโครงการหนึ่ง เพราะผู้เข้าร่วมมีโอกาสปฏิบัติธรรมได้เป็นเวลาถึง ๑ เดือน ได้มีโอกาสครองตัวอยู่ในเพศบรรพชิต รู้จักใกล้ชิด พระพุทธศาสนาตั้งแต่เยาว์วัย ทำให้ครอบครัวได้เป็นญาติกับพระพุทธศาสนาโดยการบรรพชาของบุตรหลานที่อยู่ในปกครอง นับเป็นการเดินตามรอยพระบาทขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า คือ ปฏิบัติตามหลักไตรสิกขา ได้แก่ ศีล สมาธิ ปัญญา อย่างเคร่งครัด

ผลของการเข้าร่วมโครงการนี้ ทำให้เยาวชนจำนวนมากได้รู้สึกรสของความสงบที่เกิดจากการปฏิบัติธรรม การรู้จักใช้สติให้เป็นประโยชน์ บางคนก็ปฏิบัติธรรมได้ดีจนสามารถรู้ และมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปในทางที่ดี บางรายมีความเข้าใจเรื่องกฎแห่งกรรมมากขึ้น และส่วนมากมีความกตัญญูมากขึ้น นอกจากนี้เยาวชนทั้งหมดยังได้เรียนรู้การใช้ชีวิตร่วมกัน รู้จักอดทน ควบคุมตนเอง และช่วยเหลือตนเอง เช่น การซักผ้า ซึ่งหลายคนไม่เคยทำมาก่อนในชีวิต โครงการนี้จึงนับเป็นการเรียนรู้ที่เหมาะสมสำหรับ ลูกผู้ชาย ซึ่งจะฝึกฝนพัฒนาตนเองให้เป็นผู้เป็นที่ดีต่อไปในอนาคต

สำหรับผู้ที่สนใจจะเข้าบรรพชาเป็นสามเณรใจเพชรในระหว่างปีการศึกษา ๒๕๕๑ สมาคมจะเปิดรับสมัครตั้งแต่เดือนธันวาคมจนถึงเดือนมีนาคม และจะจัดขึ้นระหว่างปลายเดือนมีนาคม หรือต้นเดือนเมษายน จนถึงเดือนพฤษภาคมของทุกปี สามารถติดต่อขอรายละเอียดได้ที่ ยุวพุทธิกสมาคมแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ ๕๘/๘ ซอยเพชรเกษม ๕๔ บางแค ภาษีเจริญ กรุงเทพฯ โทรศัพท์ ๘๐๕-๐๗๕๐-

โครงการพัฒนาจิตใจนักโทษภายในหลวง

โดย ระวีรุช ศรปรัชญา

พุทธศักราช ๒๕๓๕ เป็นปีกาญจนาภิเษก ที่คนไทยทั้งชาติร่วมกันแสดงความจงรักภักดี ต่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว โดยทำกิจกรรมต่างๆมากมาย แสดงให้เห็นความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันของคนทั้งชาติที่เกิดทุนพระองค์ท่านเป็นนั้ตรแก้วในดวงใจ เช่นเดียวกับโครงการพัฒนาจิตใจนักโทษก่อนปล่อย ซึ่งนับเป็นครั้งแรกในชีวิตของดิฉันที่เขียนโครงการนี้ขึ้นด้วยความศรัทธาและบริสุทธิ์ใจ ที่จะขอให้ได้ทำเพื่อชาติเพื่อแผ่นดินเกิด ในฐานะคนไทยคนหนึ่ง

แรงบันดาลใจ

คืนวันอาทิตย์ เดือนมกราคม ๒๕๓๕ ดิฉันดูรายการเหตุบ้านการเมือง ทางช่อง ๓ ซึ่งได้เชิญท่านรมช. พลตรีศรัชย์ มนตรีวัต มาออกรายการจึงทราบว่า จะมีการพระราชทานอภัยโทษแก่ผู้ต้องขังจำนวน ๒๕,๐๐๐ คน ในโอกาสฉลองสิริราชสมบัติครบ ๕๐ ปี ซึ่งพิธีกรได้ซักถามเกี่ยวกับผู้ต้องขังที่ปล่อยออกมาจะสามารถกลับตัวเป็นคนดีได้อย่างไร และคำถามที่สะเทือนใจและเป็นแรงบันดาลใจให้ดิฉันคิดโครงการนี้ขึ้นคือจะทำให้เกิดอาชญากรรมเพิ่มขึ้น แม้ท่าน รมช.พลตรีศรัชย์ ท่านได้ตอบข้อซักถามว่า มีการฝึกอบรมอาชีพแก่ผู้ต้องขัง และมีอาชีพรองรับเมื่อพ้นโทษ แต่ดิฉันเชื่อว่าหากนักโทษที่สร้างภาพลักษณ์ที่ดีแก่ผู้พ้นโทษเหล่านั้นได้ ไม่ว่าจะในด้านขวัญและกำลังใจของผู้ต้องขังจนถึงด้านการยอมรับของสังคม

พระมหากุศลที่เราควรถวายอนุโมทนา

ทุกครั้งที่ได้รับทราบข่าวเรื่องพระราชทานอภัยโทษแก่ผู้ต้องขัง เป็นต้องได้ยินชาวบ้านโจษจันว่าโจรผู้ร้ายต้องชุกชุม อาชญากรรมต้องเพิ่มขึ้น ไม่อยากให้เกิดเช่นนั้นแต่อย่างใดเลย แม้ไม่มีการปล่อยผู้ต้องขัง อาชญากรรมโจรผู้ร้ายก็ไซ้จะลดน้อยลง อยากให้คิดถึงใจเขาใจเราบ้าง มนุษย์ทุกคนต้องการอิสรภาพ ทุกคนทำผิดกันได้ ไม่มีใครอยากเป็นคนเลวตลอดกาล เว้นแต่คนนั้น "ผิดปกติ" พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ทรงมีน้ำพระราชหฤทัยเปี่ยมล้นด้วยพระเมตตาต่อพสกนิกรโดยไม่เลือกชั้นวรรณะ แล้วเราซึ่งเป็นพสกนิกรจะปราศจากจิตใจเมตตาไม่ให้อภัยแก่กันหรือ ควรชื่นชมยินดีอนุโมทนาบุญในมหากุศลครั้งนี้ด้วย อย่าได้มีใจเป็นอกุศลเลย เราเป็นพสกนิกรต้องเจริญรอยตามพระยุคลบาท ควรตั้งขวัญและกำลังใจ ปลุกจิตสำนึกที่ดีงามแก่เขาเหล่านั้น ไม่มีอะไรดีไปกว่า "การพัฒนาจิตใจ" ให้มีจิตใจมั่นคงดีงามในศีลธรรม เป็นการคืนคนดีสู่สังคม เพื่อสร้างภาพลักษณ์ใหม่ให้สังคมยอมรับเขาเหล่านั้นได้อยู่ร่วมกันอย่างปกติสุข มีเมตตาต่อกัน ร่วมกันอนุโมทนาบุญในมหากุศลครั้งนี้เถิด

ความเมตตาของหลวงปู่

จากวันนั้นดิฉันเฝ้าแต่คิดว่าทำอย่างไรจึงจะได้นำเอาการพัฒนาจิตใจ โดยการปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน ตามหลักของพระเดชพระคุณหลวงปู่ไปฝึกอบรมนักโทษก่อนปล่อยได้ โดยเฉพาะเป็นการปฏิบัติธรรมเพื่อถวายในหลวงในปีกาญจนาภิเษกนี้ด้วย จึงหาโอกาสมากราบเรียนเสนอหลวงปู่ ซึ่งวันนั้น

หลวงพ่อก็มีการกิจกรรมมากมายจนดิฉันไม่มีโอกาสกราบเรียนรายละเอียด หรือขอคำแนะนำจากท่านเลย ท่านต้องรีบไปปฏิบัติสมณกิจที่วัดกุฎีทอง กลับมาก็ต้องลงโบสถ์ไม่ได้พักเลย ดิฉันจะต้องกลับก่อน เพราะเกรงว่ารถประจำทางจะหมด จึงคัดรถตรงทางออกหลังกุฎีก่อนท่านเข้าโบสถ์ ได้กราบเรียนเพียงสั้นๆว่าจะมีการปล่อยนักโทษ อยากให้มีการอบรมพัฒนาจิตใจนักโทษก่อนปล่อย หลวงพ่อท่านก็รับปากทันทีว่า“เอา...เอาสิ” แล้วท่านก็เดินไปโบสถ์ ดิฉันรู้สึกยินดีมากที่หลวงพ่อบอกปากแม้จะเป็นเพียงคำพูดสั้นๆ ด้วยใจที่เชื่อมั่นและศรัทธาที่มีต่อหลวงพ่อ

ดิฉันเชื่อมั่นว่าโครงการนี้ต้องสำเร็จ แล้วจะทำอย่างไร เริ่มต้นตรงไหน พอปรึกษาใคร ส่วนมากจะบอกว่ายากมาก รู้จักใครหรือเปล่า มีเส้นมีสายไหม ฯลฯ ส่วนใหญ่ไม่คิดว่าดิฉันจะสามารถดำเนินโครงการนี้ได้ ทำให้ไม่ค่อยปรึกษาใคร เพราะกลัวหมดกำลังใจเสียก่อน บางคนสัพทว่างานใหญ่นะ ระดับชาติทีเดียว ทำคนเดียวได้หรือ? นั่นสิ ถึงตอนนี้ดิฉันยังแปลกใจตัวเองว่าทำไปได้อย่างไร

นิมิตจากกรรมฐาน

หลังตรุษจีนทุกปี ดิฉันต้องหาโอกาสมาเข้ากรรมฐาน เพื่ออุทิศส่วนกุศลให้แก่มารดาซึ่งถึงแก่กรรมครบ ๔ ปี ก่อนเข้ากรรมฐานดิฉันได้ทำเรื่อง โครงการพัฒนาจิตใจนักโทษถวายในหลวง ในวโรกาสฉลองสิริราชสมบัติครบ ๕๐ ปี เสนอท่าน รมช. พลตรีศรัชย์ มนตรีวัต โดยไม่รู้จำท่านมาก่อนเลย ก่อนไปดิฉันได้ใช้ตำราที่พระเดชพระคุณหลวงพ่อสอนไว้คือแผ่เมตตาก่อน ดิฉันได้พบเจ้าหน้าที่ชื่อคุณผดุงศักดิ์ ซึ่งเมตตาต่อดิฉันมาก ขนาบจะให้เข้าพบท่านรมช. แต่ท่านติดราชการไปต่างจังหวัด คุณผดุงศักดิ์จึงรับเรื่องไว้ ตลอดระยะเวลา ๕ วัน ดิฉันอยู่กรรมฐาน ดิฉันอธิษฐานเรื่องโครงการนี้ตลอด ในวันที่ ๕ หลังจากที่ดิฉันสวดมนต์อธิษฐานจิตก่อนนอนในที่พักแล้วก็กำหนดนอนหนอ.. พอหลับได้ฝันว่า ดิฉันพร้อมแม่และพี่สาว ได้เฝ้ารับเสด็จในหลวง ท่านเสด็จพระราชดำเนินมาเยี่ยมราษฎรแถวบ้านดิฉัน ดิฉันได้เข้าเฝ้าอย่างใกล้ชิดและได้ทูลเกล้าฯ ถวายดอกไม้รูปเทียนด้วย พอตื่นขึ้นมาดิฉันเชื่อมั่นว่าโครงการที่เสนอนั้นต้องราบรื่นแน่นอน คำอธิษฐาน... แต่...

หลวงพ่อบอกว่า ทำไม่ได้

ดิฉันออกจากกรรมฐาน และรอกกราบเรียนถามเรื่องนี้ โดยเขียนแผนการดำเนินโครงการฝากอาจารย์ชูศักดิ์ ช่วยกราบเรียนถามไว้ก่อน ปรากฏว่าท่านอาจารย์ชูศักดิ์ลงมาบอกว่าหลวงพ่อบอกว่าทำไม่ได้ ดิฉันมีงมงบอกไม่ถูก เฝ้าถามตัวเองว่า.. ทำไมทำไม่ได้.. ทำไม.. เพราะเหตุใด คำถามต่างๆเกิดขึ้นในใจ ก็นินิตเห็นในหลวงแล้ว ที่อธิษฐานในขณะที่ทำกรรมฐาน “ไม่สัมฤทธิ์ผลเลยหรือ แต่ทำไมไม่รู้หนอ” บอกว่าผ่าน ในภายหลังดิฉันจึงทราบว่าความคิดอยู่ที่แผนการดำเนินการอบรมที่เขียนถวายหลวงพ่อนั้นทำไม่ได้เลย เพราะดิฉันคิดว่าต้องเอานักโทษออกจากคุกมาอบรมซึ่งทำไม่ได้ และแผนการดำเนินการนั้นยุ่งยากจนเกินไป

โครงการผ่านด่วน

๕ กุมภาพันธ์ ดิฉันกลับบ้านก็ยังขบคิดว่า ถ้าเกิดโครงการผ่านแล้วหลวงพ่อบอกว่าไม่ได้ แล้วดิฉันจะอย่างไรดี เช้าวันจันทร์ดิฉันได้รับการติดต่อจากเจ้าหน้าที่กรมราชทัณฑ์ เรื่องโครงการที่เสนอไว้ นัดให้ไปพบด่วนเพราะโครงการฯที่ได้เสนอไว้ ท่านรมช. พลตรีศรัชย์ เชื้อต้นอนุมัติด่วนมาแล้ว แล้วดิฉันจะทำ

อย่างไรดี ในเมื่อหลวงพ่อบุญเสฐ ก็คิดว่าเป็นอะไรเป็นกันขอลไปคุยกันก่อนแล้วกัน ทางกรมฯ โดยอาจารย์ มงคล พรพลทอง สำนักพัฒนาพฤตินิสัยกรมราชทัณฑ์ เป็นผู้ประสานงานกับดิฉันและคุณอุดม กุ่ยงวาท หัวหน้าฝ่ายฝึกอบรม สถาบันข้าราชการกรมราชทัณฑ์ ซึ่งให้ความเมตตาโดยช่วยเหลืออย่างยิ่ง ต้องกราบขอบพระคุณ ณ โอกาสนี้ พอพบอาจารย์มงคลจึงได้ทราบว่า โครงการที่ดิฉันเสนอไว้นั้น ดำเนินได้ง่ายกว่าที่ดิฉันเขียนแผนการถวายหลวงพ่อบุญเสฐ

ในที่สุดพอดิฉันกราบเรียนหลวงพ่อ ท่านได้เมตตากำหนดวันที่ ๕-๑๑ เมษายน ๒๕๖๕ เป็นวันฝึกอบรมโดยมีอนุศาสนาจารย์ที่สอนธรรมะแก่นักโทษทั่วประเทศเป็นผู้เข้ารับการอบรมเพื่อนำหลักการกลับไปสอนผู้ต้องขังในเรือนจำ ซึ่งมีอยู่ ๒๐ แห่งทั่วประเทศ โครงการพัฒนาจิตใจนักโทษถวายในหลวงเกิดขึ้นได้ด้วยบารมีของพระเดชพระคุณหลวงพ่อโดยแท้ ถ้าดิฉันไม่ได้ฝึกปฏิบัติวิปัสสนาในแนวสติปัฏฐาน ๔ แล้วละก็คงไม่ตระหนักถึงคุณประโยชน์อันมหาศาลของการฝึกสติพัฒนาจิตใจเลย การดำเนินงานในครั้งนี้นี้สำเร็จได้ด้วยการใช้“สติ” ให้เกิดปัญญา แก้ไขปัญหาต่างๆ ตลอดจนอธิษฐานจิตถึงหลวงพ่อบุญเสฐนั่นเอง

คติธรรมจากหลวงพ่อ

ทรัพย์ากรมนุษย์เป็นสิ่งที่มีความสูงสุด ไม่มีใครอยากเป็นคนเลวของสังคม เว้นแต่บุคคลนั้น **ไม่ปกติ** พระเดชพระคุณหลวงพ่อบุญเสฐเมตตาเล่าให้ฟังว่า เมื่อท่านไปเทศน์โปรดผู้ต้องขังที่เรือนจำกลางลพบุรี ท่านได้ให้คติธรรมเป็นขวัญและกำลังใจแก่ผู้ต้องขังว่า“พวกคุณเป็นคนดีนะ ที่ต้องติดคุกนี้เพราะวิบากกรรม” เป็นที่ซาบซึ้งใจแก่ผู้ต้องขังอย่างยิ่งเพราะ เวลาฟังเทศน์หรือคนพูดถึง มักว่า“พวกเขาเป็นคนเลวต้องกลับตัวเสียใหม่” ทำให้หมกมุ่นใจที่จะเป็นคนดีต่อไปเลยทีเดียวนะ ดิฉันเองก็ได้รับคำถามจากผู้ต้องขังว่า พวกเขาเป็นคนเลว ไม่ควรคบใช่ใหม? ฟันโทษแล้วสังคมต้อนรับเขาหรือไม่ ดิฉันว่าในสังคมทุกหมู่เหล่า ย่อมมีทั้งคนดีและคนเลว คนติดคุกเพราะเกิดจากการทำผิดหรือวิบากกรรม ทำผิดเกิดจากการตัดสินใจผิด เพราะขาดสติไม่ได้รับการฝึกให้ควบคุมจิต จิตที่มีทั้งโลภะ โทสะ โมหะ นั้น รุนแรงกว่ามากมาย ดิฉันเองก็เกือบไปเช่นกัน อาศัยว่ายังมีสติและศีลธรรมที่เหนียวรั้งไว้ มิเช่นนั้น ดิฉันก็ไม่พ้นคุกเช่นกัน

บุคคลสอนยาก ๔ จำพวก

จากการอบรมในครั้งนี้ ดิฉันได้ข้อคิดได้ประสบการณ์หลายๆอย่าง หลวงพ่อพูดกับดิฉันว่า“ทิวิพระมานะครู” นั่นก็ได้ซาบซึ้งกับตัวเองในครั้งนี้ บุคคลสอนยาก ๔ จำพวก ที่พระเดชพระคุณหลวงพ่อบุญเสฐกล่าวไว้คือ

๑. ครู สอนยากเพราะท่านเป็นผู้รู้
๒. พระ สอนยากเพราะคือ
๓. คนแก่ สอนยากเพราะผ่านโลกมานาน
๔. เด็กปัญญาอ่อน สอนอย่างไรก็ไม่เข้าใจ

...จากใจระวีบุษ...

ดิฉันได้ใคร่ครวญดูแล้วว่า ถ้าอยากให้ *พุทธโฆโลยี* ที่หลวงพ่อสอนเผยแพร่ต้องปลูกศรัทธาแก่ผู้ต้องขังก่อน เช่นที่ดิฉันได้พบหลวงพ่อบริจาคเพราะอ่านหนังสือนิยายประวัติปฏิปทาของหลวงพ่อเรื่องสัตว์โลกย่อมเป็นไปตามกรรม จากนั้นตยสารกุลสตรี แล้วอธิษฐานจิตว่า“หากพระองค์นี้มีจริงขอให้ได้พบ (ตอนแรกทางนิตยสารยังไม่ได้เปิดเผยว่าหลวงพ่อจรรยาเป็นใคร อยู่ที่ใด จึงมีความคิดที่จะบริจาคหนังสือนี้กับเรือนจำทุกแห่งทั่วประเทศ นับเป็นโชคดียิ่งของดิฉันที่ได้พบกับท่าน รศ.ดร.สุจิตรา รมรินทร์ ผู้เขียนนวนิยายเรื่องนี้ เพียงท่านทราบความประสงค์เท่านั้น ก็ให้การสนับสนุนอย่าลืยพร้อมช่วยหาผู้บริจาคเพิ่มขึ้นอีกมากมาย จากจำนวนที่ต้องการเพียง ๑๒๐ ชุด ดิฉันได้ยัดถึง ๑๗๕ ชุด ต้องกราบขอบพระคุณทุกๆท่านที่ร่วมกันเผยแผ่เกียรติคุณหลวงพ่อ ให้เข้าถึงทรัพยากรมนุษย์ที่ถูกกลืน ให้กลับมาเป็นทรัพยากรบุคคลอันมีค่าต่อไป

ท้ายที่สุดนี้ดิฉันขอกราบขอบพระคุณท่านผู้ให้กำลังใจ และสนับสนุนในการจัดทำโครงการนี้ ๓ ท่านด้วยกัน คือ

๑. รศ.ดร. สุจิตรา รมรินทร์ ที่ช่วยให้กำลังใจ

๒. คุณจิตรา จิตเจือจุน ช่วยสนับสนุนการเงิน

๓. คุณพรพรรณ แสงเทา ช่วยขับรถรับส่งและเป็นเพื่อน ไปยื่นเรื่องที่ มท๕ และกราบ

ขอบพระคุณเจ้าหน้าที่ทุกๆท่าน ในวัดอัมพวัน ที่เมตตาต่อดิฉันอย่างยิ่งโดยเฉพาะพระเดชพระคุณหลวงพ่อ แม้ภารกิจของท่านจะมากมายจนไม่มีเวลาจะพักผ่อน ท่านยังคอยเป็นห่วงเป็นใยสอบถามถึง ด้วยความเมตตาอันเปี่ยมล้นต่ออนุศาสนาจารย์ที่เข้าอบรมทั้งกับดิฉัน และเจ้าหน้าที่ในวัด เมื่อดิฉันได้มีโอกาสกราบเรียนเรื่องบริจาคหนังสือสัตว์โลกๆ แก่เรือนจำทั่วประเทศ ท่านยังถามว่าพอไหม้าไม่พอมานะที่ท่านได้ ยังความตื่นตันอย่างสุดซึ้ง ดิฉันเพียงต้องการให้ท่านอนุโมทนาให้กับผู้ร่วมบุญทุกๆท่าน ที่บริจาคหนังสือร่วมกับดิฉัน แต่ท่านพร้อมที่จะหยิบยื่นให้ความช่วยเหลืออนุเคราะห์ต่อดิฉัน พิสูจน์ให้เห็นน้ำใจอันยิ่งใหญ่ ดังคำประจําใจของท่านที่ว่า“เรามีแต่ให้กับช่วย” ถึงวันนี้ดิฉันได้พบกับประทีปแก้ว ส่องแสงสว่างให้ชีวิตแล้ว ท่านเปรียบประจุกดวงอาทิตย์ที่ขับไล่ความมืดมิดออกจากใจ พร้อมให้พลังอันอบอุ่นแก่เหล่าบัวได้น้ำ ให้มีกำลังใจที่จะผลิผลพันผิวน้ำ แม้มิได้เกิดทันพบพระพุทธองค์ แต่ดิฉันได้พบพระอรุณบุคลที่เป็น “พุทธบุตร” อย่างแท้จริง ท่านคือ...หลวงพ่อจรรยา ของพวกเรา

รายการสถาบัน และคณะบุคคลเข้ารับการอบรม และปฏิบัติธรรม

รายการสถาบัน และคณะบุคคลเข้ารับการอบรม และปฏิบัติธรรม

ณ หอประชุมภavana – กรศรีทิพา และศาลาสุธรรมภavana

วัดอัมพวัน จังหวัดสิงห์บุรี

พ.ศ. ๒๕๓๕

เดือน/วันที่	สถาบันและคณะบุคคล	จำนวน คน
มกราคม		
๘-๑๒	ศูนย์ฟื้นฟูอาชีพคนพิการพระประแดง	๓๘
	เจ้าหน้าที่	๑๕
๑๒-๑๔	นักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนโพธิสารพิทยากรพุทธมณฑล	๒๕๕
	สาย ๑ ดลิ่งชั้น กรุงเทพฯ	
	คณาจารย์	๖
	นักศึกษาสถาบันราชภัฏสวนดุสิต กรุงเทพฯ	๕๒
	คณาจารย์	๒
๑๕-๑๗	นักเรียนโรงเรียนสहनครสวรรค์พัฒนวิชาการเทคโนโลยีนครสวรรค์	๒๑๖
	คณาจารย์	๑๒
	ผู้ร่วมสมทบ	๔
๑๕-๑๕	คณะโรงพยาบาลกระทู้มแบน	๑๖
๑๕-๒๑	นักศึกษาคณะบริหารธุรกิจ วิทยาลัยเทคนิคอ่างทอง	๕๖
	คณาจารย์	๕
๒๔-๒๖	นักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคมีนบุรี	๑๐๕
	คณาจารย์	๑๒
๒๖-๒๘	นักเรียนโรงเรียนบ้านแปงวิทยา อพรหมบุรี จ.สิงห์บุรี	๒๕๓
	คณาจารย์	๒๐
	คณะพนักงาน บริษัท กิมหยูเส็งค้ากระจ	๑๒
๒๖-๓๑	พระธรรมจาริกภาคเหนือ วัดศรี โสดา เชียงคยสุเทพ เชียงใหม่	๓๐
	เจ้าหน้าที่	๓
กุมภาพันธ์		

๒-๔	นักเรียนโรงเรียนสายปัญญารังสิต จังหวัดปทุมธานี	๑๐๔
	คณาจารย์	๑๐
๑๑	ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาอ.วังทอง จ.พิษณุโลก มาพึ่งกรรม บรรยาย	๗๐
๒๑-๒๓	ผู้บริหารระดับกลางรุ่นที่๑๐ ประจำปี๒๕๓๕ วิทยาลัยการ สาธารณสุขสิรินธร จ.พิษณุโลก	๕๖
๒๒-๒๕	นักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาลบุรี คณาจารย์	๓๗๕ ๑๐
๒๔	นักศึกษาสถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา เขตธนบุรี กรุงเทพฯ มา พึ่งกรรมบรรยายปัจฉิมนิเทศ เรื่องสายทางเดินของชีวิต คณาจารย์	๑,๒๐๐ ๒๕

มีนาคม

๑-๓	เจ้าหน้าที่ธนาคารทหารไทย สำนักงานใหญ่ เขตจตุจักร กรุงเทพฯ	๑๐
๕-๑๕	พระภิกษุ ข้าราชการตำรวจตระเวนชายแดนที่๓๑ อ.เมือง จ.พิษณุโลก บวชปฏิบัติธรรมถวายแด่สมเด็จพระศรีนครินทร์บรมราชชนนี เข้ารับ การอบรม	๑๘๕
๑๔	พระภิกษุบวชถวายพระราชกุศลจากวัดพรหมรังสีมาพึ่งกรรมบรรยาย กรรมการชุมชนและเจ้าหน้าที่เขตบางกอกใหญ่ มาพึ่งกรรมบรรยาย	๗๗ ๑๒๐
๑๗	คณะชาวเขตพระโขนง กรุงเทพฯ มาพึ่งกรรมบรรยาย	๒๐๐
๑๘-๒๒	เจ้าหน้าที่โรงพยาบาลกระทู้มเบน จ.สมุทรสาคร เจ้าหน้าที่โรงพยาบาลประจวบคีรีขันธ์	๑๖ ๒๖
๓๐ มี.ค. – ๒๗ เม.ย.	บรรพชาสามเณรภาคฤดูร้อน จัดโดย ยูวพุทธิกสมาคมแห่งประเทศไทย ไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ ร่วมกับวัดอัมพวัน	๗๐

เมษายน

๑-๕	คณะครูโรงเรียนวัดสระแก้ว(รุ่งโรจน์อุปถัมภ์) อ.ป่าโมก จ.อ่างทอง	๓๔
๔-๑๑	อนุศาสนาจารย์กรมราชทัณฑ์ที่ ๖ ประเทศสถาบันพัฒนาข้าราชการ กรมราชทัณฑ์	๑๐๕
๕ เม.ย. – ๖ พ.ค.	พระภิกษุสามเณรเข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรฝึกหัดครูสอนพระ ปริยัติธรรมชั้นกลาง ของกรมการศาสนา กระทรวงศึกษาธิการ แผนก	๖๒

	บาลี หนกลาง หนใต้	
๘	เขาวชนเขตราชเทวี พญาไท กรุงเทพฯ มาพึงธรรมบรรยาย	๗๐
๑๒-๑๖	สามเณรโครงการส่วนพระองค์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยาม บรมราชกุมารี	๕๑
๒๗-๓๐	นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่๕ โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยรามคำแหง คณาจารย์	๑๗๒ ๑๐
	เจ้าหน้าที่ศูนย์เมตตาผู้ป่วยและพักฟื้นคนชรา ฅัญบุรี จ.ปทุมธานี	๑๘
พฤษภาคม		
๑-๓	ข้าราชการทหารหน่วยบัญชาการสงครามพิเศษ จังหวัดลพบุรี	๗๐
	ข้าราชการและเจ้าหน้าที่สาธารณสุข จังหวัดลพบุรี	๒๕
	ข้าราชการและเจ้าหน้าที่กรมปศุสัตว์	๘๐
๘	ข้าราชการจังหวัดฉะเชิงเทรา มาพึงธรรม เรื่องคุณธรรมข้าราชการ	๔๕
๘-๙	ข้าราชการสาธารณสุข ระดับหัวหน้าระดับกลางและผู้อำนวยการ โรงพยาบาลชุมชน	๕๐
๙-๑๑	นักเรียนโรงเรียนจอมสุรางค์อุปถัมภ์ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา คณาจารย์	๒๕๖ ๒๐
๑๕-๑๘	นักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตอุเทนถวาย คณาจารย์	๑๕๕ ๑๗
๑๖	คณาจารย์และเจ้าหน้าที่ของมหาวิทยาลัยผู้บริหารระดับสูง มหาวิทยาลัยมหิดลมาพึงธรรม	๕๐
๑๘-๑๙	นักศึกษาคณะวิศวกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระ นครเหนือ บางซื่อ กรุงเทพฯ คณาจารย์	๖๖๐ ๑๔
๑๙-๒๒	นักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาชลบุรี คณาจารย์	๒๕๔ ๕
๒๐-๒๓	นักบริหารงานช่างระดับสูง สถาบันพัฒนาช่างโยธามหาดไทย กรม โยธาธิการ กรุงเทพฯ รุ่นที่ ๓	๒๕
๒๒-๒๕	นักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาชลบุรี คณาจารย์	๒๗๓ ๕

๒๔	คณะสงฆ์มหาเถรแห่งประเทศกัมพูชา มาดูงานการพระศาสนาฟังคำ บรรยายการพัฒนาวัดและการปฏิบัติธรรม เจ้าหน้าที่กรมการศาสนา	๑๒ ๕
๒๔-๒๖	นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่๓-๖ โรงเรียนชัชวาทพิทยาคม จ.ชัชวาท คณาจารย์	๗๗ ๑
๒๔-๓๑	พระธรรมจาริกก่อนประจำการ วัดศรีโสดา อ.เมือง จ.เชียงใหม่ ชุดที่ ๖/๒๕๓๕ ศึกษานิเทศก์กรมการศึกษาเอกชน กระทรวงศึกษาธิการ	๕๓ ๒
๒๕-๒๖	นักศึกษาคณะวิศวกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระ นครเหนือ มาฟังการอบรมปฐมนิเทศ คณาจารย์ พี่เลี้ยง	๕๐๐ ๓๕ ๓
๒๖-๒๘	นักเรียนโรงเรียนวัดสระแก้ว หนองทอง คณาจารย์ นักเรียนโรงเรียนสาทรวิทยา อ.เมือง จ.ปทุมธานี คณาจารย์	๑๔๕ ๑๔ ๕๐ ๕
๒๖-๓๑	อนุศาสนาจารย์กรมยุทธศึกษาทหารเรือ	๓
๒๘-๓๑	นักเรียนโรงเรียนปียชาติพัฒนา อ.เมือง จ.นครนายก คณาจารย์	๑๖๕ ๖
๒๘ พ.ค. - ๒ มิ.ย.	นักเรียนโรงเรียนพนัสพิทยาคาร จ.ชลบุรี คณาจารย์	๒๓๕ ๖
๓๑	คณะศูนย์ส่งเสริมสุขภาพ เขต ๔ อ.เมือง จ.ราชบุรี มาฟังธรรมบรรยาย	๕๐
๓๑ พ.ค. - ๒ มิ.ย.	นักศึกษาปวช. วิทยาลัยอาชีวศึกษาสิงห์บุรี คณาจารย์	๓๖๔ ๓๐
มิถุนายน		
๑-๗	คณะครูสอนพุทธศาสนาในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและ คณะศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา พนักงานบริษัท ซีพี เซเว่น อีเลฟเว่น จำกัด	๔๑ ๒
๑๐-๑๒	นักศึกษาสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล วิทยาเขตเทคนิค กรุงเทพฯ คณาจารย์	๓๓๐ ๓๐

๑๒-๑๔	นักเรียนโรงเรียนวัดช่องนนทรี	๑๓๘
	คณาจารย์โรงเรียนวัดช่องนนทรี	๑๒
	นักเรียนโรงเรียนวัดลาดบัวขาว	๑๐๐
	คณาจารย์โรงเรียนวัดลาดบัวขาว	๒๔
	นักเรียนโรงเรียนวัดไทร	๑๔๕
	คณาจารย์โรงเรียนวัดไทร	๑๒
	นักเรียนโรงเรียนวัดคอกไม้	๕๐
	คณาจารย์โรงเรียนวัดคอกไม้	๕
	นักเรียนโรงเรียนวัดบางโคล่นอก	๓๕
	คณาจารย์โรงเรียนวัดบางโคล่นอก	๗
๑๔-๑๖	นักเรียนโรงเรียนบรรจรงรัตน จ.ลพบุรี	๒๕๐
	คณาจารย์	๒๔
๑๗-๑๘	นักศึกษาศาสนาบันราชภัฏเทพสตรี ลพบุรี รุ่นที่๑	๓๐๒
	คณาจารย์	๒
๑๘-๒๐	นักเรียนโรงเรียนฃญจุมราชานุสรณ์ ต.ท่าทราย อ.เมือง จ.นนทบุรี	๓๕๐
	คณาจารย์	๑๕
๑๘-๒๔	ข้าราชการหน่วยงานกองทัพบก เข้ารับการอบรมปฏิบัติธรรมตาม โครงการพัฒนาบุคลากรกองทัพบก รุ่นที่๑	๑๘๐
๑๘-๒๑	นักศึกษาศาสนาบันราชภัฏเทพสตรี ลพบุรี รุ่นที่๒	๔๖๖
	คณาจารย์	๕
๒๑-๒๓	นักเรียนโรงเรียนวัดไชยภูมิ เจอ้างทอง	๑๑๕
	คณาจารย์โรงเรียนวัดไชยภูมิ เจอ้างทอง	๕
	นักเรียนโรงเรียนวัดเจ้าเจ็ดใน อสนา จ.พระนครศรีอยุธยา	๑๑๕
	คณาจารย์โรงเรียนวัดเจ้าเจ็ดใน อสนา จ.พระนครศรีอยุธยา	๕
	นักเรียนโรงเรียนปิยชาติพัฒนา ในพระบรมราชูปถัมภ์	๒๑
	คณาจารย์โรงเรียนปิยชาติพัฒนา ในพระบรมราชูปถัมภ์	๑
๒๔-๒๘	ข้าราชการกระทรวงกลาโหมทั้งทหารบก ทหารเรือ ทหารอากาศ	๗๕
๒๕-๒๘	นักศึกษาโรงเรียนสหวิทย์พัฒนชการ จสุพรรณบุรี ระดับปวช. รุ่นที่ ๑	๕๐๐
	คณาจารย์	๒๐
๒๕ มิ.ย. – ๒ ก.ค.	นักศึกษาโรงเรียนสหวิทย์พัฒนชการ จสุพรรณบุรี ระดับ ม.๑-๓ รุ่นที่ ๒	๔๘๑
	คณาจารย์	๑๕

กรกฎาคม

๒-๖	นักศึกษาโรงเรียนสหวิทย์พัฒนชยการ จ.สุพรรณบุรี ระดับ ปวช. ๑ รุ่นที่ ๓	๔๓๔
	คณาจารย์	๑๒
๒-๘	ข้าราชการหน่วยงานกองทัพบก รุ่นที่ ๒	๑๒๕
	อนุศาสนาจารย์และเจ้าหน้าที่	๕
๖-๑๐	นักศึกษาโรงเรียนสหวิทย์พัฒนชยการ จ.สุพรรณบุรี ระดับ ปวช. ๑ รุ่นที่ ๔	๔๑๕
	คณาจารย์	๑๒
๑๒	คณะครู โรงเรียนบ้านแปงวิทยา อ.พรหมบุรี จ.สิงห์บุรี มาพึงธรรม	๓๓
๑๒-๑๔	นักศึกษาสถาบันราชภัฏธนบุรี	๑๒
	คณาจารย์	๑
๑๓-๑๕	นักเรียนโรงเรียนบ้านหมีวิทยา เลพบุรี	๑๓๓
	คณาจารย์	๓
	อาจารย์ฝึกสอน	๑๔
	ศูนย์เมตตาผู้ป่วยและคนชรา และเจ้าหน้าที่	๑๔
๑๖-๒๒	ข้าราชการหน่วยงานกองทัพบก เข้ารับการอบรมปฏิบัติธรรมตามโครงการพัฒนาบุคลากรกองทัพบก รุ่นที่ ๓	๑๒๖
	อนุศาสนาจารย์และเจ้าหน้าที่	๕
๑๕-๒๑	นักเรียนชั้น น. ๖ โรงเรียนสิงห์บุรี	๓๒๕
	คณาจารย์	๒๐
	นักเรียนชั้น น. ๓ โรงเรียนอุทัยพิทยาคม	๖๐
	คณาจารย์	๕
	ศูนย์เมตตาผู้ป่วยและคนชรา และเจ้าหน้าที่	๓
๒๒-๒๘	คณะครูสอนวิชาพระพุทธศาสนา ระดับมัธยม กรมสามัญศึกษา และคณะศึกษานิเทศก์ รุ่นที่ ๒	๕๐
๒๔	เจ้าหน้าที่การทำอากาศยานแห่งประเทศไทย คอนเมือง มาพึงธรรม	๒๕๐

สิงหาคม

๑-๕	กองพลพัฒนาที่ ๓ ค่ายสมเด็จพระบรมไตรโลกนาถ จ.พิษณุโลก	๓๕
	กรมทหารราบที่ ๔ กองพันทหารช่างที่ ๔ กองพันทหารปืนใหญ่ที่ ๔	๕๘

	คำยจิประวัติ จนครสวรรคค์	
๒-๔	นักเรียนโรงเรียนอินทโมลีประทาน อ.เมือง จ.สิงห์บุรี	๒๐๐
	คณาจารย์	๑๒
	นักเรียนโรงเรียนวัดตึกกราชา เมือง จ.สิงห์บุรี	๕๘
	คณาจารย์	๖
๖-๑๒	ข้าราชการหน่วยงานกองทัพบกเข้ารับการอบรมปฏิบัติธรรมตาม	๑๒๗
	โครงการพัฒนาบุคลากรกองทัพบก รุ่นที่๕	
	อนุศาสนาจารย์และเจ้าหน้าที่	๕
๘-๑๑	นักศึกษาวิตยาลัยอาชีวศึกษาสิงห์บุรี	๑๗๒
	คณาจารย์	๕
๘-๑๒	นักศึกษาวิตยาลัยยนาฏศิลป์อ่างทอง	๑๔๕
	คณาจารย์	๑๑
๑๖-๒๐	นักศึกษาโรงเรียนสหวิทยัพฒิชยการ จสุพรรณบุรี ระดับปวช. ๓ รุ่นที่	๔๓๐
	๕	
	คณาจารย์	๑๒
๒๐-๒๔	นักเรียนโรงเรียนสหวิทยัพฒิชยการ จสุพรรณบุรี รุ่นที่ ๖	๔๑๗
	คณาจารย์	๑๗
๒๐-๒๖	ข้าราชการหน่วยงานกองทัพบก เข้ารับการอบรมปฏิบัติธรรมตาม	๑๓๐
	โครงการพัฒนาบุคลากรกองทัพบก รุ่นที่๕	
	อนุศาสนาจารย์และเจ้าหน้าที่	๓
๒๖	นักศึกษาปริญญาโท มหาวิทยาลัยศิลปากร	๒๑
๒๖-๒๕	นักศึกษาวิตยาลัยอาชีวศึกษาฉะเชิงเทรา จ.ฉะเชิงเทรา	๖๕
	คณาจารย์	๖
๒๕ ศ.ค.	พระภิกษุณวกะอำเภอรพรมบุรี จสิงห์บุรี และวัดนาค อบางปะหัน จ.	๑๕๐
	พระนครศรีอยุธยา เข้ารับการอบรมโครงการสู่ร่มกาสาวพัสต:	
๓๐ ศ.ค. - ๑	นักเรียนชั้น ม๖ โรงเรียนจอมสุรางค์อุปถัมภ์ จ.พระนครศรีอยุธยา	๒๕๕
ก.ย.	คณาจารย์	๒๐
กันยายน		
๒-๘	ข้าราชการทหารกำลังพลกองทัพบกพลัด๑	๑๕๕
	อนุศาสนาจารย์	๔

๗-๘	นักเรียนชั้นป.๔ โรงเรียนประชาอุทิศ (จันทาบอนุสรณ์) แขวงสีกัน คอนเมือง กรุงเทพฯ คณาจารย์	๒๕๐ ๕
๑๐-๑๖	ข้าราชการทหารกำลังพลกองทัพบก รุ่นที่ ๒ อนุศาสนาจารย์	๒๕๖ ๕
ตุลาคม		
๑-๔	นักศึกษาวิทยาลัยเทคนิคอ่างทอง คณาจารย์	๑๕๕ ๓
๖-๑๒	นักศึกษาวิทยาลัยอาชีวศึกษาสิงห์บุรี คณาจารย์	๔๕๐ ๒๕
๑๔-๒๐	ข้าราชการสาธารณสุข จังหวัดสมุทรปราการ	๕
๑๕-๒๐	นักเรียนโรงเรียนสตรีนครสวรรค์ คณาจารย์	๒๕๐ ๓
	เจ้าหน้าที่นักการ	๑๓
	นักเรียนโรงเรียนศรีมโหสถ จ.ปราจีนบุรี คณาจารย์	๓๕ ๑๐
	ศูนย์เมตตาผู้ป่วยและคนชรา และเจ้าหน้าที่ จปทุมธานี	๖
๒๐-๒๓	นักเรียนโรงเรียนเบญจมราชรังสฤษฎิ์ ฉะเชิงเทรา คณาจารย์	๓๐๒ ๒๖
๒๐-๒๘	คณะพุทธสมาคมแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์ คณะมหาวิทยาลัยสยาม	๑๘๘ ๑๓
๒๔	เยาวชนคณะบุตรข้าราชการกองบิน ๔ อ.ตาคี จ.นครสวรรค์ มาฟัง ธรรม	๕๐
๒๕ ต.ค. - ๑ พ.ย.	ข้าราชการทหารเข้ารับการอบรมตามหลักสูตรนายทหาร อนุศาสนาจารย์ชั้นต้น รุ่นที่ ๕ เจ้าหน้าที่	๒๓ ๕
พฤศจิกายน		
๔	คณะครูอาจารย์ ระดับ ๗ อ.พรหมบุรี จ.สิงห์บุรี มาฟังธรรม	๑๒๓
๔-๖	นักเรียนโรงเรียนกำจรวิทย์ จลพบุรี คณาจารย์	๒๓๓ ๑๐
๘-๑๑	นักเรียนโรงเรียนกรรณสูตศึกษาลัย จ.สุพรรณบุรี	๒๓๓

	คณาจารย์	๑๑
๑๘-๒๒	นักศึกษาสถาบันราชภัฏนครสวรรค์	๑๕๐
	คณาจารย์	๑๒
๒๒-๒๔	นักเรียนโรงเรียนเทศบาล ๑ วัดโพธิ์แก้วพยุภ เมือง จ.สิงห์บุรี	๑๒๓
	คณาจารย์	๑๒
	นักเรียนโรงเรียนบ้านชีวิทยา อ.บ้านหมี่ จ.ลพบุรี	๑๓๕
	คณาจารย์	๕
	ศูนย์เมตตาผู้ป่วยและคนชรา และเจ้าหน้าที่	๓
๒๕-๒๗	ข้าราชการกระทรวงสาธารณสุข กรมสุขภาพจิต	๓๒
	กองอนามัยครอบครัว	๓๑
๒๗-๒๙	นักเรียนชั้น ม.ปลาย โรงเรียนพานทองสภานูปลัดมภ์ อ.พานทอง จ.ชลบุรี	๑๖๖
	คณาจารย์	๘
	ศูนย์เมตตาผู้ป่วยและคนชรา และเจ้าหน้าที่	๑๑
ธันวาคม		
๕-๘	นักเรียนชั้น ม.ปลาย โรงเรียนพนัสพิทยาคาร อ.พนัสนิคม จ.ชลบุรี	๒๓๓
	คณาจารย์	๑๔
	คณะข้าราชการครู สปอ.ลาดบัวหลวง จ.พระนครศรีอยุธยา	๒๑
	ศูนย์เมตตาผู้ป่วยและคนชรา และเจ้าหน้าที่ จปทุมธานี	๑๑
๘	คณะชมรมผู้สูงอายุ โรงพยาบาลชลบุรีมาฟ้าธรรม	๕๐
๙-๑๓	นักศึกษาสถาบันราชภัฏกำแพงเพชร	๖๖
	คณาจารย์	๖
๑๓-๑๔	นักเรียนโรงเรียนวินิตศึกษา อ.เมือง จ.ลพบุรี	๑๐๕
	คณาจารย์	๔
๑๓-๑๕	นักเรียนโรงเรียนบ้านชีวิทยา อ.บ้านหมี่ จ.ลพบุรี	๑๕๘
	คณาจารย์	๗
	ศูนย์เมตตาผู้ป่วยและคนชรา และเจ้าหน้าที่	๔
๑๓-๑๘	ข้าราชการแพทย์พยาบาล โรงพยาบาลตากสิน สำนักงานแพทย์ คลองสาน กรุงเทพฯ	๑๕๘
๑๖-๒๐	ข้าราชการกระทรวงกลาโหม	๔๐
๑๘	นิสิตมหาวิทยาลัยนเรศวร พิษณุโลก มาฟ้าธรรมบรยาย เรื่องสมาธิ	๓๕

	กับการพัฒนาตนเอง	
๒๐-๒๒	นักเรียนชั้น ๓.๓,๖ โรงเรียนชัยนาทพิทยาคม จ.ชัยนาท	๒๑๐
	คณาจารย์	๕
	ศูนย์เมตตาผู้ป่วยและคนชรา และเจ้าหน้าที่ เปทุทธานี	๑๑
		<hr/>
	รวม	๑๒,๓๓๕
		<hr/>

สถิติผู้ใช้หอประชุมอเนกประสงค์ภาวนา-นครศรีพิทา และศาลาสุธรรมภาวนา
เพื่อการศึกษาอบรมและปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน วัดอัมพวัน อ.พรหมบุรี จ.สิงห์บุรี
ระหว่างเดือนมกราคม – ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๖๕

จำแนกตามอาชีพและสถานภาพ

เดือน	ประชาชน	นักเรียน นักศึกษา	ครู อาจารย์	ข้าราชการ	ทหาร	เจ้าหน้าที่ คนงาน	พระภิกษุ สามเณร	รวม จำนวน คน	รวม จำนวน คณะ
มกราคม	๑๒	๕๖๕	๒๗๕	๕๖	-	๑๕	๓๐	๑,๔๔๑	๑๐
กุมภาพันธ์	-	๑,๓๐๔	๓๕	๑๒๖	-	-	-	๑,๔๖๕	๔
มีนาคม	๒๐๐	-	-	-	-	๔๒	๒๕๕	๕๐๑	๔
เมษายน	-	๒๔๒	๑๐	๓๔	๑๐๕	๑๘	๕๑	๔๖๐	๕
พฤษภาคม	๕๐	๓,๑๗๘	๑๓๒	๔๒๕	๓๐	๑๗๕	๖๕	๔,๐๕๕	๑๘
มิถุนายน	๒	๓,๐๕๕	๒๒๓	๓๕	-	-	-	๓,๔๐๓	๑๘
กรกฎาคม	-	๑,๓๗๕	๘๕	-	๒๕๑	๒๘๑	-	๑,๕๙๒	๑๑
สิงหาคม	-	๑,๓๕๐	๕๓	-	๔๘๓	๘	๑๕๐	๒,๔๘๔	๑๕
กันยายน	-	๒๓๐	๕	-	๕๑๑	๕	-	๗๕๑	๓
ตุลาคม	๕๐	๑,๓๘๔	๓๕	๕	๒๓	-	-	๑,๕๙๑	๓
พฤศจิกายน	๑๔	๑,๐๒๐	๑๘๕	-	-	-	-	๑,๒๑๙	๘
ธันวาคม	๑๐๑	๘๐๓	๕๓	๓๔๘	๒๕๐	๑๕	-	๑,๕๙๐	๑๕
รวม	๔๒๕	๑๕,๓๕๔	๑,๑๘๓	๑,๑๑๓	๑,๖๕๓	๕๓๑	๕๕๕	๒๐,๕๔๖	๑๑๘

สถิติผู้ใช้หอประชุมอเนกประสงค์ภาวนา-นครศรีพิทา และศาลาสุธรรมภาวนา

เพื่อการศึกษาอบรมและปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน

วัดอัมพวัน ตำบลพรหมบุรี อำเภอพรหมบุรี จังหวัดสิงห์บุรี

ระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๒๕-๒๕๓๕

พุทธศักราช	ประชาชน	นักเรียน/นิสิตนักศึกษา	ครูอาจารย์	ข้าราชการพลเรือน	ทหาร	ตำรวจ	พระภิกษุสามเณร	กำนันผู้ใหญ่บ้าน	คนงานเจ้าหน้าที่	รวมจำนวนคณะ	รวมจำนวนคน
๒๕๒๕-๒๕๓๕	๓๒,๒๓๕	๕๐,๕๕๑	๑๑,๖๘๐	๖,๘๖๕	๕,๐๕๔	๒๐๐	๘,๑๗๗	๓๓๖	๕๑๖	๗๖๘	๑๒๐,๔๖๒
๒๕๓๖	๕,๘๘๒	๑๔,๘๐๓	๕๑๔	๗๗๗	๑,๒๕๒	-	๑,๒๔๑	-	-	๑๑๔	๒๔,๘๖๕
๒๕๓๗	๖,๑๐๒	๑๔,๕๐๕	๑,๐๕๒	๑,๔๗๖	๑,๕๔๑	-	๑,๕๕๒	-	๔๐	๑๓๕	๒๗,๑๐๘
๒๕๓๘	๔,๗๖๓	๑๐,๘๓๘	๑,๕๐๓	๗๒๒	๑,๔๖๔	๕๓๕	๑,๕๕๘	-	๒๒๗	๑๒๐	๒๒,๐๑๐
๒๕๓๙	๗๗๔	๑๖,๐๗๒	๑,๑๒๓	๖๑๓	๑,๕๔๓	-	๗๓๔	-	๔๘๐	๑๓๖	๒๑,๓๓๕
รวม	๔๕,๗๖๐	๑๐๗,๕๖๕	๑๖,๒๗๒	๑๐,๕๕๗	๑๔,๘๕๔	๗๓๕	๑๔,๑๐๒	๓๓๖	๑,๖๖๓	๑,๒๗๓	๒๑๕,๗๘๘

หมายเหตุ ทั้งนี้ไม่รวมจำนวนผู้ใช้ในด้านพิธีกรรมทางศาสนา ซึ่งมีเป็นจำนวนมาก

สถิติผู้เข้าปฏิบัติวิปัสสนากรรมฐาน ณ สำนักปฏิบัติฝ่ายคฤหัสถ์

วัดอัมพวัน อ.พรหมบุรี จ.สิงห์บุรี

ระหว่างเดือนมกราคม – ธันวาคม พุทธศักราช ๒๕๓๕

จำแนกตามอาชีพและสถานภาพ

เดือน	ประชาชน	ข้าราชการ	ทหาร	นักศึกษา	ชี	รวม
มกราคม	๖๘๐	๑๖๓	๒๒	๘๗	-	๙๕๒
กุมภาพันธ์	๑,๑๕๘	๔๑๔	๓๑	๑๒๘	-	๑,๗๓๑
มีนาคม	๙๘๘	๒๓๒	๑๘	๒๒๑	๓	๑,๔๖๒
เมษายน	๑,๗๙๗	๘๐๒	๔๒	๕๑๘	๔	๓,๑๖๓
พฤษภาคม	๑,๑๗๗	๓๔๔	๒๖	๔๑๙	๑๐	๑,๙๗๖
มิถุนายน	๙๖๐	๒๐๑	๑๐	๑๖๖	๗	๑,๓๔๔
กรกฎาคม	๗๐๖	๓๐๘	๑๕	๕๘	-	๑,๐๘๗
สิงหาคม	๑,๔๒๖	๒๙๑	๑๗	๑๖๖	๑	๑,๙๐๑
กันยายน	๘๐๒	๑๖๙	๒	๖๙	-	๑,๐๔๒
ตุลาคม	๑,๐๕๑	๕๓๒	๖	๓๗๑	-	๑,๙๖๐
พฤศจิกายน	๘๖๗	๑๗๕	๒	๑๓๔	-	๑,๑๗๘
ธันวาคม	๑,๘๒๐	๕๒๔	๙	๑๗๘	-	๒,๔๓๑
					รวม	๒๐,๓๒๗

รายการบริจาคปัจจัยส่วนตัวพระราชสุทธินุญฉมมกค
เพื่อสาธารณกุศลและบำรุงโรงเรียนต่างๆ
ประจำปี ๒๕๓๕

วันเดือนปี	รายการบริจาค	จำนวนเงิน (บาท)
๑๒ ม.ค. ๓๕	บำรุงศูนย์ฟื้นฟูอาชีพคนพิการ พระประแดง สมุทรปราการ	๕,๐๐๐
๑๔ ม.ค. ๓๕	มอบเงินเลี้ยงผู้ต้องหาศาล เสิงห์บุรี	๓๐,๐๐๐
๑๔ ม.ค. ๓๕	มอบเงินสร้างห้องสารสนเทศ ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน	๑๔๒,๐๐๐
๑๔ ม.ค. ๓๕	บริจาคทุนการศึกษา ร.ร. โพธิสารพิทยากร กรุงเทพฯ	๓,๐๐๐
๑๔ ม.ค. ๓๕	บริจาคทุนการศึกษา ร.ร. สหนครสวรรค์พัฒนิกษากร จ.นครสวรรค์	๓,๐๐๐
๒๖ ม.ค. ๓๕	ช่วยทุนการศึกษา วิทยาลัยเทคนิคมินบุรี	๓,๐๐๐
๒๗ ม.ค. ๓๕	อุปถัมภ์ การอบรมบาลีก่อนสอบ วัดพิภุทธอ	๓๕,๐๐๐
๒๗ ม.ค. ๓๕	ช่วยเงินอุดหนุนวิทยาลัยเทคนิคอ่างทอง อ.เมือง จ.อ่างทอง	๓,๐๐๐
๒๘ ม.ค. ๓๕	บริจาคทุนการศึกษา ร.ร. บ้านเป้งวิทยา อ.พรหมบุรี จ.สิงห์บุรี	๓,๐๐๐
๓๑ ม.ค. ๓๕	บริจาคโครงการพระธรรมจาริกฯ วัดศรีโตคา อ.เมือง จ.เชียงใหม่	๒๐,๐๐๐
๔ ก.พ. ๓๕	บริจาคทุนการศึกษา ร.ร.สายปัญญารังสิต จ.ปทุมธานี	๓,๐๐๐
๘ ก.พ. ๓๕	ร่วมสร้างหอสวดมนต์ วัดไร่ตาคูฒ จ.เพชรบูรณ์	๓๕,๐๐๐
๕ ก.พ. ๓๕	ช่วยทุนการศึกษาพระสงฆ์เพื่อค่อปริญญาเอก	๓๐,๐๐๐
๑๓ ก.พ. ๓๕	บำรุงสงฆ์ วัดศรีบุญสงฆ์ หนองชน อ.บ้านแพง จ.นครพนม	๑๐,๐๐๐
๒ มี.ค. ๓๕	ร่วมสร้างหอประปา วัดป่าศรีอุบลวรรณ ต.ภูหอ อ.ภูหลวง จ.เลย	๒๕,๐๐๐
๖ มี.ค. ๓๕	ร่วมทำบุญบำเพ็ญกุศลถวายสมเด็จพระพุทธโฆษาจารย์ วัดสามพระยา	๒๐,๐๐๐
๑๓ มี.ค. ๓๕	สมทบทุนค่าก่อสร้างโรงพยาบาลสมเด็จพระศรีนครินทร์ราชชนนี	๗,๕๐๐
๑๗ มี.ค. ๓๕	ทำบุญสร้างอาคารเอนกประสงค์ วัดกุฎีทอง เสิงห์บุรี	๒๐,๐๐๐
๑๗ มี.ค. ๓๕	สมทบมูลนิธิวัดอโศกวนาราม ต.โพธิ์สัย อ.ศรีสมเด็จ จ.ร้อยเอ็ด	๑๐,๐๐๐
๑๕ มี.ค. ๓๕	ร่วมบรรพชาสามเณรภาคฤดูร้อน วัดศรีสว่างบรมสุข อ.ศรีธาตุ จ.อุดรธานี	๒,๐๐๐
๒ เม.ย. ๓๕	ทำบุญสร้างพระอุโบสถวัดพุทธานุสรณ์ ประเทศสหรัฐ ครึ่งปี	๒๐๐,๐๐๐
๔ เม.ย. ๓๕	บริจาคถวายสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาสยามบรมราชกุมารี	๑๐๐,๐๐๐

วัน/เดือน/ปี	รายการบริจาค	จำนวนเงิน (บาท)
๔ เม.ย. ๓๕	ถวายเข้ามุลนิธิสมเด็จพระศรีนครินทร์ราชบรมราชชนนี	๑๐๐,๐๐๐
๑๒ เม.ย. ๓๕	สร้างชุดโต๊ะหมู่บูชาหมู่๕ ปลายทอง ๑ ชุด ประจำหอสมุดโรงเรียนบ้านหมีวิทยา	๑๕,๐๐๐
๑๕ เม.ย. ๓๕	ทำบุญงานวันกตัญญูประจำ	๑๓๐,๐๐๐
๑๖ เม.ย. ๓๕	สมทบทุนสร้างหอประชุม โรงเรียนวัดวิหารขาว อ.ท่าช้าง จ.สิงห์บุรี	๓๐,๐๐๐
๑๗ เม.ย. ๓๕	ช่วยสภาวัฒนธรรม จ.สิงห์บุรี	๔๐,๐๐๐
๑๗ เม.ย. ๓๕	ทำบุญซ่อมโบสถ์ วัดศีกราชา ฅม่วงหมู่ อ.เมือง จ.สิงห์บุรี	๓๐,๐๐๐
๑๗ เม.ย. ๓๕	ร่วมบรรพชาสามเณร ณ ศูนย์อบรมศีลธรรมและส่งเสริมพระพุทธศาสนา	๑๕,๐๐๐
๑๗ เม.ย. ๓๕	ทำบุญร่วมสร้างสำนักงานประถมศึกษา อ.เชียงกลาง จ.น่าน	๕,๐๐๐
๑๗ เม.ย. ๓๕	ปิดทองพระพุทธรูปไสยาสน์ วัดประชาวงศาราม จ.สุราษฎร์ธานี	๕,๐๐๐
๑๑ พ.ค. ๓๕	ร่วมสมทบทุน โรงเรียนจอมสุรางค์อุปถัมภ์	๑๗,๐๐๐
๑๗ พ.ค. ๓๕	ทำบุญสร้างอาคารเอนกประสงค์ วัดกุฎีทอง อ.พรหมบุรี จ.สิงห์บุรี	๒๐,๐๐๐
๑๗ พ.ค. ๓๕	สร้างศูนย์ข้อมูล ข่าวสาร การศึกษา การศาสนาและการวัฒนธรรม อ.พรหมบุรี	๑๑๗,๕๐๐
๑๗ พ.ค. ๓๕	บำรุงห้องสมุด โรงเรียนบ้านหมีวิทยา จ.ลพบุรี	๑๐,๐๐๐
๑๘ พ.ค. ๓๕	อุปถัมภ์สถาบันเทคโนโลยีราชมงคลอุเทนถวาย ปทุมวัน กท.	๓,๐๐๐
๒๔ พ.ค. ๓๕	ถวายคณะสงฆ์มหาเถรแห่งประเทศกัมพูชา จำนวน๑๒ รูป รวม	๓๖,๐๐๐
๒๔ พ.ค. ๓๕	มอบเงินให้เจ้าหน้าที่กรมการศาสนา๕ ท่าน ท่านละ ๑,๐๐๐ บาท รวม	๕,๐๐๐
๒๖ พ.ค. ๓๕	บริจาคให้ ร.ร. ชัยนาทวิทยาคม อ.เมือง จ.ชัยนาท	๕,๐๐๐
๒๗ พ.ค. ๓๕	ทำบุญไล่ชีวิตโค เพื่อถวายเป็นพระราชกุศล จำนวน๑๘๘ ตัว รวมเป็นเงิน	๑,๖๕๒,๐๐๐
๒๗ พ.ค. ๓๕	สมทบธนาคาร โค-กระบือ กรมปศุสัตว์	๓๑๕,๐๐๐
๒๘ พ.ค. ๓๕	บริจาคทุนการศึกษา ร.ร. วัดสระแก้ว อ.ป่าโมก จ.ปทุมธานี	๓,๐๐๐
๒๘ พ.ค. ๓๕	บริจาคทุนการศึกษาโรงเรียนสาทรวิทยา อ.เมือง จ.ปทุมธานี	๓,๐๐๐
๒๕ พ.ค. ๓๕	บริจาคทุนการศึกษา ร.ร.พนัสพิทยาคาร อ.พนัสนิคม จ.ชลบุรี	๓,๐๐๐

วัน/เดือน/ปี	รายการบริจาค	จำนวนเงิน (บาท)
๓๑ พ.ค. ๓๕	บริจาคเงิน โรงเรียนปิยะชาติพัฒนา อ.เมือง จ.นครนายก	๓,๐๐๐
๑๔ มิ.ย. ๓๕	บริจาคทุนการศึกษา ร.ร.วัดบางโคล่ กรุงเทพฯ	๑๕,๐๐๐
๑๕ มิ.ย. ๓๕	บริจาคทุนการศึกษา ร.ร.เบญจมาชานุสรณ์ จ.นนทบุรี	๓,๐๐๐
๑๖ มิ.ย. ๓๕	บริจาคทุนการศึกษา ร.ร. บรรจงรัตน์ จ.ลพบุรี	๓,๐๐๐
๒๓ มิ.ย. ๓๕	บริจาคทุนการศึกษา ร.ร. วัดไชยภูมิ อ.ไชโย จ.อ่างทอง	๓,๐๐๐
๒๓ มิ.ย. ๓๕	บริจาคทุนการศึกษา ร.ร. วัดเจ้าจืดโน หนองแขม จ.อยุธยา	๓,๐๐๐
๒๓ มิ.ย. ๓๕	บริจาคทุนการศึกษา ร.ร. ปิยะชาติพัฒนาฯ	๓,๐๐๐
๒๔ มิ.ย. ๓๕	สมทบทุนการศึกษา โครงการธรรมจาริกณีวิทยา วัดราษฎร์ รังสรรค์ จ.กระบี่	๑๐,๐๐๐
๒๔ มิ.ย. ๓๕	ช่วยปรับปรุงตู้ดำ รวทหน้าวัดอัมพวิ	๑๔,๖๐๐
๒๕ มิ.ย. ๓๕	บริจาคทุนการศึกษา ร.ร. สหวิทยพัฒนา จ.สุพรรณบุรี	๓,๐๐๐
๒ ก.ค. ๓๕	บริจาคทุนการศึกษา ร.ร. สหวิทยมัธยม จ.สุพรรณบุรี	๓,๐๐๐
๕ ก.ค. ๓๕	ซื้ออุปกรณ์สำนักงานแก่องค์กร รวท รวทระเวนชายแดนที่๔๒๗ จ.นครศรีธรรมราช	๓๐,๐๐๐
๖ ก.ค. ๓๕	บริจาคทุนการศึกษา ร.ร. สหวิทยพัฒนา จ.สุพรรณบุรี	๓,๐๐๐
๑๐ ก.ค. ๓๕	บริจาคทุนการศึกษา ร.ร. สหวิทยพัฒนา จ.สุพรรณบุรี	๓,๐๐๐
๑๒ ก.ค. ๓๕	มอบเงินจัดซื้ออุปกรณ์ครุฑรงค์ โรงเรียนวัดเขาเมืองชัย อ.อุทัยธานี	๑๗,๘๕๐
๑๕ ก.ค. ๓๕	บริจาคทุนการศึกษา ร.ร. บ้านหมี่วิทยา จ.ลพบุรี	๓,๐๐๐
๒๑ ก.ค. ๓๕	บริจาคทุนการศึกษา ร.ร. สิงห์บุรี จ.สิงห์บุรี	๓,๐๐๐
๒๑ ก.ค. ๓๕	บริจาคทุนการศึกษา ร.ร. อุทัยวิทยาคม จ.อุทัยธานี	๓,๐๐๐
๓ ส.ค. ๓๕	บริจาคทุนการศึกษา ร.ร. สหวิทยพัฒนา	๓,๐๐๐
๔ ส.ค. ๓๕	บริจาคทุนการศึกษา ร.ร. อินทโมลีประทาน อ.เมือง จ.สิงห์บุรี	๓,๐๐๐
๕ ส.ค. ๓๕	มอบเงินสนับสนุนการออกค่ายพักแรมและบำเพ็ญประโยชน์คณะ นิสิต มศว.	๒๐,๐๐๐
๑๕ ส.ค. ๓๕	มอบอุปกรณ์ประจำสำนักงานให้ฝ่ายอนุศาสนาจารย์ กรมเสมียน ตรา กลาโหมฯ	๗๕,๐๐๐
๑๘ ส.ค. ๓๕	มอบเงินจัดซื้อชุดกีฬาให้กับข้าราชการตำรวจ สถานีตำรวจ อำเภอพรหมบุรี	๑๕,๐๐๐
๒๔ ส.ค. ๓๕	บริจาคทุนการศึกษา ร.ร. สหวิทยพัฒนา	๓,๐๐๐

วัน/เดือน/ปี	รายการบริจาค	จำนวนเงิน (บาท)
๑ ก.ย. ๓๕	บริจาคทุนการศึกษา ร.ร.จอมสุรางค์อุปถัมภ์ จ.พระนครศรีอยุธยา	๓,๐๐๐
๕ ก.ย. ๓๕	มอบตู้พร้อมพระไตรปิฎกให้สำนักงานอนุศาสนาจารย์ กองพล พัฒนาที่ ๑ กทม.	๒๗,๔๕๕
๕ ก.ย. ๓๕	บริจาคทุนการศึกษา ร.ร.ประชาอุทิศ ดอนเมือง กรุงเทพฯ	๓,๐๐๐
๒๗ ก.ย. ๓๕	ถวายปัจจัยสมเด็จพะสังฆราช เพื่อบำรุงตึก สว	๕๐๐,๐๐๐
๒๗ ก.ย. ๓๕	ถวายปัจจัยบำรุงตึก สว. เพิ่มเติม	๒๐,๐๐๐
๒๗ ก.ย. ๓๕	มอบเงินบำรุงศูนย์ส่งเสริมพระพุทธศาสนา วัดบวรนิเวศวิหา	๒๐,๐๐๐
๓ ต.ค. ๓๕	ร่วมสร้างศาลาวัคกุฎีทอง อ.พรหมบุรี จ.สิงห์บุรี	๑๐๐,๐๐๐
๓ ต.ค. ๓๕	ร่วมสร้างเมรุวัคไทรย้อย เลพบุรี	๑๐,๐๐๐
๓ ต.ค. ๓๕	ร่วมทำบุญบำรุงวัคโตน	๒๐,๐๐๐
๑๔ ต.ค. ๓๕	ทอดผ้าป่าตามวัคต่างๆ รวม๗๐ กอง ในงานทำบุญทอดผ้าป่า ประจำปี	๗๐๐,๐๐๐
๑๔ ต.ค. ๓๕	มอบเงินสมทบเพื่อทอดกฐิน วัดพุทธวิหาร อัมสเตอร์ดัม ประเทศเนเธอร์แลนด์	๔๐,๐๐๐
๒๓ ต.ค. ๓๕	บริจาคทุนการศึกษา ร.ร. เบญจมาชรังษฤษฎ์ จ.ฉะเชิงเทรา	๓,๐๐๐
๖ พ.ย. ๓๕	บริจาคทุนการศึกษา ร.ร.ท่าจรัญญ์ จ.ลพบุรี	๓,๐๐๐
๗ พ.ย. ๓๕	บริจาคเข้ามูลนิธิพุทธสมาคมราชสีมา	๑๐,๐๐๐
๗ พ.ย. ๓๕	บริจาคเข้ามูลนิธิ วัดสุทธจินดาอารวิหาร	๑๐,๐๐๐
๑๐ พ.ย. ๓๕	บริจาคเงิน โรงเรียนกรรมสุดศึกษาลัย อ.เมือง จ.สุพรรณบุรี	๓,๐๐๐
๑๖ พ.ย. ๓๕	ร่วมสร้างศาลาปฏิบัติธรรม ณ ศูนย์เวฬุวัน .ขอนแก่น	๕,๕๐๐,๐๐๐
๒๔ พ.ย. ๓๕	บริจาคทุนการศึกษา ร.ร. วัดโพธิ์ แก้วนพคุณ	๓,๐๐๐
๒๕ พ.ย. ๓๕	บริจาคทุนการศึกษา ร.ร.พานทองสภานุอุปถัมภ์ อ.พานทอง จ. ชลบุรี	๓,๐๐๐
๑ ธ.ค. ๓๕	ปรับปรุงพัฒนาสำนักงานศึกษาธิการอำเภอ ซ้ออุปกรณ์เครื่องใช้ ในการปฏิบัติงาน	๕๐,๐๐๐
๒ ธ.ค. ๓๕	ร่วมสมทบทุนกรมสามัญศึกษา จ.ลพบุรี	๕๐,๐๐๐
๕ ธ.ค. ๓๕	สมทบทุนมูลนิธิวัดโพธิ์แก้ว	๕๐,๐๐๐
๕ ธ.ค. ๓๕	ร่วมสร้างอาคารเรียนพระปริยัติธรรม วัดป่าศรีอุบลวราวม จ.เลย	๔๐,๐๐๐
๘ ธ.ค. ๓๕	บริจาคให้โรงเรียนพนัสพิทยาคาร จ.ชลบุรี	๓,๐๐๐

วัน/เดือน/ปี	รายการบริจาค	จำนวนเงิน (บาท)
๘ ธ.ค. ๓๕	บริจาคทุนการศึกษา ๔ ทุน โรงเรียนพนัสพิทยาคาร จ.ชลบุรี รวม	๘,๐๐๐
๘ ธ.ค. ๓๕	ร่วมทุนมหาวิทยาลัยบูรพา ๑ ทุน	๓,๐๐๐
๑๔ ธ.ค. ๓๕	ถวายเงินเป็นพระราชกุศลแด่ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ	๓๐๐,๐๐๐
๑๔ ธ.ค. ๓๕	ถวายเงินเพื่อสมทบทุนมูลนิธิชัยพัฒนา	๓,๕๐๐,๐๐๐
๑๔ ธ.ค. ๓๕	จัดซื้อรถจี๊ป สำหรับโครงการส่วนพระองค์สมเด็จพระเทพ รัตนราชสุดา	๑,๐๕๐,๐๐๐
๑๕ ธ.ค. ๓๕	มอบเงินสร้างอาคาร โรงเรียนวัดอัมพวัน อ.พรหมบุรี จ.สิงห์บุรี	๔,๓๐๐,๐๐๐
๑๕ ธ.ค. ๓๕	ร่วมสร้าง ร.ร.สาธิตประสานมิตรระดับประถม	๑๐๐,๐๐๐
๑๕ ธ.ค. ๓๕	ร่วมสร้างถ้ำประปา วัดศรีสุวรรณาราม แลย	๑๐,๐๐๐
	รวมยอดเงินบริจาคประจำปี พ.ศ. ๒๕๓๕ ทั้งสิ้น (ยี่สิบสี่ล้านเก้าร้อยห้าบาทถ้วน)	๒๔,๐๐๐,๕๐๕

พระพุทธองค์ทรงเปรียบบุคคลที่มีอุปนิสัย สติปัญญาแก่กล้า
พอฟังธรรมก็สามารถรู้แจ้งในธรรมวิเศษโดยพลัน
เหมือนดอกบัวโผล่พ้นเหนือน้ำ
พอได้รับแสงแดดก็จะบานทันที